

དཀར་ཆག

ཀླུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིའི་ ངག་གིས་སྟོན་པ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།	1
གཏེ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །	5
ཁ༡ སྟོལ་འབྱེད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ།	5
གཏེ བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར།	5
གཏེ མཛད་པ་ཐིན་ལས་ཀྱི་བྱད་པར།	5
གཏེ རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པའི་བྱད་པར།	6
ཁ༢ དེས་སྟོལ་ཇི་ལྟར་བྱེས་པའི་ཚུལ།	8
གཏེ སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གིས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་ཚུལ།	8
གཏེ རྗེས་འཇུག་གིས་དེའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ།	
ཁ༣ དེ་ཉིད་ལ་བཤད་ཉན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚུལ།	14
གཏེ འཆད་པ་པོ་སྤྱོད་མའི་མཚན་ཉིད།	15
གཏེ དེས་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ།	15
གཏེ ཉན་པ་པོ་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད།	16
གཏེ དེས་ཇི་ལྟར་ཉན་པའི་ཚུལ།	19
གཏེ འཆད་ཉན་གྱི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ།	19
གཏེ བཤད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ།	20

ཁ༡ དབུ་མའི་ཆེ་བ་སྒྱིར་བ་རྫོང།	20
ག༡ རང་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།	20
ག༢ སྒྱབ་བྱེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།	21
ག༣ དགོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།	22
ཁ༢ གཞི་དབུ་མ་གྱི་བྲག་རྩ་བསྐྱགས་པ།	23
ཁ༣ དཔེའི་སྒོ་ནས་གསུམ་ཆར་བསྐྱགས་པ།	24
ཀ༢ བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ།	25
ཁ༡ བཤད་བྱ་དབུ་མའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ།	25
ག༡ གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི།	25
ག༢ གང་དབྱེ་བའི་རྩོ་བོ།	26
ཁ༢ འཆད་བྱེད་དབུ་མ་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ།	31
ག༡ སྒྲ་རབས་པའི་ལུགས་བརྫོང།	31
ག༢ མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ།	32
ག༣ འཐད་པའི་ཆ་གཟུང་བ།	33
ག༤ མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ།	36
ཀ༣ བཤད་བྱའི་དབུ་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ།	37
ཁ༡ ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དབུ་མ།	37
ག༡ མཚན་གཞིའི་རྩོ་བོ།	37
ང༡ ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ།	37
ང༢ རོ་སོར་བཤད་པ།	41
ག༢ མཚན་བྱའི་རབ་དབྱེ།	68

༨༡ བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	68
༨༢ བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ།	80
ག༣ མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད།	91
༨༡ རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།	91
༨༢ བོད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེན་ལྷ་མས་བཤད་པའི་ཚུལ།	95
༨༣ འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ།	97
ག༤ མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད།	98
༨༡ དངོས་པོར་སྒྲི་བའི་བདེན་གཉིས་བསྐྱབ་ཚུལ་དགག་པ།	98
༨༢ དབྱུ་མ་པའི་བདེན་གཉིས་བསྐྱབ་ཚུལ་གཞག་པ།	101
ཁ༣ བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་དབྱུ་མ།	232
ག༡ གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ལམ་དགག་པ།	232
༨༡ ལམ་ལོག་པ་དགག་པ།	232
༨༢ ལམ་ཐ་དད་པ་དགག་པ།	233
༨༣ ལམ་མ་ཚང་བ་དགག་པ།	233
ག༢ རང་གི་ལམ་ངོས་གཟུང་བ།	234
ག༣ དེའི་ཉམས་ལེན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ།	235
༨༡ རྟེན་ལ་སྒྱབས་སུ་འགོ་བ།	236
༨༢ ལམ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ།	236
༨༣ ལམ་དེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ།	266
ཁ༣ ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དབྱུ་མ།	266
ག༡ འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུངས་རྟོགས་མི་འཐད་པ་སྒྲུང་བ།	266

ག ༡ སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ།	267
ང ༡ ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་དགག་པ།	267
ང ༢ ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་དགག་པ།	268
ག ༢ རང་ལྷགས་འབྲས་བྱའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	269
ང ༡ བྱད་པར་གྱི་ཆོས་དྲུ་མ་དབྱུད་པས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ བྱད་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ།	269
ང ༢ བྱད་པར་གྱི་གཞི་རྣམ་པར་གཞག་པས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ གཞག་པ་བཤད་པ།	273
ཅ ༡ ཉེན་སྲུ་བཤད་པ།	273
ཅ ༢ བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ།	275
ཅ ༣ མཛེད་པ་ཐིན་ལས་བཤད་པ།	276
མཐུག་བྱང་།	278
སྤར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	280
དབུ་མ་ལ་འཐུག་པའི་དགྲུས་ཀྱི་ས་བཅད་པ་དང་གཞུང་སོ་སོའི་དཀའ་བའི་ གནས་ལ་དབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ངན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།	284
ཀ ༡ མཚན་གྱི་དོན།	285
ཁ ༡ གང་ལ་འཐུག་པའི་དབུ་མ།	285
ཁ ༢ དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཐུག་པའི་ཚུལ།	285
ཀ ༢ འགྱུར་གྱི་བྱུག་.....	286
ཀ ༣ གཞུང་གི་དོན།	286

ཁ༡ འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚན་བཞེད་བཤད་པ།	286
ག༡ སྒྲིང་རྗེ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད།	286
ང༡ གང་ཟག་བཞི་ལས་བྱང་སེམས་བསྐྱགས་པ།	286
ང༢ བྱང་སེམས་དེ་ཡི་རྒྱ་གསུམ་བཤད་པ།	290
ང༣ དེ་ལས་སྒྲིང་རྗེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ།	295
ག༢ རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་དངོས་བཤད་པ།	296
ང༡ སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་ལ་གཞུང་ལུགས་གཞན་ནས་བཤད་ཚུལ།	296
ང༢ ལུགས་འདིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ།	296
ཁ༢ འཇུག་བྱ་གཞུང་གི་དོན་ཉིད་བཤད་པ།	398
ག༡ རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས།	398
ང༡ ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་སྒོ་ནས་སྤྱིའི་དོ་བོ་བསྟན་པ།	398
ང༢ ཡར་བྱིན་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་དོ་བོ་བཤད་པ།	399
ཅ༡ སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ།	399
ཆ༡ ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་རབ་དགར་བསྟན་པ།	399
ཆ༢ ບབ་དགའ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	399
ཆ༣ དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ།	318
ཅ༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ།	319
ཆ༡ ཡར་བྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	319
ཆ༢ དེས་ཆོག་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ།	322
ཅ༢ སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ།	322
ཆ༡ དེས་ཆོག་སྒོ་ནས་ས་ཡི་དོ་བོ་བསྟན་པ།	322

ཆ༡ བར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	322
ཆ༢ ས་དེར་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཚུལ།	323
ཆ༣ སྤྱིན་སོགས་གསུམ་གྱི་སྤྱན་མོང་ཆོས་གསུམ་བཤད་པ།	324
ཆ༤ ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཁུག་སྤྱད་བསྟན་པ།	324
ཅ༣ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ།	324
ཆ༡ བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ།	325
ཆ༢ བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པས་ས་ཡི་རོ་བོ་བསྟན་པ།	325
ཆ༣ བསྐྱེམས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ས་ཡི་རེས་ཆོག་བསྟན་པ།	325
ཆ༤ ས་དེའི་སྤངས་པའི་བྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ།	325
ཅ༤ སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པ།	325
ཆ༡ སའི་རེས་ཆོག་བསྟན་པ།	325
ཆ༢ བར་ཕྱིན་ལྷག་པ་བསྟན་པ།	325
ཆ༣ ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ།	325
ཅ༥ སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ།	326
ཆ༡ ཤར་ཕྱིན་ལྷག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ།	326
ཆ༢ ཞར་ལ་ཤར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ།	326
ཆ༣ ཚུལ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པ།	327
༤༡ གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།	327
༤༢ གང་ལ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།	328
༤༣ བཤད་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ།	330
༡༡ སྤྱན་མོང་ཐེག་པས་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ།	330

ཉ༩ ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ།	420
ཅ༧ སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ།	425
ཆ༩ སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་ཡོན་ཏན།	425
ཆ༩ ལར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན།	425
ཅ༨ སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ།	425
ཇ༩ སྤར་གྱི་དགོ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན།	425
ཇ༩ ས་རང་གི་སྤར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན།	426
ཇ༩ ས་ཕྱི་མ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན།	429
ཅ༩ སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ།	430
ཆ༩ ལར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན།	431
ཆ༩ ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་ཚུལ།	431
ཅ༩༠ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ།	431
ཆ༩ རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་པ།	431
ཆ༩ ལར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ།	432
ཆ༩ ལར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ།	432
ང༩ རྣམ་གྲངས་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	432
ཅ༩ ས་བདུན་ཡོན་ཏན་གྲངས་ཀྱིས་བསྒྲེ་བའི་ཚུལ།	432
ཅ༩ ས་གསུམ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་གྱིས་བསྒྲེ་བའི་ཚུལ།	432
ག༩ འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ།	432
ང༩ སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ།	432
ཅ༩ སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ།	433

ཅ༩ གཉིས་སྒྲིང་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ།	434
ཅ༩ རང་ལྷགས་འཐད་ལྷན་བཞག་པ།	436
ཅ༩ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།	439
ང༩ གཞུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ།	439
ཅ༩ བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ།	439
ཅ༩ བརྟེན་བྱ་སྐྱའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།	442
ཅ༩ དུས་ཀྱི་སློན་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པ།	447
ཁ༩ གཞུང་དོན་མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་བཤད་པ།	450
ཀ༩ མཇུག་གི་དོན།	453
མཇུག་བྱང་།	453
ལྷ་བའི་ཤན་འབྱེད་ཐེག་མཆོག་གནད་ཀྱི་ལྷ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།	456
ལྷགས་དང་པོ། རྟག་མཐའ་ལ་དབུ་མར་སྐྱ་བ།	457
ལྷགས་གཉིས་པ། ཆད་མཐའ་ལ་དབུ་མར་སྐྱ་བ།	459
ལྷགས་གསུམ་པ། མཐའ་བྲལ་ལ་དབུ་མར་སྐྱ་བ།	464
ལྷགས་དང་པོ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ།	465
ལྷགས་གཉིས་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ།	471
ལྷགས་གསུམ་པ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རང་ལྷགས་སུ་འཆད་པ།	501
མཇུག་བྱང་།	512

७। इयमक्षेत्रं उन्मृगायामि मम कुर्वन्मम कुर्वन्मम उन्मृगायामि मम कुर्वन्मम कुर्वन्मम ॥ ॥

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིའི་ངག་གིས་སྟོན་པ་ངས་དོན་

བཀྲུགས་སོ།། །།

༣། ཟུང་མཆོག་གི་ལོ་མཆོག་ལྟར། །
ལོ་མཆོག་ལྟར་མཆོག་སྤྱི་ལོ་ལྟར། །

༣། མཐའ་བཤམ་དུ་མའི་ཤིང་རྟེན་ཡོད། །
འབྲེམ་རྟེན་འཕགས་མཆོག་གྲུ་རྒྱུ་བ་ཞུས། །

༡༣། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱི་
དག་གིས་སྟོན་པ་ངེས་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྲུལ་དང་སྤྲུག་པའི་སྤྲུལ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆེལ་ལོ། །གང་གི་ཐུགས་ནི་མཁའ་ལྗང་སྟོམ་པ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མེད་བཞིན་དུ་བྱམས། །དེ་ཡི་མཁའ་ནི་པ་ཉི་ལྗང་གསལ་བ་ཐར་འདོད་འགོ་ལ་མ་བཅོལ་
ལེགས་པར་མཛད། །ཁྱེད་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་འོད་ཟེར་གདུལ་བྱ་བད་མཆོའི་མ་འདེས་མཛའ་
བཤེས་ཏེ། །གང་ཞིག་སྤྱིད་པའི་ཞགས་པས་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱིད་པའི་གཉེན་འདུན་གྱུར་ལ་
འདུད། །གནས་བརྟན་ཐུན་པོ་སྟེ་དགྲའི་བདག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་གཞོན་ལུས་
གཅིག་པའི་སྒྲ། །ཁོང་ནས་སྟེ་མེད་ཆོག་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྤངས་ཀྱང་རྩོད་རྩོད་པོ་ཡི་གེ་དུག་པའི་
གསུང་། །ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་ནམ་མཁས་ལོངས་སྟོད་གྱུར་ཀྱང་ཀྱི་མཁའ་ནི་པ་ཉི་ལྗང་སྟོམ་པ་
བརྟེས་པའི་ཐུགས། །སྟོང་དང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་སྟེ་འབྲེལ་བྱ་བའི་རོལ་བར་
སྟོན་ལ་འདུད། རྒྱལ་བའི་མདུན་ན་རྒྱལ་སྤྲུལ་གཞོན་ལུ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་སྤྲུལ་མཐོང་ན་དགའ་བར་
གྱུར། །དེ་ཡི་བརྟན་ལ་དགོ་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་དེ་མིང་སྤྱི་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་མེད་

ཐོགས་འཛིག་ཐེག་མཆོག་བརྟན་ནས་རབ་དགའི་ས་བསྐྱབས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱོད། །དྲང་བའི་
འོད་དུ་འཛིག་རྟེན་འབྲེན་པར་འགྱུར་བའི་མགོན་པོ་དེ་ཡི་མཁྱེན་བརྩེས་སྦྱོངས། །ཁང་གི་ལེགས་
བཤད་ཚུགས་ཅང་མ་འདྲིས་པ། །སློབ་གྲོགས་སྤྱི་མ་པས་སྒྲུབ་བཟང་གཏུལ་བྱ་ལ། །རྣམ་པར་བཀྱི་མཛོད་
འགྲེལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་བསྐྱབས། །ལེགས་ལྷན་བྱེད་དང་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ལ་སོགས། །འཕགས་
ཡུལ་བཤད་པའི་བརྒྱན་འཛིན་མཆོག་རྣམས་དང་། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གཏུང་འཛིན་སྒྲུབ་
བརྒྱར་རྟོག་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་སྒྲོལ་འཛིན་ཉི་མ་གྲགས། །རྣམ་མང་འགྲོ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ས་
སྒྲུབ། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དམ་པ་བརྒྱན་པར་བཅས། །སྦྱིང་གི་པད་མོའི་ཟེུ་འབྱུང་རྟག་
བཞུགས་ནས། །ལྷན་སྦྲེས་ཡིད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཀུན་བསལ་ཏེ། །གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སློབ་གྲོགས་
བསྐྱེད་དུ་གསོལ། །ངེས་དོན་མདོ་སྤེལ་གྱི་ཟབ་མོའི་བཅུད། །ངེས་འབྱུང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
བསྐྱོད་ཅིག་ལས། །ངེས་ལེགས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་འབྲས་སྦྱེར་བའི། །ངེས་པ་འཐད་ལྷན་སྦྲེས་
པའི་གྲུབ་མཐའི་ཅེ། །མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་གདམས་པ་ཟབ་མོའི་གནད། །སྟོན་སྦྱངས་བག་ཆགས་
སྒྲུབ་པའི་གསུང་རབ་གྱིས། །སད་པ་ལས་རྟོགས་ལེགས་བཤད་ཉི་མ་འདི། །གཟུར་གནས་སློབ་ལྷན་
དོན་གཉེར་རྣམས་ལ་སྦྱིན། །

སློབ་པ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས། །འགྲོ་
བ་མཐའ་དག་སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་རྒྱུད་པ་ལས་སྒྱུབས་པའི་ཐབས་སུ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་
དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགོ་བ། །བར་དུ་དགོ་བ། །ཐ་མར་དགོ་བ། །དོན་བཟང་པོ། །ཆོག་འབྲུ་
བཟང་པོ། །མ་འདྲིས་པ། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ། །ཡོངས་སུ་དག་པ། །ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཞེས་མདོ་ལས་
གསུངས་ཏེ། །རྫོང་བྱེད་ལུང་གི་ཆོས་ནི་ཐོས་པའི་དུས་སུ་ཐོས་པའི་དོན་བཟང་བས་མོས་པ་དང་ཡིད་
ཆེས་པའི་དད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཐོག་མར་དགོ་བ། །བསམ་པའི་དུས་སུ་དོན་དེ་ཐོབ་པར་རྣམས་པར་
ཤེས་ནས་དགའ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་བར་དུ་དགོ་བ། །བསྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་དོན་དེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
རྟོགས་པའི་སློབ་གྲོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཐ་མར་དགོ་བ། །བརྫོང་བྱེད་ཀུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་གཉིས་དང་ལྷན་པས་དོན་བཟང་པོ། །ཆོག་དང་ཡི་གེ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་བཟུང་སྒྲུབས་
ཆོག་འབྲུ་བཟང་པོ། །བརྫོང་བྱེད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཆངས་སྦྱོད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྷན་ཏེ། །ལྷ་རན་ལས་

འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་སྟེ། མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས། དད་དང་དགའ་དང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་ཕྱིར་ཆོས་འདི་དག་བ་ཡིན། །དོན་རྣམས་གཉིས་ལྡན་བཟུང་སྤྱོད་དང་། །ཡོན་ཏན་བཞི་ཅན་ཆོངས་སྤྱོད་སྟོན། །གཞན་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་ལྡན་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ཉན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་རྫོགས་བྱེད་དང་། །དོ་བོ་ཉིད་དག་དྲི་མས་དག་པ་སྟེ། །ཆོངས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྤྱོད་རིམ་པ་དང་འཆོམས་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། བར་སྤྱོད་པ་དག་རི་ལྟ་བུར། །ཡི་གའི་ཕྱི་མོ་གྲོག་འཇུག་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །རི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་སྟོན་པ་ལས། །རྣམ་པར་སྟོན་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་གྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བསྟན་པ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བསྟན། །ཟབ་མོ་ཁྱུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྱང་རྒྱལ་རྒྱུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཆོགས་བཅད་དང་པོས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་ཚུལ་མདོར་བསྟན། །དེ་ནས་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་མདོར་མཐོང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དགོ་སྟོན་གི་སྤྱོད་དོར་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ནས་གཅིག་གིས་ངས་ལེགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉན་ཐོས་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ནས་གཅིག་གིས་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐས་བཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐས་བཀྱི་རྣམས་པ་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་བཞི་ལྡན་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། །བྱང་པར་བཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་རྟོགས་པར་དགའ་བས་ཟབ་མོ། །རྟོགས་པ་པོའི་བྱང་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ཁྱུ་འཕྲིག་ཡོད་པས་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པ་འཛིགས་པ་བསྟེན་པ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱང་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །འབྲས་བུའི་བྱང་པར་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱུབ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐོག་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་འདྲ་ཡང་། །སྟོན་དང་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན། །ལང་

ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཆོས་ལྷ་དང་ནི་རང་བཞིན་གསུམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་།
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདུས་པར་ཟད། ཅེས་གསུངས་པའི་
 བརྗོད་བྱ་དེ་དག་མི་འདོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། འདི་ལ་རྩ་བའི་སྟེ་གཉིས་སམ། སྟེ་
 པ་བཞིའམ། གྲུས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཡོད་དོ། བརྗོད་བྱ་དེ་དག་འདོད་པ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་ཙམ་དང་། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སོ། འདི་
 གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཆོས་ལྷ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཐུ་བ་དང་། རང་བཞིན་གསུམ་ལ་བདེན་
 པར་ཡོད་མེད་ཐུ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདྲ་
 ཡང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་བརྟན་པའི་བདེན་གྲུབ་ནི་ཀུན་གཞི་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་།
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་བདག་བཀག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདག་མེད་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་
 ཤེས་སམ། དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཙམ་དུ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དོན་དམ་པར་སྦྱོས་པའི་མཐའ་
 གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་མ་པའོ། མདོར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་འཕགས་པ་ལྷས་བཤད་དོ། ཇེ་ལྷ་ལུའི་
 དབུ་མ་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་ལ་ལྷོས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་འབབ་ཅིང་གཞོལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཐེག་པ་
 ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། དྲང་དོན་ངེས་དོན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆེ་ངེས་དོན་
 གི་མདོ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་
 པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་བ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་བཀའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འབྲེལ་པ་ནི་
 འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ་སྟེ། དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བཤད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།

བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག བཤད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། བཤད་བྱ་དང་
 འཆད་བྱེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། བཤད་བྱའི་དབུ་མ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

ཀླ་ བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སློལ་འབྲེད་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། དེས་སློལ་ཇི་ལྟར་
ཐུས་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལ་བཤད་ཉན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །^{༡༩} སློབ་འབྲེད་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ།

དང་པོ་ནི། སློབ་གྱི་མཁས་པ་དག །བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་དང་། མཛད་པ་ཐིག་ལས་གྱི་
དང་། རྗེས་སུ་བསྐྱུགས་པའི་བྱུང་བར་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་བཞེད་པ་ལས།^{༢༠} འཕྱིས་པ་མོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་

དང་པོ་ལ་འདར་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པའི་བྱུང་བར་དང་། རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་རོ། །

དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་འདི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེ་བྱིམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་
པར་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པ་ལས།
རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲ་རབ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་དང་། མཐོང་བས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རིགས་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལ་རྟོགས་པའི་སྤྱང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱུང་བར་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པས་ལུང་གི་ཆོས་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་
དུས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་
ཐོབ་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པའོ། །^{༢༡} མཛད་པ་ཐིག་ལས་ཀྱི་བྱུང་བར་

གཉིས་པ་ལ་ས་དང་པོར་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྤྱིན་པའི་ཡར་བྱིན་ལ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱེད་
པའི་ཚུལ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
གྱི་རྟེན་འཇུགས་པར་མཛད་པ་གཉིས་ལས། །

དང་པོ་ནི། གསེར་འབྲུང་གྱི་རྩི་ལ་སོགས་པས་སྤྱིའི་ཡོ་བྱུང་ལ་མངའ་བརྟེན་ཤིང་མ་
ཆགས་པར་གཏོང་བ་དང་། ཉང་རང་གི་དབུ་ཡང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱི་བོ་ལ་གནང་བས་ཆགས་པ་
མེད་པ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ཉན་དང་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་གྱིས་འཛིགས་པ་ལ་གསོ་
དབྱེད་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པས་མི་འཛིགས་པ་སྦྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། སྤྱིའི་
ཡུལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཞུང་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་

ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱེ་མང་པོ་གདན་དྲངས་ཤིང་དེ་དག་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་འཇུགས་པ་ནི། མཁན་པོ་སྤྱི་གཙན་འཛིན་བཟང་པོའི་བཀའ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེ་བར་བཅིགས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུང་བྲགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་འཇུགས་པ་ནི་སྤྱི་བཤད་པའི་མདོ་སྤྱི་དང་། རྒྱུ་སྤྱེ་དུ་མ་གདན་དྲངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་ལུང་གི་ཆོས་དང་། ས་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་འཇུགས་པ་ནི། རང་ཉིད་དགོས་པའི་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་ནས་གཞན་དེ་དག་ལ་བཀོད་པའོ། །
གྲ. ༡. རྟེན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འབྲུམ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་བཤད་མཆོག་གི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གསུམ་པའི་སྟོན་ནས་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མདོ་རྒྱུ་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་ག་ནི་ལྷ་དང་། ལྷ་རྒྱུ་ན་སྤྱི་དང་ལྷ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྤྱི་མི་མཛོན་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་ཞེས་པས་ལྷ་བ་རན་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་སྤྱི་བ་བརྟེན་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བར་མཛོད་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་ཟབ་མོ་སྤྱི་འགག་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་དང་། མཐོང་བའི་དུག་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་པའི་མེས། རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་པས་བཏགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རན་པའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་པར་བསྟེན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་མ་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུང་པ་སེལ་བར་མཛད་པ་སྟེ་ལྷ་སྤྱི་དང་མཆུངས་པ་དང་། སྤྱི་དང་ལྷ་སྤྱི་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་དྲང་ཞིང་འབྲིགས་པ་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དང་ལྷ་སྤྱི་ཀྱི་མཐའ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས། གདུལ་བྱ་ལྷ་དང་བཙས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྱི་པའི་དག་སྤྱི་མ་ལུས་པ་བཙོམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་གཏོང་བར་མཛད་པ་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་དང་ཆོས་མཆུངས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་མཐའ་གཉིས་གནས་ལ་གནས་བསལ་ཞིང་། །

རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྒོ་རྒྱ་མཆོར་སྒྲེ་བ་བརྟེས། དམ་ཆོས་མཛོད་ཀྱི་ཟབ་མོ་ཉིད་རི་ལྟར། རྫོགས་སུ
རྟོགས་བཞིན་བྱུགས་རྫོགས་སྟོན་པར་མཛད། གང་གིས་ལྟ་བུའི་མེད་ག་གིས། ད་དུང་པས་སྒོ་ལ་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི། བུད་ཤིང་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་མུན་རྣམས་འཛོམས་པར་མཛད། །
གང་གི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་གསུང་མདའི་ཆོགས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིག་རྟེན་ལ། །
ཁམས་གསུམ་དག་ཏུ་རྒྱལ་ཐབས་ལེགས་མཛད་པས། སྤྱིད་པའི་དབྱ་སྤྲེ་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་
པའི། མཐོན་པོ་སྤྲུལ་བའི་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པའི། འཛམ་བུའི་སྤྱིད་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པར་གྲགས་པའོ། །

གསུམ་པའི། སྤྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ་ལི་རྩྱའི་གཞོན་ནུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ང་ཡོངས་སུ་མཉམ་པར་འདས་ནས་ལོ་
བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ།
མཐར་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དྲང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ལོ། ཞེས་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་
པོས། བདེར་གཤེགས་མཉམ་པར་འདས་གྱུར་ནས། བསྟན་པ་སུ་ཡིས་འཛོན་འགྱུར་ལགས། ཞེས་
ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདེར་གཤེགས་མཉམ་པར་འདས་གྱུར་ནས། བསྟན་པ་འཛོན་པར་འགྱུར་བ་ནི། །
དུས་དག་འདས་ཏེ་འབྱུང་བ་ནི། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཤེས་བྱོས། ལྟོ་སྟོགས་རྩེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །
དགེ་སྤྱོད་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། དེ་མིང་སྤྲུལ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། ང་ཡི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་ན། །
ཡོད་དང་མེད་པའི་སྟོགས་འཛིག་པ། སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་
བསྐྱབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྱོའོ། ཞེས་དང་། འཛམ་དཔལ་རྩ་རྒྱད་ལས། ང་ནི་མཉམ་པར་
འདས་འག་ཏུ། ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། བསྟན་པ་འདི་ལ་ཕན་བཅོན་པ། དགེ་སྤྱོད་སྤྲུལ་ཞེས་
བྱ་བ་འབྱུང་། རྩ་བུ་ཞེས་བྱའི་རིག་པ་བསྐྱབས། ཁམས་དོན་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། དངོས་
མེད་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་ལོ་ནི་དུག་བརྒྱ་འཆོ་བར་འགྱུར། ལུས་དེ་བོར་བར་གྱུར་ནས་ནི། བདེ་
བ་ཅན་དུ་འགྱོ་བར་འགྱུར། དེ་ཡི་རྫོགས་ཐོགས་ཉིད་དུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་དེས་པར་འགྱུར། །

ཅེས་དང་། རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་ལི་རྩེ་གཞོན་ལྷ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་
ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་ན། དགེ་སློང་སློ་
འཆང་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་པོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ཡང་ལྷ་མོ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་དགེ་སློང་འཆོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ནས་རའི་
བསྟན་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་གསུངས་སོ། ། ༡༩༡ རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་པོ།

གཉིས་པ་དེས་སློལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱེད་
པའི་ཚུལ། རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་འདི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། ། ༡༩༢ རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་པོ།

དང་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་སློབ་རིགས་པའི་གནས་ལྷ་ཆར་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
མང་དུ་མཛད་པ་ལས། སྐབས་སུ་བབ་པ་ནང་དོན་རིགས་པ་ལ། ལྷ་སློབ་གཉིས་ལུང་གི་སློབ་ནས་
སྟོན་པ་དང་། རིགས་པའི་སློབ་ནས་སྟོན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་མདོ་སྟེ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རིགས་ཚོགས། བསྟན་ཚོགས། གཏམ་ཚོགས་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉིས་མ་བྱ་བའི་བཞེད་པས། གཙོ་བོ་ལུས་ལྷ་སློབ་པས་བསྟན་
བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་གཉིས། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྷ་སློབ་པས་བསྟན་
བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱེན་བརྟག་པ་ལས་འཕྲོས་པ་རྩོད་པ་སྟོག་པ། འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ལས་
འཕྲོས་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ལན་དུ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག །རང་བཞིན་མེད་ན་བོད་ལུང་རྩ་བ་
སོགས་པ་ལྟར་ཐ་སྟོན་གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ལན་དུ་ཐ་སྟོན་གྲུབ་པ་དང་བཞི་
སྟེ་དུག་ཡིན་ཞེད། དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་བསྟན་ནས་དུག་ཏུ་བྱེད་པ་
དང་། ཁ་ཅིག་རིགས་པའི་ཚོགས་སམ་ཁྱེད་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དུག་ཏུ་གངས་རེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
བ་དང་། ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལྷ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་
པར། འདི་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་ནས་རྩོད་སྟོག་སོགས་གཞན་ལ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་

འཕྲོས་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་དུ་ཡོད་དེ།
རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར། ཅུང་སྟོག་དང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོས་ཚུལ་
གསུངས་ཀྱི་གཞན་གྱི་འཕྲོས་ཚུལ་གསུངས་པ་མི་སྣང་ལ། ཐ་སྟད་བྱུང་བ་ནི་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་།
སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བས་ཆོགས་གསལ་དུ། སྟོབ་དཔོན་ཁྲུ་བྱུང་གྱི་གཞུང་ལུགས་མཐོང་ཚུལ་སྟོས་པ་ན་
གཞན་ལ་སྟོས་ནས་འདི་མ་སྟོས་པས། རྒྱ་གར་ནང་དང་རིགས་ཆོགས་སུ་བགངས་པ་མིན་པར་སྣང་
ངོ། །ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག །རིན་ཆེན་ཐེང་བ་དང་དུག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་གཏམ་ཆོགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མཐའ་དགག་པ། རང་
ལུགས་དབུ་མའི་ལུས་རྒྱལ་པར་བཞག །དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཅུང་བ་སྣང་བ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི་ཞིབ་མོ་རྒྱལ་པར་འཐག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟོག་གེ་ཤེས་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས། །
གང་ཞིག་ཅུང་པར་མངོན་འདོད་པ། །དེ་ཡི་ར་རྒྱལ་སྣང་པའི་ཕྱིར། །ཞིབ་མོ་རྒྱལ་འཐག་བཤད་
པར་བྱ། །ཞེས་སྟོལ་པའི་ར་རྒྱལ་སྣང་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་འགོག་པར་གསུངས་ཀྱི།
རང་གི་གཞུང་ལས་འཕྲོས་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ལས་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པའི་
རྟོག་གེའི་ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་སྣང་གི་གཞན་མི་སྣང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་དང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱད་
པར། །ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་སྟེ་འགག་སོགས་སྟོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ཅུ་བ་
ཤེས་རབ་དང་། སྟེ་འཛིག་གཉིས། ཡོད་མེད་གཉིས་ཏེ། སྟོས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་སྟོན་
པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་དང་། ཡང་རང་སྟེ་དང་གཞན་སྟེ་བྱུན་མོང་དུ་འགོག་
པ་དང་། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པ་གཉིས་ཡིན་ཅེས་དང་། ཡང་རྒྱལ་བཅད་དགག་པའི་སྟོན་ནས་
རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་ཡོངས་གཙོད་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་རང་བཞིན་
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཡིན་ཅེས་པ་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་འདི་ཉིད་གཞུང་ལ་ཞུགས་པར་
སྣང་ངོ་ཞེས་མ་བྱ་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཞེས་པའི་དོན། སྟོན་མས་རང་
བཞིན་བཀག་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་སྒྲུ་མ་དང་། སྟོན་སྒྲུ་ལ་སོགས་
པའི་དཔེས་བསྟན་པ་གཙོ་ཆེ་སྟུང་དུ་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུན་བརྟག་པར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
 བཀག་པ་ལ། རང་ཚིག་དང་འགལ་བར་སྤང་བ་ནི། རྩོད་སྒྲོག་ཏེ། དེ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་
 ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་བྱི་ནང་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་སོ་སོ་བ་དང་།
 འདུས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡོད་ན། དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཡོད་
 བའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེའི་བྱིར་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་མ་དག་ལས་འབྱུ་མར་བཞིན།
 དཔེར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། གཞན་དག་འོན་ཏེ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་གྱིས་རང་
 བཞིན་འགོག་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་གཞན་ཕྱོགས་དགག་པར་མི་རུས་ལ། འོན་ཏེ་ཚིག་དེ་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན་
 ཁྱོད་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་ཤིང་ཚིག་ཁོ་ན་རང་བཞིན་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱུང་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བརྟེན་དགོས་ཞེས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རང་
 བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། ཁྱོད་གྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། རང་བཞིན་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་
 སོ། །འོན་ཏེ་ཚིག་དེ་རང་བཞིན་བཅས། ཁྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་སྤྱོད་མ་ཉམས། མི་འདྲ་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་
 བ། །གཏན་ཚིགས་བྱུང་པར་བརྟེན་པར་བྱོས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོལ་བ་ལ་དེའི་ཚིག་རང་
 བཞིན་མེད་པས་སྤང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་
 གྱིས་ན་བྱུང་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བརྟེན་མི་དགོས་ལ། ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པས་དེ་ཁོ་ནར་
 གཞན་ཕྱོགས་དགག་པར་མི་རུས་མོད། དེ་ཁོ་ནར་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ཕྱོགས་
 འགོག་པ་ཉིད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་ལ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་མི་
 འགལ་ཏེ། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུས་གཞན་པམ་པར་བྱེད་པའམ། མི་ལམ་དུ་མིས་པའི་ཆུས་མེ་གསོད་པ་
 སྤང་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ངན་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །དེ་
 བྱིར་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་བཏབ། ཅེས་དང་། ཅི་ལྟར་སྐྱུ་ལ་པས་སྐྱུ་ལ་

པ་དང་། རྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུས་སྐྱུ་མ་ལ། །དགག་པ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ། །དགག་པ་དེ་ཡང་དེ་འདྲར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདུས་བྱས་བརྟག་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་
གནས་འཛིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་བཀག་པ་ལ། སྤྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། དག་སྐྱོང་དག་
གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་སྟེ། འདུས་བྱས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་དང་། གནས་པ་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མཛོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཆོལ་བའི་ལན་དུ།
སྐྱོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་མི་ལམ་རྒྱུ་མ་ལྟར་ཐ་སྙད་པའི་
ཤེས་པ་འབྲུལ་བའི་ངོན་སྐྱེ་གནས་འཛིག་པར་སྤང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
དེ་དག་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་བཀག་
པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པ། གནས་པ་འཇམ་སྐྱེ་འཛིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པ་འཇམ་མཉམ་
དང་བྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་བསྟན་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་
གིས་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། དེགས་ཆོགས་ལྷ་བགྲངས་ཤིང་།
དེགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། བྱི་མ་གཉིས་ལ་མཚོད་བཅོད་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། བྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོས་ཚུལ་ཁོ་ནར་གསུངས་ནས་དེའི་མཐུག་ཏུ་དེགས་པ་དུག་ཅུ་པ་འདི་ནི་དབུ་མ་
བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གཙོ་བོར་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དབྱེད་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་མཛད་
པའི་བྱིར། དབུ་མ་ལས་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་
ན་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྟོན་པའི་ཆོགས་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ལ་བསྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གསལ་
བ་ལ་བསྟོན་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་བསྟོན་པ་སྟེ། །གང་གི་སེམས་བྱུང་དྲ་བ་ནི། །སེམས་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་གསལ་མཛད་དེ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲིངས་པ་སེལ་བ་ཡི། །རང་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
ཞེས་སེམས་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་བསྟོན་པའོ། །ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་ལ་བསྟོན་
པ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་སྟེ། །གང་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ལ། །
སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་འདུད། །ཅེས་བྱི་མ་ལས་མ་
གོལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ངམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས། ཐབས་

གྱིས་མ་ཐེན་ན་ལམོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚས་དབྱིངས་ལ་བསྟོན་པའོ། །ལམ་ལ་བསྟོན་པ་ལ་
 ཐབས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་མགྲ་བར་བྱ་བའི་བསྟོན་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བཙུངས་
 ལ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ཉིད་ལོགས་སུ་བཀོལ་ནས་བསྟོན་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་པའོ། །ཤེས་རབ་
 འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་ལ་བསྟོན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མའི་བསྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་རྟོག་
 ལོས་ཐ་སྟོན་དེ་ཉིད་དང་། བཀ་ཚོས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བསྟོན་པ་ཞེས་ཐ་སྟོན་མཛད་དོ། །
 འབྲས་བུ་ལ་བསྟོན་པ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ཅར་ལ་སོ་སོར་བསྟོན་པ་སྐྱེ་གསུམ་ལ་བསྟོན་པ་དང་། སྐྱེ་
 གསུམ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྐྱོན་ནས་བསྟོན་པ་ནི། དོན་དམ་པར་
 བསྟོན་པ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོན་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་བསྟོན་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པར་བསྟོན་པ། བསྟོན་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ། ལྷ་ན་མེད་པའི་བསྟོན་པ་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་
 མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟོན་པ་གཉིས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོན་པ་གཉིས་རྣམས་ཀྱང་འདིར་
 བསྟན་པར་སྟུང་ངོ། །

གསུམ་པ་གཏམ་ཚོགས་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲེང་བ་དང་།
 བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་གཉིས་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། མདོ་སྟེ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་དང་གཏམ་བྱ་རིན་
 ཆེན་སྒྲེང་དང་ཡང་དག་བསྟོན་པ་དང་། །འབད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ལས་བསྟན་ཚོག་ལེར་བྱས་དེ་དང་། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་འཐག་བཅས་སྟོང་ཉིད་
 བདུན་ཅུ་པ་དེ་དང་། །གང་ཡང་ཚུད་པ་རྣམ་པར་སྒྲོག་པ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་མཐོང་གྱུར་ཅིང་།
 །བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྟེ་ཐབས་མོ་རྣམ་མང་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་མཐོང་ནས་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་གང་། །གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལས་འོངས་དང་བདག་གིས་རྣམ་པར་བྱེ་ལས་རྟེན་པ་གང་། །དེ་དག་བསྟན་སྟེ་
 སྟོ་ཆེན་ལྷན་རྣམས་མགྲ་བར་བྱ་བྱིར་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་འབྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་འཇུག་གིས་དེའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་ལྟས། ལྷ་སྟོན་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བཞི་བརྒྱུ་པ་དང་། ལྷ་བ་གཙོ་

བོར་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་བོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་དང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལག་པའི་ཚད་ལ་སོགས་པ་
མཛད། སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཙུག་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་རང་འགྲེལ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་། དེ་མ་ཤར་མ་དང་། ལུ་ན་མ་ཉི་དང་། ལུ་ན་ཕྱི་དང་།
སྤྱི་ར་མ་ཉི་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་
པ་དང་བརྟུན་ཡོད་ཅིང་། ག་ལས་འཛིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་དང་། བོད་སྐད་
རབས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལ། ཕྱི་མ་དག་རབ་བྱེད་ཉར་བརྟན་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བརྟན་པ་
འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཉན་པ་བོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། སྤྱོད་པོ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ་དགོན། ཉེ་ཕྱིར་
མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་བཞི་བརྒྱ་
པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། ལེགས་ལྷན་
འབྱེད་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པར། འགྲེལ་པ་དེའི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་
སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མད་པར་སྣང་སྟེ། དེ་རང་འགྲེལ་ཡིན་ན་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
འགྲེལ་པ་བྱེད་མི་རིགས་པའམ། ཡང་ན་འགྲེལ་བཤད་མཛད་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་
འགྲེལ་གྱི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་བས། འགྲེལ་བྱེད་
གཞན་རྣམས་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་ལ་ཆོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བས། རང་རྒྱུད་པ་དག་
གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་སྒྲིབ་པ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཅེས་པའི་ལན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྩོད་པ་
ལྷོག་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་
ཀྱང་ཤེས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུང་རིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་འགྲེལ་པ་འདིར་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ། རང་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་ཕན་དུ་རེ་ནས། བརྟན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་ཞེས་ཞེས་མ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་
དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་ཞེས་ཞེས་མ་གསུངས་པས་རང་
འགྲེལ་ཡིན་ན་ལོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི། གསུང་རབ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞེས་འེལ་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པ་སྟེ།
གསུང་རབ་ལས་སློབ་དཔོན་ལས་བརྟན་པ་ཞེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཞེས་

པ་ཞེས་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་བཙུང་ལྷན་འདས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཞེས་ར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་
 འགྲེལ་པ་འདིའི་རབ་བྱེད་གྱི་མཚམས་རྣམས་སུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཁྱུ་སྟུབ་གྱིས་མཛད་པ་
 དབུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས། ཞེས་པ་ཡོད་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་པར་སྒྲུབ་
 ཡང་། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་བསྟན་བཙུང་རྩ་བ་ལ་སྟུར་བའི་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། ཁྱུ་སྟུབ་ཕྱ་དན་ལས་འདས་
 པའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་སྟོང་གི་ཆེད་དུ་མཛད་པའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དྲངས་པས་རང་འགྲེལ་
 གྱི་དོན་མེད་དོ། །རིགས་ཚོགས་གཞན་གསུམ་ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་པས་སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་འགྲེལ་
 པ་མ་མཛད་ཅིང་། རྩ་ཤེར་དང་། རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་གཉིས་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་འདིས་ཀྱང་
 ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་པ་ལ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པའི་འགྲེལ་པ་བུ་རྩ་བའི་ཉ་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་
 ལེགས་ལྷན་བྱེད་གྱིས་རྩོད་པ་སྒྲུབ་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་བསྟུབ་པ་ཚིག་གསལ་
 དང་། དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱག་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་གྱིས་གཞུང་མཛད་པ་མི་སྣ་དལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཐོ་བོ་རྗེས་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 འགའ་ཞིག་མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པ་ལ་ཐོག་མར་ལེགས་ལྷན་
 བྱེད་གྱིས་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་མཛད། འདི་ཉིད་དེ་བཤར་མའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་
 རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་སྟུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱིས་བཤད་དོ། །དོན་
 གྱི་འགྲེལ་པ་དབུ་མ་སྟིང་པོ། དེའི་འགྲེལ་པ་ཉོག་གེ་འབར་བ་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་
 དཔལ་སྟུང་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་མཛད། དེའི་སློབ་མ་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོས། དབུ་མ་བདེན་
 གཉིས་རྩ་འགྲེལ་མཛད། དེའི་སློབ་མ་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱུ་རྩ་འགྲེལ་མཛད། དེའི་སློབ་མ་ཀ་
 མ་ལ་ཤི་ལས་རང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོམ་རིམ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ། དེའི་རྒྱབ་བརྟེན་
 དུ་དབུ་མ་སྟུང་བ་མཛད་དེ། འདི་གསུམ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཤར་
 བ་གསུམ་དུ་གྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་ཉན་གྱིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་ལྷ་སྟེ། འཆད་པ་པོ་སྤྲོ་མའི་
 མཚན་ཉིད། དེས་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ། ཉན་པ་པོ་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་ཇི་ལྟར་ཉན་པའི་

ཚུལ། འཆད་ཉན་གྱི་གནས་སྐབས་བསྟན་པའོ། ། གཤམ་འཆད་པ་པོ་རྒྱ་མའི་མཆན་ཉིད།

དང་པོ་ལ་འཆད་པ་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་
སྒྲ་བ་ནམས་ཀྱི་དམ་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
སྒྲ་ནམས་ཀྱི། དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་དང་། རྩོད་སྒྲོག་ལས། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་
འབྲུང་དག དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། སངས་
རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆད་པ་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་མགོན་པོ་གྲུ་
སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། རི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ལུང་དང་གཞན་ཡང་
རིགས་པས་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲ་བ་གཞུང་ལུགས་ལས། རི་ལྟར་གནས་པའི་
ལུགས་བཞིན་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་པ་ཉིད་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་
འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲ་བ་ཀྱིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་ནས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་པ་ཉིད་རབ་བཞིན་མེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆད་པ་པོ་ཐ་མ་ནི། སོ་སོ་སྒྱུ་བའི་
མཁས་པ་སྟེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ནི་རིན་ཆེན་སྟེང་བར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་གི། མཆོན་
ཉིད་མདོར་བསྟུས་མཐུན་པར་མཛོད། ཆོས་གཤམ་སྟོང་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན། ཉོན་མོངས་སེལ་
བའི་གཤམ་རབ་ཅན། དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བསྟན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐུན་གྱིས་གྲས་པར་མཛོད། །
ཅེས་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྟར་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། རྟག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ནི། ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག སྟོན་གི་
ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ། །ཞེས་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ལྟར་དུ་གསུངས་སོ། ། གཤམ་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་འཆད་པ་པོ་དང་པོས་འཆད་ཚུལ་ནི། གཤུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་། དབང་
པོ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་དང་འཆོམ་པར་རིམ་གྱིས་ཁྲིད་ནས་མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། སྒྲན་པས་སྒྲན་

ནམས་གཏོང་བ་ལྟར། རྟེན་འཁེབས་སངས་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ། རི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཕྱི་བ་ལས། གང་གིས་བྱུགས་བཅུ་ཉེར་བཟུང་ནས། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་པའི་བྱིར། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། ལོ་ཉམ་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། ཞེས་སོ། འཆད་པ་པོ་གཉིས་བས་འཆད་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་མ་ལས་པར། རང་ཉིད་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་བཀའ་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱད་གྲར། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། དབང་བྱས་ནམ་གཡང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། རྟེན་ཡང་དྲང་སྟོང་བཀའ་བཞེས་སྤྱི་བོས་ལོངས། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྟ་དང་། གྲུ་སྦྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འཆད་པ་པོ་གསུམ་བས་འཆད་ཚུལ་ནི། དེས་ཤེས་སྟེད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་། སྤྱི་མའི་མན་ངག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད། གདུལ་བྱ་ཐོས་བསམ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཚན་ཉིད་གཏན་འབེབས་དང་། སྦྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་བསྟན་པ་དང་། བར་མ་དང་། རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད། རང་ཉིད་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའོ། ། གྲ་ཉན་པ་པོ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ལ་ཉན་པ་པོ་སྟོན་གྱི་སྟོན་དང་ལྟན་པ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་རྩ་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུང་ནམས་སྤང་བར་འགྱུར། རི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། རིག་སྤྲུགས་ཉེས་པར་བསྦྲུབ་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ལོག་པར་ཤེས་གྱུར་ན། མི་མཁས་ནམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱང་ཟ། འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བུའི། མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་མ་བཞག་པའམ། བག་ཆགས་བཞག་ཀྱང་ཆོགས་མ་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བཤད་ཀྱང་དེའི་དོན་གཏན་མེད་པར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་མོས་པ་སྦྱིས་ཏེ་ལོག་པར་ལྟ་

བས་ཆོས་སྒྲིབ་བ་དང་ཡང་ན་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པ་ཡིན་སྟུམ་དུ་བྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་གཟུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་གསུང་རབ་སྤྱི་ལས་སྒྲིབ་དུ་བཤད་པའི་སྟོད་ཁ་སྐྱབ་ལྟ་བུ་དང་།
ཞབས་དོལ་ལྟ་བུ་དང་། ཏུག་ཅན་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ཉན་པ་པོ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཉན་
པ་པོ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཟུང་གནས་སྒོ་ལྟ་བུ་དོན་གཉེར་བ། ཉན་པོ་སྟོད་ཅེས་
བྱ་བར་བརྗོད། ཅེས་པ་ལྟར། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཐུག་དོག་དང་། ཁོང་སྒྲིམ་དབེན་པའི་སྒོ་
གཟུང་བར་གནས་པ་དང་། བཤད་བྱའི་དོན་དེ་རྟོགས་པར་རྟུག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་དང་།
དོན་དུ་གཉེར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྟན་པ་སྟེ་མཚན་ཉིད་སྟུམ་ལྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པ་ལས། དེ་ཡི་སྐྱབ་པ་མདོར་བསྟུན། མདོར་ན་དད་དང་
ཤེས་རབ་པོ། གད་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་ལ་རྟེན། ཤེས་རབ་ལྟན་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག་ ཅེས་པ་ལྟར་
འགྲོ་བ་བཞི་ཡིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བའི་དད་པ་ལྟན་པ་དང་། བཤད་བྱའི་དོན་དེ་རྟོགས་པར་
རྟུག་པའི་ཤེས་རབ་ཏེ་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལྟན་དུ་གསུངས་སོ། ། དེ་དག་གྲང་གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱི། གཉིས་ག་ལའང་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་པ་པོ་དེ་དག་གྲང་
གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱར་བ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་ས་བརྟུ་བར།
དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱ་ཤེས་ལྟར། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྟན་གྱི།
རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་མཚན་མ་ལས་ཤེས་ཚུལ་ནི།
འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཁང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་སྒྲན་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱུ་ལྟར་
བར་གྲུང་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་སྟོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །
དེ་ལ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་མཚན་ཉིད་གཏན་འབེབས་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐས་སྒོ་ཁ་བསྐྱར་བ་ལ། སྒྲིང་འཇུག་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྒོ་བྱེད་
གིས། གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གིས་གཞོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་པོ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མའི་དོན་དམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གོང་མ་གོང་མས་གཞོད་
བྱེད་བཅོད་ནས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཆད་པ་པོ་དབུ་མ་པ་ཁོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་
གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ལ། གོང་མ་གོང་མའི་གཞོད་བྱེད་བཅོད་ནས་མཐར་དབུ་
མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།

ཡང་དབུ་མ་པས་དེ་དག་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་བཅོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐར་ཐུག་
དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། རང་རང་གི་གཞུང་ན་གསལ། གཉིས་པ་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཉིད་
ལས། ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་བའི་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐས་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་
བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དགག་ རྟག་གི་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བའི་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པས་མདོ་
སྡེ་པ་རྩལ་ཐུན་བདེན་གྲུབ་རྩ་འདོད་པ་དགག་ གཅིག་རྩ་བྲལ་གྱི་རྟགས་གིས་སེམས་ཅམ་པ་སེམས་
བདེན་གྲུབ་རྩ་འདོད་པ་འགོག་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་བདག་སྒྲེ་
ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་བཅོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་སྡེ་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་གཞན་སྒྲེ་
ཁས་བླངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྒྲོམས་དང་། གཅེར་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་ཁས་
བླངས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞོད་བྱེད་དང་། རྒྱུང་འཕེན་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེ་བ་ཁས་བླངས་པ་ལ།
རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྒྲོམས་སྟགས་བཅོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེ་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་ལྟ་
བུའོ། །མདོར་ན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དགག་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཉན་པོར་རུང་བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཉན་པ་པོའི་རྣམ་གཞག་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་མ་གཤམ་ན།
གཞུང་ལས། ཉན་པ་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་
ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་དང་། གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བའི་དབུ་མའི་
ལྟ་བ་ཉན་པར་འདོད་པ་རྩ་མ་ཡོད་པ་འདི་དག་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ལྟ་བུ་འགོན་པོ་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་
ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དག་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་བརྩེ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའོ། །

གཤམ་ དེས་ སི་ ལྟར་ ཉན་ པོར་ ཆུག་

བཞི་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། འདུ་ཤེས་ནི་
རང་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས། འཆད་པ་པོ་ལ་སྒྲན་པའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་ལ་སྒྲན་གྱི་འདུ་ཤེས།
ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། གྲུབ་སྒྲོང་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
གྱིས་གྲུབ་ནས་སྒྲོང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོན་ཁ་སྐྱབ་ལྟ་བུ་ན་བ་མི་གཏོད་པ་དང་། རྟོན་
ཞབས་རྟོལ་ལྟ་བུ་ན་བ་གཏོད་ཀྱང་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲོང་བ་དང་། རྟོན་དུག་ཅན་ལྟ་བུ་དྲན་
ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་ཆགས་སྣང་དང་ཟང་ཟིང་གིས་གཡེངས་ནས་ཐར་པའི་རྒྱུར་མི་
འགྱུར་བ་དག་སྣངས་ནས་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་ཏྲག་པར་དྲན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱངས་ནས་ཐར་པའི་
རྒྱུར་འགྱུར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བའོ། །

དག་འཆད་ཉན་གྱི་གནས་སྐབས་བསྟན་པ།

ལྷ་པ་ནི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གཙང་ནག་པས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་
ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ནི་འདིའི་དོན་རི་ལྟ་བུར་མི་ཤེས་པ་དང་།
སྒྲོབས་པ་ཞན་པ་དང་ཟང་ཟིང་གཉེར་བ་དག་གིས་གྲུ་ཆོམ་དུ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་མི་ཕན་ཞིང་རང་
ཉིད་སྒྲོངས་པས་ཆོས་ལས་འདའ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟན་ན་སྒྲོབས་པ་གཏུགས་པས་ཡིད་
འགྱུར་། ཆོས་ཟབ་མོ་བཙོངས་པའི་སྤྲིག་ལྟུང་བས་གོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་མདོ་
སྟེ་དེ་དང་དེ་ལས་ཆོས་ལོག་པ་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ཉེས་པ་མི་ཟད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་འདི་སྟོན་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་རི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གྱིས་
འདིའི་དོན་རི་ལྟ་བུར་ཏྲགས་པས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་
ལ་འབབ་པར་ཤེས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་དང་། ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་
བའི་ཡུམ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དེ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
ཆོས་སྟོན་ཅིང་དག་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོར་འཇུག་པ་
ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཡང་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཞན་
དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དག་གིས་ཐོས་ན་སྒྲག་ཅིང་མ་དད་པས་གཞན་ལུང་བ་

དང་། བརྟམ་གིང་དོན་དུ་མ་གྲུར་བས་ཆུད་ཆོས་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
 ཉིད་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཡོངས་
 སུ་མ་སྤངས་པ་ནམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། བསྟན་ན་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་
 ཉིད་དང་། བདུད་རྩི་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སེང་གེའི་འོ་མ་ཁམས་མའི་སྟོན་དུ་བྱུགས་པ་ལྟར་འགྱུར་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དུ་མར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་འགའ་ལས་མ་དད་པ་ནམས་ཀྱི་ནྱ་
 བར་ཡང་བསྐྱུག་པར་གསུངས་པ་ནི་དེའི་ཉེས་པ་ལྷི་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་དེ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་
 ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཅན་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤངས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་འདི་ཐོས་ན་དད་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་འཇམ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་
 རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ལུང་དག་ལས་བཤད་དོ། །དེས་དེ་ལ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་ནི་
 འཆད་པོ་དང་ཉན་པོ་དག་ཚོས་འདིར་སྟོ་ཞིང་མཐུན་པས་བསམ་པ་དགེ་བ་དང་། ཟས་སྟོམ་ལ་
 སོགས་པ་མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་པ་དང་། གེགས་མེད་པ་སྟེ་དེས་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱིབ་པ་
 དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་རིམ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱེགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་ལ་གསོལ་
 བ་བཏབ་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པས་རིམ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་དག་མི་འབྱུང་ཞིང་དོན་ཆེ་བར་འགྱུར་
 བའི་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་བཤད་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
 ༡༩༩ བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟེན་པ།

གཉིས་པ་བཤད་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབུ་མའི་ཆེ་བ་སྦྱིར་བརྟེན་།
 གཞི་དབུ་མ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱུགས། དཔེའི་སྟོ་ནས་གསུམ་ཆར་བསྐྱུགས་པའོ། །
 ༡༩༩ དབུ་མའི་ཆེ་བ་སྦྱིར་བརྟེན་།

དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་མ་ནི། རང་བཞིན་དང་། སྤྱབ་བྱེད་དང་། དགོས་པའི་
 བྱད་པར་གསུམ་གྱིས་ཚོས་གཞན་ལས་མཚོག་ཏུ་གྲུར་པ་ཡིན་ཏེ།
 ༡༩༩ རང་བཞིན་ལྟར་སྤྱབ་བྱེད་པ།

དེ་ལ་རང་བཞིན་ལྟར་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བདར་བཏགས་པའི་
 དབུ་མ་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་དོན། མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། གཞི་དབུ་

མར་བརྗོད་པས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དག་པན་ཚུན་དང་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་མེད་ཉག་ཆད་ཀྱི་
མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལམ་དབུ་མར་བརྗོད་པས་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོ་འདྲགས་དང་
སྐར་བའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དབུ་མར་བརྗོད་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ནི། སྤྱི་བ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་པ་འཇུག་པའི་
ཡུལ་ཡང་གསུམ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་པོ་ནི་གཞིའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ལུས་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱལ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་ལུས་ཉིད་དང་། རྟོགས་པས་སྟོ་སྐར་
ཀྱི་མཐའ་ཟད་པར་སྟོང་བས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཉིད་དང་། དེ་ལ་འབྲལ་མ་འབྲལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་
དང་ནམ་བུ་དུ་འབྱུང་བས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ཤེས་རབ་
གཉིས་ནི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་
རྗེས་སུ་གཤེགས་པའི་བྱལ་ཡིན་པ་དང་། རི་སྐད་འཆད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱལ་བ་ལ་དགོས་ཤིང་
ཆང་བས་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། མ་མཐོང་བའི་གཡང་ས་མེད་ཅིང་ཉམས་སུ་འབབ་པས་འཇུག་
པ་བདེ་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ནམས་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་དོན་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ་ནམས་
ཀྱི་གཉེར་བྱའི་དོན་ཆང་བ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་མེད་
པ་དང་། འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པས་སྐར་ལྟོག་པ་མེད་པར་སོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་
དག་རྗེས་སུ་འབྲལ་བ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་པན་ཚུན་ངེས་པས་འབྲལ་བ་དང་།
དགོས་པ་ཆང་བས་འཆོམ་པ་དང་། ལག་རྗེས་མ་འབྲལ་བས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གས་སྐབ་ཕྱིན་ཙམ་ རྟོགས་པ།

གཉིས་པ་སྐབ་བྱེད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དོན་ངེས་
པར་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་ན་དེ་དག་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་དངོས་པོའི་རིགས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་
དང་། སྤྲུལ་མའི་མན་ངག་གསུམ་ཡོད་པས་ངེས་པར་རྣམས་ཏེ། རིགས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བ་དག་ངེས་པར་བྱེད། ལུང་གིས་ནི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་དད་པར་བྱེད། མན་ངག་གིས་
དེ་གཉིས་ཀས་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད། ཡང་རིགས་པས་ནི་དབུ་མའི་གཞི་དང་ལྷ་བ་
ངེས་པར་བྱེད། ལུང་གིས་འབྲས་བུ་དང་སྟོང་བ་ངེས་པར་བྱེད། མན་ངག་གིས་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་

ངེས་པར་བྱེད་པས་གཞུང་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གྲགས་པ་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་

གསུམ་པ་དགོས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་དགོས་པའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་རྟེན་པར་དཀའ་
བ་དང་། དེ་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་གིས་འགྲུབ་
པར་གཞུང་དབུ་མས་བསྟན་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། དེའང་གསུམ་ལས། དེ་ཞིག་འདི་ཐོས་
པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཐོས་ནས་སྤང་བ་དང་ཉེས་པས་སྦྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཉེས་པར་སྦྱད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དད་པ་དང་མཚན་
པ་དང་། འདོན་པ་ལ་སོགས་ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་བསོད་ནམས་གཞན་བས་ཆེ་བ་དང་། དོན་ལ་
ཐེ་ཚོམ་ཞུགས་པས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལ་གཞོད་ཅིང་ལམ་དུ་ཆུད་པས་གཞན་ལ་ཡུན་རིང་སྦྱད་པ་
བས་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་རི་རྒྱུད་བརྗོད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དག་གིས་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རི་རྒྱུད་བར་རྟོགས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ལུགས་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་དང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས་རང་གིས་
ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པའང་
ཡིན་ཏེ། གནས་གསུམ་ལ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་ལ་ཞེན་པ་
རྣམས་བཅེ་བས་ཆར་བཅད་པ་དང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞུང་ལུགས་ངན་པ་འཛིག་པར་
བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་ལེགས་པར་ཞུགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ལམ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ནའང་རྒྱུའི་མཐུས་སེམས་
ཅན་སྦྱིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོད་པའོ། །དགོས་པ་དེ་རྟེན་དཀའ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་པ་འབྱུང་བ་དགོན་པ་དང་།
བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྦྱོང་མི་འཕྲོད་པ་དང་། ཚོས་འདི་ལ་མོས་པ་ཙམ་ཡང་དག་པའི་
ཚོགས་མང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་དགོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྦྱེ་
བོ་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་འདིའི་དོན་ལ་སྦྱོ་མ་བྱེད་ཤིང་འདིར་སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་
གིས་ཀྱང་འདི་རི་རྒྱུད་པ་མ་རྟོགས་པར་སྤང་བས་གཞུང་གི་ཁྱད་པར་འདི་སྦྱོས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགོས་པ་དེ་འཛིག་པའི་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་
བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེང་སང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྦྱེ་བོ་ཡོད་ཅིང་གཞུང་

འདིས་གསལ་བར་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། ༡༩ གཞི་དབུ་མ་ཏེ་བྱུག་ཏུ་བཞགས་པ།

གཉིས་པ་གཞི་དབུ་མ་གྱི་བྱུག་ཏུ་བཞགས་པ་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་བྱ་
ཡིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཏོགས་པ་ཕན་བདེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་དབུ་མ་བདེན་པ་
གཉིས་པོ་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་དོན་གྱི་
གསུང་རབ་དང་བྱང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གཉིས་སུ་འདྲས་ཤིང་། དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ནི་བཟོད་
བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོན་པ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ནི་བཟོད་བྱ་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །
དེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྱག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་
ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བཟོད་བྱ་བདེན་གཉིས་ཤེས་མི་ཤེས་
ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་མི་སྟོངས་པ་དང་སྟོངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་
གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །བྱུང་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྟོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཆོགས་བསགས་
ནས། །ལུན་ཆོགས་པ་རོལ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཕྱ་བ་ལས། གང་དག་བདེན་པ་འདི་
གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་
རྣམ་མི་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དབྱུང་
ན་བདེན་བརྟུན་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། མ་དབྱུང་ཐ་སྟོན་དུ་བརྟུན་སྣང་རྟེན་
འབྱུང་ཡིན་པ་དེ་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྐྱོག་པར་མི་ལུས་པ་ཡིན་པས་ན། བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་
འཇུག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། མཚན་ཉིད་འདི་དག་
ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དཀྱུག་པར་མི་ལུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཏོགས་པ་ནི། སྤྱིར་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་
ཕན་བདེ་བསྐྱུན་པའི་ཡུམ་ཡིན་ཞིང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
བྱིན་གྱི་བཟོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེས་
བསྟན་མ། །ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་སུ་ཐར་པའི་ལམ། །དེ་ལྟར་གཞན་དག་མེད་པར་དེས། །ཞེས་དང་།

གང་སྤྲད་སངས་རྒྱུ་འཛིག་ཏེན་གཙོ། །ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་ཁྱོད་གྱི་སྤྲུལ། །དེ་ཡི་སྤྲད་དུ་དགོ་
མ་ཁྱོད། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཕྱི་མོ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
༡༩༡ དཔེ་ཚོགས་གསུམ་ཆར་བཅུགས་པ།

གསུམ་པ་གསུམ་ཆར་དཔེ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞི་དབུ་མ་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་
མཚུངས་པ། ལམ་དབུ་མ་གྱི་དང་ཆོས་མཚུངས་པ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
དང་ཆོས་མཚུངས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་བྱུང་
ཅིང་རང་བཞིན་མེད་ལ་གོ་འབྱེད་པ་ལྟར། གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
ཅིང་། ཀྱན་རྫོང་སྤྲང་བ་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད། དོན་དམ་སྤྲང་མེད་ལ་བདེན་བརྟུན་
གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། བདེན་གཉིས་མ་རིག་པས་འཁོར་བར་གོ་སྐབས་འབྱེད་ལ།
བདེན་གཉིས་རིག་པའི་ཡུམ་གྱིས་ཞི་བ་ལམ་ལྷུང་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོངས་ནས་
རིམ་པ་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྲད་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཚོག་གྱུར་རི་སྟེང་པ། །དེ་
ཀྱན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྟོན་ཐབས་
དང་ཅུ་བ་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་མཚོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་རྩ་བརྟན། བདེ། མཁྱོགས་པ་ལྟར། ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱང་སྤྲོད་
ཞིང་མི་ལྟར་བསྐྱེད་ཞིང་། སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་བདེ་ལ། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱུ་བས་
མཁྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རིམ་པ་ལྟར། འཕགས་པ་སྤྲད་པ་ལས། ཁམས་
གསུམ་ཡང་དག་འདས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་མིན། །ཞེས་པ་དང་། སྤྲོད་འཇུག་ལས། སྤྲུལ་པ་
སྤྲོད་ཕྱིར་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མེད། །མཁས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །ཅིས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྲད་
པ་ལས། ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཚུབ་ལྷུང་དུ་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དཀོན་ལ་ཕན་འདོགས་ཆེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལྟར།
འབྲས་བུ་དབུ་མ་དོན་གཉིས་སུ་སུམ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱོན་པ་ཤིན་ཏུ་
དཀོན། བྱོན་ཀྱན་ལ་ཆེས་ཆེར་ཕན་ལ། རྣམ་རྟོག་ཡང་མི་མངའ་བ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། འབྱུང་
བ་དཀོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྷན་ཕྱིར་དང་འཛིག་ཏེན་གྱི། །རྒྱུན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཚོག་ཉིད་
ཕྱིར། །ཅིས་པ་དང་། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། རི་ལྷུང་ནོར་བུ་སིལ་སྟན་དག །རྟོག་པ་མེད་པར་རང་

ལས་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་དག །རྟོག་པ་མེད་པར་རང་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །^{༡༧} བཤད་ཅུ་དང་འཆད་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དཔྱེ་བ།

གསུམ་པ་བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དཔྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཤད་བྱ་དབུ་མའི་
རབ་ཏུ་དཔྱེ་བ་དང་། འཆད་བྱེད་དབུ་མ་པའི་རབ་ཏུ་དཔྱེ་བའོ། །^{༡༨} བཤད་ཅུ་དང་འཆད་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དཔྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་གང་ལ་དཔྱེ་བའི་གཞི། གང་དཔྱེ་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། ^{༡༩} གང་ལ་དཔྱེ་བའི་གཞི།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དེ་
རྟོག་ཆད་སྤངས་པའི་དབུ་མར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པར་
མཚུངས་པས། དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་ནི་དབུ་མ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྣ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་པོར་སྣ་བ་སྤྱིར་རྟོག་ཆད་སྤངས་ལྟ་ལ། ལས་འབྱུངས་ལ་རྟོག་ཆད་
སྤངས་ལྟ་ལ་དང་། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལ་རྟོག་ཆད་སྤངས་ལྟ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོག་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པའི་སྐབས་སུ་འཆད། ཕྱི་མ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷན་བསྐྱུས་པའི་དོན་དམ་བདེན་
པ་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་།
རགས་པ་དང་རྒྱན་ལ་གཞག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་པར་མེད་པས།
རྟོག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་དོ། །མདོ་སྤྱི་པས་ནི་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷན་པའི་ནང་ནས་སྤང་བ་
གཟུགས། གཙོ་བོ་སེམས། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་གསུམ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་
མཐའ་ལས་གྲོལ། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་གཉིས་དང་། སྤང་
བཤད་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་བདེན་པར་མེད་པས་རྟོག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །
སེམས་ཅམ་པས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེའི་གཞི་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། གཞན་དབང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་། སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པས་
རྟོག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་
ཆད་ཅི་ཅམ་སྤངས་ཀྱང་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཟུང་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འདོད་པས་རྟོག་པའི་མཐའ་ལས་མི་གྲོལ། སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཕྱིས་གཏན་མེད་

དུ་འགྱུར་བས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། གང་
 དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མེན་པས་རྟག། རྩོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་
 བ་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོར་སྒྲིབ་བ་རྣམས་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་སྒྱིར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་རྩོད་སྒྲོག་ལས། གང་ཞེག་
 སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག། །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་
 ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་རྟག་
 པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བས་དབུ་མར་བཞག་ཅིང་། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་
 བའང་མཐའ་ལས་མ་འདས་པས་མཐའ་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དབྱེ་གཞི་
 ཡིན་ནོ། །གྲུ་གང་དེ་ལྟེ་ལེ་རྩ་བ་།

གཉིས་པ་གང་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ལ། དགག་བྱ་དགག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། བཞོད་བྱ་
 ཐེག་པའི་སྟོན་ནས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟོན་ནས་དང་། བརྗོད་
 བྱ་རྗོད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་དང་། གང་ཟག་གི་ཆ་རྒྱུན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་དང་དུག་ལས།

དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་རགས་པ་བཀག་པའི་དབུ་མ་དང་། ཐ་བ་བཀག་པའི་དབུ་མ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོད་མེད་གཟེགས་མ་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་
 རྣམས་གྱིས་སྒྲུབ་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། མ་བཟགས་མ་
 དབྱེད་པའི་སྟོང་པོར་ཐ་སྟོད་དུ་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བ་ཅུམ་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་
 གྲོལ་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། མེད་པ་པ་ནི་རན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །
 ཡང་དག་རི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཀག་ཟེན་ནས། བདེན་པར་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
 དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
 བཏགས་ཡོད་ཅུམ་ལའང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པས་ན། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ན་
 དབུ་མ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །
 མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་

ཀླུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྤྱིའི་དག་གིས་སྟོན་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ།
ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཡོད་མེད་མེད། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མེད་པའང་
མེད། མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབུ་མ་པ། མཐའ་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
འདི་ལ་དགག་བྱ་ཕྱ་རགས་སུ་འཛིག་པ་ནི་སྤྱ་མ་དགག་སྤྱ་ཞིང་མ་བཀག་ན་འཁོར་བའི་སྤྱ་ག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དགག་དཀའ་ཞིང་མ་བཀག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་
ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བའི་སྤྱ་ག་བསྐལ་སྤངས་པའི་བྱང་འདས་ཙམ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་
པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་དབུ་མ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་འཁོར་བས་བསྐལ་
པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤང་དགོས་ཤིང་། དེ་སྤང་བ་ལ་དེའི་རྒྱ་རར་འཛིན་ལྷན་སྤྱེས་སྤང་དགོས།
དེ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ང་ཙམ་དེ་བཙལ་ཆུལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་བཙལ་ནས་མ་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་དགོས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་ཞེས་འཛིན་པས། ཁྱི་སྤྱི་
ཕྱི་རོལ་རྣམ་བཟགས་པ། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། སྤྱི་པའི་ས་བོན་འགག་པར་
འགྱུར། ཞེས་དང་། ཕྱ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། ལས་དང་ཉོན་
མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། གད་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་
དང་། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་མི་འགྱུར། མ་རིག་འགག་
པར་འགྱུར་པ་ནི། ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྟོམས་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྤྱིའི་དག་གིས་སྟོན་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ།
ཀླུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྤྱིའི་དག་གིས་སྟོན་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ།
ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཡོད་མེད་མེད། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མེད་པའང་མེད། མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབུ་མ་པ། མཐའ་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
འདི་ལ་དགག་བྱ་ཕྱ་རགས་སུ་འཛིག་པ་ནི་སྤྱ་མ་དགག་སྤྱ་ཞིང་མ་བཀག་ན་འཁོར་བའི་སྤྱ་ག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དགག་དཀའ་ཞིང་མ་བཀག་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བའི་སྤྱ་ག་བསྐལ་སྤངས་པའི་བྱང་འདས་ཙམ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱི་པ་ཐོབ་པའི་བདག་མེད་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་དང་། ཀླུ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་
སོགས་ནང་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྟོག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། ཀླུ་རྫོག་ཏུ་
བསྐལ་པ་བརྒྱུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉམས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་སྤྱི་པ་ཐོབ་པས་ཆད་པའི་

མཐའ་ལས་གྲོལ་བས་དབུ་མ་དགོས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྒྲོང་བྱིར་
 དང་། །འཛིན་པ་མི་སྒྲོང་བྱིར་དང་ནི། །རྟོན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྐྱུས་པར་ཤེས་
 བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་དེ་ཡང་ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་
 གཟུང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། །ལམ་གསུམ་པའི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྲར་བཤད་པའི་བདག་མེད་དེ་དག་
 གི་སྟེང་དུ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་མཐའ་དག་བཀག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱོར་
 སོགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འདོར་བས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བས་དབུ་མ་དགོས་ཏེ། རིན་
 ཆེན་ཐེང་བ་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྦྲུང་དུ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་
 ར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །སྤྱོད་པ་མཐས་གཏུགས་པའི་སྦྱིང་རྩེ་
 དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དབྱེ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི།
 དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབུ་མའི་ལམ་འདིས་འཐོབ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྦྲུང་ཙམ་ལ་དབུ་མར་གཞག་པ་དང་། དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་ལ་
 དབུ་མར་གཞག་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལ་དབུ་མར་གཞག་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་སྦྲུང་ཙམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལྟའི་དུས་ན་རྒྱ་
 ས་བོན་ལྟ་བུ་རྒྱན་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། ལྟ་བུའི་ཆོས་བོན་ཡོད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བས་དབུ་མ་སྟེ། ར་ཤེས་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ། །དེ་བྱིར་ཆད་མིན་
 རྟག་མ་ཡིན། །ཅིས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྦྱེ་མཐོང་བས། །མེད་པ་ཉིད་
 ལས་འདས་པ་ཡིན། །རྒྱ་དང་བཅས་པར་འགག་མཐོང་བས། །ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན།
 །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འཇུག་པར། གང་བྱིར་སྦྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་བྱིར་སྦྱུག་ཆོས་

བོན་ཞིག་པ་མེད། གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མེད་དེ་ཕྱིར་ཡང་། ལྷག་ཆོས་བོན་ཡོད་ཅིས་བརྗོད་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དང་གཏན་མི་འབྲ་བར། འབྲས་བུའི་དུས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རོ་བོ་གཅིག་གྲང་མ་ཡིན། རོ་བོ་ཐ་དད་གྲང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་ཏེ། དེར་སང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་བསྐལ་བའི་བར་དུ་མི་རྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་སྟོ་རོར་རིམ་པ་ལྟར་རམ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྟོ་རོར་གཅིག་ཅར་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉིད་དབུ་མ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ལའང་དབུ་མར་འཛོག་ན། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་དབུ་མར་འཛོག་པ་གིན་ཏུ་འང་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་སྣང་ཅམ་དུ་རྒྱ་ལ་རྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། འབྱུང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆོ་མི་རྟེན་པའི་སྟོང་བར་སོང་བས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་དབུ་མ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩོད་སྒྲོག་ལས། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག ཞེས་སོགས་སྒྲར་བྲངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ནི་སོ་སྟེའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲ་ཕྱི་རེས་འཛོག་བསྐྱམས་ནས་བྱུང་འཇུག་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་བྱུང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཆོས་རྣམས་སྤྲི་ལམ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིད་དང་ནི་བར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོན་པ་ལས། འཁོར་བ་སྒྲངས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །ལྷ་རན་འདས་ཁྱོད་མི་བཞེད་ཀྱི། འཁོར་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི། ཞི་དེ་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོགས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱུང་རོ་གཅིག་གྱུར་རིག་པས། ཆོས་དབྱིངས་མངོན་པར་དབྱེར་མེད་པ། ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་བརྟེན་དུ་
 མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དོན་དམ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོས་བརྟེན་
 པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྤྲེ། ཆོག་གསལ་ལས་
 སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟེན་དེ། མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། གཉིས་དང་གཉིས་མེད་མི་བྱ་སྤྲེ། །
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་བརྟེན་ན་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་
 གྱིས་རི་ལྟ་བུ་བཞེད་དུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ཐ་སྐྱོད་
 ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བའི་རོང་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས།
 སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུ་ལ། མི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུ་འོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གདགས་
 པའི་དོན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་གང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་བསྟན་
 པའི་དགོས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐལ་འགྱུར་
 བས་གཉིས་ཀའང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ལ། རང་
 ཆུད་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ནི། རྣམ་གྲངས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བར་སྒྲུང་
 རོ། །

ལྷ་པ་ལ། བརྟེན་བྱ་དབུ་མ་དང་། རྟེན་བྱེད་དབུ་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་སྐྱོད་
 བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱི་མ་ནི། མཐར་ཐུག་ལ་ལྟོས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད། གནས་སྐབས་དྲང་ངེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྤེལ་བཀའ་བར་པ་
 མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་
 ཆོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

དུག་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་གསུམ་སྤྲེ། གང་ཟག་གཅིག་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་
 ཆ་རྒྱུན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གཞི། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོན་པ།
 ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
 ༡༩ འཆད་བྱེད་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཏུ་བྱེད་པ།

གཉིས་པ་འཆད་བྱེད་དབུ་མ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་སྤྲེ། རྒྱ་རབས་པའི་ལུགས་

བརྗོད། མི་འཐད་པའི་ཆ་དག་གི་འཐད་པའི་ཆ་ག་ཟུང་། མ་དེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །^{ག ༥}

དང་པོ་ནི། སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ནི་སྤྱིར་གཉིས་ཏེ། གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་
དང་། གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་དབུ་མ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྤྱི་རབས་པ་ལ་སྤྱི་རབས་སོ། །
གཞུང་ཕྱི་མོ་རང་ནི་བཀའ་རྒྱུས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་དང་། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དེའི་
ཕྱིར་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་དབུ་མ་པ་ལ་འདྲ་། དོན་དམ་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་དང་།
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ་འདྲ་དག་གི་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤང་སེལ་བ་དང་བཏགས་སེལ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། སྤང་བ་ཉིད་དག་གི་བྱར་བྱེད་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤང་བ་ཉིད་དག་གི་བྱར་མི་བྱེད་པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་གྱི་བཏགས་པ་ཉིད་
དག་གི་བྱར་བྱེད་པ་འོ། །བསྐྱེད་བྱ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབུ་མ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་ཏུ་
མི་གནས་པར་འདོད་པ་གཉིས་སམ། ཁ་ཅིག་འགལ་འདུས་དོན་དམ་ཏུ་འདོད་པ་དང་གསུམ་ཞེས། །

དང་པོ་ནི། སྤང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བཞིན་པར་འདོད་པ་
སྟེ། འདི་འདྲ་སྤང་སེམས་གཉིས་ཀ་སྤྱི་མར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་མར་འདོད་པ་
གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤང་བའི་སྤྱིར་བཞིན་པ་བཀག་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི་བཞིན་མེད་མ་བསྐྱབས་པ་འཕམ། བསྐྱེད་ཀྱང་མེད་དག་གི་ཙམ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱི། མ་ཡིན་
དག་གི་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཇལ་བར་འདོད་པ་འོ། །ཁ་ཅིག་འདི་ལ་འདྲ་སྤྱིར་བྲལ་དུ་
འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་སམ། ཡང་བཞི་
སྟེ། ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། སྤྱིར་ཉིད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་རབ་
ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱུན་ཆད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་སྤྱིར་ཟུང་འཇུག་དང་། རིག་སྤྱིར་ཟུང་འཇུག་འདོད་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི།

གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཀག་ནས་རང་གི་འདོད་པ་མི་སྦྱབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞན་མི་འགོག་ །
རང་མི་སྦྱབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྟོན་དམ་རྟོགས་བྱར་འདོད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་བྱར་མི་འདོད་
པའོ། །

གསུམ་པ་འགལ་འདུས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་དགག་བྱ་ནི་དོན་དམ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དབྱེད་ན་མི་འགལ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཀག་ནས་འགལ་བ་འདུས་པ་ནི་བསྦྱབ་བྱ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཆ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དམིགས་པས། རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་གཅིག་ཡོད་དགོས་ལ། དུ་མ་དང་
གཅིག་འགལ་བས་མེད་ཀྱང་དགོས་པས་འགལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་པ་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པས་མེད་པ་
སྦྱེ་དགོས་པས་ན་མེད་པ་དང་སྦྱེ་བའི་གཞི་མཐུན་མེད་པས་འགལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དང་། མདོ་སྟེ་སྦྱོད་པ་
དང་། གཉིས་ཀའི་ལུགས་དང་མི་འགལ་བ་ཞེས་པའོ། །སྦྱི་ཟུང་ཞལ་ཆེ་བ་དང་གསུམ་ཞེས་འཆད་
དོ། །
གྲ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་བ།

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་གཞུང་བྱི་མོའི་དབྲུ་མ་པ་ཡིན་པའང་མི་འཐད་དེ། འདིར་གཞུང་བྱི་མོའི་དབྲུ་མ་པ་ནི། ཐལ་
རང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱུ་བ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །བྱུ་བ་མཐའ་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་དབྲུ་མ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་བའང་མི་འཐད་དེ། རྟོན་དམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་ན། གཅིག་
ཤོས་དབྲུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྲུ་མ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་རྟུ་མི་གནས་པ་
གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྟོག་ལོས་སྦྱིང་ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཐིག་ལེར། སྦྱུ་མ་གཉིས་མེད་ཆོས་ཀུན་མི་
གནས་དབྲུ་མ་ཡི། །ལུགས་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་དེ་ཡང་སྒོངས་པ་མཆར་སྦྱེད་ཡིན། །ཅེས་དགག་པ་
མཛད་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་སྦྱུ་བ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་
འཆོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྦྱུ་མ་དོན་དམ་པར་བཞེད་པ་སྟེ། དངོས་པོར་སྦྱུ་བས་བཏགས་པའི་བདེན་པ་
བཀག་ནས། བརྟུན་པ་ཡོངས་གཅོད་དུ་རིགས་པས་བསྦྱབས་པས་སོ། །ཞེས་བསམ་མོད། དེ་ནི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྲུ་མའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་

མཚན་ཉིད་འཛིན། །ཀལ་ཏེ་འདི་བདག་དོན་འདོད་ན། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་
བརྒྱན་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དེ་སྤང་བའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འཇལ་བའི་དོན་དམ་དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས། དོན་དམ་བདེན་
པར་བཏགས་པ་དབུ་མ་རྒྱན་དང་། སྤང་བ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགལ་འདྲས་དོན་
དམ་དུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་མི་འགལ་
བས་ཟབ་ཅེས་པ་ཡོད་ཀྱི། འགལ་ན་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདྲུ་མི་སྲིད་ལ། འདྲུ་ན་མི་འགལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་མི་འགལ་བ་ཡང་དགག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། མི་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་དག་
ཀྱང་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་འདྲུ་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མདོར་ན་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབུ་མ་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་
རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། དོན་དམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱན་ཆད་རབ་ཏུ་མི་གནས་
པ་དང་། ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ནི་གཞུང་གི་ཆ་མ་བརྟགས་པར་རང་
དགར་སྦྱ་བར་བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ན་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་འདི་ཉིད་ཁོ་
ན་ལས་གཞུང་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་སོ། །
ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དེའང་མི་འཐད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་པ་
གཉིས་སུ་མ་འདྲས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྤྱོད་པ་
གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤང་བ་ཕྱི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་
པ་གཉིས་འགལ་བས། གཉིས་ཀ་དང་མི་འགལ་བ་ཞེས་པའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕྱིས་
ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་སྤང་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤང་བ་ཕྱི་
དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྤྱོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་ཚུལ་
མཚུངས་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་པའང་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་རང་
ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པ་གཅིག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ༡༡ འཐད་ ཡིད་ ཆ་ གཞུང་ག།

གསུམ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་གྱི་ལྟ་བ་རྒྱུད་
ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འབྲུལ་པ་ཟད་པའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། འདི་ལ་
 བོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྤེལ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་
 དང་རྩལ་མཚུངས་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་པའི་དང་། སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆད་ན། དང་པོ་ནི་རྩེ་བ་གྲགས་པ་སྤྱེ། ཕྱི་དོན་
 ཁས་སྤངས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་བསྟན་པའང་མ་ཡིན། དེ་དབང་གེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོང་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་ན་མོར་མི་འདོད་པས་མདོ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་བསྟན་པའང་མ་ཡིན། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་
 འགེལ་པར་སྤོ་རྣམ་བཅས་སུ་བཤད་ཅིང་བུམ་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་
 བ་དང་སྤྱོད་བསྟན་པའང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་
 དོན་དང་གེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་དང་འབྲུག་འགེལ་
 གཉིས་ཆར་དུ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དང་དང་ལྟན་ཅིག་ཅོད་ཀྱི། ད་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་
 མི་ཅོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་དང་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་
 རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་དང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། གྲུ་སྤྲུལ་གྱིས། ཐ་སྙད་ལ་
 བོ་མ་བཞེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། རི་ལྟར་གྲུ་
 གྲོ་སྤྲང་གཞན་གྱིས། གཟུང་བར་མི་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པ། འཇིག་རྟེན་
 གཟུང་བར་རྣམས་མ་ཡིན། རྩེ་བ་གསུངས་པ་རྣམས་གེས་བྱེད་དུ་མཛད་ནས། ས་བོན་ལས་སྤྲུ་གུ་སྤྱེ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་འགེལ་བྱེད་འདི་ཡིན་ཅེས་པ་གསལ་བར་མི་སྤང་ཡང་། ཐོག་མར་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྤྲུལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཕྱིས་དབུ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ། དེ་དང་རྩལ་མཚུངས་པར་འདོད་
 པ་ཅེས་པར་དགོས་ཏེ། སྤྱུ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་བྱེད་དེ། ཕྱི་དོན་དབང་གེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོང་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྤྲར་མདོ་སྤྱོད་པའི་རྟོག་གེ་ལ་ལེགས་པར་སྤྲངས་པ་
 ཞིག་ཕྱིས་དབུ་མ་ལ་ཞུགས་པར་སྤང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དེའི་འགེས་ཤོར་བ་མང་དུ་
 སྤང་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དཔལ་བོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་
པའི་མན་ངག་ལས། དེས་ན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་སྟེ། །སྦྱ་མ་ཙམ་ལ་བརྟགས་པས་བསྐྱུས། །
སེམས་ནི་སྦྱ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ནི་རྒྱ་མ་འདྲ། །དེས་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་སྤངས་ཏེ། །
སློབ་བྲལ་འཇམ་དབྱངས་མཐོང་བ་མིན། །སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་ཙམ་མིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་མི་འགྲུབ། །
གྲུབ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་། །སྦྱ་མའི་ཚོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྦྱ་མའི་རང་
བཞིན་ནི། །སྦྱ་བཞིན་འདི་ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད། །འོན་ཀྱང་བྱགས་རྗེ་ལྷན་པ་ཡིས། །བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གནས་ཏེ། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། །བདག་མེད་སང་གའི་སྒྲ་ཆེན་བསྒྲགས། །
སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་རྣམ་གྲངས་སྟོ། །སྦྱ་མ་འདྲ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ཡས། །ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཐབས་
ཚུལ་གྱིས། །མི་གནས་དབུ་མ་ཉི་བར་མཚོན། །མཚོན་ཀྱང་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་བསལ་
བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པས་སྟོང་། །འདི་ལ་སངས་རྒྱུ་སེམས་ཅན་མེད། །བདག་
གཞན་སྣང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཚོས། །རྣམ་གྲོལ་རྣམ་པར་བཅིངས་པ་ཡང་། །མིང་ཙམ་མིང་ཡང་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་མཐོང་མེད་ན། །མི་མངོན་མི་
སྣང་འཇམ་དབྱངས་མཐོང་། །སྟེ་དང་འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་ཡི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་འགོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དེས་པར་ཡོད་དགོས་པར་སྣང་སྟེ། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་སྟེ་
དངོས་པོ་སྦྱ་བ་གསུམ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡོད་ན་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་སྦྱ་མ་ལྟ་
ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཀྱང་དེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དབུ་མ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་
སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པས་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྟེ་མ་ན། །འདི་དག་ནི། །ཐ་སྙད་བདེན་པར་ཐབས་སུ་
གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་ཉོགས་པའི་རྟེན་
ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། །དེའི་ཆོ་གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཅིང་། །སློབ་དཔོན་འདིས་ནི་ཐོག་མར་ཀྱན་རྫོབ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་བསྐྱབས་ནས་དེའི་
འོག་ཏུ་སྦྱ་མ་ཙམ་ལའང་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དོན་དམ་བསྐྱབ་པར་བཞེད་
དེ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གནས་ཏེ། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་རབ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཟླ་
རབས་པ་དག་དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པའང་འདིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་པར་སྣང་ཡང་།

འདི་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་དམ་ཏྱོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁས་
ལེན་པ་ལ་ནི། དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་དེ་གནད་དམ་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོ་དང་། ཞེ་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་
སྤེས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བ་ལ། ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཁས་
བླངས་པས་མདོ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོས་སྤྱང་བ་སེམས་སུ་བཤད་པས་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་
པའི་དབུ་མ་པ་བྱུང་། ཞེས་སྐྱ་རབས་པ་ནམས་ལ་གྲགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་ཀ་རང་རྒྱུད་
པའི་དབུ་བའོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་གྱི་ལྷ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་
གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། གཞི་མ་འཕྲིན་པ་རྒྱུད་པ་

བཞི་པ་དེ་ལ་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག །རྟོག་ལོས་དབུ་
མ་པ་ལ་སྐྱུ་མ་རིགས་དྲུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སྒོངས་པ་མཆར་སྐྱེད་
ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་དཔལ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་མན་ངག་
མ་མཐོང་བར་ཟད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཞེན་པ་
བཀག་ནས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་བསྐྱབ་པ་ནམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད། །འདི་
ནི་སྒོ་བྱོས་རྩོད་པའི་འཇུག་པ་སྟེ། རྟོག་ལོས་བཀག་པ་ནི་དབུ་མའི་དོན་དམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱུ་བའི་
གང་ཟག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་བཀག་ཅིང་། དཔལ་བོས་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་གཅིག་ཉིད་
ལ་ཐོག་མར་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་བསྐྱབས། དེ་ནས་སྐྱུ་མ་ཙམ་དེ་ལའང་མཛོན་པར་
ཞེན་པ་བཀག་ནས་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་
མཐའ་སྐྱུ་བའི་དབྱེ་བར་འགྱུར་ན། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྐྱུ་བའི་དབུ་མ་པ་དང་། མཛོན་ཞེན་
བཀག་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་མི་
རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་དེ་ཡིན། །ནམ་པ་མཛོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མཐའ་བཀག་པ་དང་། མེད་མཐའ་བཀག་པའི་དབུ་མ་པ་སོགས་
བཞིར་དབྱེར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་འོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་

སོགས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་ལོས་བཀག་པ་དོན་ལའང་གནས་ཏེ། དེ་གཉིས་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བའི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༡༩ ལག་ཅིང་དུ་མ་གཏམ་པ།

བཞི་པ་བཤད་བྱའི་དབུ་མ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དབུ་མ། བསྐྱེམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་དབུ་མ། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་དབུ་མའོ། ༢༠ ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དུ་མ།

དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ། མཚན་བྱའི་རབ་དབྱེ། མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་དང་བཞི་ལས། ༢༡ མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ།

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། ༢༢ ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀྱང་རྫོང་ཡིན་པར་འདོད། །ཅིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། རི་ལྷར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀྱང་རྫོང་གཞན་ནི་ཅིག་གོས་ཡིན། །ཞེས་ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་ངོས་གཟུང་། དེའི་ཡུལ་ལ་བདེན་གཉིས་གཞག་པའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་སྟེ་འཕགས་ཀྱི་སྟོ་ལ་འཐད་པ། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ་མི་འཐད་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི་འཇུག་པར། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་རང་རྒྱུད་པ་དག་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་གནད་འདྲ་སྟེ། འདི་ལ་མ་བྱས་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་དང་འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ནི་སྟོ་འབྲུལ་བ་དང་། འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོ་མ་འབྲུལ་བར་བཞེད། བཟད་པས་དེ་བཀག་ནས་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རིགས་ཤེས་དང་། འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཇུག་པར་བཤད་པའི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་བཤད་པས། སོ་སྟེའི་རིགས་ཤེས་དང་། འཕགས་པ་འོག་མའི་རྗེས་ཐོབ་དེ་ཉིད་དངོས་མིན་གྱང་སོ་སྟེའི་རིགས་ཤེས་ནི་དགག་བྱ་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་མཐོང་བ་

ཡང་དག་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་ཞིང་། འཕགས་པ་འོག་མའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱན་རྫོང་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱི་གཙུག་པོར་བྱེད་པས། མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་གསལ་ཏེ། ཀྱན་རྫོང་ལ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོང་ཙམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ། སོ་སྤྱིའི་བདེན་པ་འཛིན་དང་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སྤྱིའི་སྟུ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་བསྟན་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མ་ལུས་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་ཡང་། དངོས་ཡུལ་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་ལྟོས་ན་ནི་ལུས་ཤེས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་མདོ་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་། ཚོག་གསལ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་འདྲངས་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཉིས་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བར་བྱ་བའི་སྟོན་བྲལ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །འོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འཆད་པ་པོའི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ལྟོས་ནས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་གཞག་དུ་རུང་ཡང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་བརྟུན་པ་བསྟུ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཀྱན་རྫོང་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཡང་དག་པར་མི་སྟུ་བ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབུ་མ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ངོས་གཟུང་བའི་གཞི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་རི་ལྗང་སྤང་བའི་དངོས་པོ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་ནི་བརྟུན་པ་བསྟུ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཀྱན་རྫོང་དུ་འདོད་དེ། དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །ལལ་ཆེར་ནི་ཡང་དག་པར་མི་སྟུ་བར་ཞེན་ནས་དོན་དམ་དུ་སྟོ་འདོགས་ཏེ་དབང་པོ་སྟོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་

དམ་དེ་ཉིད་ལ་དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ན། བརྒྱན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་
གྱུ་བ་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཀའང་དབུ་མ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་དོཨ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
གི་དོར་ཡང་དག་པར་མི་སྐྱུ་བར་གྱུ་བ་པས་དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་སྟེ། མདོ་ལས་དག་སྟོང་དག་འདི་
ནི་བདེན་པ་དམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་ཆོག་གསལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་
ལས། དག་སྟོང་དག་འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན་ལ། མི་སྐྱུ་
བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དམ་པའོ་ཞེས་དང་། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པར། ལྷ་ངན་འདས་པ་བདེན་ཅིག་སྟུང་། ཀྱུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཆོ་
ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། དེའི་རང་
བཞིན་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་པ་སྟེ། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱི་གུ་རྒྱུའི་ཁྱུ་བཞིན་ནོ་གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཞི་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གང་བཤད་པ་
དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་དེའང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འཇུག་འགྲེལ་ལས། སོ་
སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྣང་བ་བཅས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
དམ་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་དམ་དབུ་མ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་
བའི་བྱད་ཆོས་ཏེ། འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཕགས་པའི་ཡུང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་
དྲངས་པ་ལས། གཞན་ཀྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །གཞན་ཀྱིས་
མར་འདོད་གང་ཡིན་དེ། །གཞན་ཀྱིས་རྒྱུང་མར་འདོད་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་
ལས་ཀྱང་། ཆངས་སོགས་འཛིག་རྟེན་འདི་ལ་ནི། །བདེན་པར་རབ་ཏུ་གང་སྣང་བ། །དེ་ནི་འཕགས་

ལ་བརྟུན་ཞེས་གསུངས། །འདི་ལས་གཞན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྤྲོད་
མེད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་མདོ་སྤེལ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་དོན་
དམ་དབུ་མའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྲོ་བའི་མི་འབྲད་དེ། དེ་དག་གི་དོན་དམ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་སྤྲོ་བ་ལས་
བཞུགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་རུང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲོ་མེད་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དུ་འང་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་རྟེ། འཛིག་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་
དམ་པར་སྤྲོ་བ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གང་སྤྲོ་བ་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྤྲོ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས། གང་དོན་དམ་པར་
སྤྲོ་བ་དེ། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྤྲོ་བ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཆོས་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
༡༩༡ མོ་མོང་བཞུགས་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་
མཚན་གཞིའོ། །

དང་པོ་ནི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱིན་པའི་རང་རྒྱུ་ཅན་རྟེ། ཞེས་
དང་། བྱང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་སློབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་རྟེ། འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྒྱུན་
བརྒྱུབ་པ་དང་། རྒྱུན་ལ་ལས་འབྲས་འཛིག་པའི་རྒྱུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ།
དངོས་པོར་སྤྲོ་བས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དག་ག། །དབུ་མ་པར་རྫོམ་པའི་ལུགས་གཞན་དག་ག། །
གཞན་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འོ་ན་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་རྒྱུ་ལ་སོགས་པར་སྤྲོ་བ་པའི་གང་ཞེན་འདི་ལ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས། སློལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་

དངོས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་དང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མདོ་སྡེ་པས་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཏོད་
བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ལྟོག་ན་མའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། མི་ལ་སོགས་པའི་
དོན་དངོས་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱབ་
བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤེན་པ། དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་
དང་རིགས་པའམ་གསལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པས་དབང་ཤེས་ལ་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ནི་
ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཏོད་བྱེད་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་སྤྲང་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེང་བ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་བྱ་དང་གསལ་བྱ་
རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་དེས། རིག་བྱེད་གསལ་བྱེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་
རོལ་གྱི་ངོ་བོར་སྤྲང་གི། ཁིམ་གཏུང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མི་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བརྟན་པས།
ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྤྲང་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལུང་དང་
རིགས་པས་ཤེས་པ་ལ་ཁ་ཕྱིར་ལྟས་དོན་དུ་སྤྲང་བ་ནི་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་འབྲུལ་བའི་
སྤྲང་བ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་གད་སྤྲང་བ་དང་འབྲུ་བར་འདོད་པ་དེའང་མི་རིགས་ཏེ། བདེ་སྤྱག་སིམ་
གཏུང་གི་དོན་བྱེད་པར་སྤྲང་བས་དངོས་པོར་འཛོག་པ་ལྟར། མི་ཚུ་ཡང་ཆ་གང་གི་དོན་བྱེད་པར་
མཐོང་བས་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་
དབྱེད་ན་མི་རྟོག་པ་ལྟར། ཤེས་པའང་དུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མི་རྟོག་པར་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་དག་ནི་ཤིང་ཐོག་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཤིང་སྤྲང་ལ་འཛོགས་
ཏེ་ཡལ་ག་སྡེ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་མ་བཟུང་ན་ཤིང་ཐོག་མ་ཐོབ་པར་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་
བཞིན་དུ། གནག་རྩི་ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་པའི་འཛིག་རྟོག་གྱི་དངོས་པོ་དོར་ཞིང་། བདག་དང་
ཆོས་གཞན་དུ་བཏགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མ་བཟུང་ཞིང་ལྟ་བ་རན་པའི་རི་སུལ་དུ་ལྷུང་སྟེ་
བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པས་འབྲས་བུ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལྷན་བསའ་དང་
དོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མ་པར་རྫོམ་པའི་ལུགས་གཞན་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་

ཅད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་སུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདེན་གཉིས་སྒྲིཊ་འཕགས་སོ་སོའི་ལྷགས་སུ་
འདོད་པ་དགག་པ། ཀུན་རྫོབ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། བཏགས་དོན་མེད་པའི་
བཏགས་པ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག །དབུ་མ་པ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཁས་སྤྲངས་ཅི་
ཡང་མེད་དེ། དབུ་མ་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ་དབུ་མ་ནི་དེའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པས་
དེའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་སྒྲིཊ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིར་བཀོད་པའི་གཞི་
ལམ་འབྲས་སུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་བཀོད་པ་ཙམ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་
པར། ཇི་ལྟར་གྲུ་གྲོ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་དུ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་
གཏོགས་པར། །འཛིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། འཛིག་རྟེན་ངོར་
བྱས་བདག་ནི་སྒྲིཊ་བར་བྱེད། །ཅིས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཡོད་པ་མིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ན་
ལ་གྲགས་པར་གྱུར་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བརྫོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་བརྫོད་
པ་ནི་དེ་སྒྲིཊ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ང་
དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་གྱི། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ། གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་
ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་
བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་སུའོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲོ་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྤྲངས་ཀྱི་རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་
ཀུན་རྫོབ་པ་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁས་སྤྲངས་ནས་རྒྱེན་
ཉིད་འདི་པ་ཙམ་དུ་ཁས་སྤྲངས་པ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། བྱིས་པའི་སྒྲིཊ་བོའི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་འཁོར་བ་དང་མུ་རན་ལས་
འདས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པར་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་གང་ཡིན་
ཞེས་འདྲི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །གྲུབ་མཐས་བརྒྱུར་བའི་དངོས་སྒྲིཊ་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་
ཉམས་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཏན་མ་ལྷགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་
ཡིན་པས་དེ་ལ་གྲགས་པ་རྣམས་གཞུང་འདིར་བཀོད་པའོ་ཞེན། །འོ་ན་གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟུ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་
 ཐིན་ལས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་བ་ལ་ནི་རང་ལུགས་མེད་
 པས་དེའི་ལུགས་མ་ཡིན། དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པས་དེའི་
 ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་བ་ལ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲགས་པས་དེའི་ལུགས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་དངོས་སུ་གྲགས་ཟིན་པ་མིན་ཀྱང་། གྲགས་སུ་
 རུང་བས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའང་ནམ་ཞིག་ལམ་དེ་དང་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ན་
 གྲགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བས་བཏགས་པའི་བདག་
 དང་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱལ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་སུ་ཐལ་ཏེ།
 ད་ལྟ་དངོས་སུ་གྲགས་ཟིན་པ་མེད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་དེ་དང་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ན་གྲགས་པར་
 འགྱུར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདོད་ན། དེ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ལས་ཉམས་པར་
 གཞུང་ལས་བཤད་ཅིང་། ཁྱེད་རང་ཡང་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་དག་འཛིག་རྟེན་ནི་
 མནར་མེད་པ་དང་སྲིད་ཅེའི་བར་དང་། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཡིན་ལ།
 གང་ཟག་དེ་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའམ་མ་ཞུགས་པ་སུ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་སྒྲོ་ནི་གྲུབ་མཐས་མ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དབུ་
 མའི་གཞུང་དུ་བཀོད་པའི་ཞེན། དེའང་མི་འཐད་དེ། འདིར་བཤད་པའི་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་།
 ལམ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་སྟེ་བོས་
 ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་སྒྲོའི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས་
 དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་མཐུག་པོས་སྒྲོའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་བདག་
 ཅག་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དུག་པ་ལ་སོགས་པ། ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དག་འདི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་། གཞན་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱད་བཤད་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྟོན་ནས་དངོས་པོ་རང་

བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་སྟུང་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀླུ་རྫོང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྣམས་པར་གཞག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལ་ལ་དག་འཛིག་རྟེན་ནི་མནར་མེད་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་མཐའ་དག་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དེ་རྣམས་ལས་ཀླུ་བདག་གི་ལྟ་བུས་གསར་དུ་བདག་པ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་འདེམས་པས་གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་རྣམས་གཞག་རྣམས་ནི་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ལ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་ལྟ་སྒྲེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཅི་རིགས་པ་རང་གི་དང་གིས་འབད་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཏེ། སོ་སྒྲེལ་མི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་སྒྲུང་བས། རྣམས་གཞག་ཐམས་ཅད་རུང་སྒྲུ་མ་ན་དེའང་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞིབས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམས་གཞག་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་། ལྟ་སྒྲེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་ཁོ་ནས་སྒྲུང་ན། དེ་དག་སོ་སྒྲེལ་ཐ་མལ་པ་ལ་འདེམས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ལ་ནི། རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་གཞག་མེད་ལ་གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་དོན་དམ་ནི་འཕགས་པའི་ལུགས་ཏེ། དོན་དམ་ལ་འཕགས་པ་འབའ་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་སོ་སྒྲེལ་ཆད་མ་མིན་པས་སོ། །ཀླུ་རྫོང་ནི་སོ་སྒྲེལ་ལུགས་ཏེ། ཀླུ་རྫོང་ནི་གཏི་མུག་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲུང་ལ། དེའང་མིག་དག་པ་ལ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཤད་མི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་སྒྲུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་བརྟུན་པའམ་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རུང་ཟད་ཀྱང་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་འཕགས་པ་དང་། ཀླུ་རྫོང་སོ་སྒྲེལ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲུས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་དོན་དམ་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་དང་། གཞན་ནི་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་གིས་སྒྲོའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཞིབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ཡོད་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། བཞི་འགྲེལ་ལས།
གང་གི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་བཤད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བྱི་དང་ནང་གི་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་
ཡུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་ཁས་སྤྲང་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་བཤད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུང་པོ་ལྷ་
ཆར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གང་རུང་གཅིག་མི་འདོད་
པའི་སྟོལ་བས་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་པའང་བཤད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་གྲགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་
པ་དེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་མེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀའང་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེན། དེའང་མི་
མཆུངས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོན་ནི་དོན་དམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཞི་བས་དོན་
དམ་གྱི་ཐ་སྟད་མི་འགྲུབ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ནི་འབྲུལ་སྣང་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་མི་འགྱུར་
བས་དོན་དམ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་ཡོད་ཅིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་
གཏི་མུག་དེས་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་
སྟུན་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་ནི་བྱིད་ལྟར་ན་ཀྱན་རྫོབ་མི་མངའ་བས་མ་གྲུབ་
ལ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་སོ། །གྲུབ་ན་སོ་སྒྲེའི་གཏི་མུག་དེས་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བརྟུན་པ་
བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་
བྱིར་བྱེད་སྟེ། ཆོག་གསལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། འདི་དག་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །
འདི་དག་ནི་བརྟུན་པ་སྒྲུ་མ་བྱིས་པ་འབྲིད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྟད་དུ་
བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་སོགས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡུང་ནི། ཡོད་མིན་མེད་
མིན་ཡོད་མེད་མིན། །ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་བཀག་པའི་ཡུང་རྣམས་དང་། རིགས་པ་
ནི་ཡོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཅིང་། མེད་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་བྱེད་ཤེས་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་

རྟག་པར་ལྟ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་འཛིན། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། མཁའ་པམས་གནས་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་དང་།
གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་བཀག་པའི་ལུང་རྣམས་ནི་དོན་དམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
གྱི། ཀུན་རྫོབ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སྒྲིམ་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིམ་
བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་རྟག་པས་བྱབ་ན།
སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། རེ་ཞིག་དངོས་གང་ཡོད་ན་ནི། །རྣམ་པར་འཛིག་པའི་གནས་ལ་
གནས། །ཞེས་དངོས་པོར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
མེད་པ་ཙམ་ལ་ཆད་པས་བྱབ་ན། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱང་བདག་ཆད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞན་ཡང་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡང་མི་འཐད་པར་འབྱུང་ཏེ། འདི་ཡོད་པ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་ལུང་གིས་གཞོན་དེ། མདོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
འཛིག་རྟོན་དང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་གྱི། ང་ནི་འཛིག་རྟོན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚུད་དེ། གང་འཛིག་རྟོན་
ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཛིག་རྟོན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་
ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འཛིག་རྟོན་ན་ཡོད་མེད་དེ་སྟོན་
པས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མེད་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་ནི། སྤང་རུང་གི་ཆོས་མ་
དམིགས་པ་ལ་མེད་ཅེས་པ་དང་། སྤང་རུང་གི་ཆོས་དམིགས་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་དེ་འཛིག་
རྟོན་གྱི་ཐ་སྐད་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་ཁས་མི་སྤང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྐད་ཡིན་ཡང་དབུ་མ་པས་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྟུན་ན།
སྤང་གི་མདོ་དེ་ཉིད་དང་འགལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཛིག་རྟོན་མི་གཞོན་ན། །འཛིག་རྟོན་ཉིད་
སྟོན་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ཞེས་པའང་རང་ལ་ལོག་པར་འབྱུང་རོ། །གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་
ནི་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་བ་ཞིག་ལ་བྱི་རོལ་ནས་གཞན་ཞིག་གིས་བྱོད་ལ་མེ་ཡོད་དམ། རྒྱ་ཡོད་དམ་
ཞེས་དྲིས་པའི་ཆོ། དེ་དག་ཡོད་ན་ཡོད་ཅེས་དང་། མེད་ན་མེད་ཅེས་སྐྱབ་བར་མཐོང་གི། མེད་དང་རྒྱ་

ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྒྲུབ་ཡང་ཀུན་ཀའི་ཚིག་ཏུ་
འགྱུར་གྱི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ན་
གཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུའང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཞི་
གཅིག་ལ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ལྟ་སྦྱོར་ནོ་འདི་ནི་མཆོད་སྦྱོར་ནོ་ཞེས་སོགས་གང་ཟག་དང་།
འདི་ནི་ལྟ་སྦྱོར་གྱི་ན་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱི། བཏགས་པའི་དོན་དེ་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡོད་གྱི། བཏགས་པའི་དོན་ནི་
མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཤོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་
འོག་ཏུ་འགོག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ལའང་སྤང་རུང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་སོ་
སོར་བྱེད་གོས་པ་ནི་སྤང་བཤད་ལྟར་ཡིན་ཅིང་། སྤང་མི་རུང་གི་ཆོས་ལ་དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་
བཅད་ལ་ཁེགས་པས་གཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་དེས་པ་མེད་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མདུན་
གྱི་གཞི་འདིར་ག་ཟེ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་
བསྐལ་པ་དང་། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་མཐོང་བའི་ལ་རྒྱབ་ན་མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
ན་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་པ་དང་། སང་ཉིན་གོས་སྒྲོན་པོ་གྲོན་པའི་ལྟ་
སྦྱོར་འོང་བར་ཐལ། དེ་མི་འོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུས་གྱིས་བསྐལ་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་
གང་དུ་སྒྲུ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་གཏུ་དུས་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་
མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་སྒྲུ། འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཏྲག་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་པར། གང་ཕྱིར་སྒྲུ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་
ཕྱིར་སྒྲུ་ཆོ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །སྒྲུ་ཆོ་ས་བོན་
ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་བཙལ་བའི་ཆོན་མི་
རྟོག་ཅེས་པ་ནི། དོན་དམ་དུ་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཐ་སྙད་དུ་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད།

དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་ཆོ་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་ཡང་མི་རྟོག་པས་མིང་གིས་བཏགས་པ་

ཅམ་ཡོད་ལ། བཏགས་པའི་དོན་མེད་ཅེས་པ་འགལ་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་མིང་ཅམ་གྱིར། རྣམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གཤམ་ཡོད། །
 དེ་ཕྱིར་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱི་མ་ལྟར་ན། བ་སྟེང་དུ་འདོགས་
 བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མིང་གིས་བཏགས་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བ་སྟེང་དུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡོད་ཅིང་མིང་གིས་བཏགས་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། རྒྱབ་པ་གྲུབ་ཅིང་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་
 ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། འབྱུང་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དེ་ཉིད། འདོགས་པོ་གདགས་བྱ་ལ་ལྟོས་ཤིང་། གདགས་བྱ་འདོགས་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་
 བས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། འབྱུང་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་
 གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་སྒྲུབ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་
 ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱར་བྱི་འདོད་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱབ་ཅིང་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་
 པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། རྟོ་ལྟ་ནི་རིག་བྱ་དང་། རིག་བྱེད་མེད་པ་ཅིས་མི་འདོད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། འདོགས་པས་གདགས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། གདགས་བྱ་མེད་པར་འདོགས་
 པ་མེད། རྟོ་ལྟ་ནི་གདགས་བྱ་དང་། འདོགས་བྱེད་མེད་པ་ཅིས་མི་འདོད། ཅེས་སོགས་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་ལ་བཏགས་པའི་
 མིང་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སེང་གོ་ཞེས་བཏགས་པའི་མིང་གཉིས་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་
 རྒྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་དོན་སེང་གོ་ཡིན་མིན་གྱི་རྒྱད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་དེ་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་
 བམ་མིན། ཡིན་ན་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་བ་སྟེང་དུ་མེད་པར་འགྱུར། མིན་ན་དེས་ས་བོན་ལས་ལྷ་
 གྲུ་སྟེའོ་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མིང་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 བཏགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་

བདགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མདོར་ན་ཐ་སྟད་དུ་མིང་ཡོད་ཅིང་། མིང་གིས་
བདགས་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་ཁྱུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལས་སྤྱི་རྒྱ་ཁྱུར་པ་སྟེ། ཡབ་སྲས་
ཀྱིས་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་བར་སྒྲང་བྱ་དང་ཉིད་བར་ལེན་པ་པོ་སོགས་
བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་སྟག་མའང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
བར་ཆོག་གསལ་ལས། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་སྟག་མའོ། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་
ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཉིད་བར་སྒྲང་བ་དང་ཉིད་བར་ལེན་པ་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་དངོས་པོ་གཞན་
གང་དག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་དང་། བརྟ་བྱ་དང་རྟ་བྱེད་དང་།
མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་། འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་
ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་
པ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་
དག་གི་སྟེ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་དབྱུང་བའང་
དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཀལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆེ་མི་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་
པས། མཛོད་ལུག་ན་དར་གྱི་ལུག་མའི་ནང་དུ་གཏུམས་པའི་དངོས་པོ་རིལ་རིལ་གཅིག་ཡོད་པ་
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་རྟེན་ཅེས་པ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་ངོ་། །ཡང་འཇུག་པའི་
ཏྲི་ཀར་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ཞེས་མིང་གིས་བདགས་པའི་དོན་བདག་ལས་སྐྱེ་བའམ་གཞན་ལས་
སྐྱེ་ཞེས་ཆོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་འདོགས་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
རིག་ངོར་རྟེན་མ་རྟེན་ལ་བཞག་པར་སྒྲུབ་ཞིང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་
པ་ལྟར་ན། ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་རྟེན་མ་རྟེན་ལ་བཞག་པར་སྒྲུབ་སྟེ། རྟོག་པས་བདགས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་བྱེའུའི་མཆུ་བཞིན་དུ་གར་བཅུག་འདིར་བཅུག་མེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །འདི་
དག་གི་འབྲེལ་གཞི་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྒྲངས་པས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་

མཐའ་བཞིར་དབྱེད་པའི་ཆོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོ་གྱུ་གྱུ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆོ་གས་སྤངས་འདུག་པས་དེ་ནི་མི་རྟེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་པར་སྤྲང་ངོ། །འོན་ཀྱང་གནད་མཆོག་གས་པ་སྟེ། མཐའ་བཞི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པར་ཁས་སྤངས་ལ་དེའི་ཆོ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་ལ་དགག་བྱ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །མཐའ་བཞིར་མ་དབྱེད་པའི་ཆོ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ན་མཐའ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་གཞན་སྐྱེ་ལས་མ་འདས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྟན་དུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །འདི་དག་ནི་རང་ལྟ་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་ལྟ་ལ་སྤང་བས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་རང་དགར་སྒྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་རེ་རེ་མཚོག་དུ་བཟུང་ནས་གཞུང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བས་གནད་འདི་དང་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །རིན་ཆེན་སྤེང་བ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྒྲིམ་བཏགས་པར་བྱ་བའི་དོན་གཙོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཐུན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་གྱི་དོན་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། །འོན་གང་ཞིག་གཙོད་ཅེན་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྡན་པ་དག་ན་བསྒྲགས་ཏེ་ཉོན་ཅིག །གང་ཞེན་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པས་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཆོ་སྒྲོ་ལ་འདོགས་བྱེད་དང་གདགས་བྱ་སྤྲང་བཞི་སྒྲིམ་སྒྱུ་དང་དོན་སྒྱུ་ཡིན་པས་དངོས་ལུལ་དངོས་པོ་མེད་ལ། ཞེན་ལུལ་སྒྲིབ་རང་མཚན་པ་དང་དོན་རང་མཚན་པ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་མ་ཙམ་སྒྲིམ་བཅུད་ནས་སྒྲོ་སྤྲང་ཙམ་གྱི་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་སོགས་གྱི་རྣམ་བཞག་འབའ་ཞིག་ཐ་སྟན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དང་སང་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིད་ལུལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་

སྟོང་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟོད་ཀྱང་འདིར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྟེ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས་བརྗོད་ན། ལུགས་གཉིས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀའ་པའི་ཚུལ། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ཐ་སྟོན་ཀྱི་མཚམས་ངོས་གཟུང་ཞིང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་རྣམ་པ་བཞིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་ས་བརྩུ་བ་ལས། ཀྱི་ཀླུ་པའི་སྤྲོས་དག །ཐམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤར་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་སུ་སྤང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོགས་སྤང་བ་སེམས་སུ་གསུངས་པའི་ལུང་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚུད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཐ་སྟོན་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ལུང་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོ་རྩེའི་བསྟོད་པ་ལས། །སེམས་མཐོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །སེམས་ནི་འགོ་བ་ལྡ་པོ་ཡིན། །བདེ་དང་སྤྱག་བསྐལ་མཚན་ཉིད་དག །སེམས་ལས་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་མེད། །འགོ་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་རྣམས། །ཅུང་ཟད་བསྐྱེམ་པའི་རྣམ་པ་ཡང་། །དེ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྱ །དེ་ཉིད་གསུངས་པས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། དུགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲལ་འགྱུར་ན། །འོག་པར་རྣམ་བཟགས་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད། །རིང་བྱང་སྤང་སྟོམ་ཉིད་དང་། །དག་སོགས་ཉིད་ནི་རྣམ་ཤེས་སུ། །འགྲག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་པས་གསུངས། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་མེད་མཐའ་ཡས་པ། །ཀུན་ཏུ་བདག་པོ་དེ་ལས་ནི། །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་ནི། །རྒྱུད་གིས་གནས་ཐོབ་འགྱུར་མ་ཡིན། །འདིར་ནི་རིང་དང་བྱང་བ་དང་། །སྤྲོས་དག་དང་མི་དག་དང་། །འདིར་ནི་མིང་དང་།

གཟུགས་དག་ཀྱང་། །མ་ལུས་པར་ནི་འགག་པར་འགྱུར། །གང་མ་ཤེས་མྱིར་རྣམ་ཤེས་ལས། །ཐོབ་
ཆད་བྱུང་བ་དེ་ཀྱང་ནི། །དེ་ཤེས་མྱིར་ན་རྣམ་ཤེས་སུ། །མྱིས་ནི་དེ་ལྟར་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་གསུངས་པ་འདར་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། །གནས་
པའམ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །མ་ཉམ་པའམ་དམན་དང་བྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་
ཉེན་བསྟན་དབང་གིས། །གསུང་གི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཐ་སྟན་འཇིག་ཉེན་
དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའདར་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་འབྲེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལའང་ཐོག་མར་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་མ་བརྒྱབས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་མི་རུས་ཤིང་། བ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་བརྒྱབ་པའི་སྐྱེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་
 གཏན་ལ་དབབ་རུས་པའི་ཆེ་སྒྲ་མའི་ཐོས་བསམ་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའམ། ཆེ་
 འདིར་རྣམ་འགྲེལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་ཚུལ་འཕགས་པ་ལྟས་
 གསུངས་ལ་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲུང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཕབ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་
 སྒྲུང་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོན་
 དམ་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུའང་
 ཡོད་པས་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུགས་དང་པོ་དགོས་སོ། །ཡང་གདུལ་བྱ་འགའ་
 ཞིག་གི་སྒྲུང་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་རི་ལྷར་གྲགས་པ་ལྷར་ཁས་སྒྲངས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་
 བསྟན་རུས་ཤིང་། གཞན་དུ་ན་སྒྲུང་བ་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་སྒྲེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་
 མི་རུས་པའང་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུགས་བྱི་མ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མདོ་དང་།
 འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་ཚུལ་ལ་དགོངས་ནས་གཉིས་སུ་གསུངས་པའང་
 གནད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི་འོན་པ་སྟངས་སྟངས་པ་སེམས་ཞེས་དང་། བ་སྟངས་སྟངས་པ་སྤྱི་དོན་ཞེས་པའི་
བ་སྟངས་ཀྱི་མཚམས་རིམ་ལྟ་སྟེ་མ་ན། འདི་ནི་གསུང་པ་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གནད་དུ་ཆེ་བར་སྟངས་པས་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ་དག་གིས་ནི་གསུང་པ་པས་སྟུ་སྟུ་ལྟ་བུའི་སྟངས་
པ་གཅིག་ཉིད་ལ་སྤྱི་དོན་གྱི་དོན་ཡོན་པར་བཤད་པའི་སྐབས་དང་། སེམས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་

སྐབས་དང་། དེ་དག་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་བཤད་པའི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་།
གསུམ་པ་ནི་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་
བརྟེན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་།
ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་རེ་ཞིག་སྟོ་སྒྱར་མི་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཆ་
མཐུན་དགེ་སྤྲུག་གི་བླང་དོར་བསྟན་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཆར་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མ་
འདས་ཤིང་། དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཞོན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དམ་གྱི་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལ་ལུགས་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཆར་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ། །དེས་ན་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒྲོ་
ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཇུག་ཚུལ་མད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འདུག་གོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་
ལྷ་བའི་བཞེད་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་
འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་ཀྱན་
རྫོབ་ནི། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་པའི་ཐབས་སུ་མི་རུང་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
རྟོགས་པའི་དངོས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏེ། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་
སྟེ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་འཛིག་རྟེན་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་སྟོ་དོར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྷར་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འང་ཡིན་ལ། སྟེ་ཚུལ་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞིར་དབྱེད་པའི་ཆོ་སྟེ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་
རྟེན་པས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་དངོས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་དང་དེ་ཉིད་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པའི་བར་དུ་དེ་ཉིད་

སེམས་སུ་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་དོ་སྐྱམ་ནས་སྤང་བ་སེམས་སུ་གསུངས་པའི་ལུང་རྣམས་བྱང་དོན་དུ་
གཏན་ལ་དབབ་པར་མཛད་དེ། ལུགས་འདི་འང་གདུལ་བྱའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་ནས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བགྱི་ཚུལ་དང་། གསུང་རབ་འཆད་ཚུལ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྤང་སྟེ་རྒྱས་པར་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཞི་བ་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཛིག་
རྟེན་མཐུན་འཇུག་དང་། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་དངོས་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟེ་ནས་སྟེ་
མའི་རྒྱབས་སུ་སྤང་བ་སེམས་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་པས་སྤྱིར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་
ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་སྟེ་ཡང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་ཡིན་པས་
དེ་དང་། འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་དང་། དོན་དམ་རྟོགས་པའི་དངོས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་
བདེན་པ་གསུམ་ཀ་དོན་གཅིག་ལ་འདུས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་སུ་གྱུ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་འཛིག་རྟེན་
མཐུན་འཇུག་ཡིན་ན་གཞན་གཉིས་པོ་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་རྒྱབས་དེ་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བཞེད་དོ། །སྟོ་གྲོས་གསལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་རྣམ་དཔེ་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་མིག་སྟེ་ནས་དབུ་མའི་
གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྷན་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན། ཐོག་མར་གོ་བ་བཞེ་བུ་ནི་སྟེ་ཞིང་། དེར་རྗེས་
དེས་ཤེས་གསལ་ལེ་ཤིག་གི་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་
ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་བསྐྱབ་པ་ནི་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྟོབ་དག་གིས་རྒྱུན་རང་གི་ངོ་བོ་
བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང་གདགས་གཞི་སྒྲིབ་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་
ལ་འདོགས་པར་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་གདགས་གཞི་སྒྲིབ་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་
ཡིན་པ་ལ་འདོགས་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་པས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་གཅིག་པ་དང་།
རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམས་པ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
དང་ཉེར་སྤྱོད་བརྟེན་པའི་ཆོས་བཞིན་ཞེས་བཀའ་ནས། དོན་དམ་པར་སྟེ་འགག་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་
དུ་སྒྲིབ་ཅིག་སྟེ་མ་འགགས་ནས་སྟེ་མ་སྟེ་བར་སྤང་བ་བར་མ་ཆད་དུ་འཁྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་
གཅིག་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཞེས་འདོགས་ཏེ། རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། མ་ཆད་པ་ཞེས་དང་།

རྒྱལ་དུ་སྦྱར་མི་སྦྱར་ཞེས་དང་། ལམ་གྱི་དངོས་པོའི་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཞེས་སོགས་
འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་སྐད་ཅིག་སྡུ་བྱི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱལ་མི་འཐད་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྟངས་དུའང་འགོག་པའི་རིགས་པས་
གྲུབ་ལ། གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་རྒྱལ་འཐད་པ་ནི་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་རྒྱལ་ལ་སྐད་ཅིག་སྡུ་བྱི་གཞན་དུ་
མེད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ཅི་ལྟར་གཤམ་ཅེན། ཅུ་གཤམ་ལས། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་བཀག་པ་དེ། འབྲེལ་བྱེད་
གཞན་དག་ཐ་སྟངས་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཆད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་འདིས་དོན་
དམ་པར་སྐྱེ་འགག་སོགས་སྦྱོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་
བརྒྱད་ཁས་ལེན་པར་གསལ་ཏེ། མཐའ་བཞེད་སྐྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་རྣམས་ལྟར་གྲུབ་པ་སོགས་
དགག་བྱ་ཐ་སྟངས་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་འགོག་པ་སློབ་
དཔོན་འདིས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། ཞེས་
པའི་འབྲེལ་པར། ཆད་པས་ན་ཆད་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཆད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་
ཆད་པ་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་ལེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེས་ན་ལོག་ཕྱོགས་རྒྱལ་མ་ཆད་པའང་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་
ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེན། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་
དང་། ལྷ་གྲུ་ལས་སྤྲར་ཡང་ས་བོན་འབྱུང་བ་སོགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལ་
རྒྱལ་མ་ཆད་པ་དང་། རྣམ་ཞིག་ས་བོན་མེས་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཆོ་རྒྱལ་
ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་སྟེ། ག་ལས་འཛིགས་མེད་ལས་ཆད་པ་མེད་པ་ནི་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་
བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། རྒྱ་དང་བཅས་པར་
སྐྱེ་མཐོང་བས། མེད་པ་ཉིད་ལས་འདས་པ་ཡིན། རྒྱ་དང་བཅས་པར་འགག་མཐོང་བས། ཡོད་
པ་ཉིད་དུའང་ཁས་མི་ལེན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་ཐ་སྟངས་ཉིད་ལའང་རྟག་ཆད་སྤངས་
པའི་དབུ་མ་འཛིག་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན་དེ་ནི། གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་
པ་མིན་པས་རྟག་ ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་པོར་སྒྲུབས་བཀྲགས་པའི་རྟག་ཆད་ཡིན་

ལ། མཐའ་བརྒྱད་ཀྱི་རྟག་ཆད་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་དོན་གྱི་རྟག་ཆད་ཡིན་པས་དོན་མི་གཅིག་གོ། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གསུམ་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉམས་ལེན་ལས་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་ལས་ཐོན་ལས་དང་། དེ་ལས་བྱང་སེམས་ཐྱི་མའི་ཉམས་ལེན་སོགས་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ཐོན་ལས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་སོགས་དབུ་མ་པས་ཀྱང་བཞེད་དེ། གྲུ་རྒྱུད་ཀྱིས། གསུམ་པོ་རྣམས་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། གསུམ་འབྱུང་སྟེང་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། ཞེས་དང་། བྱམས་པས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྟོང་འདིའི། ལས་ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། ཅེས་པ་དེའང་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་ལྟར། རྣམ་ཅིག་སྤྲུལ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་ཐྱི་མ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེབ་པ་ལ་མི་འཐད་པས། རྣམ་ཅིག་སྤྲུལ་མ་དེ་ཉིད་ཐྱི་མར་འོང་བའང་མེད། རྣམ་ཅིག་སྤྲུལ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐྱི་མ་འབྱུང་བའང་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་ལ་འཐད་དེ། གྲུ་རྒྱུད་ཀྱིས། ཁ་རྟོན་མར་མེ་མེ་ཡོང་བ། མེ་ཤེལ་ས་བོན་རྒྱུར་དང་སྒྲུས། ལུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྒྲོར་བ་ཡང་། མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། ཞེས་སྤྲུལ་ཐྱི་མར་འོང་བ་མེད་པ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས་གཅིག་ཤོས་ལྷགས་ལ་བརྟན་པའི་ཐིམ་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ཕྱ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་སྤྲིན་པའི་དུས་བར་དུ། གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་གྱུར་པས། རི་ལྟར་འབྲས་སུ་སྒྲིད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགེ་མི་དགའི་ལས་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་འབྲས་སུ་འཕྱིན་པའི་བར་དུ་གནས་ན་ལས་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ན་མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་སུ་འཕྱིན་པའི་བར་དུ་ལས་གཏན་མེད་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འཕྱིན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཕྱ་ཤེར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་ནས་ཆུད་མི་ཟ་འདོད་པའི་དངོས་སྤྲུལ་པའི་ལྷགས་བརྗོད་དེ། དེ་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་གཞག་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་མཛད། འཇུག་པ་ཕྱ་བར་ཀྱུན་གཞི་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་གཞག་པ་དང་། འགྲེལ་པར་ཀྱུན་གཞི་དང་། ཆུད་མི་ཟ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་འཛོག་པ་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་ལས་འགགས་པའི་དོན་དངོས་སྤྲོ་བས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ལ་འདོད་ལ། དེའི་
དོན་ཡང་འགག་བྱའི་ལས་དེ་དེ་ཕྱིན་ཆད་གཏན་མེད་པར་འདོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་རྒྱུན་གང་ལ་
སྦྱར་ནའང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་འགགས་ཟིན་ནས་འབྲས་སུའི་བར་དུ་ལས་གཏན་མེད་པའི་
བར་སྟོང་ཡུན་རིང་དུ་བྱུང་བས། དེ་སྤྱིའི་བར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་ལས་གྱིས་བཞག་པའི་
བག་ཆགས་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྟེན་ནི་ཀྱན་གཞི་རྒྱུན་བཏན་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྤྲོ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་གྱིས་སུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུད་མི་ཟ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་ལས་གྱིས་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་ནས་དེས་སྤྱིའི་བར་འདོད། མདོ་སྤྱེ་པས་བག་ཆགས་གྱིས་བགོས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། སྤྱིའི་བྱེད་བག་ཆགས་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་
དང་འདྲ་ལ། དེའི་བསྐྱོ་གཞི་མི་འདྲ་བའོ། །དེ་དག་འགོག་པ་ལ་ཅུ་ཤེས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྤྱིའི་
མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྤྱིས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་
མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགག་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་སུ་ཡང་དག་
འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤྲོ་བ་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མི་
འཐད་དེ། དེ་དག་ནི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པས་ལས་དང་འབྲས་སུའི་བར་དུ་དེ་གཉིས་
གང་ཡང་མེད་པའི་བར་སྟོང་སྤྱིའི་བྱེད་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པས་
ཐ་སྦྱད་དུ་ལས་འགགས་ནས་འབྲས་སུའི་བར་དུ་ལས་གཏན་མེད་དུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བར་དེར་ལས་རང་གི་རོ་བོ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་རྟོག་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་སང་
དབུ་མའི་ལྷགས་ལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་
མི་རྟོན་ལ། དངོས་སྤྲོ་བས་འབྲས་སུའི་དུས་ན་རྒྱ་དེ་གཏན་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། དབུ་མ་པས་
འབྲས་སུའི་དུས་ན་རྒྱ་དེ་མེད་ན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་།
བདག་སྤྱི་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དེ་གཉིས་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུང་བར་མི་བྱེད་པའོ།
།མདོར་ན་དངོས་སྤྲོ་བས་དགོ་མི་དགོ་ལྟ་སུའི་ལས་དེ་འགགས་ནས་འབྲས་སུ་མ་འབྱིན་གྱི་བར་དུ་
ལས་གཏན་མེད་པར་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་རྟོག་དགོས་ལ། འདིར་

ནི་ལས་དེ་འགགས་ནས་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་འབྲས་བུ་དེ་ཟད་ནས་སྤར་
 འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོ་ལས་རྒྱུན་ཆད་དེ། སྤར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ད་དུང་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་
 ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུའི་དཔེས་བསྐྱབ་པར་བཞེད་པས་བར་སྟོང་སྤྱི་ཤིང་གི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཏེན་ཏྲོག་
 བའི་དོན་མེད་པའོ། སྤྱིར་ལས་འབྲས་གང་ལ་ལྷན་པའི་གཞི་སེམས་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཀུན་གཞི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཏེན་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མ་
 མཐོང་ངོ་། གཤམ་ཏེ་ལས་འགགས་ནས་འབྲས་བུ་མ་འབྱེན་གྱི་བར་དུ་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་ན་དགོ་
 སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ་སྟམ་
 བ། རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། བྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་
 བར་སྐྱོམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གནད་འདི་མ་ཏྲོགས་པར་ཀུན་གཞི་སྟགས་བཀག་ནས་ལས་དང་འབྲས་
 བུའི་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་སྤྱི་ཤིང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་གཞན་སྤྱི་ཡོད་པར་ཐལ་བ། མ་སྤྱད་
 བར་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། ཏེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་མཆོངས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱད་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ། ཞིག་པས་ནམ་མཁའ་གང་བར་ཐལ་བ། འདུས་མ་བྱས་ལ་ཏེན་འབྲེལ་མི་རུང་
 བར་ཐལ་བ། སྤྱིན་ལས་སྤར་སྤྱིན་གྱི་སྤྱོན་སྤོང་མི་རུས་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་ཉེས་
 པ་སྟེ་བརྒྱུད་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོན་གྱི་རང་བཞིན། སྤྱོན་གྱི་ལུང་པོ། སྤྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་
 འདུག་པས་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་འཇུག་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པ་ལས་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 མཚན་གཞི་སྟགས་གྱིས་བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཚུལ། ཐ་སྤྱད་བདེན་པར་སྤྱོད་བརྟགས་ནས་བསྟན་
 པའི་རིམ་པ་དང་དགོངས་པ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་མཚན་གཞི་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་རིམ་ལྔ་སྟོས་པ་
 དང་བུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མྱོང་བ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་སྟགས་གང་གིས་ཀྱང་བསྟན་པར་
 མི་རུས་ཏེ། ཆོག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྟོས་ལུལ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གོ་ནམས་ལྟ་སྟོས་

ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཚིག་གསལ་ལས།
བརྗོད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཆེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ལོག་ཅིང་ཚིག་དག་གི་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
བསྟན་ཏོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་ཅེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལོ། །སྟོན་ཡུལ་ནི་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེར་རྒྱ་མཚན་
འགའ་ཞིག་སྟོ་བཏགས་ནས་ཚིག་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཉིད་
མི་འཐད་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་མཚན་སྟོ་བཏགས་ནས་ཚིག་དག་འཇུག་པར་འགྱུར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་
ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་མེད་ཅེ་ན། བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་སྦྱས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མུ་ངན་འདས་
དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་སྦྱས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་
ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། །ཆོས་རང་བཞིན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
སེམས་མི་འཇུག་གོ། །སེམས་མི་འཇུག་ན་རྒྱ་མཚན་སྟོ་འདོགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ལ་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཚིག་དག་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །འོ་ན་གདུལ་བྱས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་
ན་གདུལ་བྱས་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཚིག་གི་བརྗོད་བྱ་དང་། །སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་ཐ་སྟད་ཀྱི་
བདེན་པར་སྟོ་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་པའི་སྣ་
འགྲེལ་དུ། ཚིག་གསལ་ལས། །དེ་ལ་ངག་དང་སེམས་དག་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་དེ་མ་བསྟན་ན་གདུལ་བྱའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པས་གདུལ་བྱའི་སྟེ་བོ་རྣམས་
དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རི་ཞིག་ལྟར་དེ་
བསྟན་པའི་རིམ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། །བརྗོད་པ་འདིར་སངས་རྒྱས་
བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ནི་འདི་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །ཞེས་པའི་སྣ་འགྲེལ་དུ།

དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ གྱི་འོན་ ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་སྒྲངས་པ་ལྟར་ཐ་སྟངས་ གྱི་བདེན་པའི་
 རོར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས། དེ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་གང་ཞེན་ཐོག་མར་ལས་དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་
 བ་དག་ལ་ལས་འབྲས་བདེན་པར་བརྟེན་ནས་སྒྲང་དོར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡུང་པོ་དང་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་བསྟན། དེ་ནས་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་ནི་སྟག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་སྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་
 བསྟན། དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོད་མེད་ཀྱང་སྟོ་སོ་སོའི་རོར་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པར་བསྟན། དེ་ནས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རོར་སྟོས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བར། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །
 ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། །ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། །འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་རྗེས་
 བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་བསྟན་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་མཐར་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བུའི་
 སྟོང་དང་འཚོམ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟེན་དེ། །
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདི་དག་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ གྱི་འོན་ཀྱང་མ་བརྟེན་
 བ་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གནས་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་ཐ་སྟངས་ གྱི་བདེན་པ་ལ་གནས་ནས་ཐ་སྟངས་ གྱི་དོན་དུ་གདུལ་བུའི་སྐྱེ་བོའི་རོར་ལྟག་
 པར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་སྟུལ། མི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མི་
 སྟོང་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀྱང་སྟུལ། །
 དེ་ཉིད་ གྱི་ཕྱིར། གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།
 དགོངས་པ་གང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་ནི་བདག་བརྟག་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེན་བདག་བརྟག་པར་
 ཚིག་གསལ་ལས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ གྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ནི་གསུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ གྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་མ་གྱུར་པ་མི་གསུང་སྟེ། བད་

དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟུན་ཉི་བར་སོགས་པ་ལྟར་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བཞེད་
པས་རི་ལྟར་འཆོམ་པ་ལྟར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་བརྒྱུ་བ་ལས། ཡོད་དང་མེད་
དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །
སྟུན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནམ། ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐར་སྟོས་པ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ངོར་མཆོན་གཞི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ན་མཆོན་གཞི་གང་
སྟུམ་ན་དོན་དམ་པའི་མཆོན་གཞི་ནི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །འདི་ལ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་
ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྟོས་བྲལ་དེ་མཐར་བྱག་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་
པའི་མཆོན་གཞིར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། །འདིར་སྟོས་པ་ཞེས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་འམ་མ་ཡིན་དགག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
ཀྱི་གང་ལ་སྟོ་འཇུག་ཅིང་འཕྲོ་བ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ་མདོ་ལས་
གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྟོ་བ་འཕྲོ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། རི་ཙམ་དུ་སེམས་འཇུག་
པ་དེ་ཙམ་དུ་སྟོས་པ་ལགས་སེ་ཞེས་དང་། སྟོས་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བ་སྟེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་ཆོག་
གསལ་ལས་འདིར་སྟོས་པ་སྟེ་མཆོན་མ་རྣམས་གང་ཉི་བར་ཞི་བ་སྟེ་མི་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་
པར་སྟོས་པ་ནི་དག་སྟེ་དོན་རྣམས་སྟོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ་ནི་
དག་དག་གིས་མ་བཟོད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་དང་། གང་དག་སངས་རྒྱུས་སྟོས་
འདས་ཤིང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྟོས་པ་ནི་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཆོན་ཅན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ། སྟོས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྟོས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་སྟེ་མའི་མཇུག་ཏུ། སྟོས་པའི་
ངོས་འཛིན་བཞི་ཙམ་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མཐའ་བཞི་ཆར་སྟོས་པ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་སྐབས་ཐོབ་
ཀྱི་སྟོས་པ་ངོས་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡང་འབྲུལ་ངོའི་ཡོད་མེད་
སོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་འདི་དག་གཤོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། བ་སྟོད་ཀྱི་སྟོ་ནས་

བསྟན་ཚུལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། ངོ་བོ་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་གཏོང་མ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་གྱི་ཚུལ་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་ཅི་ཡང་མ་རྟོག་པ་ཉིད་དེ། མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཚིག་སྒྲུབ་དགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་དོན་པོར་སྒྲུབ་པ་འདོད་པའི་དོན་དམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་དཔེ་དང་སྒྲུབ་དང་སྒྱུའི་སྒྱུད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་མཚན་དུ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་བྱར་མེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་གཞི་ཚུལ་ཅན་དང་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲུབ་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། འདི་ལ་ནི་སྤང་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་མཚུགས་སོ། །ཞེས་ལམ་བསྐྱབ་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་སངས་རྒྱུས་གཞན་དུ་མི་བཅའ་བར་གསུངས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་དོན་དམ་པ་རི་བོར་གི་རྩ་དང་འབྲུབ་རྟོག་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་སྒྲོས་བྲལ་དེ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། དེ་མིང་གི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་

བའོ། །

དང་པོ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
མཐར་ཐུག་པ་དང་། གཉེར་བར་བྱ་བའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གནས་པའོ། །ཞེས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མའི་ཆ་བ་དང་། ལུ་
རམ་གྱི་མངར་བ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེས་བྱབ་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་
མཐའ་གང་དུ་གྲུབ་བཅའ་བ་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་གསུམ་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྟོ་ཟབ་མོས་རྟོགས་པ་དང་། སྟོ་ཟབ་མོས་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་ཟབ་མོས་
མཚོན་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་སྟོ་ཟབ་མོ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྟོ་མཐར་ཐུག་ཆོལ་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱིའི་
ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྙུང་པར། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྟུལ་ཅམ་མི་
དམིགས་ཆེ། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགྲོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་
ལས། མ་སྟེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྟོ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །
སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྟོ་ཟབ་མོས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་
པ་ལའང་ལྷ་ལས། མདོ་ཟབ་མོས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་དང་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་པ་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའོ། །བདེན་པའི་ཆོག་ཟབ་མོའི་རྣམ་གྲངས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་
དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་། ཆོས་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་
པའི་མཐའ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དབྱིངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཞི་བའི་ཆོག་ཟབ་
མོའི་རྣམ་གྲངས་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་།

མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། ཡི་གེ་མེད་པ། སྟོང་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་
བ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། མིང་གི་བད་ཟབ་མོའི་
རྣམ་གངས་དོན་དམ་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་མ་དང་། ཨ་མ་ན་ས་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེ་ཟབ་མོའི་དོན་ཡིན་
པ་ནི་ཨ་ཞེས་པའི་བརྗོད་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བརྗོད་པས་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པ་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
གྱིས། ཡི་རྩ་བུ་ཡི་དོན་དམ་པ་དྲིས་པའི་ཆེ་ཅི་ཡང་མི་གསུང་བར་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གོ་བ་ལྟ་
བུའོ། །དབེ་ཟབ་མོས་མཚོན་པའི་དོན་ཡིན་པ་ནི་གཞུང་དག་ལས། རོ་བོ་མེད་ཅིང་བྱུང་བས་ནམ་
མཁའ་དང་། མི་ཤིགས་པས་རྗོ་རྗོ་དང་། སྤྱད་ན་འཆི་བ་མེད་པས་བདུད་རྩི་ཞེས་པའི་མིང་གིས་
བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་བར་བྱ་བའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། རང་གི་རོ་བོ་
དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པས་དོན་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། དེར་གྱུར་པས་
དོན་ཀྱན་རྗོགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡུལ་མཚན་མ་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གཉི་ལྷག་
མེད་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདག་གི་དོན་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྤང་བ་དང་། སྐྱིབ་པ་བསལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྐྱུབ་པའི་
ཆོགས་མཚོག་ཡིན་པ་གསུམ།

དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་ཆེ་འདིའི་འཆོ་བ་ལས་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཡིད་
ཆེས་ན། རྒྱ་བདག་འཛིན་མེད་པས་འཆོ་བའི་གཞི་མེད་པ་དང་། སྐྱུགས་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
མཐོང་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོར་བའི་སྤང་བ་སྟེ། སྤང་བ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་
ལས། གང་གིས་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་འགོ་བ་ཀྱན། སྐྱུ་མ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རབ་ཤེས་པ། རོན་དམ་
ཤེས་པའི་སྤང་བ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། སྤང་བའི་ཆོག་གཞན་དག་འདིར་མི་དགོས། ཞེས་གསུངས་

པས་སོ། །ཆོ་བྱི་མའི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་སྤང་བ་ནི་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། །ལས་
སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་བཅས་པའི་སྤྲིག་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་དང་།
ཆོས་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲིག་པ་གིན་ཏུ་ཕྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོང་བ་ཉིད་རྟོགས་ན་
དག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་སྤྲེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤོམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བདེན་
པ་མཐོང་བས་ལྟར་བ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་གང་གིས་ཆོས་ལྟེ་བའི་
མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡིད་
ཆོས་ན་དེ་དག་ལྟར་བར་ར་མི་སྤྲོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྲེ་མར། ཡ་མ་དག་བཅོམ་གསོད་དང་བྱ་བ་
མིན་བྱེད་མཆོག་ཆོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེས་པར་བསམས་ན་མྱར་དུ་དེ་ལས་
ཐར་འབྱུང་གི། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤྱི་བ་པ་བསལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའང་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་
ལེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་
པའི་བྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེར་ལས། དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །སྦྱོང་བ་ཉིད་གིས་འགག་པར་འབྱུང་། །
ཞེས་དང་སྦྱོང་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྦྱོང་བ་ཉིད། །
ཅེས་དང་རྒྱུད་སྤྲེ་མར། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་དེ་དག་ནི། །སྦྱོང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་བྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་དགེ་ཆོགས་མཆོག་ཡིན་པའང་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བ་
ལས་དགེ་བའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། དེས་དགེ་བ་གཞན་རྣམས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་། བྱིར་པ་དང་། དེ་བསྒྲོམ་པའི་ནང་དུ་དགེ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་དགེ་བའི་བྱང་པར་ལས་བདེ་འགོ་དང་བྱང་
ཆུབ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་
ལས། སུ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་འདི་འབྱུང་བ། །དེ་ལ་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཡ་རོལ་
བྱིན་ལྟ་བུར་ཆུབ་ཡོན་ཏན་རི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་བྱིན་ལས་སྤྱོ། །ཞེས་
དང་། སངས་རྒྱས་ལྷན་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་རྣམས་དང་། །འགོ་བ་ཀྱང་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཆོས་
རྣམས་རི་སྟེད་པ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་བྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱང་
ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད། །ཅེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་
སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་འབྲུལ་པས་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཚུལ་མཐོང་
ནས་བྱམས་པ་སྟོང་རྗེས་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་ཀྱང་
ཆགས་པ་དང་འཛིགས་པའི་རྒྱ་བྱང་པས་རང་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སུ་དག་སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་རྟག་བཅོན་པ། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བཤེས། །ཞེས་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས།
མྱོངས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དོན་དུ། །ཆགས་དང་འཛིགས་མཐའ་ལས་གོལ་བ། །འཁོར་བར་
གནས་པ་འགྲུབ་འགྲུར་བ། །འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དེར་གྱུར་པས་དོན་ཀུན་རྫོགས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཆོས་ལྷོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་བྱང་ནས་སྟོང་ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ནི། སྤངས་རྟོགས་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོགས་ཀྱི་སྡུ་
གཞན་རོར་སྡུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་མཛད་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་
པ་དང་ཐོབ་པས་ཉེས་པ་སྟོང་ཞིང་བདག་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་དོན་གྱི་དབང་དེ་གཟིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས། མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་མཛད་དེ།
ཆོས་འཛིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགོ་བས་ཀྱང་། །སྟོང་ཉིད་གོམས་པའི་བཅུ་དྲུག་ཆར་མི་མོད། །
ཅེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བཅས་པའི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱལ་པར་
བསགས་པ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། འདོན་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་དང་། ལུས་དང་སྟོག་ལ་ལྟ་བ་རབ་
སྤངས་ལ། །སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་བསྒྲུབ་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མདོན་
དགའ་བ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཞི་
བར་གང་ཤེས་པ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བདེར་གཤེགས་
བྲགས་སྤངས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་མི་འདོར། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་རྟེན་གཉིས་གཙོ་བོར་འགྱུར། །
ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཞི་བར་གང་ཤེས་པ། །དེ་ནི་མདོ་སྡེ་བྱེད་པ་མཐའ་ཡས་འཆད་པར་བྱེད། །
དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འཛིན་བྱུང་གི་རྒྱལ་མཆོན་འགྱུར། །ཞེས་དེ་ལ་འཇུག་པ་གཙོ་བོར་གང་མས་པ་

དང་། དེའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱགས་པ་རྣམས་གངས་རྒྱུ་མས་གསུངས་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་
ཀྱང་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་བསྐྱབ་གསུམ་དང་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལས་མཆོག་ཉིད་རྒྱུ་མས་གངས་རྒྱུ་མས་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བསྟན་པ་ཟབ་མོའི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
པས་མཐོང་བ་དག །དོན་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟིང་པོ་དང་། མཆོག་དང་། སྤྱི་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པ་འདྲ་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གོ་བ་དང་། སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་གཟུང་བ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་
བསྐྱབ་པའི་གཏེར་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་སྟོན་གྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གཙང་ནག་པས་ཇི་
ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ཆོག་སྟེར་བསྐྱིད་པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་བདེར་བཏང་པ་ཙམ་གྱིས་པ་ཡིན་པས་
འཆད་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པར་མ་ཟད་འཆད་པ་པོ་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་
ལ་འདར་གིན་ཏུ་གསུམ་པར་བྱ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་བཅག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་མིང་གི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་
པ་ནི་བདེན་པ་ཞེས་དང་། ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དོན་ཞེས་དང་། གཉིར་བར་བྱ་
བའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དམ་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པ་ར་མ། ཡུམ་སྤྱུ་ཞེས་པ་གསུམ་
མས་རིམ་གྱིས་བསྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་འདིའི་མིང་གི་རྣམས་གངས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སྤར་སྟོས་བྱལ་ངོས་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་
བརྟོད་བྱ་རྟོད་བྱེད་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བར་
བརྟོད་ནས་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེ་བ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་ཡོན་ཏན་བརྟོད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་མི་རུས་
སོ་ཞེན་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདིར་ཡང་དེ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཟུང་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའམ་འགལ་
ཞིག་གི་བྱེད་སྐྱབ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་སྐྱུ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་རིགས་
པས་དབྱད་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་སྟོ་འདོགས་བསལ་བའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོས་

བྲལ་ཙམ་དུ་ངེས་པའི་ཤུགས་དང་། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་
 ཁེགས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་དང་། བདེན་པ་མཐོང་ཞེས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་
 དང་མྱོང་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་དོན་སྤྱི་དང་དངོས་པོ་ལས་མ་འདས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་
 ལས། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའོ། །ཞེས་སྒྲོས་མཐོང་ཚུལ་དང་། ཆོས་
 རྣམས་སྟོང་པ་ཡི་གེ་མེད་པ་ཡང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་ཡི་གས་བསྟན། ཅིས་སྐྱུས་བརྗོད་ཚུལ་
 དང་། དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་། དཔེ་དག་གིས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན། ཅིས་དཔེས་མཆོན་
 ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་བྱེད་རྒྱར་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་སྒྲོས་
 པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཉེས་པ་སྒྲོག་པ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། ཐོབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོས་པ་འགག་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་སྐྱེ་བས་སྒྲོས་
 བྲལ་གྱི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་རི་བོར་རྩེའི་ཡོན་ཏན་དང་མཚུངས་
 པར་རྟོག་པ་སྒོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོས་བྲལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་གདུལ་བྱས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མཚན་གཞིར་སྒྲོ་བ་ཉགས་
 བས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་མཚན་གཞི་ནི་མི་སྤིད་དོ། །དེས་
 མཚན་པའི་དོན་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་བྱ་དང་། མཚན་གཞི་གསུམ་དུ་སྒྲོ་བ་ཉགས་པའི་ཐ་
 རྟན་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ལྷ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། མདོ་ལས། མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་མེད་པ་ཡང་། །དེ་དག་གིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ།

གཉིས་པ་མཚན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་།
 བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའི་དབྱེ་བའོ། །གྲགས་པའི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། གང་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི། གང་འབྱེད་པའི་ངོ་བོ། གང་གིས་འབྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན། ཅི་ལྟར་བྱེ་བའི་དོན། ཅི་སྟེད་བྱེ་བའི་གངས་ངེས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་སྒྲོ་བ་གང་པའོ། །

དང་པོ་ནི། པ་ཚབ་ལོ་ཙྰ་བས། ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། བཟད་པས་
དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་ཀྱན་
རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཡཔ་
སྲས་འཇལ་བའི་མདོ་ལས། དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཀག་ནས་བདེན་པ་
ཙམ་དབྱེ་གཞིར་འཐད་དེ། འབྲུལ་རྩེར་བདེན་པ་ཀྱན་རྫོབ་དང་རིགས་རྩེར་བདེན་པ་དོན་དམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་ལུགས་བཞག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ལུགས་སྡུ་མ་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ།
བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྟངས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་ཐ་
སྟངས་དུ་སྤྱི་བསྟན་དོན་དང་། སྟོས་ལུལ་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་
ཡང་འགལ་བར་སྟངས་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉལ་བས་རང་
བཞིན་མེད་ཙམ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་མེད་ཙམ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་དང་།
བདེན་བརྟན་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་མེད་ཙམ་ལས་དོན་དམ་བདེན་པ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
ཀྱང་། མི་འཐད་དེ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་རི་བོང་རྩ་མེད་འཛིག་པ་ལྟར་དབྱེ་གཞི་དང་།
དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་མ་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་པ་དགོངས་གསལ་ལས། ཁ་ཅིག །བདེན་པ་
གཉིས་ལ་དབྱེ་གཞི་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དོན་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་མེད་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་རྩེར་ཐ་སྟངས་དུ་སྟོ་ཙམ་ཞིག་མི་འགལ་
ཏེ། སྟོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛིག་
པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ན་སྟོ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བཞེད་པར་སྟངས་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་ལའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་སྟོ་ལ་
སྟངས་ལྟུང་གི་སྟོ་ནས་བདེན་མི་བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལྟར་ལུལ་གྱི་གནས་ལྟུང་གི་རྩེར་ནས་བདེན་
པ་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་། སྟོས་གནས་ལྟུང་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་སྟོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་
སུ་དབྱེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྟངས་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དེས་ན་གནས་ལྟུང་རང་རྩེས་ནས་མཚན་
མཚན་དང་། དབྱེ་གཞི་དང་དབྱེ་བ་སོགས་བྱར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་བདེན་པར་སྟོ་བཀགས་ནས་

གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཆོ་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཡོད་པ་ལྟར་དབྱེ་གཞི་འདྲ་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་པས་
 རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པའང་འགལ་བ་མེད་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་དང་།
 རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནའང་
 འགལ་བ་མེད་དེ། ཡབ་སྲས་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བའང་འདྲིར་ཟད་དེ། ཀུན་རྫོང་བ་
 དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུང་རབ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་
 བྱས་ན་གིན་ཏུ་འདྲ་འཐད་དེ། མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་
 པ་འདི་གཉིས་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་མཛད། །ཅེས་དང་། ཅུ་ཤེར་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་
 བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དབུ་མའི་གཞུང་
 ལུགས་འདིར་སྐྱེས་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེས་བསྟན་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དབྱེར་
 མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་དབྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་སོགས་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་གོང་འོག་སྒྲིགས་ན་
 འདི་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒྲིའི་སྒྲིའི་ནས་ཀུན་རྫོང་བ་གྱི་བདེན་པ་དང་།
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་སྐྱ་མ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་བདེན་པ་དང་། འོག་པའི་
 ཀུན་རྫོང་བ་གཉིས་ཡོད་པར་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་
 ཐབས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་དོན། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་
 སམ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཙན་
 འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་དམ་པ་ཁས་མ་སྤངས་པར་དོན་དམ་པ་བསྟན་པར་མི་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་ན་
 རྟོགས་པར་མི་རྣམས་ཤིང་། དོན་དམ་པ་མ་རྟོགས་པར་ཡང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་
 ཕྱིན་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་
 བསྟན་མི་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་འདོད་པས་སྟོད་ལྟར་ཐོག་
 མར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཀུན་རྫོང་བ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་

ན་ཀྱན་རྫོབ་རི་ལྟར་གནས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་བདེན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་
གཅིག་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་པོ་སྦྱོན་ལྡན་གྱི་
ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་
ལས། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་གང་ལས་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་འདི་ནི་དངོས་པོ་རི་ལྟར་གནས་པ་རྗེས་སུ་བརྫོད་པ་ཡིན་གྱི་འདིར་
དབྱེད་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ། རྣམ་པ་ཅིག་ཏུ་ན་རབ་རིབ་དང་ལིང་ཐོག་སྟོན་པོ་དང་། མིག་སེར་ལ་
སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་པས་མཐོང་བ་ཤིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་དག་གི་ཀྱན་རྫོབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཞེས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ། །འདི་འང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་
རྒྱས་པར་བཤད་པས་དེ་ལས་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་འཇུག་པར། གཞོད་པ་
མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་གཅན་གཅིག་གསུངས་པས་བསྟན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །མདོར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་ས་
བོན་ལས་སུ་གྱུ་སྟེ་ཞེས་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་རི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་བདེན་
པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐ་སྙད་
བདེན་པ་དེ་འང་སྟོ་འབྲུལ་བའི་ངོར་བདེན་པར་སྦྲང་བ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱིར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེད་སྟེ། མིག་ནི་རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅན་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་དངོས་པོར་སྦྱོར་བ་དག་གིས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་
དང་། མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་འབྱེད་པར་འདོད་ཅིང་།
དེ་ལ་འང་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་གདགས་གཞི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྗེས་སུ་ལ་བཏགས་ཚོས་
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བཏགས་ཡོད་བཏགས་པར་འདོད་དེ། བྱེ་སྦྱས་གདགས་གཞི་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡ་
རྗེས་གྲུབ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བཏགས་པའི་བུམ་སྦྱུམ་སོགས་དང་གང་ཟག་

རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྤེལ་པས་གདགས་གཞི་དོན་ཤེས་རང་
 མཚན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱལ་པ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པ་
 རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་འདི་དག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཛོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བས་གོལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་མཚན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་
 རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་
 པའི་ལྷགས་ལ་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་བདེན་གཉིས་འཛོག་
 པའི་གཞི་ཡིན་ཅིང་། འདི་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛོན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་
 གཞན་དབང་དང་། སྒྲུབ་པ་ལྟར་གཟུང་འཛོན་གཉིས་སུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀའང་
 ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་འདོད་པས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། མ་
 གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་
 བྱས་དང་། དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དག་པ་གཞན་དབང་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་བདེན་པ་
 འདོད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བདེན་
 གཉིས་གང་གིས་འབྱེད་སྒྲུལ་ན་གང་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
 པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་དེ། མ་དག་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་
 བཏགས་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་པ་
 གཞན་དབང་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་འདིར་ནི་ཡུལ་རང་དོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་
 དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་ཡུལ་ཅན་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་དང་། ཡང་དག་མཐོང་བ་གཉིས་སམ།
 འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་སམ། རྫོངས་མ་རྫོངས་གཉིས་སམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སམ།
 ཚད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
 གཉིས་སུ་བྱེད་བརྟེན།

དང་པོ་གཉིས་ནི་འཇུག་པར། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་
 དངོས་སུ་བཤད་ལ། འདི་ལའང་ཡུལ་ཅན་དེས་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཡུལ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་སུ་བཞག་

པས་ཡང་དག་མཐོང་བ་དང་། བརྟུན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དང་། ཡུལ་དེ་དག་མཐོང་བ་
ལ་ཡུལ་ཅན་ལུལ་མ་ལུལ་གཉིས་སུ་གཞག་པས་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་དང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་
པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ལུང་སྟེ། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཞེས་དངོས་སུ་ལུང་བས་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་
ཤུགས་ལ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུལ་མ་ལུལ་དང་མྱོངས་མ་མྱོངས་གཉིས་ནི་མདོ་ལས། དངོས་
ཅམས་སྟེ་བ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་ལུལ་པ་གང་། །
དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅིས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དངོས་མེད་
སྟོང་པ་མཁའ་འདྲ་བ། །ཡོད་པ་ནམ་པར་སྤངས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་མཆོག་སྟེ་ཐར་འདོད་ནམས། །
ལུལ་དང་མྱོངས་ཆེན་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་དམ་པ་མཁའ་འདྲ་ལ། །གང་དག་
སེམས་ནི་རབ་མྱོངས་པ། །དེ་དག་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ། །མཆོག་ཏུ་མྱོངས་པ་དག་ཏུ་ལྷུང་། །
ཞེས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ནི་རྒྱད་ལྔར། །སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །བདེན་
པ་མཐོང་བ་བསྟོག་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ནམས་ལས། ཀུན་
རྫོབ་མཐོང་བའི་སྟོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པ་གིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཆོད་མ་ཡིན་མིན་ནི་མདོ་ལས།
མིག་དང་ན་བ་སྟེ་ཡང་ཆོད་མ་མིན། །ལྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆོད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་
འདི་དག་ཆོད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་འཇུག་
པར། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆོད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་འཇུག་
བའི་ཆོད་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའང་འདོད་ན་ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཆོད་མ་
བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་ནམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞེན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པ་རང་གི་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོ་ཆོད་མ་མིན་ཏེ། །ཡུལ་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་དང་། །ཡུལ་ཅན་ཆོད་མ་ཡིན་པ་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལའང་བདེན་བརྟུན་གཉིས་སུ་
བྱེ་ནས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་རང་ལུགས་ལའང་འདོད་པར་སྒྲུབ་སྟེ་འོག་ཐལ་རང་
གི་བྱུང་པར་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་དོན་དམ་ལ་ནམ་གངས་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་
མ་བྱེ་ཞིང་། །ཡུལ་ཅན་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་མེད་མ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་

འབྲེད་ཚུལ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེན་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲིའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྒོ་
ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྲེད་དེ། སྒྲིའི་འཇུག་ལས། རོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྒྲིའི་ཡུལ་མིན། །སྒོ་ནི་ཀུན་
རྫོང་ཡིན་པར་བརྟུན། །ཅིས་དང་། མདོ་ལས། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ནི་སྒྲིའི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བུམ་སྒྲུམ་ལྟར་རྫོང་ཐ་དད་དམ། བྱས་
མི་རྟག་ལྟར་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དམ། ལྷ་བ་དང་བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་
པའི་ཐ་དད་དམ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
དབྱེད་དགོས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འད་དེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་མདོ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་
དད་ལ་སྒྲིའི་བརྟུན་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་
པས་འཐད་པའི་བྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་བྱོགས་ལ་
སྒྲིའི་བཞི་བཞི་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན། བྱིས་པས་ཀུན་རྫོང་
གཟུགས་དང་སྒྲིའི་སོགས་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འད་
མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོང་ལ་གཟུགས་སྒྲིའི་སོགས་པ་སྒྲིའི་པའི་དབྱེ་བ་དུ་
མ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རོན་དམ་པ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོང་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་རོན་དམ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་།
ཀུན་རྫོང་བྱིས་པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལོགས་སུ་བཅའ་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་འད་དེ་ལྟར་ཐལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རོན་དམ་མདོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་གི་འཆིང་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་རོན་དམ་དེ་
ཀུན་རྫོང་གི་སྒྲིའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀུན་རྫོང་རབ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའམ།
བདག་མེད་པ་དེ་རོན་དམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། རྣམ་བྱེད་གི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་དུས་གཅིག་རྒྱ་སོ་སོར་གྲུབ་པར་ཐལ་

བཤོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་གནས་ཞེན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བར་གནས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།
སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ནི་དུང་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་
དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་པའམ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དེ། རྟ་སྤང་བཞིན་དུ་གདགས་པར་
སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ཅི་ལྟར་བར་གསེར་གྱི་སེར་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མདོའི་ཆོག་བསྟུས་པ་ནི་དུང་དང་དཀར་པོ་གསེར་དང་སེར་པོ་དང་། །
པི་ཐང་སྤྲོ་སྟོན་ཨ་ཀར་བྲི་ཞིམ་དང་། །ན་ལེ་ཤི་ཆ་ཨ་རུ་ར་སྤྲོ་དང་། །ཤིང་བལ་འཇམ་དང་མར་གྱི་
ཉིང་ཁུ་དང་། །འདུ་བྱེད་མི་རྟག་ཟག་བཅས་སྟུག་བསྟུལ་སོགས། །མཁས་པས་བདེན་གཉིས་
རྟོགས་པར་འདོད་རྒྱུས་ཀྱིས། །འདུ་བྱེད་དོན་དང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། །སློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱམ་
དག་ངས་ནི་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་མཚོག་ཏུ་ཐྱ་བ། མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ། མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ།
ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་མདོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། རྒྱུ་པར་བྱེ། གདགས་
པར་བྱས། རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པས་བསྟུས་ཏེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་
གསུངས་པ། །འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་
ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཆ་པ་སོགས་མདོའི་དོན་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། རྟོག་པ་
གཅིག་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དོ་བོ་གཅིག་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལས། །ཀྱན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀྱན་རྫོབ་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོན་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་
རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
ན་གཅིག་པའི་བྲོགས་ལ་བརྗོད་པའི་སྟོན་དང་པོ་སྟོང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཡུལ་དོ་བོ་གཅིག་དང་
ཡུལ་ཅན་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་འཕགས་
པའི་མཉམ་བཞག་གི་སྟོང་ར་ཡིན་ནམ། །ཀྱན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི། །རིགས་པས་དབྱེད་ན་

འགའ་མི་རྟོག་པ་དེ་དོན་དམ་སྟེ། ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ཞེས་ལང་གཤེགས་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྟོན་པའི་སྟོན་དང་། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་དོར་སྒྲུང་བའི་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ་སྟོན་པའི་དོར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་
 སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། སྟོན་པ་ཉེར་ཞི་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཀྱི་རྟོག་འབྲེལ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱི་མ་ལྟར་ན་དོ་བོ་གཅིག་པ་
 འགའ་ཉེ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ནི། ཐ་སྟོན་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། རྟོན་དམ་བདེན་
 པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དུ་གསུངས་པ་ཐབས་ཐབས་བྱུང་དོ་བོ་གཅིག་
 བ་རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དཔེར་སྟོན་པ་འདྲ་མཉམ་ན་མི་
 འབྲུང་བ་དེས་པའི་དཔེར་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་དོ་བོ་གཅིག་པའི་དཔེར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་
 བ་བྱས་མི་རྟག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་སྒྲུང་ན་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་བས་ཁྲབ་པ་ལྟར་བདེན་པ་
 གཉིས་ལའང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། བྱིས་ཀྱི་དབྱུང་མ་པར་སྟོན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་གཉིས་དོ་བོ་
 གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་དོ་བོ་གྲུབ་པས་ཁྲབ། དོ་བོ་གྲུབ་ན་དོ་བོ་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གང་རུང་གིས་ཁྲབ་ཅིང་། བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 སྟེ། འདིས་ནི་དབྱུང་མ་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་མ་
 རིག་པ་དང་འདྲ་བུའི་ལྟ་བུ་ན་པོ་རྒྱ་འབྲས་དང་། ས་ལྟག་ལྟ་བུ་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 ཅན། དོ་བོ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་
 སྐྱེར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་གཞན་སྐྱེར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་འབྲུང་ཐམས་ཅད་
 འདུས་ཀྱང་ལན་མེད་དོ། གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དཔེར་སྟོན་ནས་རབ་རིབ་
 ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྒྲ་ཤད་དང་། མཐོང་བ་དག་པས་སྒྲ་ཤད་མེད་པར་མཐོང་བ་གཉིས་དོ་བོ་
 གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ནི་འཇུག་པར་སྟོན་ཤིག་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཞན་ལས་ཤེས་མ་ཤེས་དང་། ཞི་མ་ཞི་དང་སྟོན་པ་ལས་འདས་མ་འདས་

དང་། རྣམ་རྟོག་ཡོད་མེད་སོགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྩབ་པ་ནི་དབུ་མ་ཙྰ་བར། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་
པ། རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མིན། ཉེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཞིང་། དེ་ལས་
ལྷོག་པ་ཀླུ་རྫོང་བ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ཀླུ་རྫོང་གི་བདེན་པ་ནི་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་ལྷོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་
ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་དང་དེ་ལས་འདས་པ་དང་སྒྲས་བརྫོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་མིན་དང་སེམས་
ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོད་མེད་དང་བརྫོད་བྱ་རྫོད་བྱེད་ཡིན་མིན་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་གནོད་བྱེད་
དུ་འབབ་སྟེ། ལུང་རྣམས་ནི་མང་བས་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་ས་སྒྱུ་པ་རྒྱུ་ཉའི་བཞེད་པས། མདོ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་
སྒྲོན་བརྫོད་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་
ཀ་ལས་གྲོལ་ལ། ཐ་སྣང་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཅེས་
གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པས་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་
གྲོལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བ་དོན་གཅིག་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷར་བཤད་པ་ལྟར་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་སྣང་མཐོང་བའི་
སྒྲོས་དངོས་པོར་གཞུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་སྒྲོས་དངོས་པོ་མ་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་
དོན་དམ་དུ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལའང་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ངོར་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་
ཉིད་པར་རྫོམ་ནས་དངོས་སུ་རང་ལ་སྣང་བའི་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་བ་ལ་སྣང་བཏགས་
གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་བྱེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་གནད་ཤེས་པ་
གལ་ཆེའོ། །

ལྷ་པ་ནི་མཐར་ཐུག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པས་གངས་དེས་བྱར་མེད་དེ། མདོ་
ལས་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཁོན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་རན་ལས་འདས་

པའོ། ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པར། བྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །གདུལ་བྱའི་རྩོད་སྤྱོད་བསྟན་པའི་ཆོ། ཡུལ་ཅན་དང་། ཡུལ་དང་། བྱེད་པ་དང་། ལུས་
པའི་སྒྲོ་ནས་གངས་རེས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་སྤྱི་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྤོངས་
མ་སྤོངས་སོགས་གཉིས་སུ་གངས་རེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བཤད་གཅིག་ཉིད་
ལའང་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་རྩོད་དེ་དང་དེར་བདེན་པ་དང་། དབྱེད་ན་མི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་རེས་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི་འཆིང་བར་བྱེད་པ་དང་། གྲོ་ལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་རེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་སྤྱི་གཉིས་ཐོབ་པ་
གཉིས་སུ་ཞུགས་པའོ། །

རྒྱལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྤྱོད་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྤྱོད་དོན་ལོ། །

དང་པོ་ནི་ཚོགས་གསལ་ལས། ཀུན་ནས་སྤྱི་བཤད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ནི་དོངས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་འགོ་བས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཡན་ཚུན་
བརྟེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཡན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཀུན་
རྫོབ་ནི་བདེ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོགས་ལོ། །དེ་ཡང་བརྫོད་པ་དང་བརྫོད་བྱ་དང་།
ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། ཞེས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། སྤྱི་
བྱིན་སྤྱོད་ཞེས་པའི་སྤྱི་ནི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡང་དག་པ། བྱིན་ནི་སྤྱི་བཤད་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
སྤྱི་བཤད་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་བརྟེན་གསུང་དང་ལྟན་སྤྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉི་ལྷན་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་སྟེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྤྱི་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ནི་བདེན་པ་སྟེ་
སྤྱོད་འཛིན་བདེན་པར་སྤྱི་བཤད་པའི་བདེན་པའོ། །སྤྱོད་འཛིན་ནི་འཇུག་པར། གཉི་ལྷན་རང་
བཞིན་སྤྱི་བཤད་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤྱི་བཤད་དེ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་
བྱུང་བ་དེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །
ཡང་དག་སྤྱི་བཤད་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཡང་དག་སྤྱི་བཤད་དང་པོ་དང་མཐུན་
པས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་སྤྱི་བཤད་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ནི་སྤྱི་ཞེས་པ་བརྟེན་པའམ་ལྟོས་པ་ལ་འཇུག་ལ་བྱིན་ནི་འཇུག་པ་སྟེ་

བདེན་ནས་འཇུག་པའམ་ལྟོས་ནས་འཇུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་ཉ་ཞེས་པ་བདུ་ཡིན་ལ་བློ་ཉི་མ་མ་ལྟར་ཏེ་བདུ་འཇུག་པས་
ན་ཀྱན་རྫོང་ལྟེ། བྱི་མ་འདི་གཉིས་ཡུལ་ལ་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་བཞག་པར་སྒྲུང་བས་འཕགས་པའི་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་དོར་སྒྲུང་བའི་གཟུགས་སོགས་ལ། བཙུག་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀྱན་རྫོང་ཏུའོ། །ཞེས་
ཀྱན་རྫོང་ཙམ་དུ་འཇོག་པའི་ཆོ་སྒྲོ་དོན་འདི་དེས་པར་དགོས་པར་སྒྲུང་སྟེ་སྤྱི་ལོ་ཉ་ཞེས་ཀྱན་རྫོང་ཀྱི་སྒྲོ་
དོན་འདི་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་ལའང་སྤྱ་ཞེས་པ་སྒྲུར་བའི་ཆོ་སྟོས་ནས་འཇུག་
པའང་ཡིན་སྟོ་ལུལ་བའི་དོར་བདེན་པའང་ཡིན་པས་ན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། བདུ་འཇུག་
པའང་ཡིན། སྟོ་ལུལ་བའི་དོར་བདེན་པའང་ཡིན་པས་ན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཞེས་གང་གིས་
བདེན་པར་འཇོག་པའི་སྟོ་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བདེན་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་ལོ་ཉ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །རང་
རྒྱུད་པས་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ལ་ཡོད་པའི་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཅེས་སྒྲོ་བཤད་ནས་འཕགས་པའི་རྗེས་
ཐོབ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཀྱན་རྫོང་ཙམ་ལའང་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་བཤད་མཛད་པར་སྒྲུང་སྟེ། བདེན་
གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་སྟོ་གང་ཞིག་གིས་སམ། སྟོ་གང་ཞིག་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
པ་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་བཞེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་སྒྲོ་དོན་ནི་པ་ར་མ་ཡུལ་སྤྱ་ཞེས་པའི་པ་ར་མ་ནི་དམ་པ། ཡུལ་
ནི་དོན། སྤྱ་ནི་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་
རྟོགས་པར་བྱ་བའམ་བཟླ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དོན་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་མེད་
པས་ན་དམ་པ་མི་སྒྲོ་བས་ན་བདེན་པ་ཞེས་གཞི་མཐུན་གྱིས་བསྟུ་བ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། དོན་
ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་འདི་ལས་གཞན་དོན་དམ་ཡུལ་
ཅན་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དོར་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་བཤད་མི་མཛད་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་གཉིས་ཀ་
མཛད་པར་སྒྲུང་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་དོན་ཞེས་བྱ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ།
བཟླ་པར་བྱ་བ་དང་། གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དམ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་
ཆོག་གི་སྒྲོ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཞེས་བསྟུ་བ་ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་

དམ་པའོ། །ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ཏེ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དོན་དམ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྒྲིམ་པ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་པ་འཛིག་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དམ་བཅས་པའི་བྱེད་པར་ཉིད་དུ་གཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་དང་བརྟུན་པས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ནི་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲེས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྟོག་གེ་འབར་བའི་ཡུང་ལས། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུང་བྱི་མ་ལས་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཅིང་། སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་དང་། འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་དང་། བྱི་མའི་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་དེ་དག་གི་ངོར་སྒྲིབ་པ་སོགས་མ་རྟེན་པ་ནི་སྒྲོ་དེའི་ངོར་མི་སྒྲུབས་ན་བདེན་པ་ཞེས་བཞེད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །དཔེ་བཞེད་པ་གཉིས་མོ་མའི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོར་བདེན་མི་བདེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་ངོར་བདེན་མི་བདེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་

པའི་དོར་ཡུལ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་དབྱེད་བཟོད་པའམ་མི་སྤྲུབ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་སྤང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་རྒྱུན་པ་སྤྲུམ་ལྟ་བུ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། འདུག་པར། བཙུན་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བཙུན་ལྟར་འདས་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྤང་བ་དང་བཙུན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འགོད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འགོད། དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་སྤྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས། བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་གྱུར་པ། །
དངོས་ཙམ་བརྟེན་ནས་གང་སྤྱེས་པ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན། །ཅིས་དང་། སྤང་བུ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྣམ་པའི་བྱིར་དང་མི་རྣམ་བྱིར། །
ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་ཡང་འོག་གི་བྱུང་པར་གཉིས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ་བོད་སྐད་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དོན་བྱེད་རྣམ་པའི་དོན་ནི་བྱུང་པར་སུམ་ལྟ་དེ། བརྟགས་པས་དབེན་པ། བརྟེན་ནས་སྤྱེས་པ། མཐུན་པར་སྤང་བའོ། །དོན་བྱེད་མི་རྣམ་པའི་དོན་ནི་གསུམ་པོ་ལས་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་འཆད། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤང་ལ་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ནམ་མཁའི་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ། སྤང་ལ་དོན་བྱེད་མི་རྣམ་པ་རྒྱ་ནང་གི་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་ནི་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཆད་དེ། མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་འབྲུལ་དོར་སྤང་བ་འབའ་ཞིག་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་སྟེ། མཐུན་པར་སྤང་། དོན་བྱེད་རྣམ། རྒྱ་རྟེན་གྱིས་བསྐྱེད། བརྟགས་ན་དབེན་པའོ། །དེ་ལ་མཐུན་པར་སྤང་བ་ནི་མཁས་པ་པཎྜི་ཏ་ནས་སྤྱན་པོ་བ་ལང་རྗེ་ཡན་ཆད་ལ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་འདི་མཐུན་པར་སྤང་བས་སོ། །དོན་བྱེད་རྣམ་པ་ནི་སེས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་དོན་བྱེད་ལུས་པས་སོ། །རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པའོ། །བརྟགས་ན་དབེན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་
 དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་བཞི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། རྩོམ་གཟེགས་མའི་གཏན་
 ཚིགས། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོགས་ཀྱིས་
 བརྟགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་དེ། བྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་བདེན་གཉིས་ལས། རི་
 ལྷར་སྣང་བཞིན་ངོ་བོའི་བྱིར། །འདི་ལ་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་གོ། རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་ན་དོན། །
 གཞན་དུ་སོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་པར་སྣང་ངོ། །དེ་གཉིས་ཡང་
 སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གཞུང་ལྷ་བྱི་གཉིས་བསེས་ཏེ་བྱི་མའི་དོན་བྱེད་
 ལུས་པའི་བྱེད་ཆོས་གཞུང་ལྷ་མས་སྟོན་པར་བྱས་ནས་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་གཅིག་དུ་འཆད་པའི་
 ལུགས་སུ་སྣང་ལ་སློབ་དཔོན་ནི་གཞུང་ལྷ་མས་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། བྱི་མས་
 འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྟོན་པར་བཞེད་པའི་བྱིར་དང་། བྱི་མའི་
 དོན་བྱེད་ལུས་པའི་བྱེད་ཆོས་སྣ་མས་འཆད་ན་གཞུང་ལྷ་མའི་འགྲེལ་པར་དངོས་ཅམ་ཞེས་པའི་དོན་
 དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་གསུངས་པས་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་བྱེད་ཆོས་དོན་བྱེད་ལུས་པར་ཞེས་པའང་མ་
 འབྲེལ་པའི་བྱིར་ངོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་གཉིས་ལས།
 གཞུང་ལྷ་མའི་དོན་བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་པ་དང་། དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་
 སྐྱེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་མཐུན་པར་སྣང་བ་ཞེས་པའང་ཁ་བསྐྱང་བས་བྱེད་པར་བཞི་དང་ལྷན་པ་
 ནི་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་སྟེ། འདི་ནི་ཡང་དག་པ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་
 པས་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཞེས་བཞེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པར་སྣང་བ་ནི་འདིའི་དོན་
 མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུལ། མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་
 གྱི། རྟེན་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ནི། མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལོག་
 པའི་ཀྱང་རྫོང་ནི་སྣང་གྱི་བྱེད་ཆོས་བཞི་ལས་སྟོན་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་སློབ་བརྟགས་པའི་བདེན་
 པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཏེ། སློབ་དོན་ཡང་ཡང་དག་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལས་ལོག་
 པས་ན་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་ཅེས་བཞེད་དོ། །གཞུང་བྱི་མས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་

བྱེད་ལུས་མི་ལུས་ལ་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་སུ་ནི་མི་བཞེད་པར་སྣང་
སྟེ། ལྷ་བར་བདེན་པར་སྣང་བ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལྷ་བའི་དོན་བྱེད་ལུས་ལ་དེ་ནི་
གཞུང་སྤྱི་མའི་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་མི་
འདྲ་བ་གཉིས་སུ་བཞེད་པའང་གཞུང་སྤྱི་མའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་ཀུན་རྫོགས་པའི་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་དང་། གཞུང་བྱི་མའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་འང་
ཀུན་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་དང་བྱི་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
འདྲ་ཡང་ཅི་ལྟར་སྣང་བ་བཞེན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་། མི་སྐྱུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་
ནས་ཚུ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱི་ག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །དངོས་སུ་ན་གཉིས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དོ་བོ་ཉིད་མཚུངས་པ་
ཁོ་ནའོ། །རྩི་ལྟར་སྣང་བ་བཞེན་དུ་ནི་རྣམ་པར་གནས་སོ། །དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་། མི་སྐྱུ་བ་
ཡང་རྩི་ལྟར་གྲགས་པ་ཁོ་ན་བཞེན་ཏེ། དེའང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
སྤྱོད་བཅོམ་དེའི་རྩིས་འབྲང་ཞི་བ་འཆོས། །མ་བརྟགས་གཅིག་སྤྱི་ཉམས་དག་འཁོར་། །སྤྱོད་པར་འཛིག་
པའི་ཆོས་ཅན་པ། །དོན་བྱེད་པ་དག་ལུས་རྣམས་ཀྱི། །རང་བཞེན་ཀུན་རྫོགས་པ་ཡིན་རྟོགས། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོགས་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། དེའི་འགྲེལ་པར། མཐོང་བ་དང་འདོད་
པའི་དངོས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་དག་ནི་བརྟག་མི་བཟོད་པས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་
རྫོགས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིའང་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་སྤྱི་མའི་དོན་དུ་སྣང་སྟེ། ཡང་དག་
ཀུན་རྫོགས་དུ་འཛིག་པ་བརྟགས་པས་དབེན་པ་བྱེད་ཆོས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས།
དབུ་མ་སྣང་བར་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གྲགས་པར་ལས་འདས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་བོར་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོགས་དུ་ཡོད་
ཅིས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གྲགས་པར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་
རྩིས་སུ་མཐུན་པར་རབ་དུ་བརྟགས་པ་དབེན་ན། འདི་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་
རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོགས་དུ་ཡོད་ཅིས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འདིའང་སྤྱི་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་དང་པོའི་དོན་དུ་སྣང་བས། རང་རྒྱུད་ཤར་བ་

གསུམ་ཆར་ཡང་བྱུང་པར་དང་པོ་དབུ་མ་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། རྩོམ་པོ་ཆེ་
ཇིས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་གཞི་དོན་
གཟུང་ཞིང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་དགོས་པ་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་
སྟོན་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དབྱུང་པའོ། །

དང་པོ་ནི་འཇུག་པར། མཐོང་བ་བརྟུན་པས་རྟེན་པའི་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པར་གཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ལ་དེས་ན་དབུ་མ་ཙ་ཙ་བར།
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེ་ཚུལ་
དང་། འདིའི་བདེན་གཉིས་དབྱེ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་
གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་ཡིན་པས་
དེའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འཇུག་པར་ནི། ཡང་ལོག་གཉིས་
ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཙ་ཙ་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ལོག་
གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི། མཐོང་བ་བརྟུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་གིས་བསྟན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དོན་གཟུང་བ་ནི། གཞོད་པ་མེད་
པའི་དབང་པོ་བྱུག་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། ལོག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་བྱེ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་ཟུ་སྟེགས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དགོས་པ་ནི། མིག་གི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་
དམིགས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བྱེ་བྱུག་ཏུ་
བཤད་པ་ནི། གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་གསུམ་གྱིས་
བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི་འོ་ན་ཙ་ཙ་པེར་ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་བསྟན་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་མི་བདེན་གཉིས་སུ་བྱེ་
བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གཟིགས་དོའི་དོན་དམ་

བདེན་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོ་མ་དབྱད་པའི་སྒོ་ངོའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་མཐའ་བཞིར་རྣམ་
པར་དབྱད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བས་
གཞོད་དོ་སྟམ་ན་དེ་ནི་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་མི་
གཞོད་དེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལའང་དབང་པོ་སྟོན་ལྟར་གྱི་ཤེས་པའི་མཐོང་བས་དབང་པོ་
སྟོན་མེད་གྱི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། མིག་ནི་
རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། གང་གི་ཆོ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་འདི་བྱད་
པར་དུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཁྱེར་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་
རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བོད་སྐྱེ་རབས་པ་རྣམས་ཐལ་རང་གཉིས་ཆར་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དག་
ཀྱན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱད་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་འཆད་པ་ལ་བྱི་མ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀྱན་
རྫོབ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་གཉིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་གྱི་འཛིག་
རྟེན་ཉིད་ལྟོས་བདེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲུབ། །དེ་དག་ནི་གནད་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་
པ་ཙམ་ལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་དང་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་གཞི་
མཐུན་ལ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པའང་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་བདེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ་
ཡང་འདོད་ན་འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀྱན་
རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་དངོས་པོར་སྒྲུབ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ལ་དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་

གཉིས་སུ་སྤྱེ་བར་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁས་སྒྲངས་དེའི་ཕྱིར། དེའང་འདོད་
ན། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཡིན་ན། དབང་པོ་གསལ་ལྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ལུགས་སྤྱི་
མའང་མི་འཐད་དེ། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་དང་ལོག་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ན།
དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་མུག་གི་ངོར་བདེན་པ་ཁས་
ལེན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི་ཐལ་
འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ནི་
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་བརྟུན་གྱི་སློ་ནས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་
བདེན་བརྟུན་གྱི་སློ་ནས་སྤྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་བརྟུན་ལ་རང་
ལུགས་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཛིག་པའི་བྱད་པར་མ་སྤྱེད་པའོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྩོམ་གསུངས་པ་ལོག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་སློ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་གཞོད་པ་མེད་པའི་མཐོང་
བ་བརྟུན་པའི་ངོར་བདེན་པ་དང་། སློ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་གཞོད་པ་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བ་
བརྟུན་པའི་ངོར་བདེན་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་དབང་པོ་དྲུག་སྟོན་དང་མི་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་
བཅས་དང་། དབང་པོ་དྲུག་སྟོ་བུར་གྱི་སྟོན་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་
ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་ལའང་ངེས་པར་སྤྱེ་དགོས་ཏེ། འདི་གཉིས་
ཀྱི་བྱད་པར་འཛིག་རྟེན་ན་བདེན་བརྟུན་དུ་གྲགས་པའི་སློ་ནས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡུལ་
ལ་བདེན་བརྟུན་གྱི་བྱད་པར་གྲགས་པ་བཞིན། ཡུལ་ཅན་ལའང་བདེན་བརྟུན་གྱི་བྱད་པར་གྲགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡུལ་སྐྱེ་ཤད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ཡུལ་ཅན་སྐྱེ་ཤད་སྤྱི་བའི་སློ་
དེའང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་
བདག་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་
འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་སློ་ནས་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་ལ་
དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་དེའང་ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ལ་

དམིགས་ཡུལ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཙན་
བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དེའང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་
དབང་པོ་སྟོན་དང་ལྷན་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐས་
བཏགས་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་གསུངས་ཀྱང་། དབུ་མའི་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བའི་སེམས་
ཙམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་
པ་སོགས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལུགས་འདི་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལྷན་
སྟེས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
དག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། དོན་དམ་ཏྱོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྟངས་བདེན་པར་ཐལ་
བ་དང་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བའི་བཞེད་
པ་བསྟན་ཟེན་ནས་དེ་ནི་དོན་གཉིས་པ་རྩོམ་རྩེ་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་བཞེད་པ་བསྟན་པར་
བྱ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ལོག་པ་དང་ནི་
ཡང་དག་གོ། །དང་པོ་གཉིས་ཏེ་སྟོ་བྱེད་དང་། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པའོ། །མ་བཏགས་གཅིག་
ལ་ཉམས་དགའ་བའི། སྟོ་བ་དང་ནི་འཛིག་པའི་ཆོས། དོན་བྱེད་ལུས་དང་ལྷན་པ་ནི། ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། ཟེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་ལོག་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱི་བ་ལྟར་
ཡང་དག་ལའང་གཉིས་སུ་བྱི་དགོས་པས་སྒྲུང་ལ་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པ་ཁུ་ནང་གི་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། བྱེད་པར་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཡང་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པའི་བདེན་པའི་
སྟོ་བ་སོགས་ནི་མ་བཏགས་གཅིག་ལ་ཉམས་དགའ་བ་སོགས་གསུམ་ལས་ལྷོག་པར་ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་དང་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ནི་བྱེད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྷན་པས་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ལས་བྱེད་པར་གཞན་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མ་ནི་ཡུལ་སོ་སོ་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྟོ་
སོ་སོས་མཐོང་ཚུལ་ལ་འཛིག་ལ། འདི་ནི་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྟོ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དག་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཚན་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་སོ་སྟོ་
པོའི་སྟོ་ལ་སྒྲུང་ཆད་ཙམ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོ་སྟེ། ལོག་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལོག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ལོག་པ་དང་། ཡང་དག་གཉིས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལོག་པའི་ཀུན་

རྫོང་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལམ་དུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་གི་སྒྲུ་མི་འཇུག་གོ། །ས་དང་པོ་ཡན་
 ཆད་ཀྱི་རྫོང་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཕེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུང་ཙམ་གཅིག་མ་
 འགགས་པས་ཀུན་རྫོང་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བརྟུན་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལམ་དུ་
 འགོ་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལྟ་སྒྲུ་གི་ཞལ་ནས་དེ་ཉིད་ཁོ་
 བོའི་སྒོ་ལའང་འཐད་དེ། དེ་ཅིའི་སྟེ་ཞེན། སྒྲིང་དཔུལ་བ་མནར་མེད་ནས་ས་བཅུའི་རྫོང་ཐོབ་མན་
 ཆད་ཀྱི་སྒྲུང་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོང་ཡིན་ལ། དེའང་སོ་སོ་སྒྲུ་བོའི་སྒོ་ལ་སྒྲུང་ཆད་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་སྒོ་ལའུལ་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་བྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱུར་བ་
 དང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་སྒྲུང་ཆད་ཙམ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལོག་པ་དང་ཡང་དག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་མི་འཇུག་གོ། །འོ་ན་སོ་སོ་སྒྲུ་བོའི་སྒོ་སྒྲུང་ཀུན་རྫོང་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དམ་སྟུམ་ན། །
 དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྒྲུང་ལ་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དང་། དོན་བྱེད་མི་ལུས་པ་གཉིས། མིག་སྒྱུན་ཅན་ཀྱི་སྒྲུང་
 བ་དང་། སྒྱུན་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་བརྟགས་པ་ཡུན་རིང་བ་དང་ཡུན་བྱུང་བ་གཉིས། སྒྲུང་བ་རང་
 ལོག་ཏུ་འགོ་བ་དང་། རང་ལོག་ཏུ་མི་འགོ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་
 ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཡང་དག་གི་སྒྲུ་མི་འཇུག་གོ། །མོས་པས་སྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་
 རྟོགས་པའི་རྩིས་ཟིན་པའི་དུས་ན་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་ཡིན་ལ་རྟོགས་པའི་རྩིས་
 མ་ཟིན་པའི་དུས་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཡིན། །ས་ཐོབ་ནས་སྒྲུང་ཆད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་ལ་འབའ་
 ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒོ་ལའུལ་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། ས་
 དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་རྫོང་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་དག་གང་གིས་བསྐྱེད་ཅེན། དེ་ནི་སྒྲུང་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་དངོས་འཛིན་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་རྣམས་སྤངས་ཀྱང་།
 དེའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲུ་ཕྱི་བསལ་གྱང་སྒྲོད་
 སྒྲོད་པ་ལ་གྲུ་ཕྱི་མནམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བག་ཆགས་ཅུང་ནས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲུང་བ་གང་
 ཡང་མེད་དེ། དོན་དམ་སྒྲིས་བྲལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པའོ། །སྒྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་མལ་
 ཀྱི་སྒྲོད་བཅུད་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་དེའི་གཉེན་པོར་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་

དག་པའི་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲུ་མ་ལྷ་བྱུང་བསྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་བོ། །
ཞེས་བཤད་དེ། འདི་ལ་དབྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་དཔྱད་དོ། །

གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ནམ་གཞག་དུ་མ་སྒྲར་
བའི་ནང་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་བདེན་མི་བདེན་ལ་ཡང་དག་དང་
ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་འཛིག་པ་འདི་ཉིད་འཐད་པར་མཐོང་སྟེ། རྣམ་གཞག་གཞན་དག་ནི་
ཕལ་ཆེར་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་པའི་གཞི་མཐུན་བཞེད་པར་སྒྲར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་
དག་དང་། བདེན་པ་དང་། མི་སྐྱུ་བ་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ནི་སྒྲིན་རྫོབ་པ་མཐོང་བ་
བརྟུན་པ་ལ་འང་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་དབང་པོ་གསལ་ལྷན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འཛིག་པའི་ཆོ་དེའི་ངོར་ཡང་
དག་ཏུ་སྒྲར་བ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་འཛིག་པའི་ལྷགས་མཆོག་ལ་ནི་སྒྲིན་དེ་དག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་བདེན་མི་བདེན་ལ་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་སུ་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་མི་གཞོད་
པའི་དཔེ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ལ། དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་
བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་སྒྲར་ཡང་བདེན་པར་མེད་པའི་དཔེ་གྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་
སྒྲར་ཡང་མི་བདེན་པའི་དཔེར་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བཀོད་པ་རྣམས་དང་ཡུང་པོ་ལྷ་
བདེན་པར་མེད་པའི་དཔེར་དབུ་བ་རྩོམ་པ་སོགས་བཀོད་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྷོས་ནས་
ཀྱང་མི་བདེན་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དཔེར་བཀོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་
པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲར་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག ཅེས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་
རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་འདི་གཉིས་མི་འགྲུབ་པར་སྒྲར་རོ། །རྫོ་བོ་རྗེའི་བཞེད་པ་འང་། སྐབས་འདི་རང་
རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲར་མོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་
དང་། བདེན་གཉིས་ཉིད་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་གང་གིས་རྟོགས་ཞེན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཡུང་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །སྤྱུ་སྐྱུ་བ་སྒྲོབ་མ་ལྷ་གསལ་ཡིན། །དེ་ལས་
བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐལ་

འགྱུར་བའི་ཁོངས་སུ་བགྱངས་པའོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རོ་གཅིག་པས་
 རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་དག། ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒྲིའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་ཤེས་ཆད་
 མས་སྒྲོས་པ་བཀག་པའི་དོན་དམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྤྱོད་བ་མངོན་དུ་གྱུར་
 པའི་དོན་དམ་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་ནི་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །
 ཡང་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག། རང་བཞིན་གཤིས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་
 གྱུར་པའི་དོན་དམ་གཉིས། ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཆད་པའི་དོན་དམ་པ་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་དོན་དམ་པ་གཉིས། ཡང་སོ་སོའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དོན་སྤྱི་རྒྱུ་དཔག་གི་
 དོན་དམ་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་
 པ་དང་གཉིས་སུ་ཞེས་བཞེད་དེ། རྣམ་གྲངས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོར་རྒྱུ་ལ་ནི་སྒྲ་
 མ་དང་འདྲའོ། །རྩི་བོའི་བདེན་གཉིས་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། །གཞན་དག་རྣམ་པ་
 གཉིས་སུ་འདོད། །ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཆོས་ཉིད་དེ། །གཉིས་དང་གསུམ་སོགས་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་སྒྲར་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་སྒྲར་ལྟར་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་
 འགོག་པའི་གཞུང་དུ་སྒྲོར་བར་སྒྲུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མཆོན་ཉིད་པར་མི་འདོད་པས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ལ་སྒྲོན་འདི་མི་འཇུག་མོད། བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་ལྷས་བྱེ་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་རང་རྒྱུད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་སྒྲོན་འདི་
 འཇུག་པ་འདྲའོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 དོན་དམ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཆོ་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོའི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པར་
 རྫོམ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཉིད་
 དང་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་པར་རྫོམ་ནས་
 འཇོག་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་མ་མཛད་དོ། །འདི་དག་ལ་དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་
 གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྤྱོད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྤྱོད་པའི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཙན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཙན་བྱའི་དོན་དམ་བདེན་པ་སོགས་ནི་ཤར་དབྱེ་

བའང་རུང་མོད་ཀྱི་དེ་དག་གི་ཐ་སྟོན་ནི་བདག་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པར་སྤང་བས་
དེའི་དབྱེ་བར་མ་བཤད་དོ། ༥༡ མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་
ལས་བཤད་པའི་ཚུལ། བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་མུ་མས་བཤད་པའི་ཚུལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། ༥༢ རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀྱུན་རྫོག་བདེན་པའི་མཚན་
ཉིད་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡང་དག་པས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྟོག་པའི་རྟོག་ཡུལ་དང་། མཐོང་བ་
བརྟན་པས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྟོག་པའི་རྟོག་ཡུལ་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲ་མས་རྟོག་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་
དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཅིར་ཡང་མ་མཐོང་པའམ། མ་གཟིགས་པའམ། མ་
དམིགས་པ་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོར་རྟོག་ཅེས་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གྲུབ་
པ་ཞིག་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་
དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་། དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་
ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀྱུན་རྫོག་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དང་མདོ་ལས། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི། །དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་
འདི་དག་ཐལ་རང་གཉིས་ཆར་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཁུངས་སུ་དངས་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་ལ་འཛོག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་སོགས་
སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཆད་མའམ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་
དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐོང་བར་བྱར་མེད་པས་ན་དང་པོ་ནས་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཞེས་
ཀྱང་བརྗོད་དེ། མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་། ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མས་རྟོག་ཚུལ་ནི་དངོས་པོ་
དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སམ་ཆོ་འདིར་གྲུབ་
མཐའ་དན་པ་ཐོས་པའི་རྟོན་གྱིས་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་རུང་གཅིག་བརྒྱུད་ནས་དངོས་པོ་
དེའི་ངོར་སྒྲོ་བཏགས་པས་ན་རྟོག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་འཛོག་སྟེ། མདོ་ལས། རང་བཞིན་མེད་ལ་

འབྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་འདོད། །ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་
གིས་སམས་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོང་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ཅི་ལྟར་སྒྲིབ་
བྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཤ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
གི་གཟིགས་དོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམིགས་པས་ན་བསྐྱུ་བ་
དང་བརྒྱུན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་སྟེ། འཇུག་པར། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་
དག་རྣམས་དཔྱེད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རྩོལ་ཏུ། །གནས་རྟེན་མ་ཡིན་ཅེས་དང་།
བདེན་གཉིས་ལས། རྣམས་པར་དཔྱེད་པར་བྱེད་ན་དོན། །གཞན་དུ་སྤོང་བས་གཞོད་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོས་གནས་ཚུལ་དང་།
གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཟུང་བའི་ཆ་ནས་དོ་བོ་གཉིས་ཉིད་འཛིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་
དོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དོ་བོ་གཉིས་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་
དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་དོ་བོ་རྟེན་
པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་
སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་གིས་སྤོའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་
མཐོང་བ་བརྒྱུན་པའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ཡོད་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་སྤུའི་རང་བཞིན་དུ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་སྐྱ་
བར་སྒྲོམ་པ་དག་ གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་དང་། ཐ་སྙད་
ཚད་མས་རྟེན་པའི་རྟེན་དོན་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་ལོག་པར་སྐྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ནི་གཅིག་
དུ་བྲལ་སོགས་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ་འདིའི་
མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་ནི་གཙོ་བོར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ཅིང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མའང་
དེའི་ཡུལ་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཆ་ནས་དེའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་དྲངས་པའི་
འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒྲོས། །དེ་མེད་སྒྲོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།

ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་། གཟིགས་པ་ཟག་པ་
མེད་པ་ལ་གཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་རྟོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་དོའི་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་
གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཆེ་སྟོ་ངོར་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་རྟོགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེར་སྒྲོམ་
ནས་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཟད་དོ། །མཐོང་བ་བརྟུན་པ་
ཐམས་ཅད་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་འདོད་པའང་ཤིན་ཏུ་འཕྱལ་ཏེ། ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཅོད་སྒྲོག་དང་
ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་གཤགས་པའི་ཆད་མ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ་
མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ན། དབང་བོ་སྒྲིམ་ལུན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་གཉིས་དང་གུངས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཀླན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་སུ་སྟེགས་ཅན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་
གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀླན་རྫོབ་ཏུ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོས་ནི་བདེན་གཉིས་ལས།
རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོན། ཀླན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་ཡིན། ཞེས་མཚན་གཞི་དང་། བསྐྱེད་པ་
མེད་པས་རིགས་པ་ནི། དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཀླན་རྫོབ་མིན། དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་
སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་བདེན། ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཆེ་
ཀླན་རྫོབ་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ཞེས་འཇོག་པ་ལྟར་དོན་དམ་ཡང་ཡུལ་ཅན་དུ་
བྱས་ནས་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ཞེས་འཇོག་དགོས་པས་དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་ནི་གནས་
ལུགས་ལ་དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་དེའི་ངོར་མི་སྐྱེ་བ་ནི་རེ་ཞིག་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ལ་དོན་དམ་དང་། ཡུལ་ལ་
བདེན་པའི་སྐྱེ་དོན་ཆད་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལྟར་དུ་དགོངས་ཏེ། སྐར་གྱི་གཞུང་དེའི་འགྲེལ་པར་རིགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་དོན་ལ་ངས་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་

བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གསུང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རོན་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །
 དེས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་གྲང་དོན་དམ་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་པ་མ་
 ཡིན་པ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྟོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྟོན་བྲལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་
 ལས། ཡོད་མེད་དངོས་པོ་མཁྱེན་པ་པོ། ཀྱུན་མཁྱེན་པས་གྲང་གང་མ་གཟིགས། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་
 ཅི་འདྲ་ཞིག །ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་ལྟ་བུ་དཔྱད། །ཅིས་དང་འགྲེལ་པར་མདོ་ཁྲུངས་སུ་མཛད་པ་ནི།
 དེ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་བྱི་བདེན་པ་གང་ཞེན། རི་སྟོང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་གདགས་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་།
 སྐད་དང་། བད་བསྟན་པ་དག་གོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་
 ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་
 གདགས་པ་ནི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། ཡི་གེ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་
 བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་པའི་དོན་རྟོག་པའི་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས་ཞེས་པ་དང་སྟོན་པའི་སྟོན་ཡོད་པས་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡུལ་ལས་གྲང་འདས་པ་ལ་འཛིག་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་
 པས་སོ། །བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོ་འདི་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་པར་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་
 ཞེས་ཁྲུངས་སུ་མཛད་ཅིང་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་གྲང་ཡང་ཡང་བྲངས་པས་ཐལ་
 རང་གི་སྟེས་ཆེན་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པའི་དངོས་འཛིན་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་
 མེད་པར་མཐོང་ངོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་
 ལྟར། གནས་ཚུལ་དཔྱད་པའི་སྟོ་དོར་བདེན་པ་འཕམ། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྟོའི་ཡུལ་ལས་
 འདས་པའི་སྟོན་བྲལ་གང་རུང་གིས་བསྟན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ལས་
 གཞན་པའི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྟོ་དོར་བདེན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མཚན་ཉིད་པས་མ་བྱུང་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་སུ་སྒྲུང་བས་རྩོ་ཐོ་རྩོ་སྟོན་བརྗོད་པའང་
 འདི་ལ་དམིགས་པ་འདྲའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཞིབ་འཛོམས་གྲང་འདིའི་ལུགས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་བཞེད་པར་

སྣང་སྟེ། རྒྱན་ལས་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའང་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་དུ་
ཟེན་ཀྱང་། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་
སྟོས་པ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། །དོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
དང་། སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བ་དང་། སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་སྟོང་
བའོ། །སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་པ་ཞེས་ཉེ་བར་
འཛིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ནི། སྟོ་མ་ལའུལ་པས་བཞག་པའི་
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་། སྟོ་ལའུལ་པས་བཞག་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་བཞེད་དེ། དབུ་མ་
སྣང་བ་ལས། སྟེ་མའི་སྟེས་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞེན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལའུལ་བ་དང་། མ་ལའུལ་པས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞེན་དུ་བདེན་པ་
གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། །འདི་ལྟར་སྟེ་མའི་སྟེས་བུ་ལ་ལའུལ་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་མི་དག་གིས་བཞག་པའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
བརྟུན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་སྟོབ་པ་ལས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པའོ། །ཞེས་ཐ་སྟད་གངགས་ལ་སྟེ་མའི་སྟེས་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ལའུལ་
བ་ཅན་དག་གིས་བཞག་པའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞེན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པའི་ཚད་
མས་ཡོངས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །སྟོ་མ་ལའུལ་བ་ནི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་གི་བར་ལ་བཞེད་པར་སྣང་སྟེ། སྤར་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་བྱངས་པའི་ལུང་ལས་ཤེས་སོ། །
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་འདི་དང་འདྲ་བར་འཛིག་ཏུ་བྱང་བར་སྣང་
ཞིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོདོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། དེས་བྱངས་པའི་རྩིས་ཐོབ་
གཉིས་ལ་བཞེད་དེ། དེའང་སྤར་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་བྱངས་པའི་ལུང་ལས་ཤེས་སོ། །
དེ་ལྟར་ཉིད་སྤྱིའི་དག་གིས་སྟོན་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ།

གཉིས་པ་ནི་རྩོག་ལོས། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རིམ་
པ་ལྟར། སྟོའི་དམིགས་པའམ་རི་ལྟར་སྣང་བ་དང་། ཅི་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ལ་
གཙང་ནག་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཤེས་བྱ་དང་གཟུང་བྱའི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་

ལོག་རྟོག་མི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པའི་དོན་ཤེས་བརྟུན་གཞལ་བྱ་ཙམ་དུ་འཛིག་
རྟོན་གི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་
བདེན་པར་ཡོད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་རིགས་ཤེས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོང་བྱ་སྒྲུལ་པས་ཤེས་བརྟུན་གཞལ་བྱ་ཙམ་དུ་སྒྲུལ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དོན་དམ་མ་
ཡིན་པར་སྒྲུལ་པས་ཤེས་བརྟུན་གཞལ་བྱ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུལ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་
ན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་ནས་རང་
ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་པའི་སློ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་དང་། སློ་མ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་
སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་མ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་ལས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་ཞེས་བཞེད་དོ། །འདི་ལའང་དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་
སློར་ཁས་སྤངས་པར་སྤང་བས་དེའི་ཡུལ་རྣམས་འཛིག་རྟོན་གི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་
ཡོད་དོ། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་རྒྱ་ཉའི་བཞེད་པས་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་མ་དབྱེད་པའི་སློ་རོར་གྲུབ་པ་
དང་། དབྱེད་པའི་སློ་རོར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་
དོའི་སྟོས་བྲལ་དེ་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་རང་གི་རོ་བོ་མཚན་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་
མཚན་པ་མི་རུས་ཀྱང་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སློ་རོར་དབྱེད་པའི་ཆེ་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་
པ་དེས་སྟོས་བྲལ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་མཚན་པར་སྟོམ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རོ་བོ་རྗེས། བསྟན་པའི་ཆོག་
གི་སྟོར་བ་ཡིས། །སྟེ་མེད་འགག་མེད་སོགས་པས་མཚན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །
འདིའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གི་སྟེ་ཁྱི་ཁྱི་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རི་བོང་གི་
རྩ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བ་དང་། དབྱེད་པའི་སློ་རོར་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གི་མེད་དགག་ལ་
དགོངས་ན་ནི། ཐལ་རང་གི་སྟེས་ཆེན་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་བ་
བདེན་པར་བཞེད་པས་ཀྱང་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་པ་མི་སྤྲོད་དོ། །དེས་ན་
འདིའི་དགོངས་པ་ནི་མ་དབྱེད་པའི་སློ་རོར་གྲུབ་པས་དེའི་རོར་བདེན་པ་ཞེས་དང་། དབྱེད་པའི་སློ་
རོར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་མི་སྟེ་བའི་བདེན་པར་འཛིག་པ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་གི་སློ་མོངས་མ་མོངས་སམ་བརྟུན་པ་མཐོང་།

དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་ཏེ། རི་ལྷར་སྤྲང་བའི་དངོས་པོ་བོར་ནས་དབང་
ལྷག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་བོར་སྒྲོ་བཏགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་
ཉམས། བདེན་དངོས་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་ཁས་བླངས་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་
ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལྷ་སྟེགས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག་
པར་འདོད་པས་སྒྲེ་བོ་མ་བྱུང་བ་གནག་རྫོང་དང་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ལ་གྲགས་པའི་
དངོས་པོ་སྒྲེ་བ་དང་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་དེས་པར་མ་བཟུང་
བར་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་འགོ་བར་འདོད་པས་གིང་ལ་འཛིགས་པས་ཡལ་ག་སྤྲུམ་བཏང་ནས་ཡལ་ག་
ཕྱི་མ་མ་བཟུང་བ་ལྷར་སྤྲང་བ་ཆེན་པོས་ལྷ་བ་རན་པའི་རི་སྤུལ་དག་ཏུ་སྤྲང་བར་འཇུག་ཞིང་།
བདེན་པ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་བུལ་བས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་འཇུག་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
རང་སྤེ་དངོས་པོར་སྒྲེ་བ་གསུམ་ཆར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་འབྱེད་པ་
དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་འབྲའང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་
ལ་དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་གནོད་པས་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་ཏེ།

འདི་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དོས་གཟུང་། སྒྲུབ་བྱེད་དོས་གཟུང་། དེ་ལ་དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་རི་
ལྷར་གནོད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་བྱེད་བྱ་སྒྲུབ་པས། གདགས་གཞི་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དོན་
དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་ལྷས་བྱིན་སོགས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟོན་དང་། ལུས་སྒྲུམ་
སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བཏགས་ཡོད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད། མདོ་སྤེ་པས་དོན་ཤེས་རྫས་
གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱི་མཆན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད། སེམས་
ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྲུང་བའི་མ་དག་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀྱན་བཏགས་རྣམས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པས་
གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གདགས་གཞི་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཀྱན་
རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་བཅོམ་པ་འཕམ་གཞིག་པ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་བ་ནི་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། མི་འདོར་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 ཏུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་སྤྱི་དངོས་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་དམ་གཙོ་བོར་དོན་བྱེད་མི་རྩལ་
 པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། སྤར་གྱི་རིགས་པ་བརྒྱད་ལས་ལྷོག་པ་འཕམ་གཙོ་
 བོར་དོན་བྱེད་རྩལ་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འདོད། སེམས་ཙམ་པས་
 གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནམས་ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤར་བ་ལྟར་བདེན་པར་
 མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། རང་རིག་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དག་པ་གཞན་དབང་བདེན་
 པར་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་
 བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཙམ་ལ་དབུ་མ་པས་
 གཞོད་པ་མི་སྟོན་གྱང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྩལ་ཡོད་མི་འགྲུབ་པས། དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཉིད་གྱང་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་གྱང་ཉམས་པའི་གཞོད་པ་སྟོན་ཏེ།
 འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པ་དག་གི་རིམ་པ་ཅི་སྐད་ཏུ་སྐྱས་པ་བཞིག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་གི་རིམ་
 པ་དེ་དག་བཞིག་ནས་གྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྩལ་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གི་
 ཕྱིར་སྤར་རྩལ་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བྱེ་བྲག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྩལ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །
 འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་གྱང་བརྒྱག། ཅིས་པའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་རབ་མེད་པས་
 རྩལ་ཤེས་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་
 རྒྱགས་ནས་རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་རང་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཛིག་རྟེན་ཁོ་
 བ་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཤིག །སོང་ཤིག །བྱོས་ཤིག །ཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཛིག་
 པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྤྱིད་པར་འགྱུར་གྱི་མདོན་པར་མཐོ་བ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་སེམས་ཙམ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་རྗོད་བ་
བདེན་པའི་གདགས་གཞིར་དོན་དམ་བདེན་པ་རྗེས་ཡོད་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པའི་ཚུལ་
འདི་གཞོད་བྱེད་དུ་འབབ་པར་ཁྱད་མེད་དོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོས་འཛིན་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སྤྱོད་
འཇུག་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སློ་ཁྱད་ཀྱིས། ཞོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ།
མདོ་སྡེ་པས་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
རིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། དེ་དང་མདོ་སྡེ་པ་
གཉིས་ཆར་གྱིས་སྤྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་དུག་གི་ཅིག་ཅར་སྐྱར་པའི་
རིགས་པས་གཞོད། གསུམ་ཆར་གྱིས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབུ་མ་པའི་གཅིག་དུ་
བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་དེ། ཡེ་ཤེས་སྣྡིང་པོ་ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་
དོན་ལྟར་པ། །དེ་ཡང་བརྟན་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་སྤྱིར་
ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དཔལ་དབུ་མ་པའི་བདེན་གཉིས་བརྒྱུ་ཚུལ་གསལ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་རྗོད་བདེན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ། འཐད་པའི་ཆ་གཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གྲགས་བསོད་ན་པེ་སྣང་སྟོང་ཆོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་
རིགས་ངོར་གྲུབ་སྟེ། དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པས་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ངོར་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དེས་སྣང་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་
འགོག་གི་སྣང་སྟོང་ཆོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བྱ་བྱང་ཡེ་ན་པེ། ཀྱན་རྗོད་བ་
བདེན་པ་ནི་སློ་འབྲུལ་བའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པའི་འབྲུལ་པ་རྒྱུར་པས་
འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པའི་འབྲུལ་པ་རྒྱུར་པས་སྣང་བ་ཙམ་

འབྱུང་བ་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་མི་ཁེགས་པ་ལ་དེ་མ་ཁེགས་ན་ཡུལ་བརྟུན་པར་མི་འབྱུང་། དེ་མ་
གྲུབ་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་འབྲུལ་བར་མི་འབྱུང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཚོར་བ་དེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །པ་ཚབ་ལོ་རྩ་བ་ན་རེ་སྒྲུང་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ན་སྒྲུང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་
འབྱུང་བས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་རྒྱུད་པས་འབྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདར་མི་འཐད་
དེ་སྒྲུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ན་མས་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བ་སྲིད་ཀྱང་། སྒྲུང་བ་ཉིད་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་
པའི་ཆད་པར་ལྟ་བུ་མ་ཡིད་པས་དེའི་ཚོར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཐ་སྟོང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་ཚུལ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། གཞི་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་རྒྱུད་པས་པས་སྒྲེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་
འདོད་པ་དང་། དབང་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཐུག་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོག་
བཅད་པ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཚངས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་
བྲམ་ཟེས་གཞན་གྱི་ཞོར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་བྱས་པ་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་མེད་པར་འདོད་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །ལམ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་ནི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་པ་དག་
གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །བརྫོང་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ས་བཅུ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་
ལེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །
འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་ནི་དཔྱད་པ་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབས་ཡོངས་སྒྲུབ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་རྒྱུད་པས་པས་པའི་འདོད་པ་སོགས་འགོག་པ་པལ་
ཆེར་རྟོག་གེད་འདྲ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་མེད་ལས་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཀའ་མི་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་སྦྱོད་འཇུག། རྟོག་གི་འབར་
བ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །བྱང་སེམས་ལ་ས་བཅུ་

མེད་པ་འགོག་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྤྱི་དག་གིས་ཐོས་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཐོས་ས་ནི་
བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉན་ཐོས་པ་ཁྱེད་རང་གི་ཐོག་པ་ལ་ས་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལའང་ས་བཅུ་ཡོད་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལོ། །བྱང་
སེམས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་མི་སྟོན་པ་འགོག་པ་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་
པས། དབང་པོ་རྩལ་དང་ནོན་པོ་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཞུགས་གནས་
བདུན་ལ་གང་ཟག་བཅུ་དགུར་བྱེ་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལའང་ཡོད་ཅིང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་རིན་པོ་ལོད་པ་བཞིན་བྱང་སེམས་ལའང་
ཡོད་ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་
མི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཕལ་ཆེར་རྟོག་གོ་དང་འབྲེལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རིན་ཆེན་སྤྱི་དག་
འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་
ཆོས་རྣམས་ནི། །སྟོན་མིན་འགོ་ལ་མི་གསུང་བ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀྱུན་མཆིན་
ཐམས་ཅད་མཆིན་པར་ཤེས། །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། ཐུབ་ལ་མཛད་དང་མཛད་མིན་
དང་། །གསུང་བྱ་གསུང་བྱ་མིན་མངའ་བ། །དེས་ན་ཀྱུན་མཆིན་ཀྱུན་མཆིན་ནི། །མིན་ཞེས་བྱ་ལ་རྒྱ་
ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོངས་སྐྱུ་མི་འདོད་པར་འགོག་པ་ནི་རྒྱུད་ལྔར། རྒྱ་མཐའ་
ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། །བརྟེན་དང་འབྲུལ་དང་མཆིན་དང་ཕུན་ཆོགས་ལྡན། །ཆོས་ཀྱི་
དབང་ལྷན་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། །ཁོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག །ཞེས་སོགས་
མཛད་པ་ཐིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་
པ་དང་། །འབྲུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར། །ལུས་ངག་གི་མཆོན་མ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་
དཔོག་པ་དང་། །ཤར་ཕྱིར་གྱི་མདོ་དང་། །བརྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟོན་
ལས་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞིའི་ལྟོག་
པ་སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་ཡས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་བརྟུན་པས་རྟོན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་འཕམ། ལྟོ་འབྲུལ་པའི་ངོར་

བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཙན་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཚིག་གིས་ཡུལ་བརྟུན་པར་བྱགས་ལ་བསྟན། ཡུལ་ཙན་
དེ་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་ཙམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྣང་བ་དང་སྟོང་བ་ཚིགས་པ་ནི་ཀུན་
རྫོང་བདེན་པའི་དོན་ལྟོག་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་ཏེ། དེས་ན་འདི་བསྐྱབ་པ་ལ། སྣང་བ་སྐྱབ་བྱེད་དང་།
སྟོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། སྣང་སྟོང་ཚིགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་དགོས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
དག་ནི་རབ་རིབ་ཙན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཙན་
ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཙན་རྟགས་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་ལ་མི་ལུགས་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པའོ། །དབང་པོ་ལས་འདས་
པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་ཅིང་ཡོད་ཆེས་པར་འགྱུར་བ་དག་གི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ངོ་། །
འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་བྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་མེན་ནི་བ་ལང་
དང་འདྲའོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞི་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་
རྣམ་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདུན་གྱི་མེ་ལྷ་བུ་མངོན་གྱུར་འགའ་ཞིག་
མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་རྒྱབ་གྱི་མེ་ལྷ་བུ་དུ་བ་སོགས་གཏན་ཚིགས་དང་འབྲེལ་པའི་ལྟོག་གྱུར་
འགའ་ཞིག་རྗེས་དབག་གིས་འགྲུབ། བོད་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་བ་མེན་ལྷ་བུ་གཏན་ཚིགས་དང་མ་འབྲེལ་
ཡང་དཔེ་དང་འབྲེལ་པའི་ལྟོག་གྱུར་འགའ་ཞིག་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མས་འགྲུབ། སྐྱིན་པ་
གཏོང་བ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བ་ལྷ་བུ་གིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་རྣམས་ནི་ལུང་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་སྟེ།
མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པའི་ཚད་མ་བཞི་ལས་སྣང་བ་ཙམ་འགྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཏེ་དོན་དམ་
སྐྱབ་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་བྱད་པར་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པར། འདུ་བྱེད་དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྐྱུ་མ་སྟོན་གྱི་
སྐྱེད་ཤང་དང་། དབུ་བ་ཆུ་བར་སྐྱུ་ལ་པ་དང་། ཁྱི་ལམ་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་མཚུངས། ཞེས་

སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་བརྟུན་པའི་ཐ་སྟངས་
བྱེད་པའི་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བརྟུན་དང་། དབུ་བརྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་ལྡོ་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་
དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟངས་བ་དང་། སྟོང་པ་ཚོགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དོས་གཞུང་། སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད། དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ བློ་ དོན་དམ་པ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་དང་བུལ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
སྟོང་པོ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་
མིན་པས། མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབུ་མ་པ། མཐའས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོན། ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དག་གསུབ་དང་། ཤེས་བརྟོན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱུང་འཛིག་ཅེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དག་གསུབ་དང་ཤེས་བརྟོན་གྱི་
ཡུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། རི་སྐྱད་དུ་འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྟའི་བྱ་གཤམ་ཏེ་
དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་
ནི་དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། འོན་ཀྱང་ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ལས་
འདས་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། སྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་དང་། ཤེས་པར་
བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བུལ་བའོ། ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཚོག་དང་ལྟན་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ།
རི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་བརྟོན་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་
ཏེ་སྐྱུ་པའི་ཚོས་སོ། ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བརྟུན་པར་མི་རུས་སོ། ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གང་གིས་སྟོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་
པར་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་རྣམས་
བཤད་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་སྐད་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་མཐུན་པ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་སྒྲོ་ནས་བསྟན་དུ་ཡོད་
 ཅིང་། རྟོག་སྒྲོས་ཡུལ་དུ་བྱར་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལས་མ་གསན་
 པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད་། ཅིས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས། གདགས་པའི་
 དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་སྤྱད་དངས་པ་རྣམས་དང་། འཇུག་འགྲེལ་དུ། ས་
 དུག་པའི་བྱང་མེས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ལྷན་པ་གྲགས་པ་
 བདག་གིས་རང་དབང་དུ་བསྟན་པར་མི་རུས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་གྲུབ་ཀྱིས་ལུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
 འོག་པར་བྲགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྟན་རུས་པར་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་
 དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལ་བཤད་ཉན་བྱེད་པར་སྒྲོམ་ནས་འཆད་
 པ་པོས་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཅིང་ཉན་པ་པོས་ཐོས་བསམ་ཀྱི་རྟོག་པས་བཟུང་བའི་ཆོ་སྒྲུ་
 རྟོག་གི་དངོས་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། དམ་པའི་དོན་དང་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་སྒྲོས་པ་ཡི། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱུན་
 ལས་དེ་གྲོལ་ཉིད། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་
 ཉིད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྒྲོས་པར་བྱས་པས་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་
 བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་པོ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་གཞན་སེལ་གྱི་སྟོ་ངོར་ལྟོག་པ་
 ཐ་དད་དུ་བྱེ་བས་མཐར་དེ་དག་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་འཕགས་
 པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྟོ་ངོར་སྒྲོས་བྲལ་མཚན་ཉིད་པ་གཏན་ལ་པལ་པར་སྒྲོམ་ནས་རྟོག་ངོར་དོན་
 དམ་བདེན་པ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་
 པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཞི། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ལ། འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲོ་
 བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དེ་
 དག་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཆོས་

ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཞིང་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ནི་
དེའི་མཐའ་དང་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཐལ་རང་གི་རིགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་འདོད་
པ་དང་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །
དེས་ན་ཀྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། བྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བས། འཇུག་པར་བདག་མེད་གཉིས་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་
གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་
སྒྲོས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་རིགས་པས་རི་ལྟར་འགོག་པའི་
ཚུལ་དང་། དེ་དག་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་དང་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ། མཐའ་ཕྱི་མ་གསུམ་འགོག་
པའི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རིགས་པ་གང་གིས་འགོག་ །གཞི་གང་ལ་འགོག་ །དགག་བྱ་གང་
འགོག་ །དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་པལ་ཆེ་བ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་
པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་ཁ་ཅིག་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་
དུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་གུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པས་
གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བདེན་པ་འགོག་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་དེ་དག་བདེན་པ་འགོག་མི་ལུས་སོ། །དེས་ན་བདེན་
པ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་
འདུས་བྱས་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པ་འགོག་གི་
ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་། བྱམས་པའི་ཆོས་ལ།

108

ནི་རིང་པོ་ནའང་། གྲུན་ཀ་བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། དེ་ལ་སྟོན་སྟོང་
བར་འདོད་ནས། ལུང་དེ་དག་ལས་འདུས་མ་བྱས་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་
རྣམས་མཉམ་གཞག་ལ་སྒྲོལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ལ།
འདིར་རྗེས་ཐོབ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་འབྱེད་པའི་ཆོ་ཆོས་དབྱིངས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་སྟོན་
མེད་དོ་ཞེས་སྟེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དེའི་དོན་མཉམ་གཞག་ལ་སྒྲོའི་སྐབས་ཀྱི་
ཆོས་དབྱིངས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དམ་མི་བཅའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། མཉམ་
གཞག་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དུ་དམ་མི་བཅས་པས་རང་ལ་སྟོན་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་ལ་དམ་བཅའ་ཡོད་
མེད་དང་། དངོས་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་སྟོན་དེ་རང་ལ་འཇུག་པའི་ཚུད་པ་སྒྲོག་པ་རྣམས་
མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཡིན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལ་
དབྱེད་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། ཅུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཉེས་པའི་སྟོན་སྟོང་མཐར་འདི་
ལྟར་འགྱུར་བ་འདི་ལ་སོམས་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་རེ་མ་སྟེལ་ཞིག དེས་ན་མཐའ་དང་པོ་གང་ལ་
འགོག་པའི་གཞི་ནི་གང་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཚུད་ན་ཚུད་གཞི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་
པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལྡན་པ། དེ་ཡང་བརྟན་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །
གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། བྲལ་བྱིར་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །བདེན་འཛིན་ཞུགས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེར་
ལས། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྟེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཅིས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་པར་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལ་གང་དག་ཅིས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་བརྟེན་པའི་ཆོག་སྟེ། སུ་དག་
ཅིས་བྱ་བའི་སྒྲའི་རྣམ་གངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། སྟེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་
གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུ་མ་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་འང་ཐོག་མར་བདེན་པ་
བཀག་ནས་མཐར་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ལས།
འདུས་བྱས་དང་། དངོས་པོ་དང་། སྒྲུང་བ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ནི་
བདེན་འཛིན་འཇུག་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་བདེན་པ་བཀག་པས་གཞན་རྣམས་ལ་

བདེན་པ་ཁེགས་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྟོག་གཤེགས་བརྟན་བཅོས་ལས།
དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་པས་འཇུག་སྐྱུ་མ་པའི་ལོག་རྟོག་འཇུག་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས་དེ་དག་སྐྱུ་བ་པས་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་བ་
པས་འཇུག་པ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་གཞི་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། ཡང་
དག་པར་གྲུབ་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱོ་ནས་
གཟུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་སྟེ་ཐལ་རང་གཉིས་ཆར་གྱིས་དགག་གཞི་དེ་དག་ལ་རིགས་
པས་དབྱེད་པའི་ཆོ་ཡོངས་གཙོ་བོ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་སྐྱུ་བ་པས་སྐྱུ་བ་པའི་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་གཉིས་
ལས།

དང་པོ་ནི། ཆོས་ལྷན་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་དངོས་འབྲས་
གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་ངེས་པར་འབྱུང་། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྣམས་འབྱུང་བས་སྐྱུ་བ་པས་སྐྱུ་བ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་ལ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། རི་སྤྱོད་སྤངས་པོར་འཛིན་
ཡོད་པ། །དེ་སྤྱོད་དེ་ལ་རང་འཛིན་ཡོད། །རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་
བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ཅུ་བར། མ་རིག་བསྐྱེད་པས་ཡང་སྤྱོད་ཕྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་
པ་གསུམ་པོ་དག །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི། །ལས་དེ་དག་གིས་འགོ་བར་འགོ། །
ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བར། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་རྟོག་
པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་མཐའ་དང་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་
བརྟན་ནས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
འགགས་ཤིང་། དེས་ཉོན་མོངས་པ་མི་བསྐྱེད། དེས་ལས་མི་སོག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱུ་བ་པས་སྐྱུ་བ་པའི་

ཡུང་པོ་མཐའ་དག་འགགས་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བར། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །འདྲ་བྱེད་
རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་
པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བསྐྱེད་པས་མ་རིག་པ་རབ་རྒྱ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གང་གིས་རྟེན་
ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་དངོས་པོ་སྤྱ་མའི་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞེན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞེན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་
པས་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་དམིགས་པས་འགར་ཡང་མི་སྐྱོངས་སོ། །
མ་སྐྱོངས་པས་ལས་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བཞེན་བརྒྱུ་པར། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། །
མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་བ་ཀྱན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོན་བསྟན་
པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདིར་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུང་གྱུར་པའི། །བདེན་པར་
ཞེན་པ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མཐའ་དང་པོ་ཐོག་མར་འགོག་པ་ལ་ཆད་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བདེན་པ་དགག་དགོས་ཏེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཉར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་དགག་དགོས། རང་རྒྱལ་གྱི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་གཟུང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སོགས་
ལ་བདེན་པ་དགག་དགོས། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་མཐའ་བཞེ་ཆར་གྱི་སྒྲོས་པ་དགག་
དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཉར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར། གཟུང་བ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་མི་འགྱུར།
མཐའ་བཞེའི་སྒྲོས་པ་མ་བགག་ན་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །
འདི་དག་ནི་བྱམས་མགོན་དང་། གྲུ་རྒྱུབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྒྲོས་ངན་གྱི་ལིང་ཐོག་གིས་མ་བག་པ་པའི་
མིག་གིས་བལྟས་ན་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

112

གིས་ལྟ་བ་བསྟོམ་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་དེ་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་བཀག་པ་འདི་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ངོས་བཟུང་ནས་བསྟོམ་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱན་པོ་བཅའ་པའི་ཆོ་རྒྱན་པོ་འདིའོ་ཞེས་ངོས་
ཟིན་ནས་གཟུང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིབ་བ་གྲག་གོ། །འདི་དག་ལ་
བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ནས་སྒྲན་མ་ལུ་བ་དུག་ཏུ་སོང་བ་དང་། རིགས་སྒྲགས་མེད་
པས་དུག་སྒྲུལ་གྱི་མགོ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པ་དང་། རོར་མེད་ལ་རོར་དུ་གཟུང་བ་དང་། མིང་
མེད་ལ་མིང་དུ་གཟུང་བ་སོགས་དཔེ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་སྟོད་པས་འཛིན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཐོས་པར་གྱུར་
ནའང་རྣ་བ་དག་པོ། །

གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་འགོག་པ་ནི་མཐའ་དང་པོ་འགོག་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
སྟེ། གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་མཐའ་དང་པོ་བཀག་ཟིན་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་མཛོན་པར་
ཞེན་ན་དེའང་དགག་སྟེ། མཐར་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡེ་
ཤེས་སྟོང་པོ་ཀྱན་ལས་བརྟས་ལས། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་
བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་ནི། མཐའ་དང་པོ་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་རྟོག་
གིས་གང་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་
བ་སྟེ། །དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་
མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བར་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པར་ལྟར་རོ། །མཐའ་བཞི་མཆོན་
གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་འགོག་པ་ནི་མཐའ་དང་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟེ། རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བཞིའི་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་པར་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་མཆོན་མེད་
ཆོང་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བ་དང་རྒྱས་པར་རྟོགས་དགོས་པས་དེའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། མཆོན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་
གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆོང་བར་བརྟན་པ་ལགས། །ཞེས་དང་།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ་

ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོགས་སྒྲ་མ་
བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྟན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་ཀྱི་དབྱུང་མ་པར་སྒྲོམ་པ་བསྟན་པའི་སྟོང་
པོ་སྟོས་བྲལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཀག་ཟེན་ནས་བདེན་པ་
བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དེར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ནི་དགག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱུང་མའི་དགག་བྱ་ནི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེས་བདེན་
པར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མས་བདེན་པ་བཀག་ཟེན་ནས་ཕྱི་མས་དེའང་འགོག་དགོས་ན་
སྟོ་སྒྲ་མ་གཞོད་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་
ཡོད་མེད་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མིན་པ། ཞེས་སོགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་
མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྟོས་མཐའ་བཞི་གང་དུའང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་
གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན་དེའི་དོན་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱང་རྗོད་པ་ཏུ་
མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྟོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡོད་མིན་མེད་
མིན་སྒྲ་རི་བཞེན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མགོ་བས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ན་མེད་དགོས་ཤིང་། མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་མཐའ་གང་དུའང་མི་
འཛིན་པ་དབྱུང་མའི་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་གི་ལྟ་བུར་མཚུངས་པས་བདེན་པ་བཀག་
ཟེན་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོ་ནར་གཟུང་བ་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་གང་གཟུང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱེད་
པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
འཛིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་བཀག་ཟེན་ནས་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
དག་དགག་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི་དབྱུང་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གནད་ཆེན་པོ་འབྲུགས་པ་སྟེ།

མདོ་སྤྲེད་པ་ལས། སྤང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྟོང་
སྟེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཅེས་དང་། ཡུམ་བར་མ་ལས། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོང་
ན་མཚན་མ་ལ་སྟོང་དོ། །གཟུགས་མི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོང་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོང་དོ། །ཞེས་
སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཁྱད་སྤངས་བྱལ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་
འཛིན་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་གསུངས་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཁོ་
ནར་བཟུང་བ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་དགག་ཏུ་མི་རུང་བ་ནི་གསང་
སྤྲེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་ནམས་ལས་ནམ་གངས་དུ་མས་སྤྲེད་ཅིང་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རྩ་ལྷུང་
བཅུ་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་
སྟོས་སོ། །དབུ་མའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལའང་རིགས་པས་གཞོད་དེ།
དེ་ལྟར་ན་མཐའ་གང་རུང་གཅིག་དང་བྲལ་ན་དབུ་མར་འགྱུར་བས་བྱལ་བར་ཐལ། དབུ་མའི་
རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བའི་མཐའ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བདེན་པ་ཁོ་ན་
དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་མཐའ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་མེད་མཐའ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་སྟུམ་
ན། འོ་ན་གནས་ལུགས་དབྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱོད་པའི་ཆོ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཆོ་མཐའ་བཞི་ཆར་བཀག་པས་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་
པའང་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ནི་བྱེད་ཅག་ཨེ་བྱན། འདོད་ན་ཅི་ལྟར་འགྱུར་སོམས་
ཤིག །སྟོ་སྡུ་མ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་སྟོ་བྱི་མས་དེ་དགག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་པའང་གནད་
མ་ཟིན་པའི་སྟོ་ངོར་འཐད་པར་སྣང་ཡང་གནད་ཟིན་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་བདེན་པ་
བཀག་ནས་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་ཡུལ་གྱི་གནས་
ལུགས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་སྟོ་བྱི་
མས་དགག་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་དབྱོད་པའི་ཆོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་མེད་པ་
ལྟར་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་མེད་དེའང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དཔེར་ན་བདེན་བཞིའི་སྟོང་དུ་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བཀག་པའི་ཆ་ནས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་

རྒྱལ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པར་འཛིན་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་
 རྒྱལ་པོ་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆོ་མ་གྲུབ་པས་དེར་ཞེན་པའི་སློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་རྒྱལ་ལའང་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་།
 བདེན་བཞིའི་སྤྲེང་དུ་སློས་པ་སོ་གཉིས་བཀག་ནས་བསྐྱེད་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སློས་པ་
 སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སློས་བྲལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདི་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གསུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ནས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱར་
 བ་སོགས་སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཡང་སློ་དེ་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཡིན་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སློས་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལ་མཆོན་འཛིན་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་བ་མ་དང་བ་སོགས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཡང་གནས་ཚུལ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 དག་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྒྲམ་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཡུམ་དོན་དབུ་མར་འགེལ་པའི་བསྐྱར་
 བཅོས་དབུ་མའི་སྐྱབས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཉ་ཅང་མི་འཆོམ་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་གཞན་དུ་
 བཀག་ཟེན་ཅིང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདིར་ཡང་། གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་
 འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། །སྤོང་ལ་མི་རྟག་པ་འོ་ཞེས། །འཛིན་པའང་ཇི་ལྟར་ལོག་མ་ཡིན། །ཅེས་
 སོགས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྤྱོད་གཉིས་ཆར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱེད་རང་
 གིས་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་རྒྱལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །སློ་སྒྲ་མ་གཞོད་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའང་མ་དབྱེད་པ་སྟེ།
 ཇི་སྲིད་མཐའ་བཞིའི་སློས་པ་མ་ལུས་པར་མ་བཀག་གི་བར་དུ་དེར་འགྱུར་བ་ནི་འདོད་ཐོག་ཏུ་
 བབས་པས་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། མཐའ་བཞིའི་སློས་པ་བཀག་ཟེན་ནས་ནི་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ་སློ་སྒྲ་
 མས་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་བཟུང་བས་ཕྱི་མས་དགག་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གྱི་དོན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་
 བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལ་ལྟོས་ནས་རྟག་ཆད་སྤང་བའི་སྐྱབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་

པ་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་བྲལ་གྱི་ཆོ་དེ་ལྟར་འཆད་དུ་མི་རུང་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་བྲལ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ཡིན་ལ། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སྟོང་ར་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་དགོས་པར་སྤྱད་བཤད་ཟིན་ཅིང་དེའང་ཁས་སྐྱབས་ན་ཐལ་འཁྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་གུ་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་སྒྲུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་གཙོ་བོར་བཀོད་པ་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ། མེད་པར་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ། ཅེས་སོགས་ལ་འཆད་པ་ནི་བྱིས་པ་སྟུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། སྤྱིར་འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་དགག་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་བཀག་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟེང་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་བཀག་པ་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས་གསུངས་པས་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག །གལ་ཏེ་དེའི་དོན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟེང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་སོགས་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུ་གཞོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་དངོས་འགལ། བྱབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་རྗེས་འབྲང་དག་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་འདིར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་འདི་ལ་འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། །མེད་དང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་མེད་པ་པར་འཁྱུར་ན། །ཅི་ཕྱིར་ཡོད་པ་པར་མི་འཁྱུར། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སུན་སྤྱད་བས། །དོན་གྱིས་འདི་ནི་མེད་པར་བསྐྱར། །དེ་བཞིན་མེད་པ་སུན་སྤྱད་བས། །ཡོད་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་བསྐྱར། །ཞེས་ཆེད་དུ་གཏད་པའི་དགག་པའང་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཆད་མཐའ་བཀག་ན་

རྟག་མཐར་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་མཐའ་བཀག་ན་ཆད་མཐར་འགྱུར་བ་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་བཀག་ན་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བཀག་ན་མི་
 རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲིན་གཞལ་དུ་མེད་པ་འབབ་པས། མཐའ་
 གཉིས་སྐངས་པའི་དབུ་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་བཞི་མདོའི་རྩ་བཞིན་དོར་བར་བྱའོ། །
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བཞི་བཀག་པ་ལ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་གིས་
 ལྷ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིན་བཞི་བཀགས་དཔྱད་མ་བྱས་པའམ། ཐབས་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་
 གཏང་ནས་སྒྲིན་པ་སྟེ། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་གིས་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བཀགས་དཔྱད་མི་བྱེད་
 པར་རྟོགས་པ་རང་དགར་བཀག་ནས་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་
 པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ལུང་དང་རིགས་པས་སུན་སྐྱུང་བ་
 ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་གནས་
 ལུགས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་མཐར་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རེ་རེ་ནས་སུན་སྐྱུང་སྟེ་མཐར་ཡོད་མེད་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་གང་ཡང་མ་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་མཛད་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱུང་པོ་གསུམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅེས་
 པའི་དོན་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆེད་ནས་བཀགས་ཡོད་ཙམ་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་
 འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་འཕྲུལ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་བཀག་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་
 སྒྲོ་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །དེའང་འདོད་ན་སྒྲོ་སྒྲིན་པ་བྱེད་བྱ་
 མ་ཡིན་པའམ་ཡང་ན་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་སྐྱུང་བར་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོ་བྱི་མ་སྐྱུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་སྐྱུང་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བས་མི་
 འཐད་དོ། །རྣམ་རྟོག་གིས་གང་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་དོར་
 དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྟོག་གིས་གང་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ་
 ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའང་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་དོར་དགག་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་གིན་

དུའང་འདོད་དེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བའི་ཆེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ན་སྤང་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྟོག་པའི་ཆོ་སྒྲིལ་ཕྱི་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་
དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྤང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་སྤང་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་ཅམ་འགོག་
གི་སྤང་བ་མི་འགོག་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལས་ཉམས་སོ། །
གཞན་ཡང་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་དེ་དག་སྤང་བྱ་ཡིན་ནམ་
མ་ཡིན། མིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་རྟོག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཁིང་། ཡིན་ན་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་
ཕྱང་བར་ཞེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་པར་ཁས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཚན་འཛིན་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། བདེན་
འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་པས་མཚན་
འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་
པས་བྱབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེས་མཚན་མེད་ཚང་བར་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་
དགོས་པས་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མཚན་མེད་ཚང་བར་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་སུ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྣམ་རྟོག་གིས་གང་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་འདོད་
པ་ལོག་རྟོག་ཡིན་ན་མདོ་ལས་གཞུགས་སྟོང་པ་དང་། མི་སྟོང་པར་སྦྱོད་པ་སོགས་གཉིས་འཛིན་
ཐམས་ཅད་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མཐའ་གཉིས་
སྤངས་ནས་དབུས་ལའང་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་བྱམས་པས། རྣམ་པར་
མདོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཅེས་དང་། གཞུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ། །སྦྱོད་པའི་
འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་སྟུགས། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་
མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །བརྟག་པར་མི་རུས་དེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་ཞིབ། །
ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་སྤང་བྱངས་པ་ལྟར་མཐའ་
བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་
སྟེ་དང་འཕགས་ཡུལ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཙུན་རྣམ་དག་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་སྐྱེས་

ཆེན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པས་གང་དུ་ཞེན་པའི་ཡུལ་དེ་
ཉིད་དགག་བྱང་གསུངས་པས་ལོག་རྟོག་འདི་ཏུ་ཅང་རྒྱ་མ་ཆེས་སམ་ལེགས་པར་དབྱེད་ལ་སྒྲིམ་
ཤིག །

ད་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་སྤྱོད་པས་གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་
པའི་ཆེ་ཐོག་མར་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་མཐའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཀག་
པའི་ཆེ་རིགས་ཤེས་དེའི་བྱེད་པ་ནི་བདེན་པ་བཀག་པ་དོན་ཡིན་པས་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པས་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་མ་
འདས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཉིད་སྒྲིན་ཡིན་པས་ཞེན་ཡུལ་བདེན་མེད་ཉིད་མ་རྟོག་
པའི་སྒྲིན་ནས་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱང་དགག་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་ནི་བདེན་
མེད་དུ་ཞེན་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་བདེན་མེད་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་
ནི་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ། །དེའང་སྤྱོད་གསུམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིན་དུ་སོང་བས་གསུམ་པས་བདེན་མེད་
མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདྲ་བཀག་ལ། དེའང་སྤྱོད་བཞི་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིན་དུ་སོང་བས་
བཞི་པས་དེའང་བཀག་སྟེ་མདོར་ན་མཐའ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགོག་པའོ། །བཞི་པ་ཕན་ཆད་
ཀྱི་འཛིན་སྟངས་མི་སྲིད་པས་བྱུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་གོམས་ནས་གནས་
ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲིན་པ་མི་འབྱུང་བས་གཙོ་བོའི་སྒྲིན་
དགག་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་པ་ཕན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཞེན་པ་ནམ་བུར་བའི་ཆེ་
དགག་དགོས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་གི་སྒྲིན་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་ལྷ་ནི་
གང་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་དགག་བྱའི་སྒྲིན་ནས་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ། རྒྱལ་དབྱེད་
པ་རྩི་རྩེ་གཟེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྤྱོད་འགོག །གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ཞི་
སྤྱོད་འགོག །ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་ལ།
གཏན་ཆོག་གི་སྒྲིན་ནས་དང་པོ་བཞི་འབྲེལ་སྒྲིམ་དམིགས་པ་དང་། བྱི་མ་འགལ་སྒྲིམ་དམིགས་
པའི་གཏན་ཆོག་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་སྤྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱི་མ་འདི་ལ་བདེན་

པར་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། བ་སྟན་དུ་མེད་པ་འགོག་པ་ལ་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པས་
དང་པོ་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པ་དང་། བྱི་མ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ལྷ་
པོ་འདི་དག་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་དང་། ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་འོག་ཚས་ཀྱི་བདག་
མེད་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་
དཔག་དང་། རང་རྒྱད་པས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉགས་སུ་འདོད་པའི་བྱད་པར་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་
ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མཐའ་དང་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་འཐད་པའམ།
སྒྲུབ་བྱེད་དམ། གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ནམ། རང་རྒྱད་ཀྱི་ཡིན་སྟམ་ན་དེའི་
ལན་དུ།

གསུམ་པ་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་ལྷ་
སྟེ། དབྱད་གཞི་རྒྱ་གར་མཐས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་ཚུལ་འགོད། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐས་པ་
རྣམས་དབྱད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ། དེ་དག་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་དབྱེ་བ། བྱིས་ཀྱི་
རང་དགར་བཏགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཏུ་དགག་པ། རང་ལུགས་འཐད་པའི་ཐོགས་རྣམས་
སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་ཉེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་སྒྲུབ་
པའི་རིགས་པ་ལ་ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲེ་
བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་བྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྒྲེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་
དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཐལ་བའི་རྣམ་གཞག་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་
ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་བྱིར་དང་།
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་བྱིར་། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་།
དེའི་ཚས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲེ་བ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་བྱུབ་པའི་

མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བརྗོད་ནས་རང་ལུགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་
 འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་དེ་དག་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་ན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱབས་ཀྱི་
 ལུགས་དེ་མི་རིགས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཐལ་བས་གཞན་གྱི་ལོག་ཏེག་བསྐྱོག་པས་རང་རྒྱུད་དགོས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྐྱོག་པས་རང་རྒྱུད་ལ་ལུས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱེད་ཆོས་ཁས་མ་སྐྱབས་པས་རང་
 རྒྱུད་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སུན་སྐྱབ་ནས་རང་ལུགས་ཐལ་བ་འབའ་
 ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པའི་གཞུང་ལུགས་འཇུགས་པར་མཛད་དེ། འདི་དག་ནི་འོག་དོ་རྗེ་གཟེགས་
 མའི་སྐྱབས་སུ་ཞིབ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་
 མཛད་པ་ཇ་ཡ་ཨན་རྟུ་ཀྱང་འདིར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྒྲོ་
 བས་གཞན་ལ་མི་འདོད་པ་སྒྲོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྒྲོ་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ན་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་མི་སྒྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་མི་འདོད་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཐལ་
 འགྱུར་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་
 རྟོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ཁས་སྐྱབས་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་
 བརྗོད། རྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པར་མི་འོས་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་
 ཁས་སྐྱབས་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན་དེའི་ལན་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པའི་དུས་
 ན་གང་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་དེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེས་
 ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ལ་འང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་
 རིང་པོ་ནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱུ་བ་སྤྱིད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོལ་བ་དང་། ཕྱི་སྒྲོལ་བ་དག་
 གིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་

པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ན་འབྱེན་པར་
རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བྱལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་
འཐད་དུ་ཆུག་ཀྱང་བྱལ་བ་ནི་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས། འཇིག་
ཉེན་པ་ཁས་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་པ་བྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་
གྱིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ན་འབྱེན་པ་ཅི་ལྟར་མི་རིགས་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་འཇུགས་པར་
མཛད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱང་བར། བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་
དང་རྗེས་མཐུན་པ། རིགས་པ་ཤེས་པས་ཆོས་ཅན་དུ། རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མཁས་
པས་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས། བསྐྱེད་བྱའི་བདག་ཉིད་རྗེས་
མཐུན་པའི། དངོས་པོ་མེད་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཡིན། དེ་བས་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
བདེན་གཉིས་ལས། རྟོག་པ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། རི་ཙམ་སྤྱང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། དེ་ཙམ་དེ་
ལ་བཞེན་ནས་ནི། ཆོས་ཅན་ཆོས་ལ་སོགས་པར་རྟོག དེ་ཆེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྱུང་། གང་
གི་ཆེ་ན་གཞན་ན་མིན། དེ་བས་རིགས་པ་སྟེ་བ་རྣམས། དེ་སྐད་སྟེ་བ་སུ་ཞིག་འགོག ཅིས་
དང་། རྒྱན་ལས། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་བྱ་གི ཆོས་ཅན་སྤངས་ནས་མཁས་པ་དང་། །
བྱད་མེད་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། བྲགས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་
པའི་དངོས་པོ་འདི། མ་ལུས་ཡང་དག་འཇུག་པར་འགྱུར། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ། ལ་
སོགས་ལན་ནི་རི་སྐད་གདབ། ཅིས་དང་། དབུ་མ་སྤྱང་བར། ཁོ་བོ་ཅག་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
འབའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཚད་མའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པོ། དེ་འང་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་
ཅག་ཁས་ལེན་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། རང་རྒྱུད་པ་
ནི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ། རྟོག་ཕྱི་རྟོག་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་
རྟགས་ཀྱིས། བསྐྱེད་བྱེད་དངོས་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཐལ་
འགྱུར་བ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་བྱལ་བ་བསལ་བ་གསུམ། ཡ་པོ་པོས་ཁས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡ་

རོལ་པོའི་སྒོ་རོལ་བསྐྱབ་བྱ་མི་བདེན་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གང་ཞིག་འཐད་
ཅེན་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། ཐལ་འབྱུང་གི་ལུགས་བསྐྱབ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་དབུ་མ་པ་ལ་རང་གི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་རང་ལ་
གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་མི་དགོས་པ་དང་། མི་རུས་པ་དང་། མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ནི། ས་རོལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་རྟགས་ལས་དེ་དང་བརྒྱུད་ནས་
འགལ་བའི་ས་རོལ་པོའི་འོག་རྟོག་སེལ་རུས་པས་རང་རྒྱུད་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བ་བསྟན་ཡང་འོག་རྟོག་མི་འདོར་ན་རང་རྒྱུད་
ཀྱིས་ཀྱང་སྟན་འབྱེན་མི་རུས་ཏེ། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་སྟོན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གསུམ། རང་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པ་དང་། དབྱེད་བཟོད་ཀྱི་ཚད་
མ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཅན་ལ་མཐུན་སྣང་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་འོག་རྟོག་འཆད། གཉིས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས། ཁོད་མ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱབས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚད་མ་དེ་རྣམས་
ནི། རི་ལྟར་རབ་རྒྱབ་པ་སྟོན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་འང་འོག་རྟོག་ཡོད་ངེས་ཀྱི་སྐྱབ་
བྱེད་ཚད་མ་དགག་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་
རྫོབ་པ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ། ཅམ་པོ་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ།
སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་ཅོད་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་འབྱུང་བ་
ལས་ཀྱང་པའི་སྐྱ་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱ་ཅམ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
འདིར་ཡང་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་
མཆེད་ཅམ་པོ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་དངོས་པོར་སྐྱབ་རྣམས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་
ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་བ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དེའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འགལ་ཡང་དབུ་མ་པས་ནི་
དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཅན་དངོས་པོ་བ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པས་གཞི་ཚོས་ཅན་མི་འབྱུབ་པས་སོ། །དོན་

འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསུངས་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས་གང་གི་ཚོ་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚོ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟོན་ཚོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟོན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཐུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉུགས་མི་འཐད་པར་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བསྐྱབ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉུགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་པ་རང་ཉིད་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་དོམས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པ། དགག་པའམ་སྐྱབ་པ། བདེན་པའམ་མི་བདེན་པ་རང་བཞིན་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དབང་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་མདོ་ལས། གཟུགས་རྟག་ཅས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅས་བྱ་བར་སྦྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱིན་ལ་མི་སྦྱོད་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་སྤྱོད་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གྲུས་ཀྱང་། རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱོགས་ཉིད་མེད། །གང་ལ་རང་སྤྱོགས་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་གཞན་སྤྱོགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྦྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྦྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ །དེ་ཕྱིར་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། །སྐར་བ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏབ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷས་ཀྱང་། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །སྤྱོགས་ནི་གང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ཀླན་ཀ་བཞེད་པར་རྣམ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་གི་སྤྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་

སྐྱབ་པ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་ལྟན་པས་ཀྱང་། །ཅིར་ཡང་ཀྲན་ཀ་བྱར་མི་ལུས། །ཞེས་དང་སྐྱབ་པའི་
 ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། །ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། །ཐལ་བར་འགྱུར་
 བ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རྩོམ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་ལ་
 དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པ་
 མེད་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་
 ཀྱི་བྱེད་པས་ཀྱང་པ་རྩོམ་པོའི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། །རང་གི་
 འདོད་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆོག་གསལ་ལས་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་པ་རྩོམ་པོའི་དམ་བཅའ་བ་
 འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལས་སྐྱོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཅེས་དང་། །ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་སྐོན་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མཛད་ཅེས་གསུངས་
 པས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མ་པ་ལ་རང་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པས་དང་། །ཆོས་ཅན་ལ་མཐུན་
 སྤང་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་འཐད་ཅིང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི་པ་རྩོམ་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་རྟགས་ལས་དེ་དང་བརྒྱུད་ནས་འགལ་བའི་པ་རྩོམ་པོའི་འདོད་པ་འགོག་པ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཀྱུ་
 མེས་ལ་སོགས་པའི་གསུངས་ནས་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པ་
 དང་། །ཆོས་ཅན་ལ་མཐུན་སྤང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་མི་རིགས་པ་ལས་དང་པོ་ནི་བྱེད་ས་ཕྱོགས་
 དག་པ་ན་བུམ་པ་མེད་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད། །མི་འདོད་ན་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བགག་པ་དག་
 ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་འདོད་ན་གཞན་གྱིས་བདགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་མ་གྲུབ་པ་དགག་པའི་དམ་
 བཅའ་ཅི་སྟེ་མི་འཛད། །དེ་ཁོ་ན་བདག་གིས་དབེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དེ། །དེ་ཁོ་
 ན་དགག་བྱ་མེད་པས་བགག་པའང་མེད་དོ་ཞེ་ན་དེ་ཁོ་ནར་དམ་བཅའ་བ་གཞན་སུ་འདོད། །ཐ་
 སྐད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས། །བུ་རམ་རང་བཞིན་
 མངར་བ་དང་། །མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅིས་དང་། །མ་རིག་ནས་བརྩམས་ཆུ་ཤིའི་བར། །རྟེན་འབྲེལ་

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་ནི། །ཁོ་བོས་མི་ལམ་སྒྱུ་འདྲར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནམ།
མེད་ནས་ཁས་མི་ལེན་གྲང་། །སྡུ་མ་ལྟར་ན་འགལ་བ་ཁས་ལེན་ཀྱང་གཞན་གྱི་འདོད་པའང་མི་
འགོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འགལ་བ་བརྟན་པས་གང་ཡང་རུང་བ་ཁས་ལེན་དུ་མི་བརྟུབ་པར་གོ་
ཞེན་རང་བཞིན་མེད་པས་དེ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ནས་ཁས་
མི་ལེན་ན་འགལ་བ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ་ཆོག་དུ་བརྗོད་པས་གྲུབ་པོ་ཞེན་རང་བཞིན་བཀག་
པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གནས་པ་སྟེ། །ཕྱིར་རྟོག་པས་གྲུབ་པ་མི་སྤྲང་ཞིང་ལྷོག་པ་གྲུབ་
པའི་བསལ་བའང་མེད་ལ་རྟོག་པ་དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་གཞན་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་བསལ་ལོ། །
ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དབུ་མ་པ་ཉིད་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ན་འགལ་བ་སྤྱོད་པ་པོའི་གང་ཟག་འགལ་བ་
གནས་པ་ཉིད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ལ་ཐལ་འགྱུར་མི་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །པ་
རོལ་དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་ནི་འགལ་བ་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་ལ་དེ་དག་འབྲས་བུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། བར་སྤྱོད་པ་
ཐོས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟགས་
ཉིད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ། །དེ་དག་འབྲུལ་པའི་རོར་གྲུབ་ཀྱི་དེ་ཙམ་གྲུབ་པས་དེ་ཁོ་
ན་དཔྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་མི་རུང་ཞེན་ལོན་འགལ་བར་སྤྱོད་པ་པོའང་འབྲུལ་པའི་རོར་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །
གཞན་ཡང་ཆོས་དངོས་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞི་དངོས་པོ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་དངོས་པོ་བཀག་པ་ཙམ་བྱེད་
པ་ལ་གཞི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མི་དགོས་ཏེ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་ལ་བདག་
བཀག་པའི་ཆོས་རྟེན་ཅིར་སྐྱབ་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གཉིས། །ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི། །སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །དེ་དངོས་ཉིར་ལེན་མེད་པ་ཅན། །
སྐྱབ་ལ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་ནི། །མེད་པ་མ་ཡིན་སྒྲ་སྒྱུར་བྱིར། །
ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་། །དཔེར་ན་མཁའ་སོགས་གཞན་དག་གིས། །སྒྲོན་མེད་རང་
བཞིན་བསྐྱེད་མེད་མིན། །ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྒྱ་མིན་བྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་ལུས་འཕྱིན་པ། །
དེ་བཞིན་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི། །ངོ་བོའང་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་བཞིན། །དེ་ལྟར་འདོད་
པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད། །འདིས་ནི་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད། །

ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་གང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས། །དེ་ལ་གཞོན་ཅེས་
 བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དེ། །གཞི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་དགག་པས་ཆོས་ཅན་འགོག་པར་
 འགྱུར་བའི་སྐྱེལ་བ་དང་། །ཆོས་དགག་པ་ཙམ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲིན་མེད་
 བའི་ཚུལ་བཤད་དོ། །དེས་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་རང་རྒྱུད་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་
 པ་མི་བྲིད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཐལ་འགྱུར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲ་ཆོས་ཅན་ལ་མཐུན་པར་
 སྒྲུང་བ་མེད་པས། །དེ་ལ་ལྟ་བུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། །གཞན་དག་ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་གྱུར་
 པ་རང་བཞིན་པར་འདོད་ལ་དབུ་མ་པ་ནི་ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། །ཁོ་
 བོ་ཅག་ནི་རྟག་པ་དང་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཉིད་ལ་མཐུན་
 པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་སྒྲུང་བ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་
 ལ་འདྲ་མི་འགྲུབ་པ་རང་གི་སྒྲུ་མ་པ་ཙམ་མོ། །དཔེར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་བོ་ལ་བདག་ཏུ་
 ག་ཟུང་བའི་ཆེ་བདག་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་པོ་ཉིད་ལ་འདྲ་སྒྲུང་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དགག་
 པར་མི་རྟུས་ཏེ། །སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཉམས་སྲུ་མུང་
 བ་གང་ཉིད་པ། །དགག་པར་རྟུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཕྱི་སྐྱེལ་བས་སྒྲུ་རྟག་པར་
 ག་ཟུང་བས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་དང་། །གཉིས་སྲུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་མེད་དམ་ཅི།
 །སྒྲུ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པར་འདོད་པས་སྒྲུ་ཙམ་ལ་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་མེད་
 དམ། །རབ་རིབ་ཅན་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པས་དེ་ཁོ་ནར་དཔྱུད་
 བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཆོས་དགག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞི་དངོས་
 པོར་མ་གྲུབ་ཅིང་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིན་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །དབུ་མ་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་
 གཞན་དག་ལ་སྒྲུང་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། །རྒྱ་མཚན་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན་ཁས་ལེན་པར་ཡང་ཅིས་གྲུབ།
 གཞན་དག་སྒྲུབ་སེ་ཞེ་ན་གཞན་དག་ཀྱང་འོ་སྒྲོལ་ལ་སྒྲུང་བ་དང་མཐུན་པའི་འཇུག་པ་དང་ལྷོག་
 པ་བྱེད་པ་ཆོག་ཏུ་འདྲ་བརྗོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་ཆ་པའི་ཞལ་
 སྒྲུ་ནས་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་རྣམ་པར་དཔྱུད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་དཔྱུད་ནས་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དཔྱུད་ནས་བདེན་པ་ཞིག་ན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། །རྣམ་པར་དཔྱུད་

པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ཁས་སྒྲང་
པར་ནི་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་བས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དུས་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྒྲང་བ་མེད་
དོ། །དབྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་
ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད། གཞན་དག་དངོས་པོར་སྐྱུ་བའི་ལྷགས་ཀྱང་ཁས་སྒྲང་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་དབྱེད་པ་
ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བདེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །མཁས་པ་ནས་བ་
ལང་རྗེའི་བར་ལ་གྲགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན་
དུ་འཛོག་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས། རྟོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། ཞེས་
སོགས་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོས་ཀྱང་། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་སོགས་
དང་དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་དུ་བ་དང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པས་མེད་དང་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏན་ཆོགས་གཞི་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་
པའི་ཆོས་ཡན་ལག་ཅན་དང་། བཅ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་དོ་བོ་རྣམས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ན།
འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་ལ་འདྲ་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལ་རོལ་བོས་ཀྱང་འགལ་བ་ཁས་
སྒྲངས་ན་འགོག་པ་བོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགལ་བར་སྐྱུ་བ་རྟོགས་ནས་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
མི་སྟོན་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་རང་གིས་མཐོང་བ་རི་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྷོག་
བྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་པར་སྒྲང་བ་གཏན་མེད་ན་འཆད་པ་བོས་ཀྱང་ཉན་པ་བོ་ལ་
བཤད་པ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བསམ་པ་ཉན་པ་བོས་གཏན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་
ཐ་སྙད་དུ་རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པ་མིན་ལ་དེ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་རང་ལ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་
དེ། རང་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཞན་གྱིས་ལོག་ཤེས་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པས་རང་གི་འདོད་པ་མི་
འགྱུབ་སྟེ། དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སོ། །གཞན་གྱི་འདོད་པ། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པར་
བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱང་རྟོན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་འགལ་བ་ཅི་སྟེ་མི་འདོད། རི་
ལྟར་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་འགལ་བ་ཡང་ཅི་སྟེ་མེད། རེད་ཤེས་བྱ་ཉིད་ཀྱང་མི་
འདོད་དོ་ཞེ་ན། རེད་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །དེས་ན་སྐྱབ་དཔོན་གྱིས་དམ་བཅའ་

མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དྲ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་སྦྱབ་མི་ལུས་པས། རང་གི་འདོད་པ་བསྦྱབ་པ་ལ་ནི་རང་རྒྱུ་
 ཡིན་ལ་གཞན་སུམ་འབྱེན་པའི་ཐལ་བ་བསྒྲུབ་ནས་རང་རྒྱུ་འཕེན་པའང་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་
 འདོད་པ་འགོག་པ་ནི་ཐལ་བ་འགྱུར་ཡང་ཡིན་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞན་ལུགས་
 བསྟན་པས་རང་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་འགོག་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིན་གྱི་ཐལ་བ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཁུ་ལོ་ཙུ་
 བ་མདོ་སྡེ་དཔལ་གྱིས་བཞེད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་རང་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་པའང་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པའམ་སྦྱོ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་
 ཅིར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱར་རང་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 བ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་རང་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུ་གྱི་ཉགས་ཀྱང་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་སྦྱབ་པའི་རང་རྒྱུ་གྱི་ཉགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་
 ཁོ་བ་དཔྱོད་པའི་རང་རྒྱུ་གྱི་ཉགས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལྟར་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་བས་དེ་ལ་གཞལ་
 བུའི་ཁུབ་བྱེད་ཁེགས་པས་གཞལ་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་ཙམ་མེད་པས་མདོན་གྱུར་དང་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་
 གཞལ་བྱར་ཡང་མ་གྲུབ་ལ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་བས་ཡོད་མེད་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡང་དམ་
 བཅས་པ་མེད་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་སྦྱབ་པའི་རང་རྒྱུ་གྱི་ཉགས་མི་འཐད་
 ཅིང་། ཡོད་མེད་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲོལ་གཞལ་བ་དང་སྒྲོལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་
 བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་རྒྱུ་གྱི་ཉགས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ལ་ཅི་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་པར་བྱར་མེད་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་སྦྱ་བ་དག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་
 པས་དེ་འགོག་པ་ནི་རང་རྒྱུ་གྱིས་མི་འགོག་ཅིང་། རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འགལ་བ་
 བརྗོད་པའི་ཐལ་བ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་པ་མེད་པར་སྦྱ་བ་ལ་སྦྱང་བ་བདེན་
 པར་མེད་པས་ཤེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱང་བ་ངེས་པར་མི་འཐད་ཅེས་བརྗོད་པས་སྦྱང་བ་
 ངེས་པ་འགོག་ལ། སྦྱང་བ་ངེས་པས་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོ་བ་ཉགས་པར་མི་འཐད་ཅེས་པས་

སྒྲོ་བཏགས་པ་འགོག་ཅིང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་
ཀྱིས་ཤེས་པ་ཆ་མེད་འགོག་ལ་ཆ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་འགོག་པ་དང་།
སྒྲེབ་དག་ལ་རགས་པ་རྩོམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས། རྒྱལ་ཆ་མེད་པ་འགོག་ལ་ཆ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
རགས་པ་རྩོམ་པ་འགོག་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ལའང་རྟག་པའི་རྟགས་ལས་དོན་བྱེད་པ་འགོག་
ལ་དོན་བྱེད་པའི་རྟགས་ལས་རྟག་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུ། རྟོགས་ཆོས་མ་རོལ་བོས་ཁས་སྐྱེས་ལ་
ཁྱབ་པའང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་ཁས་སྐྱེས་པ་འགོག་གོ །
ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པའི་དབང་སྒྲུག་ཆ་པའི་ཞལ་ནས་དབུ་མ་པ་དག་དོན་དམ་བདན་པ་
ལས་བརྩམས་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་མེད་པས་རྟགས་མི་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདན་པའི་
ལྷར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་འགའ་ཞིག་མི་སྲིད་པས་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་མི་བརྟེན་པས་དེ་ལ་དམ་
བཅའ་དང་རྟགས་མི་སྒྲོར་ཞེས་བརྗོད་དམ། སྲིད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་མི་གནས་
པས་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་མི་སྒྲོར་ཞེས་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་སྒྲོར་ཀྱང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་འགོག་པའི་རྟགས་སྒྲོར་བ་ལྟར། ཤེས་བྱ་འགའ་
ཞིག་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་དེ་དགག་བྱར་བྱེད་པའི་རྟགས་སྒྲོར་བས་དོན་དམ་པ་ཁེགས་པ་ན་དེའི་བྱེ་
བྲག་མཐའ་བཞེའང་ཁེགས་པར་རང་རྒྱུད་ལས་གྲུབ་པས་ཐལ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ལྷར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་སྲིད་ཀྱང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ་
སོགས་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཅིར་ཡང་དམ་བཅའ་མེད་པས་རྟགས་མི་སྒྲོར་བར་
འདོད་ན། འོན་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་དང་མཐའ་བཞེའི་སྒྲེབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་
ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་དགག་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའམ་
དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྒྲུབ་
བས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཐལ་བ་སྒྲོར་རམ། མ་བཅས་པ་ལ་སྒྲོར། དྱི་མ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ལའང་ཐལ་
བ་སྒྲོར་བར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དངོས་སྒྲུབ་པས་དམ་བཅས་
པ་ལྟར་དེ་མེད་པའང་དམ་བཅའ་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་དགག་
པར་འདོད་ཀྱི་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་པ་དགག་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པར་

མི་འདོད་ཅེས་ཀྱང་མཚུངས་སོ། །དྲོན་དམ་མེད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 ཡོད་པ་བཀག་པ་འང་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་བ་མེད་པར་མི་
 འཐད། གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པ་འང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་དགག་དགོས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཙམ་གྱིས་དགག་
 མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ནམ་པ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཁས་སྤངས་ཙམ་ཡིན་
 པ་འང་མི་འཐད་དོ། །ཁས་སྤངས་པའི་རྟགས་དེས་དགག་བྱ་དགག་ནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེས་
 སམ། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གོགས་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལུ་སྟེགས་བྱེད་དག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པས་
 ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འང་དོན་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་དང་དོན་བྱེད་རུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དང་ནི། ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལ་སྒྲ་དོན་ལ་འབྲེལ་བས་རྟག་པའི་
 དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ་གྲུབ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་
 ཞིགས་ན་འང་སུན་འབྱེན་པའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་ཡ་ཐོལ་པའི་ལོག་རྟོག་རི་ལྟར་སེལ་བར་བྱེད། འོན་
 ཏེ་ནམ་པ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་གིས་ཤེས་པ་ཆ་མེད་འདོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རང་
 གི་མ་ལ་མོ་གཤམ་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་
 རུས་པ་དང་། དེ་དབག་ཏུ་རུང་བ་དེ་མི་ལྟོག་པ་ལྟར། རུས་པ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ཞེས་པས་ཆ་མེད་མི་
 སྲིད་པར་བསྟན་ཀྱང་སྲིད་པར་དོགས་པ་མི་ལྟོག་པས་སྒྲོག་པ་ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སྒྲོར་བར་
 རི་ལྟར་རུས། འདིར་སྒྲུས་པ། མི་སྲིད་པ་ཡང་རྟགས་ལས་ཡིན། སྲིད་ན་དམ་བཅའ་མེད་མ་ཡིན། །
 གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་གོགས་བྱེད་མིན། ཚིག་ཙམ་དགག་དང་སྐྱབ་བྱེད་མིན། སེམས་སོགས་བདེན་
 དང་སྟོང་ཉིད་ལ། རྩོད་པའི་མཐུན་སྦྲང་མེད་ན་ནི། རྟག་དང་མི་རྟག་རྩོད་པ་ན། སྒྲ་ལ་འང་
 མཐུན་སྦྲང་མེད་པར་འགྱུར། དྲན་པའི་ཤེས་ལ་སྦྲང་བ་ལྟར། དངོས་ཙམ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྦྲང་། །
 དེ་ལྟ་མིན་ན་རྩོད་བྱེད་དེ། བརྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་རི་ལྟར་སྦྲང་། བཟ་སྦྲང་རང་རྒྱུད་མེད་ན་ནི། ཀུན་
 རྫོབ་གཞལ་བྱ་རི་ལྟར་བརྟེན། ཀུན་རྫོབ་བརྟེན་པར་སྒྲ་བས་ཀྱང་། རྟགས་ལས་བདེན་སོགས་
 འགོག་པར་གྲུབ། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་མི་འདོད་ན། དགག་པའི་སྒྲོ་ནི་གང་ཡིན་སྟོས། །
 ཡིད་དབྱོད་ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་དག སེལ་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལོག་སྒྲོར་འདོད་ན་བདེན་

དངོས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཚད་མ་འཇུག་པ་མེད་པ་ལ། །དབྱེད་
 པའི་ཡུལ་ཅན་རྩི་ལྟར་འཇུག། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡང་། །གལ་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུ་ཞིང་། །གལ་
 ཏེ་བདེན་དངོས་འདོད་པས་ན། །དབུ་མའི་ལམ་ལས་རྒྱུད་རིང་འགྱུར། །ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་
 དམ་པའི་དངོས་པོ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་དང་བྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་ཁོན་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་རིགས་ཏེ། །གཅིག་དང་དྲུ་བལ་སོགས་མེད་དགག་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་རྣམས་ནི་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་འགལ་བས་བྱབ་པའི་རྟགས་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལས་
 བདེན་དངོས་དགག་པར་རིགས་ཀྱི་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་འགོག་མི་རུས་
 གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཁོན་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་ན་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། འོན་ཏྲུང་
 ལ་སྒྲུ་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད།
 གཞལ་བྱ་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོས་སྟོང་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའང་མེད་ལ།
 ཁས་ཀྱང་མ་སྐྱབས་པས་བྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེན། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དམ་
 པའི་དངོས་པོས་སྟོང་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན། །བྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའང་མེད་ལ། །ཁས་ཀྱང་
 སྐྱབས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཅིང་ནག་པའི་ཞལ་ནས་དེ་ལྟར་
 གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མཐའ་འགོག་ཅིང་། །ཤེས་བྱའི་ལུས་དང་། །སྤྱུ་པས་བརྟན་པའི་དོན་
 ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེའང་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་རང་
 གི་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་པ་མངོན་སུམ་དང་། །བྱབ་བྱ་མཐོང་བ་ལས་ལྟོག་གྱུར་རྟགས་པ་རྗེས་
 དབག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གཞན་གྱི་ཚིག་ལས་དོན་ངེས་པ་ལྷུང་གི་ཚད་མའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པའི་
 དངོས་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལས་དབྱེད་གཞི་འཛིན་པའི་
 ཚད་མ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། །འགལ་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་པ་
 གསུམ་སྒྲུང་སྟེ། །དེ་དག་གྱུང་རིམ་པ་བཞིན་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དང་མི་འདོད་པ་སྒྲོག་པ་དང་། །གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་ལུས་དང་གོ་ཆ་དང་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུའི་རིགས་པར་
 ལྟའོ། །རིགས་པ་ཕྱི་མ་དེའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་དང་། །གཞན་

ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་དང་བུལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ཀླུ་རྫོང་ཏུ་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དག་སྒྲོར་བས་དག་གི་དོན་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་རི་
ལྟར་མི་འགྱུར། དེས་ན་དབུ་མ་པས་ཀླུ་རྫོང་ཏུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀའང་འདོད་
ལ། བརྟགས་གིང་དབྱེད་པའི་གེས་ངོར་དོན་དམ་པར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད། དེ་ལ་
དག་སྒྲོར་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ། བརྫོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །མེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྐད་དུ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཆད་མའང་ཡོད་དེ།
ཆད་མ་ཡི་མེད་པར་རྟོགས་ལྟན་ལ་གཞན་སྤྱོགས་འགོག་པར་འདོད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞན་སྤྱོགས་བདེན་ན་དགག་པར་མི་རྒྱས་གིང་བརྟུན་ནའང་བརྟུན་པར་མ་གཤམ་ན་གཞན་གྱི་
ལོག་རྟོག་ལྟོག་པར་མི་རྒྱས། བརྟུན་པར་གཤམ་ན་བརྟུན་པ་ལ་བརྟུན་པར་གཤམ་པ་ཉིད་ཆད་མ་
ཡིན་པས་ཆད་མ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་སོ། །དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་
དགག་བྱ་དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་སྤར་གྱི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་
སྟོད་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་སྟུམ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་ཚུལ་
གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་
འདིར་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་མ་གཏན་མེད་པས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་
དང་ཐ་སྟོད་གང་གི་སྐབས་སུའང་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ན་
གྲགས་པའི་ཆད་མ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་
པའི་ཆད་མ་དེའང་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་བཞི་ལ་
ངོས་འཛིན་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི་སྤར་བས་པ་དག་དབུ་མ་
པ་རང་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱུ་མེས་ཀྱིས་བརྫོད་པའི་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་
གནས་གིང་གཞན་ཡང་དབུ་མ་པས་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་
ཉིད་རང་ཉིད་ཞེ་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་པ་ཡིན་ན་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་ཡོད་པའང་
དམ་བཅའ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེ་ནས་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ནས་འདོད་པ་ཙམ་

གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཞེན་པ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཐ་
 དད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རང་
 ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ལུང་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་ལ་
 དཔྱད་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་ལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ལ་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཁས་ལེན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དབུ་མ་ཉིད་ལ་གྲུབ་པ་
 མེད་ན་འགལ་བ་སྤྱོད་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པར་
 མཚུངས་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་བདག་ལས་མི་སྤྱོད་བར་
 བསྐྱུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་
 གྲུབ་ཀྱི་དེའི་ཆེ་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དཔྱད་པ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། འགལ་
 བ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་
 པའི་ཆེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་རང་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 ལ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའང་མ་
 བརྟགས་པ་སྟེ། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ན་གཟུགས་ནི་
 རྒྱ་མེད་པར། ཐལ་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། རྒྱ་མེད་པར་ནི་གང་ནའང་མེད། ཅེས་སོགས་
 ཐལ་འགྱུར་པལ་ཆེར་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་དཔོན་ཆ་པས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཆོས་ཅན་ལྟ་གུ་ཉ་བུ་ལ་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་
 དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཆེ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་ཅེས་བཀོད་པས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མི་གཞོད་དེ། ཐལ་
 འགྱུར་བས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་དེ་ཉམས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཞིབ་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 འབྱུང་ངོ་། །ཆོས་ཅན་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ན་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་ལའང་མཐུན་པར་
 གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི་
 འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུན་པར་སྤྱོད་པ་
 གཏན་མེད་ན་འཆད་པ་པོས་ཉན་པ་པོ་ལ་བཤད་པ་དོན་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྗོད་པ་ནི་

ཐོགས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་བ་པོ་ལ་སྟོན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་སོ། །སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དགག་པའི་དམ་
བཅའ་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདིའང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའི་རང་ལྷོག་དོན་དམ་པར་
མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་སྒྲ་བའི་སྟོན་སྟོག་པར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་
རྣམས་ན་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་བདེན་པར་
མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཆོ་ནའང་སྟོན་སྟོང་རྣམས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཁུ་ལོ་རྩ་བས། དོན་
དམ་བདེན་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པའམ་སྒྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་ཅི་
ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ་དཔྱད་པའི་ཆོ་རང་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
ཡོད་ཅེས་བྱད་པར་བྱེ་བའང་མི་འཐད་དེ། དེའི་དོན་དམ་བཅའི་རང་ལྷོག་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་
བརྒྱམས་ཏེ་མེད་ཅེས་སྒྲ་ན་ནི་ཅིག་གོས་ལའང་མཚུངས་ཤིང་། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བུ་སྒྱེ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་
ཞེ་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྒྱེ་བ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཆ་བ་དང་གཙང་ནག་པས་དོན་དམ་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་
པའི་ཆོ་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་། ཆོས་ཕན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་བཀོད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཆོལ་བྱིར་ཆོལ་དབྱད་པ་མ་ལུགས་པའི་གོང་དུ་ཆོས་ཕན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་
ཀྱང་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་མེད་ལ། གཏན་ཆོགས་བཀོད་པའི་ཆོ་སྒྲ་ཆོལ་གྱི་ཆོས་ཕན་དེའི་གནས་
ལུགས་རྟོགས་ནས་བྱི་ཆོལ་ལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྟོ་དེའི་དོར་ཆོས་ཕན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་
པ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ལས་མ་འདས་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་གནད་ཆེན་པོ་མ་ཟིན་པར་སྣང་རོ། །མ་
བྱས་ནམ་པར་དབྱད་པའི་ཆོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་དང་།
དགག་སྒྲུབ་དང་། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་འཐད་ཀྱང་གཞན་
ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་སུ་ཚུལ་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་ཅེས་
པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆད་མ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་
མངོན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་བཞི་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་ཤིང་གཞུང་གི་
དོན་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཕན་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་

རོ། །དེ་འདྲ་འདོད་ན། ཚིག་གསལ་ལས། རང་གི་འདུ་བྱེད་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་
ལ་རང་རྒྱུད་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཚྱོད་སྒྲིག་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །
དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །བསྐྱབ་པ་འཇམ་བསྐྱོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་མྱིར་ར་ལ་གྲུག་ཀ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་ལྷན་གསུམ་ཕྱི་སྐྱོལ་གྱིས་འཛིག་
རྟེན་ན་གསུམ་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྐུམ་ན་དེ་ནི་གིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། མྱིར་སྐྱོལ་
གྱིས་ནི་ཆད་མ་བཞིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་མྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། ལྷན་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་པ་འདྲ་
མི་འཐད་དེ། རང་ག་སྟེར་ལ་གྲུས་པར་བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ས་ཐོབ་པ་དཔོག་པ་དང་། དུ་བའི་
རྟགས་ལས་མེར་བསྐྱབ་པ་དང་། ལུས་རག་གི་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་མྱིར་མི་ལྟོག་
པར་བསྐྱབ་པས་ཐ་སྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ།
དེའི་ཆོ་ལྷན་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་ན་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བའི་མྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་སྐུམ་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་
མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་སྐྱོལ་དབུ་མ་པ་ཞིག་
གིས་ཕྱི་སྐྱོལ་དབུ་མ་པ་ཞིག་ལ་འགོད་པའི་ཆོ་ཕྱི་སྐྱོལ་གྱིས་ཁས་སྤངས་ན་སྐྱོལ་གྱིས་ཀྱང་ཁས་
ལེན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཕྱི་སྐྱོལ་གྱིས་ཁས་མ་སྤངས་ན་ནི་གཞན་ལ་གསུམ་གྱི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདྲ་མི་
འགྱུར་བས་གཏན་ཚིག་གང་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོས་ཤིག། །དེ་ལས་གཞན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིག་མ་
ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དོ། །མདོར་ན། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་པའི་གཞུང་
དེས་ཆོས་ཅན་སྐྱོལ་ཕྱིར་སྐྱོལ་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་གསུམ་པའི་ཆད་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཆོ་དེ་ལ་སྐྱབ་ཆོས་བསྐྱབ་པ་འཇམ་དགག་ཆོས་དགག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས་མི་འཐད་ཅེས་པ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བའི་དགོངས་པར་གྲུབ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་
ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཐད་པར་བསྟན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་ཐ་སྟན་ལ་
དཔྱོད་པའི་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་ཞང་ཐང་སག་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དོན་དམ་
དཔྱོད་པའི་སྐབས་མིན་པས། །རང་རྒྱུད་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པར་གསུམ་པ་

དང་། རོང་སྟོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་འཐད་པར་སེམས་སོ། །དངོས་པོ་
སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མའི་དོན། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དངོས་གང་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་
རྟགས་སེམས་ཀྱི། །རྒྱ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟར་ཀྱི། །དངོས་ལས་དེ་བསྐྱེད་རྟགས་ཅན་གྱི། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་རྟགས་འཛིན་སེམས་ལས་སྟེ། དེ་
གཏན་ཚིགས་ལས་སྟེ། གཏན་ཚིགས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་ལས་སྟེ། རང་བཞིན་རྟགས་
ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་དེའང་ཆོས་དེ་ལ་རྟགས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་དང་རྟགས་དེ་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ལ་འཛིན་དགོས་
པར་བསམས་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མ་དབུ་མ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་སྐྱ་བྱ་ཆེན་པོས་
བཤད་ཀྱང་། ས་པཎ་གྱིས་དངོས་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་ཆོས་དེ་ལ་
རྟགས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའམ། ཆོས་དེ་དང་རྟགས་དེ་ཐ་སྟོན་དུ་གཅིག་ཡིན་པ་
ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་བཞེད་པར་བཤད་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འོ་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན།
དེ་དག་གི་བྱུང་འབྲེལ་ཡང་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པ་ཤེས་
དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྟེ་རབས་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དག་གི་བཤད་པར་འཐད་པའི་
སྤྱུགས་རྣམས་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འབྱུང་ངོ། །

བཞི་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རང་དགར་བཏགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོ་
སྐྱར་སྐྱངས་ཏེ་འདོད་པ་བརྗོད་པ། གཟུ་བོར་གནས་ཏེ་སུན་འབྱིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་བྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་བདག་མེད་
རྟོགས་པ་དང་། བདག་འཛིན་ཐ་རགས་སོགས་ཀྱི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཕྱི་དོན་
འཛིན་ཅིང་ཀུན་གཞི་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། རང་རྒྱུད་
ཁས་མི་ལེན་པའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་
བདག་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་དོན་བཅའ་བ་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
ཆོད་ལ། འོན་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་ནོ། །མིག་གོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཀྱང་དེས་པར་བྱ་དགོས་པས་

བ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་དོ་བོ་མེད་པ་དང་། བ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་གཞག་པ་
 ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 འདི་ནི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྒྲུབ་མེད་པའོ། །དབུ་མ་པས་བ་སྙད་
 ཏུ་འཛིག་ཚུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བ་སྙད་ནི་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་
 གུང་བ་སྙད་ཀྱི་དོན་དེ་རི་ལྷར་ཡིན་བཅའ་ནས་བདག་གམ་གཞན་ལས་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་
 མེད་པ་ཁོ་ནར་འཛིག་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་
 ཟག་ཞེས་མིང་ཏུ་བཏགས་པའི་དོན་རིགས་པ་ལྷ་འམ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ན་མེད་པར་འཛིག་ལ།
 དེ་ལྷར་བཅའ་བའི་ཆོ་ན་རྟེན་པ་ནི་ལྷགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ངར་འཛིན་ལྷན་སྟེས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཀྱང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཛིག་ལྷ་མ་ཡིན་ཅོ། །ལྷགས་
 འདིའི་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྟེན། ཤེས་སྒྲིབ་འདི་
 སྒྲོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་པའི་ལས་སྒྲར་བཤད་པ་ལས་གཞན་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། ཐབས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ཆང་མ་ཆང་དང་། ཏུས་རིང་པོར་གོམས་མ་གོམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤངས་པའི་
 ཁྱད་པར་བྱུང་ངོ། །གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པ་ཙམ་ཏུ་ལེགས་ལྷན་བྱེད་དང་
 འབྲུང་འདོད་ཚུལ་མི་འབྲསྟེ། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
 ཅིང་འདི་བས་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །བ་སྙད་
 ཏུ་ཀུན་གཞིའང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འཇུག་པར། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་
 འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་ལོན་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 སྟེ་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན། དབུས་
 མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྟེ་བོ་
 དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྷར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རང་རིག་བ་སྙད་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱིས་དྲན་པའི་

རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྱན་པ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་
གཞག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་བཞེད་པའང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་འདིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་བ་ལ་རང་གིས་དང་གཞན་གྱིས་
ཁྱོད་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་མ་ཚོད་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་མ་ཚོད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།
མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་མི་བཞེད་ཅིང་གསལ་བར་ཡང་བཞེད་པས་རང་གིས་
དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ལྟར་འགྲེལ་ན་དེ་འདོད་དུ་
མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་དེས་པར་བྱ་དགོས་པས་རང་གི་ལུགས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི་དེས་པར་རང་རྒྱུད་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་སྡེ་
དངོས་པོར་སྒྲུབ་ན་རྣམས་དང་། ལུགས་ལྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚེས་མི་འདོད་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས་
འདིའང་དགག་བྱ་བྲ་མོ་ནས་འགོག་པ་འདི་ལ་བྱ་ག་གོ། ཚིག་གསལ་ལས། རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་
པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཚོད་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་པ་བྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚིག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན། འཇུག་པར་
གང་ལ་སྟོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་
སྟོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་བདག་ལ་སྟོགས་འདི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྲོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་བཅའ་དང་སྟོགས་མེད་པ་ནི་རང་
མཚན་ནམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་སྟོན་མར་གཞན་གྱི་སྟོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རང་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སམ། སུན་འབྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད། ཅེས་རང་དབང་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་འདི་དང་།
རང་རྒྱུད་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་སྤྱི་སྟོན་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་ཚད་མས་དོན་གྱི་སྟོན་
ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་དེས་པར་བྱས་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་

རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་མ་ཟིན་གྱི་གོང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱ་མི་ལུས་པས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་གྲུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འམ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་འགོད་པ་ལ། རང་ཉིད་ལྷ་གྲུ་རྟེན་འབྱུང་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་གཞན་གྲགས་ཞེས་ཟེར་བ་མིན་གྱི་སྒར་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་བསྐྱབ་པར་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་ཚད་མས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །ལྷ་གྲུ་དང་དེ་རྟེན་འབྱུང་སོགས་ཐ་སྟངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་འདྲ་རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྱི་ངོར་འདྲེས་ནས་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་མི་སྐྱེད་པས། ལྷ་རྒྱུ་ལ་གྱིས་སྐྱེད་ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་སྟོན་མི་ལུས་སོ། །ཐལ་འབྱུང་བ་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཁས་སྤངས་མ་འབྲིས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་རང་རྒྱུད་མི་རུང་ངོ་། །ལྷ་གྲུ་ལྷ་གྲུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གསུམ་ཡོད་ལ་ལྷ་བ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཀྱང་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་བྱུད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་རྟོག་པས་འདིའོ་སྟམ་དུ་གང་གཟུང་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་མི་འགོག་པ་དང་། ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ནམ། མཚན་འཛིན་དུ་འདུག་གོ་སྟམ་ནས་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་རྫོང་པའི་འོག་དུ་སྦྱོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ཅིས་མེད་པའི་འོག་ལྷ་རྣམས་ལེགས་པར་ཁེགས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་པ་ཕོལ་བོས་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང་། རྟགས་ལ་སོགས་པ་རང་ངོས་ནས་གཞལ་ན་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། ཁོ་རང་ཡང་ངེས་པར་འདོད་

དགོས་པ་འཇམ་འདོད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་ན་དེས་དེ་ཁོན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་བྲིས་སོ། །ཡང་འདྲུག་པའི་ལྟ་
ཀར། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་གསུམ་ནི་ཐལ་རང་
གཉིས་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་གི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གསུམ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་
རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ནམ། མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་
བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་སྤར་མཚན་གཞིའི་སྐབས་སུ་བཀག་
ཟེན་ཅིང་། སྤར་ཡང་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་སྟོན་ན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་
པ་ལ་བྱེད་ན་ནི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་དོན་དེ་དག་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་
མི་གཞོད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ཉིད་དུ་བྲིས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཙམ་སྐྱུས་ཐ་
སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གཙོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མི་གཙོད་ཅེས་
པ་འདི་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། འདི་ནི་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་དང་། འདི་ནི་མིག་
གོ་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལས་གཞན་པའི་འཛོག་
བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དག་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་གང་ཞིག་ ཐ་
སྙད་ནི་མིང་ཙམ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་
པར་འདོད་བཞིན་དུ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལས་གཞན་པའི་འཛོག་བྱེད་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལ་དཔྱོད་
ལུན་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། དེ་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པས་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། འཛོག་རྟེན་ན་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྤེལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པ་ནི་མཐའ་བཞིར་དཔྱད་པའི་ཆོ་མ་རྟེན་པ་ལ་འཛོག་པ་དང་། ས་བོན་

ལས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་གཞོན་པ་འགལ་རྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་ནས་ས་བོན་ལས་
 ལྷན་གྱི་སྤྱི་བ་མ་རྟེན་པའི་ཚད་མ་ནི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་ལས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་བ་
 མཐའ་བཞིར་དབྱེད་པའི་ཚེ་མ་རྟེན་པ་དང་། གང་ཟག་རིགས་པ་ལྷ་འཕྲུལ་བདུན་གྱིས་བཅའ་པའི་ཚེ་
 མ་རྟེན་པ་བཏགས་དོན་བཅའ་པའི་ཚེ་མ་རྟེན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་སྤྱི་བ་པར་འདོད་ཀྱང་དོས་གཟུང་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་པར་སྣང་སྟེ། ལེགས་ལྷན་
 བྱེད་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་སྤྱི་སོགས་འགོག་པའི་ཚེ་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་
 བདག་གི་དངོས་པོར་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ལེགས་ལྷན་བྱེད་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྤངས་
 པ་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་ལྷན་པས་ནང་འགལ་བསྟན་པས་ལེགས་ལྷན་བྱེད་གྱིས་ཆོས་ཅན་ནང་གི་
 འདུ་བྱེད་སྤྱི་སོགས་བཀག་པའི་ཚེ་མ་རྟེན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ། ཆོག་གསལ་
 ལས། རི་ལྟར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བྱེད་པར་
 དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་རྟེ། འདི་ལྟར་གང་གི་
 ཆེ་འདིར་སྤྱི་བ་བཀག་པ་བསྤྱི་བ་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོར་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་འདིས་རང་ཉིད་གྱིས་
 ཁས་སྤངས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤྱི་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
 པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར།
 གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པར་སློ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཆེ་ནང་གང་གིས་ན་དེའི་ཆེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ལྟ་ག་ལ་
 ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དག་གིས་དོན་ལ་བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་

ཚོའི་པ་ལ་ཁྱད་པར་དོར་ནས་མིག་སོགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པས་དེའི་ལན་དུ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྟེན་པ་མིན་པར་ལེགས་ལྟན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་བརྟན་ནས་བཀག་གོ། ཉེ་དག་གི་དོན་ནི་མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཙན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཙམ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ཆོས་ཙན་དེ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོ་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་མཚན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་དར་སྤང་བའི་བརྟུན་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཆོགས་སྡེ་མས་ཁས་སྤངས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འཆད་དོ། འདི་ནི་ལེགས་ལྟན་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཁས་སྤངས་སོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ་བའི་འགྲེལ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་ལེགས་ལྟན་གྱི་སྤྱིར་མིག་སོགས་ཆོས་ཙན་གྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རྟེན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ན། འདིར་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོད་ཁོན་ར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཙན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གསུངས་པ་དོན་མེད་དེ། སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མ་བྱས་པའི་ཆོའང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོན་དེའི་རྟེན་ཞེས་འདོད་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་སོགས་ལ་སྟེ་བ་བཀག་པའི་ཆོ་མིག་སོགས་དེ་ཁོན་ར་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཁས་སྤངས་ཞེས་པའི་གཞི་མེད་ཀྱི་སྐྱར་བ་སྟེ་བས་མི་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། མཇུག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་འགལ་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཙན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིག་ཀྱན་ཚོའི་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། བྱེད་ལྟར་ན་ལེགས་ལྟན་གྱི་ལུགས་ལ་མིག་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་འགྲེལ་པ་དེ་དག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཀྱན་ཚོའི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པས་དེ་ལྟར་ན་མིག་སོགས་ལ་སྟེ་བ་བཀག་པའི་

ཆོ་ཆོས་ཙན་མིག་སོགས་ཙམ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཏེ། མིག་སོགས་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་
 སྒོ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་ན་མིག་སོགས་མེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མིག་སོགས་འཇལ་བའི་སྒོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིས་ཀྱང་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མིག་
 སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུ་བ་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུ་བ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཛིན་ལྟ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། འཛིན་ལྟ་རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་
 གཙོ་ཆེ་བའམ། བདག་དང་རང་དང་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་སུ་སོགས་རྣམས་གངས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
 བས་དམ་བཅའ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འཛིན་སྐྱངས་ཐམས་ཅད་དེར་མ་དེས་པས་
 འཛིན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་འཛིན་ལྟ་རང་འདོད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། འཛིན་རྟེན་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་
 སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། གུན་རྫོབ་སེམས་ཙན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་ཙན་ནི་
 རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་དུ་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ། གང་
 ཟག་རྣམས་པ་ལྟས་བཅའ་བའི་རིགས་པ་དེ་འཛིན་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའང་འདོད་ན་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་བདག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། སྤྱིར་གཉིས་དང་དེའི་གཉིན་
 པའི་ངོས་འཛིན་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ལམ་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་དབྱུང་པར་འགྱུར་རོ། བྱི་པོ་ལ་གྱི་
 དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱི་པོ་ལ་གྱི་དོན་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱུ་བ་པར་
 འདོད་པ་བཀོད་པ་ནི་སྤང་ཡང་ཡང་བཀག་ཟེན་ཏོ། གྲུ་སྐྱུ་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་
 ལེན་ཞེས་པ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ་དབུ་མ་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་འགྲེལ་
 ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། བྱི་མ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ།
 སེམས་ཙམ་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་ལས་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་མེད་ཅེས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དབུ་

སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་མ་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་ནི་གིན་དུ་
ངོ་མཚར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་ཚོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྤྲུ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྤྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དབུ་
སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པས་ཇི་ལྟར་བཀལ་བ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་པ་བཀར་མི་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྤྲུབ་པའི་རིགས་པ་དབུ་
སེམས་གཉིས་ཆར་གྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་བས་བཀར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཟུང་པར་ཀུན་གཞིའི་དོན་སེམས་ཙམ་པས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་
བར་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་གཞག་དགོས་པར་དགོངས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་དཔ་གསུམ་པོ་ལེན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེའང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
ལ་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འཇུག་པར། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་འཐད་པར་གསུངས་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱུང་བྱང་མི་གཞོད་
དེ། དེ་ནི་ལས་འགགས་ནས་མེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་བར་གྱི་བར་
སྟོང་སྒྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་
པས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དེས་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་
འགལ་བའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་སྒྲོ་གྲོས་རྩིང་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། དོན་དང་སེམས་ཙམ་བདག་རྣམ་
རིག་ཅིས་པ་ལྟར། འདོད་དགོས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་མེད་ཅིས་པའང་ཀུན་
གཞི་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་ཤེས་ཁས་སྤངས་ན།
གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། ཅིས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་
པས། བདེན་མེད་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད་ཅིས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཚུངས་སོ། །རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་

བཞེད་པའང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པ་འདྲིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་
 གྲུངས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་
 གྱི་ཤེས་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་མངོན་སུམ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་མངོན་སུམ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
 མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་མ་རིག་ན་རང་སྟོ་རང་ལ་སྟོག་དུ་གྱུར་བ་དཔྱད་པ་བའི་ལུགས་ལ་གནས་
 བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་རང་མ་རིག་ཅེས་པའི་དོན་ཀྱན་མཁུན་ཡེ་
 ཤེས་རང་དོན་ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པར་སོང་བ་ལ་བྱེད་དམ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 ཀྱང་མ་རིག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་གཏན་
 མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་དུ་མ་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་ཤེ་དང་། རྩོད་སྟོག་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། རིགས་པས་
 དབྱེད་བཟོད་གྱི་རང་རིག་འགོག་པའི་ལུང་རྣམས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་རང་རིག་ཐ་སྙད་པ་འགོག་
 པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ནོར་ཉེ། རྩ་ཤེ་ལས། རང་རིག་གི་དཔེ་མར་མེ་བཞོད་པ་ལ་དབྱེད་ནས་འགོག་པའི་
 ཚོ་རང་གསལ་བ་བཀག་པ་བཞིན་དུ། ལུན་པ་སེལ་བའང་བཀག་པས་ཐ་སྙད་དུ་ལུན་པ་སེལ་
 བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོད་སྟོག་ལས། ཚད་མ་དེ་རང་གིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་
 ཚོ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པའང་བཀག་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མའི་ཡུལ་ཅན་གཏན་མེད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། རང་རིག་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་བར་བྱ་བའི་སེམས་མི་རྟེན་
 པའི་མདོ་བྲངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་བྱང་བྱའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
 ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི། །རང་ལ་
 རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་
 རིག་ཡོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་རལ་གྱའི་སོས་རང་གིས་རང་གཙོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་རིགས་པས་
 དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཔེ་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་མང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ནམ་
 མཁའི་བདུ་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ལྟས་རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལྟར་པ། །དེ་ཡང་བརྟན་
 རྣམས་མི་འདོད་དེ། །གཙོག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་བདུ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཞིང་། བ་སྙད་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་ལས་ནི།
གཞན་དབང་བདེན་པ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དང་། རང་རིག་བཞུགས་པ་ན་རང་རིག་གི་སྐབས་ཀྱི་དང་གང་ཡིན་
ཞེས་དྲིས་ཏེ། དྲན་པ་བཞུགས་པ་ན་དྲན་པ་བདེན་པ་བ་བཞུགས་པ་བཞུགས་ཀྱི་དང་བསྐྱབ་ཀྱི་དང་མཚུངས་
ཤིང་། དྲན་པ་བ་སྙད་པ་བཞུགས་པ་བཞུགས་པ་མ་དེས་ཏེ། ཡུལ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཤད་ཀྱིས། རང་རིག་བ་སྙད་དུ་འདྲ་མཉམ་པར་གཏན་མ་བཤད་དོ། །གཞན་དུ་ན་འགྲེལ་པར།
སྤྱོད་བས་སྤྱོད་བ་དེ་དྲན་པས་མ་སྤྱོད་བའང་མ་ཡིན། སྤྱོད་བས་བཅད་པ་དེ་དྲན་པས་མ་བཅད་
བའང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་དྲན་པས་རང་དྲན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་
བས་རང་བཅད་དམ་མ་བཅད། བཅད་ན་རང་རིག་མེད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མ་བཅད་ན་འགྲེལ་
བའི་དོན་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་བྱ་དགོས་
པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་
དེ། སྤྱིར་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་བ་བཀག་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཞིང་།
སྐབས་དེར་སྤྱོད་དཔོན་ལགས་ལྟན་ཀྱིས་ནང་གི་འདུ་བྱེད་བདག་ལས་སྤྱི་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་
རང་རྒྱུད་བྱས་པ་ཡིན་པས་གཏན་ཚིགས་དེས་ཚོས་ཅན་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ་ཚོས་བདག་ལས་སྤྱི་བ་མེད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་གིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་ཚོ་ཚོས་ཅན་ཁས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
ཁས་སྤངས་པར་འཕུལ་བྱུང་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེའི་གནས་ཚུལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
སྟུམ་ན་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱང་འཕུལ་བྱུང་པས་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་འབྱེད་
པ་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པས་འཕུལ་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་ཁས་ལེན་
པའི་བྱུང་པར་ཡང་མ་བྱེད་པའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་དགག་པའི་གཞིའང་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཏྲགས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་ཅེས་པ་ནི་དབྱེད་པ་མ་ཞུགས་པའམ་
ཞུགས་ཀྱང་མ་རྟེན་པའོ། །གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱོགས་མེད་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་
 སྐབས་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། ཚས་ཅན་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་
 པའི་ཆོ་ཚས་ཅན་མཛོན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་བཞིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་ཁས་སྒྲངས་པའི་
 རྟེན་དྲུག་གསུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་དོན་དྲུག་གད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདིས་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རང་རྒྱུད་མི་འདོད་པ་ལ་ལེགས་པར་གནོད་དེ། དྲུག་པའི་རྟགས་
 ཀྱིས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་མཚན་མའི་རྟགས་ཀྱིས་ལ་རྩལ་པོ་རིགས་སང་
 པའམ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ཚས་ཅན་དེ་དག་མཛོན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་བཞི་པོ་
 གང་རུང་གིས་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ་དང་པོ་ལྷན་ན་རང་རྒྱུད་མེད་པ་དང་འགལ་ཏེ། གལ་ཏེ་མཛོན་
 སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི། རྟོན་ཀྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། བསྐྱབ་པའམ་བསྐྱོག་པར་བྱ་ན་དེ། །
 མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའམ་བསྐྱོག་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ཡིན་པ་
 གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་དག་ཐ་སྟད་
 དྲུང་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ། ཐ་སྟད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཚོག་གསལ་ལས་བུམ་པ་ལ་སོགས་མཛོན་སྐྱེས་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་མཛོན་སྐྱེས་ཆད་མས་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱེད་ཐ་སྟད་རྣམ་འཛོག་གི་ཆོ་ཚས་ཅན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་
 པ་འགལ་མི་འགལ་སོམས་ཤིག །རང་དབང་དང་རང་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཅེས་པའི་རང་དབང་གི་
 དོན་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་ལ་མ་འབྲིས་པར་སྤྱོད་པར་གིས་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་བཞི་པོ་གང་
 རུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི། ལ་མེ་ལྷན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་དྲུག་རང་དབང་དང་རང་རྒྱུད་དུ་
 བསྐྱོན་མི་ལུས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེའི་དོན་དྲུག་ཕྱེད་ན་སྐྱེན་འབྱེན་པའང་སྤྱར་རྒྱུ་ཀྱི་རང་
 གི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ལ་འབྲིས་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཀྱན་
 ཏུ་མཆུངས་སོ། །དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་ཐོས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཀྱི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་
 གོང་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ངོར་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་པའི་དུས་གཏན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་
 པའི་རྗེས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་

ལྷ་གྲ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ལྷ་གྲ་རྟེན་འབྱུང་དུ་སྐྱོན་ཤིང་གིས་ཁས་ལེན་ཅེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཏན་ཆོགས་རྟེན་འབྱུང་ཁས་སྐྱབས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་བསྒྲོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འབྱུང་བ་ནང་ཕན་ཚུན་ལ་ཁས་སྐྱབས་མ་འཁྲིམ་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཆད་མ་དེ་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མདོན་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ནི་རང་རྒྱུད་དུ་ཐལ་བ་བསྒྲོག་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྟད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ནི་ཡབ་སྐུས་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་དོ། །ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་གྲ་ལྷ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པའང་དབུ་མའི་གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གྲ་ལ་གནས་འབྱུང་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན། ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གྲ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ལྷ་གྲ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་གྲ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་གྲ་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཐ་སྟད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྐྱབས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་དང་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འཇལ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་འདྲེས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་འདྲེས་ནས་མ་སྐྱེད་པར་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ཐུགས་རྩེ་གཏད་མཆོམས་མེད་པར་རང་དགར་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་དང་། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་འདྲེས་ནས་མ་སྐྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་སྤྲུལ་ཀྱང་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པས་འདིའི་སྤྲུལ་དུ་གང་གཟུང་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་མི་འགོག་པ་ནི་སྤར་བཀག་ཟེང་ལ། ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ནམ་མཁོན་འཛིན་དུ་འདུག་སྟེ། ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་སྐྱོམ་པའི་འོག་དུ་སྦྱོད་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ཅིས་མེད་པ་འབྱུང་བའང་མ་དེས་ཏེ། དེའི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེན་པ་དགག་བྱར་གོ་བ་ཅིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ལ་

གཤམ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་
 ཚོས་ཙན་གཉིས་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རང་རོས་ནས་གཞལ་ན་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པར་འདོད་
 པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས་ཚོག་གསལ་དུ་རང་རྒྱད་བཀག་པའི་དགག་ཡུལ་མཐིལ་ཡིན་ཏེ། བདག་
 རྒྱུ་འགོག་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ལྷགས་དེས་གཞན་ལ་གཤམ་གྱི་རྗེས་དཔག་བསྟན་པར་
 བཤད་པ་ན། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ཚོས་ཙན། བདག་ལས་རྒྱུ་བ་མེད་དེ། རང་གི་ངོ་
 བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞེན་ཞེས་འགྱུར་བར་བཤད་པས། དེའི་
 ཚོ་ཚོས་ཙན་གཉིས་དང་། རྟགས་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རང་
 རོས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་ན་གྲངས་ཙན་པའི་ལྷགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བའི་སྟིགས་
 མར་སོང་བས་འདི་འདྲའི་བཤད་པ་ལའང་རྗེས་འདྲུག་རྣམས་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ་བ་ཨ་རེ་མཚར་རོ། །
 ཚོས་ཙན་གཉིས་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་སྤར་གྲོལ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་
 པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པ་མི་རུས་ཞེས་པའང་དགག་ཡུལ་མཐིལ་ཡིན་ཏེ། ཚོག་གསལ་ལས། ཚོས་ཙན་
 དང་རྟགས་སོགས་སྤར་གྲོལ་རང་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས་ཀྱང་པ་རོལ་པོ་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་
 བསྟན་པས་བདག་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་རུས་ཤིང་། དེས་མ་རུས་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རུས་པས་ཁོ་བོ་ཙག་སྟོན་པ་དང་མི་རྩོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ནམ་
 མཁའི་བརྒྱུད་པེར་བཀོད་པ་འཕགས་པ་ལྷས་གསུངས་པ་འདི་གཞན་ལ་གཤམ་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་
 མའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་གཞན་ལ་གཤམ་གྱི་མཚན་གཞི་སྟོན་དགོས་ཤིང་། ཡིན་ན་དེའི་ཚོ་
 ཚོས་ཙན་གཉིས་ཚད་མས་རི་ལྷར་གྲུབ་སོམས་ལ་སྟོས་ཤིག །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 སོགས་གསུམ་པོ་ཚད་མས་ཁས་ལེན་ཅེས་པའི་དོན། ཐལ་འགྱུར་བས་རིགས་པས་འཕུལ་བའི་ཚོ་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་བྱེད་དམ། རང་རོས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་དེའི་ཚོ་ཡང་
 དག་པར་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་པོ་འང་འཕུལ་བྱུང་བར་མཚུངས་པས་དགག་བྱ་བྱན་མོང་དང་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད་པ་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན། ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ་རང་རྒྱད་
 པས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་ཚོས་ཙན་སྟོང་རྒྱལ་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་

པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སྒྲ་རོ་དང་རེག་པ་དང་། གྲི་དང་ཚེས་དག་འབའ་ཞིག་པ། ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པར། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས། འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དྲི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་
 གོས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་བདེན་གཉིས་དང་རྒྱན་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་
 རྣམས་ལས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་གཅིག་ཤུར་ཉམས་དགའ་བ་དང་། མ་ལུས་
 པ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་ཤུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་
 དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཁས་སྤངས་པས་དེ་དག་ཁས་སྤངས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་
 དེ་དག་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
 མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་དང་། ལུ་རམ་རང་བཞིན་མངར་བ་ལྟར། གྲེ་བཞིན་ཚེས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ཅིས་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟན་འགྱུར་ན། ཞེས་པའི་
 རྟོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པས་རང་
 རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། དངོས་སྒྲ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཛེར་ན། འདི་ནི་
 གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ལ་སྟོ་རྒྱ་གིན་ཏུ་རྒྱུད་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་བྱིར། །
 ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྒྲོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་
 གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། གྲེ་ནི་དེའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུན། །
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་
 གངས་སོ། ཞེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གྱིས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་
 རྟོགས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། གེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་
 བཞི་ཆར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
 ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་ཤུང་པོ་རང་མཚན་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་
 པ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་
 གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་ཆད་སྟོང་པ་འགའ་ཞིག་དང་། ཟུང་
 འཇུག་པ་དག་ཀྱང་མཐའ་དང་པོ་བཀག་པའི་ཆོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་།

མཐར་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲིམ་པས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པས་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་དང་།
 སྟོང་ཚུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་འོས་གསུངས་སྒྲིམ་པ་པོ་
 སུ་ཞིག་སྒྲིམ་ན་སེམས་ཅམ་པ་སྟེ། འགྲེལ་པར། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གཞན་དབང་མི་སྣ་དར་འདོད་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་གཞན་སྟེ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གཞུང་འོག་མའི་མཚམས་
 སྒྲུབ་ལས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་ན། འདི་
 གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཐར་མཐའ་བཞི་
 རིམ་པ་བཞིན་བཀག་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་བྲལ་འདོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་
 སྒྲིམ་དམ་བཅའ་དང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་
 འབྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་སོགས་རྣམས་བཅའ་དགག་
 པའི་དམ་བཅའ་རྣམས་དམ་བཅའ་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་རིགས་པས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་བྱུང་དབང་ལས་སྒྲིམ་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་པ་
 དང་། ཆོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིམ་པས་ལོངས་སྟོང་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་
 སོགས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤམ་གསེར་པོ་ཡོད་པ་དང་
 སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དམ་བཅའ་དང་།
 གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན། །སོགས་དང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་
 སོགས་རང་མཚན་དང་སྒྲིམ་ཚན་གྱི་དམ་བཅའ་དང་། སྒྲོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཕྱིར་མི་ལོག་པར་དམ་བཅའ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་
 གྲུབ་པའི་སྟོང་དུ་བྱང་ཆོས་རང་གིས་ངེས་ནས་གཞན་ལ་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པའི་དམ་བཅའ་
 རྣམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཅོད་ཞོག་གི་ལུང་གིས་བསྟོན་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པའང་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་ཡོད་པའི་ཆོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་
 གཞི་དང་། ཉན་ཡིད་དང་རང་རིག་སོགས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པའང་གོང་དུ་

གསལ་བར་བཀག་ཟིན་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་དེ་དག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་
དེ་དག་ཚད་མ་བཞིའི་ནང་ནས་ལུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རང་ལུགས་འཐད་པའི་བྱུགས་ནུམས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ་གཙོ་བོ་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་འབྱེད་པ་དང་། ཞར་བྱང་ཐ་སྟད་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་
འབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཐ་སྟད་འཛིག་མཚམས་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་གཞུང་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རྩ་ཤིང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྒྲེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་
པ་འདིས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་སྟོན་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཆར་འདོད་
ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
འདོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་
བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐལ་འགྱུར་གསུངས་ཤིང་། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་དེ་བཀག་ནས་རང་རྒྱུད་
མཛད་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བས་སྤྲུལ་མའི་སྟོན་སྒྲུང་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞིབ་ཏུ་བཀག་ནས་ཐལ་
འགྱུར་གྱི་གཞུང་འཛུགས་པར་མཛད་པས་ཐལ་རང་གི་ཐ་སྟད་འབྱུང་བའི་གཞི་དང་། འབྱུང་བའི་
མཚམས་དང་། འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་
འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་སྟོན་ས་འབྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ས་འབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་གང་དག་ཅེས་པ་ནི་བརྟེན་པའི་ཚིག་སྟེ། མ་ལུས་པ་ཞེས་པའི་དོན་
ཏོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་ཚིག་སྟེ་ཡུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །
ནམ་ཡང་ཞེས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ཚིག་སྟེ་དུས་ནམ་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་གང་དག་བདག་ལས་སྒྲེ་བ། ཡུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་གང་ན་འད་དུས་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་སྒྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གཞན་གསུམ་ལ་འད་སྒྱུར་བའོ། །འདི་ལ་འད་ཐལ་འགྱུར་
བས་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྒྲེ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ཞིང་དགག་བྱ་ལ་

དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་སྒྲོར་ལ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ཞིང་དགག་
བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཤེ་ན། ལྷན་སྐྱེས་
གྱི་སྒྲོས་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟར་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་སྒྲོས་
གྲང་འདོད་ལ་འདོད་ཚུལ་རྒྱུད་པན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དབང་ཐུག་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་འེག་གཅེར་བྱ་
པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། རང་གི་སྤེལ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ནམས་གྱིས་འདོད་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་
ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་། ལྷ་པ་མེད་པའམ། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཉིད་འགོག་པའི་ཆོ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་
ལ་མཐའ་བཞི་སྤྱི་ཅིང་། ལྷ་པ་མི་སྤྱིད་པས་དོགས་པའི་མཐའ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་མཛད་
པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ལ་ལྷོས་མི་ལྷོས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུས།

དང་པོ་ལའང་རྒྱུད་འབྲས་བྱུ་ལས་ཐ་དད་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ལའང་ཐ་དད་
པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ན་གཞན་སྐྱེའི་ཕྱོགས་སུ་འདུས། ཐ་མི་དད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་ན་བདག་སྐྱེའི་ཁོངས་
སུ་འདུས། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་ན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
མཐའ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིས་དགག་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་བསྟན་ན་གཤེགས་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་
འགའ་ཡོད། ཅིས་སོགས་དང་འགའ་ལོ་ཞེས་པའི་སྒྲོན་སྒྲུང་ལའང་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི། རང་རྒྱུད་
གྱི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དམ་བཅས་
པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་འཐད་པ་སྒྱུར་བ་ལའང་
གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་མ་བརྟེན་པ་དང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་བརྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་དག ཁྱད་པར་མི་སྤྱིད་པས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དངོས་པོ་
རྣམས་རྒྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། མེད་པ་མི་སྐྱེ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་གསལ་བ་གསལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་པ་
མེད་པར་འབྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་པར་གསལ་བར་གྲུབ་ཟིན་པ་སྒྲུར་ཡང་གསལ་བར་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྤྱེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་འཐད་པ་སྒྱུར་བ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པས་སྒྲོན་བཞེད་

པའི་ཚུལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེའི་ཉེས་པ་སྤང་བ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཐད་པ་སྦྱོར་བ་དགག་པ། ཉེས་པ་
དེ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་བས་འཐད་པ་སྦྱར་བའི་ཚུལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་
འཐད་པ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱོ་བ་དོན་མེད་པར་ནི་རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྦྱོ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་
གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཐོབ་པ་
དང་། གྲགས་པའི་དོན་མི་རུང་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་
རྟོགས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མུ་གུ་སྟོན་པོར་བདག་ཉིད་ལས་བདག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱ་
ས་བོན་སྦྱོ་བོའང་བདག་ཉིད་ལས་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན་རྟག་ཏུ་ས་བོན་གྱི་རོ་བོར་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བས་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་སྦྱོ་བོའི་གནས་སྐབས་འགག་པར་མི་འཐད་
པས་མུ་གུ་སྟོན་པོའི་གནས་སྐབས་འབྱུང་བར་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱ་འགགས་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་རྒྱུ་ལུད་ལ་སོགས་པས་ཡན་བཅུགས་པའི་སྟོན་ནས་ས་
བོན་གྱིས་མུ་གུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ་མུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བོན་འགག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་གང་
ཡང་མེད་དོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་རང་ལ་རང་གི་བྱ་བ་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་བོན་གྱི་ཆོས་ལུ་མུ་གུ་ལ་དམིགས་ཤིང་མུ་གུའི་ཆོས་ལུ་ས་བོན་ལ་
དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་བོན་
གྱི་དབྱིབས་ལྷུ་མ་པོ་དང་ཁ་དོག་སྦྱོ་བོ་དང་། རོ་མངར་བ་དང་། རུས་པ་མུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོན་
པ་ཁ་བར་འགྱུར་བར་དམིགས་ཤིང་། མུ་གུ་ནི་དབྱིབས་རིང་པོ་དང་། ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དང་། རོ་ཁ་
བ་དང་། རུས་པ་གྲིབ་མ་བསྐྱེད་པར་དང་། སྟོན་པ་མངར་བར་འགྱུར་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི་མུ་གུ་དམིགས་པའི་ཆོས་ལུ་ལྟར་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ས་བོན་ཡང་

དམིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་ས་བོན་མི་དམིགས་པ་ལྟར་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མྱ་གུ་
 ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དམིགས་པའི་ཆོས་བོན་ལྟར་དེ་དང་
 བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་མྱ་གུ་འང་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་མྱ་གུ་མི་དམིགས་པ་ལྟར་དེ་
 དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ས་བོན་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་འདྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བསྟན་
 བཅོས་ཅུ་བར་ཁ་འཕངས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མ་སྐྱེས་པས། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཅི་ལྟར་སྐྱེད། །
 ཅི་སྐྱེ་སྐྱེས་པས་སྐྱེད་བྱེད་ནི། སྐྱེས་ན་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད། ཅིས་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་
 ཉིད་ན། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱེས་ཀྱིས་འཐད་པ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་དོ་ཅི་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་པ་
 རོལ་པོའི་སློ་རོར་མཐའ་གཅིག་དུ་རེས་པའི་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་དུ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱོག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་བཅའ་འཇུག་པ་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་
 ཞེས་པ་སྟེ། གཏན་ཆོག་དེ་ནི་དཔེ་ལ་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་བྱུང་བུ་རྩྱུང་གཞི་ལ་ཉི་བར་
 སྦྱར་བ་ཐོབ་པས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན།
 ཞེས་བསྟན་ལ་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པས་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནི་རྣལ་མ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གངས་ཅན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དངོས་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེའི་བྱབ་པ་སྟོན་ཏེ་གོ་སློའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་
ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་
ཚོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་
དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་སྒྲུས་སོ། །འདིའི་དོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་ཀྱི་དག་འདི་རང་
རྒྱད་ཡིན་ནམ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཤེས་རིག་སྐྱེས་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་གཏན་
ཚིགས་དང་དཔེ་བརྗོད་དགོས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་ཤེས་
རིག་སྐྱེས་བྱ་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་ལ། གཞན་ཡང་རང་རྒྱད་ཀྱི་
ཏྲགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞན་གངས་ཅན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་དང་གྲུབ་པ་ལ་
བསྐྱབ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གངས་ཅན་གྱིས་ཅི་ལྟར་སྒྲུས་ན་འདི་
རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་འབྲས་བྱ་མངོན་པར་གསལ་བའི་
རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་འབྲས་བྱ་དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་གང་། དང་པོ་
ལྟར་ན་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་
ཐམས་ཅད་རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་བདག་ལས་མི་
སྐྱེ་བ་ལས་བསྐྱོག་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། བསྐྱོག་པ་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་བསྐྱོག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཐུག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་ན་
གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་དང་པོ་གཉིས་སྤང་བ་དང་། བསྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྟུན་ན་འགལ་བ་དང་། གཞན་ལ་
གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྟུན་ན་མ་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་རྟགས་དང་པོ་འགལ་བ་དང་། གཉིས་པ་འགལ་བ་དང་། གཉིས་
ཀ་འགལ་བའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དོན་མེད་པ་དང་། ལུས་པ་མེད་པ་དང་།
རང་རྒྱུད་མི་རིགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྟུན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྟུན་པ་འདི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནམ། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྟུན། དང་པོ་ལྷར་ན་དེ་མ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་ན་
མི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་འགལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་རྒྱུ་དང་། དེ་ཉིད་སྤང་ཡང་སྐྱེའོ་ཞེས་འདོད་པས་ཁས་སྤངས་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན།
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཁས་སྤངས་འགལ་བ་བརྟུན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
སྟོན་ལུས་ཤིང་། དེ་བསྟོན་པས་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོན་པའང་བསྟོན་པས་སྐབས་
འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྟུན་པ་ཉིད་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས་ཁས་སྤངས་འགལ་བ་བརྟུན་མོད། གྲངས་ཅན་པས་ཅི་ལྷར་ཁས་
སྤངས་སྟེ་ན། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་རྒྱུ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བོ་ཞེས་པ་ནི་བདག་སྐྱེའི་དོན་ཡིན་པས།
ཐལ་བ་དང་པོའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཉིས་པའི་བསལ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དོན་

མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་པའི་ཡན་དུ་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་འབྱུང་བས་དོན་
དང་བཅས་ཤིང་། གསལ་བའང་གསལ་བར་འབྱུང་བར་མི་འདོད་པས་ཐུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྒྲིམ་པས། ཐལ་བ་དང་པོའི་བསལ་བ་དང་། གཉིས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཁས་སྤངས་སོ། །
གསལ་བའང་གསལ་བར་སྐྱེ་ན་སྐྱེན་ཅི་ཡོད་ཅེས་པའི་ཡན་དུ་མཛོན་པར་གསལ་བར་ཡོད་པའང་
གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཐལ་
བ་དང་པོའི་རྣལ་ཁྱབ་དང་། གཉིས་པའི་ལྷོག་ཁྱབ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་མ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བར་བརྟུན་པས་
ཀྱང་ལོག་ཏོག་མི་སྒྲོག་ན་དེའི་ཆོད་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་
གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྒྲོག་པས་རང་རྒྱུད་ལ་རུས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྟོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་དབུ་མ་པ་
ཡིན་ན་ནི། ཞེས་པ། བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
དེའི་ཆོད་ངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་
ཏེ། རང་རྒྱུད་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་མཛོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་བཞི་པོ་གང་རུང་
གིས་སྐོལ་ཕྱིར་སྐོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྟངས་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་གཞན་རྟོགས་བདག་སྐྱེ་བཀག་
ནས་རང་རྟོགས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལས་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་གཞན་
རྟོགས་ལས་རྟོགས་གཞན་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
སྟེ། འདིའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ཞེས་སོགས་ཚིགས་
བཅད་གཅིག་དང་། རྩོད་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། ཅེས་ཚིགས་བཅད་
གཉིས་དྲངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་མ་སྤངས་པ་ལ་ཐུག་པར་སྟངས་དོ། །
ཤུགས་ལ་ཐ་སྟད་ནམ་འཛོག་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ཐ་སྟད་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་རང་རྒྱུད་ཡོད་པར་
བརྟན་ཅིང་། མ་བྱས་ཆོས་ཅན་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཆད་
མས་མ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པའང་ངེས་པར་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་

འདིའི་དོན་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མི་རིགས་ཏེ།
བདག་སྐྱེ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་གཞན་སྐྱེ་འང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་
གཞན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ཀའང་ཕྱོགས་
སུ་མ་ཕྱིན་ཏེ། འདིར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་རིགས་མི་རིགས་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ།
དེའི་ཆོ་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་
བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་སུས་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྐྱས་པའི་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་།
གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་སྒྲིན་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་འགལ་ཏེ། སྒྲིན་དེ་གཉིས་
ནི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་
རྒྱུད་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེའི་གཞི་ཁས་མ་བླངས་པས་སྒྲིན་དེ་དག་བརྟེན་
པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་བླངས་པ་ལ་རི་ལྟར་བརྟེན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་ཡོད་པ་འདི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་མངོན་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་
པའམ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་མངོན་པར་གསལ་བར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤར་
བརྟེན་པ་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཅི་སྟེ་དེའི་ཆོ་དབུ་མ་པ་ལ། རང་ལ་ཕྱོགས་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་
མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བྱབ་པ་བྱུང་མོང་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བསལ་བར་མ་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་བྱབ་པ་
ཡ་རོལ་པོ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགལ་བ་བརྟེན་དགོས་ལ། ཡ་རོལ་པོའི་སྒྲོ་རྟེན་རྟགས་ལ་
འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དཔེ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བར་བྱ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྟེན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། མི་རིགས་པའི་ཉེས་པ་དེ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་རྟགས་འདི་བརྟེན་པའི་ཚུལ་འོག་ནས་འབྱུང་བས་མ་བརྟེན་དུ་

རྒྱལ་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་སྟོན་མེད་དེ་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པས་མ་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་སྟན་འབྱེན་པ་ཆེས་གསལ་བོ་ཡིན་པས་པ་རོལ་པོ་ལ་གྲུབ་
པའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁོ་ན་གྲངས་ཅན་པས་བགོད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རིམ་བུ་སྟུམ་ན། ཡོད་པ་སྟེ་
དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། རྒྱ་སོ་སོར་
དེས་པ་ལ་བདག་ལས་སྟེ་བའི་དཔེ་མེད་པས་བྱབ་པ་འདར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་མ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲིས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ་ཞེན་
འདིའི་ལན་ལ་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ནི་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁང་རང་
གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་བཞིན་
ནོ། ། རྒྱུད་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་དེའང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་དེ་བས་ན་བདག་
ལས་སྟེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྟེ་ཚིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་ལྔ་པ་
དེའང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དག་འདིས་དངོས་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མ་བརྗོད་པའི་
གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། ། རིམ་བུར་བསྟན་ཅི་ན། གཏན་ཚིགས་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགོ་
བ། ། བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད། ། ལྟ་བུ་དེ་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ། གཏན་ཚིགས་ཉི་བར་སྦྱར་བ་ལ། །
ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་ལ་བྱུང་བའི་ཤུགས་ལ་བྱབ་བྱ་ཅོད་གཞི་ལ་སྦྱར་བ་དོན་གྱིས་
ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན། སྦྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མངོན་
པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་དམ་
བཅའ་བ་བསྟན་ལ་དེ་དག་གི་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ་ན་དོན་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཡོད་པ་ལ་བདག་
ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་བྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་ལྟར་ཡང་

སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དཔེ་མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་
 བའི་སྟེང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ན་དེའི་ཤུགས་ལ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་གྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱུང་བ་བྱ་ཅོད་གཞི་ལ་ཉེ་བར་སྐྱར་
 བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་ཤུགས་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་
 བའི་གཏན་ཚིགས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཅོད་གཞི་ལ་ཉེ་བར་སྐྱར་རྒྱུའི་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དང་པོ་
 གཏན་ཚིགས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་མཛུགས་བསྐྱེ་བ་
 བེ་དམ་བཅའ་བའི་ཤུགས་ལ་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་
 གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་དངོས་སུ་
 ཡན་ལག་ལྷ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་མེད་ཀྱང་བྱུང་བ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་སྐྱེ་
 ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བྱུང་བ་བྱ་ཅོད་གཞི་ལ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་ཉེར་སྐྱར་གྱི་ཤུགས་ལ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དང་པོའི་གཏན་ཚིགས་ཟིན་ལ། དེ་བས་ན་སྐྱེ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་
 མཛུགས་སྐྱེ་དམ་བཅའི་ཤུགས་ལ་ཟིན་པས་ཡན་ལག་ལྷ་དོན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །
 སྐྱིར་སྐྱིར་བ་རྣམས་ལ་བྱུང་བ་བསྟན་བཤད་གཉིས་མི་དགོས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་དོན་ལ་
 གཉིས་ཡོད་པས་དཔེ་ལའང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་
 པ་ནི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པ་བསྐྱེ་བ་བྱུང་བ་ཕྱིར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱེ་བ་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་པ་རོལ་པོ་
 ལ་དཔེ་མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་རྗེས་འགྲོའི་བྱུང་བ་བསྟན་པས་འགལ་བའི་སྟོན་དུ་འང་
 མི་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་རྗེས་འགྲོ་བསྟན་པས་འགལ་བར་མི་
 འགྱུར་མོད། བུམ་པ་ཁོ་ན་ཚེས་ཅན་དུ་བཀོད་པས་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་བདག་སྐྱེ་མ་བཀག་པས་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སུ་དོགས་གིང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རྟགས་འཛུགས་པས་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་དེས་
 པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པའི་སོགས་པའི་སྐྱས་གངས་ཅན་
 གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱུས་

བསྐྱེད་པ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདི་ནི་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་པ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་ལ་བཅའ་རིག་གཉིས་སུ་སྒྲིམ་པའི་བཅའ་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་མ་དེས་པའི་སྒྲིབ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྒྲོག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་དག་དེ་ཐལ་བའི་དག་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲོག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྩབ་བསལ་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འཁྱར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བྱེད་པ་དངོས་སུ་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་ནས་ཤུགས་ལ་རང་རྒྱུད་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱབས་འདི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་ས་ལོ་པའི་སྒྲོ་རོར་བསྒྲོག་པ་དང་འབྲེལ་བར་འཁྱར་རོ་སྒྲིམ་ན་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཁྱར་ཏེ། རྒྱ་རྣམས་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་དང་། ཞགས་པ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་རང་དབང་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམས་པ་ཡོད་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་སྒྲ་རོལ་ན་སོགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར་སོགས་དང་། ལྷ་རན་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན་སོགས་པས་ཐལ་ཆེར་ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དག་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་དག་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྟོགས་ན་འོ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་རིགས་པས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དག་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་པ་སྒྲོག་པའི་འབྲེལ་པ་མཛད་པ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་གཞན་ལུགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཐད་པ་སྒྲིབ་པ་བཀག་པ་ནི་གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་པ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས་དབུ་མའི་

ལྷ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་འང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
ཉེས་པ་དུ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་
བཞིན་དུ་འང་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
པས། འདིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལ་གཤམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཡོད་པར་
བསྟན་ཏོ། ། འོ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དག་བརྗོད་པ་གང་ཞེན་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་
རྣམས་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཤམ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཚོགས་ཅི་ལྟར་ཡོད་ན་འདི་ལ་དུག་སྟེ། བྱུང་པར་དོན་
མེད་པ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ། ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་འང་མཚུངས་པ། དེ་རང་གིས་
ཁས་བླངས་པ། སྦྱབ་བྱེད་གཞན་ལ་སྦྱར་བ། ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་དེ། དགག་ཆོས་བདག་ལས་སྦྱེ་བའི་
བྱུང་པར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བཀོད་ཅེས་འདྲི། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་བཀག་ན་ལུང་
དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པས་དེ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་དོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ།
བདག་ལས་སྦྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཕྲུལ་མདོ་དང་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདག་སྦྱེ་འདོད་པ་དེ་མི་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་བྱས་སོ་
ཞེ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཕྲུལ་མ་བླངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས་ཉམས་པའི་མུ་སྟེགས་པའི་
ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འགོག་པ་དབུ་མའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་པའི་སློ་ངོར་བདག་སྦྱེ་གྲུབ་པས་དེ་མི་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན།
དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་མཐའ་བཞིའི་དབྱེད་པ་མེད་པར་རྒྱུ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་ངོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པར་མཛད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་སྦྱོར་ཏེ། འདིར་ཀུན་

ཚོ་བ་ཏུ་འང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དག་གི་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལེགས་ལུན་བྱེད་རང་ཉིད་
ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རྟེ། རང་གིས་དོན་དམ་
པར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཏུ་ཆོས་ཅན་
མིག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཉིས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
འོ་ན་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་འདི་གང་གི་ཡིན། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་
དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེ་འང་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལས་མ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱས་ན་འང་པ་རོལ་པོས་
མིག་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་དེ་ལ་སྐྱར་གྱི་སྟོན་གཉིས་པོ་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གལ་ཏེ་རང་གི་སྡེ་བ་དག་གིས་གངས་ཅན་གྱི་རོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་རྟག་མི་རྟག་གང་
གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་བདེན་བརྟུན་
གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཙམ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་སྐྱར་གྱི་ཉིས་
པ་གཉིས་པོ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དོན་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལུན་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དག་གི་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
སྐྱེ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྐྱེ་མེད་དེ་རྟེན་ཆོས་ཅན་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཙམ་པོ་ནི་ཉམས་ཤིང་མ་གྲུབ་པར་ཁས་
སྒྲངས་པ་དང་འགལ་རྟེ། སྐྱེ་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་ནི་རིགས་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་དང་།
མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ཡིན་པར་ཁས་
སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱུང་སྐྱེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་
དངོས་སྐྱེ་འགལ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལ་བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་ཡོད་པ་ནི་སྐྱར་བཀག་ཟེན་རྟེ། །དཔེ་མ་
གྲུབ་པ་ནི་དཔེ་དང་ཡང་མི་མཚུངས་ཏེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་ཀྱང་
བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཆོས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདག་གི་སྐྱེ་
མཆེད་སྐྱེ་ཙམ་ནི་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཕྱིར་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཏུ་འང་ཁས་མ་སྒྲངས། དོན་དམ་
པར་ཡང་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལའང་མཚུངས་ཏེ། ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ། རོན་དམ་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ། ཅམ་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་རོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་ལེགས་ལྷན་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དེ་དངོས་སྒྲུབ་པས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་ནམས་སྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལ་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏེ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་། འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲོན་སྒྲུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་སྒྲུབ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞི་དང་ཉམས་དོན་དམ་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་པ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་ཅམ་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པས། ཕྱོགས་ཚོས་ཁྱབ་པ་བྱུན་མོང་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་ནམས་དེ་དག་གི་སྒྲེ་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞི་དང་ཉམས་ལའང་སྒྲུབ་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་ནི་ཁྱོད་ཅག་ལྟར་ན་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་ཁོ་ནར་ཆོས་ཅན་དུ་བཀོད་པས་ཕྱིར་སྒྲེ་མཆེད་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་དོགས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཉམས་ལུགས་པས་གཏན་ཚིགས་མ་དེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ཉེས་པ་དེ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནམས་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་ཏེ། གཞི་དང་ཉམས་སྒྲུབ་

མོང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱམ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞི་རྟགས་ཐུན་མོང་དུ་གྲུབ་པར་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། ཁོ་བོ་ཅག་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སུན་འབྱེན་པའི་ཐལ་བའི་དག་གིས་གཞན་གྱི་དམ་
བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བྱུང་པ་ཡ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཙམ་
གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དཔེར་བརྗོད་ནི་གཞན་དག་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བུའི་
ཆོས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་ལ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ།
གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་མེད་པ་དེ་ལ་གཞན་ལ་ལྟ་བུའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་
བཞིན་ནོ། །མིག་ལའང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྟ་བུའང་
འདི་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཡང་ཆོལ་ཕྱིར་
ཆོལ་གང་རུང་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་དེའང་ཡོད་དེ།
འཛིག་རྟེན་ན་རེས་འགའ་དཔར་པོ་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་མར་བྱས་པའི་ཆོག་
གིས་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འབྱུང་ལ། རེས་འགའ་ནི་རང་གི་ཆོག་ཁོ་ནས་འབྱུང་གི་གཞན་གྱི་ཆོག་
གིས་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རིགས་
པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འང་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལུང་གིས་གཞོད་པའང་།
གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་རམ། རང་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ལུང་གིས་
མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ལས་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་བརྗོད་པ་
དང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་དོན་སྒྲུབ་དག་དོན་དམ་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་། རྣམ་
རིག་པ་དག་གཉིས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྒྲེའོ། །ཞེས་སྒྲུ་ཞིང་རང་
རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྒྲེ་ཡོད་པར་སྒྲེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། གཞུང་ལས་འཆད་འབྱུང་གི་རིགས་པ། ལྷ་བས་བཀོད་པའི་རིགས་
པ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པ། དེ་ལ་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྒྲེན་བརྗོད་པའི་

ཚུལ། དེ་སྤང་བ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དེར་འཆད་
བར་འགྱུར་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་དོར་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་འདི་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར། རྒྱུ་མ་ཡིན་
པ་མེད་དང་སོལ་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱུ་མ་གྱུར་པའི་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་
བས་སྐྱོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེའི་ལན་ལ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་དང་། ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་བྱུང་བ་
གཞན་དང་མཚུངས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱུང་བར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་འདྲི་བ་དང་། བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་
པ་དང་། རང་གི་ཀུན་རྫོབ་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མི་འབྲེལ་ཉིད་དེ་དེ་ཡིན་ན། གཏུན་ཚིགས་བྱུང་བར་བརྗོད་པར་བྱོས། ཞེས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དུ་མཚུངས་བཞིན་དུ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ལ་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་བྱུང་བར་གང་
ཡིན་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤང་བ་དང་། ལྷས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ལན་དུ་མི་རུང་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཐོང་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། མ་དབྱེད་པའི་སྟོ་ལའུལ་
བས་དེ་ལྟར་མཐོང་མོད། དབྱེད་པའི་ཚོ་མཐོང་བ་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྐྱེ་བར་སྤང་ཡང་དངོས་པོར་
སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅག་ཉིད་ལ་གྱུར་པའི་མི་ལམ་སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་བརྟགས་པ་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྩལ་པ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེའང་མི་
འཐད་དེ་རིགས་པས་དབྱད་པའི་ཆོ་དུས་གསུམ་ལ་རྩལ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་གཞན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲིམི་སྒྲིམ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དམ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་པ་
ལས། སྒྲིབ་དང་། མི་སྒྲིབ་བར་མཐོང་བས། གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲིབ་དང་མི་སྒྲིབ་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་
པ་སྐར་དང་མཚུངས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ལས་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དེས་པ་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་ཉིད་འདོད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་
ཅག་ལ་རིགས་པས་དབྱད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འང་དེས་པ་མེད་མོད་ཀྱི་མ་དབྱེད་པ་སྒྲོ་འཁྲུལ་པའི་དོར།
ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་མ་འཆོལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ་དེས་
པར་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དེ་རི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། ཀྱན་རྫོབ་
ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྒྲུངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་
དོར་བྱས་བདག་ནི་སྒྲིབ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་བྱབ་པ་གཞན་དང་མཚུངས་པ་ནི་མུ་གུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་
གཞན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྒྲི། མེ་དང་སོལ་བ་ལས་མི་སྒྲིབས་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་
མཚུངས་ན། བྱོད་ལ་བྱབ་ལྡན་གྱི་རྟགས་མེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལྟུང་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་
གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གང་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་བྱབ་དཔེར་ན་ཆང་མང་
བཞིན། ལ་ལའང་དུ་ཙམ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆང་མང་གི་དུ་ཙམ་ལ་མེས་བྱབ་པ་གྲུབ་པས་
དེ་དང་དུ་ཙམ་དུ་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་ལའི་དུ་ཙམ་ལའང་མེས་བྱབ་པ་གྲུབ་པར་བརྟེན་ཅི་ན།
འདིར་ཡང་ས་བོན་གྱི་གཞན་ཙམ་ལས་མུ་གུ་སྒྲིབས་བྱབ་པས་དེ་དང་གཞན་ཙམ་དུ་ལྟོག་པ་གཅིག་
པའི་མེ་དང་། སོལ་བའི་གཞན་ཙམ་ལའང་མུ་གུ་སྒྲིབས་བྱབ་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་

ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་མེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་
འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་བ་ལང་གི་སློག་ཆགས་ཙམ་ལ་འོག་སོགས་ཀྱིས་
བྱབ་པས་དེ་དང་སློག་ཆགས་ཙམ་དུ་ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་མིའི་སློག་ཆགས་ལའང་འོག་སོགས་ཀྱིས་
བྱབ་པར་བྱོད་ལའང་འགྱུར་བས་ཀྱན་རྫོང་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
འདིའི་ལན་དུ་སྒྲ་རབས་པ་དག ལྷོག་པ་གཅིག་ལུ་ཁས་མི་ལེན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
སྒྲིན་པ་བྱེད་པ་སྒྲུང་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ནི་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆོ་བ་ལང་གི་སློག་ཆགས་ཙམ་ལ་
འོག་སོགས་ཀྱིས་བྱབ་པར་ཁས་སྤངས་ན་དེ་མཚུངས་པ་བདེན་ཡང་། དེའི་ཆོ་བ་ལང་ཉིད་མི་རྟོག་
པས་དེའི་སློག་ཆགས་ཙམ་ལ་འོག་སོགས་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྒྲེ་ན། རྒྱ་འགགས་པ་
ལས་སྒྲེ་འམ་མ་འགགས་པ་ལས་སྒྲེ།

དང་པོ་ལྷར་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་བྱི་མ་ལྷར་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །
གལ་ཏེ་རྒྱ་མ་འགགས་པར་འབྲས་བུ་སྒྲེའོ་ཞེས་པ་ནི་མི་སྒྲི་ཡི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མ་འགགས་པ་ལས་
འབྲས་བུ་སྒྲེ་ལ་སྒྲེ་བའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པས་དུས་མཉམ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་སྒྲི་མ་ན་མ་
ཡིན་ཏེ། སྒྲེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་རོ་བོའང་མིན། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་མ་
འགགས་པའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མེད་ན་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་མེད་པས་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་ཉིད་དུ་མི་འབྲད་
པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཞན་ལས་སྒྲེ་ན་ཕྱད་ནས་སྒྲེ་འམ་མ་ཕྱད་ནས་སྒྲེ། དང་པོ་ལྷར་ན་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། བྱི་མ་ལྷར་ན་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་དུས་ན་རྒྱ་མེད་པས་
འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་རྒྱའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྒྲེ་འམ་མེད་
པ་སྒྲེ་ཞེས་ཡོད་མེད་སྒྲེ་འགོག་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་དབྱེད་པའི་
རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྐད་དུ་གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་ནི་མ་དབྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་རོར་ཡང་གཞན་
ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་གི་རྒྱ་འབྲས་རྩམ་
གཞན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་བུའི་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་བྱིས་ཀྱི་བུ་ལ་དམིགས་ཏེ། འདི་

བདག་གིས་བསྐྱེད་ཅེས་དང་། ཤིང་གི་ས་བོན་ཙམ་བཅུགས་ནས་ཕྱིས་ཀྱི་ཤིང་སྡོང་ལ་དམིགས་ཏེ།
འདི་བདག་གིས་བཅུགས་སོ་སྟམ་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་བདག་སྐྱེ་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤར་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་གྱི་འདི་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྲིས་
པའི་ཆེ་དེ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་སྤར་བུའི་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་། ཤིང་གི་ས་བོན་བཅུགས་པ་ལ་རྟེན་ནས་
ད་ལྟར་གྱི་འདི་འགྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤྲོ་ཞིང་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐ་སྟངས་
དུའང་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ལྷ་བའི་རིགས་པ་ལྷ་ཞིང་སྤར་བ་འདི་ནི་
རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྲོད་རོ། །དེ་ནི་འདིར་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ་བསྐྱབ་
བཏུས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། མདོ་བྲངས་པར་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་བའང་གཞན་ལ་འཆི་བའང་གཞན་
ཞེས་དང་། སྐྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ལྟར་འཆི་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པས་ཐ་སྟངས་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན། འདིར་གཞན་ཞེས་པ་ནི་
གཅིག་མིན་པ་ལ་གཞན་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་བཞིའི་ནང་ཆོན་དུ་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྐྱབ་གྱིས། མཐའ་བཞིའི་ནང་ཆོན་གྱི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཐ་
སྟངས་དུའང་མི་བཞེད་ཀྱང་ས་ལུ་ལྷ་དང་པའི་མདོ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རྟག་པར་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་གི་
ཕྱིར་ས་བོན་ཡང་གཞན་ཉིད་ལ་ལྷ་གྲུའང་གཞན་ཉིད་དེ། ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལྷ་གྲུ་མ་ཡིན།
ལྷ་གྲུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ས་བོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་དུ་ས་
ལུ་ལྷ་དང་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། མ་རིག་པའང་གཞན་ཉིད་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་ཉིད་དེ། མ་
རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན། འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེའང་མ་རིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སོགས་སྐུ་ཤིའི་བར་དུ་སྤར་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་
ཉིད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེན། ས་བོན་ཡང་གཞན་ལྷ་གྲུའང་གཞན་པའི་ཤེས་
བྱེད་དུ་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་གྲུ་མ་ཡིན། ལྷ་གྲུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ས་བོན་མ་ཡིན་ཞེས་བཞོད་པ་
ལས་ཤེས་ཏེ། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་ནམ་མཁའི་བསྟོ་དང་། མོ་གཤམ་
གྱི་བུ་གཉིས་ཀྱང་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབེར་ན་ས་ལུ་ལྷ་དང་པའི་མདོ་འགྲེལ་ལས།
རྒྱ་ལྷ་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་བཞེད། ཅེས་པའི་རྒྱ་ལྷ་ནི་རྟག་

པར་མ་ཡིན། ཆད་པར་མ་ཡིན། འཕོ་བར་མ་ཡིན། རྒྱ་ཆུང་དུ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན། འདྲ་བའི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལས་འཕོ་བར་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་
རིགས་མི་འདྲ་ཞེས་དང་། འདྲ་བའི་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་བར་གསུངས་ཀྱང་
རིགས་མི་འདྲ་བའི་དོན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་བ་དང་།
འཇུག་པར། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ས་བོན་ལྷ་གྲུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་གཅིག་
ཉིད་ལ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་རྒྱལ་ནི་དེས་ན་དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱོག་པར་བྱས་ན་དངོས་པོ་
རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་སམ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་འགའ་
ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩོགས་གོང་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཡང་ཐམས་
ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་སྐྱེད་པ་དང་སུན་འབྱེན་པ་
ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སུན་འབྱེན་པར་སྒྲུབ་དོ། །

ལྷ་པ་དེ་སྤང་བ་བཤད་ཟིན་དུན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་ནི་འདི་འདྲ་དོན་འབྲེལ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། གོང་ཁོ་ནར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་སུན་འབྱེན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སུན་འབྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །དེས་ན་སྤང་
ཡང་འབད་པར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོགས་
སྤང་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་དབང་ལྷུག་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བ་དག་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་
གཙོ་བོས་བྱས་པས་རང་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དབང་ལྷུག་གིས་བྱས་པས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་དེ་ལ་
སྤང་བཤད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་ཁོ་ན་དང་། གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྤངས་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་དང་། མ་བཤད་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ལ་བདག་སྐྱེ་ལ་བཀོད་པའི་སྦྱོན་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ལ་གཞན་སྐྱེ་ལ་བཀོད་པའི་སྦྱོན་རྣམས་འབབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་རེས་བྱས་གྱུར་ན། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གཞན་རེ་རེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གཞན་རེ་རེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་འཐད་དེ། བྱེ་མ་དག་ལས་ཏིལ་མར་བཞིན་ལོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་བྱད་པར་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐྱོགས་སྤར་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུར་རོལ་མཛེས་པ་བ་དག་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་ཙམ་དང་། བདེ་སྤྲུག་སྐྱེ་བ་སྤར་མའི་རིག་པ་ཙམ་དང་། དགེ་མི་དགའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་འདིའི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་དང་། མཐུན་རྟེན་གྱི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲིལ། དཔྱོད་པ་བ་དག ཉི་ཤར་རྒྱ་བོ་བྱར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྤུང་རྒྱུ་ཚེར་མ་གཟེངས་རིང་ཚོ་བ་དང་། །མི་བྱའི་མདོག་དབྱིབས་ལ་སོགས་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་། །སྤུང་ཀྱང་མ་བྱས་རང་གི་རང་གིས་བྱུང་། །ཞེས་མཐོང་བའི་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲུབ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་བས་བཀོད་པའི་རིགས་པ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པ། ལེགས་ལྷན་གྱི་ཚོད་ལན་བཤད་ཟིན་དུན་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་འབད་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་སོགས་པ་གང་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལན་གཅིག་འབྱུང་བའོ། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་

དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ལོ་ཉླ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ཞིང་ལས་སོགས་ལ་
འབྲུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དོན་དང་བཅས་པར་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཉླ་ལྟར། ཁ་དོག་དང་།
དབྱིབས་དང་། ཁྱི་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་དག་ཆེས་
བཟང་བ་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། འཛིག་ཏེན་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྒོ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲི་
བ་མེད་དེ། ཏྲག་རྩ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲི་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི་འདི་ལའང་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་དེ་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱོག་པ་གསལ་བ་དག་གི་
དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་ན། དེའི་ཆོ་འདི་སྐད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྒྲི་བར་འགྱུར་བ་དང་།
ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྒྲི་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ན། བཤད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤར་སྤྲས་པའི་སྒྲིན་
དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སུན་འབྱིན་སྟེ། གཞན་དག་ན་རེ་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
སྤར་ལན་བཏབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། འདི་དག་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་བྱུང་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་འམ་
གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཞིབ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲི་
བ་འགོག་ཚུལ་ལ་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་བཞེད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་འགག་པ་
མེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཆོས་གཞན་བདུན་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་འགྲོ་འོང་
སོགས་ནས་ལྷ་བའི་བར་ནི་བྱ་རྩ་བ་དུན་ལ་དབྱེད་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རབ་བྱེད་རེ་
རེའི་ནང་ནས་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་རེ་རེ་ལའང་བྱེད་པར་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། ཁྱི་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། གང་ཞིག་བདག་ལ་

མི་ལྟ་བུ། རྟེན་གཞན་དག་ལ་ཅི་ལྟར་ལྟ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཐལ་འཕྱར་བས་རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ལ་ལྟ་བུ་བའི་ཆོས་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཐལ་འཕྱར་དེ་ཉིད་ལ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བྱས་ནས་གཞན་སྟོགས་སེལ་བར་བྱེད་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་དོན་དམ་པར་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་དང་མཚུངས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ། འབྱུང་བ་ལས་ཐུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན་ལོ། ཞེས་སོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་བཟོད་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་མེད་པར་ཐལ་འཕྱར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འདི་དག་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚད་མ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་དག་བདེན་གཉིས་འཇལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་དབྱེ་བ་ཤིང་། བདེན་དངོས་འགོག་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པ་དང་། མཚོད་བཟོད་ཀྱི་དགག་བྱ་སྒྲེ་སོགས་བརྒྱུད་དང་། རབ་བྱེད་ནི་ཕྱ་ཅ་བདུན་གྱི་དགག་བྱ་རྒྱུན་ནས་ལྟ་བུ་བའི་བར་ནི་ཕྱ་ཅ་བདུན་པོ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་ངོར་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཐུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཀྱན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། མི་སྐྱུ་བའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ལ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དག་མཐོང་བ་དང་། བརྟུན་པ་མཐོང་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བརྟུན་པ་མཐོང་བ་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་བདེན་བརྟུན་གྱི་བྱུང་པར་མི་འདོད་པ་ཤིང་། ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེ་བ་ཤིང་། ཐ་སྙད་དུ་འང་གཞན་སྒྲེ་མེད་པ་ཤིང་། རྒྱ་འབྲས་ཐུང་མ་ཐུང་དབྱེད་པའི་ཆེ་ཐུང་པ་ཁས་མི་ལེན་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་ཐུང་པ་ཁས་ལེན་པ་ཤིང་། རྒྱ་འགག་པ་འམ་མ་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲེ་ཞེས་དབྱེད་པའི་ཆེ་འགག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་འགག་པ་ཁས་ལེན་པ་ཤིང་། རྒྱའི་དུས་

178

ཆད་མཐའ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་འདོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་
ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་འབབ་ཉིན་ཡོད་དོ། །རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚད་མ་ནི་
ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་ལུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་
གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་སྒྱུར་བ་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།
རྟགས་དང་། དེགས་པ་དང་། འཐད་པ་ནམས་ནམ་གངས་ཡིན་པས་འདི་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་ལ་
གཤམ་ཀྱི་རྗེས་དབག །འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས།
སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་གཉིས་ལ་སྒྲ་རབས་པ་དག །ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་པ་རོལ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་ངོར། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པ་གཞན་ལ་གཤམ་དང་།
ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་བསལ་བ་གསུམ་ཀ་པ་རོལ་ལ་གྲུབ་པས་པ་རོལ་གྱི་ངོར་བསྐྱོག་པ་འཕངས་པ་
འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་གོ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས།
གཞན་ལ་གཤམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་གཏན་ཆོགས་དང་། སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལའང་དེ་ཉིད་
གཏན་ཆོགས་དང་། ཐལ་ཆོས་གསུངས་པས་པ་རོལ་པོའི་ངོར་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་
གཤམ་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མ་གྲུབ་ན་འགལ་
བ་བརྗོད་པས་བསྐྱོག་པ་འཕངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འོག་རྟོག་བསྐྱོག་ནས་བདག་སྐྱེ་
མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན་འགལ་བ་བརྗོད་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་པ་རོལ་པོའི་འོག་རྟོག་བསྐྱོག་ལུས་ན་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་
དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྱུར་དག་དེ་ཉིད་ལ་གཏམ་རྒྱུད་སྒྲ་ཆོགས་པའི་དག་ཡན་ལག་ལྔ་པར་སྒྱུར་
བའི་ཆོག་གཞན་ལ་གཤམ་ཀྱི་རྗེས་དབག་ཡིན་པར་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། སྒྲར་བདག་སྐྱེ་
འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཅན་མི་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡང་མཚུངས་པར་མགོ་བསྐྱེ་བ་སྟེ།
འདི་ལ་གཙང་ནག་པས་རྟོག་གའི་མགོ་སྟོམས་དང་། ཐོད་ཀླལ་གྱི་མགོ་སྟོམས་དང་། སྤྱི་ལྟོག་

གཅིག་པ་ཡིན་པས་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བ་སྟོང་གི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པར་མཚུངས་པས་དགག་པ་སྟེ། མུ་སྟེགས་པ་དག །
 དོན་དང་ཤེས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་དང་། རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནས་སྐབས་
 དེས་འགའ་བ་དང་། རྒྱན་བརྟན་པས་རྒྱ་མཚན་གསུམ་མཚུངས་པས་དགག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་པ་
 དག་རྒྱལ་དང་སྐད་ཅིག་བདེན། རགས་པ་དང་། རྒྱན་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འགལ་བའི་ཚོས་
 ལྷན་དུ་མཚུངས་པས་དགག་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དོན་ཀྱན་བརྟགས་དང་། ཤེས་པ་གཞན་
 དབང་དུ་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་བརྟགས་ན་མི་རྟོག་པར་མཚུངས་པས་དགག་
 པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྒྱན་མེད་པར་མཚུངས་པས་དགག་པ་སྟེ། གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་
 མི་རུང་བར་འགལ་བ་ལས་ཤེས་པའི་རང་རིག་པས་རང་མི་སྟེད་པ་དང་། མར་མེའི་རང་གསལ་
 བས་རང་མི་བསྟེན་པ་དང་། མུན་པས་གཞན་སྒྲིབ་པས་རང་མི་སྒྲིབ་པར་དེས་པ་དང་། འབྲུང་བར་
 འདྲ་བ་ལས་འབྲུང་བའི་རྣམས་པ་སོ་སོར་དེས་པ་དང་། དབང་པོར་འདྲ་བ་ལས་དབང་པོའི་རྣམས་པ་
 སོ་སོར་དེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱལ་མེད་པར་འདྲ་བ་ལས་སྒྲེབ་དང་མི་སྒྲེབ་སོ་སོར་དེས་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་བརྟགས་ནས་དགག་པ་སྟེ། བ་མ་འདི་ལ་མཐོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བརྟགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མཐོང་བར་མ་གྲུབ་པ་དང་། འབྲུལ་ཏོར་མཐོང་
 ཡང་དེར་དེས་པའི་རྒྱ་མ་མཐོང་བས་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེས་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། མཐོང་མ་མཐོང་
 གི་རྒྱ་མཚན་བརྟགས་པས་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་དགག་པ་དང་། མེ་སོལ་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་
 འབྲས་བུ་མུ་གུ་མ་མཐོང་བས་རྣམས་པ་མི་ཁེགས་པས་རྣམས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལན་དགག་པ་སྟེ། དེ་
 དག་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་གེ་པ་དག་གིས་རྟགས་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་སྟེ་ལྟོག་གཅིག་པའི་བྱུང་བ་
 འདོད་པ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྷན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྲལ་བར་མཐོང་བའི་རྟགས་
 ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་གཉའ་ཤིང་གིས་མནན་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི། གཏན་ཚིགས་
 འདིས་ནི་བྱུང་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་

བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་བདེན་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་
བཀོད་ན་ཐྱིགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། སྤང་བའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་བཀོད་ན་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་
དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དཔེ་བསྟན་པར་མི་ལུས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རྩོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་བཅུད་བྱས་ཆོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སུན་འབྱེན་བསྐྱབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པ་ནི་དབུ་མ་པས་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཤད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་དེ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མས་དངོས་སུ་མ་དེས་པའི་སུན་འབྱེན་ཉིད་
ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པའོ། །ཡུང་ཚད་མ་ནི་དེས་དོན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡུང་ལ་
བརྟེན་ནས་བརྟེན་བྱ་དེས་པ་སྟེ། དབང་ཚོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ཉེས་
འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ནི་སྐྱུ་མ་དང་སྤྱི་ག་རྒྱ་སོགས་དཔེར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་
དངོས་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་
རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་བསྟན་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པས་དེར་བསྟུ་བའོ། །

རིགས་དོར་ཚོས་ཅན་དང་མཐུན་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་ཅེས་
པ་འདི་ལའང་ཐོག་མར་དབྱེད་གཞི་འཛིན་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་དང་། བར་དུ་དེ་ལ་དབྱེད་པར་
བྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱུ་གྱི་ཚད་མ་དང་། ཐ་མར་དབྱེད་པ་རྟོགས་ནས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཚད་མ་
སྐྱེས་པའི་སྐབས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོའི་ཆོས་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཅན་ཁས་ལེན་ཏེ། ཐ་སྟངས་
ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ལུས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པའི་
ཆོས་རྒྱུ་གྱི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་ཟིན་པས་དེ་དག་ཁས་མི་ལེན་ཡང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་ཁས་ལེན་
ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྐྱུ་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་གྱི་དོར་ཡང་དེ་དག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྤང་
ཚོལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུགས་འདི་ལ་འདི་ཤིན་དུ་གནད་དུ་ཆེའོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་
བྱའི་སྟོན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཡུང་གི་སྟོན་ནས་སུན་མོང་དུ་བཤད།
དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་པོ་དོས་གཟུང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཤད། རིགས་

པའི་གཙུག་པོ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད། རིགས་པ་ཕན་ཚུན་མཆོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། དགག་གཞི་གང་ཟག་དང་ཚས་
 རྩིས་གཟུང་བ། དགག་བྱའི་བདག་རྩིས་གཟུང་བ། དེ་མེད་པའི་རིགས་པ། བདག་མེད་རྟོགས་ནས་
 བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ལ་གདམས་པའི་མདོ་
 ལས། གང་ཟག་བདག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཉན་པར་གྱིས། གང་ཟག་ལྷ་ལུང་རྒྱན་ཡིན་ཅི་ཕྱིར་ན། རྒྱུ་
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་གང་ནས། འབྲས་བུ་ལུང་པོ་ཟག་སྟེ་དེ་ཡི་བདག བདག་ནི་སེམས་
 ཅན་སོ་སོའི་ལུས་འདི་ལ། ང་དང་བདག་ཏུ་བརྩུང་ནས་ཆགས་སྤྱར་ཏེ། བདག་ནི་ན་དང་གི་
 བཀའ་གང་གིས་དོགས། བསྟོན་ན་དག་འཁོར་སྤང་ན་མི་དག་འསྟེ། ཇི་ལ་དམིགས་ནས་ལུ་
 སྟེགས་ལྟ་རྣམས་འདུག ངའམ་བདག་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་འདི་ལ་བརྟགས་ནས་འཁྲུལ་
 པ་ཡིན། མིང་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་བཏགས་པ་ཙམ། ལུས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་ག་རུས་རྣམས། འབྲུང་
 ཆེན་འདུས་པ་ཕྱི་རོལ་རྩིག་པ་འདྲ། སེམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོར་མེད། ཆོས་
 ལ་བདག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཉན་པར་གྱིས། ཆོས་ནི་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན། བྱེད་
 པ་མེད་ལ་མཆོན་ཉིད་འཛིན་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལ་ལོག་རྟོག་མཆོན་མར་བཅས་པ་དང་། ལྷ་མི་མཐུན་
 པ་ཡིན་ཏེ་དེ་མེད་དོ། ངདོས་འདི་སྤངས་ནས་སྤྱོད་ཉིད་མི་བཅུལ་ཏེ། སྤྱང་བ་ཉིད་ན་སྤྱང་བ་ཉིད་
 ཡིན་ཕྱིར། གཞིག་བཅོམ་མི་རྟག་ཙམ་ལ་སྤྱོད་མི་གདགས། སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཅིས་
 མངོན་ན། ཡོད་མེད་དབུས་དང་གསུམ་དུ་མི་གནས་ཏེ། ཡོད་པར་གྲགས་པ་འཁོར་བ་ལྟ་ངན་
 འདས། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལུལ་སེམས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུལ་འདི་དངོས་པོ་མེད་པ་འདི་ལྟར་
 བརྟག རང་སྤྱང་རྒྱལ་གཞིག་རྒྱལ་ཡང་ཆས་གཞིག་མེད། ངདོས་སྤྱང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་མི་
 ལམ་བཞིན། སེམས་ཀྱང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་རྣམས་དང་བྲལ། ཇིས་ན་འཁོར་བ་སྤྱོད་ཁོང་
 བདག་མེད་དོ། འཁོར་བ་མེད་པས་བྱ་ངན་འདས་པའང་མེད། ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པས་ན་མེད་པའང་
 མེད། མཐའ་གཉིས་མེད་ཕྱིར་དབུས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་བདག་མེད་བསྐྱེད་བྱས་
 བ། བདག་འཛིན་འཁོར་བ་རྩད་ནས་ཆོད་པར་འགྱུར། ཞེས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་བྱ་མེད་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། ཡོད་པའི་དགག་

བྱའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། རྣམས་ཀྱི་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་ངོས་གཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཚུད་སྒྲོག་ལས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། ཁ་ཅི་ཡང་མི་
འགོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པས་ན། དབུ་མ་པ་ལ་དགག་བྱ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་
དགག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་འོ། ཉེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་ནི། རིགས་ངོར་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་དགག་བྱ་དང་། འགོག་བྱེད་གཉིས་ཀ་སྒྲུ་མ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་ཏེ། ལུང་དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་སྒྲུལ་པས་སྒྲུལ་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་བྱས་སྒྲུ་མ་ལ། །
དགག་པར་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ། དགག་པ་དེ་ཡང་དེ་འདྲར་འདོད། ཅིས་གསུངས་པས་སོ། ཉེས་
ན་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ནི་བདེན་དངོས་སུ་ཞེན་པའམ། མཐའ་བཞིར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་ནི་གང་ལ་བདེན་འཛིན་ཞུགས་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་དེ་དག་ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞུགས་པ་ན་བུམ་པ་ཉིད་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་
བདུན་གྱིས་བཙལ་ནས་དགག་དགོས་པ་བཞིན་འོ། ཁ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་
པས་ནི། དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྟོང་འགྱུར་ཞིང་། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། ཉེ་ཡང་ཕྱི་
ནས་སྟོང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། ཉེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་དུ་བཟུང་བས་འཛིན་པ་པོ་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱ་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་
པའི་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པས་དགག་དགོས་པ་དང་། ཞེན་
ཡུལ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པས་དགག་རྒྱས་པ་དང་། ཉེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། ལམས་པས་
གནས་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་དགག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་ཞེན་
ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ལོག་གེས་དང་། རྣང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་རྟོག་མེད་ལོག་གེས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱའི་དུས་ན་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་དང་། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དུས་ན་
གཉེན་པོ་གོམས་པས་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་པ་ལས་འདིར་རེ་ཞིག་དང་པོའོ། ཉེ་འགོག་པ་ལའང་དེ་ལྟ་བུའི་

མེད་པར་ལྷ་པའི་ཆད་ལྷའི་ཡུལ་དང་། སྤྱི་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་བདག་གཉིས་
དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོགས་མཚན་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲོས་པ་ཙམ་དང་གསུམ་དུ་བྱེ་བའང་
ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་བྱུན་མོང་གི་དགག་བྱ་དང་། བྱི་མ་ཐེག་ཆེན་བྱུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བདག་དང་ཡུང་སོགས་རྣམ་རིག་གི །
རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྱིབས་པ། །རྟག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སུ་སྟེགས་པས་
བརྟགས་པའི་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་
མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་རིག་པས་བརྟགས་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་
གསུམ་དུ་བཞག་པའང་ཡོད་དེ། འདི་ནི་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཀྱན་
བརྟགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་དགོངས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མིན་པས། །
མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབུ་མ་པ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོན། །ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་
བྲལ་བརྟན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐའ་བཞིར་བྱེ་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དགག་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་ལས་རྣམ་
གཞག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བསྟན། མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་
དང་། དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མཐའ་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཀྱན་རྩྭ་ལྟེན་འབྲེལ་ཅི་
ལྟར་སྒྲར་བ་འདི་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སྟེ། མདོར་ན་མེད་པར་ལྷ་བ་ཉིད། །ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་མེད་ཅེས་པ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ངན་སོང་བ། །དེ་ནི་ལོག་པར་ལྷ་ཞེས་བཤད་ཅེས་
སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་ཆུ་ལོ་མཛེས་པ་བ་དག །ལྷ་དང་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་པའི་འགྲོ་
བ་རྣམས་མེད་ཅེས་འགྲོ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་
ནི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ཚོགས་པའམ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྒྲོ་བུར་དུ་འབྱུང་

བཤོ། །ཞེས་རྒྱུ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ལེགས་པར་སྦྱད་བ་དང་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་ལམ་
བདག་མེད་གཉིས་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བུ་ཅི་འདྲའི་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་གསུམ་
ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། དེ་ལ་འད་ཞེན་ཡུལ་དགག་དགོས་
པས་ཡུལ་ནི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ལ་འད་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་
རྒྱུ་འབྲས་ཐ་སྟོན་དུ་འདྲའི་མེད་པ་ནི་འདིར་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
དང་འགལ་ཞིང་། བདེ་ལེགས་དང་མི་མཐུན་པས་དགག་དགོས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཚད་
མས་ཁེགས་གིང་བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པས་དགག་ཞུས་པ་དང་། མེད་པ་པ་ནི་རན་འགྲོར་
འགྲོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགག་པར་གསུངས་པའི་སྦྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བདེན་དངོས་ཡོད་པ་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་
ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོང་
འདོགས་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་ཙམ་དུ་འབྱུར་ཡང་འཁོར་བར་
འཕྱུར་བར་འབྱུར་ཏེ། མདོར་ན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་ཅེས་པ། །བསོད་
ནམས་བདེ་འགྲོ་རྒྱ་མཐུན་པ། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ།
འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་དངོས་པོ་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་
དག་གི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་བརྟགས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལུང་པོ་ལས་དོན་
གཞན་པ། ཟ་བ་པོ་དང་། རྟག་དངོས་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་།
བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་བྱུང་པར་ལྷ་ལྟ་དང་། འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་།
འགའ་ཞིག་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་དུ་རྟོག་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་བྱེད་བྱ་ཏུ་སྦྱར་བས། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་བུ་བདེན་པར་བརྟགས་པ་དང་། མདོ་སྟེ་
པས། དོན་ཤེས་གཉིས་བདེན་པར་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་རིག་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་
པར་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་དགག་བྱ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་བརྟགས་

པ་སྟེ། འདིའང་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐའ་ནི། དབུ་མ་པར་སྟོན་པ། ཁ་ཅིག་དགག་བྱ་བདེན་པར་བཀག་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགོག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་འདོད་པའི་བདག་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་འང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཙམ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་བདེན་པར་བརྟགས་པ་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཞེན་ནས་འཆིང་བར་འགྱུར་བས་དགག་དགོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པས་དགག་ཅུས་པ་དང་། འདིར་ནི་སྟག་བསྐལ་རྒྱ་ཁྱུར་པའི། །བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དགག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱད་གཞི་དང་མ་སྐྱར་བའི་བདག་ཐ་སྟད་དུ་མེད་པ་དགག། བྱད་གཞི་དང་སྐྱར་བའི་བདག་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དགག། །ལྟན་སྟེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་གཟུང་ཚུལ་བརྟན་པའི་སྟོན་པ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་གནད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། བདག་མེད་པར་འདོད་པ་ནང་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་པལ་ཆོག་ཙམ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལྟར་སྤྱང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟད་དུ་འང་བདག་མེད་ཅིང་གང་ཟག་ཡོད་ཅེས་སྟེ། །འདི་ནི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྟེས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དུག་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། གང་ཟག་དང་སྟེས་བྱ་རྣམས་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་དུ། བདག་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་བྱས་ནས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་དང་། སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པ་དང་། ཁམས་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྐྱར་

བའི་བཤད་ཚུལ་ལ་སློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་རང་དགར་སྒྲུལ་པའོ། །གཞན་ཡང་བདག་དང་ཕུང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་ལྷས་ཕྱེ་བའི་བདག་དེ་གང་ཟག་ལ་འཛིག་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་།
ཕུང་པོ་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཇུག་པར། འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་
བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒོམ་པ་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།
དེ་ལ་བདག་ཏུ་ར་རྒྱལ་བ་འདི་ལ་བཞག་ཅིང་བསྐྱེད་པས་བདག་ཉིད་དེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བདག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མེ་དང་གིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཞེས་
པའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལ་ཉི་བར་སྒྲང་བར་བྱ་བས་ན་ཉི་བར་ལེན་པ་སྟེ། ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་
ལྟའོ། །དེ་དག་ལ་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ། །འཛིན་པ་པོ། །སྐྱབ་པ་པོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་བདག་ཏུ་ར་རྒྱལ་བ་བཞག་ཅིང་
བསྐྱེད་པས་ན་བདག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གི་
བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ། འཇུག་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་ཉིད་ཕུང་པོ་ལ་རིགས་པ་རྣམ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བའི་ཚོ་མི་རྟེན་པ་ལ་
བྱས་པས་གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་དོན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟའོ། །འདི་ནི་ཞིབ་
མོའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་དབེན་པ་སྟེ། རིགས་པ་དེས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་རིགས་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་
བའི་ཚོ་རྟེན་ན་དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་བདུན་གྱིས་དབྱེད་པ་
མ་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དོན་གཅིག་པར་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་སྟེ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་
སྟེ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་སྟེ་བ་མེད་པའི་དོན་ས་
བོན་ལས་མུ་གུ་སྟེ་བ་ཉིད་མཐའ་བཞིར་དབྱེད་ན་མི་རྟེན་པ་ལ་བྱས་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
གིང་རྟ་དང་གིང་རྟ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། གིང་རྟ་དོན་དམ་པར་མེད་
པའི་དོན་གིང་རྟ་ཉིད་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་མི་རྟེན་པ་ལ་བྱས་འདུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བའོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི། ཇི་

སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་པའི་རར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
ཡུལ་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་བདག་དང་། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་ལུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གི་
ནམ་གངས་ཀྱིས་བསྟན་པས་གང་ཟག་ཙམ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉིད་སློ་དེས་ཡུལ་རང་གི་སྤྱད་ལུགས་ཀྱིས་
ངོས་ནས་གྲུབ་པར་གཟུང་བའི་རྣམས་ཡོད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་གི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་རང་དགར་སྐྱས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་
གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་
ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་ཀྱི་བདག་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོམ་
བཞིའི་ནང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་ཀྱི་བདག་དོན་གཅིག་པས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འཛིག་པ་དང་། བདག་དང་ལུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བདག་ནི་བྱེད་གཞི་གང་ཟག་
ཙམ་ལ་འཛིག་པའི་གནད་དམ་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
བདག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་གང་སྟམ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སློ་
སྐྱད་ཅིག་རེ་རེས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སློ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་སྐྱེས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་ལུང་པོ་ཙམ་དང་། ང་ཙམ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་སྤང་
བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་། ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཤས་ཙན་དང་། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཙན་ལ་སོགས་
པའི་ཐ་སྟད་དུ་མས་གསུངས་ཤིང་དེ་དག་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་རིགས་པས་དབྱེད་
པའི་ཆེ་རང་གི་ཡན་ལག་ནམས་ལ་ལྟོས་ནས་འགོག་པ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
དང་གནད་གཅིག་གོ། །འོན་ཀྱང་སློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་སྤྱིད་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་དུ་རང་

གིས་གང་དུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། ལུས་ལ་ལུས་
 དབང་ཐོབ་པའི་ལྷ་ཡིག་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། གཏི་
 ལྷ་ཡིག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཇུག་པར། གཏི་ལྷ་ཡིག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་ཕྱིར་
 ཀླན་ཐོབ་ཏེ། དེས་གང་བཅོམ་མ་བདེན་པར་སྤྲོད་དེ་ནི། ཀླན་ཐོབ་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་པ་དེས་
 གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེས་ན་དེའི་འཛིན་སྐྱོངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་རིགས་པ་ནི་སྤྲོད་པ་དང་དོན་
 གཉིས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ཆོ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་རང་
 གི་ཡན་ལག་ལ་དབྱེད་ནས་འགོག་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཀླན་བཏགས་ཀྱི་གཟུང་
 ཡུལ་ནི་སྤྲོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱར་མི་བྱེད་པར་
 བསྐྱེད་བྱ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་། རང་སྤྱི་གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྱི་པས་གང་ཟག་རྒྱས་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱི་བ་བྱེད་མང་དུ་བཀོད་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྡར་འདུས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 ཉིད་གཉིས་སྤྱོད་འདུས་སོ། གཞན་སྤྱི་དང་རང་སྤྱི་དང་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་བདེན་པར་
 ཡོད་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་མང་དུ་བཀོད་ཀྱང་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་བ་བཞིར་འདུས་སོ། མདོར་ན་ལྷ་ཡིག་སྤྱི་
 གྱིས་གཟུང་བའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་དབྱེད་པ་མེད་པར་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
 པར་གཟུང་བའི་ཡུལ་ནི་ལྷ་ཡིག་སྤྱི་བ་བདག་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རིགས་པ་ལྡར་སྤྲོད་གི་སྤྱི་བ་
 བྱེད་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་ནས་བདེན་པར་གཟུང་བའི་ཡུལ་ནི་ཀླན་བཏགས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཏེ།
 དགག་བྱར་བྱེད་པ་ལ་ནི་བྱེད་པར་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། མེད་པ་སྤྱི་བ་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཡོད་པ་སྤྱི་
 འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྤྱི་བ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆབས་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་རུངས་པ་
 ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་དགག་པར་རིགས་
 པས། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། རེ་ཞིག་ཉེས་ཀླན་འབྱུང་བའི་གནས། མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱོག་

ཟིན་གྱིས། རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་། རྒྱལ་པ་འབྱུང་བ་མཉན་པར་གྱིས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དགག་སྒྲ་བ་དང་། སལ་ཆེར་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་པ་ལ་
དགོངས་ནས་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞུང་ལས་མང་དུ་མ་གསུངས་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
རིགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཚུ་
རོལ་མཛས་པ་བ་དག་འགོ་བའི་རིགས་ལ་མི་དང་དུད་འགོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱི་ལྟ་དང་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་འགོ་བ་གཞན་ནི་མེད་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་བོ་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆང་དང་ཕྱོས་པའི་རུས་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་
རྩིས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་བ་སྒྲ་ཕྱིར་མེད་དོ་ཞེས་དོན་གྱི་རོ་བོ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་
དེའང་མི་རིགས་ཏེ། འགོ་བ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བས་དེ་འགོག་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ལུས་སེམས་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྟན་པས་སྒྲ་བ་སྒྲ་ཕྱི་འགོག་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྒྲ་མ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དཔྱོད་པ་བ་དག་འགོ་བ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོར་མའི་རྩོལ་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་རྒྱུ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པའང་མི་
རིགས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ།
མར་མེ་ལྟར་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ངེས་འགའ་བར་མཐོང་བའི་རྟགས་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་འབད་
པ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བས་གཞོད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཉེས་པ་དང་། ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་ཁ་ཅིག་ལམ་བསྟོམས་ཀྱང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་
འཐོབ་སྟེ་དེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོལ་བའི་ནག་པོ་ལྟར་སྒྱུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
རུང་ཡང་ཆུའི་ཆ་བ་ལྟར་རྟེན་མི་བརྟན་པས་འབྱོངས་པའི་དུས་མེད་པ་དང་། འབད་པ་ལ་ལྟོས་པས་
འབྱོངས་པ་ལྟར་སྒྱུངས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་དེ་ཡང་
མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་དང་པོ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གསུམ་པ་མ་ངེས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ་སྒྱོན་
ཡོན་ཐམས་ཅད་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དགག་པ་ནི་སྤྱིར་གང་ཟག་དེ་ལ་དབྱུད་གཞིའི་

སྒྲོ་ཅན་དང་། དགག་བྱའི་སྒྲོ་ཅན་དང་། བཀག་པའི་སྒྲོ་ཅན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་འདུག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་མ་
དབྱེད་པར་རང་དགས་གནས་པའི་ཆོ། འདི་ནི་ལྷ་ས་ཁྱིན་ནོ། འདི་ནི་མཆོད་སྦྱོར་ནོ། ཞེས་སོགས་
ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། འདི་ནི་གིང་རྟོ། འདི་ནི་བུམ་པའོ། །
ཞེས་སོགས་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཙམ་དུ་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་གོ་བ་ཆོས་དང་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་རིགས་པའི་འཐད་པ་བཅུག་ནས་
བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་དབྱེད་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་མཐར་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོས་གཟུང་བའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཙམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དགག་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་དང་དང་ཆོད་ཀྱི་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཆོད་དེ། འཛིག་
རྟེན་ནི་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་ཡང་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། གང་མེད་པ་དེ་དང་ཡང་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་དང་། ཡིན་མིན་དང་འགྲོ་འོང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་
རྫོང་རྣམས་གཞག་གི་ཆོ་འཛིག་རྟེན་ནི་གསུམ་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་
བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པ་ལ་དབྱོད་པར་འདོད་པ་ནའང་ཐོག་
མར་ཐབས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཆོ་དགག་དགོས་
ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེད་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་
དག་རྣམས་དབྱེད་ན། དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རྩོལ་དུ། གནས་རྟེན་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆོ་མ་རྟེན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ཐབས་བྱུང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆོ་སྒྲུང་བ་མི་འགོག་
བདེན་པ་འགོག་ཅེས་འདོད་པ་ནི་གིང་རྟོ་ཉིད་གིང་རྟོའི་ཡན་ལག་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་མ་རྟེན་པ་ཉིད་
ལ་གིང་རྟོ་བདེན་པ་འགོག་པར་བཞག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །འོན་ཏེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི། །
ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམས་པར་དབྱེད་མི་བྱ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་རྣམས་
གཞག་གི་ཆོ་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་སྟེ། བཅུག་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་

གང་ཞིག །འདིར་ཐ་སྟད་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ལས་འབྲས་དབྱེད་པར་འདོད་པ་མེད། །ཅིས་དང་། འཇུག་པར།
ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པར་མཛད། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་
ལྟར་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱིས་གཟུང་བའི་བདག་གཉིས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཐེང་བར། སྤྱོད་
བྱས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མི་མིན་རྒྱུད་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱང་མིན་ན། །དེ་
ལས་གཞན་དོན་སྤྱོད་བྱ་གང་། །སྤྱོད་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཅི་ལྟ་
བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ལཱ་འང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་སྤྱོད་བྱ་ཁམས་
དྲུག་ལ་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པས། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཁམས་དྲུག་རེ་རེའང་རང་གི་
ཆ་ཤས་ལ་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ངས་པའོ། །སྟོན་འཇུག་ལས་ཀྱང་།
བདག་ནི་རུས་པ་ཁག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་བདག་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་
པ་དང་། ལུས་ནི་རྐང་པ་བྱིན་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་ལུས་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་བཅའ་
ནས་མ་རྟེན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཐུང་བས། །ཆ་ཡང་
རྒྱལ་དུ་ཐུང་བས་ཏེ། །རྒྱལ་དེའང་ཐོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཐོགས་དབྱེའང་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །
མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྒྱལ་ཡང་མེད། །ཅིས་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཉམས་མཁའ་བཞིན་དུ་མི་རྟེན་
པར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་བདག་གཉིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའོ། །ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་
བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་ནི་སོ་སོ་སྤྱོད་བྱས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་པ་
ལྟར་རིགས་སད་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཉན་པར་འདོད་པའི་ཆོ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོའང་
མཐའ་བཞིའི་སྤྱོད་བུ་འགོག་པ་དང་། །གང་ཟག་རིགས་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་
ན་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཅོད་ལན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །གཞུང་དུ་བཤད་པ་ནི་ཀྱང་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། །དེའི་
ཆོ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་ཁེགས་པས་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྐབ་བྱེད་
ལ་གནོད་པ་མཐོང་བས་བསྐྱབ་བྱ་འཛོན་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་རིགས་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་རོང་སྟོན་དམ་པ་གསུངས་པ་ནི་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་གེས་འཐད་པ་བཅུག་ནས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལ་ཡོད་ངེས་
པའི་རྒྱ་རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པ་དང་། མེད་ངེས་པའི་རྒྱ་གཞི་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བརྟེན་པ་
གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་རྟོག་གེས་པ་དག་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་
ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པས་འདོད་པའི་དོན་
འབྱུང་བར་སྒྲུའོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་ཀྱང་
རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་མི་འབྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོབས་དཔོན་གྱིས་རྩོད་རྒྱུ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས། ཚད་མ་
ཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱབས་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། རི་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟོས། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོབས་
དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ངེས་
བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཚད་མའི་སྐད་དོད་ལ། དུ་མ་ཆ་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། དང་
པོར་འཇལ་བྱེད་ཅེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རིགས་པས་དབྱད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་
བྲའི་དོན་དང་པོར་འཇལ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། མ་ཆའི་དོན་འཇལ་བ་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དང་པོ་འཇལ་ཞེས་པའི་དོན་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་སྟོབས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་
ཡུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ངེས་པར་བྱ་མི་རྒྱས་ལ། དེས་ན་སྟོབས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ཏེ། དེས་སྟོབས་སྐད་གཅོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱི་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ངེས་ཀྱང་དང་པོར་འཇལ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་འོ། །
གཞན་ཡང་དང་པོར་འཇལ་ཞེས་པ་དེ་རྫས་སྐར་མ་རྟོགས་པའི་དང་པོ་འཇལ་ལམ་རིགས་སྐར་མ་
རྟོགས་པའི་དང་པོ་འཇལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྫས་ལ་བཅད་ཤེས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫས་
འཇལ་གྱི་སྟོབས་ཅན་རྫས་སྐར་མ་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་མི་འཐད་དེ། རིགས་ཙམ་སྤར་མ་རྟོགས་པ་མིན་པས་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྤྱད་པའི་བྱིར་དང་། འགའ་ཞིག་སྤྱད་དུ་ཆུག་ན་འང་སྔ་མེར་དང་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་འཇལ་བའི་སྒྲོ་རྒྱུས་ནི་ཚད་མ་གཏན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་རིགས་རྟོགས་ཟེན་ཁོན་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་རྒྱུ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རིགས་སྤར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་རྩལ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲོན་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་ཚད་མ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ལྷོག་པ་བརྟུན་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱ་ཆའི་དོན་འཇལ་བའང་མི་འཐད་དེ། བྱ་བྱེད་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་བྱིར་དང་། བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་རྒྱུ་གངས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །

དང་པོ་ནི། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྷོས་དགོས་པས་འཇལ་བ་ལ་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ན་བྱ་བྱེད་དང་འགལ་ལ། ཐ་དད་དུས་མཚུངས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། མི་མཚུངས་ན་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་པའི་ཆོ་གཅིག་མེད་པས་འཇལ་བར་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇལ་བའི་བྱ་བའང་སྤར་གཞལ་བ་དང་། མ་གཞལ་བ་དང་། གཞལ་བ་ཞིན་པ་གང་ཞིག་འཇལ་བ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་འཇལ་བ་པོ་དང་། དེ་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གང་གིས་འཇལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དབྱེད་ན་མི་འཐད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་མོད། ཐ་སྟོད་དུ་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་འཇུག་ཡུལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་རིགས་པས་རི་ལྟར་དགག་རུས་ཞེན། ཐ་སྟོད་དུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་སྤར་བ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་པ་ལ་རག་མོད། ཀླན་རྫོང་བརྟུན་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཁྱོད་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ནི། དབྱེད་ན་ཐ་སྟོད་དུ་འང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་

དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་ཆུང་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཚད་མ་བསྟུ་མེད་ཅན་གཤམ་པ། ཞེས་དང་། མ་གཤམ་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །
ཞེས་པ་དང་། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་བསྟུ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། ཁྱེ་ཀ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་མི་མཐུན་པ་དུ་མར་སྤྱོད། །དེ་ལ་
དང་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི། མི་སྟུ་བ་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ།
ཆོས་གསུམ་ནི་ངོ་བོ་དང་། ཡུལ་དང་། བྱེད་པའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་ནི་དོན་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
མ་བཟུང་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་བྱས་ན། དྲུང་མེར་འཛོན་ལ་སོགས་པ་ལོག་པ་ལའང་བྱལ་ཆེས་པར་
འགྲུར་ཞིང་། གཟུང་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་བྱས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
ཐོབ་མི་རུས། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་
བའམ་མ་བཟུང་པའི་དོན་ཐོབ་བྱེད་ལ་མི་བྱེད་ལ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་འཇུག་
ཡུལ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པ་ལ་འཛོག་པས་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ནི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་འང་དབང་པོ་
དང་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་བཅད་ནས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བས་
ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་
དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཚད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད། ཆོས་གསུམ་ནི་དོ་པོ་དང་། ཡུལ་དང་
འཛིན་སྐྱངས་གྱི་བྱེད་པར་པོ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་ནི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་བདེན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་མ་བྱུང་བས་སོ། །དངོས་པོར་བདེན་
པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་འཇལ་བ་ལ་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །སྟོ་མ་བཏགས་སུ་བདེན་
པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བཏགས་འཇལ་བ་ལ་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་རང་གིས་
སྟོ་མ་བཏགས་པར་དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའོ། །དེ་རྟོགས་པའི་བློ་འདེམས་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་

པ་སྟེ། རོ་བོའི་བྱང་པར་སྟོ་འདོགས་སེལ་བ། ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་སྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རྟོགས་བ།
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱང་པར་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་པའོ། །རྒྱན་མཁན་པོས་ནི་ཚད་མ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ནི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་ས་དང་པོ་ཡན་ཚད་ན་ཡོད་པ། གང་ཟག་འཕགས་
པའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གཞལ་བྱ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་འཇལ་བར་གེས་པ་འཇལ་བ། དེའང་གེས་
པའི་རྒྱན་མི་འཇལ་བར་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རེ་རེ་སྟར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་
དོན་གྱིས་མ་རྟོགས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་གྱི་མི་སྟུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟུ་བྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་
པས་བཅད་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ནི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་འཇིག་རྟེན་
ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ན་ཡོད་པ་གང་ཟག་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པ། གཞལ་བྱ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
འཇལ་བ་སྟེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་རྟོགས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དང་མི་སྟུ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དགག་པ་ལ་དང་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་
པ་བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་མི་སྟུ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོར་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་བཅད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་ཅིང་དོན་མ་བཅད་པའི་བྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྒྱན་དང་ལྟོག་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅད་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་སྟུ་བའང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱན་དང་ལྟོག་
པའང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཡང་དབྱེད་ན་ཐ་
སྟད་དུའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་སྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའང་
རྫས་དང་རིགས་ལ་བརྟགས་ནས་མ་བྱུང་པ་དང་བྱུང་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །རོ་བོའི་བྱང་
པར་སྟོ་འདོགས་སེལ་བའང་དབྱེད་ན་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར་བསལ་བྱ་སྟོ་འདོགས་དང་། སེལ་བྱེད་
ཚད་མ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ན་རང་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་ཞིང་བཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ལ་སོགས་པའང་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རོ་བོ་མི་གཅིག་ན་རྒྱད་གཞན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཀྱང་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རོ་
བོ་མི་གཅིག་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རོ་བོ་མི་གཅིག་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་
གཏོགས་པའི་སྟོ་འདོགས་སེལ་གྱི་རྒྱད་གཞན་དུ་གཏོགས་པའི་སྟོ་འདོགས་མི་སེལ་ཞེས་ཀྱང་

བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ཏེ། རྒྱུད་ཐ་དད་ལ་རྩལ་གཅིག་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་སྤངས་
 གྱི་ཁྱད་པར་རང་རང་གིས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པར་
 དབྱུང་ན་སྒོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་
 བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་འཛིན་སྤངས་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྤང་བ་དངོས་པོར་མི་འཐད་ཅིང་།
 དངོས་པོ་ཡང་སྤང་བར་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་སྤང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། རྟོག་མེད་གྱི་སྒོ་ལ་སྤང་བས་སམ། རྟོག་བཅས་གྱི་
 སྒོས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པས་སམ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པས་སྤང་བ་དངོས་པོར་བདེན་པར་གྲུབ། དང་
 པོ་ལྟར་ན། རྟོག་མེད་འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་སྒྲོ་བ་གཉིས་དང་། དྲུང་མེད་པོ་སོགས་གྱི་དངོས་
 པོར་སྤང་བས་དངོས་པོར་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་རྟོག་བཅས་གྱི་སྒོས་
 བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། མི་ལམ་གྱི་སྒོའི་
 ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་འང་སྤང་བཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སྤང་བར་དངོས་པོར་མི་འཐད་ཅིང་། དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་སྤང་བ་མི་འཐད་པས། དངོས་པོ་
 ཡང་སྤང་བར་མི་རུང་ཏེ་སྒྲ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་ན་རྒྱན་ཡང་མི་རུང་ཞིང་། ཆ་བཅས་ལ་ད་ལྟར་བ་མ་རྟེན་ལ་
 འདས་མ་འོངས་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐོག་མ་དབུས་དང་ཐ་མ་ཡང་། །
 རྒྱད་ཅིག་བཞེན་དུ་བསམ་བྱས་ན། །འཛིག་རྟེན་རྒྱད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་དང་། ཞིག་ནས་
 འགྲོ་མེད་འོང་མེད་ཅིང་། རྒྱད་ཅིག་ཀྱང་ནི་མི་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྩལ་དཔག་
 འཛིན་སྤངས་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན། དོན་སྤང་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་རྟགས་གྱི་རྩལ་སྤྲུང་
 བའང་མི་འཐད་དེ། རྩལ་དཔག་གི་རྟེན་རྟགས་གྱི་ཚུལ་གསུམ་མཐར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་
 ཅན་སྤང་རྩལ་དཔག་པའི་རིགས་པས་མངོན་སུམ་འཛིན་སྤངས་འབྲུལ་པར་གྲུབ་པས་སོ། །
 གཞན་ཡང་རྩལ་དཔག་རྟགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཇལ་བས། རྟགས་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་
 རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེའང་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་རག་ལས། འབྲེལ་
 པའང་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་དབྱུང་ན་འབྲེལ་བར་

གཉིས་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་འབྲེལ་ཡུལ་འབྲེལ་ཚོས་གཉིས་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལྟོས་པ་མེད་པས་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་མཁན་
པོས་ཐ་སྙད་པ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེན་ནས་འཛོག་པ་འང་མི་འཐད་དེ། དོན་
དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བྱབ་ཆེས་གིང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་འང་དབྱེད་ན་མི་སྲུ་བ་མེད་
པ་སྐར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་བྱེད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
ལ་དེས་བྱ་དེས་བྱེད་གཉིས་མེད་པས་རང་གིས་མི་དེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བྱེད་བླ་མ་མེད་དུ་ཐལ་
བས་གཞན་གྱིས་དེས་པར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཚད་མ་སྤྱིར་དགག་པ་བསྟན་
ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་བླ་མ་ཏུ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དགག་པ་དང་། རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་དང་། ལུང་གི་ཚད་མ་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་བྱེད་བླ་མ་ཏུ་དགག་པ་ལོ། །དེ་
དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་གཟུང་བ་དངོས་པོར་མེད་པས་གཟུང་ཡུལ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་མངོན་སུམ་
སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཕ་བ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་མི་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་མེད་ཕྱིར་ན་ཆོག་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་མི་
འཐད་དོ། །ཀྱན་གྱིས་འདྲ་བ་དང་སྟོགས་དེས་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་དཔེ་ཉེར་འཇལ་ཚད་མ་འང་དཔེ་
དང་གང་གིས་འདྲ་བ་ཚད་མར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་ཞིག་སྤྱིད་དུ་རྟག་ན་འང་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་བར་མ་དེས་ཏེ།
རྒྱ་ཚོགས་མ་ཚད་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ནི་ཅིག་ཡིད་ཆེས་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱུ་བར་མ་དེས་ཏེ། རང་
གཞན་གྱི་སྒོ་བྱི་མས་སུན་སྐྱེད་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གཞན་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་
ལུས་ཏེ། རང་གི་ཚད་མ་སྒོ་བའམ། དེའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་བསྐྱུ་བར་མི་ལུས་གིང་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
པ་ཅམ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིར་ཡོད་ཅིང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ལུས་ཀྱང་། འདིར་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་
ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་དང་འགལ་
བས་བྱུབ་པ་ཆ་བཅས་ཉིད་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲི་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་ན་འཕགས་པར་

འགྲུར་བས་ན་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་གལ་ཏེ་རི་ལྷོ་མཐོང་དེ་བདེན། །
 ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །
 འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་བདེན་པའི་
 དངོས་པོ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདག་དང་གཙོ་བོ་དང་རྩལ་ཕྱན་དང་། གཉིས་མེད་དོན་དམ་ལ་སོགས་པ་
 དཔེ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་
 འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་ཅིང་གསལ་བར་སྦྱང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འདྲ་
 བདེན་པར་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་ལུལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟགས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགོད་ན་གཉིས་
 ལ་གཞོད་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དོན་དམ་པར་འགོད་ན་གསལ་བར་སྦྱང་བ་མ་གྲུབ་ལ། ཆ་གཉིས་སུ་
 འགོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་མེད་དོན་དམ་གྱིས་བདེན་གཉིས་ལ་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལས་
 ཀྱང་། ཉི་མ་དམས་ལོང་ཡུལ་མིན་ལྟར། །དེ་ཉིད་དང་ནི་དོན་དམ་དེ། །རྟོག་གེ་པ་ཡི་ཡུལ་མ་ཡིན།
 །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྟོག་གེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ཚད་མས་
 ཀྱང་དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱི་ལུང་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུང་ལས་བསྟན་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རི་སྐད་དུ། ངས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་
 ཉེས་འཇལ་གྱི་ཚད་མས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ལ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱ་སྟེ། དེར་འཛིན་གྱི་ཚད་མ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ས་སྟོགས་སུ་ཤ་ཟ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུམ་དུ་སྤར་
 དབུ་མའི་སྦྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟུན་ནས་ཡང་འདིར་ཚད་མ་དགག་པ་དང་། འགོག་
 བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་བྱེད་དང་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྷོ་མའི་འགལ་ཞེན། དེ་ལྟར་
 མོད་གྱི་འདིར་རི་ལྷོ་མ་བགག་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དབྱེད་ཀྱང་འཐད་པ་ཞིག་རྒྱུད་
 ལ་ངེས་པར་སྦྱེ་བ་ནི་སྤར་བརྟུན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བའི་སྦྱོན་ཡང་མེད་དེ། སྦྱོབ་དཔོན་ནི་དབྱེད་ན་འཐད་པའི་ཚད་མ་མི་བཞེད་གྱི། འཛིན་
 རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚད་མ་དང་

གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་ཀྱན་རྫོང་པ་ཉིད་དུ་ཟད་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མངོན་
སུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཡང་མི་རྟོན་པའོ། །འདི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟར་བདེན་པར་
སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་ལ། ཡུལ་བདེན་པར་གནས་པས་
ཀྱང་དེ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་པའི་མི་སྐྱབ་པ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱར་གྱུར་ན། དེའི་ཡུལ་བདེན་པར་
ཤིན་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་པན་རྩྭ་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ན་འགྲུལ་བས་འགྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་
ལྟར། གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་
ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི། དེའང་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྟོན་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་རྒྱ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཉིད་འགའ་ཡང་དེ་ནི་དབང་བྱས་རིགས་པས་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ནའི་
ཡུལ་རིགས་པ་དམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་ནམ་ཡང་གང་ན་མེད་པར་དེས་པར་
བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ཡོད་དེས་པའི་རྒྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མེད་དེས་པའི་རྒྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་གཙོ་
བོར་དགག་པ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་དབྱེད་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
སྟེང་དུ་གཙོ་བོར་དགག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྟོ་བྱེད་ཀྱིས། ཁོང་མ་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། །ཅེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་དགག་པས་དགག་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱི་རོལ་པས་བརྟགས་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གཙོ་བོ་དང་རྩལ་ཐུན་རྟག་པ་སོགས་བྱེ་
བྲག་སྐྱེ་བའི་རིགས་པས་བཀག། དེས་བརྟགས་པའི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
གཞི་མདོ་སྟེ་པའི་རིགས་པས་བཀག་དེས་བརྟགས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་རྣམ་རིག་པའི་
རིགས་པས་བཀག། དེས་བརྟགས་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་བཀག་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་ཉིད་ལ་སྟོར་བར་མཛད་པའོ། །ཀྱན་
བརྟགས་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་འགྲུལ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་

གཞན་གྱི་སྤྲེལ་ས་བརྟགས་པའི་བདེན་དོན་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་དང་།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་བདེན་པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤིག་དང་། སྟོང་
ཉིད་བདེན་པ་བཞིར་བསྟུས་ནས་དབུ་མ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་བཀག་སྟེ་མཐར་སྒྲིམ་བུལ་ལ་སྒྱུར་
བར་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རིགས་ཚོགས་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཏེ། དབུ་མ་རྩ་བར།
རྒྱུན་དང་འགྲོ་འོང་སོགས་དབྱེད་གཞི་འཛིན་རྟེན་ན་གསལ་པའི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་
བསྟུས་ནས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་སྟེ། རྒྱུན་དང་ལུང་ཁམས་སྒྲིེ་
མཆེད་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དེས་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་ཡུལ་
ཡང་ཞིགས་ལ། འགྲོ་འོང་དང་། ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་བདག་
དགག་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དེས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་ཞིགས་པ་ལྷ་བུའོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན་
ཚོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་
པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་འགལ་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་དང་། གཞན་དང་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་
བརྟགས་ནས་འགོག་པ་དང་། ཐལ་བའི་སྒོ་ནས་དགག་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ལའང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དང་། ཡུས་དང་ཡན་ལག་གི་དང་། བན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དགག་པ་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་། སྒྲུབ་དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱེད་
པའི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཚོས་བཞིས་བྱེད་པར་མཐོང་སྟེ། རྩ་མཁན་དང་བདག་
པོ་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་དང་བརྒྱུད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། འཛིན་པ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
གང་དུ་བྱ་བའི་ལས་དང་། ལག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དང་བརྒྱུད་པའི་བྱེད་པ་

དང་། སྤྱི་བ་དང་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིའི་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་འགོ་བྱ་འགོ་བྱེད་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་བྱེད་པོ་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་དང་། གཉིས་པོ་ལའང་རྟེན་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བས་བྱ་བ་ར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བཀག་པ་ཉིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་པ་ནི་གསུམ་གྱིས་ཏེ། བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་འགག་པ་དང་མ་བོ་བ་པས་མེད་པ་དང་། བྱར་མ་བྱར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྒྲོས་པ་དང་འགལ་བས་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཉིད་དམ་ཐ་དད་མི་འཐད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །རིགས་པ་འདིས་ནི་དངོས་སུ་གང་ཅུང་ཟད་བྱེད་པའི་རང་ལྡོག་ཐམས་ཅད་ཁེགས་ལ་བྱ་བ་པའི་སྒྲོ་ནས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱ་བ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བ་བཀག་པའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་འདི་ནི་རྩ་བ་ལས། འགོ་འོང་བཀག་པའི་རབ་བྱེད་དུ་གཙོ་བོར་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲོས་དོན་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་ཡིན་ལ། འདི་འང་བརྟགས་ན་མི་རུང་སྟེ་དོན་རྣམས་ལ་སྤྱི་འག་གི་དབུ་མ་ན་འདུག་པས་བྱ་བ་ཅིང་སྤང་བ་ལ་ད་ལྟར་བས་བྱ་བ་ལ། ཡང་སྤྱི་འག་གི་དབུ་མ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་འག་གི་དབུ་མ་ཅིང་ད་ལྟར་བ་ལ་སྤྱི་འག་གི་མེད་པས་བྱ་བ་པས་དོན་སྤྱི་འག་གི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྒྲོ་ད་ལྟར་བའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་འང་མི་རུང་སྟེ། སྒྲོ་འདས་མ་འོངས་གྱིས་ད་ལྟར་བའི་དོན་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་འག་གི་བརྗོད་པ་དང་། འག་གིས་བུམ་པ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལའང་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ན་མི་འཐད་པར་བལྟ་འོ། །འདི་འང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཡུལ་ནི་འདས་དང་མ་འོངས་རྣམས། །དབང་པོ་དང་བཅས་དོན་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་འང་བརྟགས་ན་མི་རུང་སྟེ། རྩ་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བ་དང་། ཐ་དད་དུས་མཉམ་དུ་བྱ་བ་པ་མི་སྒྲོས་པ་དང་། སྤྱི་འག་གི་སྤང་བ་དང་། ཆོས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞི་ལ་སྒྲོས་པ་དང་འགལ་བས་འཇུག་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འང་རྩ་བ་ལས་འདུས་བྱས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི་ཤིང་རྩ་དང་། དམག་དང་མྱེང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ།
 དེའང་བརྟགས་ན་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞིག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་འདུས་པ་
 ལ་ཤིང་རྩ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་བརྟུན་པ་ན་ཐ་སྙད་དེ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལས་ལོགས་
 གུ་མ་སྟོས་ཤིང་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་
 རྩར་འགྱུར་བ་དང་། ཚེས་འགལ་བ་གཅིག་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པས་ཞིགས་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་ལྟེ་བ་དང་ཕྱི་བས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པའི་
 ཐ་སྙད་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པས་ཞིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཚུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི། ལུས་པ་སྒྱུ་ལུ་མེ་མྱེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་མྱེང་བ་སྟོན་ཤིང་དང་། །
 ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྩ་ཐུན་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྒྱུས་གང་དག་དང་། །ཞེས་པའི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ཅོམ་ལས་རྫས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། རྩབ་པའི་
 སྟོན་ནས་ནི་དངོས་པོ་ཅོམ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རི་སྐད་དུ་ལུང་ལས། ཚོགས་པ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐུབ་པའང་མེད་ཅེས་དང་། གང་ཕྱིར་
 འདུས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། དངོས་པོ་སྟོ་ཡིས་མི་ཟེན་པ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི་ཡན་ཚུན་ལྟོས་པ་སྟེ་ཕྱི་ལ་སོགས་པའི་དུས་དང་། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་
 དང་། ཆེ་ཆུང་རིང་སྤང་། ཆུན་གཞོན། མཚོག་དམན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། དེའང་
 བརྟགས་ན་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་སྟོན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
 རྩ་བོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་བརྟུན་པར་མི་རུས་ཏེ། སྟེ་ཕྱི་སོགས་དེ་དག་གནས་སྐབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆུན་གཞོན་སོགས་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འདོགས་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། སྟེ་མའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཤོས་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཤིང་
 དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་རིགས་སྟེ་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡན་ཚུན་བརྟེན་པས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། བརྟུན་ནས་རང་
 ལ་རང་ལྟོས་སུ་འགྱུར་བས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལྟོས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དངོས་སུ་ཆེ་ཆུང་
 བཟང་ངན། ལྷག་མི་ལྷག་བདེ་ལྷག་གཅིག་དང་ཐ་དད། མཚོག་དམན་གྱི་ཐ་སྙད་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཞིགས་ལ། རྩབ་པའི་སྟོན་ནས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་ལུང་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་སྟོས་གྲུབ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོས་ནས་ནི། །སྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་གྲུབ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དང་བྱད་པར་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་ནི་གཞན་དག་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོས་དག་ལ། རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་འགའ་ཞིག་ཁོན་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། འདི་འཇམ་དེའོ་ཞེས་གང་དུ། །རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མི་དམིགས་ན། །ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་པར་ཡིན་ཏེ། །དེ་འདྲ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་དང་། །ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། །སྤྱི་སྟོག་གཅིག་པར་ཡིན་པས་དགག་པ་སྟེ་གསུམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཐལ་བའི་སྟོན་ནས་དགག་པ་ནི། །ཁས་སྤངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པ་སྟེ། །ལུང་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་རྣམས། །མ་སྤྱེས་པ་དང་མ་འགགས་དང་། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་མཁྱེན་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐལ་བའི་སྟོར་ངག་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རིགས་པ་ལལ་ཆེར་འདི་ལྟར་གནས་པ་ནི་སྤར་ཐལ་རང་གི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དགག་པ་ནི། །མདོ་ལས། སྤྱིད་པ་རྣམས་ནི་ཡོང་ཡེ་སྟོང་པ་སྟེ། །ཉི་ཆའི་སྟོང་པ་ཐུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཞིག་མ་ཞིགས་ན་དབུ་མ་པར་མི་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་ལ་སྤྱི་སྟོག་ནས་བྱད་བྱེད་དགག་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཏེ། །ཞིབ་པར་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་རྒྱུད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་ལ། བདུན་དུ་དབྱེད་ནས་དགག་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ལྷར་བསྐྱབ་པ་དང་། །དེ་ཉིད་བཞིར་བསྐྱབ་པ་དང་། །དེ་འདྲ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་

བ་སྟེ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི་འཇུག་པར། སྤང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་དང་། ལྷན་པ་དང་ལྷའི་སྟེང་དུ་སྤང་པོ་ཚོགས་ཅམ་དང་། སྤང་པོའི་བཀོད་པ་དབྱིབས་ཏེ། རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱུང་ནས་དགག་པར་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རྩ་བར། མེ་དང་བྱང་གིང་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། གིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ། གིང་ལས་གཞན་ལ་མེ་ཡང་མེད། ། མེ་ནི་གིང་དང་ལྷན་མ་ཡིན། ། མེ་ལ་གིང་མེད་དེར་དེ་མེད། ། ཞེས་རྣམ་པ་ལྷའི་སྟོན་ནས་དབྱུང་ཅིང་། མེ་དང་གིང་གིས་བདག་དང་ནི། ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཤེས་པ་ཀྱུན། ། སྤུམ་སྤུམ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ། མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། ། ཅིས་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། ། དེ་ལ་སྤང་མེད་དེ་དེར་མེད། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྷན་མིན། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། ། ཞེས་རྣམ་པ་ལྷའི་སྟོན་ནས་དགག་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འཛིག་ལྷ་ཉི་ཤུ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། བདག་སྤང་གཞན་དུ་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་ལྷ་པ། བདག་འཛིག་ཚོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཟུང་བས་འཛིག་ལྷའི་གངས་སུ་མི་བགངས་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་སྤང་པོ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་འདྲེན་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྷན་པ་བཞི་བཞིར་དབྱུང་དེ་དགག་པར་གསུངས། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སྤང་རྣམས་ཡོད་དེ་དེ་ཏྲག་མིན། ། དེ་ཡང་བདག་གི་ངོ་བོ་མིན། ། གང་ཡང་རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས། ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་མེད། ། ཅིས་ལྷན་པའི་ཕྱོགས། གཞན་ན་གཞན་ལྷན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྷན་ན། ། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་གང་རུང་དུ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱུང་ནས་དགག་པར་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་ནི་བདག་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། ། སྟེང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་དབྱུང་པ་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་དགག་པར་མཛད་དེ། དེའི་འགྲེལ་བར། ཡང་གཞན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པ་དང་། མེ་དང་བྱང་གིང་བརྟག་པར་ཕྱོགས་ལྷ་ཉི་

བར་བཀོད་ལ་འདིར་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཕྱིར་དེ་
དག་ཏུ་ཕྱོགས་ལྔ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་དུ་བསྟན་པས་ཡང་འདིར་མ་བསྟན་ཏེ། མདོར་
བསྟུས་ནས་ཕྱོགས་གཉིས་ཤིག་ཉིད་བར་བཀོད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །
ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྟེན་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པ་གསུམ་ཀ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པར་
གསུངས་ཏེ། ལྷན་པའི་དཔེར་ལྷས་བྱིན་ལོར་དང་ལྷན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་
པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གལ་དེ་སངས་རྒྱས་སྤང་པོ་ལ་ཞེས་པའི་སྤྲ་འགྲེལ་དུ། བདག་ལ་སྤང་པོ་
བརྟེན་པའི་དཔེར། རི་གངས་ཅན་ལ་ནགས་ཚལ་གནས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་བདག་བརྟེན་པའི་
དཔེར་ནགས་ཁྲོད་དུ་སེང་གོ་གནས་པ་དང་། བདག་སྤང་པོ་དང་ལྷན་པའི་དཔེར་འཁོར་ལོ་སྦྱར་
བའི་རྒྱལ་པོ་མཚན་དང་ལྷན་པ་སྟོས་པས་རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་ནི་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འདུས་
ཤིང་། ལྷན་པ་གཉིས་ཀར་འདུས་པ་གཞུང་གོང་འོག་ཀྱན་གྱི་དགོངས་པའོ། །ཡོད་པ་སྟོ་འདྲགས་ཀྱི་
མཐའ་དགག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མཐར་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ལུང་ལས། ཡོད་
པ་མེད་པའི་རྣམ་བྱངས་ཏེ། མེད་པའང་ཡོད་པའི་རྣམ་བྱངས་ཏེ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས།
དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། དགག་
བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་
ལུགས་རྣམས་ལས་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིག་དགག་བྱར་བྱེད་པའི་ཚོན། ཅིག་ཤོས་ཡང་དགག་
བྱར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་མཐར་ཡོད་མེད་སོགས་སྟོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་འང་གཟུང་དུ་
མེད་པར་གྱུབ་པའོ། །

བཞི་པ་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་དགག་པའི་
རིགས་པའི་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དགག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་བཤད་
པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་གྱུབ་པའི་དོན་དང་། དགག་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ། རྒྱ་ལ་དབྱེད་པ་རྩོ་རྩེ་གཟེགས་མ། འབྲས་
བུ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག། གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེད་པ་མུ་བཞི་སྟེ་འགོག། ཐམས་ཅད་ལ་

དང་ཚོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་རིགས་དོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་སྟོན་ན་རེ་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་
བ་དང་ཚོགས་པ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་
འཐད་དེ། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་དགོས་པར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེན་དོན་དམ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་མེད་དགག་
བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་བ་དེ་ཉིད་མ་དམིགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེས་སྒྲུབ་བ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཚོ་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་བྱ་གཅིག་དང་དུ་མ་དོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བ་ལ་ཇི་
ལྟར་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་སྟོན་སྒྲུབ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བརྟུན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡིན་
ཞིང་། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་སྟེ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་
པའི་གཅིག་ནི་རྒྱ་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་དབྱད་ན་གཅིག་གི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟུན་པའི་
གཅིག་སོགས་དེ་བདེན་པའི་དུ་མར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཐ་སྙད་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཙམ་
ནི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་དང་དུ་མའི་ཐ་སྙད་མང་
དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པས་དབྱད་པའི་ཆོ་གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་པ་ནི་དགག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དགག་པ་དང་། དེས་བདེན་པའི་དུ་མ་ཞིགས་པར་
བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་དགག་པ་དང་། དེ་ཙྰ་མ་བྱེད་
ཕྱ་མོ་ཡན་ལག་གཅིག་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དག་སྟེས་བུའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་
དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཏྱག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཚོས་གསུམ་དང་
ལྟན་པའི་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ཏེ། །དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལུས་ནི་

དོན་དམ་པར་ཡན་ལག་རྟུ་མ་དང་། དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྫོང་ཐ་
དད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷག་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག །རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་
ཡིན་པ་མ་གྲུབ་མོད། དེ་ཙྰམ་བྱེད་ཀྱི་རྟུ་མ་ཐ་རབ་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། མེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཙྰམ་
བྱེད་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པའི་གཅིག་རྟུ་ཡོད་པར་སྒྲུའོ། །འདི་ལ་དང་པོ་
ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་དབྱེད་པས་དགག་པ་དང་། གཉིས་པ་རྟུ་མ་གྱི་ཆ་ཤས་དབྱེད་པས་དགག་པ་གཉིས་
ལས།

དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མ་ཐུན་དང་། ལྷས་མ་བལྷས་དང་། རིང་ཐུང་བརྟག་པས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རགས་པ་ཙྰམ་པའི་ཆོ་དབུས་ཀྱི་རྟུ་མ་སྟོགས་ཀྱི་རྟུ་མ་དང་ཐུན་དམ་མ་
ཐུན། དང་པོ་ལྷར་ན། བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱིས་ཐུན་ན་སྟོགས་ཀྱི་རྟུ་མ་དབུས་ཀྱི་གོ་སར་ཐིམ་པར་
འགྱུར་བས་ན་སྟོགས་དུག་ནས་རྟུ་མ་ཅི་ཙྰམ་སྒྱུར་ཡང་ཆེར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྟོགས་གཅིག་
གིས་ཐུན་ན་དབུས་ཀྱི་རྟུ་མ་སྟོགས་དུག་གི་རྟུ་མ་ལ་ཐུན་པའི་ཆ་དུག་རྟུ་འགྱུར་བས་ཆ་མེད་གཅིག་
ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན་རྟུ་མ་རྣམས་ཡན་ཚུན་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། །རགས་པ་ཙྰམ་
པར་མི་རིགས་ཏེ། བར་རྟུ་ཆོད་པའི་རྟུ་མ་བཞིན། དེ་ལྷར་ཡང་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དུག་གིས་གཅིག་ཅར་
སྒྱུར་བ་ན། །ཐ་རབ་རྟུ་མ་ཆ་དུག་རྟུ་འགྱུར། །དུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་ཐུང་རྟུ་མ་ཐུན་
ཙྰམ་རྟུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་དབུས་ཀྱི་རྟུ་མ་སྟོགས་བཅུའི་དབུས་ན་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤར་ལ་ལྷ་བའི་
དོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་མ་དགུའི་རྟུ་མ་ལ་ལྷ་འཕ། སྟོགས་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་ལྷ། དང་པོ་ལྷར་ན་
སྟོགས་གཞན་ཀྱི་རྟུ་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་ཤར་སྟོགས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབུས་རྟུ་མ་ཤར་
ལ་ལྷ་བའི་ལྷ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷར་ན་སྟོགས་བཅུའི་རྟུ་མ་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་ཤས་བཅུ་ཡོད་
པས་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་རྟུ་མ་ཐུན་གཉིས་མཐུད་པའི་བར་སྟེང་རྟུ་མ་ཐུན་གཅིག་གནས་པ་ལ་རིང་
ཐུང་ཡོད་དམ་མོད། ཡོད་ན་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉམས་སོ། །མེད་ན་ཅི་ཙྰམ་མཐུད་ཀྱང་རྟུ་མ་གཅིག་ལས་
རིང་བར་མི་འགྱུར་བས་རགས་པ་ཙྰམ་པར་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གེས་པའི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དབུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་སྡེ་བྱི་དང་མ་
ཕྱད་ན་རགས་པ་རྩོམ་པར་འགལ་ལ། ཕྱད་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྱིས་ཕྱད་དམ། ཆ་འགལ་ཞིག་གིས་
ཕྱད་པའི་བརྟགས་པའང་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་མཚུངས་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་བྱི་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་
གནས་པས་སྡེ་བྱི་གཉིས་ལ་ཉེ་བའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། ཐོག་མ་
དབུས་དང་ཐ་མ་ཡང་། སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་བསམ་བྱས་ན། སྐད་ཅིག་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །
འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་བདེན་པའི་དུ་མ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
བདེན་པའི་གཅིག་མེད་ཕྱིར་བདེན་པའི་དུ་མའང་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སོག་བྱེད་མེད་པས་
བསགས་པ་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་སྟོན་སྲུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཆ་དུ་མ་བསྐྱབས་ནས་གཅིག་
བཀག་ལ་གཅིག་བཀག་པས་དུ་མ་བཀག་པ་ཡིན་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་ལམ་འབྲེལ། དང་
པོ་ལྟར་ན་གཅིག་བཀག་ནས་དུ་མ་འགོག་པ་མི་འཐད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུ་མ་བསྐྱབས་ནས་
གཅིག་འགོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གཅིག་ཡིན་དང་དུ་མ་ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་།
ཡོད་པ་འབྲེལ་པས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་མེད་ཅེས་འཆད་ཀྱང་། མ་བྱས་ནི་དེ་ལྟར་ན་དུ་མ་
བསྐྱབ་པས་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པས་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་
ངོ། །དེས་ན་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པའི་དུ་མ་དང་། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་འགལ་བས་རྣམ་གཞག་
དང་པོ་འཐད་ལ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་དུ་མ་ཡིན་ན་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་
རྣམ་གཞག་ཕྱི་མ་འཐད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ནི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་
གང་རུང་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཟླ་བོ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་འདི་ཐ་སྟོན་བསྐྱབ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ཁེགས་པ་ན་
བདེན་དངོས་ཀྱི་དོན་ཁེགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལུང་དང་སྟུར་བ་ནི། རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྤྱིའི་

དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །རྒྱ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་
མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་ལྟས། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ལྟན་པ། །
དེ་ཡང་བརྟན་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །གཅིག་དང་རྒྱ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་
པརྟོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ལ་དཔྱད་པ་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ནི་སྤར་ཐལ་རང་གི་སྐབས་
སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ལའང་གསུམ་སྟེ།
ཏྲགས་འགོད་པ། སྒྲོར་བའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ། གྲུབ་པའི་དོན་ལུང་དང་སྒྲུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤར་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། །འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚེས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
དོན་ལ་ཕྱོགས་ཚེས་བསྐྱབ་པ་དང་། །བྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྤར་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། །མེད་པ་སྐྱེ་བ་
དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། །གངས་ཅན་པ་དག་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་རྒྱ་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་
གསལ་བར་སྐྱེ་བར་སྒྲུའོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་དེ་དག་ལ་ལྟ་རུང་མ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། །ཇི་སྐད་དུ། །ཅ་བ་ལས། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། །
ཚོགས་ལ་གཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་ན། །ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་དུ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱེ་
བྲག་ཏུ་རྒྱ་བས་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་ན་ཡོད་པ་ད་ལྟར་བར་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བའང་མི་འཐད་དེ། །མ་
འོངས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཐོབ་ཅིང་མེད་པས་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན། །དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས་པོ་
མེད། །མེད་ན་གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་ནི་
སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱེ་བ་ནི་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། །དངོས་པོ་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། རི་སྐད་དུ། ཡོད་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་དག །འབྲས་བུ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་
འདོད་དོ། །འདི་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟེན་མེད་པས་བྱ་བ་འགལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པས་
རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། མེད་པའི་རང་
བཞིན་དོར་མ་དོར་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཆོས་གཞན་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བརྟེན་པས་ཆོས་གཞན་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བས་ན་
འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། འབྲས་བུ་དེ་མེད་ན་བརྟེན་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་པས་
ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེས་ན་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་། རྟེན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡན་ཚུན་བརྟེན་པས་
མཐར་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། ཕ་བ་ལས། གང་ཆོ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ན། སྐྱེ་བཞིན་འདི་འབྱུང་
མེད་པའི་ཆོ། ཅི་ལྟར་སྐྱེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སྐྱེ་བཞིན་ཞེས་ནི་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འདིའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འདིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཛོག་པས་ན་འབྲས་བུ་དེ་མེད་ན་གང་གི་རྒྱར་བརྟགས་ཏེ་
རྒྱའི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་
ཉིད་ཡོད་མིན་པས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀྱང། རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ངོ་པོ་སྤར་མེད་པའམ་རྒྱུན་ལ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནི། རི་བོང་གི་ར་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རི་སྐད་དུ་ཕ་བ་ལས། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། རྒྱུན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ན། རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་
དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི་སྤར་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དོར་ནས་སམ། མ་དོར་བ་དངོས་པོ་
འགྱུར་གང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡན་ཚུན་འགལ་ཞིང་སྤར་མ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་དང་། ཡན་ཚུན་བརྟེན་
པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གནས་སྐབས་དེ་དངོས་རི་ལྟར་ཡིན། །དངོས་ཀྱི་ར་
གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །མེད་ཆོད་དངོས་ཡོད་སྤྱི་མིན་ན། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །

དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་བ། །དངོས་མེད་དང་ནི་འབྲུལ་མི་འབྱུར། །དངོས་མེད་དང་ནི་མ་བྲུལ་
ན། །དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་ནི། །སྐྱེ་བ་ལ་འབྲས་བུ་སྤར་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན་
པས་བར་དུ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་ལ། །མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་མི་སྲིད་པ་ནི་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཅ་བ་ལས། །མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །སྐྱེན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
།ཞེས་པ་དང་། །སྤྱོད་འཇུག་ལས། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་
ཡོད། །འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས་
ཀྱང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱུར་དུ་མེད། །ཅིས་དང་། །བརྒྱ་པ་ལས། །འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་
འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་ལ། །སོགས་པའི་རྒྱན་ནི་
དོན་མེད་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དབྱེད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལའང་གསུམ་སྟེ། །རྟགས་
འགོད་པ་དང་། །སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ངེས་པར་བྱ་བ། །གྲུབ་པའི་དོན་ལུང་དང་སྐྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི་སྤར་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། །རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་
དང་དུ་མ་མི་བསྐྱེད། །རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་། །བསྐྱུབ་བྱའི་དོན་ནི་སྤར་དང་འབྲུལ་ལ། །གཏན་ཆོགས་ཀྱི་
དོན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱུབ་པ་དང་། །བྱུང་བ་བསྐྱུབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། །འདི་ལྟར་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། །རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ནི་ཐ་ན་རྒྱལ་སྤར་མོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དུ་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། །མིག་ལ་སོགས་པ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་
བས་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་འབྱུང་བ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་ཕྱག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་
གཅིག་ཕྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་གཅིག་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྱུང་ན་

འབྲས་ཁུ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་ཁུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའང་མིན་ཏེ། རྒྱ་མི་འདྲ་བས་འབྲས་ཁུ་མི་འདྲ་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་ཁུ་དུ་མ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་ཁུ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ན་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ཀྱང་དུ་མས་གཅིག་བྱེད་པའི་ནང་དུ་འདུས་ལ་དེ་ལའང་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱ་རེ་རེས་འབྲས་ཁུ་རེ་རེ་བྱེད་པ་ལ་འདོད་ན་དེ་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་བཞི་པོ་དེ་ལས་མི་སྲིད་ལ་ལྟ་བུ་བཞིའང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་ལུང་དང་སྒྲུབ་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། །དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལའང་གསུམ་སྟེ།

དང་པོ་རྟགས་འགོད་པ་ནི། སྤྲང་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དོས་གཟུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་སྤྲར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲར་བ་ཅམ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཙང་ནག་པས་འབྲེལ་བའི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་མེད་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མ་བྱས་དེ་ནི་སྤྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་ནི་མ་མངོན་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་རྟེན་འབྱུང་དུ་སྤྲར་བ་ཅམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འབྲེལ་བའི་གཟུང་ཡུལ་སྤྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དོན་སྤྱོད་སོགས་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོར་ཡུལ་གེས་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་པར་མཚུངས་ཤིང་སྤྲོ་གཞན་གྱི་དོར་ནི་ཡུལ་གེས་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལས། དབང་པོ་

རབ་རིབ་བཅས་པ་སྒོ་གང་གིས། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །དེ་སྒོ་ལ་ལྟོས་
གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དངོས་
པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་དང་།
རྩ་བ་ལས། །གང་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བརྗོད་མཛད་པ་ནི་གིན་རྒྱ་འཐད་པར་སྣང་སྟེ། །གཞན་དུ་ན་སྐྱུ་མ་དང་ཆུ་ཁྲ་
དཔེར་བརྗོད་པའི་ཆོ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ནི་སྣང་
བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། །ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་བྱུང་པ་
བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། །དེ་སྣང་བ་ལ་རི་ལྟར་
བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། །ཡེ་མ་བྱུང་བ་དང་། །རྒྱ་
མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། །རྒྱ་ངེས་མེད་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ལྟོས་པ་
དང་། །རྣམ་འཛོག་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། །ཚོས་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་བྱུང་པ་མར་མེལ་ལྟོས་ནས་འོད་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རིན་ཆེན་སྐང་བར། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེད་པར། །མར་མེ་སྐྱེས་པས་འོད་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལས། །འདི་ནི་འདི་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟངས་བྱུང་བ་སྟེ། །དེ་
ཉིད་ལས། །འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །འིང་པོ་ཡོད་པས་བྱུང་དུ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སྣང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཐ་སྟངས་དུ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་སྣང་རྒྱ་མེད་བཀག་
པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཉིད་དེ།
འདི་འོ་འབྲས་བྱའོ་ཞེས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བྱའི་འཛོག་བྱེད་མེད་ཅིང་། །འདི་འོ་རྒྱའོ་
ཞེས་འབྲས་བྱའོ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱའི་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ལུང་ལས། །འབྲས་བྱ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། །རྒྱ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་ཡོད་མིན་པས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བྱ་ཀུན། །རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་

ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བྱ། གཏན་ཚིགས་
དང་བསྐྱབ་བྱ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱེད། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན། དགག་བྱ་དང་བཀག་ཚིགས།
རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ། སྤྲ་མ་དང་སྤྱི་མ། བ་རོལ་དང་རྩ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡན་ཚུན་ལྟོས་
པར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་བའི་ཚོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ངོ་བོ་འཕམ་ཐ་སྟོན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཚོས་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པས་ཚོས་ཅན་སྤང་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གཞིར་བྱས་ལ་རྟེན་འབྱུང་དགག་
པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གཞིར་བྱས་ལ་རང་བཞིན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ན་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཕམ། གཤིས་ལ་བརྟེན་པས་
མེའི་ཚ་བའམ་རྩའི་གཤེར་བ་ལྟར་ཡུལ་དུས་རྣམས་པ་གང་དུའང་མི་འབྱུལ་ཞིང་དེར་གནས་པའི་ངོ་
བོ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་ལ་རྩའི་ཚ་བ་བཞིན་ངོ་བོ་སྟོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། རིང་ཐུང་དང་སྤྲ་སྤྱི་བཞིན། རྣམ་འཛིག་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གར་མཁན་གྱི་
ཚ་ཡུགས་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་སུམ་ལྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་སུམ་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་
གཏན་ཚིགས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་ལ་ངོ་བོ་ལྟོས་པ་དང་། རྣམ་འཛིག་ལྟོས་པ་
ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་འཛིག་ལྟོས་པ་ཡན་ཚུན་བརྟེན་པས་དང་། ངོ་བོ་ལྟོས་པ་
གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་བརྟགས་པས་རང་བཞིན་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིང་ཐུང་ངམ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་འཛིག་ལྟོས་པ་ཡན་ཚུན་ལྟོས་པར་འགྱུར་བས་
མཐའ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་དེར་འཛིག་དགོས་ལ་དེ་ལ་རང་གྲུབ་ན་ལྟོས་མི་དགོས་ཤིང་མ་གྲུབ་ན་
དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོས་པ་ཉིད་མི་གྲུབ་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བས། རི་སྐད་དུ། ཅ་བ་
ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་གྲུབ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི། །ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་གྲུབ་
ན། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ལས། མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལྟོས་གང་། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་ལྟོས་པ་དོན་
མེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན་བོང་བུའི་རྩ་ལྷ་ར་ལྟོས་པ་བོ་མེད་པས་གང་ཞིག་ལྟོས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ར་ལས། དངོས་པོ་ལྟོས་གྲུབ་གང་ཡིན་པ། །དེ་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྷ་ར་ལྟོས། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་
པ་ལྟོས་ཞེན། །དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུས་མཉམ་པ་ལ་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མེད་ལ། དུས་མི་མཉམ་
པ་ལ་ལྟོས་ས་ཡོད་པའི་ཆེ་ལྟོས་ཆོས་མེད་ཅིང་། ལྟོས་ཆོས་ཡོད་པའི་ཆེ་ལྟོས་ས་མེད་པས་གང་ཞིག་
གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ར་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་དག །ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་
མིན་མི་འགྲུབ། །འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །ལྷན་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ། །
ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ནི་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ལ། ལྷ་ར་ཆོས་
རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དབྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་
ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་རྟགས་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཞིག་
རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། །དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་
སྦྱོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྦྱང་ཉིད་ཤེས་ཏེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་
ལས། དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྦྱེས། །རང་གི་ངོ་བོར་གང་མ་སྦྱེས། །
དེ་ལ་སྦྱེས་ཞེས་རི་རྒྱད་བྱ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ར་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་
འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་དགག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
འགོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཅི་ལྷ་ར་འགོག་པའི་རྒྱལ་དང་། བགག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི་འཇུག་པར། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་
བར་སྒོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅིས་དང་། གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་པའི། །རྒྱ་ཕན་
རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས། །བྱུང་བའི་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དག །རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས། །
ཞེས་སོ། །དེ་དབྱུང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་དགོས་ཏེ། །འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། །
དེ་སྤོང་བར་ནི་རྩུམ་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །
སྤྱིད་པའི་ས་བོན་ལྟོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཛིག་ལྟའི་ངོ་བོ་ནི། །འཇུག་འགྲེལ་
ལས། དེ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། །ང་དང་ངའི་སྒྲུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་པར་ཞུགས་པ་ཤེས་རབ་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། །ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་པ་འཛིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ངའི་གཟུགས་ཕྱང་ངོ་སྒྲུམ་པ་ལྟ་བུ་ངས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཕྱང་པོར་
འཛིན་པའང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་
ནམ་སྒྲུམ་ན། །ངས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ཕྱང་པོ་ཅམ་དུ་འཛིན་པར་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་
འཛོག་པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེ། །དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་
ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་བ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་དང་།
ཇི་སྤྱིད་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་འཛིན་པའི་སྒོའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་དུ་གྲུབ་པ་དགག། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
གང་ཟག་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། །ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་དགག། །ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་
དགག། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་དགག། །ལྡན་པའི་ཕྱོགས་དགག། །ཚོགས་པ་དང་
དབྱིབས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །གཞན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་སྟེ། །གངས་ཅན་པས། །ཟ་པོ་རྟག་དངོས་
བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ལྟ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་
ལྟ་སྟེན་དུ་འདོད་ལ། །བྱེད་པས་གཞན་གསུམ་འདྲ་བ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་
དགྲ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པར་འདོད་དོ། །རིག་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དག་ནི་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ལུས་ཐ་དད་པས་བདག་གཅིག་སྒྲུ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པར་འདོད་དོ། །གསང་མཐའ་པས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྟག་གཅིག་ཆ་མེད་ཤེས་
 རིག་སྟེ་བྱང་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་འདོད་དོ། །གཅེར་བྱ་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་དུ་གནས་པས་ཞུམ་པ་དང་
 རྒྱས་པར་འདོད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པ་དང་། རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་ནི་
 འདྲའོ། །དེ་དག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ། ལྷ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་།
 འགལ་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་སྤྱི་བདག་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་
 ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་མི་འཐད་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མོ་
 གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན། ཞེས་པའི་རང་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟ་
 བ་པོ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཀུན་ལའང་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་
 པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ་སྤང་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། རར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོང་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་སྤྱི་བྱང་པར་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་རར་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་
 གཅིག་དུ་འདོད་པ་རང་སྤེམ་པོས་བཀྱར་བའི་སྤེམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདག་སྤང་པོ་ལས་དོན་
 གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ཅིང་རྫས་སུ་ནི་ཡོད་པས་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ལྷ་འི་དམིགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེལའང་ཁ་ཅིག་སྤང་པོ་ལྷ་ཆར་བདག་དུ་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་དག་སྦྱང་རམ་བམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་
 ནི་ཉི་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྷ་སྟེའོ། །དེས་ན་ལྷ་འདི་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གི་
 བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་
 སེམས་ཁོ་ནར་བདག་དུ་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་
 དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །འདིས་སེམས་ལ་བདག་དུ་གསུངས་པར་ཅིས་ཤེས་ན། སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་
 པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པར་ཏེ། །སེམས་སྤུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
ལས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདིར་ཅོང་ཁ་པས། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཚན་གཞིར་
འདོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སླུ་བ་ནི་མ་དབྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་
སྤང་པོ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་བདག་འཛིན་
ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕུལ་བ་
ཡིན་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སླུ་བ་ཡན་ཆད་
ལ་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མང་བཀྱར་བས་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། །སློབ་དཔོན་ལྷ་བས་རིགས་པས་གནོད་པ་དང་། །ལུང་གི་དོན་དུ་མི་འཐད་
པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་བདུན་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་བདག་དུ་མར་
ཐལ། སྤང་པོ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལའང་། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
སོགས་སམ། སྐད་ཅིག་སྟེ་ཕྱིའི་དབྱེ་བས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིག་རྟེན་སྟེ་བ་ན་གང་
ཟག་ཉག་ཅིག་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ལས་ནི་བདག་མང་པོ་དག་ཏུ་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་རྩལ་སྤུ་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོ་རྩལ་སྤུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ན།
དག་སློང་དག་ལྟ་པོ་འདི་དག་མིང་ཙམ་ཐ་སྟོད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་
པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ཅམ་མཁའ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་
གོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོ་སེར་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་རྩལ་སྤུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བའམ།
དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སློང་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྷག་མེད་ཀྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་བདག་ཆད་པར་ཐལ། དེར་སྤང་པོ་
རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་པས་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་རོལ་དུ་བདག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་
ཐལ། དེར་ཡུང་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་ལྷར་བའི་ལུས་འདི་བྱུང་
བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་
འདི་འང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདག་ཀྱང་ལུས་ལྷར་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་གཞན་
ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལས་བྱེད་པའི་ཆོ་རྒྱལ་སྤྲིན་མེད་པ་པོ་མེད་ཅིང་རྒྱལ་
སྤྲིན་མེད་པའི་ཆོ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པས་དེ་
གཉིས་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་ལྷ་མ་རྒྱལ་སྤྲིན་མེད་པའི་འབྲས་ལུ་
བྱི་མར་སྤྱོད་པ་སྤྲིན་མེད་ནའང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟེས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ།
གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
པས་སྤྲིན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུད་
གཅིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མུ་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་མོགས་མུ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་མུ་བཞི་པོ་རྒྱལ་སྤྲིན་མེད་པའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོར་གཞག་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་ཡུང་གཅིག་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྲིན་ཡུང་པོ་འཛིན་
དགོས་པས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་
པན་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྤོབ་དཔོན་ལྷ་བས་ཡུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་
བ་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀ་མི་སྤྲིན་པར་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ན་
སྤྲིན་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྲིན་བདག་བསྟན་པར་བཞེད་པར་སྤྱད་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་ཡུང་པོར་རབ་གྲགས་པ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ངེས་པར་བརྟེན། ཞེས་པའི་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛིག་རྟེན་རྒྱུར་རྫོབ་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་འཛིག་རྟེན་གང་ཟག་ལ་འཇུག་པར་ཆོག་གསལ་ལས་
གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་རོ། །

བདུན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཆོ་ལུང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྒྲ་ལུང་པོ་ལ་འཇུག་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ལ་འཇུག་པས་དེ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ་ལུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་བའི་ཆོའང་ལུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདོད་དགྱུར་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཆོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆོ་བདག་གི་སྒྲ་གཟུགས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་བདག་ཁོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོའང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྒྲུང་སོགས་སྟེ་བས་གོལ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུང་ལས། ལུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་ན། ལུང་པོའི་ཆོགས་པ་བདག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་ཀྱི་ལུང་པོ་རེ་རེ་བདག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྣམས་ནགས་ཆའ་ཡིན་ཞེས་པས་ཤིང་གི་ཆོགས་པ་ནགས་ཆའ་དུ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་པ་ནི་རྩ་སུ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མགོན་ཉིད་དང་། འདུལ་བ་དང་། དཔང་པོ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་ཤིང་རྩར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་པོ་ཆོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མདོ་ལས། བདག་དང་ཤིང་རྩ་འཇོག་ཚུལ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུན་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྩི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བརྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་མདོའི་དོན། ལུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་བརྟགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ལུང་པོ་

བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤངས་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཆོར་བ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤངས་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པུ་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ཁམས་དུག་དང་། རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་ཆོས་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །རེགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དེ། སྤངས་པོ་རི་མིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་མིད་དུ་རང་འཛིན་འཇུག་པར་ཐལ། སྤངས་པོ་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། འདོད་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སྤྱད་དབྱང་མི་རུས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤངས་པོ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །དབེར་ན་རང་གི་བྱིས་ན་སྤྱལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གྲུང་པོ་ཆེ་མ་མཐོང་བས་སྤྱལ་གྱི་འཛིགས་པ་སྤོང་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་འདི་ལྷར་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། དེ་དེར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སྤྱལ་བ་ལ་མཁའས་པ་གཞན་དག་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། དེ་དེར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སུས་ཀྱང་བཞྱོག་པར་མི་རུས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་དགག་པར་ནི་སྤངས་པོ་ལ་བདག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། བདག་ལ་སྤངས་པོ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་ལའང་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྷར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཐད་ཀྱང་གཞན་ཉིད་བཀག་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི་བདག་ནི་གཟུགས་སོགས་སྤངས་པོ་དང་ལྷན་པར་ཡང་མི་འདོད་དེ། ལྷས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྷན་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་པ་ལང་དང་ལྷན་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཐ་དད་པའི་ལྷན་པ་གཉིས་ཀའང་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་བཀག་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་དགག་པ་ནི། སྤངས་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་མི་འཐད་དེ།

བདག་དང་ཤིང་རྟའི་འཛོག་ཚུལ་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚྭ་མ་ཅི་ཤིང་རྟ་
ཡིན་ན་ཡན་ལག་སེལ་བྱེད་གནས་པ་ལའང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚྭ་མ་
ཅི་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་གི་བཀོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་
དེའང་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབྱིབས་
ཤིང་རྟར་འདོད་ན་ཡན་ལག་རེ་རེའི་དབྱིབས་སམ། ཚྭ་མ་པའི་དབྱིབས་ཡིན་གང་། དེ་ལྟར་ན་
སྤར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་བཏང་བ་ཡིན་ནམ་བཏང་བ་ཡིན། མ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་
ཅས་བྱེ་བ་ལ་ཤིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུའང་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། སྤར་གྱི་
ཡན་ལག་རེ་རེའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་བཏང་བའི་བྱིར། བཏང་བ་ཡིན་ན་དེའང་མི་འཐད་དེ།
ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྤར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ན་གཟུང་དུ་རིགས་པ་ལས་མ་
བཟུང་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐུགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚྭ་མ་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེའང་མི་རིགས་རྟེ། ཚྭ་མ་པ་ནི་བྱོད་ཀྱི་རྩིས་སུ་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་བཏགས་པའི་དབྱིབས་
མི་འཐད་པའི་བྱིར་རྟེ། བྱོད་བཏགས་པ་ལ་གདགས་གཞི་རྩིས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ལ་དབྱུང་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་བདག་དང་ཐུང་པོ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་བྱུང་
པར་ཐུང་པོའི་དབྱིབས་བདག་ཡིན་ན་སེམས་བདག་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ཁོ་ན་བདག་ཏུ་འདོད་
དགོས་པར་འགྱུར་རྟེ། དབྱིབས་དེ་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་དགག་པ་ནི། རང་སྡེ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་ནང་
ཚན་གནས་མ་བྱའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་མེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་བདག་
རྩིས་སུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་ཐུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་
དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཅས་བྱ་བ་རྩིས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་དེའང་མི་
འཐད་དེ། བདག་རྩིས་སུ་ཡོད་ན་ཐུང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགལ་བའི་
བྱིར་རྟེ། དཔེར་ན་སེམས་རྩིས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་གཟུགས་ལས་རྩིས་གཞན་དང་སེམས་དང་
རྩིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་འདིས་བདག་རྩིས་སུ་མ་གྲུབ་པར་
བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་རིགས་རྟེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་

དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་རྣམས་པ་བདུན་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡང་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་ནང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་དང་། ཕྱི་རོལ་བུམ་སྒྲམ་སོགས་གང་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། བུམ་པ་སྒྲམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཆོལ་སྤེང་བ་སྟོན་གྱིར་དང་། །ཁང་ཁྱིམ་གྱིར་རྟ་ཕྱུག་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམས་གྱིར་རྟའི་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་སྟོན་འཇུག་དང་རིན་ཆེན་སྤེང་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་དགག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་ཐ་སྟངས་དུ་ཆོས་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པས་ཐ་སྟངས་དུ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཐ་སྟངས་དུ་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་སྟེ་བ་བདེན་ཞེས་པའི་དོན་སྟེ། རྒྱལ་མཐའ་བཞིར་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་ན་མ་རྟོག་པའི་ཆོས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་སྟེ་བ་དེ་འང་མ་དབྱེད་པའི་ངོར་བདེན་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དབྱེད་ན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལྷག་གི། རྒྱལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇིག་རྒྱལ་འདི་ནི་དངོས་པོར་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དབུ་མ་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཙུག་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཙུག་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལྷགས་གང་ཞིག་བཞུལ་ལན་དང་བཙུག་པར་བསྟན་པའི་ལྷགས་

འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདིའི་དོན་དངོས་སྒྲུབ་འི་གཞུང་
ལས་འདིར་བཤད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མེད་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལའང་མེད་ཅེས་པའི་
དོན་དུ་འཆད་པའང་ནོར་ཏེ། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཏུ། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ཀྱི་
ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྒྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་
སྒྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་མདོན་པར་མི་ཤེས་པར་
ཁོ་ནས་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་གྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་
དམ་པར་སྒྲས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་མ་འབྲེལ་ན་གཞུང་སྒྲུབ་མས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་
གཞུང་ཕྱི་མས་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོང་གང་ཡང་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོང་
བདེན་པར་མི་རུང་བས་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་གྱི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཟུར་ཟ་བ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་
མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་ན་རང་དོས་ནས་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་འདོད་ཀྱང་དེའི་གདགས་གཞི་ལ་རྒྱས་
ཡོད་དགོས་པར་འདོད་པས་བཏགས་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་མི་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། ཤེས་རབ་
མེད་པས་རྒྱས་ཅོམ་ལ་ཆགས་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་རྒྱུད་དང་
བ་སྒྲུགས་ནས་རང་གི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ངན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཛིག་
རྟེན་ཁོན་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཤིག་སོང་ཤིག་བྱོས་ཤིག་ཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་དང་། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་
རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་འབའ་ཞིག་སྤིད་པར་འགྱུར་གྱི་མདོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་དོར་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྫས་གྲུབ་འགོག་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་དོར་གཟུགས་རྫས་ཡོད་འགོག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོན་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོན་རྒྱ་རུང་བའི་རིམ་པ་རིམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ན།
འདི་ལའང་རེས་པ་མེད་དེ། འཇུག་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་
ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག། །ཅེས་སོགས་གདུལ་བྱ་སྟོན་ལྷན་ལ་ཐོག་མར་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
མཐའ་བཞིའི་སྒྲིབ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའང་ཡོད། ཡང་། རྣམ་བཟུན་གྱིས་
མེད་གང་དེ་རིམ་རྒྱུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟོག་དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་
སྒྲག་འཇུག་འཇུར་བས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་
པར། ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གལ་ཏེ་གིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འཇུར་ན་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དེ་རྣམ་པ་བཟུན་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་
རུང་བ་ཞིག་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་རྟོག་པར་འཇུར་བ་ཞིག་ན་རྟོག་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
གིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ཡིང་རྟོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོན་ས་བཏགས་པ་ཡིན་
གྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དེ་ལྟར་དེས་པ་སྒྲིབ་པར་འཇུར་ཞིང་།
དེ་ཁོན་ཉིད་ལའང་རྣལ་འབྱོར་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་འཇུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོག་
མར་གང་ཟག་སྤང་པོ་ལ་རྣམ་པ་བཟུན་གྱིས་བཙལ་བའི་ཆོམ་རྟོག་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་
སྤང་པོ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིམ་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་གང་ཟག་རྣམ་པ་བཟུན་གྱིས་བཙལ་བའི་རིགས་པ་དགོས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གྱུང་
མི་བདེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འཇུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤང་བར། སྤང་པོ་དེ་ལྟར་མི་བདེན་
པར། །ཤེས་ནས་རང་འཛིན་སྟོང་བར་འཇུར། །རང་འཛིན་པ་དག་སྤངས་ནས་ནི། །ཕྱིས་ནི་སྤང་པོ་
འབྱུང་མི་འཇུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ལ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པ་
ཙམ་གྱིས་དབང་པོ་རྟོན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤང་པོ་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པར་

འགྱུར་ཡང་། དབང་བརྟུལ་རྣམས་ལ་ད་དྲུང་མུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་དགོས་པས།
 སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤར་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་སྒྱུར་ནས་རྟུལ་ཕྱར་པ་གྱི་བར་དུ་མི་རྟོན་
 པར་བྱ་བའམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་ལ་
 སོགས་པའི་རིགས་པས་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
 གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་གིར་འདོད་ཆགས་སོགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་མུང་པོ་
 ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤར་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། གྲུབ་
 མཐའ་ལ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཀུན་བརྟགས་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བཀག་ཟེན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་དགག་པ་ནས་བརྟུལ་དགོས་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་
 ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་དང་། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བའི་རིགས་པ་གཉིས།
 ཐོག་མར་གང་བརྟན་གྱང་འདྲ་བ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤིས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་མིགས་པ་ཡན་ཚུན་མཚོན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གཉིས་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་གཉིས། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ལ་དེས་པར་སོ་སོར་སྒྱུར་དགོས་སམ་སྒྲམ་ན་
 སྒྲུག་བསྐྱལ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། རྒྱ་མེད་པར་ནི་
 རྟོག་གི་འདོད། ཁྱེད་དང་། ཕྱི་རོལ་པས་བདག་སྤང་གཞན་དང་། མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་བདག་
 སྤང་གཅིག་དུ་འདོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་སྤེ་བ་རྣམས་མཐའ་བཞིའི་སྤྱོད་བཞེས་ཀྱི་
 རྟོན་དུ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ལྷའམ་བདུན་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་གང་ཟག་གི་རྟོན་དུ་འདོད་པ་གཙོ་ཆེ་
 བས་གཞུང་རྣམས་ལས་སོ་སོར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀས་གྱང་གཉིས་ཀ་དགག་ནས་ཏེ།
 འཛིན་རྟོན་སྤྱོད་པ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལ་བརྟོན་ནས་གང་ཟག་ལ་བདེན་སྤྱོད་འདོད་པ་
 འགོག་པ་ན། དོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་འགོག་དགོས་ཤིང་། བུམ་སྒྲམ་སོགས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་འགོག་པ་ན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
 བཅའ་བའི་རིགས་པས་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་རིགས་པ་བུམ་
 སྒྲམ་སོགས་ལའང་སྒྱུར་བར་བྱང་རྟུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཇུག་པར།
 བུམ་པ་སྒྲམ་བྱ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་སྤང་བ་ལྟོན་ཤིང་དང་། །ཁང་བྱིས་ཤིང་རྟ་སྤོང་དང་

འགོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པར་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐ་སྙད་བདེན་པས་བསྐྱས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཇི་སྟད་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཅའ་བ་ན་བདེན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་རྟེན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག་སྟེ། །སྟོས་པའི་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་བདེན་པ་བཀག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། །སྟོས་པའི་མཐའ་ཕྱི་མ་རྣམས་འགོག་པའི་རིགས་པས་སྟོས་པའི་མཐའ་གང་ཡང་མ་རྟེན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་བར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག་སྟེ། །མགོན་པོ་བླ་མས་པས། །བདེན་པ་བཀག་ནས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །བདེན་པ་ཅམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉན་རང་གི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི། །སྟོབ་དཔོན་རྩ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བ་དང་། །རྒྱས་པ་དང་། །ཆང་བར་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོས་པའི་མཐའ་ཕྱི་མ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། །གཞན་དུ་ན་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གསལ་མི་གསལ་དང་། །ཆང་མ་ཆང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་འདོད་ན། །དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྟོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པའི་ཐད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཆང་བར་རྟོགས་པའི་སྟོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་པ་དང་། །བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམས་དགོལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། །ཉན་རང་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆང་བར་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། །དེ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པས། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བ་དང་། །དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་

ཆོས་དང་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་ཆོག་ལ་འབད་བ་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་སྒོས་འདིའི་སྒྲིམ་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒོས་པ་མ་
ལུས་པ་བཀག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བ་དང་། དེས་བྱངས་པའི་རྗེས་སྐྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་
པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་
ཆོག་ལ་གཉིས་ལ་འབད་དགོས་པས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ངེས་པའི་དོན་
ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱ་
དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་གདམས་པའོ། །གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལེགས་པར་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

༡༩ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལམ་དབུ་མ།

༡༩ དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྟེས་
ཀྱང་བསྐྱེད་པས་ཉམས་སྲུམ་བྱངས་ན་དེ་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་
ལམ་དབུ་མ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ལམ་དགག་པ།
རང་གི་ལམ་ངོས་གཟུང་བ། དེའི་ཉམས་ལེན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །

༢༠ བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལམ་དབུ་མ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་ལོག་པ་དགག་པ། ལམ་ཐ་དད་པ་དགག་པ། ལམ་མ་ཚང་
བ་དགག་པའོ། །

༢༡ ལམ་ལོག་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། འདིར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཕྱ་
ངན་ལས་འདས་པའི་སར་བཞོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པས་ཕྱི་རོལ་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་
པའི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་ཤེས་པ་དང་། འཇུག་ངོགས་ཀྱི་ཁུས་དང་། དབང་ཐུག་གི་དབང་བསྐྱུར་དང་།
བྱི་དང་བ་ལང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་དང་། གཅེར་བུར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་
དཀའ་ཐུབ་དང་། དབང་སོགས་སྒྲིག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐར་པའི་
ལམ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་ལྟས་ཀུན་ནས་བསྐྱུར་
པའི་ཕྱིར་བཤག་ཏུ་ལྟ་བ་བཞིན། ལུང་ལས་ཀྱང་། ལོག་ལྟས་ཕྱ་ངན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །^{༡༥༩ ལམ་ ༩་ དད་ པ་ དགག་ ལ།}

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་དག་རང་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་བརྟགས་
པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
གནས་པར་འདོད་དོ། །འདི་ཡང་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་གཡོ་བར་ཐ་དད་པར་ཐམས་ཅད་
ལ་སྒྲུབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་སུ་འདོད་ན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ལམ་དུ་འགལ་བ་མེད་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་འཆོམ་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ནི་མི་འཐད་དེ་ཉིད་ལེན་གྱི་ཐུང་པོ་བདེན་པའི་སྒྲེ་
མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་བསྒྲོམ་པ་མེད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
ལ། དེ་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྒྲོང་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ལས་ནི་སྡེ་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཤད་ཀྱང་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྒྱབ་རྩལ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱོན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་སྒྲོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་མ་བཤད་པས་སྒྲོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྒྱབ་པར་མི་རྩལ་ཏེ། གྲུ་རྒྱུབ་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲོད་པ་ཡོངས་བསྐྱོད་མ་བཤད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གལ་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་
པ་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ནས་ཉམས་སུ་བྱུངས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱབ་རྩལ་པར་དམ་
པ་དག་བཞེད་དེ། ས་པའི་གྱི་ཞལ་ནས། དལ་ཆེར་ལྟ་བུ་དབུ་མའི་ཚུལ། །འཕགས་པ་གྲུ་རྒྱུབ་
ལུགས་རྗེས་འབྱང་། སྒྲོད་པ་སེམས་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་། ཐོགས་མེད་བཞེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
མཛད། །འདི་ནི་ལྟ་སྒྲོད་མ་འབྲལ་ཅིང་། །ཐན་ཚུན་ཐུན་ཆགས་མ་ཡིན་པ། །རི་སྐད་བཤད་བཞིན་
ཉམས་ལེན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ཀྱང་དབུ་
མའི་ལྟ་བུ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་རྒྱབ་མི་རྩལ་པ་ནི་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །^{༡༦༠ ལམ་ ༩་ ཆོང་ བ་ དགག་ ལ།}

གསུམ་པ་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་པ་དག །དཀར་པོ་ཆེག་
ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོང་ཉིད་ཁོ་ནར་བསྒྲོམས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་

མཁའ་པ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་དང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དོན་མ་འབྲུལ་བར་གཟིགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ཚད་བས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
 ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སུན་སྐྱུང་ཟིན་པས་འདིར་འབད་པ་མ་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་
 ཆོས་དབྱིངས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་དང་། དབང་དང་རིམ་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་བའི་
 དུག་ཆེན་འདོད་པ་སོགས་མང་དུ་སྤང་མོད་ཀྱི། སྤར་གཞི་དབུ་མའི་སྐྱབས་སུ་འདེད་ཅིན་ཅིང་
 འགའ་ཞིག་ནི་སྤོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་དུ་འདེད་དགག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གྲག ༡༩ ལམ་ རོས་གསུང་ག།

གཉིས་པ་རང་གི་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་ནི་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱལ་ལས། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་སྦྱོར་བཞིས་ཉམས་སུ་སྤངས་
 པ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱ་སྐྱ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དང་།
 མདོ་སྡེ་རྒྱལ་དུ་རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། ་དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། ་སྦྱོན་ལ་
 སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། ་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། ་སེམས་ཙན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་
 དང་། ་ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། ་མི་གནས་ལྷ་འདས་པ་དང་། ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་
 ་སྦྱོན་པའོ། །ཞེས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བཅུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་དབུས་མཐར་། མ་
 ཚད་མེད་དང་མི་སྦྱོང་དང་། ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་དང་། ་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱབ་པ་སྤྱོད་
 མེད་པ་དང་། ་དམིགས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། ་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་སྤྱོད་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་མཐའ་དག་བསྐྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་
 ་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ངེས་པར་
 འབྱེད་པ་དང་། ་རིག་པ་དང་། ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སོན་པའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་
 ་གསུངས་པ་དང་། ་རྒྱུད་སྤར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། ་བསམ་གཏན་དང་། ་སྤྱིང་རྗེ་དང་བཞི་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ས་དང་པོའི་རྒྱལ་བའི་སྐས་
 འབྱུང་བའི་ལམ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བྱམས་ཆོས་ནས་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ་མགོན་
 པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་། ་གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། ་སྤྱོད་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་

འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་མཐུས་གཏུགས་པའི་སྟིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། སོ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ངོ་པོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྤང་བྱ་སྟོང་བའི་རྒྱས་པ་སོགས་དང་། རྩེས་ཐོབ་ཏུ་ཡར་བྱིན་ལ་གཙོ་བོར་སྟོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བཤོད་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་སོ། །

ཆོས་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམ་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་རྣེ་ལྷན་གྱི་འཇུག་ཆུལ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་མར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆུལ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་ནས་ཕན་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པས་ཀྱན་ནས་སྟོང་བའི་སྟིང་རྩེ་བསྐྱེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་པར་དམ་པ་གོང་མ་དག་བཞེད་པ་ལྟར་དོན་ལའང་གནས་སོ། །

མ་བྱས་འདི་གཉིས་ལ་མཁས་པ་བརྩེ་ཏའི་འཇུག་ཆུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཀྱས་ལི་པའི་འཇུག་ཆུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་མཛད་དོ། །ཡང་རིན་ཆེན་ཐེང་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ནི། སྟིང་རྩེ་སྟོན་བཏང་སྟོད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་བྱི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོད། །ཅེས་གསུངས་པའང་སྣ་མའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྟོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་གནད་འདྲའོ། །

མདོར་བསྐྱུ་ན། རིགས་པ་དུག་ཏུ་བར། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། ཞེས་ཆོགས་གཉིས་སུ་འདུས་པར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་དབུ་མའི་ངོ་བོའོ། །

།གན་དེའི་ཉམས་ལེན་ཏུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེའི་ཉམས་ལེན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དམ་པ་གོང་མ་དག་ལ་བརྟུན་པའི་བཀའ་སྟོལ་མང་དུ་སྟངས་ཡང་འདིར་ཉམས་ལེན་གདམས་པའི་བཀའ་བབས་པ་རྩོ་བོ་རྩེ་ལྷ་གཅིག་གིས་བཞེད་པ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལམ་རྩེས་སུ་བསྒྲུབ་

པ་དང་། ལམ་དེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །^{༡༩༩ རྟེན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ།}

དང་པོ་ལའང་གང་གིས། གང་ལ། རི་ལྷ་རྒྱལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གསུམ་ལས།
 གང་ཟག་གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ། །རྒྱ་
 མཚན་གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་བའི་ཐབས་ཚུལ་བའི་བསམ་པ་སྟེ།
 བདག་ཉིད་འཁོར་བའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ནས་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབས་
 བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་རྒྱལ་པའང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ལས་
 གཞན་མེད་པས་དེ་ལ་སྐྱབས་འཆའ་སྟེན་པ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་སྐད་དུ། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྙིང་བརྩེ་
 ལས་རིག་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་རྒྱལ་རོ། །རྒྱ་དེས་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་ཐོབ་བྱ་འབྲས་
 བུའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ །ཡུལ་བདག་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དགོན་མཚོག་
 གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་དང་། བརྟེན་པ་རྒྱུའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཡུལ་སངས་རྒྱུས་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་
 ཟེན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་
 འདུན་ནམས་ལ་བརྟེན་པའོ། །རྒྱ་དེས་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་རི་ལྷ་རྒྱལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་
 རིས་གསུམ་གྱི་ཆོ་གའི་སྟོན་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར་དུ་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟེན་པའི་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་ལམ་སྟོན་པ་དང་། ལམ་དངོས་དང་། ལམ་སྐྱབས་པའི་སྐྱོ་གོགས་ལྷན་ནས། རང་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་སྐྱབས་པར་ཁས་སྤངས་པའོ། །དེ་དག་གི་བསྐྱབས་བྱ་ལ་ཐུན་
 མོང་གི་བསྐྱབས་བྱ་ཅི་ཟ་བའི་ཕུད་གིས་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྲན་པས་དུས་དུག་ཏུ་
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱ་བ་དང་། བྱ་དགའ་དང་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མི་གཏོང་བ་གསུམ་དང་། མོ་
 མོའི་བསྐྱབས་བྱ་ལྷ་གཞན་ལ་ཕྱག་མི་འཚལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཆོབ་མི་བྱ་བ་དང་། སྟོགས་
 ལྷན་གསུམ་ཅན་མི་བསྟེན་པ་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱུས་པ་ཙམ་གྱི་བསྐྱབས་བྱ་དོགས་ཅི་བྱུང་ཡང་
 ཐབས་གཞན་མི་བཅའ་བ་དང་། སྟོགས་གང་དུ་འགྲོ་བའི་སངས་རྒྱུས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ། དེ་
 ལྷ་རྒྱལ་བརྒྱུད་ལ་བསྐྱབས་ཅེས་གསུངས་སོ། །^{༢༠ ལམ་རིམ་སུ་བསྐྱབས་པ།}

དེ་ལྷ་རྒྱལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་ནས་སྦྱི་དོན་གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ལམ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་
བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་།
དེའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་དང་། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱུས་ལ་དམིགས་པའི་
བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། བསམ་པ་ནི་འདིར་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས་དེའང་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་དང་།
འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ལའང་། མཚན་ཉིད་ནི་མགོན་པོ་
བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅིས་
པ་ལྟར་བྱང་པར་གསུམ་ལྡན་ནོ། །དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ངོ་བོའི་སྟོན་སྟོན་འཇུག་གཉིས། ཡུལ་གྱི་སྟོ་
ནས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལྷ་རགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་བརྟུ་ལས་བྱུང་བ་
དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། ས་མཚམས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་མོས་པ་དང་། ལྷག་
བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞི། ཆེ་
བ་དཔའི་སྟོན་སྟོན་ས་དང་གསེར་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱལ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་ཆགས་པའི་རྟེན་དང་། སྦྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་ནི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྱིས་བྱིས་བསྐྱབས་དང་།
ཆོས་ཟབ་མོ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྦྱེ་བར་བཞེད་ལ། བསམ་པའི་
རྟེན་ནི་སྦྱབས་འགྲོ་བར་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཆོས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱུལ་
བ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱུལ་བར་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་
དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་སྟེ་བཞི་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་སྟོན་
མའི་མདོ་ལས། རྒྱ་དུ་མ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་

ཟང་ཟེང་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་གསུམ་མོ། ཀླུ་པ་ཁྲིམས་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་
བའི་སེམས་པ་སྟེ། དབྱེན་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པ་དང་། དག་བ་ཆོས་སྟུང་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
ཀྱི་ཀླུ་པ་ཁྲིམས་གསུམ་མོ། ཁབ་ཐོང་པ་ནི་སྟན་བྱུང་བའི་སེམས་པ་སྟེ། དབྱེན་གཞི་དབྱེད་ཀྱིས་མི་
འབྱེད་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་
མོ། ཁབ་ཕྱོག་འགྲུས་ནི་དག་བ་ལ་སྟོབ་པའི་སེམས་པ་སྟེ། དབྱེན་གོ་ཆ། སྟོར་བ། ཆོག་པར་མི་འཛིན་
པའི་བཕྱོན་འགྲུས་གསུམ་མོ། ཁབས་མ་གཏན་ནི་དམིགས་པ་ཅུ་གཅིག་པ་སྟེ། དབྱེན་མཐོང་ཆོས་
ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་
གཏན་གསུམ་མོ། ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་ཤེས་པ་སྟེ། དབྱེན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོར་དངོས་
རྗེས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་མོ། འདི་དག་གྲང་མི་མཐུན་སྟུགས་ཉམས་པ་
སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འགྱུར་བར་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་སོ། ཅིའི་
བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། བླ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པ་དམ་པ་དང་། རབ་དང་། མཆོག་དང་།
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པས་དག་བའི་ཆོས་དམ་པ་དང་། རབ་དང་། མཆོག་གྲང་ཡིན་
ལ། བགོད་པར་བྱེད་པ་འཇུག་བགོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པས་ན་བྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཇེ་ལ་དམ་པར་འཛིག་པ་
ནི་ཀླན་བཏུས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐབས་དང་། འབྲས་ལུ་དམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་
བཤད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མ་ཆགས་པ་དང་མི་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་
དང་མི་རྟོག་པ་དང་། བསྟོབ་པ་དམ་པ་སྟེ་ལྟ་དང་ལྷན་པར་བཤད་པ་དང་། ཐེག་བསྟུས་ལས།
གནས་དང་དངོས་པོ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོབ་པ་རྣམ་པར་
དག་པ་དམ་པ་སྟེ་དམ་པ་དུག་དང་ལྷན་པར་བཤད་པ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་
རིང་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་དང་ཆོགས་མེད་དང་། འདབ་འབྱོར་བ་དང་
ཡོངས་གཟུང་དང་། རྩོམ་དང་འཕྱོང་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་། འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན།
ཞེས་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་
ལས། དམ་པ་ནི་བྱ་དང་ལྷན་པ་སོགས་གྲང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། ལན་རྒྱུན་

ངེས་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྒྲར་སངས་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་ལ་རིམ་མཐོང་གིས་དཔེས་ངེས་པའི་ཚུལ་
བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་བསྐྱབ་པ་ལ་དུག་ཏུ་ངེས་པ་སོགས་
ཚུལ་ལྷ་བཤད་དེ་དེ་དག་ཏུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ལས་སྤྱི་མ་འབྱུང་བ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། རྟོགས་སྤྱི་བ་
དང་དཀའ་བ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། དམན་པ་དང་མཆོག་གི་རིམ་པ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི་འདི་དག་རེ་རེ་ནང་དུ་དུག་ཏུ་ཆང་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་། རེ་
རེ་བྱེད་པ་ལ་དུག་ཅར་ཆང་བས་སྦྱར་བ་ལ་ངེས་པ་དང་། རེ་རེ་བྱས་པས་དུག་ཅར་སྦྱེ་བས་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་དང་། ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ་རེ་རེ་ལའང་འབྲས་བུ་ལྷ་ལྷེ། རྒྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བདག་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་།
བདག་པོའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་མི་
མཐུན་པའི་ཐོགས་སྤྱོད་བ་དང་། རྣམ་སྤྱོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་
གཏོང་བ་སོགས་སྤོན་གྱི་ལས་དེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བས་བསྐྱར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྩ་ལྷར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་ནི་བསགས་པའི་དགེ་བ་འདོད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བ་རྟེ། དེ་
ལའང་བཞི་ལས། བསྐྱོ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་བྱས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བྱ་བར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒོས་
བསྐྱས་ནས་སོ། །སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོ་ནི་བསྐྱོ་བའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སེམས་པ་དང་
འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །ཁང་དུ་བསྐྱོ་བའི་གནས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའོ། །ཇི་
ལྟར་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་འཕམ་ཡིད་ཀྱིས་བསམ་པའི་དུང་

དུ་ཐུག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཡན་ལག་དང་པོ་དུག་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་འབུམ་
ཕྱག་གངས་མེད་བཙུ་འདུས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ། དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་སྟོན་ལམ་
ཆེན་པོ་བཙུའམ། གཞན་ཡང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་མ་མེད་པ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ལམ་
བསྟོ་བར་བྱའོ། །དེའང་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ནས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་མི་ལམ་ལྟ་
བུའི་སྟོན་ཟིན་པའམ། བསྟོན་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་བསྟོ་བྱ་སྟོ་བྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་སྟོན་ཟིན་ན་བསྟོ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་རྣམ་གངས་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
འཕངས་ནས་སྦྱར་བ་པ་ལ་ཐོབ་ཕྱིན་པ་དུག་ལྟར་དང་། རྗེས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་མཐའ་དག་བསྟུས་པར་རྫོང་པོ་རྗེས་བཞེད་ལ། དེ་ཉིད་གཞུང་དག་ལས་དགོས་པའི་
དབང་གིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་གངས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་བཤད་རིགས་
པར་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཞེས་པའི་ཆངས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྟོད་པ་ནི་
ལྟོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས་
འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་མོ། །ཡང་རྣམ་གངས་ཀྱིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
གཉིས་སུ་འདར་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་མདོར་བསྟུས་པ་ནི་
གཉིས་ཡིན་ཏེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་མདོ་ལས། སྤྱིང་
རྗེས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །
དེ་ནི་ཤེས་རབ་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་བསྐྱབ་བཏུས་ལས། རྣམ་གངས་
གཞན་གྱིས་ཆོས་བཙུ་གཉིས་སུ་འདར་བསྟན་ཏེ། གཞི་བདག་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོད་དང་དགེ་བ་
གསུམ་ལ་གཏོང་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་དག་པ་དང་སྤྱིལ་བའི་བྱ་བ་བཞི་བཞི་སྦྱར་ནས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཐོ། །བྱམས་པ་སངས་ཀྱི་མདོ་ལས། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མུར་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞན་
ཀྱི་བྱིང་མི་འཛིག་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བསྟན་ཏེ། བསམ་པ་དང་སྟོར་བ་དང་སྦྱོན་པ་
དང་བསྟོ་བ་དང་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་པས་སོ། །མདོ་རྗེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལམ་དང་འཇུག་པ་བདེ་བས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བདུན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་བསྟན་ཏེ།

ཕྱག་དང་མཚོན་པ་དང་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་དང་བསྐྱེལ་བ་དང་གསོལ་བ་
གདབ་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་བདུན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོག་ཏུ་སྤྱི་བོར་བྱིན་པའི་ཚོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གངས་
མང་པོའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལམ་དེ་རི་ལྷར་བསྐྱེལ་པའི་ཆུལ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་སྦྱང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ཚོགས་བསལ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་
སྦྱོར་བའི་གོགས་བསལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་པ་དེ་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་དང་། སྦྱངས་ནས་བསྐྱེལ་པར་
བྱ་བ་དང་། ཉེས་པ་བྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱང་བའི་འདུན་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། སྦྱི་བའི་རྒྱ་སྦྱང་བ་དང་། ཚོ་
གས་བསྦྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་དེ་ལྷར་སྐྱབས་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་
འདོད་པ་དེས་ཐོག་མར་སེམས་བསྦྱེད་བྱ་བའི་འདུན་པ་བསྦྱེད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེའང་འདི་རྣམས་དུ་དེ་
མ་བྱས་ན་ལམ་གང་གིས་བསྐྱབ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་།
སྦྱིར་རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་ནས་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་
ཞིང་། ཁྱད་པར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུལ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་
ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མ་རྒྱུད་པར་གི་སྤྱི་བོར་བས་སྦྱར་དུ་བྱ་དགོས་པ་དང་།
བྱས་ན་ལྷར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཡན་ཡོན་རྣམས་འབྱུང་བར་བསམ་སྟེ་འདུན་པ་བསྦྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྷར་འདུན་པ་བསྦྱེད་པས་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་སྦྱང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལའང་ལྷར་
བསྐྱེལ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲོབས་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་
གསུམ་ཡིན་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། མཚོན་པ་དང་སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཅི་རུས་པ་བསལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྦྱེད་པའི་ཐབས་དང་། བསྒྲོམ་པའི་ཆུལ་དང་། གོམས་པའི་ཡན་ཡོན་

གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཞིང་བྱམས་པའི་ཆུས་བཅུས་པའི་སྟིང་རྩེའི་མུ་གུ་ལས་དགའ་བའི་ལོ་ཐོག་རྒྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོར་བར་བཤད་མོད་ཀྱི། རོ་བོས་ནི་བཏང་སྟོམས་དང་དགའ་བ་ལོགས་སུ་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པས། བྱམས་པའི་ཆུ་བས་སྟིང་རྩེ་བསྐྱེད་པར་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱམས་པ་ལས་སྦྱོར་བར་གསུངས་སོ། །འདི་བསྒྲོམ་པ་ལ་གང་གིས་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱ། ཅི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཆུལ། གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྟོན་པ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཆེ་འདིའི་མས། བདག་ལྟོར་ཞུགས་ནས་མ་བཟུག་མ་སྦྱས་པར་བཟུང་བ་དང་། བཅས་ནས་སྤོང་བའི་ཆུ་བྱར་ལྟར་རེག་མི་བཟོད་པ་བགས་ཀྱིས་བསྐྱངས། །ཁ་ཟས་སྟོད་ཅིང་མི་གཙང་བ་ལག་པས་བྱུགས་བཅུ་གདུང་ཚད་མེད་པར་བྱས། བྱམས་པའི་མིག་གིས་བལྟས། སྟན་པའི་ཚིག་གིས་བྲིད། འཚམ་པའི་འཚོ་བ་བྱིན། ཡང་བའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱངས། འཛིག་ཏེན་པའི་བདེ་དང་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས། ཞོར་གྱི་སྟིང་པོ་བྱིན་པའི་བྱའི་དོན་དུ་ཆེ་འདིར་ལྟོགས་འབྱུགས་ངལ་དུ་བ་དང་ལུས་སྟོག་འདོར་བའི་དགའ་བ་སྤྱད། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཆར་བསྐྱེད་པས་བྱི་མར་རན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་ལས་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་བྱའི་ཉེས་པ་སྦྱོབ་ཅིང་ཅི་བཟང་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་བར་བསམ་པས་དེ་སྤྲུག་ཅིང་ཕན་གདགས་བྱར་འཛིན་པ་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅད་དག་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་མ་བྱས་ཏེ། །ཞེས་པའི་ཆུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲིན་བསམ་པས་དེ་སྟིང་དུ་སྤྲུག་ཅིང་ཕན་གདགས་བྱར་འཛིན་པ་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བྱ་གཙིག་པ་ལྟར་དེས་བཟུང་བས་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ང་ལ་གཞོད་བྱས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཕན་པ་བྱས་ན་ང་ལ་མཚོད་པའི་མཚོག། །ཅེས་པའི་ཆུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་

གཅིག་པ་ལྟར་གཅེས་པར་མཛད་པས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བྱ་ལྟར་སྟུག་ཅིང་ཕན་གདགས་པར་བསམ་པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དང་། འོར་བུའི་ཟ་མ་ཏོག་དང་། དར་ཡུག་གིས་རྒྱལ་བཞིན་སྟུག་ཅིང་ཕན་གདགས་བྱར་བསམ་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་དེས་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་ཆོ་འདིའི་མ་ལ་བྱམས་པ་རང་གི་ཚད་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དེ་ནས་མ་དེའི་ཚད་ཀྱིས་ཉེ་འབྲེལ་ནས། ཡུལ་མི་ནས་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་ནས་སྒྲིང་བཞིན་སྟེ། སྒྲིང་གསུམ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་བསྒྲོམས་ཏེ་བྱམས་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཚད་མེད་པ་ཞེས་པར་འགྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེ་བོ་གཙོས་སུ་མ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དུས་གསུམ་ཏུ་ཀྱུ་བྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཏུག་ཏུ་མཚོད་པ་བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟན་ཐོབ་པ་དང་། འདིར་སྒྲིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིང་རྗེ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་བྱམས་པ་ལྟར་རྩ་བའི་མ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་བྱ་གཅིག་པ་མའི་དོང་དུ་ལྷུང་བ་མཐོང་བའམ་དྲན་ན་མཆི་མ་འབྱུང་བའི་ཚད་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྟོལ་བའི་ཐབས་བསམ་པས་མི་འདོད་ཅིང་སྟོར་བའི་མཐུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་ཏེན་པ་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་མི་རྣམས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་དང་

ཕྱིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྐོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པའི་སྐོན་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་བདག་གིས་བསྐྱབ་རུང་དུ་
ཡིད་ཆེས་པའི་དང་བ་ཡང་ཡང་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཚོགས་གསུམ་པོ་སྤྱངས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བས། གསུམ་
པ་བསྐྱེད་པའི་ཚོག་ཞི་སྤོབ་དཔོན་ཁྲ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ།
གཉིས་ཀ་ལའང་གྲུ་མ་ཡོད་མེད་དང་། བལ་པ་དང་སྐབས་པོ་ཆེའི་ལུགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་
མཐུན་པ་ལས་སྤྱིར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཀྱི་ཚོག་མི་འདྲ་སྟེ། དང་པོས་སོ་ཐར་ཀྱི་སྤྲོམ་པས་རྒྱུད་མ་
བསྐྱེམས་པ་ལའང་སྤྱི་བས་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་ཚབས་པོ་ཆེ་སྤྱིར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིར་བ་
ཡན་ལག་བདུན་ཀ་བྱེད། དངོས་གཞི་བརྗོད་པ་ཅུང་སྟེ། སྤྱིར་འཇུག་དང་ཡི་དམ་སྤང་བ་ནས་འབྱུང་
བ་ལྟར་བྱེད། མཇུག་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏང་རྟག་མེད་པར་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེམ་པར་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པས་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་སྤོན་དུ་སོང་ནས་རྒྱུད་དག་པ་ལ་སྤྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
སྤྱིར་བ་བྱག་དང་མཚོད་པ་དང་། སྐབས་འགོ་ཙམ་བྱེད། དངོས་གཞི་བྱང་སའི་རྒྱལ་བྱིམས་ལེའུའམ་
རྩི་བོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་ལྟར་བྱེད་མཇུག་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་གཏང་རྟག་བྱའོ། །འདི་
དག་གི་བྱུང་པར་ཞིབ་དུ་ས་པར་གྱིས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་ལམ། ཁོ་བོས་བྱས་པའི་
སྤྲོམ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྲོམ་པ་སྤྱངས་པར་བྱས་ནས། གཉིས་པ་སྤྱངས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་རས་གཟིགས་
ཀྱི་མདོ་ལས། དབང་པོ་གཉིས་སྤྱིར་བའི་འདོད་པ་མི་བསྟེན་པ་དང་། མི་དགའ་བའི་བཤེས་གཉེན་
མི་བསྟེན་པ་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མི་བྱ་བ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་
མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་མེད་
ཅིང་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱར་པ་མི་གདབ་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚོས་བདུན་
ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་ཉི་བར་སྟོན་པའི་
རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་སྤྱིར་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱིར་བ་རྗེས་སུ་
བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པས་ན་རོར་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལྟར། དེ་མི་
 ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་དང་།
 དབང་རྟོན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱད་པ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་རྟུས་
 པས་ཕྱིའི་རྒྱུན་དེ་དག་བསྟན་ཅིང་ནང་གི་རྒྱུན་རང་ཉིད་གྱིས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། བག་
 ཡོད་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐབས་གང་གིས་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་དང་། དེ་
 ལྟར་སྐྱུངས་པའི་ཡན་ཡོན་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། འོན་པ་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་ཆོ་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་།
 སངས་རྒྱས་གསུམ་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དམ། སྒྲིམ་བུ་བྱུགས་ཡོད་དམ། སྒྲུ་མའི་སྒྲིམ་བུ་ལྟར་
 བརྒྱན་པར་ཤེས་པས་སྦྱོང་ཞེ་ན། འདིར་གསུམ་ཀ་ལ་སྒྲི་ཞིང་སྦྱོང་དུ་རུང་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་
 པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་གང་ཟག་གསུམ་པོ་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པས་ཀྱང་བྱས་པ་གཞོ་བས་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་བྱམས་སྟིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་། །རྩོམ་གསེར་གླིང་པ་ནས་བརྒྱད་
 པའི་བློ་སྦྱོང་འདི་ལྟ་བུ་སྟེགས་པ་དང་མཐུན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཅིང་།
 མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གང་
 ཟག་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། སེམས་ཅན་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་
 གིས་དབེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སྟིང་རྩེ་སོགས་སྦྱོང་། །བྱམས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བློ་སྦྱོང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲི་བ་དང་མཐུན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་སྟིང་རྩེ་
 ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་། །

གཉིས་པ་ཐབས་གང་གིས་སྦྱོང་བའི་འདིར་སྦྱོང་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ལྟར་ཟད་པར་

བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གསེར་ལྷར་བཟང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཐབས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་
རྩལ་སྦྱོར་བ་ལྷར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་སྟེ། དབུལ་པོས་ལོར་བ་ལྷར་གཅེས་པའི་
མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་མི་བརྗེད་པར་སྐྱབས་འགོ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་གིས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་
སྦྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལྷ་ཁང་ལྷར་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྟེ། གང་ལ་སེམས་དེ་སྦྱེ་ཞིང་འཕེལ་
བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བྱམས་སྟིང་རྗེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་
པ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཡང་བསམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལོར་བའི་དྲི་མ་སྦྱོར་བ་ལྷར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་
སྟེ། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྦྱེ་གནས་འཕེལ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་གོགས་པོ་དང་།
བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དམན་པ་གསུམ་སྟོང་བའོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་རི་ལྷར་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོགས་འབྱུང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་
དེས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བས་ཉག་པར་སྦྱོར་བ་དང་། བྱེད་པ་ཆེ་བའི་
སྒོ་ནས་དགེ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་གཙོ་བོར་སྦྱོར་བ་སྟེ། བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ། དགོ་བའམ་ཡང་ན་མི་དགེ་བ། ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ཉིད་གྱུར་ཏེ། གང་ཕྱིར་སེམས་དེ་གཙོ་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སེམས་བསྐྱུང་བརྒྱལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་དང་། སེམས་ནི་ནམ་
ཡང་ཉམས་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྷར་སྦྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལའང་གསུམ་སྟེ། གོམས་པས་མི་བརྗེད་པ་བྱ་
གཅིག་པའི་བྱ་ངན་ལྷ་བྱ་དང་། བརྟན་པས་མི་ལྷོག་པ་རི་རབ་ལྷ་བྱ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་བྱ་
མེད་དོན་མཐོང་བ་ལྷ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་གོམས་པ་རབ་འབྱིང་ཐ་མས་དུས་རྒྱུན་དུ་དང་། བྱ་བ་ལ་
འཇུག་པའི་ཆེ་དང་། ཐུན་ཆོད་དུག་ལས་མི་རིང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་རྒྱུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་མི་ལྷོག་པ་སྟེ།
བརྟན་པ་གོགས་ངན་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཟབ་མོ་ཐོས་པས་མི་གཡོས་སོ། ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་དོན་མཐོང་ན་རང་གི་བདེ་སྟུག་ཁྱད་དུ་བསང་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པ་

སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་གོམས་པ་ན། །གཞན་གྱི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཞི་དགའ་བས། །པད་མའི་མཚོ་རུང་བ་
ལྟར། །མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བའི་རྒྱ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱང་བ་ལ་
ཐུན་ཚད་ལས་མ་འདས་པར་འགྱུར་པས་སྒྲིབས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་གིས་མདུན་དུ་
ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོངས་སུ་གསོལ་བ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་
ཞེས་བཀྱི་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བ་སྐྱེ་བ་དང་མཚན་འོས་བསྐྱེ་
བའི་ཉེས་པ་གཅིག་བྱང་སྟེ་ཞེས་སོགས་གང་བྱང་བའི་མིང་ནས་བརྗོད་ཅིང་བཤགས་སྟོན་བྱུང་། །
ཐུན་ཚད་ལས་འདས་པར་ཀུན་དགྱིས་དྲག་པོས་ལམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་བཞེའམ་བཅུ་བཞེ་བྱང་ན་
སྟོན་པ་གཏོང་བས་སྐྱར་ཡང་ལེན་པ་དང་། བྱང་པར་དབྱུག་ལྟགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་
རེངས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོ་མི་ལམ་དུ་བྱོན་པ་ལ་བཤགས་པའི་ཚུལ་
གསུངས་ཤིང་། སེམས་ཅམ་ལྟགས་ལ། ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་
དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞེན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་
བཤགས་པར་བྱུང་། །

གཉིས་པ་སྟོར་བ་ཚོགས་བསགས་ལ་གསུམ་སྟེ། བསག་བྱའི་ཚོགས་གཉིས་ངོས་གཟུང་
བ་དང་། དེ་གང་གིས་སོག་པའི་རྒྱ་དང་། དེས་རི་ལྟར་བསག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་པོ་ནི་སྟོང་པོ་ཞེས་པའི་སྟོང་པོ་ནི་རྒྱུན་དུ། ལྟ་ལྟ་བུ་ནི་བསྐྱེད་པ་
ཐོབ་པ། ར་ར་ཏི་ནི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། རྒྱུན་ལས། རྒྱུན་དུ་སྐྱེད་པ་ཐོབ་ནས་ནི། །དགེ་ལ་
ཡང་དག་ཡང་དུ་སྐྱབ། །ཞེས་སོ། །དེའང་པར་ཕྱིན་དུག་གི་དགེ་བར་སྐྱབ་པ་སྟེ། པར་ཕྱིན་དང་པོ་
གཉིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། གཞན་གཉིས་ཀའི་
ཚོགས་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། ཡང་པར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཚུལ་
གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ངོས་པའང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ཡུལ་བདེན་པ་

གཉིས་དང་། རོ་བོ་མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པས་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྱད་པར་ལྡས་གསོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་བྱད་པར་སྟོབས་ཆེ་བ་དག་སྟོང་། རྟེན་དེའི་བསམ་པའི་བྱད་པར་སྟོབས་ཆེ་བ་རང་དག་བ་གང་བྱེད་པ་ལ་གཞན་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་དེའི་བསྐྱལ་བ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་བསྟོད་པ་སྟེ་སྟོ་བཞི་ལྡན། སྦྱར་བ་དེའི་བྱད་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དེའི་མཁས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལས་དང་བྱེད་པའི་ཆོད་རིག་པ་དང་། འཇུག་ལྡོག་ལ་བག་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་དེས་ཆོགས་ཅི་ལྟར་བསག་པ་ནི། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། དེ་ཉིད་ཆོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྟོག །ཅེས་དང་། ལྷ་བས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེ་པའི་རིམ་པ་དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་གཙོ་བོར་བསག་པ་དང་། དེ་ནས་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བསག་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་སྟེ་བསག་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་སྟེ་བསག་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་སྟོན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་གོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོགས་སྤྱིག་སྤྱིབ་སྟོང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དགོ་ཆོགས་བསྐྱབ་པ་དང་། བསམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བསམ་པ་རོ་ཆ་དང་འཛིགས་པ་དང་། འགྲོད་པས་སྤར་བསག་པའི་སྤྱིག་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང་། བསགས་པའི་ཉེས་སྟོད་དག་སྟོང་བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡན་ལག་དྲུག་ལྡན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བརྩོན་པ་དྲུག་པོའི་སྟོན་ནས་སྟོང་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་སྟོད་ཀྱིས་བདག་ཕྱས་ན་འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོང་དཔོན་བཞིན་ནོ། །

བྱས་ཤིང་དགོ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པས་སྦྱོར་བ་བཟོད་པ་གསུམ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དོན་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་རི་སྟེད་གཅིག་སྤྱད་པ་དང་ད་ལྟར་གཞན་དག་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱོད་ན་བདག་གིས་བདག་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་དང་། སྤྱ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་རང་དོན་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འགོད་པས་གཞན་དོན་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་རྣམས་སྤྱད་དགའ་བར་བསམ་པ་འོ། །གཞོད་པ་ལ་རི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱིག་ཆེར་སོག་པ་དང་། ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་བསམ་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་མཐོང་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་དེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཞོད་བྱ་བདག་དང་། གཞོད་བྱེད་དང་། གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པས་ཡང་དག་པར་ན་གཞོད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར་པས་བཟོད་པ་བྱར་མེད་པ་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། སའམ་ཡང་ན་ཆུང་མ་མེ། །རྒྱང་གི་ཁམས་ལྟར་མི་གནས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམ་དགོས་པ་དང་། རྩོམ་རྣམས་པ་དང་། དགོས་ཤིང་རྣམས་པ་ལ་ཅི་ལྟར་བརྩམ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་སྦྱིར་རྟོགས་ལྡན་ནམས་ནི་དགོས་ཤིང་རྣམས་པའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ན། བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྩོན་སྟམ་དུ་བསམ་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཏེ། དེའང་འབྲས་ལུ་ལ་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། ལམ་ལ་སྦྱིད་ལྷག་པ་བསལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་རྟོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱེ་བྲག་བདག་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་བ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་རྣམས་སོ་སྟམ་དུ་སྦྱིད་ལྷག་པ་ལ་དྲི་མ་གྲོ་བར་བ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིར་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་

གིས་བསལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྱིར་སྒྲིག་པ་སྒྲུབ་བ་དང་། ཚོགས་བསག་པ་དཀའ་བས་མི་རྣམས་སོ་སྣམ་པ་
ལ་ཙུ་བ་མེད་ཅིང་ངོ་བོ་དམན་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱ་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། ཙུ་བ་བདེན་པ་དང་བྱིན་
རྒྱལ་སྟོབས་ཡོད་པས་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དང་། དགེ་ཚོགས་བསྐྱབ་པ་དེའང་སྒྲུབ་བཤད་པ་
ལྟར་སྟོབས་ཆེ་བ་ལྡན་བྱེད་པ་ཆད་མེད་པའི་རིགས་པས་བསལ་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བར་
བྱའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོག་མར་
གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པས་རྒྱ་འཛིག་རྟེན་མ་དད་པའི་སྟོན་པ་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། ཡ་ཤེས་མ་དད་ན་མི་
ཉན་པས་དེའི་དོན་མི་འགྲུབ་ཅིང་རང་ལ་སྟོན་པས་ཡ་ཤེས་ཉམས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་པ་ཀུན། །མཐོང་དང་དྲིས་སྟེ་སྒྲུབ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ནས་ཅི་སྲིད་དངོས་སུ་མ་རྣམས་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱ་བ་འོས་པའི་བསམ་པ་སྒྲུབས་ལ། བསམ་པས་བྱ་
བ་ལ་དོན་གྱིས་འཇུག་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གང་ལ་དེ་ཡི་སེམས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་
ཞུགས། །ཞེས་སོ། །སྒྱིར་བས་ཀྱང་ཡི་དྲགས་དང་ལྟ་སྒྲུ་ཀུན་ལ་ཟང་ཟང་དང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བྱ་
ཞིང་རྣམས་ན་མི་རྣམས་ལ་འང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པའི་སྟོན་པར་སྒྲུ་
བ་དང་། དོན་ལེན་དུ་འཇུག་པའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་བདག་ཉིད་འཇུག་པའི་དོན་མཐུན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱར་བྱ་སྟེ་ཚོགས་བསག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་སྒྲུབ་བྱ་
སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་། དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། སྒྲུབས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་གྱི་དགེ་
བའི་བཞེས་གཉེན་ཁ་ཅིག །སྟོན་པའི་སེམས་དང་འཇུག་པའི་ཚོགས་སྒྲུབས་པ་སེམས་པ་དགེ་
བའི་ས་ཐོན་རྒྱན་ཆགས་པ་གོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྟོམ་པར་མ་གཏོགས་པ་
དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་གསུམ་གཅོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་

དེ། བྱང་སར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ཉེས་སྤྱོད་སྤོང་
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་ཉིད་ལ་མཛད་པའི་བྱིར་
དང་། རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་གི་ནང་དུ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ནམས་འདུས་པས་རིག་པ་འཛིན་པའི་
བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པར་འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་པཎ་གྱིས་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཁྱད་པར་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་
པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལས་
དམིགས་པ་སོགས་བདུན་གྱི་སྟོན་ས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཡོད་ན་སྟོམ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཡང་དག་པར་སྤང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བའི་ཡུལ། ལེན་པའི་ཆོ་
ག །རི་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་སེམས་
ཙམ་ལུགས་ཀྱིས་དེས་པ་ལྷ་བྲལ་དགོས་པས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤང་བའི་ཚུལ་ཁོ་ན་
གསུངས་གིང་དབུ་མ་ལུགས་ལ་དུས་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། ལྷ་བ་དང་ལོ་དང་རི་སྤྱོད་འཛོའི་བར་
དང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་རང་རི་ཙམ་ལུས་པ་དང་བསྐྱབ་བྱའང་རི་ཙམ་སྟོབ་ལུས་པ་སྟོབ་
པའི་ཚུལ་སྤར་སྤང་མ་གོང་མ་ནམས་གསུང་།

གསུམ་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་
མཐའི་དབྱེ་བ་བསམ་པ། དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུག་རྒྱུ་ལས་མི་འདའ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་ངོས་གཟུང་བ། བདག་དང་
གཞན་གྱི་རྒྱུད་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་ལ་ལས་མཐའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་ནི་འཕྲལ་གྱི་
བདེ་བ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་པ་སྟེ་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲལ་ཐུགས་དང་། འདི་དང་བྱི་མའི་དང་མཐོ་རིས་
དང་ཐར་པའི་དོན་ཡིན་ལ་མི་འདོད་པ་ནི་བསྐྱོག་པ་སྟེ་འཕྲལ་དུ་སྤྲུག་པ་དང་ཡུན་དུ་གནོད་པ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ཞེས་པ་ནི་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གཅིག་གིས་
བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་གསུམ་སྟེ། རོན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བདེ་བ་དང་ཕན་པ་དང་གཉིས་ཀ་བ་
གསུམ་དང་སྐྱུག་པ་དང་གཞོན་པ་དང་གཉིས་ཀ་བ་གསུམ་དང་། སྐྱུག་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་ལ་གཞོན་
པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་གསུམ་དང་། བདག་
གཞན་གཉིས་ཀའི་མི་འདོད་པ་གསུམ་དང་། གཞན་འདོད་ལ་བདག་མི་འདོད་པ་དང་། བདག་
འདོད་ལ་གཞན་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད། རོན་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་བསྐྱོལ་བའི་དབྱེ་བ་བདག་སྐྱུག་
ཅིང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། བདག་བདེ་ཞིང་གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་། བདག་ལ་ཕན་ཞིང་གཞན་
ལ་སྐྱུག་པ་དང་། བདག་ལ་གཞོན་ཅིང་གཞན་བདེ་བ་བཞི་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་སྟེ། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འཇུག་ལྷོག་གི་ལས་མཐའ་ནི་འདི་དག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་རྒྱུད་མ་
བསྐྱོལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་སྦྱར་བསྟན་པ། རོན་བསྐྱོལ་བ་དང་རྒྱུད་མ་བསྐྱོལ་བ་ལ་
རིགས་གྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱ་བ། གཉིས་ཀ་བསྐྱོལ་བ་ལ་རིགས་དང་། སྐྱོབས་གྱི་དམིགས་
བསལ་བ་དང་ཡང་བསལ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རོན་མེད་པའི་སྐྱུག་གཞོན་གཉིས་ཀ་བ་གསུམ་སྤོང་བ་ནི་སྤོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྤར་སྤོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་བས་བྱུང་བར་དུ་ཆེས་ཆེར་སྤོབ་
པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་མེད་ཀྱི་བདེ་ཕན་གཉིས་ཀ་བ་གསུམ་བྱེད་པ་ནི་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྤར་བསྟན་པའི་པ་ལོ་ལྟ་ཕྱིན་པའི་དགེ་ཆོགས་སྤྱབ་པར་ཁས་སྤྲངས་
པ་ཉིད་ལས་ཉམས་ན་སྤོང་བཅོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཆེས་ཆེར་སྤོབ་པའོ། །གཞན་གྱི་ཉེས་མེད་ཀྱི་
བདེ་ཕན་གཉིས་ཀ་བ་གསུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྐྱུག་གཞོན་གཉིས་ཀ་བ་གསུམ་སྤོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་
རོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྤར་བསྟན་པའི་བྱ་བར་ཁས་སྤྲངས་པ་ལས་ཉམས་
ན་སྤོང་བཅོས་པ་དང་བཅས་པས་ཆེས་ཆེར་སྤོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རོན་བསྐྱོལ་བའི་སྐྱུག་ཀྱང་ཕན་པ་དང་། བདེ་ཡང་གཞོན་པ་

སྟེ། དེ་དག་ལ་རིགས་གྲིས་དམིགས་བསལ་བྱ་སྟེ། སྤྱན་དབྱེད་དང་དཀའ་ཕྱབ་ལ་སོགས་པ་བདག་གསལ་གཞན་ལ་ཡུན་དུ་ཕན་ན་འབྲལ་དུ་སྤྲུག་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། འདོད་ལོག་ལ་སོགས་པ་འབྲལ་དུ་བདེ་ཡང་ཡུན་དུ་གཞོད་པའི་ལས་མི་བྱའོ། །དོན་གཅིག་གི་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་འདོད་ལ་བདག་མི་འདོད་པ་དང་། བདག་འདོད་ལ་གཞན་མི་འདོད་པ་གཉིས་དམིགས་བསལ་བྱ་སྟེ། ལམ་དང་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་གཞན་འདོད་ན་བདག་མི་འདོད་ཀྱང་བྱ་ཞིང་གཞན་མི་འདོད་ན་བདག་འདོད་ཀྱང་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་ལ། བྱ་བའི་གཙོ་བོ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ལས། མཐུན་པ་ནི་བདག་སྤྲུག་ཀྱང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་། བདག་བདེ་ཡང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྲིས་དང་པོ་བྱ་ཞིང་གཉིས་པ་མི་བྱའོ། །མི་མཐུན་པ་ནི་བདག་ལ་ཕན་ཡང་གཞན་སྤྲུག་པ་དང་། བདག་ལ་གཞོད་ཅིང་གཞན་ལ་བདེ་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པས་འཇུག་པའི་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལ་དོན་གྱི་རིགས་གྲིས་ཡང་བསལ་བྱ་སྟེ། དང་པོ་བྱེད་ཅིང་གཉིས་པ་མི་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་དོན་གྱི་དམིགས་བསལ་ལ་རྒྱུད་གྲིས་ཡང་བསལ་བྱས་ནས་གཉིས་པ་བྱེད་ཅིང་དང་པོ་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཡང་བསལ་བ་ཞིར་འཇུག་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤར་གྱི་དོན་གྱི་དམིགས་བསལ་གཉིས་ལའང་ཕན་གཞོད་པས་བདེ་སྤྲུག་ཆེན་མོ་སྟོབས་གྲིས་ཡང་བསལ་བྱ་བ་གཉིས་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གཉིས་ལའང་གཞན་གྱི་བསམ་རུང་གི་འདོད་མི་འདོད་ཆེན་སྟོབས་གྲིས་ཡང་བསལ་བྱ་བ་གཉིས་དང་། དོན་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་དམིགས་བསལ་གཉིས་ལའང་གཞན་གྱི་ཕན་གཞོད་པས་བདག་གི་བདེ་སྤྲུག་སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་གྲིས་ཡང་བསལ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་རྒྱུད་མཐུན་པ་སྦྱིར་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། དོན་དང་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱ་བ་དྲུག་དང་། རིགས་དང་སྟོབས་གྲི་སྒྲོ་ནས་ཡང་བསལ་གྱི་བྱ་བ་བཅུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཇུག་ཤོག་གི་བྱ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་དང་། ཡང་བསལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཆེ་བས་རྒྱ་ཆེ་བའི་དང་འབྲལ་གྱི་བདེ་སྤྲུག་པས་ཕུགས་

ཀྱི་ཡན་གཞོན་ལ་རྟོགས་པས་རྒྱབས་པོ་ཆེན་དང་། དད་པ་དང་སྦྱིང་རྩེད་རྩེས་སུ་འབྲང་བས་སྦྱིས་
བུ་དམ་པའི་དང་། རོན་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་དོར་གཞན་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བས་ཟབ་པའི་
སྦྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཅི་སྦྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་
པ་སྟེ། དེ་དག་ལས་གཅིག་མ་ཆང་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ལམ་དུ་མི་རྒྱུད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོན་འཇུག་གི་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་བསྐྲུབ་པ་དེ་དག་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ། རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་གོགས། མཁས་པར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ།
སྤང་དོར་ལ་བག་ཡིད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ལྟ་སྦྱོད་མཐུན་པ། ཡོན་ཏན་གྱིས་མཐོ་བ། ཚོས་ལ་གཞོལ་བ། འགྲོགས་ན་
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་ཐོབ་པའི་གོགས་དང་འགྲོགས་ན་མི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་བྱེད་པ་
ཡོན་ཏེ། དམ་པའི་གོགས་ཀྱིས་བྱོད་བསྐྱོར་ན། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ལས་ཉེས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དགེ་བར་སྦྱབ་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་ལའང་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། རོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡིད་
ཀྱིས་འཛོམ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་སྦྱོད་པ་དང་། དུས་བྲན་གྱི་སྒོ་ནས་
ཉོན་མོངས་ཉེས་སྦྱོད་རྣམས་དང་པོ་ནས་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་དང་། རྒྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་
སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྤྲིག་པ་བྱས་པ་རྣམས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་མི་འཕེལ་
བ་དང་། ཡང་ཡང་ཉམས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་ཚོགས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་རྩ་ལྷུང་བྱུང་
ནའང་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྦྱིབ་

བཅགས་པའི་སྟོན་སྐུང་བ་བྱིར་བཙོས་ལ་མཁས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་བ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སྤེལ་བ་ལ་མཁས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགེ་བ་ཅི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དགེ་བ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བས་དགེ་བ་གང་བྱེད་པ་དེའི་བྱ་བའི་གོ་རིམ་མ་ཞོར་བ་དང་། རྒྱུ་རིམ་ནས་མི་སུན་པར་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཀླན་སྟོང་བྱང་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བྱག་དང་མཚོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཞིང་དང་བྱ་བ་སྟོས་སྤུལ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་སྦྱོར་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞན་ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་བྱེད་པའི་བསྐྱགས་པ་འདར་བརྗོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱེད་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་བདག་གི་སྟོན་གསུམ་གྱིས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་འཕེན་པས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། དངོས་སུ་ཚོས་བྱེད་པ་དང་། དེའི་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་པ་དང་། འགལ་རྒྱུན་བསལ་བའི་སྟོན་སྐུང་བྱེད་པ་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལམ་གྱི་འདུན་པས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བདག་གི་གནས་སྐབས་ལུས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་བྱུང་བའི་ཆོ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་གིས་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པེས་སོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་བྱིན་ཆད་འདི་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་སྤིག་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། བདག་གི་

སྐྱུག་བསྐལ་འདིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཟད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་མི་
འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོ་བའི་སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་བདག་ལ་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་པ་བྱུང་
བའི་ཆེ་འདི་ནི་སྟོན་ཆད་དགོ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ད་དུང་དགོ་བ་བྱའོ་ཞེས་
དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་དགོ་བའི་སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལམ་དུ་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་འབྲས་བུ་འབྱོར་
པར་ལྷན་པ་དང་། རྒྱ་ལེགས་པ་སྦྱོད་པའི་མཆོག་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་
བུ་རྒྱུད་པ་དང་། རྒྱ་ཉེས་སྦྱོད་ལ་ཞུགས་པའི་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྗེ་བསྒྲུམ་པའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་
བདག་ལ་ཡན་བྱེད་རྣམས་ལ་བྱས་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆགས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དྲིན་ལེན་
བསལ་བའི་དགོ་བ་དང་། གཞོད་བྱེད་རྣམས་ལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་དང་། འབྲུལ་པར་བསམས་ཏེ་
བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་བསྒྲུམས་པས་ལམ་དུ་བྱ་བའོ། །སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་སྟེ་བཟང་བ་མཐོང་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལས་བསག་པ་དང་། ངན་པ་སྦྱིང་རྗེ་དང་
བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་སྟེན་དུ་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་དགོ་བ་སྤེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ནི། དགོ་བའང་འཛད་པའི་རྒྱ་འགྱོད་པ་དང་།
བརྟེན་པ་དང་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
བག་བྱ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དང་། དགོ་བའི་སྦྱིན་པ་གོང་
ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་སྤེལ་པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ནི་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པས་
གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བསམ་པ་འཇམ་ཞིང་སྦྱོར་བ་རྩལ་བས་ཆར་གཙོད་
པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་སྤང་དོར་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱ་བ་ནི། །ཁས་སྤངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དག་ལས་
དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་སྟོན་དུ་འགོ་བས་ལྟོག་པ་དང་འཇུག་པའི་བག་ཡོད་
པས་ཁས་སྤངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐོབ་པའི་གནས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་དགོས་

ཏེ། ལུང་དག་ལས། དག་བའི་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀྱུན་གྱི་ཅ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ། །
ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཅམ་བྱ་སྟེ། །ཀྱུན་རྗེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་
ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་བོར་སོག་པ་བསྟན་ཟིན་ནས།

ད་ནི་གཉིས་པ་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་བོར་
སོག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞི་གནས་ལ་ལྟོས་པ། དེས་ན་ཐོག་མར་ཞི་གནས་
བསྐྱེད་པ། ཞི་གནས་སྒྲུབ་ནས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་
པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིང་
རེ་འཛིན་མེད་ན་ལུས་སེམས་རྒྱུད་པས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་དག་བའང་མཐུ་ཆུང་བ་དང་།
ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་མི་སྤྱིང་ཞིང་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱིང་བས་རང་དོན་
གྱི་མཐུ་ཆུང་ལ། མངོན་ཤེས་མེད་པས་གཞན་དོན་ཡང་མི་རྟུས་པས་ཐོག་མ་སེམས་ལས་སུ་རུང་
བའི་ཞི་གནས་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བསྐྱབ་པ་བྱི་མ་གཉིས་དང་། ས་རོལ་ཏུ་
ཐུན་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་གནས་པ། དེས་ཉིར་བསྟོགས་བསྐྱེད་
པ། དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་དང་། གང་དང་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་དང་། དེ་བྱ་བའི་
རིམ་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། གནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀྲ་ཤིས་པ་ཡིད་དང་མཐུན་པ། འདུ་འཛི་
དང་འཆོ་བས་དབེན་པར་གྲོགས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་ཅན་གྲ་མ་ཉིད་དམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་
བརྟེན། དེར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་གཞོད་སེམས་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དོར་བ་དང་། རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་།
ཆོས་སྦྱོང་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་བསྐྱས་བརྗོད་ལ་སོགས་པས་

བར་གཅོད་སྒྲིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པས་སྤྲིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བའི་
སྒྲོན་སྒྲིབ་འདི་གཤེགས་པས་ལ་བ་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དམ་པའི་སྒྲིབ་ལམ་དང་། ཟས་ལ་
སོགས་པ་འཛམ་པའི་འཛོལ་དང་མཚན་མོ་སྟོད་སྟེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཐུན་པའི་རྒྱ་བརྟན་པ་
དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དྲུབ་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྷན་པས་གཞི་རྒྱུ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་
པའི་ཐབས་ལམ་མ་ཉམས་པར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པའི་བྱད་པར་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་སེམས་གཞག་པའི་
ཐབས། ལེགས་པར་ཟིན་པའི་རྟགས་སོ། །

དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། མེ་ཏོག་སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་རྟེན་མཛེས་པ་ཉི་མེད་རན་པ་མི་གཡོ་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་གཞུང་ནས་བསྟགས་པ་བྱིན་རྒྱལ་པས་འབྱུང་བས་སྒྲིབ་ཁ་བྱིར་རྟ་རྟ་སྒྲིབ་དང་། ཟད་པར་
ཟིལ་གཞོན་དང་བྱམས་སྟིང་རྗེ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བར་ལྟ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཀེར་རུས་དང་ལུས་ལ་
བརྟེན་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་འདིར་ནི་མདོ་ལས།
གསེར་གྱི་ཁ་དོག་རྟ་བུའི་རྒྱ་ལུས་ཀྱི། ཞེས་འབྱུང་བས་རྟ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲིབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱད་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པས་དཀོན་མཆོག་དང་སྐྱ་མ་ལ་
ཕྱག་དང་མཚན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་སྟེ་སྟོན་པ་
བྱད་རྒྱུ་གྱི་ཤིང་རུང་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲིབ་ལམ་གྱིས་འདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དངོས་གཞི་ནི།
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་ལ་སྒྲོ་བས་དམིགས་རྟེན་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་
གཞག་པའི་ཐབས་དགོས་ཏེ་མདོ་ལས་སེམས་འཛིན་ཀུན་ཏུ་འཛིན། །ངས་པར་འཛིན་ཉི་ཐར་འཛིན་
དུལ་བར་བྱེད་ཞི་བར་བྱེད་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱེད་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་མཉམ་པར་འཛིན་པར་བྱེད་
ཅས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་གནས་པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་སེམས་འཛིན་པ་ནི།
དམིགས་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ཉིན་པར་མིག་གི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་གཏད་
ཅིང་རྣམ་པ་གསལ་པོའི་སྒྲོན་སྒྲིབ་ལས། མཚན་མོར་དམིགས་རྟེན་དྲན་པའི་སྒྲོན་སྒྲིབ་ལ་

བསྐྱེམས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་སྤར་གྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་སྦྱོང་བའོ། །

གསུམ་པ་ངེས་པར་འཛོག་པ་ནི་ཤེས་པ་ཕྱིར་འཕྲོ་ན་ངའི་ཤེས་པ་རྒྱུ་ལ་སྤོང་བར་སོང་སྟེ་སྤོང་བ་བྱེད་ཏེ། རིངས་པར་སྤངས་ལ་སྦྱོ་འཛོག་པའོ། །

བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་གིས་སེམས་སྦྱོར་མེ་ཏོག་སེར་པོ་འམ་ལྷའི་གཙུག་ཏྲར་ལྟ་བུ་ལ་ཐུན་རེ་རེ་ཙམ་བསྐྱོམས་པས་དབུགས་དབྱུང་ལ་ཡང་སྤར་གྱི་དེ་ཉིད་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །

ལྔ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འང་དམིགས་པ་གསལ་བ་མེད་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཏག་ཏུ་བྱེད་པས་སེམས་འདུལ་བར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕྲོ་བ་ནའང་མི་དགའ་བར་གྱུར་བའི་ཆེ་དམིགས་སྟེང་དུ་སེམས་སྦོད་དེ་ཞི་བར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་སྦྱིས་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཕྱིར་མི་འཕྲོ་བར་གནས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །

དགུ་པ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་དག་བརྟན་ནས་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱབས་པར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེའི་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །རྣམ་གཡེང་ལྟར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤར་ཡང་བྲལ་བར་བྱ། །སྤོ་ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱབ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་གཏུལ་ལོ། །རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །བརྒྱབ་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །དེ་ནས་སྦྱོམ་བརྩོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས།

།རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་འཕྱོང་། །དེ་གོམས་པ་ལས་འདྲུ་མི་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 དེ་དག་གྲང་ཉེས་པ་ལྷའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདྲུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་ཡང་
 གསུངས་ཏེ། །ལེ་ལའི་གཉེན་པོར་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
 དང་། གདམས་ངག་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་དུན་པ། བྱིང་སྟོན་གྱི་གཉེན་པོར་གཤེས་བཞིན། གཉེན་
 པོར་འདྲུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་མཛོན་པར་འདྲུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ། བྱིང་སྟོན་ཞི་བ་ན་ཏ་
 ཅང་རྩོལ་བའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྒོམས་བརྟེན་ཏེ་བསྒོམ་པ་ན་དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་
 སྐབས་སུ་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདོད་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཐོབ་
 པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་པས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷག་མཐོང་བསྒོམས་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོད་དག་མེ་ཏྲག་སྒྲིན་པོ་སོགས་གྱི་
 དམིགས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་བསྐྱུབ་པ་ལ། །ཞི་གནས་ཡིད་གཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་
 མིག་གཤེས་གྱིས་དམིགས་རྟེན་ལ་ལྷ་བ་དོན་མེད་ཅེས་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཐོས་པ་ཡིད་གཤེས་སྟེང་དུ་
 བསྐྱུབ་ཆུ་ཡིན་པ་ལ་ཉན་གཤེས་གྱིས་གསུང་རབ་ཉན་པ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་དང་མཆུངས་སོ། །
 རྗེས་ནི་དག་པའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཚོགས་གཉིས་
 བསལ་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་པའི་དམིགས་པ་མི་སྤང་བ་དང་། ལུས་སེམས་
 ལ་གནོད་པའི་ལས་སྟོང་བ་དང་། སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དུན་གཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟེན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ལེགས་པར་ཟེན་པའི་རྟགས་ནི་གང་བསྒོམས་པའི་དམིགས་པ་འབྱུང་
 ཞིང་མི་འདོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། རི་སྤྱིང་འདོད་པར་དུ་འབྱུང་བ་དང་ལུས་སེམས་གིན་ཏུ་སྤྱངས་
 པར་ལྷན་པའོ། །

གཉིས་པ་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་ལས། ཞི་གནས་དེ་ཐོབ་
 པ་ན་ཡིད་བྱེད་བརྩམས་པའི་བརྟེན་ནས་བསྐྱུབ་ཆུ་ལ་བཤད་པ་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཚོས་
 རྒྱལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཙམ་བསྐྱུབས་ན་
 ཡིད་བྱེད་དུག་གིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་དགུ་སྤངས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་

ཐུབ་ན་ཞིག་ནས་སྤར་བས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་བདེ་བས་རྒྱས་པ་དང་། སྤྲིག་པ་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པས་མ་གོས་ཞིང་བྱ་བ་རྒྱབ་པའི་མཐུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞིག་ནས་
ཐུབ་ནས།

གསུམ་པ་དེས་ཤེས་རབ་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པ་ལ། བསྟོམ་པའི་རྩུལ་དང་གོམས་པའི་
བྱེད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་དང་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་མན་ངག་གི་
གནད་བསྟུལ་ཏེ་བསྟོམ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་གང་ཟག་གསལ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
གྱིས་དབྱད་ནས་མ་རྟེན་པར་བྱས་ལ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤར་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་
ལའང་དབྱད་དེ་མ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་རྣམས་སྤངས་ནས་བཞག་
པ་ན་སྤར་གྱི་ཞིག་ནས་གྱི་དབང་གིས་ཇི་སྟེན་འདོད་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་ལོ། །འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་གང་ཟག་ལ་སྟོར་བ་དང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་ཆོས་ལ་བསྟེ་བའི་གནད་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤར་གཞི་དབུ་མའི་
རྒྱབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྟོན་བྱུང་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་མ་བ་
པའི་དཔེ་པ་མ་རྟེན་གྱང་། ཉོག་པ་ཁ་ཆོམ་ལ་སྟོམ་དུ་སྒྲ་བ་ཉ་ཤང་གི་ལྟ་བ་དང་། བྱིས་བྱུང་བ་ང་
མེད་ང་མེད་ཅེས་པའི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་བ་བགང་བ་ལ་སྟོམ་དུ་སྒྲ་བ་ནི་ལྟ་བའི་སྟིགས་མ་ཡིན་པས་
གཞན་དུ་དགག་པ་བྱས་ཟིན་པ་དྲན་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱབ་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་གི་
བདག་མ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་ལ་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་བྱུག་གིས་གཅིག་ཅར་སྤར་བའི་
རིགས་པས་ཕྱི་དོན་མ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་ལ་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་གཟུང་བ་མེད་ན་
དེར་འཛིན་གྱང་མ་རྟེན་པས་དེའི་ངང་ལ་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་
མཐའ་བཞིའི་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་ལ་བཞག་པར་བྱལོ། །

གསུམ་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སྤར་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སྒྲུ་

མའི་དཔེས་སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་ཁ་ཏྲོན་མར་མེ་མེ་ལོང་རྒྱ། །མི་
ཤེལ་ས་བོན་སྒྲུབ་དང་སྒྲུ་མ། །ལུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྒྲུབ་བ་ཡང་། །མི་འཕོ་བར་ནི་མཁས་རྟེན་གས་
བྱ། །ཞེས་པའི་དཔེས་སྒྲུ་མ་དེའང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡང་བརྗོད་པར་བྲལ་
བར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་ལ་སློ་བཞག་པས་མཐོང་སྒྲུབ་གིས་བསྒྲུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་སྒྲུངས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་མི་མཐུན་པའི་སློ་སྒྲེས་པ་དང་། བསམ་པས་ཅེ་འཛིན་བ་དང་འཛིན་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་
བྱུང་གིས་མགོ་གཞོན་པ་དང་། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་
སྒྲུངས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་གོ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ་ལ་བདུན་ཏེ་རྟེན་དགོས་སྒྲོད་གི་ཀུན་ཏུ་
སྒྲོད་པ། གནས་དགོན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ། འཚོ་བ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ། ལུས་གཙང་
པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ། བ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ། འཆི་བའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པ། དགོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་དང་། དགོ་སྒྲོད་གི་ཚོས་བསྒྲུབ་བ་དང་། བསྐྱིང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། འཕགས་
པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་སྟེ་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བདག་དགོན་པ་འདིར་ཅིར་འོངས་བསམ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཉེས་པ་
ལུས་སེམས་ཀྱི་འདྲ་འཛིན་མི་བྱེད་པ་དང་། འོངས་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
རྟག་ཏུ་ལྟ་རྟེན་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བསམས་ཏེ་ཉེས་སྒྲོད་ལ་འཛིན་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཀྱི་འཛིན་གས་
པ་ལ་བག་མི་ཚ་བ་དང་ལྟའོ། །

གསུམ་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྟེན་ལས་ལུས་བསྒྲུབ་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཉོན་
མོངས་ཉེས་སྒྲོད་ཀྱི་ལས་མི་བྱ་བ་དང་། ཚོགས་ཤེས་ཤིང་མགུ་སྒྲུབ་བ་དང་། ར་རྒྱལ་བཙམ་ཞིང་ལོག་
བསྒྲུབ་བཟོད་པ་དང་། དད་པས་བྱིན་པ་དོན་ཡོད་པར་སྒྲོད་པ་དང་ལྟའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཟས་དང་། གོས་དང་། གཉིད་དང་། ཉམས་ང་བསྒྲུབ་བ་དང་། ཁམས་
སྟོམས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟའོ། །

ལྷ་པ་ནི་ལུས་ལྟར་བསྟོམ་པ་དང་། དག་སྒྲགས་བསྟུན་པ་དང་། སེམས་གཞོད་བྱེད་ལ་
བྱམས་སྟིང་རྩེ་དང་། བ་ཚ་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་
བརྩེ་བ་བསྟོམ་པ་དང་ལཱོ། །

དུག་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་འཕོ་བའི་མན་ངག་ནི། །སྟོབས་ལྷ་ཉིད་ཡིན་སྟོང་ལམ་གཅེས། །
ཞེས་པ་ལྟར་སྟོབས་ལཱོ། །

བདུན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕེན་འཕངས་བསྟུ་བས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དང་། སྟོར་དངོས་
རྩེས་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་སྟུ་གཅིག་གི་སྟོང་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་སྟོང་པ་དང་། སྟོམ་པ་དང་བསྟུན་པ་
དང་། སྤང་བོ་གསུམ་པ་དང་། སྟོ་སྟེལ་བ་དང་། ཟང་ཟིང་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་སྟེ་ལུས་གང་བྱ་
བའི་ཀླན་ཏུ་སྟོང་པ་དང་། ལོ་དང་ལྷ་བའི་དུས་བཟང་བཞི་དང་། ཉི་ལྷ་ཤི་བ་དང་། སྤང་མ་འདས་པ་
དང་། གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་དུས་ལྷས་དུས་བྱང་པར་ཅན་དུ་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྟོར་གྱི་གོགས་བསལ་བ་ལ། བསམ་པ་ལྟོག་པའི་རྒྱ་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་ལུས་པ་བསལ་བ་དང་། སྟོར་བ་ཆད་པའི་རྒྱ་ལུས་སེམས་ཀྱི་གཞོད་པ་བསལ་བ་དང་།
བསམ་སྟོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་བདུད་ཀྱི་ལས་སྤང་བ་དང་གསུམ་ཡིན་པ་ལས། བདུད་ཀྱི་ལས་སྤང་
བ་འདི་ལའང་བདུད་རང་གི་ངོ་བོ་སྦྱར་བཞི་ལས། དེ་བྲག་ལྷའི་ལུའི་བདུད་དང་། བདུད་འཇུག་
པའི་རྒྱ་སྦྱར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་བྲག་ཉ་ཅང་དད་པ་ཆེ་བ་སོགས་དང་། རི་
ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱལ་མེ་ཉོག་གི་མདའ་ལྷ་བཏང་པས། འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་
གནས་ལ་ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུགས་པའི་ལས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་
བ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་སྟོང་ལ་སྟོར་བ་དང་། སྟུག་བསྟུ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོང་བའི་ཐབས། སྤང་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་སྟོང་ལ་བདག་
བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་གང་གིས་
ཡང་དག་སྟོང་བ་འཕེལ་བ་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བསྟོམ་པ་དང་། སྟུག་
མི་སྟུག་གི་མཆོན་མ་ཅི་བྱང་མི་ལམ་ལྟར་ཞེན་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་བདུད་ཀྱི་ལས་སྤངས་
ཉོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་དེ་དག་ཚོགས་སྒྲིབ་གི་གནས་
སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུས་སྒྲིབ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དྲག་པ་ཡུན་རིང་བས་སྤྱིང་རྗེའི་
སེམས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པས།
བརྒྱལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་ས་
བཅུ་པོའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་ཆོང་བ་
ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ས་བཅུ་སོ་སོ་ལ་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཚོགས་གཉིས་
ཟུང་འཇུག་དེས་བརྒྱལ་བ་གངས་མེད་གཉིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ལམ་
དབུ་མ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༡༩༡ ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དབུ་མ།

རི་ལྟར་བཤད་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གྲུས་སྒྲིབ་དང་། རྟག་སྒྲིབ་གི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་
སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། ས་བཅུ་གཅིག་པ་འབྲས་བུ་
དབུ་མ་འབྱུང་བས་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་
རྟོགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། སངས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། རང་ལུགས་འབྲས་བུའི་
རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །

གཉ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ།

དང་པོ་ལ་ཕྱི་ངོས་པ་ཁ་ཅིག་ །ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིང་
པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་དང་། སྤངས་པ་མི་བརྟན་པས་སྤངས་པ་ཕྱིན་ཚོགས་མི་རུང་ལ། རྩའི་ཆ་བ་
ལྟར་རིག་པའི་རྟོན་མི་བརྟན་པ་དང་། མཆོངས་པ་གོམས་པ་ལྟར་འབད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་།
གསེར་གྱི་སྒྲ་བ་ལྟར་རྟོགས་པ་སྤྱིང་ལྟོག་པས་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཚོགས་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །འདི་
དགག་པ་ལ་སྤངས་པ་ཕྱིན་ཚོགས་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་གསུམ་མེད་དེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས་སྤྱིང་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་བདེན་ཞེན་དང་
འགལ་བ་སྤྱིང་ཉིད་གོམས་པར་མཛད་པས་སྤྱིང་བའི་ཐབས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ལམ་
གྱིས་ས་བོན་དང་བག་ཆགས་སྤངས་པས་སྤངས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲུལ་ལས། སེམས་

ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། ཁྲི་མ་རྣམས་ནི་སྒོ་བྱར་བ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱལ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱལ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སྤྲེལ་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལུག་ཚོགས་མི་འཐད་པའི་སྟོན་གསུམ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིག་པའི་རྒྱན་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་ཟེན་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་གོམས་པ་རང་གི་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་བཅོམ་པས་རྟོགས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐ་མའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་དང་། །མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་འགལ་ཅི་ཡོད། །ཅེས་དང་། སེམས་ལ་བརྟེ་སོགས་གོམས་སྟེ། བར་གིས་རང་གིས་འཇུག་འཇུག་ཏེ། །ཞེས་དང་། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །དོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་ཟེན་ཀྱང་མི་བསྟོན་སྟེ། །སྒོ་ནི་དེ་ཐུགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་སོ། །
གྲང་མངས་རྒྱལ་ཡོད་པོ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལུགས་དགག་པ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་དགག་པའོ། །
དག་ཐོས་སྟེ་པའི་ལུགས་དགག་བ།

དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མི་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ཚོགས་བསགས་སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་དྲོད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཟད་མི་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འོངས་སྟེ་མེད་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི། ཤུག་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐུན་པ་གཏན་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་བདེན་ཀྱང་མ་ཡིན། དེས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། །དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་དག །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་བྱང་འཕགས་

ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་ལྷར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་
 བཤད་པ། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩེ། ཞེས་གསུངས་པས།
 བྱང་སེམས་ལ་ས་བརྩེའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་དང་། ལྷ་ཀྱ
 ཐུབ་པ་ལྷ་ཐུབ་པ་གཞུགས་སྐྱེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ།
 ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། གཙང་མའི་གནས་ནི་སྤངས་པ་ཡི། རྟོག་མེན་གནས་ནི་ཉམས་
 དགའ་བར། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། སྐྱུ་ལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་སངས་རྒྱ། ཞེས་
 སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤངས་པ་ཐུན་ཚོགས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའང་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷར་ན་ཡེ་ཤེས་ཐུན་ཚོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ལྷ་
 རན་ལས་འདས་པ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་མི་
 ལམ་ལྷ་བྱ། ལྷ་མ་ལྷ་བྱ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷ་ག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེའང་མི་
 ལམ་ལྷ་བྱ་ལྷ་མ་ལྷ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའོ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིལ་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པས་དེ་དག་ལུང་དུ་མི་བུང་ངོ་སྟུམ་ན། དེ་
 དག་ག་པ་ལ་མགོན་པོ་བྱམས་པས། མདོ་སྟེ་རྒྱུད་དང་། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་དང་། ཞི་བ་ལྷས་
 སྟོན་འཇུག་དང་། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་རྟོག་གི་འབར་བ་རྣམས་སུ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུབ་གསུངས་
 པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་གྲུབ་པ་ན་སྤར་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའོ། །

དང་ ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁམ་ལེན་

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་ཡོད་པའི་བཀའ་
 འདོད་པ་རྣམས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་སྟེ་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། ས་བརྩེའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྐྱེ་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་པས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། སངས་རྒྱ་བའི་
 རྒྱལ་ནི་གཞན་དབང་གིས་བསྐྱེས་པའི་དྲི་མ་བདེན་གྲུབ་གཉིན་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་
 སངས་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དབྱིངས་བདེན་གྲུབ་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྷན་
 དུ་སོང་བའི་ཆོས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་རྫས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་གིས་བསྐྱེས་པའི་སེམས་
 སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་འདུས་བྱས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་

ཡིན་པར་འདོད་དོ་དེ་ལ་བྱི་མ་སྤང་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་པས། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཞེས་སོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་ཁས་སྤངས་འགལ་བས་དགག་པར་མཛད་དོ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་སྤང་ལམ་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་བྲལ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ཟེན་ཏོ། །

ག ༡ རང་ཁྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྤྱིའི་དག་གིས་སྟོན་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་པར་གྱི་ཚོས་དུ་མ་དབྱེད་པས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚོས་དོས་བཟུང་བ་དང་། བྱང་པར་གྱི་གཞི་རྣམ་པར་གཞག་པས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་པའོ། །

པ ༡ བྱང་པར་གྱི་ཚོས་དུ་མ་དབྱེད་པས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚོས་དོས་བཟུང་བ།

དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་བདེན་གཉིས་ཡོད་མེད་དབྱེད། སྤང་བ་ཡོད་མེད་དབྱེད། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དབྱེད། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡོད་མེད་དབྱེད། སྤྱི་འགག་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ཞེས་དང་། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྟེན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་མེད་དེ། ཡུལ་ཅན་མཐོང་བ་བརྟེན་པ་མེད་པས། དེའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་ཡོད་དེ། ཟུང་འཇུག་ལ་ཡ་གྲུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་རང་སྤང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་པས། གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་དོན་མི་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག སྤང་བ་ཡོད་ན་འབྲུལ་སྤང་དང་བཅས་དགོས་པས། སྤང་བ་གཏན་མེད་པ་འདོད་དོ། ཉེ་འང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བ་ཞེས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྤང་བ་ཞེས་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་རང་གི་རང་སྤང་ཡིན་ནམ། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྤང་བའི་གཞན་སྤང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱུས་ལ་སྤང་བ་མེད་པ་དང་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གདུལ་བྱ་དེས་ཀྱང་

དག་པ་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྤྱི་འགག་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཡ་
 བྱལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་ཀྱང་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་དམ་པ་སྒྲིབ་པའི་
 སྒྲིབ་པ་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཆོས་དབྱིངས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་ཆོས་དབྱིངས་མི་སྒྲིབ་
 བ། ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་མཚན་
 དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སྐྱེ་སྒྲིབ་པའང་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲུབ། རང་བྱུང་ནམས་ཀྱི་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན། །སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཅེས་གང་བཟོད་པ། །མཚོག་ཏུ་མྱ་ངན་འདས་བསམ་མེད། །དགྲ་
 བཅོམ་སོ་སོའི་བདག་གྲུབ་པ། །དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །
 ཞེས་སྐྱེ་གསུམ་ཆར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་
 ལ། གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འད་གཉིས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་བ་ནི་མེད་དེ། །འབྲུལ་པའི་བག་
 ཆགས་མ་ལུས་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གཙང་ནག་པ་སོགས་སྟོན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་
 སངས་རྒྱུ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་དེ། ཡོད་ན་ཤེས་བྱ་བརྟུན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 འབྲུལ་པ་མངའ་བས་སྒྲིབ་པ་ལུན་ཆོགས་མི་རུང་བ་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱེལ་པ་
 དུ་མ་སྐྱེལ་བ་ན་དེ་རྣམས་རྒྱུད་ཐ་དད་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གཅིག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་
 ཏེ། གཞན་རྣམས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་ལྷན་པར་ཡང་བཟོད་མི་ལྷན་པས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེན་ཆོགས་མི་འཐད་
 པ་དང་། འདས་མ་འོངས་སོགས་གྱི་དོན་མི་སྤྱིད་པས། དུས་གསུམ་མངོན་དུ་མཛོད་པ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད། །དེའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་མཐའི་རྩོ་རྩེ་ལྟའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བྱ་སྤྱི་འགག་
 །རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པས་ནས་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཆོས་
 དབྱིངས་དང་། སྤྱི་གྱི་རིག་པའི་རྒྱུན་དེའང་སྤྱི་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་ཞི་ནས་
 དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་བྱེད་གྱིས། དེ་མ་མེད་པའི་
 ཆོས་སྐྱེལ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་དང་། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེར་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་

མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །ཞེས་དང་། མཁའ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་
བྱགས་སུ་ཆུད། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཁའ་པའི་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་དག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། དེའང་མི་འཐད་དེ། དབུས་མཐར། སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པ་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་གྱི་
ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལའང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པར་གསུངས་ལ། འདིར་ཤེས་བྱ་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་
མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་གཉིས་སྒྲུང་དང་འཛིན་
སྒྲུངས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པ་ལས།
ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྐམ་བོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་ཞི་དེ་ཀླུ་རྣམས་ཆོས་སྐྱེ། །དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་
མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་དང་། དེའི་
འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན།
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་མཛད་པར་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པ་དང་། ཞེ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྐྱེ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་
མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡི། །རི་ལྷར་སྤང་བ་འདི་
ཁོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁའ་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་
ཡུལ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བས་ཡུལ་ཅན་ཡང་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པ་འདོད་
པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀའང་མི་འཐད་དེ། འདུས་བྱས་

ཡིན་ན། བརྟུག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་འགག་སྤང་ན་ཏེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་མེད་གྱི་དོན་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པར་སྐྱེ་སྐྱུབ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་དབྱེར་ཡོད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཕ་
 བའི་དངོས་རྣམས་ལ། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བཟླས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །སྐྱེ་
 ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་
 རང་སྤང་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་དེ། མདོ་ལས་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཆོག་སྒྲ་དུགས་སོ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་སྐྱུབ་གྱིས། །གང་གིས་སྐྱེ་དང་
 འཇིག་པ་དག །ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །ཏེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཡིས། །བྱུ་
 དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཇལ་ལོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །ཅིས་
 བའི་འགྲེལ་བར། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་བྱའི་བྱུང་གིང་སྐྱེ་མ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་
 བ་ལས་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གདུལ་བྱའི་དོར་སྐྱེ་འགག་ཏུ་
 སྤང་བ་ནི་གཞན་སྤང་ཡིན་གྱི་རང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྔར། དགེ་བ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པས་ན། །
 སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་དང་འཇིག་ །བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དུ་བྱུབ་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་མེད། །
 ཞེས་བཞུགས་པ་གཞི་ལ་ཤར་བའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་སའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་མ་བྲལ་
 གིས་སྐྱེ་འཇིག་ཏུ་སྤང་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འཇིག་བརྒྱ་བྱིན་ལ་མེད་པ་དཔེར་བྱས་ནས། །གདུལ་བྱའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་སྤང་གི་གཞུགས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཏུ་སྤང་ཡང་སངས་
 རྒྱས་རང་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྟོན་འཇུག་ལས། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་
 རྫོབ་མེད། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་གལ་ཡོད། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཞན་གྱིས་ན། །སེམས་ཅན་ལྟ་
 རན་གལ་འདུ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། །འདི་ནི་གཞན་སེམས་རྣམ་ཏོག་སྟེ། །དེ་ནི་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་
 མིན། །ཕྱིས་དེ་ངས་ན་དེ་ཡོད་དེ། །མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་
 འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་
 བརྒྱད་དང་། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཅུ་གྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནས་ལྟ་བུའི་བར་ཉི་ཤུ་རྩ་

བདུན་དང་། དེས་མཆོན་ནས་ཀྱན་རྫོང་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་ཡིན་པས་དེ་
དག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་ཡེ་ཤེས་སྟད་གཅིག་མ་གཅིག་གིས་
མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སྟོས་པ་དེ་དག་མི་སྣང་ཡང་དེ་དག་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ནི་མི་འགལ་ཏེ་
སྟེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཅན་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྟོན་ཅུས་པ་ཙམ་ལ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟད་
མཛོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཐེག་ཆོན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟོས་པ་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་
དབྱིངས་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་མི་རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མི་སྣང་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་ལ་སྟོ་འདོགས་
ཆོད་པའི་དེས་ཤེས་འདེན་པས་དེ་རྟོགས་པར་བཞག་པ་བཞིན་རོ། །

དེ་ལྟར་པར་ཀྱི་གཞི་རྣམ་པར་གཞག་པས་ཀླུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་སྐྱབས་བཤད་པ། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ། མཛོན་པ་ཐིམ་
ལས་བཤད་པའོ། །^{༡༡} རྟེན་སྐྱབས་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། འཇམ་དཔལ་གྱི་རང་གི་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྟེ་
གཅིག་ནས་ལྟའི་བར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱམས་མགོན་དང་གྲུ་སྦྱབ་ཀྱི་གཞུང་
ལས། སྟེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། སྟེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི་རྒྱུད་སྒྲར། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྟེ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀྱན་
རྫོང་སྟེ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་སུ་ནི། །ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་
དག་ཅིས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྟེ་བོ་ཀྱན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
ཆོགས་བསགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །
ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཐང་བ་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ། །བསོད་ནམས་ཆོགས་
ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་དག་ནི། །ཀླུ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སྟེ་གཞན་དོན་ཀྱན་རྫོང་པའི་སྟེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི།
འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ལྟར་ན། །གདུལ་བྱའི་རྣམ་རིག་ལ། །ལོངས་སྟེ་དང་སྟེ་ལྟེ་དང་དངོས་སུ་
སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཐ་སྟད་དཔྱིད་པའི་རིགས་པ་ལྟར་ན། །སངས་རྒྱུ་རང་སྣང་གི་སྟེ་གཉིས་ཏེ།
རྒྱུད་སྒྲར། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་སྟེ་རྒྱུད་དང་། རྒྱུ་འཇུག་ཀྱི་རིགས་གཟུགས་སྟེ་རྒྱུ་

གསུངས་ཤིང་། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཚོགས་གཉིས་པོ་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུངས་པའི་དོན།
སངས་རྒྱུ་རང་གི་སྒོན་ཀྱི་རིགས་གཉིས་དང་། ཚོགས་གཉིས་ལ་འཛིག་དགོས་ལ། དེ་ནི་གདུལ་
བྱའི་རྣམ་རིག་གི་རྒྱུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྒྱུ་སྐྱབ་དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། ཞེས་དང་། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱུ་གྱི། སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་ཡིན། འདྲ་པོས་སྐྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡི་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། ཞེས་དང་། གྲུ་
སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་སུན་
སུམ་ཚོགས་ཆེན་གཞིར་གྱུར་པ། འདོད་མིན་དོན་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་མཁའ་ལྷ་ར་རོ་གཅིག་
རྟོགས་པར་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། གོས་པ་མེད་ཅིང་མི་འགྱུར་ཞི་ལ་མི་མཉམ་པ་ལ་བྱལ་བ་
ཅན་དེ་སྟོས་མེད་པ། ཁོ་མོ་རང་རིག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱ་དཔེ་མེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་བདག་
ཕྱག་འཆའ། རང་གི་འཁྱོར་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ལེགས་སྤྱད་བརྒྱལ་
འབྲས་བུ་ནི། སྟོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྐྱ་ཚོགས་རྒྱུ་པར་སྟོན་
མཛད་ཅིང་། རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་དུ་འཕྲོ་བར་མཛད་པ་པོ། །
སངས་རྒྱུ་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྐྱ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོན་པར་མཛད་ཕྱིར་ལ་ལ་དག་ཏུ་མེ་འབར་བཞིན་དུ་གང་སྤྱང་ཞིང་། ལ་
ལར་ཡང་ནི་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་སྤྱང་ལ། སྐྱ་ཚོགས་ཐབས་
ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དུ་མར་འཇུག་ཅིང་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་འཛིགས་སེལ་བ། བྱོགས་བཅུར་
ཆུབ་མཛད་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེད་ཏོན་ཆེན་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། སེམས་ཅན་དོན་
གཅིག་རྒྱུན་དུ་མཛད་ཅིང་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དཔག་མེད་ལས་བྱུང་བའི། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ཡིད་དང་ཚིག་གི་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་འདས་པ་ལ། བདག་གིས་
དད་པས་ཕྱག་བྱས་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་ས་པོན་བསགས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེས། སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་
ནས་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པར་ཤོག ཅིས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་
རོ། འཇུག་པར། ཚོས་སྐྱ་དང་། ཡོངས་སྐྱ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་མཛད་ནས།

དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེ་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱེའོག་མིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གིས་
སྤྲུམ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་གམ་བ་སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ལ་འང་རང་གཞན་གྱི་
དུས་གསུམ་གྱི་སྒྱིད་པ་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་མ་ལུས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མི་མཛད་པར་སྤང་དོ། །འདི་དག་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡང་།
དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ། སྐྱེ་གསུམ་རྫོགས་པར་བཞིན་
ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བར་ཟེན་ཀྱང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྤྱུར་བ་ཉིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་
པར་བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ། ཞེས་པས་འགྲུབ་པོ། །འོ་ན་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་གཏན་མི་བཞེད་
དམ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་བརྟེན་ཟེན་ནས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་དེ་དང་དེར་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གང་ལ་ཅི་འདུལ་སྟོན་པ་ཉིད་སྤྱུལ་སྤྱུར་བཞེད་དེ། སྤར་ཡང་
མི་གཡོའི་སྐྱེ་མངའ་བྱོད་གིས་སྤྱིའི་གསུམ་བྱོན་ནས་སྤྱུལ་རྣམས་གིས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་གིས་ཡབ་
དང་ཡུམ་དང་སྲས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པར་སྟོན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །
༣༩ འཕྱོད་པ་ལེ་གཞུག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་ནི། རྩེ་བཙུན་ཅེ་མོས། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པར་སྐྱེ་
གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལས་མ་བཤད་ལ། སྐྱེ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ནི་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བྱད་ཚོས་
ཡིན་པར་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ནི་བཞི་སྟེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ལ། རྒྱ་དང་དོ་བོ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ལ་དོ་བོའི་རྒྱ་དང་གནས་ཀྱང་གྱི་རྒྱ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། འཛོན་པའི་བྱིར་དང་ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྲུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི། གཡེ་བྱེད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་འཛོག་པའོ། །
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལའང་གཉིས་ལས། རྒྱ་ལ་ངོ་བོའི་རྒྱ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
 མཉམ་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མཉམ་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གནས་གྲུང་གི་རྒྱ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དོ། །ངོ་བོའི་བྱེད་པར་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཆ་
 བས་འཛོག་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ལ་ངོ་བོའི་རྒྱ་ནི་གཞན་ལ་ཆོས་
 བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོ། །གནས་གྲུང་གི་རྒྱ་ནི་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ངོ་བོའི་བྱེད་པར་ནི་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་
 པའོ། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ལ་ངོ་བོའི་རྒྱ་ནི་གཞན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །གནས་གྲུང་གི་རྒྱ་ནི་སྟོ་ལའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ངོ་བོའི་བྱེད་པར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། བག་ལ་ཉལ་མཁུན་པའི་སྟོ་
 བས་འཛོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་དག་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་གཞན་སྣང་གི་སྟོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་
 འགལ་བ་མེད་ལ། རང་སྣང་ལ་ནི་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར། ཇི་ལྟར་
 སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་
 ཡི་ཕྱིར། །རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས། །ཞེས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་
 ཇི་ལྟར་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཁུན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་
 རྒྱུད། །ཅིས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་སྟེ། དེ་གཉིས་
 ཐ་དང་དུ་སྣང་བ་གཞན་སྣང་དང་། རང་སྣང་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་རོ། །^{ཅན་མཛད}

གསུམ་པ་མཛད་པ་ཐིན་ལས་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བའི་
 ཚུལ་དང་། དེས་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་མཆོམས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ། རྣམ་པའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་ལམ་གྱི་

འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་བར་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་མདོ་དག་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན། ལྷ་ཚོགས་པ་དང་། རྩལ་བྱེད་པ་
དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་པན་པ་དང་། ཏུས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བར་མི་འཆད་
པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། འདྲེས་པ་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་གིས་གདུལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འཚམས་པ་
ལྟར་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཡང་འདི་བྱའོ་སྟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ།
སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་དཔག་བསམ་གིང་། ཇི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་སྟོང་བ། ཇི་
བཞིན་གདུལ་བྱར་སྟོན་ལམ་གྱི། ཇི་བཟང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱར་སྒྲུང་རོ། ཇི་བཟུང་ན་ནམ་མཁའ་ལྷིང་
གི་ནི། མཚོན་སྟོང་བསྐྱབས་ནས་འདས་གྲུང་བ། ཇི་འདས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་དེ། ཇི་གལ་
སོགས་པ་ཞི་བྱེད་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། རྒྱལ་བའི་མཚོན་སྟོང་བསྐྱབས་པ་
ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་འཕྲུལ་ལས། འདས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད། ཅིས་
དང་། འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཁའ་སྟོབས་ཆེན་ལུན་པས་འདིར། ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་
བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་ནི། ཇི་འོ་ཚུལ་ད་ལྟ་སྟེས་པ་མེད་བཞིན་དུའང་། འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་
རྒྱུ་མཐོང་ལྟར། ཇི་བཞིན་ད་ལྟ་སྟེས་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྤྱི་ལ་
བཞུགས་དེའི། འཇུག་པ་སྟེ་བོའི་དགོངས་སྟོན་ལམ་གྱི། བྱུང་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་
བསམ་མི་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བར་ཐིན་ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བས་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུང་། བརྒྱ་བྱེད་རྩ་སྟོན་ཆངས་པ་དང་། ཉི་མ་ལོར་བུ་རིན་ཆེན་
བཞིན། ཇི་བཞིན་གསུམ་པ་སྐྱེ་བརྟན་བཞིན། རམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། ཞེས་དཔེ་
དགུའི་སྟོན་སྟེན་བརྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུང་ལས། རྒྱུད་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། བརྩེ་
དང་འཕྲུལ་དང་མཁའ་དང་ལུན་ཚོགས་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། །
རོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག་ ཅིས་གསུགས་སྐྱེ་རྟག་པའི་རྒྱ་བདུན་དང་། ཆོས་སྐྱེ་རྟག་

པའི་རྒྱ་གསུམ་བཤད་དོ། །དེས་ན་བཙུང་ལྷན་འདས་ནི་ཡུམ་གཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མས་
 བསྐྱེད་ནས། སྤྱིང་རྗེའི་མ་མ་ལ་གཏད་པས། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། རི་སྤྱིང་ནམ་མཁའ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྤྱིང་གི་བར་དུ་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རི་སྤྱིང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར། །
 འགོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམས་འཛིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྤྱིང་དུ། །ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་
 ཁྱོད་ལ་བྱུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས། །རྒྱལ་ཡུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱུན་
 མི་འཆད་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བ་འབྱུང་བར་གཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབུ་མ་དེ་
 ཉིད་ལ་འཇུག་པ་གདམས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཤེས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོན་
 མེས། སྟོབ་དཔོན་སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྟུས་གྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་ཁྱད་པར་འཇགས་པའི་དབུ་མ་
 གསལ་བར་བསྐྱུས་པ་འདི་ནི། སྟེ་བོ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་དབུ་མའི་ཡུགས་དང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལེགས་པར་རྫོགས་པའང་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོག་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། བར་
 ཆད་མང་བ་ཉིད་དུ་གཤེས་པར་བྱས་ནས། བདུད་གྱི་ལས་དང་། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་དྲི་མ་སྦྱངས་
 ཏེ། དགའ་བ་དང་། དད་པ་དང་། ལྷན་པས་མཉན་པ་དང་། ཐོས་ནས་ཀྱང་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་ཅ་
 བར་རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་བསམ་པས་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཞན་
 ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་བས་གང་དག་འདིའི་དོན་ལ་རྫོགས་དཔྱད་མེད་པ་དག་
 གིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་སྟོན་པས་འབྲི་བ་དང་། ལྟོག་པ་དང་། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་
 རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ལམ་གདབ་པར་ཡང་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཆོད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བས་
 ཞིག་རྫོགས་པར་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སྦྱུལ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱལ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། མཆོད་པ་

གང་ཞིག་བསྟེན་པས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་གནད། །རྒྱལ་བ་ཞིན་དཔྱད་པའི་སྐལ་པ་བཟང་
 ཐོབ་པ། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་པད་མོར། །བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་སྤྲུང་ཡང་བྱག་
 བཞུའོ། །མི་སྤྲུག་རྒྱལ་བ་འདོད་ཆགས་དྲི་མ་འབྱུང་གྱང་སྤང་བའི་བྲག་རི་བཞིག་མི་རུས། །བྱམས་

པའི་མེ་ཡིས་ཞེ་སྤང་ཚང་ཚང་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ལུང་པ་མིན། རྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་
གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལལ་
འདབ་རྒྱས་པའི་བདག་ལྟའི་ལྷོན་གྱིང་རྩད་ནས་གཅོད་པར་བྱེད། ཟབ་མོའི་བཅུད་འདི་སྒྲུབ་པ་ཉི་
མེ་ཡིས། རྣམ་པར་བྱེ་བའི་གསུང་རབ་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ། ལལ་ལར་དངོས་བསྟན་ལ་ལར་བྱང་
བྱིར་དུ། ཀྲུན་རྫོང་སྒྲོས་པའི་ཚོགས་གྱིས་སྟོན་པར་མཛད། དེ་སྤྱད་བྱང་སྤྱང་གསུང་ཀྲུན་སྟོང་ཉིད་
ལ། གཅིག་རྒྱུ་འབབ་ཅིང་གཞིལ་བའི་གཏམ་གྱི་ཐུལ། རི་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལྷ་སྒྲུབ་སྟིང་པོའོ་ཞེས། རྣམ་
མང་མང་མཛོའི་ཚོགས་ལས་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད། བསྐྱེད་པའི་མེ་ཡིས་དོན་དམ་ལ་དགོངས་
ནས། དེ་གསུང་པའི་ཚོགས་ལས་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་བཀག། བསྟོད་ཚོགས་འགའ་ལས་སྟོན་ལྟ་སྤྱང་
བྱིར་དུ། ཆོས་དབྱིངས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས། འདི་དང་ཀླུ་ཚབ་དམ་པའི་
གཞུང་གཉིས་སུ། རི་ལྷ་མཐོང་ཆེ་སྒྲོས་པ་ཉིད་ཞི་ཞིང་། རི་སྟེང་མཐོང་ཆེ་འགྲོ་ཀྲན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི། སྟིང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་མཐུན། འདི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པར་བར་པ་དག ཆོས་
དབྱིངས་བདེན་པར་ཡོད་ཅིས་སྒྲོགས་པ་དང་། ལལ་ལ་གཞན་སེལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
རྒྱུ། སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་རྟག་ཆད་གཡང་སར་ལྷུང་། གནས་ལུགས་དཔྱེད་ཆེ་ཡོད་མེད་སྟོགས་བཞིག་
ནས། བསྟོད་འཛིག་ཆེ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས། འཛིག་རྟེན་ལྷན་སྒྲུབ་ཅི་ལྟར་ཁས་བླངས་
བཞིན། འཛིག་པ་ལུགས་འདིའི་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བཞེད། དེ་སོགས་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དབག་དཀའ་
བའི་དོན། མང་དུ་ཐོས་པའི་རྣམས་མཉམ་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་གསལ་བའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་བཞིན། རྟེན་
ལེགས་མཆུ་སྒྲོས་མཛེས་པའི་དག་གིས་བཤད། དེ་ལྟར་ཡང་དུས་ཤུགས་སྟིགས་མ་དང་། སྟིགས་
དུས་མི་རྣམས་བསོད་ནམས་དམན་པའི་མཐུས། སྒྲོ་གྲོས་དམན་པའི་ཆོག་སྒྲོས་ངན་པ་
རྣམས། ཡིད་འོང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་རེ་བ་མཐོང་། སྐལ་བཟང་སྒྲེ་བོ་རྣམ་མང་ཐོས་པ་ཡིས། སྒྲོ་
གྲོས་ལུས་བཟང་མཛེས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། དོན་བཟང་ཆོག་གི་ཐེང་བར་སྟེན་ལེགས་པ། འདི་
འདྲའི་རྒྱན་བཟང་འཆང་བའང་ཡིད་ལ་རེ། རྟོན་དུས་མཁས་མང་ལེགས་བཤད་ཉི་པ་ཅན། ཟབ་
དོན་གསལ་བའི་བཞིན་རས་མཛེས་པ་དག སྐལ་ལྷན་སྒྲེ་བོ་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། རི་
བཞིན་སྟོན་པ་ཅི་འདྲར་བདག་གིས་བཤད། འདི་ལས་རབ་དཀར་དགོ་ཚོགས་སྒྲུབ་དཀར་རྒྱས་པའི་

འོད་དཀར་ལྷ་བྱ་གང་ཐོབ་དེས། །བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་ཀྱུན་འདི་དཔལ་རབ་རྒྱས་པའི་ཚལ་རབ་
 འགོ་བས་མཐོང་ལྟར་ཏེ། །དམ་ཚེས་བསེལ་ཟེར་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་ཟེར་གཙུག་ལོར་འོད་ཟེར་དང་འབྲེས་
 བསྟེན་པའི་མཐུས། །སྤྱིད་ཞིའི་དཔལ་འབྱོར་མ་ལུས་ཀྱན་འབྱོར་བྱུང་འཇུག་ནལ་འབྱོར་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་ཤོག། །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 སྤྱིའི་དག་གིས་སྟོན་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་
 ཚོགས་གསུམ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཐལ་རང་གི་གཞུང་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་
 པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མིག་འབྱེད་རྩོག་ལོ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་ལེགས་བཤད་འགའ་ཞིག་དང་།
 མཐའ་བུལ་དབུ་མའི་སྟོལ་འཛིན་པ་ཚབ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་།
 གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དོན་ལ་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཟད་པ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡཔ་སྤྱད་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་བཀྲལ་བའི་ལྷ་བའི་གཞུང་བཟང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་བསོད་
 རམས་སེང་གཤིས་རྟ་ནག་རིན་ཆེན་ཅེ་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགོན་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་
 བློ་གཞིན་ལྷ་བཟང་པོའོ།། །། མང་པོ་སྟོན་ཆོག

༡། ལྷ་སྤྱི་སྤྱི། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ཚོགས་གཉིས་རབ་བསྐྱབས་གིང་། སྟོན་
 ལམ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་མོན་སྟེགས་དུས་ཀྱི། སྟེ་རྒྱའི་དཔལ་མགོན་ལྷ་ཀྱ་སེང་གེ་ཡི། གསང་གསུམ་
 ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་དེར་བསྐྱབས། ༡ །རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་སྤྱི་ཚོགས་གསུམ་བྱའི་དོར། ཚོས་སྟོ་
 དུ་མར་གསུངས་ཀྱན་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི། མི་གནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་ཞེས། རྒྱ་བོ་རྒྱ་
 མཚོར་འབབ་པའི་དཔེ་ཡིས་བསྟན། ༢ །གནས་སྐབས་རིགས་ཅན་རྣམ་གསུམ་བཀྱི་བའི་ཕྱིར།
 བེག་གསུམ་ལམ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་གཞུང་། ཟབ་རྒྱས་མཐའ་དང་གཞལ་མེད་ཁང་
 བཞིན་དུ། ཆེན་པོ་བདུན་ལྷན་ཐེག་མཚོག་དབུ་མ་ལ། ༣ །འཇུག་རྒྱལ་གིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་རྣམ་
 གཉིས་ལས། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་ལམ་སྟོན་ཀླུ་རྒྱལ་གིས། ཚོགས་གསུམ་སེང་གཤི་དངོས་དངོས་
 སྤྱིའི་ལ། ལམ་མཛད་བདེན་གཉིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱལ། ༤ །ཚོས་ཅན་ཚོས་ཉིད་བྱུང་
 འཇུག་ལ་དགོངས་ནས། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེད་མེད་དབུ་མ་ཆེའི། སྟོལ་བཏོད་འཕགས་པ་
 ལྷ་སོགས་སྟོབ་ཚོགས་ཀྱིས། བྱུང་མཐའི་ཅེར་ཡུར་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་སྟེ། ༥ །གཞུང་ལུགས་བྱི་

མོའི་དབུ་མ་ཀྱ་མུད་ཚལ། །ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱར་གོལ་མཛད་ལྷ་བའི་ཞབས། །བཞེད་ཚུལ་
ཐལ་འགྱུར་བདུད་ཕྱིའི་བསིལ་འོད་འབུམ། །ལོ་ཆེན་ཉི་མའི་གཟེ་བྱིན་དང་འདྲེས་ནས། ༥ །
ལྷོངས་འདིའི་སྐལ་བཟང་དཔལ་དུ་ཤར་བའི་མོད། །མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པའི་མོངས་མུན་རབ་
བཅོམ་ཞིང་། །གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་འབྲས་བཟང་སྤྱིན་པ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ངེས་ལེགས་
མཆོག་གི་འཕྱོར་པ་བཏྲས། ༦ །རྒྱད་དང་སྟེ་སྟོད་གཙོར་གྱུར་གཤེས་བྱའི་གནས། །འབྲལ་བྲལ་ཇི་
བཞིན་གཟིགས་པའི་སྤྱན་མངའ་བ། །ས་སྒྱའི་འཇམ་མགོན་རྣམས་དང་ཨེ་མི་པས། །འཕགས་པ་
ཡབ་སྲས་ལུགས་བཟང་རྒྱས་པར་མཛད། ༧ །དེ་ཆོ་སྒོ་གསལ་རྒྱ་སྐར་ཆོགས་འགའ་ཞིག །འཆད་
རྩོད་རྩོམ་པའི་རང་འོད་ཆེར་སྒྲོས་ཀྱང་། །བྱབ་བསྟན་སྤྱིང་པོའི་ལེགས་བཤད་མ་རྟོད་ཅིང་། །ལྷ་
གྲུབ་རྣམ་དག་ལམ་བཟང་གསལ་མ་གྱུར། ༨ །ཡུལ་བྱང་སྒོ་གོས་མིག་དབང་མ་ཐོབ་པས། །དམུས་
ལོང་གཟུགས་ལ་དཔྱོད་བཞིན་དབུ་མའི་དོན། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་བཟུང་གསར་བྱུང་གྲུབ་མཐའ་ལ། །
པལ་ཆེར་མོས་པ་སྟེགས་མའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ༩༠ །ཐེག་པ་སྟེ་ཆོགས་བསྟན་པའི་འཇུག་སྟོ་དུ། །
དགོངས་དང་ལྷེམ་དགོངས་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་སྟེ། །ངེས་དོན་དབུ་མའི་ཐེག་པ་དུས་གསུམ་གྱི། །
རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་གཤེགས་པའི་ལམ་ཆེན་ཡིན། ༩༡ །དེ་སྤྱད་གཞུང་འདིར་ཐོས་དང་རྟོགས་
བཀའ་ཞིང་། །བདུད་ལས་ཀྱིས་འཆོ་མི་དགའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །ལྷ་སྟོམ་ལོག་པར་སྦྱོད་པས་
ཡིད་ཅན་རྣམས། །ཡུང་འགྱུར་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་བཤད། ༩༢ །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད་
ལྷན་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཡང་དག་ལ་འཇུག་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་བསྟེན། །དད་གུས་
བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་གསུམ་གཤེས་རབ་གྱིས། །རྣམ་དག་ལྷ་བར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། ༩༣ །
སྟེག་བསྐལ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ཚལ། །དམིགས་བྲལ་ལྷ་བའི་ཞུགས་ཀྱིས་རབ་
བསྟེགས་པས། །ཐབས་གཤེས་བྱུང་འཇུག་ལམ་མཆོག་དབུ་མ་ནི། །མཐོང་འགྱུར་ཐབས་གཞན་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པ་མེད། ༩༤ །བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་གཞི་ལམ་འབྲས། །མཁའ་དང་གིང་རྟོན་ར་
བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན། །བདེན་གཉིས་ཆོགས་བྱུང་ཡེ་གཤེས་རྣམས། །ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་བདེན་
བརྗོད་རང་བཞིན་མེད། ༩༥ །འཁོར་འདས་གོ་འབྱེད་སྤྱིད་ཞིར་མི་ལྟང་བཏན། །མྱ་ངན་ཆོགས་
བྲལ་བདེ་ཞིང་འབྲས་ཐོབ་ལྷུར། །འབྱུང་བ་དཀོན་ལ་ཕན་ཆེ་སྤང་དོར་སོགས། །རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་

ཕྱིན་ལས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ། ༡༥ ༼ཇོད་བྱེད་དབྱུ་མ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས། ༼ཤར་ཕྱིན་
 འབུམ་པ་ལ་སོགས་དང་པོ་སྟེ། ༼ཙུ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཕྱི་མ་ཡིན། ༼དེ་དག་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 བྱེད་ཅུམ་མང་ཡང་། ༡༦ ༼མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་གསལ་ངོས། ༼རོར་འབྱུལ་ཕྱན་པ་
 རིང་སྤངས་ལེགས་བཤད་གྱི། ༼སྤང་བ་འབུམ་འབྱེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ནི། ༼ཀྱན་མཁུན་གོ་རམ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་སུ་གྲགས། ༡༧ ༼རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཡུལ་དུས་གདུལ་བྱ་ལ། ༼དགོངས་ནས་གང་
 འདུལ་སྒྲུལ་པའི་རྫོས་གར་གྱིས། ༼ལོག་ལམ་འབྱུན་པའི་འགོ་རྣམས་དྲང་བ་དང་། ༼ངས་དོན་ལུང་
 གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། ༡༨ ༼བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལུས་སྟོབས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་། ༼བདེ་
 གཤེགས་གསུང་རབ་སེང་གཤིང་རོ་ཡིས། ༼བྱབ་བསྟན་གངས་རི་སྦྱོང་ཞིང་རྒྱལ་པོ་འདྲ་གྱི། ༼གཉིས་
 འབྱུང་དེགས་པའི་རྒྱུད་འགེམས་དེ་ཉིད་གྱིས། ༢༠ ༼ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དམ་པའི་མན་ངག་དང་། ༼
 དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་གྱིས་བཀྲལ་བའི། ༼བྱད་པར་བཞི་ལྟན་དེས་གསང་དབྱུ་མའི་
 རོན། ༼རབ་གསལ་ཡིད་བཞིན་རོར་མཆུངས་གཞུང་བཟང་འདིར། ༢༡ ༼གཟུར་གནས་སྟོ་ལྟན་སྟོ་
 བོས་རྟོགས་པ་དང་། ༼ལྟ་གྲུབ་དག་དང་མ་དག་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ༼བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
 མཆོན་ཅེ་མོ་རྒྱ། ༼ངོ་མཆར་ཡི་གཤིག་གཟུགས་ཀྱི་ཆོགས་བཀོད། ༢༢ ༼ཉི་ཟླའི་གཟེ་བུ་དེ་ལོར་
 ལུའི་བྱན་མཐུ་དང་། ༼རིག་སྒྲགས་གྲུབ་དང་སྟན་གྱི་རུས་པ་ལྟར། ༼བསྟན་བཅོས་མཆོག་འདིར་
 སྤར་དུ་ལེགས་སྒྲུབས་པའི། ༼རྣམ་དཀར་གང་མཆིས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པའི་མཐུས། ༢༣ ༼བསྒྲུབ་
 གསུམ་ལོར་ལྟན་དགེ་འདུན་སྟེ་འཕེལ་ཞིང་། ༼བྱབ་བསྟན་བྱི་མེད་སྟོགས་བརྒྱར་དར་བ་དང་། ༼
 མད་བྱུང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་གྱིས། ༼ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་སྤྱིད་མཐར་སྟེལ་གྱུར་ཅིག
 ༢༤ ༼ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཤེགས་སྟོ་མ་དམ་པའི་ཆོགས། ༼ས་ལམ་ལྷུར་བགྱོད་ཟག་མེད་བྱུགས་
 དགོངས་རྫོགས། ༼པ་མས་ཐོག་དྲངས་དམིགས་ཡུལ་འབྲེལ་ཐོགས་རྣམས། ༼དོན་གཉིས་མཐར་
 ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག ༢༥ ༼བསྟན་དང་འགོ་ལ་འཆེ་བའི་ཡིད་སྒྲུབས་དཔུང་། ༼དགེ་བའི་
 སྤང་བལ་སྦྱེས་ངན་འབྱུང་བའི་བྱ། ༼ཆོས་མིན་ལོགས་པའི་ཕྱན་ཁྱོད་གནས་བཅས་ཀྱན། ༼ལེགས་
 བྱས་ཉིན་མོའི་སྤང་བར་མཐོང་གྱུར་ཅིག ༢༦ ༼ལྟར་བཅས་འགོ་རྣམས་རང་རང་ལས་མཐུན་
 པའི། ༼ལམ་སྟེགས་ལམ་དངོས་འགོད་སོགས་ཕྱིན་ལས་གྱིས། ༼ངན་སོང་འཁོར་བའི་ལས་ལམ་

ཀླུ་པ་ཅད་ནས། གཤམ་བདེ་ཐར་པའི་དཔལ་ལ་འགོད་གྱུར་ཅིག ༡༧ །ཡང་དག་རྒྱུད་སྤངས་
 ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱིས། ཟབ་མོའི་ལྷ་བས་དོན་དམ་གནས་ལུགས་རྟོགས། ཀླུ་ཆེན་སྤྱོད་པས་
 རྟོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན། ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་སྟོན་མེ་ཉིད་གྱུར་ཅིག ༡༨ །ཡན་བདེའི་འབྱུང་
 གནས་མཚོག་གསུམ་ཉི་ལྔའི་ཕུང་པོ་སྤིང་མཁར་རྟག་བརྟན་པས། བསྐྱལ་བར་རྒྱུད་པའི་སྤྲུག་ནི་
 འགོ་ཀྱན་དགོ་བཅུའི་ཆོས་ལམ་རབ་ཞུགས་ཤིང་། སྤྱི་བཞིའི་འབྲས་སྤྱོན་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་དུ་
 རྟོགས་ལྷན་གསར་བའི་དགོ་མཚན་གྱིས། མཛེས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་དམ་པའི་སྤྲུང་བ་དགར་པོས་
 འཛིག་རྟེན་བྱུང་གྱུར་ཅིག ༡༩ །ཅེས་བྱུང་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་
 ཀྱན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་ལྷ་
 བའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་སྟོ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་གཞི་
 དང་། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་བྱིར། ལྷག་བསམ་དགོ་
 བའི་སྟོ་ཅན་སྤྲར་གཉེར་དག་དབང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་མཐུན་རྒྱུན་བགྱིས་ཏེ་རབ་ཆོས་ས་སྤྱེལ་
 འོར། བྱུང་དབང་ཐར་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་གདན་ས་སྤྱི་དགོ་ལྷན་བྱུང་སྟོང་གི་སྤྲར་ཁང་ཆོས་མཛད་བཀྲ་
 ཤིས་སྟོ་མང་དུ་སྤྲར་དུ་བསྐྱབས་སྐབས་ཡོན་སྟོར་བ་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་རབ་མཐའ་ཡས་
 ཀྱིས་ཞུ་དག་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲུས་པ་དགོ་ལེགས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །

བྱུང་པའི་རྒྱལ་ཚབ་འཇམ་དབྱངས་ས་སྤྱེལ་། ལྷ་བྱུང་འབྲུལ་མེད་སེང་གའི་ར་རོ་
 ཡིས། ལས་རྟོལ་སྤྱང་པོའི་ལྷན་འགམས་གོ་རམ་ཆེའི། རིང་ལུགས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འབར་བའི་
 བཀྲ་ཤིས་ཤོག རས་མཚན་ལོ། དགོའོ།

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དཀྲུག་གི་ས་བཅད་པ་དང་གཞུང་
སོ་སོའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པ་
ལྟ་བུ་དཔེ་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དཀྲུག་གི་ས་བཅད་པ་དང་གཞུང་སོ་སོའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དབྱད་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དཀྲུག་གི་ས་བཅད་པ་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དཀའ་བའི་
གནས་ལ་དབྱད་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་སེལ་ཞེས་བྱ་བ། སྒྲ་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་མཆོག་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལོ། །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་ལ་
འགག་པར་བསྟན། །འགག་བཞིན་པ་ན་འགག་པ་མེད། །སྟེ་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལྟ་སྟེ། །བཅུ་དྲུག་
མཐའ་ལ་རྣམ་རྟོག་པའི། །སྟོན་པ་ཉིད་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲུ་རྣམས་ཀྱི། །
དམ་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་སེང་གའི་ང་རོ་ཡིས། །མཐར་འཛིན་རི་དྲགས་ཀྱན་སྒྲུག་
ཅིང་། །སྒྲ་མེད་ཐེག་པ་རྒྱས་མཛད་པ། །ཁྲུ་སྒྲུབ་སྒྲུ་བའི་སེང་གེ་རྒྱལ། །ལེགས་བཤད་སྒྲ་བའི་འོད་
ཟེར་གྱིས། །ཁྲུ་སྒྲུབ་བཞེད་གཞུང་ཀྱན་དའི་ཐེང་། །གསལ་བར་མཛད་པའི་གྲགས་པ་ཡིས། །སྤིང་
གསུམ་ཁུབ་པ་དེ་ལ་འདུད། །དེ་ཡི་རིང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་འཛིང་། །ཆོག་ཐེང་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ལ། །
འཛིགས་ནས་མཁས་སྟོམ་བྱེ་བ་བརྒྱས། །གཏིང་ཟབ་འཇུག་པར་མ་རུས་པ། །གང་གི་སྟོ་གྲོས་དེད་
དཔོན་གྱིས། །ལུང་རིགས་གྲུ་གཟིངས་རབ་བསྐྱམས་ནས། །ལྟག་བསམ་སེར་བུས་ལེགས་སྟོད་དེ། །
ཟབ་དོན་ཞོར་བྱ་སྒྲུང་བར་བྱ། །

དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གདམ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་སྒྲུ་བ་ལ་འགྲན་སྒྲ་མེད་པ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་བ་
གྲགས་པས་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཁྲུ་
སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་
བརྩམས་པ་འདི་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །འདི་ལ་བཞི་སྟེ། མཆོན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་

ཕྱག་ཀུན་གྱི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །^{༡༡༡ མཚན་གྱི་དོན།}

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་
དང་། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། ^{༡༡༢ གང་ལ་འཇུག་པའི་དབྱེ་མ།}

དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་
དབྱིངས་དང་། རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་དབུ་མ་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཆོགས་གཉིས་ལས།
འདིར་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་གེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་བཀའ་དང་། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་བསྟན་
བཅོས་གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་སྟེ། འགྲེལ་པར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ^{༡༡༣ དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ།}

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་དེར་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་སོགས་བདེན་སྒྲེ་བཀག་
པའི་དམ་བཅའ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐལ་འགྱུར་
དུ་འགྲེལ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་སྟེ་སེམས་སྒྲེད་དུག་པར་འཆད་དོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་དེར་ཤེས་
རབ་ལྟ་བུའི་ཆ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ་དོན་གྱིས་བསྟན་གྱི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
པ་ལས། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། དེ་ཡི་ཅུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །
ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྟིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་སོ་སོ་སྒྲེ་
བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོས་གསུམ་དང་། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་
ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལོ། །ཞེས་
པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཅུ་ལོ་ཉམས་ལེན་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་
གསལ་བར་བཤད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་སྟེ། གཞུང་དུ།
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲེ་བོས་ནི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་
ཏེ། །དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་དོན་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་ཡུང་
དང་མན་ངག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་སྟེ། ལྷགས་འདི་དག་སྟོང་ལྷན་གྲགས་གྱིས། །དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས། །ཡུང་རི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། །རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བཤད་པ་ཡིན། །
ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་སོགས་སོ། ^{༡༡༩}གཞུང་གི་དོན།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བཞེད་བཤད། འཇུག་བྱ་གཞུང་གི་དོན་ཉིད་བཤད། གཞུང་དོན་མཐར་ཐྱིན་བྱ་བ་བཤད་པའོ། ^{༡༢༠}འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བཞེད་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིང་རྩེ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་དངོས་སོ། ^{༡༢༡}སྒྲིང་རྩེ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་ལས་བྱང་སེམས་བསྒྲགས། བྱང་སེམས་དེ་ཡི་རྒྱ་གསུམ་བཤད། དེ་ལས་སྒྲིང་རྩེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ། ^{༡༢༢}གང་ཟག་བཞི་ལས་བྱང་སེམས་བསྒྲགས་པ།

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིའི་སྤྲ་འགྲེལ་དུ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཅོམ་རར་བསྐྱམས་པ་སྒྲུབས་མེད་པ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། དེས་ན་བྱང་སེམས་བསྒྲགས་པར་འོས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྱུངས་ཚུལ་དངོས། དེ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ། ཉན་རང་གི་སྒྲི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་འབྱུངས་ཏེ། དེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྟོམ་པའི་རིམ་པས་ལྷག་པར་མོས་པ་མི་ལྷ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་འོན་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་གཞན་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་མྱོང་བར་ངས་པའི་ལས་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་རྣམ་སྒྲིན་འཛིན་པ་ལྟར་ཆོ་འདིར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ལས་དོན་དམ་

པའི་དོན་ལ་མཁས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། མཐོང་བའི་ཚོས་ཆོའདི་ཁོ་ན་ལ་ཁྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་
མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཆོར་བས་གཞན་དུ་ངེས་པར་འཐོབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་
གལ་ཏེ་འདིར། ཁྱུ་རྒྱ་ལས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་
འཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཐོས་ནས་སྤྱིད་པ་
ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་
བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བར། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྟེ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཡང་དག་པའི་
གདམས་ངག་ཉན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། ཐོས་
པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་
ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་
དུ། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱུག་པར་བགྱི། །
བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྐྱ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྟེན། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མེ་ཟད་འདྲ། །ཞེས་ཇི་སྐད་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཤུ་བ་ཀ་ཞེས་པ་ཐོས་སྒྲོག་ལ་འཇུག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་
ན་འདྲ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉན་
ཐོས་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྐྱ་བཤད་སྔ་མའི་དོན་ལ། མཁས་པ་ཁཙུང་ཅིག་སྐྱ་བཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཁམས་
ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། སྐྱ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱ་བཤད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་

མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ཀྱང་སྐར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་བྱུང་ལ། མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་དག་པའི་གདམས་
 ངག་ཉན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པའི་ཆོག་འདུལ་བ་ལུང་ལས་
 མང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྡོད་
 ལམ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྒྲ་བཤད་འདི་མེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོགས་པ་འདྲ་གཅོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
 འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་ནི་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཅའ་སོ། །རང་
 སངས་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་དུ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འགེལ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལའང་འཇུག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་བརྒྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མ་རིག་
 པའི་གཉིད་སངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སྟོ་གོས་རྒྱས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། དག་བཅོམ་འོག་
 མ་གཉིས་ལ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་ཡོད་པས་བརྒྱའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་པར་དུ་བརྒྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གང་ཟག་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་པ་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་
 ཏེ། ཉ་ཏུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བརྒྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལའོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་
 བརྒྱའི་སྒྲ་འདི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་དོན་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲ་ས་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་རོ། །སྤྱིར་བརྒྱའི་སྒྲ་
 སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བརྒྱའི་སྒྲ་ནི་པད་འདབ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སངས་པ་ལའང་
 འཇུག་པར་བཤད་པས། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུར་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ནི་མི་
 འཐད་དེ། བྱད་རྟེན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཆད་པའི་ཆོ། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་
 སྟོ་གོས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་གོས་རྒྱས་པ་ཞེས་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་དག་བཅོམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡོད་ན་ཉན་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་མ་རྟོགས་
 པར་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་སྒྲ་ས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་ཞེས་པ་ནི་ཉན་

ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་སངས་རྒྱུ་སྐྱེས་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་དུ་བསྐྱུར་
ཞེས་སུན་འབྲིན་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱིར་བུད་རྟའི་སྐྱ་སངས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱུར་དུ་
ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་འཆོམ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་གི་སྐྱ་བཤད་མི་འཆོམ་
པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བུད་རྟའི་སྐྱ་པད་འདབ་རྒྱུས་པ་དང་གཉིད་སངས་པ་ལ་འཇུག་
པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཁོན་ལ་བསྐྱུར་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་གཉིད་
ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་བློ་རྒྱས་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་པ་རྩ་ལྟར་སངས་རྒྱུ། ཉི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུངས་ཤེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་
འབྱུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱུ་
བཅོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་
ལ་ཆོས་སྟན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལས་འབྱུངས་པ་འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱ་
གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟན་པ་འདི་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་
ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པར་མདོ་སྡེ་ལས་འདོན་པ་ལྟ་
བུའོ། ཉི་ལ་སྤྲུལ་ནི་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་པས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་སྤྲུལ་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
བསྟན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ལྟར་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ཆེས་
བརྟན་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་
དོན་ཀྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ནི་སྤྲུལ་ཀྱི་ལྟོན་གིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་དེས་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་ལོ་མ་འཇམ་པའི་གནས་
 གྲུ་བསྐྱེད་པ་ཉེ་བསྐྱེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་
 གྲུ་བསྐྱེད་པ་ཉེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་དེར་ཉེ་
 བར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་གང་ལས་ཤེས་ཞེན་དཀོན་མཆོག་བཅུགས་
 པའི་མདོར་འོད་སྤྲེང་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་ལྷ་བཞུགས་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །
 འོད་སྤྲེང་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་སྟེ་ལ་
 ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལྷ་སྟེ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་བྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་ བྱང་སེམས་ དེ་ ལྷ་ རྒྱ་ གསུམ་ འགྲེང་།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རྒྱ་གསུམ་ངོས་
 བཟུང་། རྒྱ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ། རྒྱ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ནི་ལོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་
 གསུམ་མོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་
 དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། འདིས་ནི་བདེན་པ་བཀག་ཅུམ་གྱི་མེད་དགག་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་
 པ་དང་། དེར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དགག་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་བཀག་གོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ནི་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགོ་བའི་མདོར་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
 སེམས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཐེང་བར། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་ཏེན་འདི། །སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་འདོད་པ། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་
 གཏུགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་ཅན་ནི་གཞན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་འདི་དག་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བཏོན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་ངེས་

པར་སྒྱུར་བར་བྱའོ་སྐམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདིའང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་
འཇུག་སྟེ། གོ་རིམ་འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲེང་བར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྦྱིང་རྩེ་སྟོན་བཏང་
སྦྱོད་ཀྱང་དང་། ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྦྱོད། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །སྦྱིར་ནི་གོ་རིམ་འདི་དང་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་
དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཐེག་མར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་ལཔ་ནས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་
ལ་སྦྱིང་རྩེ་སྟོན་ཏེ། དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་སྦྱེད་ལ་འཇུག་པའི་གོ་
རིམ་དང་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབུ་མའི་རྒྱུན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཚུལ་སྟོན་བཏང་སྟེ། །དོན་
དམ་ནམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ལྟ་བུ་ཐིབས་གནས་འཛིག་རྟེན་ལ། སྦྱིང་རྩེ་ཀྱང་ཏུ་འབད་ནས་
སུ། །འགོ་དོན་བྱེད་པར་དཔའ་གྱུར་པ། །བྱང་ཆུབ་སྟོབས་སྒྲུབ་པ་ལོ། །སྟོབས་སྦྱིང་རྩེ་སྟོན་བཀྲུན་
པ་ཡིས། །བྱུང་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྟོན། །ཡང་དག་དད་པས་རྩེས་འབྱང་བ། །རྩོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱེད་ནས། །བྱུང་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྐྱངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་
ཚུལ་བརྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་བྱམས་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་
ཡང་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྩེས་འབྱང་ཐལ་རང་གི་པརྩི་ཏུ་རྒྱུས་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲ་
མ་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། །འོ་ན་རྒྱ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་སྤྱུངས་འབྱུངས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱུངས་ཀྱི་
ས་མཚམས་གང་ནས་བཟུང་སྐམ་ན། རྒྱུད་སྒྲུབ། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་
གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
ཞེས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དང་། མཐོང་
སྤང་གིས་དག་ནས་སྟོམ་སྤང་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དྲི་
མ་གཉིས་ཀས་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་
ཀྱང་རྩོགས་སེམས་སྦྱེད་རྒྱུད་ལ་སྦྱོས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་གནས་སྐབས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ལ་འཛིག་སྟེ། འོག་ཏུ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་ཀྱིས་པ་ཡིས། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །འོ་
ན་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་ལས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་
འབྱུངས་པ་ལྟ་བུ་མི་བཞེད་དམ་སྟུམ་ན། སྟིང་རྗེ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱང་
སེམས་འབྱུངས་པའི་ཚད་ནི་སེམས་དེ་རྒྱད་ལ་སྟེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྟངས་འཛིག་པར་སྦྱོད་འདུག་
ལས་གསུངས་ཀྱང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་སེམས་འབྱུངས་པའི་ཚད་ནི་དེས་པར་
འཕགས་པ་ལ་འཛིག་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུམ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཆར་ན་ཡོད་ཀྱང་
དེས་བསྟེན་པའི་སྤྱི་དེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛིག་པ་དང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
སོ་སོ་སྟེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱ་གསུམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་ལས་ས་དང་བོའི་རྒྱལ་སྤྱི་འབྱུངས་
པར་འདིར་བཞེད་ཀྱང་དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཚོས་གསུམ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུད་སྒྲ་མར།
སོ་སོ་སྟེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མངལ་དང་། སྟིང་རྗེའི་མ་མ་བཞི་ཉམས་སུ་བྱུངས་པ་
ལས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་འབྱུངས་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་ཡན་
ཆད་དུ་ཚོས་བཞི་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་གང་གི་རྒྱར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའ་ལམ་
ལྷགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་སྟེན་དེའི་རྒྱར་
འཛིག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་སེམས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་གཉིས་
ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འཛིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ནམས་ནི་
ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལར་ཕྱིན་
དུག་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་
བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བྱེད་ན་ནི་རྒྱ་བཙུག་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་
སུ་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོད་ཤིང་གི་ལྷ་གྱ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས་ལན་དུ་ཅི་སྟངས་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་དང་པོ་ཁས་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒར་བཞོད་པའི་སྒྲོན་ནི་མེད་
དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་སྐྱེད་པ་ནི་སེམས་སྐྱེད་བསྐྱེམ་པའི་སྐྱབས་ལ་དགོངས་
ཀྱི་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སེམས་སྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་དབེར་ན་
བྱ་རམ་གྱིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་ཕྱོང་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱེམ་པ་ཙམ་ནི་ཆོག་རྗེས་འབྲང་བའི་གོ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བྱར་གྱིང་གི་ཤུན་པའི་རོ་
དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་སྐྱེད་པ་ཟེར་ཡང་སེམས་སྐྱེད་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
སྐྱོང་བའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལེགས་པར་འཁྲུལ་བྱུང་བའི་ཕྱོང་བ་བྱད་
པར་ཅན་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱར་གྱིང་དངོས་ཀྱི་རོ་དང་འདྲ་བས་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་
ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་ཚོན་པོས་སྒྲོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཙལ་
ནས་དེ་ནས་སེམས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ། །
དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཅི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་
ལེན་ཞེས་པས་ཁྱེད་བཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དང་། སྐྱེན་ཀྱི་ཕྱོན་གྱིང་གི་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་བྱང་
སེམས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁྱུ་སྐྱབ་དང་
བྱམས་པའི་གཞུང་གཉིས་དང་འགལ་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་
ལ། ཁྱེད་བཅུང་ཞིག་སྒྲུང་བ་ལྟར། ཇི་བཞིན་མོས་སྟོད་ཞུགས་ནམས་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་ཅུང་
ཟད་སྒྲུང་། ཅི་ལྟར་ཆོས་པའི་ཁྱེད་བཅུང་། ཇི་མ་གྱིས་ཇི་མ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལྟར། ཇི་བཞིན་ས་ལ་
ཞུགས་ནམས་ཀྱིས། ཇི་མ་གྱིས་ཇི་མ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། ཞེས་ཁྱེད་བཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་
སེམས་ས་དང་པོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་སྒྲུབ། ཇི་ལྟར་སྐྱུག་སོགས་ཇི་སྐྱེས་པས། ཁ་
བོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། ཇི་བཞིན་མཐོང་ལམ་ཇི་སྐྱེས་པས། མཐོང་སྒྲུང་ནམས་ནི་གཅོད་
པར་བྱེད། ཞེས་ས་བོན་ཀྱི་ཤུན་པ་བཙད་ནས་སྐྱུག་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཐོང་སྒྲུང་
དང་བལ་ནས་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དབེ་དོན་དུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་
ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་སྐྱུག་སྐྱོང་འཕྲུལ་ནས་ཕྱིར་འཕྲོན་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
པོའི་སྐྱེས་མངལ་ནས་ཕྱིར་བཙས་མ་ཐག་པ་ནམས་ཀྱང་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་པ་ལ་

བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་དུ་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 དོན་བདུ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་སྦྱེད་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་དང་སེམས་སྦྱེད་ནས་རིང་
 དུ་མ་ཡོན་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་སྦྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ལ། སྤར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀ་ནི་
 དཔེ་སོ་སོ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་
 དོན་ཡང་མདོ་དཔེ་དོན་བསྐྱུས་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་སྦྱེད་
 ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་སྦྱེད་ལ་མདོ་སྤྱི་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 བྲིས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མར་དོའི་བཅུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷན་གྱིང་གི་ས་པོན་ས་ལོག་ཏུ་
 བཅུག་ནས་ལྷ་ལྷ་མོ་ཐོན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། བསམ་མཁའ་ལྡིང་གི་སྤྱུ་གྱ་སྒོ་ངའི་སྤྱབས་ན་
 གནས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྲུ་མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་
 སྐབས་ནམས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཆེས་པ་སོགས་བཞེས་ཐོབ་
 པ་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་མདོ་སྤྱི་རྒྱུན་ལ་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། ཆོས་དབྱིངས་
 བསྟོད་པ་དང་། རྒྱུད་བྲུ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་
 འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་སྤོ་བྲོས་རྩིང་བའི་རྣམ་ཐར་དོ། །ཆོས་
 གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་སྦྱེད་སེམས་སྦྱེད་དངོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་
 འདིར། སེམས་སྦྱེད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐད་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་། སྤྱི་བའི་སེམས་དང་། བྱམས་
 པས་མཉེན་པའི་སེམས་དང་། སྦྱིང་རྗེས་མི་ལྷོག་པའི་སེམས་དང་། དགའ་བས་འགྱུར་པ་མ་མཆིས་
 པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་དྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་
 བའི་སེམས་དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་པས་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྒྲོན་པ་མ་མཆིས་
 པས་མི་གནས་པའི་སེམས་ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བར། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །རི་
 དབང་རྒྱལ་པོ་ལྷར་བརྟན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ལོགས་པར་སོམས་ཤིག་

།གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཐོག་མར་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་མཐའ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་སྦྱེད་པ་ཡོད་པས་ཞེས་པའི་སྦྱོན་སྦྱོང་
གིས་ཀྱང་སྦྱོན་སྦྱོང་མི་ལུས་ཏེ་སྤྱིང་རྩེ་དང་སེམས་སྦྱེད་སྦྱོན་དུ་སོང་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྩེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྦྱོན་དུ་སྦྱོང་དགོས་པའི་བྱིད། མདོར་ན་དོགས་
གཙོད་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐར་འདྲིར་གསུངས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་།
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཐོན་འདུག་པས་ལེགས་
པར་བསམ་ན་གཡང་ཟ་བའི་བཤད་པའོ། །

། ༤༩ དེ་ལས་སྤྱིང་རྩེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་དེ་ལས་སྤྱིང་རྩེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། གང་བྱིར་བརྩེ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཏེ།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ས་བོན་དང་འདྲ་བ་ནི་སེམས་སྦྱེད་དང་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་བྱངས་པའི་རྒྱལ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །བར་དུ་སྤྱེལ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་ནི་བྱང་
རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྦྱེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱིང་རྩེའི་རྒྱལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མ་བཅུས་ན་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་ཐུ་བཞུགས་ལས་འདུལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེལ།
སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་མ་བསྐྱེད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དགུ་པ་ལ་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འགོག་པར་ལྷུང་ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པར་སྦྱོས་པ་
མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ལས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་མ་མཛད་ན་དེའི་ཆེ་ཉིད་དུ་ཐུ་
བཞུགས་འདུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། རེ་ཤིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
རྒྱལ་ཆད་པའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཐུ་བཞུགས་ལས་འདས་པའོ། །ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་
སྤྱིང་རྩེ་དང་བྲལ་ན་དམན་པའི་བྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །མཐར་ཡོངས་
སྦྱོང་པའི་གནས་ལ་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པ་དང་འདྲ་བ་ནི་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་རྒྱལ་དུ་འབྲས་བུ་
མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྤྱིང་རྩེའི་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་བྲལ་ན་འདི་དུས་
རིང་པོར་ཉེ་བར་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་
པས་ན་སྦྱོང་དཔོན་ལྷན་བས་བསྟན་བཅོས་རྩུལ་པའི་ཐོག་མར་སྤྱིང་རྩེ་ལ་མཚན་པར་བརྟེན་པའོ། །

གཤམ་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཏུ་བཞུགས་པ་དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་བསྟོད་པ་དངོས་ནི། དང་པོར་ང་ཞེས་ཞེས་སོགས་ཏེ་འདིར་
སྟིང་རྗེ་གསུམ་ལ་གཞུང་ལུགས་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། ལུགས་འདིའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་
པ་གཉིས་ལས། དག རྟོང་རྗེ་གསུམ་ལ་གཞུང་ལུགས་གཞན་ནས་འཤད་ཚུལ།

དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དུ། བུམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་སེམས་ཅན་དང་། ཚས་དང་།
དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་དང་པོ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་།
ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཉིས་
པ་ནི་ཚད་མེད་བཞི་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་ཚས་ལ་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཚད་
མེད་བཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བཤད་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་བྱང་སར། དང་པོ་སྤྱི་
སྟེགས་དང་བྱམ་མོང་བ། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་དང་བྱམ་མོང་བ། གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱམ་མོང་
མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར། དང་པོ་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་དང་། གཉིས་པ་མ་
དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་དང་བྱམ་མོང་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་པའི་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བཤད་དོ། དག ལུགས་འདིའི་ཐུན་ཚང་མ་ཡིན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་སོ་སོར་བཤད། རྣམ་པ་བྱམ་མོང་དུ་བཤད།
གནད་གྱི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འདིའི་སྡེ་འགྲེལ་དུ། ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་
སྟིང་རྗེ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཞེས་
པའི་སྡེ་འགྲེལ་དུ། ཚས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྟོན་
ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞེས་སྟིང་རྗེ་གསུམ་པོ་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་དཔེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་གནས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཐོ་
རྒྱན་འབྱུང་པ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པའི་འགྲོ་བའོ། །རི་ལྟར་ཐོ་རྒྱན་འབྱུང་པ་དང་ཚས་མཚུངས་ཤི་
ན། ཁྱད་ཚས་དུག་གིས་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་དམ་དུ་བསྐྱེད་པ། འབྲུལ་

ལའོར་བསྐྱོར་མ་ཐན་ནམ་པར་ཤེས་པའི་བསྐྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འཇུག་པ། ལའོར་བའི་ཁྱོན་པ་
ཆེན་པོ། སྤྱིད་པའི་ཕྱི་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་ཐུག་པར་བར་མེད་པར་འབྱུང་བ། རང་གི་རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཐུར་དུ་འགོ་བར་འཇུག་པ། འབད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་བར་བར་བྱ་བ། མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་དང་།
བར་གྱི་རིམ་པ་ངས་པར་མི་ཟེན་པ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་འགྱུར་བའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་དག་གིས་བཅོག་པའི་སྤྱིར་ན་ཟོ་ཆུན་གྱི་ཁྱུད་མོ་དང་འདྲའོ། །མདོར་ན་རྟག་མི་
རྟག་དང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱུད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་ལའོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་འབྱུང་པའི་འགོ་བ་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདིའི་དམིགས་
པའི་ཁྱད་པར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་ཁ་ཅིག །སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ཀྱིས་བཅོག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ནི་གནད་མ་ཟེན་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་བའི་རྟ་དྲུངས་པའི་ནང་དུ་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་རྒྱུད་ཏུ་ཅང་
དག་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་བརྟན་རྩ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་ཅིག་རེ་ཞིང་འཛིག་པ་
ལྟར་སེམས་ཅན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟར་བའི་རྩ་མཚར་མ་རིག་པའི་རྩ་སྟོན་པའི་ནང་དུ་ནམ་རྟག་གི་
རྒྱུད་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱི་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་
འདིའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །འདི་ནི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་
དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་དག་གིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྤྱི་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་འདོད་པས་སྤྱི་
ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཙམ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་མི་འདོད་པར་ངེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྩོན་ལས་
སྤྱོད་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྤྱིར་བའི་རྩོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཐུང་པོ་ཙམ་ལ་འདོད་ཀྱང་འདིར་
ནི་རྩུབ་སྤྱོད། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་སྤྱིར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲུངས་པ་ལས་མི་རྟག་པ་ཐམས་
ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྩ་བའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་
དག་པ་རྩོན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཙམ་ལ་བཞེད་དེ།
འགྲེལ་པར། སྤྱི་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་

སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔེ་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་བར་སྒྲུང་ཡང་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བར་
མཐོང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདིའི་
དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲོབ་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་། ཚེས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་
གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་འགྲུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འདྲ་
བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲོབ་
པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་
དམིགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ།
དང་པོའི་ཡུལ་ནི་སོ་སྒྲུ་དང་ཉན་རང་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི་དེའི་སྤྱིང་རྩེ་ཉན་
རང་མི་སྒྲོབ་པ་དང་། ས་བཅུའི་རྩེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ཅིང་། གསུམ་
པའི་ཡུལ་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱིང་རྩེ་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །^{༡༩} འཇུག་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ།

གཉིས་པ་འཇུག་བྱ་གཞུང་གི་དོན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་ས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་བཤད་པའོ། །^{༢༠} རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས།

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་སྒྲོ་ནས་སྤྱིང་རྩེ་པོ་བསྟན། ལམ་ཕྱིན་སྤྲུག་
པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོའི་དོ་བོ་བཤད། རྣམ་གྲངས་སྤྲུག་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །^{༢༡}

དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་རྩེ་དང་སྤྱིན་སོགས་གྱིས་བྱིན་
པ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་རང་གི་དོ་བོར་སར་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། ས་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་སྒྲོ་འམ་རང་ཉིད་གྱི་རྩེས་ཐོབ་གྱི་སྒྲོས་ལྟོག་པའི་ཆར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་

བྱ་བའི་མིང་འཕྲོ་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །ས་བཅུར་བྱེ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་
ན། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲིབ་སོགས་གྱི་ལར་
ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་སོགས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱེ་
བྲག་གིས་ས་བཅུར་བཞག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་ནམ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པར། ཇི་ལྟར་བར་སྒྲུང་བྱ་རྗེས་མཁས་ནམས་གྱིས། །བརྗོད་པར་ལུས་མ་
ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་གྱི་ས་ཀུན་ཡང་། །བརྗོད་མི་ལུས་ནའང་མཉན་པར་
ག་ལ་ལུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
༡༤༩ ལར་སྒྲིབ་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་མོ་མའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་ཚོས་གྱི་སྒྲིབ་གྱི་བར་བཅུ་ལས།
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་རབ་དགར་བསྟན། །རབ་དགའ་དེ་ཡི་
ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། །དཔེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དོ། །
༡༥༠ ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་རབ་དག

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚེག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྟིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་མཉམ་བཞག་བསྟན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་སྒྲོན་
ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་འདེབས་པ་དང་། ས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྟོན་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་དེས་སྐར་གྱི་མཉམ་བཞག་དེ་ཉིད་ས་དང་
པོར་མཚོན་པས་ཆར་ནམ་པར་དབྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཕྲོ་བ་སྟེ་ཞེས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དེ་ལ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །
༡༥༡ རབ་དགའ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་ལ་གནས་པའི་བསྐྱུས་པ་བརྗོད། །ལར་སྒྲིབ་ལྷག་པའི་ཡོན་
ཏན་བརྗོད་པ་དོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། མིང་འཕྲོ་བའི་ཡོན་ཏན། རོན་འཕྲོ་བའི་ཡོན་ཏན། དཔེས་བསྟན་
པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་འཇུག་པ་ལ་

སྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྱུད་འཇུག་ཏུ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་ནས་སྒྲིབ་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་
ནམས། །བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྒྲས་ཞེས་བཞེད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་བྱག་
བྱར་འགྲུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚུགས་ལམ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་བཙོན་ལྷན་འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཚིག་སྒྲ་དྲགས་ཏེ། གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྗེས་
སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའོ། །རི་ལྷར་ཤེས་ཤེན། མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་།
འོག་པ་དེ་དང་དེ་དག་རི་ལྷར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བཏགས་པ་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཅི་ལྷར་
བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟེན་པ་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ་
ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། རྒྱུད་སྒྲར་ཚོས་བཞི་ལས་བྱབ་པའི་སྒྲས་འབྲུངས་པར་གསུངས་པ་དང་།
འདིར་ཡང་ཚོས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་འབྲུངས་པར་གསུངས་པ་ལྷར་དེ་མཐོང་ལམ་ནས་སོ། །
འདིར་ནི་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འགེལ་པར་སེམས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་ཁོ་ནས་བཞེད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་གྱི་ནམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མོ། །ཞེས་སོ། །

ཁ་ཤུག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་
དགོངས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱང་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། སེམས་སྐྱེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་སྐྱེད་དང་། དོན་དམ་སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་
ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་དེ་ལྷ་བྱའི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་མོ། །འོ་ན་འགེལ་བར་དགོན་མཚོག་
སྒྲིབ་ཀྱི་མདོ་བྱངས་པར། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
རི་ལྷར་ཞེན་དེའི་ཆེ་དོན་དམ་པའི་སའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆོས་མ་
ཡིན་ཏེ། མཉམ་བཞག་གིས་བསྐྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན། སྤངས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན།
གོང་མ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། འོག་མ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ཡིས་ཀྱན་དུ་ཞེས་སོགས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི་ས་ནས་སར་གཞོན་ཅེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤེར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་མངོན་རྟོགས་ལ་བརྒྱད་པའི་སར་གསུངས་ཀྱང་
འདིར་རྒྱན་ཞུགས་ལ་བརྒྱད་པར་གསུངས་པ་ནི་དག་བཅོམ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཞེས་པ་ནས་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཞེས་པའི་བར་ཡས་ཤིས་དུ་བགྱངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མདོ་
ཀྱན་ལས་བརྟུས་པར། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་
རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ལ་བསྐྱལ་པ་གང་གཏུག་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་ལྷའི་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་
དང་ལྷའི་གོས་བྱིན་པ་བས་གཞན་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཅིག་ལ་ཉིན་གཅིག་ཟན་གཅིག་
བྱིན་ན་སྤྲ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་སྤྲ་
མ་ལྷར་ལས་བརྒྱད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཟན་ཅིག་བྱིན་ན་སྤྲ་མ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་གངས་
མེད་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་མདོར་ན་ཅི་ལྟར་འབྲས་གནས་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་
བཞིའི་དག་བཅོམ་ནས་ཡས་བགྱངས་ནས་གངས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤངས་པ་དང་།
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་བར་མདོར་ན་ཅི་ལྟར་
འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོན་
དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བགྱང་
རྒྱལ་དེ་ཡང་རང་གིས་རང་དགར་བགྱངས་པ་སྟེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་བརྒྱད་པར་བགྱངས་པའི་
ཆོན་ཡང་དང་པོར་འབྲས་གནས་བཞི། དེ་ནས་ཞུགས་པ་བཞི་བགྱངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་འདིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། ས་
གོང་མར་སྒྲོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བཅེས་སོགས་ཏེ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་

པ་ལས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱོད་མ་ཐག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མྱིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱུ་གྱུ་སྤྱོད་མ་ཐག་པའི་དབང་གཉིས་དང་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རིང་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་གྱི་ཡུང་བྱང་བ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པར། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་སྤོན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྤོའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་སྤོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྤོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ལོ། །གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྤོའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དོན་གཞན་རྣམས་གོ་སྤྱོད་ལ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའི་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཚོགས་སྤྱོད་ནས་ཡོད། མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་བ་ནི་མཚན་འཛིན་སྤྱར་མི་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ས་བདུན་པ་ནས་ཐོབ་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུང་དེས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཡུང་རིགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། དེ་ཉིད་སྤོབ་དཔོན་གྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་སྤྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི་སྤྱར་གྱི་ཡུང་དེས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་སྤང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་

པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་
པར་དབྱེད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རྟེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤམ་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ། ལུང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་བྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་
སྤངས་པར་འགྱུར་རྟེ། སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་
ནོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རྟེ། གང་ཟག་གམ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་སྤང་པོ་ལ་
བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དང་པོ་ནི་སྤྲ་མ་དེ་ལ་སྤྲར་གྱི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོ་ནས་ཉན་རང་གིས་སྤང་
པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བར། རི་སྤྱིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །
དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་རང་འཛིན་ཉིད། །རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་དེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །
ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་
ལྟ་བུར་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དང་། །དུས་
གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་མཐོང་ཕྱིར། །རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་
ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་
སྤྱིད་དུ་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་འབྱུང་ལ། །དེ་ཡོད་ན་ལས་བསགས་དེ་ལས་
འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གསུམ་པོ་བར་མཆོམས་མེད་
པར་འཁོར་བས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མས་ནི་སྤང་པོ་རང་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་དང་། །དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ན་མི་རྟོན་པའི་གཤམ་རབ་ཡོད་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིག་
ལྟ་ལོག་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །ལུང་གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་ལྟར་མིག་ནི་
འབྱུལ་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། གནས་མེད་ལེན་མེད་ཟུངས་འདས། །ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་
བཅུ་དགུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་

འབྲུང་འབྲུང་གི་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་
བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ནས་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པའི་སྤྲེད་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲེད་
པ་སྤོང་། དེ་སྤངས་ན་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་དེ་སྤྲེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཚུག་ཐོགས་ཁོ་ནར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་པའི་ས་
པར་འདོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྲིང་རྩེ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྲིད་མཚམས་སྦྱོར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གསུམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྤྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་རྩོམ་པ་
འདྲ། ཚོར་བ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་བཞིན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། །
རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུ་མ་ལྟར། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་རྒྱུ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དོན་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷ་ནས་ཀྱིས།

༥ ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྦྱེ་མེད་བསྟན། གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད། ཟད་དང་མི་སྦྱེ་དོན་དུ་
ནི། གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་
དངོས་མེད་པ། མཁྱེན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་
ཀ་དགག་པ་མཛད། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ནི། འགྲེལ་པར། གང་ཞིག་གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་
ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འབྲུང་རོ་སྟུང་
དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲ་སྤྲ་བ་པོ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
ཀྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་
གསུངས་པའི་དོན། ཆོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་
སྟོན་མར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འབྲུང་བས་སོ། ཞེས་དགག་པ་མཛད་

པས་སོ། །དེའི་དོན་སྦྱར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས། ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན། འགྲེལ་པར། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཏེ་ཞེན་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་། བ་འོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སྟོང་རྩེ་ཆེན་
པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲེད་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་
འགྱུར། བྱང་ཚུབ་སྟོན་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་
བཀའ་སྟུལ་པ། །དེ་བྱིར་མ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་ལ་
འོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ཞེས་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལས་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྐད་ཀྱང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་
ཏེ། བ་འོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་སེམས་སྟོན་བཅུ་ཡིན་ལ། སེམས་སྟོན་དང་པོའི་
སྐབས་སུ་ཡང་སྟོན་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་
སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོགས་གཉིས་ཞེས་པས་
ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་
ཡིན་པར་རྒྱན་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཁོ་ན་
ཡིན་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་
པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བྱུང་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྐད་ཐབས་གང་ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པར། གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། བྱུང་དུ་འཕགས་པས་བྱུང་པར་ལམ། ཞེས་པ་
ཉིད་གྲིས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོན་པ་དང་ཡོངས་བསྟོ་མ་སྟོན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པ་
ནི་འདིའི་སྐབས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འགྲེལ་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་

པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། རི་རྒྱ་དུ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷན་ནས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །
 བྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་
 ལགས། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་བཤད་དེ། འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་
 དང་། ཆང་བའི་བྱོད་པར་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར། གཞུགས་ནི་
 དབུ་བརྩོན་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་དཔེའི་སློབ་ནས་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཙམ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་
 ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི། གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་
 པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཉར་ལེན་གྱི་སྲུང་པོ་
 བདེན་པས་སྟོང་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་དེ་ཉིད་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 བསྟུན་ནས་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུ་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་ཉར་ལེན་གྱི་སྲུང་པོ་ཉིད་ལ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་
 བར་ནས་དང་པོ་བདེན་པ་བཀག་པའི་མཚན་མེད་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་
 མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སློབ་པ་བཀག་པའི་མཚན་མེད་ཆང་བར་བསྟན་པའོ། །འདི་དག་ནི་སློབ་པ་
 ཀྱིས་མ་བསྟན་པར་ཟླ་བའི་དགོངས་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྷན་པ་
 དག་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག །

བཞི་པ་རྟོག་པས་བཅུགས་པའི་འཆད་རྒྱལ་དགག་པ་ནི། བོད་ཀྱི་དབུ་མའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་པར་སྟོམ་པ་ཁ་ཅིག །སྤར་གྱི་ས་བཅུ་པའི་ལུང་དོན་འཆད་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་
 བ་ལ་གནས་པས་ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་
 བའོ་ཞེས་དང་། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་བྱང་པར་བཞག་དགོས་པར་སྤང་ངོ་
 ཞེས་འཆད་པ་ནི་བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 ལས་གཞན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་བྱང་པར་མེད་པར་
 ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཡང་དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་པའི་
 ལུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགྲུང་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་སོགས་སྟོམ་ལས་

དགུ་མ་སྒྲོང་བའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མདོན་
ཏྟགས་རྒྱན་ལ་ཟུར་བུ་བར་སྤང་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་དགུར་བྱེ་ནས་སྒྲོམ་ལམས་དགུ་མ་སྒྲོང་བ་ནི་
རྒྱན་གྱི་ལྷགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་མ་ལོན་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་དགུར་བྱེ་ནས་སྒྲོམ་ལམས་
དགུ་མ་སྒྲོང་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མི་འདོར་བར་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་
ཤེར་བྱིན་གྱི་སྤྲས་དོན་ཟབ་མོར་འགྲེལ་བའི་ལྷགས་འདོར་བར་སྤང་བས་སེམས་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་
འདི་ལ་དཔྱད་ཅིག །ཀྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲིགས་མ་འདི་ལྟར་གྱུར་སྤང་རོ། །ཡང་སྤང་བ་དུན་པའི་སྐབས་སུ་
འཆད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་སྤང་བའི་
ནས་རྒྱས་ལ་སྤོག་མར་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བདག་གི་བླ་མ་དམ་པས་གསུངས་
པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། མོས་སྤྱད་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་ཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྤྱོད་ཉིད་
ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དུས་བྱུང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་མི་དཀའ་ཡང་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་
རོ་ཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ལས་སོང་བའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱིན་ཏུ་དཀའ་བའི་
བྱིར་རོ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་ལོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་
གཏན་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རོ་ཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ལས་
སོང་བའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱིན་ཏུ་དཀའ་བའི་བྱིར་རོ། །ཉན་རང་དགྲ་བཙུ་མ་
མོས་སྤྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ས་དང་པོ་ནས་ས་དྲུག་པའི་བར་དུ་
ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་ཡང་སྤང་བ་དུན་པ་ཐོབ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི་སེམས་དང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་རོ་ཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྒྲོ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་
ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པར་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་འདུག་གོ །གྲུབ་པ་དོན་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏྟགས་པ་དང་བྲལ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་
པར་དམིགས་པས་སྤོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་
པར་རྫོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་
པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་སུན་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདིས་ནི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་

བར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱིན་ན་བདག་པོ་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་
 ཡུལ་གྱང་སུན་མ་ཕྱིན་པས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་ནོ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་
 ཉིད་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་དེ་འཇུག་པའི་གཞི་ནི་འོག་ནས་འགོག་པར་འགྱུར་ལ། སུང་
 བོ་གདགས་གཞི་དང་། གང་ཟག་བདག་པོ་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་
 གྱང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་སུང་བོ་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་དང་།
 སུང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བདག་པོ་བྱ་དང་། སུང་བོ་ཉི་བར་སྤང་བྱ་དང་། གང་ཟག་ཉི་བར་
 ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་དང་། ཤིང་རྟ་གཉིས་ཀྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་
 གདགས་པའི་རྒྱུ་སུང་བོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོགས་གནས་
 རྣམས། ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཅི་ལྟར་ཡན་
 ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བརྟེན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སུང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་མདོ་ཁྲུངས་སུ་མཛད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བདག་སུང་བོ་
 རྒྱུར་བྱས་ནས་བདག་པོ་ཆོས་ཡང་སུང་བོ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་
 དང་། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་ཏེ་ཆ་གས་ཅན་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་ཤིང་རྟ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་
 སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་
 ཆ་གས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆ་གས་ཅན་ཉིད་དོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་སྤངས་པ་ཉི་བར་ལེན་
 པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །རང་གི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཉི་བར་ལེན་
 པ་པོ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བདག་སུང་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་ཀྱི། བདག་སུང་གཉིས་
 གདགས་གཞི་དང་བདག་པོ་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་གཏན་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་གྱང་
 གཞོད་དེ། སུང་བོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། སུང་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་ཡང་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 རོང་རྟོན་སྤྱོད་པའི་སེང་གཤེགས་ལུགས་འདི་ལ་ཐོག་མར་སུང་བོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཞི་མེད་ལ་

བའོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བ་ནི་རར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ར་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་
ཟག་གི་གདགས་གཞི་དང་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཉིད་གཞུང་གི་
དགོངས་པར་སྤང་ངོ་། །གནད་གྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་
ཅད་ལ་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ནི་གདགས་གཞི་རྩལ་ཡོད་དང་། བཏགས་
ཆོས་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་རྩལ་ཡོད་ལ་བུམ་པ་བཏགས་
ཡོད་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདིའི་འགྲེས་ཤོར་བ་ཡིན་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་
རྣམས་ནི་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་གྱི་ཐ་སྙད་དགོས་ན་དེ་ཉིད་དེའི་གདགས་གཞིར་ཁས་
ལེན་ཏེ། གང་ཟག་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་དང་། བུམ་པ་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ། །གཞན་དུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་དགོས་ན་མཐར་བཏགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་གདགས་གཞི་ཅིག་
ཁས་བླང་དགོས་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་
ལག་དང་། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་རྩལ་རྩལ་དང་། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་སོགས་ཐམས་
ཅད་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ཐ་སྙད་དུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འཛིག་
ཚུལ་མི་རྟོག་པའི་ལུགས་མཆོག་འདི་མ་བཤིག་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པར་གྱིས་ཤིག །
དེ་དག་ལ་དོགས་པལ་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་རྟོག་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་ཆད་མས་གཏན་ལ་མེབས་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་
བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་།
མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འོང་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་སྤྱོད། །ཁོ་ན་ཅི་ཞེན་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་
དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པས་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་
དང་། འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་
གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤྱོད་མི་རུས་ཞེས་དང་། ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོད་མི་རུས་ཀྱང་ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ནི་རེ་ཤིག་འགོག་རུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤྱོད་བར་མངོན་པ་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ན་སྤང་གྱི་ལམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་སྤྱོད་རུས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་
ངོ་བོའི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། བ་བཞི་ཆར་མཐུན་ལ་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་གི་འཛིན་སྟངས་ལ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་
པར་དངོས་སྟེ། བ་དང་དབུ་མ་བ་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱལ་མ་རྟོགས་པར་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་
མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་
རྒྱལ་དང་། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པར་སྤངས་སྟེ། དངོས་སྟེ། བས་འདོད་
པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་འགོག་བདེན་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་
རྒྱུད་ལ་གཞན་རིག་གི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་འགལ་ཞིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་སོ་སྟེའི་གཞན་སེམས་
ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱིས་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་ཐལ་བ་སོགས་གསུང་རབ་སྟེའི་
ལུགས་ལས་འདས་སོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་བྲ་རགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། མཚན་
ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་རང་དགར་རྟོགས་པས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དངོས་སྟེ།
བས། སྤང་བོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྤང་བོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། དེ་ལས་དོན་
གཞན་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་དབུ་མ་
ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱལ་མ་ཤེས་པར་དེ་རང་ལུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རགས་པ་རྟོགས་རྒྱལ་དུ་བྱས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་དེས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་
རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྟོང་། ལུགས་འདིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་མངོན་གྱུར་
ཡང་སྟོང་མི་རྣམས་ཞེས་པ་ཡང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་རྒྱལ་དང་། དོན་གྱི་གནས་རྒྱལ་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་
དུ་སྤངས་སྟེ། མངོན་པ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ནས་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་

གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་མི་འདོད། ལུགས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་ཀྱན་ལ་གནས་འཁྱུར་ཏེ། ཉེ་ཕྱིར་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། གཏི་མུག་བཙམ་པས་བཙམ་པར་འཁྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
 ཡོད་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་སྒོ་གཟུ་བོས་ཅི་སྒྲ། འཛོག་ཚུལ་འདི་ལ་བལྟས་ན་དེང་སང་གི་དགེ་བཤེས་རྟོག་
 དཔྱད་ཚུག་པ་ཤར་རེ་བ་ཅིག་གི་ཐུགས་རབ་ཀྱང་མེད་པ་འདྲའོ། ཉེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་
 ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་སྲིད་པས་གང་ཟག་དེ་
 རྒྱུད་འཇུག་གི་གཞུང་དང་སྒྲུབ་ཏེ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་གྱི་ཞབས་འདེན་པའོ། །
 གཞུང་དེའི་སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅེས་པ་དང་
 ཡང་འགལ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གལ་ཏེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་མིན་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་ཡང་
 དེའི་ཁྱད་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཡང་དེས་ན་༡༠གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྩ་སྟོན་དུ་འཛིན་པའི་
 བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་གིག་སྤངས་ཀྱང་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་འཛིན་ལྟས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད། ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་བདག་
 འཛིན་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་སྒྱུད་འཇུག་གི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཉན་རང་དག་བཙམ་གྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྒྲི་རྒྱ་ན་འཆི་སྤངས་ཀྱང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་མཚན་མེད་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
 དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲི་རྒྱ་ན་འཆི་མ་སྤངས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱུང་འདས་
 ཀྱང་མ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ཉིད་ལས། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་

བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱི་སྐལ་ལྷན་དག་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་ཀྱི་སྐྱབ་
 རྟེན་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཁོ་བོ་ལ་གང་ཟག་རིས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱོགས་སྐྱབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་
 ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་སྐལ་བ་དམན་པ་དག་ལ་སྤྱིང་བརྟེན་བས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་པ་སྤོང་བའི་
 སྐབས་སུ་དེས་༡༡ན་ཐེག་ཆེན་པས་ནི་རྩ་ཤེར་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞི་གཅིག་བདེན་མེད་
 དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བསྐྱབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོ་
 ཤིན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཆད་མས་གྲུབ་ན་སྐལ་ལྷན་མི་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོ་རྒྱས་པ་མེད་པས་རྒྱས་བསྐྱས་དང་།
 བདག་མེད་བསྐྱམས་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་སུ་གསུངས་སོ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 ལྟ་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་སྐྱབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུག་ནས་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམ་པ་
 གཞན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་རྫོགས་དགོས།
 ཐེག་དམན་གྱིས་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་གཅིག་གིས་རྫོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་སྤོ་རྒྱས་མ་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་སྐྱས་སོ་སྐྱས་ན། དེ་ཡང་མ་བཟགས་པ་སྟེ། རྫོགས་
 བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཆད་མ་ཆད་དང་། རྒྱས་བསྐྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁས་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབ་པ་སྤོང་བའི་ལུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྤོན་དེ་མེད་
 ཅེ་ན། དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་ཏེ། སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་གཅིག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོ་
 རྒྱས་པས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྤོང་མི་ལུས་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཆོག་གསུམ་ལ་
 སྤོང་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྤོ་
 བས་རྫོགས་ཞེས་པ་ཡང་རིགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཉིད་རིགས་
 པ་སྐལ་ལྷན་རྫོགས་ཟིན་ནས་གང་ཟག་དེའི་རྩོད་རིགས་པ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པའི་
 གཏན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་དབུ་ཆད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་རིགས་
 པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་པ་ཅི་ལྟར་སྐྱས་ན། དེ་ནི་གྲོ་བ་སོ་སོའི་འདོད་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་
 གཟུར་གནས་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྷན་པ་དག་ལེགས་པར་དབྱེད་ཅིག །

དེ་ནི་གཉིས་པ་མང་སྤྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤྱིན་པའི་མང་སྤྱིན་
གཙོ་བོར་བརྟན། སྤྱིན་པ་གཞན་གྱི་བརྟན་གསལ་བརྗོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་བརྟན་གསལ། །

པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ནམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་པར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་ལྟར་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་པར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་གཙོ་བོར་སྒྱུད་པའི་བྱད་པར་བཅུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྒྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་ལྷག་པར་སྒྱུད་ཅེས་པའོ། ། ལྷག་པར་སྒྱུད་ཚུལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱང་སེམས་དེའི་ཡོན་ཏན་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དཔོག་པར་བྱེད་དེ། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་དག་བཞེན་ཞོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཆོགས་འདི་དག་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དོན་གཞུང་འདིར། སོ་སོ་སྒྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་གཏན་ཆོགས་སོགས་ཀྱང་རྫོང་གི་རྣམ་བཞག་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་རང་རྒྱུད་གི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཞེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་སྟོལ་ཕྱིར་སྟོལ་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷག་བསྐྱལ་ཕྱིར་བཅོས་རྒྱ་རུ་བསྟན། གཏན་དུ་བདེ་བའི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྱེ་བོ་ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཅི་ལྟར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བོ་དང་། མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྒྱེ་བོའི་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྒྲིག་བསྐྱལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲས་བུ་མདོན་གྱུར་དགའ་བ་སྐྱབ་པར་བསྟན། །དེས་ན་སྒྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། །དགའ་བའི་བྱད་པར་དཔེ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན། །དགའ་བ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འགྲོ་ལ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་སོ། གསུམ་པ་ནི་རི་

མི་ཏ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་ཕྱིན་ཟེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་རབ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ་པར་ཕྱིན་བྲག་གམ་བཅུའི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཡིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཏེ། རྟོགས་སྒྲུང་གིས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་དང་བོར་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་སོགས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། ཅི་ལྟར་འདྲ་ན་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། རྟོགས་སྒྲུང་གིས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡིས། །གཞུང་དང་ལམ་ལ་དེ་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་སྤྱི་བཟང་བོས་མཐོང་སྟོམ་གྱི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

ཁ་ཉ་ཤིག་དོན་འདི་མ་རྟོགས་པར་པ་རོལ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ར་དང་། ཕྱིན་པའི་སྐད་དོད་ཨི་ཏ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་ན་ཕྱིན་ཟེན་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གོ། ཁ་ར་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཆོག་ཨམ་བྱིན་ཨི་ཏ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་བོའི་ཆོག་སུ་བྱིན་ཏེ། སྤྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཆོག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མདོན་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཨམ་གྱི་མ་མི་མདོན་པར་མ་བྱས་པས་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འདི་ས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་སོང་བས་དེ་ལ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བཞག་པའོ། ། འོ་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གཞག་གམ་སྟམ་ན། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་དེས་ཟེན་པ་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་ཟེན་པའི་སྤྱིན་པ་སོགས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། པ་ར་དང་ཨི་ཏ་སོར་བཞག་གྲང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཆོག་མ་བྱིན་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཟེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་དབྱེ་

གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་བྱིན་པས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་སོང་བའང་ལས་སུ་བྱ་བ་
 དང་མ་འོངས་པའི་ཚིག་ཞོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྲོའོ་དར་ཞེས་པའང་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཡིག་མ་
 དག་པ་བྲིས་འདུག་པའི་བྱིར་དང་། ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་ཞེས་པ་ས་དང་པོའི་སྤྱིན་པ་ལ་འཆད་ན་དེའི་
 འོག་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་ས་དང་པོར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། དེས་མ་ཟེན་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྱིན་པའི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་འཛིག་སྟེ། འགྲེལ་པར། མི་དམིགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱིར་ལ།
 དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །ས་གཉིས་པའི་ཚུལ་བྲིས་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་རོ། །

ཁ་ཉ་ཅུག །གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྤྱིན་པ་འདི་འདྲ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་།
 གཏོང་བ་པོར་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་དང་། སྤྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་
 པ་སྟེ་བདེན་ཞེན་སྟེས་པར་གྱུར་པས་བཅིངས་ན་ནི་སྤྱིན་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་
 མདོ་ལས་བསྟན་ཅོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིའི་སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀའང་ས་དང་པོའི་སྤྱིན་པའི་
 དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེར་བདེན་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་འདྲ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྲང་བྱ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་
 པའི་བྱུབ་མཐའི་སྤྱིན་ཀྱི་དབང་གིས་ཤུགས་འབྱུང་དུ་སྤྱུས་པར་སྤྲང་རོ། །གཞན་དག་འཛིག་རྟེན་པ་
 ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ་འཆད་པ་ནི་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
 པར་མདོན་པར་མ་ཞེན་པ་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའང་སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ་འཆད་དགོས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཆ་ཉ་དཔེ་མི་རྩོམ་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟན་ལ།

གསུམ་པ་དཔེའི་སྤྱོད་ས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་ངེས་ཚིག་ལྷན་པའི་དཔེས་བཤད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

༥ ། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་བྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། །

ངེས་ཚིག་སྒྲོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པའོ། །^{ཆ༩ བར་ཕྱིན་ལྟག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ལར་འགྲད་པ།}

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལར་ཕྱིན་ལྟག་པར་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་གྱི་
བསྐྱེད་པ་བརྗོད། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དཔེ་ཡིས་བསྟན། །པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལུན་ཚོགས་ཐོབ་པ། དགེ་བའི་ལས་བརྩུ་སོག་པ། བྱང་
སེམས་མཛེས་པར་བྱེད་པ། འཁོར་གསུམ་གཉིས་འཛིན་བྲལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཚུལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོ་དོན། རོ་བོ། ལུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་ཚད་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། འཆལ་ཚུལ་ཀྱུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་བྱིར་དང་།
བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྟིག་པའི་ལས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན། སྟིག་པའི་ལས་སེམས་ལ་
གཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཏེ། ལྷོ་ལ་ཅེས་པའི་ལྷོ་ཏ་བསིལ་པ་དང་།
ལ་ཏི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། ཀྱུ་ཤ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་སྒྲོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཀྱུན་སྒྲོང་དང་བཅས་ན་
ལས་ལམ་བརྩའོ། །ཁྲིམ་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་སྒྲོང་བདུན་ཅི་ལྟར་སྟུང་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབས་སྒྲོང་བཞི་
དང་། སྒྲོང་བདུན་གྱི་ཁྱད་པར་མཐོས་པའི་ཆེ་ཅི་ཅམ་ནོས་པའི་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞུགས་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་སོ་སོར་ཐོབ་པར་འདོད་པས། དགེ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོང་བདུན་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྗོགས་པ་ལ་
སྒྲོང་བཞི་འཛིག་མོད་ཀྱི་འདིར་ལུས་ངག་གི་སྒྲུང་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་ཉིད་ལ་འཛིག་
པས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་ཡང་སྒྲུང་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་སྟེ། མདོ་ལས། དགེ་བསྟེན་
སྟོན་པ་གཞན་ལ་མི་བསྟེན་པ། ཚས་དགེ་བ་བརྩུ་སྟོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་དག་གིས་མ་
གོས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལུས་པུ་མ་སོགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་
སྐབས་སུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ས་དང་པོར་ཡང་དགེ་བའི་ལས་བཅུ་
སོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་སྟོང་པའི་
དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི་སྟོན་ཀའི་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ་ཅི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་
དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་འདི་ལ་དགེ་སྟོང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་
ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་པས་བསྐྱེད་ཤིང་གནས། ཆོག་དང་སྟོང་ཡུལ་ཐུན་སྐྱེས་ཆོགས།
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱོད་པས་རྣམས་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྟ། ཡང་དག་པར་བྱེད་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་
གཞི་རྣམས་ལ་སྟོབ་ཅིང་། ལུས་པུ་མ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་
འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་དེ་བདག་ཏུ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུང་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འོད་སྲུང་གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགེ་སྟོང་ཁ་
ཅིག་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བྱེད་ཀྱང་དམིགས་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རར་
འཛིན་པ་དང་། ར་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་འོད་སྲུང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྷན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བརྟོག་ཏེ། གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྟེན་པ་གདམས། ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་རྟེན་དུ་བརྟོག་ཏེ། མདོན་མཐོངས་ལགས་རྒྱ་ཅུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་
ཡོན་ཏན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སོ་སོའི་སོགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་
ཆེན་པོ་འབྲིང་རྒྱུད་དུ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་དང་པོ་དཔུལ་བ། གཉིས་པ་དུད་འགོ། གསུམ་པ་
གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ཅུ་གསུངས་ལ། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་གཉིས་
གཉིས་མདོན་པར་བསྐྱབས་ཏེ། སྟོན་གཙོད་ཀྱིས་ཆོ་བ་དང་ནད་མང་བ་གཉིས། མ་བྱིན་པར་
ལེན་པས་འོངས་སྟོང་རྒྱུད་བ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་འོངས་སྟོང་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས། འོག་གཡེམ་
ཀྱིས་འཁོར་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དག་ལྷན་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་མར་འགྱུར་བ་གཉིས། །
བརྟེན་དུ་སྟོབ་པས་སྐྱུར་པ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་གཉིས། བྱ་མས་འཁོར་

མི་འདུམས་པ་དང་། གཞིག་འཁོར་ངན་པར་འགྱུར་བ་གཉིས། ཚིག་རྒྱུ་བ་པོས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
ཐོས་པ་དང་། འཐབ་མའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་གཉིས། ཚིག་ཀྱལ་པས་བཟུང་བར་འོས་པའི་ཚིག་མ་
ཡིན་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྒྲ་བས་པར་འགྱུར་བ་གཉིས། བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་ཚིག་མི་ཤེས་པ་དང་།
འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས། གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཕན་པ་མི་ཚོལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་
པ་བྱ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས། ལོག་པར་ལྟ་བུ་བས་ལྟ་བུ་བར་པར་ལྟུང་བ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར་
བ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ་འདི་དག་ནི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ནམ་སྤོན་གྱི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་འཕེལ་བ་མཛོན་པ་ལས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་ནམ་སྤོན་དུ་བཤད་ཀྱང་དབུ་
མའི་སྐྱབས་འདིར་འདི་དག་ནམ་སྤོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ནམ་སྤོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་ལ་སྦྱར་བཞི་བསྐྱེམས་པའི་ནམ་
སྤོན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བ་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྒྱས་མི་ནས་མིད་པའི་རྩེ་མོའི་
བར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྤྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་སྤྱངས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འགྲུབ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་བྱེད་དང་། རྒྱུན་ཉིད་
འདི་བ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འགྲུབ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ལྟ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། བར་བྱིན་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི་རི་རྩེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། ས་གཉིས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་རྩལ་འཆལ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་དཔེའོ། །

ཁ་ཀྱེ་ཅིག བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་མ་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ན་
ནག་མ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ།
དེར་ནི་མིང་དེ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་དགོངས་ལ་འདིར་ནི་ན་ནག་མ་ཞེས་པ་བཀྲ་མི་
ཤིས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན། ཟག་
བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེལ་ཞེས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་ཚོགས་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་
སྟུག་བསྐྱེལ་ཡོད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གསལ་པའི་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་།
བཀྲ་མི་ཤིས་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་ནག་མ་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་མིང་

གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་གང་ཟག་གཉིས་ལ་
འཆད་ན་གཅིག་གང་དུ་ཡོད་པར་ཅིག་ཤོས་ངེས་པར་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི་གང་གི་
སོགས་སོ། །༼ ༣༩ རེས་མིག་རྫོ་ནས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་སྐུས་སོགས་ཏེ། ས་གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་འོད་གྱི་དཔེས་བསྟན་པའོ། །སེམས་
བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཅུ་། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུང་པ།

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། ངེས་ཚིག་སྟོན་ས་ས་ཡི་ངོ་བོ་བསྟན། །པར་བྱིན་ལྷ་ག་
པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། །ས་དེར་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཚུལ། །སྦྱིན་སོགས་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་མོང་ཚོས་གསུམ་བཤད། །ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཁུག་སྤྱད་བསྟན་པའོ། །༼ ༤༠ རེས་མིག་རྫོ་ནས་ས་ཡི་ངོ་བོ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་སོགས་ཏེ། ཟངས་འདྲའི་སྤྱང་བ་ནི་ཉི་མ་གཤར་ཁའི་དམར་སེར་ལྷ་བྱ་
སྟེ་ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བའོ། །༼ ༤༡ ལར་བྱིན་ལྷ་ག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། བཟོད་པའི་པར་བྱིན་ལྷ་ག་པར་བསྟན། །མི་བཟོད་པ་ཡི་ཉེས་
དམིགས་བརྗོད། །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་བསྟན། །དེས་ན་བཟོད་པ་བསྟེན་པར་གདམས། །
པ་རོལ་བྱིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིང་རྗེའི་སྟོན་ས་བཟོད་པ་ལྷ་ག་ །ལྷ་བའི་སྟོན་ས་བཟོད་པ་ལྷ་ག་
པའོ། །

དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། བརྩེར་ལྷན་གང་ཆེ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་
དང་། །གཞན་ལ་པན་པའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ་ཏྲག་ཏུ། །པན་པའི་འདུ་ཤེས་དཀའ་བ་རྟེན་གྱུར་པ། །དེ་
ཡིས་གང་ལ་ཅི་ཞིག་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་སོགས་ཏེ། བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་ལས། ས་འམ་ཡང་ན་
ཚུ་འམ་མེ། །རྒྱུད་གི་ཁམས་ལྷར་མི་གནས་ཤིང་། །བཟོད་པའམ་ཁྲོ་བ་མ་མཆིས་པ། །བཟོད་པའི་
པ་རོལ་བྱིན་རྗོད་གསུང་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བས།
བཟོད་བྱ་བཟོད་བྱེད་མ་མཐོང་ལ། །དེས་ན་བཟོད་པ་མ་བསྟོམས་ཀྱང་བཟོད་པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་བ་འཕེན། རྒྱུན་བསགས་བསོད་ནམས་
འཛད་པར་བྱེད། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གནོད་པ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི་གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། འདིར་བསྐྱལ་བ་
བརྒྱར་བསགས་པའི་དགོ་བ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་
བསགས་པའི་དགོ་བ་འཛོམས་པར་གསུངས་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས།
འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགོ་བ་ཉེ་བར་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དང་། དཀོན་བཅུགས་ལས། ཁོང་ཁྲོ་བ་གང་ཞེ་ན།
བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །དེའི་དགོངས་པ་ཡང་འདིར་རྟེན་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སུ་
གསུངས་པས་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱུད་བ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ཏེ།
རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འབད་གཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཞེས་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐབས་སུ་
བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་
འཇུག་གི་དགོངས་པ་བྱང་སེམས་སྟོབས་རྒྱུད་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གྲུབ་
ཅིང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྐྱེད་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཚད་བཟུང་དུ་
མེད་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པར། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་མ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱའི་ཚད་སྤང་གྲངས་ཀྱིས་དེས་པར་
མི་བྱས་པ་ལྟར། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་མཚམས་དེས་པར་མི་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་སྡུག་སོགས་སོ། གསུམ་པ་ནི་བཟོད་པ་སོགས་སོ། བཞི་པ་ནི་སོ་
སོའི་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་རྫོགས་སངས་སོགས་སོ། །
༥༣༩ མ་དེར་མོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ།

གསུམ་པ་ས་དེར་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ནི། ས་དེར་སོགས་ཏེ། འདིར་མདོ་
ལས། འདོད་པའི་འཆིང་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་། སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་དང་། མ་རིག་
པའི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་
གཏི་མུག་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སྤོང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་

བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པས་ས་ཡི་ངོ་བོ་བརྟན། བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ས་ཡི་ངེས་ཚིག་བརྟན། ས་
དེའི་སྤངས་པའི་བྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །^{ཆ༩} བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཞིན་པ།

དང་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་སོ། །^{ཆ༩} བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པས་ས་ཡི་ངོ་བོ་བརྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོགས་སོ། །^{ཆ༩} བསྐྱེད་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ས་ཡི་ངེས་ཚིག་བརྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི་དེར་ནི་སོགས་ཏེ། སྤངས་པ་བྱངས་ཀྱི་འོད་བས་ལྷག་པ་ནི་ཉམས་ཀྱི་སྤང་
བའོ། །^{ཆ༩} ས་དེའི་སྤངས་པའི་བྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ།

བཞི་པ་ནི། རང་དུ་སོགས་ཏེ། འདིར་མདོ་ལས་འཛིག་ལྟ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ས་དང་པོ་ནས་
སྤངས་ཟིན་ཀྱང་། འདིར་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པ་སྟེ་སྤང་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །

ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཟད་པའི་དོན་ཡང་ས་དེའི་སྤང་བྱང་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་
སྤངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་འཛིག་ལྟ་སྟོན་སྟེས་ཡོད་པར་
བརྟན་ནོ་ཞེས་སྟེ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་གནས་ལྷགས་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། བྱུང་མཐའ་ངན་པ་འདིས་གོང་འོག་ཀྱན་དུ་བྱུང་འདུག་གོ། །
སེམས་སྦྱིད་པ་བཞི་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །^{ཆ༩} སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ།

སེམས་སྦྱིད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསུམ་སྟེ། སའི་ངེས་ཚིག་ཁ་ཅིག་ལྷག་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་
བརྟན་པའོ། །^{ཆ༩} སའི་ངེས་ཚིག་བརྟན་པ།

དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་སོགས་སོ། །^{ཆ༩} ཡར་བྱིན་ལྷག་པ་བརྟན་པ།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་ཅེས་པའོ། །^{ཆ༩} ཡོན་ཏན་གཞན་བརྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། སྟོབ་བཟང་སོགས་ཏེ། འདིར་འགྲེལ་པར་སྟོབ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་
པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་སྟོབ་བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཤེས་པ་ཞིབ་སྤོངས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་

གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཐིག་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སོ། །³⁹ ལྟ་བུ་ཞེས་ཐོ

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ། གང་ལ་བཤད་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ། བཤད་བྱའི་སྟངས་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །⁴⁰ གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ། འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། །ཤེས་རབ་
གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུལ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ནི་གང་། ས་དྲུག་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་དེ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུལ་ན། དེའི་རང་གི་རོ་བོ་
ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་མཐུག་པོས་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་མིག་མ་ལུས་པར་གཡོགས་པ་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་
དུ་ཉི་བར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ས་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྒྱུས་གྱི་ཡུལ་དུ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དྲི་མ་
མེད་པའི་སྒྲོ་མངའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་
དྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་རང་ཉིད་ས་མ་ཐོབ་པར་ལུང་རིགས་དང་སྒྲ་
མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཙུན་བཙུན་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ན་འདི་དག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་སྟེ། ལུང་
རིགས་དང་། སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་སྟོབས་གྱིས་སྟོན་པར་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཐོབ་ནས་ཕྱོགས་པ་ཡང་དགག་པར་མི་རུས་པས་དེ་ལྟར་ན་མ་འོངས་པའི་འཆད་པ་
པོ་དང་། ཕྱོགས་པ་པོ་རྒྱུས་གྱི་རྒྱལ་བཅག་པའི་ཆེད་དུ་ཁེངས་པ་སྦྱང་བ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་
ལྷས་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་བརྟེན་མེད། །སྟོབ་སྟོར་མཁས་པའང་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་
ལ་སོགས་པ་མདོ་སྟེ་གང་དག་འདོན་པ་དེ་དག་ལས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་ངས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་འབྲེལ་བས་ལུང་
ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་
བརྟེན་གྱི་བསྟན་བཙུན་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྒྲིས་བྱས་བྱས་ཤིང་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་

མཐོང་བ་ལས་ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ཙོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱུབ་ཀྱིས་ལུང་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་རིགས་པ་དང་ལུང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། བདག་གིས་ངེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་
 བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་རེ་ཞིག་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱུབ་དེ་ཉིད་ལ་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལུང་ལས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ལྷོ་
 རྩོགས་སྟེ་དཔེ་ལུལ་དུ་ནི། །དག་སྤོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྤྱོད་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །
 ཡོད་དང་མེད་པའི་རྩོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་ན། །སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་
 བས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཡང་འཕགས་པ་སྤྱི་ཆེན་པོ་སྤོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལི་ཙྰ་བྱི་གཞོན་ལུ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ང་མུ་འན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
 བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་དག་སྤོང་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ།
 མཐར་གྱིས་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅས་བྱ་བར་འབྱུང་རོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་
 གསུངས་པ་འདིས་སོ་སོ་སྤྱོད་པོས་ལུང་རིགས་དང་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་བཀའི་
 དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་མི་ལུས་ཤིང་བཀའི་དགོངས་པ་རང་
 དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལས་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་སངས་ཀྱི་
 བཟང་པོས། ཤེས་རབ་མི་གསལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས། །ཕྱི་ལོ་གྲུང་དག་གན་ཞིག་ །འཕགས་སྤོང་
 སྤྱོད་ལུལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །བསྟན་བཅོས་དོན་ནི་གང་ན་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །^{༡༩}

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷོད་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ། དེ་ལ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན། དེས་ན་

མཉན་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མོ་མའི་སོགས་ཏེ། སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་ལོག་རྟོག་
བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་སྟོ་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་
བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་
སྟོབ་དཔོན་འདིས་གྲངས་ཅན་པས་སྒྲུ་གྲུ་ཡོད་པ་བདག་ལས་སྟེ་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྟེ་བ་དོན་
མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པས་བདག་ལས་སྟེ་བའི་ལོག་རྟོག་བསྟོགས། སྒྲུ་གྲུ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་བདག་སྟེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བས་རང་བཞིན་སྟེ་མེད་ཀྱི་དོན་
རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་
དངོས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོ་སྤངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་ལྱུང་དུ་གསུངས་པས། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་
དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སོགས་ཀྱིས་སྟོ་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་དགོས་པར་གྲུབ་
བོ། །

གསུམ་པ་ནི་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །རྩ་སྒྱུར་ལས་ནི་རྩར་
ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་ལྟན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་པའི་
དོན་རིན་ཆེན་སྟེང་བར། ཟབ་མོ་ལུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །
ཞེས་དང་། ལུ་འཕྲིག་གི་དོན། གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་སྟེ། དེ་དང་ལྟན་
པ་རྣམས་སོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་སྤྱད་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོས་ལ་མོས་པ་སོགས་བཞི་གསུངས་པའི་ཆོས་མོས་དང་། མོས་པའི་ལེའུ་ནས་གསུངས་པའི་མོས་
པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་གོ། །བསྟན་པའི་རྩ་ལ་ཡང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟན་དགོས་ཏེ། རིགས་པས་མ་བསྟན་པར་དམ་བཅའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བསྟན་ན་དོན་མི་ངེས་པས་
དབང་རྩོད་ངེས་པ་མི་སྟེ་ཞིང་དབང་རྩུལ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགོར་འགོ་བའམ་སྟོང་

རྫོགས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ། །བཅུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྟེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲང་བ་མེད་པ་དང་། རྟོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡིར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། རྩ་ལྔ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྦྱུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན། རྩོམ་མེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་རྫེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་བརྒྱད་དོན་དམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དགུ་པ་སྦྱུ་མ་སོགས་དཔེ་བཅུན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐམ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། རྩོམ་མེས་པ་ཉིད་བཅུ་པོ་ལ་ཐུགས་གཉིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རྫེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་སྦྱག་པ་སྟེ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ས་དྲུག་པ་འཐོབ་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཚོས་སྟེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་གིས་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པར་སྒྲིབ་པར་དགོངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྟེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཉེ་བར་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འོག་གི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་བདག་ལས་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་འབྲེལ་བས་དམ་བཅའ་སྟོན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་ཡུལ་དུས་སྐབས་མཐའ་གང་ན་འང་བདག་ལས་སྟེ་བ་ནམ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་བཞི་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གྲུབ་མཐའ་གང་ན་འང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ལུགས་ལ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུང་དང་། ལེགས་ལྷན་བྱེད་གཉིས་གྱིས་བྱེད་པའི་ཐལ་འཁྱུར་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་སྣང་སྟེ། འདི་ལ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་

པར་ངོས་བཟུང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་དགག་གཤམ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་། རྒྱུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། ཉེན་ཡིད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། རང་རིག་དང་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པར་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་གྱི་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་ལུགས་ཅིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུགས་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པས་འདིར་བཞག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སློབ་ལ་ལྷོས་ན་གཤམ་པས་ཕྱ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁས་ཞིག་བདེན་འཛིན་དེས་གཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཞེགས་པ་ན་སྦྱ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནང་གི་སློབ་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྔོན་ལུགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། རང་རྒྱུད་པས་དེ་རིགས་པས་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་གཟུགས་ཅན་ལ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་བྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་ལ་དུས་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་དགག་པ་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དགག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡིད་ཅི་ལྟར་གཏད་པ་ན་ཡིན་ཚུལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་སྟོན་དུ་མེད་པས་སྦྱ་མ་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བ་དང་། དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཆོགས་པར་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ནས་དེ་འདྲ་དེ་སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་བརྟུན་པའི་སྔོན་ལུགས་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞི་དེ་སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཡིན་ན་གཏན་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སློབ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྔོན་ལུགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྔོན་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སློབ་དོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་ངོ་། ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་དང་དེ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཉེ་བ་ལ་ཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་པའི་
ལུང་རྣམས་དྲངས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་
ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་
ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་གཞག་དགོས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་
སྦྱོར་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་
པའི་རང་དབང་བའི་དོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡོད་པར་འཛིག་ནའང་བཏགས་དོན་མ་བཅའ་
བར་འཛིག་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་པར་དང་། དོན་དམ་པར་དང་། ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་དོ་
བོས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟར་སྦྱོར་ཡིན་ལ།
དེས་གཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བཏགས་པ་མཐའ་གཟུང་གི་བདེན་ཆད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་
བདེན་པ་སོགས་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་
སོགས་གསུམ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ་ཞེས་དང་། ཡིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་བདེན་པར་
འཛིན་པ་གཅིག་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་
མ་བྱས་པར་འཛིན་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པས་བདེན་མེད་དུ་མ་བཟུང་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་
མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་ཏེ།
སྒོ་སྤངས་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་
ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་མིན་པའི་རྟོག་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་
བས་རྟོག་པས་གང་གཟུང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་
འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པས་སྒོ་
ལ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་ལུགས་ཡོད་པ་རིགས་པའི་
དགག་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་ཆད་དུ་ཁས་ལེན་ཅེས་པ་བྱོད་ལ་འགལ་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་
ཕྱི་དོན་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་དུ་ཁས་ལེན་ན། ཕྱི་དོན་སྒོ་ལ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་

བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་རིགས་པས་
 དགག་པའི་སྐབས་སུ་དོན་ཤེས་ཆ་མེད་བཀག་ནས་ཆ་བཅས་སུ་བསྐྱབ། ཆ་བཅས་ལ་ཆ་དང་ཆ་
 ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་ཅིས་པ་ཡང་མ་བཟགས་བཞིན་དུ་རང་
 དགར་སྐྱབ་པའམ། ཡང་ན་རང་རྒྱུད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་
 གཞུང་རྣམས་ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་སྦྱར་བའི་
 རྟགས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་བཀག། །བྱབ་བྱེད་གཅིག་ཁེགས་པས་བྱབ་བྱ་དུ་མ་ཁེགས་པ་ཙམ་
 ཞིག་གསུངས་གྱི། བདེན་མེད་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པས་མཐར་ཐུག་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱབ་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གར་དུ་འང་མི་སྦྱར་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེའི་ལུགས་ལ་ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་སྟོ་ལ་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། དོན་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྟོ་ལ་ནི་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་ཀྱང་དེ་
 གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་གང་ལ་ལན་འདེབས། གཞན་ཡང་སྟོ་ལ་ཡིད་ཅི་ལྟར་གཏད་
 ཀྱང་བདག་དང་ཐུང་བོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བར་ཐལ། དེ་ལ་གིང་རྟ་དང་གིང་རྟའི་ཆ་ཤས་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་དུ་སྦྱར་བའི་བྱིར་འདོད་ན། བྱི་རོལ་པས་བདག་ཐུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ལྟ་བོ་ཐུང་བོ་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པས་འཇིག་ལྟའི་གངས་སུ་མི་བགྱང་པར་གཞུང་འདིའི་
 འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཁས་སྐྱབས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སོམས་ཤིག །ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཡོད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་དགག་བྱ་ནི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པ་སོགས་དུག་ཡིན་པས་ཐ་སྟངས་དུ་འང་མེད་པར་ཁས་སྐྱབས་ལ། སྤྲུལ་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། ལྟོ་ལྟེན་ཞབས་ཞུམ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དང་། རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་གཉིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
 དབང་གིས་བཞག་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་འདོད་རྒྱལ་བའི་མིང་དུ་མཚུངས་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་རྣམས་ལ་ནི་

ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆོ་རྒྱུད་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ལ། རོན་
དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆོ་མི་རྒྱུད་པ་ནི་གཉིས་ཀར་འདོད་པས་འདི་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་
ཟད་དོ། རྟེན་ལྗོངས་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན། བདག་འཛིན་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་
དུ་མ་ཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་གང་བཟུང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་པོ་ཞེས་པ་ནི་
ལོག་རྟོག་རྒྱ་ཆེས་ཏེ། ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོད་
དོ། མི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོད་དོ། ཞེས་སོགས་མཐའ་གཉིས་སུ་མདོན་པར་ཞེ་
ན་པའི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་འཛིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
དགོན་མཚོག་བརྟེན་པའི་མདོར། འདྲ་སྒྲུང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་རིམ་ཅམ་ནི་སྤྲིའི་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འདིའང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་
རོ། མཁོན་པོ་བྱམས་པས། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ། སྟོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས། ཞེས་པ་འདིའང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས། སྟོང་ངོ་ཞེས་གྲང་མི་
བརྗོད་ལ། མི་སྟོང་ཞེས་གྲང་མི་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། བདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ལྟ་
བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་སྟོན་མཛད་ན། བཀའ་ཞིག་དེ་ལའང་ཞེན་གྱུར་
པ། དེ་ནི་བྱེད་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲད། ཅེས་པ་འདིའང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། འཕགས་པ་ལྟས།
དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མི་བྱ་ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡིད་གྲང་སྤང་། ཀྱུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་འདོད་
རྣམས་གྱིས། དེ་བཞིན་བར་དུ་འང་གནས་མི་བྱ། ཞེས་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །
གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་གྲང་མིན་པས། མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དཔུ་མ་པ། མཐས་པ་རྣམས་གྱི་དེ་
ཁོ་ན། ཞེས་པ་འདིའང་ལོག་རྟོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་བདེན་པ་ཁོ་ན་དགག་བྱར་བྱས་ནས། བདེན་
པར་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ལྟ་བ་
འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྟས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉི་ཆོ་ལ། རྟོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་གནས། ཁོང་

ཐུགས་དམན་པའི་གནས་ལ་ནི། ལྷན་པོ་དེ་དག་འདི་ན་གནས། ཞེས་པའི་ལྷ་བར་སོང་ཉེན་ཡོད་
 པས་བག་ཡོད་མཛད་འཆལ་ལོ། དེས་ན་སྒྲོ་སྒྲུང་དང་བུལ་བའི་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ནི་དོན་དམ་
 ལྷ་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་བྱེ་སྒྲེ་ཐོག་མར་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་
 བས་དེའི་འོག་ཏུ་མཐའ་བྱི་མ་གསུམ་བཀག་པའི་མཐའ་བཞི་སྒྲོས་བུལ་གྱུ་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་ཅི་ལྷ་
 བ་བཞིན་ལུགས་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། ལྷ་རབས་པ་དག་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པ་དང་
 མི་ལེན་པ་ལ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་གྱི་
 ཚིགས་བཅད་དེས། མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་སྟོན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བས་
 བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་དམ་བཅའ་འདོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཡོངས་
 གཅོད་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སངས་
 རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་བུལ་དབང་སྒྲེས། ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་མང་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་འདི་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་གཙོ་བོ་ནི་དོན་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཀོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 འཛིག་སྟེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ། ལེགས་ལུན་བྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་གྱི་རིགས་པས་
 བསྒྲུབ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྷར་བཤད་ན་དོན་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་
 འཛིག་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཚོས་ཅན་དང་། ཚོས་དང་། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཚིག་དང་། དཔེ་དང་།
 སྒྲོར་ངག་གི་བྱུང་པར་དང་དུག་ལས།

དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ལྷ་བུ་བྱེ་བྲག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་པས་དེ་བཀག་ནས་གང་ལ་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་དགག་དགོས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚོས་
 ཅན་དུ་འཛིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ལྷ་
 བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུར་ནས་དོན་དམ་པར་

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཞི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་བཀག་ནས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་མི་ཡིན་པས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ཙམ་བཀག་ན་ཡང་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིག་ངོར་ཡིན་པས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་དམ་བཙའ་བཞི་པོ་ཆོས་ཙན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྲེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དམ་བཙའ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཙའ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཙན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཁྱད་གཞི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྲེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དམ་འཆའ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་དམ་བཙའ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཙའ་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྐོལ་སྤྱོད་སྐོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་བཞེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་རིགས་པ་དུ་མས་བཀག་ནས། སྤྱོད་སྐོལ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཞེད་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་བཞེད་དོ། །

ལྔ་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་མཐུན་དཔེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྲེང་དུ་ཁྱབ་པ་སྐོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་དགོས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེར་བཞེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྤྱོད་སྐོལ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་དཔེ་དེའི་སྤྲེང་དུ་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཐུན་དཔེར་བཞེད་དོ། །

དུག་པ་ནི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་དག་ཏུ་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཙན་དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྐོལ་ཉིད་ལ་གྲགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་སྤྱོད་སྐོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་དོ། །འདི་ལ་ཆོག་གསལ་ལས། རང་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་སྐོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། །

མཁས་ཀའ་ལྟོམ་དག་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་དགོས་

པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་ཕྱོགས་གར་ཡོད་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་སྟེ། རང་
 རྒྱུད་པས་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེབ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲེབ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དུ་བའི་
 ཉགས་ལས་དུ་ལྷན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རིགས་སད་པའི་ལུས་ངག་གི་ཉགས་ལས་པ་
 རོལ་པོ་རིགས་སད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ལུས་ངག་གི་ཉགས་ལས་པ་རོལ་པོ་
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བསྐྱབ་པ་སོགས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་སྐྱབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པས་བཀོད་པ་དེ་
 དག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དོན་ནི་རང་དབང་ཡིན་ལ་རང་དབང་གི་དོན་ནི་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཅེས་སོགས་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་
 སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་བསྐྱབ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འདི་དག་ནི་མདོར་བསྟུན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་རྒྱས་པར་
 གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་དབྱེད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ཆོག་གསལ་ལས་ཤེས་པར་
 བྱེད། །

གཉིས་པ་ལ་གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱུང་བར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཐ་
 སྙད་དུ་གཞན་སྒྲེབ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཁས་ལེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་མི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཁས་ལེན་པ་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱབ་པའི་ཤེས་པར་མི་
 འདོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་
 དང་། ལུང་ཚད་མ་སྟེབ་ཞེས་གངས་དེས་པ་དང་། མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པར་འདོད་
 པའི་བྱུང་བར་དང་། ཡང་ལོག་གི་བྱུང་བར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་
 ལ་མི་འབྱེད་པའི་བྱུང་བར་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་

འདི་དོན་སྒྲིབ་པ་མང་ན་ཡང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་བས། །དོན་བཞིན་རྟོགས་པ་
ཁོ་ལོ་ཙམ། །ཐ་སྐད་དུ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ། །འདོད་པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་ལུགས། །རང་རྒྱུད་དེ་དང་ཆ་མཐུན་
ལ། །ཐལ་འགྱུར་བ་དག་ཐ་སྐད་དུ། །བདེན་པ་མི་འདོད་མདོར་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ནི་རེ་ཤིག་མ་གྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སྒྲིབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གཞག་
བཞུགས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེའི་སྒྲོན་སྤང་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྒྲོགས་སྒྲིབ་པ་དང་། གཞན་སྒྲོགས་དགག་པ་དང་། རང་
སྒྲོགས་ལ་ཉེས་པ་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་བསྒྲིབ་བྱ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་གཉིས་ཡིན་ལ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སྤང་བ་ལ་བདེན་པ་དགག་
དགོས་པས་སྤང་བ་བདེན་མེད་བསྒྲིབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་བྱེད་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་
གཉིས་ལས། ལུང་ནི་ངས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་། རིགས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ནི་ལུའ་པའི་སྤང་བ་མཐའ་དག་ཡིན་ལ། །འདིར་ལུང་རིགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མ་རིག་པས་
བཏགས་པ་དང་། ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་མ་རིག་པས་བཏགས་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲིབ་
དག་གིས་ལུང་རིགས་ལྟར་སྤང་གི་འཐད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་སྒྲུར་བ་དག་སྟེ། འདི་ལ་ཡོད་
པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། མེད་པ་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་
བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་
པའི་གང་ཟག་དང་། རང་སྟེ་མང་པོས་བཀྱར་བས་བཏགས་པའི་སྤང་བོ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་གང་
ཟག་དང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་སྒྲིགས་བྱེད་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་བར་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཏགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིགས་རྒྱུད་འཕེན་པས། རྒྱུ་ལས་དགོ་སྟོན་དང་། འབྲས་སུ་ཆེ་བྱི་མའི་

བདེ་སྤྱད་མོགས་མེད་པར་བཏགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་མ་རིག་པས་བཏགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་
དམིགས་ཡུལ་གང་ཟག་དང་། ཆོས་སུ་འཛིན་ལ། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་བདེན་པ་ནི་གང་ཟག་
གི་བདག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ནི། ཡུལ་དེ་དང་དེར་རྟོག་པའི་སློང་དང་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་
ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ། ་དེ་ནི་འདི་རུ་དགག་པར་བྱ། ཞེས་དང་།
འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ་ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་
བྱེད། ་ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ། འགལ་བ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྱུར། གཞན་ལ་
གཤམ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། རྒྱབ་བྱེད་བརྒྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་
པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་བཞིའོ། །

གསུམ་པ་རང་བྱོགས་ལ་ཉེས་པ་སློང་བའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་
ཏེ་ཉེས་པ་སློང་བ་དང་། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེས་པ་སློང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་ནས་པ་རོལ་པོས་བཏགས་པ་ཁས་སྒྲངས་ནས་ལན་འདེབས་པ་ཡོད་
དེ། དེ་ནི་གཞན་རོར་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལན་ཡིན་ནོ། ་ཡང་འདི་ལ་བརྟག་པ་མི་འཇུག་ཅིས་
ལན་འདེབས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྣལ་མའི་ལན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་མེད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་ཁྲ་རྒྱབ་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། ་དེས་ན་ང་ལ་སྦྱོན་དེ་
ཡོད། ་ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ་ང་ནི་སྦྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ་ཅིས་པ་དང་། ་འཕགས་པ་
ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅིས། ་གང་ལ་བྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ན་
འང་། ་ཁྲ་ཀ་བརྟེན་པར་རྩས་མ་ཡིན། ་ཅིས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ་དང་སང་གི་དབུ་མ་པ་དག་
་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དམ་བཅས་པ་མེད་པས། ་སྦྱོན་མེད་ཅིས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་པ་ནི་མི་

འཐད་དེ། ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གསུམ་ཀ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་
ལྟར་ཞེ་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དབྱེད་ནས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་བ་འགོག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཕྱད་མ་
ཕྱད་དབྱེད་ནས་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པ་བ་འགོག་པ་སོགས་རང་ལ་མཚུངས་པའི་ལན་ལ་ནི་བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཞེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་སྣང་ཙམ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དབྱེད་པའི་ཉེས་པ་
མཚུངས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཁས་མ་སྒྲུངས་པས་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
སྤྲིང་དུ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་དམ་འཆའ་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་པ་ལའང་འཆད་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་དོར་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་དང་།
རང་རྒྱུད་པའི་དོར་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་མེད་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་དབག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྒྲུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།
གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ། གང་ལ་དབྱེད་པའི་གཞི་དབུ་མ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་
སྤྲིང་དུ་དགག་ཆོས་ལས་གཞན་སྐབས་ཆོས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དེའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་སྒྲོས་པ་
མཐའ་དག་གཅོད་མི་རྒྱས་ན་ཉི་ཆོ་བའི་སྟོང་པ་ཙམ་གྱིས་དབུ་མར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་ན་
ཅིག་ཆར་རམ་རིམ་གྱིས་གཅོད། ཅིག་ཆར་གཅོད་ན་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་དོན་མེད་པར་འགྱུར།
རིམ་གྱིས་གཅོད་ན་གཤམ་བྱ་མཐའ་ཡས་པས་སྒྲོས་པ་ཆོད་པའི་དུས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉོག་
པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་གཅོད་ཀྱང་སྒྲོས་པ་ཆོད་པའི་དུས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
གཅིག་གི་སྤྲིང་དུ་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་ཆོད་ན་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་པ་
དེ་ཁ་སྐྱོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོ་རྒྱས་པའི་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ། དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་
བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྐྱོ་བྱུང་གིས། ཞོར་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་
གཞོད། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཙོ་བོ་གྲུབ་

མཐའ་གོང་མས་བཀག་པ་ན་དགག་བྱ་གཞན་མེད་པས། རྩལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དོན་དུ་བཤད། རྟེན་འབྲེལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བཤད། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རིགས་པས་དགག། ་རང་གཞན་སྟེ་པའི་ཚུང་པ་སྤང་བའོ། ་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམ་བཅའ་མདོར་བསྟན། རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ཚུལ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བདག་ལས་དང་། གཞན་ལས་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་དང་། རྩལ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག། ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་སྐྱེ་དགག། ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བདག་སྐྱེ་དགག། ་དེ་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཤམ་པའི་དོན་མི་རུང་བར་ཐལ་བ། མ་གཤམ་པའི་དོན་ཐོབ་པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། སྐྱེ་བ་སྐྱབས་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་སོགས་ཏེ། ལྷ་བས་ཁ་བསྐྱང་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། རྩལ་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ས་བོན་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་ཏེ། ཞང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་བ་དངོས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། བྱི་མ་འདི་གཉིས་སྒྲ་བས་ཁ་བསྐྱང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་བྱིར་སོགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་ས་མུག་ལྟ་བུ་ལ་གཅིག་གི་ཐ་སྟོན་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་ཙམ་ལ་ནི་མ་ངེས་པར་མངོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བྱིར་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། བདག་ལས་སོགས་ཏེ། ཅུ་ཤེར་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། ཁམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། རྒྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཤིང་འདི་མེ་ཡིན་ན། རྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟོན་པ་དང་། ལུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་སྤེལ་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་རྣམས་ན་ཤེ། འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་པ་ཡིན་ལ། བྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་འདི་རྒྱན་དུ་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གལ་ཞིག་ཅེས་སྒྲས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་པོ་རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་པོ་སྟེ་རྒྱུན་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཅུ་ཤེར་ལས་ཀྱང་རབ་བྱེད་དང་པོར་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱུན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བྱོགས་སྤྲེལ་བརྟོན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་སྤངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་སྐྱེ་དགག་ཏེ་ལྟར་དགག་པའི་ཡན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསྟན། གཞན་སྐྱེ་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་རིག་གྲུབ་མཐའ་བསྒྲིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། ཀུན་རྫོབ་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བརྟོན། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤྲོང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་གཞོད་བྱེད་བརྟོན། དུས་ལ་བརྟགས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་

དགག ལྷ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་
ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་ལས་སོགས་ཏེ། ཅུ་ཤེར་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །
ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་བ་དངོས། རྩོད་པ་སྤྲོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་སོགས་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་
སྟོ་མས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྗར་སོགས་ཏེ། རྒྱ་བ་ཁྱེད་བརྒྱ་བ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་མ་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུས་ཐ་དད་ལ་གཞན་ཉིད་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་དགག །དུས་
མཉམ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་དངོས། རྩོད་པ་སྤྲོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད། དེ་
ཉིད་བརྗོད་ཁྱེད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་ལྗར་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་
ཏེ་མིག་གི་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། བརྟེན་བྱ་སོགས་ཏེ། ཅུ་ཤེར་
ལས་འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། རྒྱ་མི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། འབྲས་བུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །
རྒྱ་མི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྒྱ་
ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། འབྲས་བུ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་འབྲས་

བུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ཡང་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བས་
དགག། དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་ལས། ཟུང་ན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཟུང་བ་དང་ནི་ཟུན་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། བྱེད་
པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། ཡན་ཚུན་
འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་འགོག་པའོ། གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་
ཁྱེན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གཞུང་རྒྱུ་ལྟར་བཞུང་།
སྒྲིག་བྱེད་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གིས་སོགས་ཏེ། དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་ན་ཤེ། གཞན་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་པའི་རིགས་པ་
གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བ་འདི་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་ན་གིན་ཏུ་
སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྤྲོ་བར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པས་མཐོང་བའི་བྱིར་
གཞན་སྤྲོ་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། གཞན་སྤྲོ་དགག་པ་ལ་གཞོད་དོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཚད་མ་དགག་བྱིར་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་བསྟན།
དེས་ན་དེ་ཉིད་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་བའི་གྱིས་མི་གཞོད། འཛིག་རྟེན་ཉིད་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན། མཚན་གཞི་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་ཀྱིས་སོགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བས་གནས་ལུགས་དཔྱོད་
པའི་རིགས་པ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་གིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་
བཤད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་སྤྲོ་བ་དོན་ལས་བསྒྲིག་པར་མི་རྣམས་པས། འཛིག་རྟེན་གྱིས་
གཞོད་པ་དང་མི་གཞོད་པའི་ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་བསྟན་པའི་བྱིར་། རེ་གིག་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་
བཞག་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྟོན་གྱི་སྟོན་སྟེན་གནས་
ལུགས་བསྟན་པའི་ཆོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དོ་བོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པ་

དང་། བརྟུན་པ་མཐོང་བའི་སོ་སའི་སྒྲིབ་པའི་སྟོབས་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་
རྟོག་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་སྟོབས་ངོ་བོ་གཉིས་འཛིན་པའི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་བདེན་
པ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་༡༠། འདིས་ནི་ལྷ་སྤྱ་ལྷ་སྤྱ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་སྤྱེན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་
དང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི། ལྷ་སྤྱའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་སོ་སྒྲིབ་དང་འཕགས་
པ་ལ་ལྷོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྟོན་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཚོས་
མི་སྤྱོད་བས། གཞི་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་མ་འདས་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཁས་
ལེན་གྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་
གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལྷ་སྤྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས།
ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །
སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་བྱ་བ་གིས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སྤྱའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དེའི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མཐོང་བ་བརྟུན་པས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དེ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་བ་བརྟུན་པས་རྟོག་པ་དེ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པས་རྟོག་པར་
ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོག་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་
ངོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་སྤྱ་ལྷ་སྤྱ་གཅིག་ཉིད་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་
དོན་ཐ་སྟངས་དུ་རྟོག་པར་ཐལ། ལྷ་སྤྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དེས་མཐོང་བ་བརྟུན་པས་རྟོག་པའི་རྟོག་དོན་དེ་
མཐོང་བར་ཐལ། དེ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པས་རྟོག་པའི་རྟོག་དོན་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གང་ཞིག །ཡུལ་དེ་
གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་དོན་
དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ཐ་སྟངས་དུ་རང་རང་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཆར་གྱི་རྟགས་བསལ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་བྱས་མི་རྟག་བཞིན་དུ་ངོ་
བོ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་དབང་གིས་བཞག་
པ་མ་གཏོགས་པར་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་འགལ་མི་
འགལ་སྟོང་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་དབྱེད་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ཡུང་གི་དོན་ནི།
བདེན་གཉིས་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་པས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དཔེར་བྱས་མི་རྟག་
གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དཔེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱུར་བས། པན་ཚུན་ལྟོས་
ནས་བྱུབ་པའི་ཆོས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱ་
འབྲས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཅིག་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ལེགས་པར་སོམས་ཞིག །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་བཤད། །དོན་དམ་བདེན་
པ་དཔེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྔ་སྟེའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་པའི་དབྱེ་བ། སྟེ་འཕགས་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཅན་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ། ཆུལ་དེས་ཡུལ་ལ་
ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱུབ། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད་པར་བརྟན། །དེ་ནི་དཔེར་བྱས་
སྐབས་ཀྱི་ལན་ལ་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མཐོང་བ་སོགས་ཏེ། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། སྟོ་བྱར་གྱི་འབྲུལ་
རྒྱས་མ་སྟེད་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། སྟོ་བྱར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་སྟེད་པའི་དབང་པོ་སྟོན་ལྡན་གྱི་
ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྒྲ་མ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་། ཕྱི་
མ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་བ་བརྟུན་པར་བཞག་སྟེ། འགྲེལ་བར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་ནས། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་
དང་བརྟུན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤོད་པ་སོགས་ཏེ། སྒར་གྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེས་ཡུལ་ལ་ཡང་ལོག་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ། །

འདིར་ཕྱི་མ་༡༩དག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་རང་རྒྱུད་

པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། འཛིག་
རྟེན་ཉིད་ལྟོས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཅིང་། སྤྲུལ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཡང་དག་ཡིན་
ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུའོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་བདེན་པ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྟོ་ཀུན་
རྫོབ་པའི་རོ་བོར་བདེན་པ་ལ་འཛིག་པས་སྟོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཡང་།
སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིག་པས་སྟོན་མེད་དེ། འགྲེལ་པའི་ལུང་སྤར་དྲངས་པ་
ལས། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་། མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་གཉིས་སུ་
བྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རོ་བོ་རྗེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། ཞང་ཐང་སག་པ་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་པ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གྱིན་ཏུ་མཁས་པ་སྤར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ལོག་
གི་ཐ་སྙད་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལྟར་བྱུང་བར་མེད་པར་
ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་ཤེས་སོགས་ཏེ། ཚིག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་སྟོང་བྱེ་བྱི་འབྲུལ་
རྒྱས་སྤྲད་པའི་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་པས་དབང་ཤེས་སྟོང་བྱེ་བྱི་འབྲུལ་རྒྱས་སྤྲད་པའི་ཡུལ་རྣམས་
དོན་དམ་དུ་མེད་པར་མ་ཟད། ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །
འདིར་གནད་གྱི་དོན་འདི་ཆེ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་བ་བརྟུན་པར་
བཞག་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བྱུང་
པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་མོང་དུ་
ཡོད་པའི་ལྟན་སྟེས་གྱི་སྟོ་རང་དགའ་བའི་རོར་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་
རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེན། དེ་ནི་གནད་མ་ཟིན་པ་སྟེ། མཐོང་བ་བརྟུན་
པའི་རོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་
ཡིན་པར་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། བྱི་མའི་རོར་བདེན་པ་ཡང་དེ་སྟོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །
ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། བསྟན་པ་མི་མ་བཞེན་པར། འདམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་།
 བསྟན་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་དང་། འཛིག་རྟོག་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། ཞེས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བསྟན་བདེན་པ་དང་། འཛིག་རྟོག་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ལྟར་བསྟན་དུ་
 ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་
 པར་གསུངས་པའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་ལ། འོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཐམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འདིའི་
 གྲུབ་འབྲས་ལ། ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། བསྟན་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་
 པས་ཁྱབ་ཅིས་དང་། ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། བསྟན་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་
 ཁྱབ་ཅིས་འབྲུང་ལ། དེར་སངས་སྒྲོལ་རང་དགའ་བ་རེ་རེའི་རྗེས་སུ་སྒྱུ་བོ་མང་པོ་ཁ་མཐུན་ངོར་མི་
 བདེ་ཡང་། དཔུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་བསྒྲིགས་ན་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲི་ཐབས་ཨེ་
 འདུག་ལེགས་པར་དཔྱད་ཅིག ཁྱད་པར་འདི་མ་ཕྱེད་པར་ཁ་ཅིག་༡༩་གཞུང་འདི་ལ་ཞེན་ཡུལ་ལ་
 འབྱུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་བསྟན་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་བྱས་ནས། སྤྲུལ་གསུམ་
 བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་
 ལ་སོགས་པ་གང་བཟླས་པ་ནི་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། འདིས་ནི་
 ལུགས་འདིས་སྒྲོ་འབྱུལ་པ་གཅིག་གི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིག་ཟེར་བ་ལེགས་
 པར་བཀག་གོ་ཞེས་དང་། ད་ལྟ་གཟུགས་སྒྲི་སོགས་ལྷ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དབང་
 ཤེས་ལ་སྣང་བ་ནི་མ་རིག་པས་སྒྲིད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཆ་
 སོགས་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལ་ཕྱ་རགས་ཅོམ་མ་གཏོགས་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་
 ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། སྒྲོ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དག་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་བཞིན་
 དུ་ཡོད་པ་མི་སྤྲིད་ཀྱང་། བྱེད་བཞིན་དུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་སྒྲོ་སོགས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
 གཟུགས་བརྟན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་དེ་
 སྣང་བའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ཚུལ་དེ་དག་ནི་མིག་ལ་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྣང་བའི་སྒྲུ་

མ་དང་། བྲག་ཆ་སོགས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷགས་འདིའི་རྣམ་བཞག་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །
ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོང་བྱ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འཐད་ཀྱང་། དེས་སློབ་འབྲུལ་པ་གཅིག་གི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཀྱན་རྫོང་བྱ་ཡོད་པར་
འཛིག་པ་བཀག་ཅེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པའི་བྱེད་པར་མ་བྱེད་པ་སྟེ། དབང་པོ་སྟོན་
ལྷན་གྱི་ཤེས་པའི་ངོར་བདེན་པས་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པར་མི་འཛིག་ན། ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་ན་
ཡང་དག་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་པས་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་སྟོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་།
སྟོན་ལྷན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་མེད་མཚུངས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྣང་ཡུལ་ལ་
འབྲུལ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེད་ན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཞེན་ཡུལ་ཐ་
སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པས་བྱེད་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་
བདེན་པའི་ཀྱན་རྫོང་དང་། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོང་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་སྟོན་
ལྷན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་སྟུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་རྟ་སྒྲུང་བྱད་བཞེན་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་
ནི་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་། སྣང་ཡུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་ཀྱན་རྫོང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱི་མ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟེ་སོགས་དང་།
བྱད་བཞེན་དུ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་མཚུངས་སུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཟུགས་བརྟན་གྱིས་དེ་སྣང་གི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གཟུགས་བརྟན་བྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་གོང་དུ་མི་ལམ་དུ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ཅེས་པ་ནི་ལོག་
པར་བཤད་པ་ཆེན་པོའོ། ཞེས་བྲིས་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེར་དངོས་མིག །
བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཁས་སྒྲུངས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མིག་ནི་
སོགས་ཏེ། སྣང་མཐོང་བ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡང་དབང་པོ་སྟོན་ལྷན་གྱི་
མཐོང་བས་དབང་པོ་སྟོན་མེད་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་མི་གཞོད་པ་དཔེར་བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་པས་གཞན་
སྟེ་མཐོང་ན་ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་གཞན་སྟེ་མེད་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་
བརྟུབ་པའོ། །འདིར་དྲི་མེད་སྟོ་ཅེས་པས་སྣང་གྱི་ཡང་དག་མཐོང་བ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
གི་མཁྱེན་པར་གྲུབ་ལ།

ཁ་ཅིག་ཨ་མ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཁས་སྒྲངས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་རྟེན་གཤེགས་ཚད་མ་ཅིས་པའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་བཞག་མ་ཆགས་ཏེ། རྟེན་གཤེགས་ཚད་མ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཏི་མུག་སོགས་ཏེ་འདིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེན་གྱི་མ་རིག་པའི་དོར་བདེན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་སྟེ་མ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྒྲངས་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། བདེན་པར་མཛོན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་གཞི་གཅིག་ཉིད་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པ་དང་སྟེ་མས་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པ་འགའ་ལོ་སྟམ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དོད་སྟེ་བྱེད་ཞེས་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིས་པར་འགྱུར་ལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡུལ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་དེ། དེས་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྒྲུབ་པའི་འདུ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཆ་དེ་ཡང་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་གིས་ནི་གང་ཞིག་ལ། ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད། ཅིས་པ་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོན་ཡུལ་ཅན་དང་། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོན་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ཨ་མ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྒྲངས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཆོག་སྒྲུམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་བདེན་འཛིན་སྒྲུབ་ཅུས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ལ་སོགས་པར་བསྒྲོམས་ཀྱང་སྒྲུབ་མ་ཅུས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྒྲུབ་བྱ་ལྟག་པོ་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་

ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་པ་རྒྱས་པས་སྒྲུང་བྱ་སྒྲུང་བ་ལ་
རྣམས་པ་ཆེ་བར་ཁས་སྒྲངས་པས་འགལ་འདྲའི་ཕྱིར་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །པོད་གྱི་
འཇུག་པའི་བཤད་སྟེལ་ཅིག་ལ་དྲུང་སྒྲོ་བའི་ལུགས་འདི་ནོར་བ་ཆེ་ཤོས་དང་མང་ཤོས་ཅིག་ཏུ་
འདུག་གོ། །འགྲེལ་པར། གུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་རྗེ་ས་པཌ་གྱིས་ཐལ་རང་གི་བྱུང་བར་གསུངས་པ་
དོན་ལ་གནས་པར་གྱུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རབ་རིབ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་
པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་
དང་ཡིད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སྟེ་
མི་འགྲོ་སྟེ། གུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྦྱིས་པ། མ་འགགས་པ།
སྒྲུ་བར་བྱ་བ་དང་། སྒྲུ་བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བལ་བའོ། །ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་
གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྷར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་ཏེ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སོ། །ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་མི་
རྣམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རབ་ཏུ་མ་སྦྱིས་པའོ། །རབ་ཏུ་མ་སྦྱིས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་
ཏུ་མ་སྦྱིས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་འདིས་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ནི་འཕགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མྱང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཡུལ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་གཤུལ་བྱ་ལ་བསྐྱར་མི་རྣམས་གྱི།
གཤུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྐྱར་པ་ན་སྒྲོག་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་
བ་གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བསྐྱར་ནོ། །དེ་ལྷར་ན་རྟོགས་པ་དོན་དམ་དང་། བསྐྱར་པ་དོན་

དམ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་སྤྲོ་མ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བྱི་མ་བཏགས་པ་བར་གྲུབ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འདིས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི། འཛིག་རྟེན་པའི་སློབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྐྱུས་བསྟན་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་དགོངས་པའོ། །གཞུང་འདིས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། ལཁར་གཞོང་དུ་སྐྱེ་གད་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་དེས་གཞན་སྐྱེ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་གཞོད་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་ཉིད་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས། ངའི་རྒྱས་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་གྱིས་དེ་ལ་རྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་རྒྱས་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་དེས་བུམ་པའོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་ལ། བུམ་པ་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་དེས་དེ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་འཛིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་ནམ་གཞག་གི་ཆོ་བུམ་པ་རྒྱས་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད། དོན་དམ་ནམ་གཞག་གི་ཆོ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གང་བྱིར་སོགས་ཏེ། འདིས་སྤར་གྱི་མི་གཙང་བའི་ས་བོན་དང་། བྱིས་ཀྱི་བུ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྐྱེ་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་དེ་ལ་བུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་པོ་ནས་མའི་མངལ་དུ་བྱུག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་ས་བོན་ཙམ་བྱུག་པ་ལས་བུ་འདི་བྱུང་ཅེས་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་ལ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཅེས་བསྟན་ཅིང་། གཞུང་གོང་མས་ནི་ཡོད་ན་ཡང་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡན་ལོན་རྣམས་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏྲག་ཆད་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏྲག་ཆད་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ། དེ་ཡི་འཐད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བཤད་པས་གྲུབ་པའི་མཆུག་སྟུང་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ཏྲག་ཆད་ལས་གྲོལ་བའི་ཚུལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྒྲུབ་བ། དེས་ལོག་ཏྲོག་གཞན་ཁེགས་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུའི་དུས་ན་ས་བོན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། བ་ཡང་བ་མེན་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བ་ཡང་གི་བའི་ཆོ་བ་མེན་ཡོད་ཀྱང་བ་ཡང་རྒྱུ་ཆད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་གྲུའི་དུས་ན་ས་བོན་ཏྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་དང་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས། ལྷ་གྲུའི་དུས་ན་ས་བོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིར་ཐ་སྟོན་རྣམས་གཞག་ལ་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་ན་ཏྲག་པར་འཁྱུར་ཞིང་། མེད་ན་ཆད་པར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏྲག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་འདི་ནི་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འཁྱུར་བས་བཀྲལ་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདིར་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་བཀག་པ་ལ་ཐུག་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྟོན་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་ལྡན་གཞན་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམས་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལྷ་གྲུའི་དུས་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་སྟེ། ཏྲགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ཏྲག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱ། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་ལྷ་གྲུ་རི་བཞིན་ཏེ། ས་བོན་གང་ཡིན་ལྷ་གྲུ་ཉིད་མིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཏྲག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་ཏྲག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་
པའི་ཕྱིར། བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་མོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཆོས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་
དང་ཐ་དད་བཀག་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྟེ་དགག་པ། ཤེས་བྱེད་གྱི་
ལུང་དང་སྒྱུར་བ། དེས་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཞེགས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
འགྲེལ་པར། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ།
རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གང་གི་ཆོ་ན་རྣལ་འབྱོར་
པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་ངེས་པར་རི་ལྟར་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་པ་བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་
ཞིག་ན། དེ་ནི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོ་སྟེ་བར་ཁས་ལྷང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་
གི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་
ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཀུན་
བཏགས་དང་གཞན་དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་ཆོ། གཞན་དབང་རི་ལྟར་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྱུར་པ་བཏབ་པའི་སྟོན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་དེས་གཞན་དབང་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གཞན་དབང་གི་དངོས་
པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཆོ་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཆོ་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཆར་

མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤྲང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཤལ་ཅིག་དོན་འདི་མ་རྟོགས་པར་སྤྱོད་པས་སྤྲོ་བ་པོ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་འོག་མའི་སྤྱེད་འབྲེལ་དུ་འདིར་སྤྲོས་པ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་རག་མོད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཁས་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བར་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་པ་ཡང་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། དེས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཞན་དབང་དང་རྒྱུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལ། དབུ་མ་པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། སྤྱིའི་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་ཁས་སྤྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ན་འདིའི་སྤྱོད་པས་སྤྲོ་བ་དེ་དག་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན། དགོས་ན་ཁྱེད་རང་གིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཁས་སྤྲངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སོམས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། དཀོན་བརྟེན་གསལ་པས། འོད་སྤྲང་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཆོས་རྣམས་རང་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཆོན་མེད་དང་། སྟོན་མེད་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་བྱངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཆོས་དེ་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སྤྲོ་བ་ཀྱི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཞི་བརྒྱུ་བ་ལས། སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་ཏེ། བྱང་འདས་བདག་གིས་རྒྱུར་ཅིག་ཅེས། ཁོག་ལྟས་བྱང་ལ་མི་འདའ་བར། ཁྱེད་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་བཤད་ལ། ཅུ་ཤར་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི། ཁངས་པར་འབྱིན་

པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། ཉེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་དབུ་མ་པར་སྟོམ་པ་ཁ་ཤེས་ཅིག ཁོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་དོན་བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་ན་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་དགོས་ལ། རང་ལ་རང་མེད་ན་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མེད་པས་བུམ་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཆེ་བུམ་པ་གཏན་མེད་པར་དོགས་པའི་བྲགས་བྲལ་ཅན་ཁྱོད་ནི་དབུ་མ་པར་སྟོམ་པ་ཨ་རེ་མཛེས་ཏེ། བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རིག་ངོར་བུམ་པ་ཡོད་ན་བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རིག་ངོ་དེར་བུམ་པ་མེད་ན་བུམ་པ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དེ་གནས་སྐབས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་པ་སུ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་བུམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་སྐྱངས་ཀྱི་བྱད་པར་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བུམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཐ་སྟད་འཛིག རྣམ་དབྱེད་ཐ་སྟད་ལ་ཡང་མཚུངས། མ་དབྱེད་སྟེ་བ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། དོན་དམ་དུ་གཞན་སྟེ་མེད་མོད། ཐ་སྟད་དུ་གཞན་སྟེ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། ཞེས་སྒྲུ་མའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོགས་པ་བསུས་ནས་མཐའ་བཅད་པའི་ལན་འདེབས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཐྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་ཅིག་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་སྟེ་བ་ཁེགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་སོགས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟེ་

བ་མེད་ན། གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རྩེ་ལྷོ་ཞེན་དཔེའི་སྒྲོན་ས་ལན་བཏབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེན་པ་སོགས་ཏེ། དབུ་མ་ལས། གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་ཉག ། སྒྲོན་བྱུང་ད་ལྷོ་མེད་ཅེས་པ། ། དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན། ། ཉག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ནི། ། ཐལ་བར་འགྱུར་དེ་དངོས་དེ་ནི། ། ཉག་དང་མི་ཉག་འགྱུར་གྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཉག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀྱན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཆུད་མི་ཟ། དེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་རྣམས་གཉིས་སྒྲུང་། ཀྱན་གཞི་སོགས་གསུངས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་དཔེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གིར་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ཚུལ་དངོས། དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་དང་། འོག་རྟོག་གསར་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། །

དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་ཉག་ཆད་ལྟ་བུ་སྒྲུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དངོས་པོར་སྒྲུབས་བརྟགས་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་གཞི་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་། ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ཡོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། ། རྩེ་ལྷོ་ཞེན། འདི་ལ་དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཚ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་དུས་བར་དུ། ། གནས་ན་ལས་དེ་ཉག་པར་འགྱུར། ། གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་ཀྱུར་པས། ། ཅི་ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་བར་དུ་གནས་ན་ལས་ཉག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ན་མཚམས་དེ་ནས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་བར་དུ་ལས་གཏན་མེད་པས། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚ་ཤེར། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་ནས་ཆུད་མི་ཟ།

འདོད་པའི་དངོས་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་བརྗོད་ནས་དེ་བཀག་སྟེ། རང་ལྷགས་བཞག་པའི་རིམ་པ་གསུམ་
 ཏུ་མཛད། བསྟན་བཅོས་འདིར་རྩ་བར་ཀུན་གཞི་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་བཞག་པ་དང་། འགྲེལ་
 པར་ཀུན་གཞི་དང་། རྒྱུ་མི་ཟ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་འཛོག་
 པ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ལས་འགགས་པའི་དོན་དངོས་སྒྲིབ་པས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ལ་
 འདོད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་ལས་དེ་དེ་ཕྱིན་ཆད་གཏན་མེད་པར་འདོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་
 དང་རྒྱུན་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་འགགས་ཟིན་ནས་འབྲས་སུའི་བར་ཏུ་ལས་
 གཏན་མེད་པའི་བར་སྟོང་ཡུན་རིང་ཏུ་བྱུང་བས། དེ་སྤྱིལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་ལས་
 ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཅིང་། དེའི་གཞི་ཀུན་གཞི་རྒྱུན་བརྟན་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་
 འདོད་དོ། བྱེད་བཀག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཁ་ཅིག །ལས་ཀྱིས་སུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མི་ཟ་བསྐྱེད་
 པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་ནས་དེས་སྤྱིལ་བར་འདོད་དོ། །མདོ་སྤེལ་ས་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད། སྤྱིལ་བྱེད་བག་ཆགས་ཡིན་
 པ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་འདྲ་ལ་དེའི་བསྐྱོ་གཞི་མི་འདྲ་བའོ། །དཔུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་ནི། ལས་
 རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་ན་དེ་ལྟར་བདེན་ཡང་ཐ་སྙད་ཏུ་འགགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 འགགས་པས་འབྲས་སུ་འབྱེན་གྱི་བར་ཏུ་ལས་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ་དེས་ན་བར་སྐྱབས་སྟོང་པ་
 སྤྱིལ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་འཐད་དོ། །འོ་ན་བར་
 སྐྱབས་དེར་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འདིར་གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་འང་འབྲས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲས་སུའི་དུས་ན་
 རྒྱ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་ལྷག་ཆོས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །ཞེས་འབྲས་སུའི་དུས་ན་རྒྱ་མ་
 ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མི་འགག་པ། །ཞེས་ལས་མི་འགགས་པར་
 བཤད་པ་དང་། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །ཞེས་ལས་འགགས་པར་བཤད་
 པ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བའི་དོན་ནི། ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཞིག་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་
 འགགས་པ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་པ་དང་འགགས་པ་མིན་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། མདོ་ལས།
 ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྒྲིས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྒྲིས་པ། །སྟོང་པའི་རྩལ་ཏུ་ཟད་པ་མེད། །

ཐ་སྙད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བརྟན། ཅེས་འབྲུང་བས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དང་ཐ་སྙད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་འཛིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཞིག་པ་དང་འགགས་པའི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་སྒྲོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་གཏན་མེད་རྒྱན་ཆད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་པ་དང་འགགས་པའི་དོན་སྒྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཕྱིས་གཏན་མེད་དུ་སོང་བའོ། །འདི་ནི་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་སྒྲུང་མ་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་གཏན་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོ་རིགས་འདྲ་སྟེ་བ་གཏན་མེད་དུ་སོང་བའོ། །ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བྱེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཕ་ཤེར་མ་སྐྱེས་པས་རྒྱུད་ཟར་མི་འགྱུར་ཞེས་དང་། འདིར་མ་འགགས་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་ཀྱས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེར་སང་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནུལ་མ་གོ་བར་ཁས་བླངས་ནས་རྒྱུ་དེ་འབྲས་སུའི་བར་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྒྲོར་མི་གོང་བ་དག་གིས་ནི་འདིའི་དོན་བསྐླལ་པའི་བར་དུ་བཅའ་ཡང་མི་རྟེན་དེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུའི་ནང་དུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་ནི། ཕ་ཤེར་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་འགྱུར་པོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་ཡི་ཆོ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ། །དེ་སྤྱིད་འཆོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ལོ་ལ་མུང་པོ་སྤྱངས་པ་མེད། །རྒྱལ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། །ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྒྲུས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྒྲུས་པ། ཅེས་སོགས་སྒྲུར་བྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསར་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་པ་ཨ་ཅིག་ །དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་མི་རུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི་གནད་དོ། །ལྷགས་དང་པོ་ལ་ནི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་སུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པ་ན། ལྷ་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་ལྷ་གྲུ་ལས་གཞན་པ་སུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་མ་ཐོབ་པས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མ་

ཡིན་པར་འདོད་དེ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་མཆོད་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 རང་གི་ཆ་གས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོགས་པ་གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཚན་གཞི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 བེ་མེན་ནོ་སྟུང་པའོ། །ལུགས་བྱེ་མ་ལ་ནི་དཔེར་ན་ཉེར་སྤྲོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟར་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་
 གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་དང་གཅིག་ཉེར་སྤྲོས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛིན་རྒྱ་མེད་
 ཅིང་། ཉེར་སྤྲོས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་མི་རུང་ཡང་རང་གི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྤྲོས་
 སུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་
 དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཚན་གཞིར་མེད་ཀྱང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྦྱེས་པའི་དངོས་པོའོ། །དེ་སྐབས་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཚོགས་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་
 དང་པོ་ནི། ས་བརྩུ་པ་ལས། སྦྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་
 སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲུ་བྱེད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་
 གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བས་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། ཞིག་པ་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཞིག་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པ་
 ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འདྲུ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་
 གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་སྦྱེས་པ་དང་གི་བ་གཉིས་དང་སྐད་
 ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་
 མི་འཛིན་དང་། རྒྱས་སྦྱེད་མི་སྦྱེད་ཀྱུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཅུ་ཤེར་ལས།
 དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཟད་ཉིད་
 ལས་ཞི་བ་ནི། ཟད་ཅིས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་ལྷ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཞིག་པ་
 དེའི་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་ལུའི་རྒྱ་ཟད་པ་ནི་མར་མེ་ལྷ་ལུའི་
 འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱར་གསུངས་པས། འཕགས་པའི་བཞེད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་
 བྱའོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་གཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་

པས་དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ་མེད་དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཙམ་
མིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་ལྷག་མ་ནི་རྒྱས་པར་རྩ་གཤེད་
རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདྲི་ནི་ལུགས་འདྲིའི་རིགས་པ་སྤྲ་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །
ཞེས་བྱ་བ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པས་ལྷན་སྦྲེས་དང་ཀླན་བཏགས་གྱིས་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་རིགས་པས་དབྱད་ནས་དགག་དགོས་པ་ལ་འདྲི་ལྟ་བུའི་དངོས་འཛིན་གསར་དུ་བསྐྱེད་
པ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་དགག་དགོས་ཤིང་། ལུང་རིགས་མེད་པའི་རང་བཟོར་སྤང་བས་དགག་
ཅུས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འདྲི་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩོགས་སྤེལ་རྩལ་སྤང་རིམ་ལྟར་བསྐྱབ་པ། གཞོད་
བྱེད་གཞན་ཡང་ཆར་ལྟར་འཕལ་པ། འགལ་འདྲའི་རིགས་པ་ཐོག་ལྟར་འབེབས་པ། བཀས་བཅད་
གྱི་ར་རོ་འབྲུག་ལྟར་ཆེམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྩོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་
པ་དངོས་པོར་མི་བྱུང་ཞེས་པ་ནི་གཟིགས་རྒྱ་རྒྱུང་བ་སྟེ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལྟ་སྟེགས་བྱེ་
བྲག་པའི་གྲུབ་མཐར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་པའི་རྩོགས་ལ་
ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤར་མ་བྱུང་ནིང་འདྲིར་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །
ལུགས་དང་པོས་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མ་
ཡིན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལུགས་དང་པོས་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་
སྤང་བུ་སྦྲེས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ལུགས་ཕྱི་མ་ལ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་སྤང་བའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྤྲས་སུ་བཏགས་པ་
དངོས་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་དང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲེས་པའི་ཞིག་པ་དངོས་
པོར་མི་འགལ་བ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་སྤང་བའི་མེད་
ན་ཉེར་སྤྲས་སུ་བཏགས་པ་མེད་དགོས་ཤིང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བཞི། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་དུས་ཁོ་ནར་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ལ། ས་བཅུ་

པ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལྷན་ཆ་གི་ཞེས་པའི་གི་བ་དེ་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་
 དེར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་མུ་གུ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མུ་གུ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་སེམས་ཅན་གི་ནས་མེད་པ་རྒྱུ་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའོ། །
 ལྷགས་འདིའི་རྗེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་ཚྭ་གས་ཞེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་པར་གཟུ་བོས་དཔྱོད་ཅིག །
 གལ་ཏེ་གི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་དེ་མེད་པས་གི་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཞིག་
 པར་འཛིག་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཞིག་པའི་
 ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་དེ་ཞིག་
 པའི་ཞིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོད་བྱོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་གི་འི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་གི་བ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེས་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་རང་ལ་མི་ཕན་ཞིང་གཞན་
 ལྷགས་ལ་མི་གཞོད་དེ་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གི་བ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་
 གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་འདི་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱ་ཅི་ཡིན།
 སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་གི་བ་གཉིས་དངོས་པོར་འཛིག་མི་འཛིག་དང་། རྒྱས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་ཀྱིན་
 བས་མཚུངས་པ་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་མོད། དེས་རང་ལྷགས་མི་འགྱུར་ཅིང་། གཞན་ལྷགས་ལ་མི་གཞོད་
 པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་མཚུངས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་དུ་རྒྱུག །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱེད་པ་དངོས་པོ་དང་རྒྱ་
 ཡིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། གསུམ་པར་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། བཞི་པར་མ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལ་ཡང་
 མཚུངས་ཤིང་། མཚུངས་པར་ཁས་ཀྱང་སྐྱེས་ཏེ། ད་ལྟ་མུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་
 འཁོར་བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་
 ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ནི་འདི་ལ་ཕན་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། དངོས་མེད་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལྟར་འདིས་སྡོན་ན། ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྐྱེས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
 རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཞེས་པའི་ཟད་པ་དེ་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། བྱང་འདས་

འདུས་བྱས་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། བྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་མེད་
པའང་། མེད་ན་དེ་དངོས་ག་ལ་ཡིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །བྱ་ངན་འདས་པ་
འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་པའི་གྲུ་རྒྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྒྲིང་ནད་འདི་ཙམ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོང་། རྒྱ་ཟད་པ་
འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་ན། ཐོ་བས་བསམ་པ་འཛིག་
པར་བྱས་པས་བསམ་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོར་བཀག་པ་དེ་དྲན་
པར་གྱིས་ཤིག །སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་
རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དགག་བྱ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་བྱེད་ན་ནི། སྡོན་པོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
ཞིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྡོན་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་དངོས་
སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་བྱེད་ལྷག་མ་རྩ་ཤེའི་ལྷོ་ཀ་ལས་ཤེས་
པར་མི་འཚོལ། འདིར་བཀོད་པའི་རྣམས་རྟོག་གི་བཞོ་རྒྱ་འདི་ཙམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཚོག་
པར་སྒྲུང་ངོ་། །འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་རིགས་པ་སྤྲུལ་དོན་ཆེ་བ་ཅིག་ཏུ་འདུག་གོ །ཞེས་པ་ནི་འདི་
འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཚོག་རེ་གར་ཡོད་སར་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རེ་ཡོད་པ་ཁོ་བོས་ཀྱང་
གོའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཞན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། མ་སྤྲད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། རྟེན་
གཞན་ལ་བརྟུན་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བ། ཞིག་པས་ནམ་
མཁའ་གང་བར་ཐལ་བ། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ། སྒྲིན་ལས་སྒྲུབ་སྒྲིན་
ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲོང་མི་རུས་པ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་སྟེ་རེ་ཤིག་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ནི།
ལས་འབྲས་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་ཅིང་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་
པོ་བས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཆར་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། གཞན་སྒྲིབ་ཡོད་པར་འགྱུར་ངོ་། །
གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་སྤྲད་ནས་བསྐྱེད་དམ། མ་འསྤྲད་པར་བསྐྱེད་ཅེས་དབྱེད་པའི་ཆོ། ཕྱོགས་
ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཞིག་པ་
དངོས་པོ་བས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྲད་མ་སྤྲད་དབྱེད་པའི་ཆོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་གཞུང་ལས་
དངོས་སུ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱན་གཞི་

སོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མཚུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་ལས་ལ་སྒྲེབ་
 མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མི་
 དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་ལགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མེད་ཀྱང་
 འདི་ལྟས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས། ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་
 ལེགས་པར་སྒྲོས་ཤིག །བཞི་པ་ནི། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འདི་སྒྲད་པའི་གནས་ཏེ། ཀུན་གཞི་སོགས་
 བྱིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་རེ་རེའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་
 འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྒྲུངས་པའི་འགོག་པ་དངོས་པོར་
 འདོད་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཞིག་ཆད་དངོས་པོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི་སྒོན་པོ་ལྟ་བུ་སྐྱད་
 ཅིག་བཅུ་རྒྱུན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་སྒོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཞིག་པ་
 དངོས་པོ་བ་དང་། སྒོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་གཉིས། སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པར་དེ་གཉིས་
 གྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་གཉིས་སྒོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་པ། ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོའི་
 རིགས་འདྲ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། བཞི་བའི་ཆོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྐྱད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པ་བཞི། དེ་རྣམས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞིག་པ་
 འདི་དག་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ན་རྩལ་ཤུན་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་
 དེས་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་འབྱུང་རོ། །དྲག་པ་ནི། ལྷ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཟད་པ། མར་མེ་
 ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱར་གསུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་ཡིན་
 བ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཟད་པས། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་
 ལག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཟད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་
 ཡང་འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གཏན་མི་རུང་བར་འབྱུང་ཏེ། གང་གི་རྒྱུན་གྱིས་གང་
 འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་དེ་འདུས་
 བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོར་བཞི་སྒོམ་པ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་ཅི་སྒྲ། མ་གྲུབ་
 བ། ལྷ་པ་ཟད་པ་དེ་མར་མེ་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཁྱོད་སྒྲུབ་ཤིག བདུན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་རྣམ་
 སྒྲིན་སྒྲུང་ཟེན་པའི་དུས་ན། ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ལས་གཅིག་གི་རྣམ་

སྒྲིན་ཕྱུང་བེན་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་། སྒྲུང་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། མེད་ན་རྣམ་སྒྲིན་ཕྱུང་བེན་པའི་ཆོ་ལས་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་ལ་ཡི་སོང་། བརྒྱད་པ་ནི། ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་དེ་ལས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ངོ་བོ་གཅིག་ན། དེའི་ཆོ་ལས་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐ་དད་ན་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས། དེ་དག་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ཚུན་མ་ལྟོས་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་དང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་བྱིར། གསུམ་ཆར་ཨེ་བྲན། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཐ་སྙད་གངགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོས་པར་སྒྲུ་གྱི་སྒྲེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བདག་གམ་གཞན་ལས་སྒྲེ་ཞེས་ཆོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་འཛིག་གོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་འགལ་ཏེ། ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཞེས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ལས་དང་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་མ་ཆོད་ཞེས་ཆོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་འཛིག་དགོས་པ་ལས། དེའི་ཆོ་ཆོས་གཞན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པར་ཁས་སྐྱེད་པས། བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཆོ་ན་མི་རྟེན་ཅས་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས། རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི། གཞན་མ་གསུངས་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བའི་བསྐྱབ་ཚུལ་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་དེ་ཡང་སྤྲ་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཅིག་ཏུ་འདུག་གོ་ཞེས་སོགས་བསྒྲུ་བྱིད་ཀྱི་ཆོག་མང་དུ་བྱས་པ་འདིས་མཆོན་ནས། སྤང་ཙོང་པ་འདིས་ཕུལ་བཏོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་འདྲ་རེ་ཡོད་པས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཆད་ལྟར་དང་བསྒྲིགས་ནས་བརྟག་དབྱད་རེ་ཅིས་ཀྱང་གྱིས། ཁོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཞེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བུའི་སྒྲིགས་མར་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མང་པོ་མཐོང་སྟེ་མ་བཟོད་ནས་སྒྲིས་པའོ། །སྒྲིས་པས་ཆོག་གོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་དེའི་དཔེ་བཤད་པ་ནི། མྱི་ལམ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་རྣམས་གཉིས་སྒྲིབ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམས་སྒྲིབ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་། རྣམས་སྒྲིབ་
ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རི་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། དཔེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་དགག་པར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སོ་
སོ་སྒྲེ་བོས་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ།
དུ་སེམས་པ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་མི་རྟོག་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བ་བཟུང་བར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་
སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྒྲིབ་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་གཞི་སོགས་གསུངས་པར་དོན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི། ཀུན་གཞི་སོགས་
ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ་དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བར་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་
བཞག་ན། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམས་པར་
ཤེས་པ་ཚོས་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམས་པའི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་རྒྱ་ཐུབས་རྣམས་ལ་
རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཀུན་གཞི་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ། གང་ཟག་དང་སྤང་བོ་བྱང་དོན་
དུ་བསྟན་པ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ། བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་
ལ་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ། ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་དགོས་པ། ཀུན་གཞིའི་སྒྲོ་དོན།
དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། ཁས་
མི་ལེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་བདུན་ལས།

དང་པོ་ནི། ཚིགས་བྱུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམས་པར་ཤེས་པ་

གསལ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་དུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་
དགེ་མི་དགའི་རིས་སམ་ཡུལ་དུག་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཆད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་བྱ་བྱེད་རུང་
བའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞིར་འཛིག། །དེ་ཉིད་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་རང་འཛིན་
ལྟར་སྒྲིམ་སུ་སོང་བའི་ཆ་ནི་ཉོན་ཡིད་དུ་འཛིག། །དེ་ཉིད་ཡུལ་དུག་གི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་
ཆད་པ་ནི་དུག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འཛིག་སྟེ། གསེར་དང་གསེར་གྱི་རྩ་རྒྱན་དང་།
གསེར་གྱི་མགུལ་རྒྱན་བཞིན་ཡོད་པས། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ན་ཡང་སྤྲུམ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།ལུགས་འདི་མ་ཤེས་པར་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སྟར་
ཁས་ལེན་དགོས་སྟམ་ནས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཐ་སྟོང་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་
འདོད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཆགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར་སྤྲུང་གྱི་དོགས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལྟར་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱན་དུ་ཉི་བར་བསྟན་པས་གདུལ་བའི་སྒྲིབ་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་
བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་མི་རྣམས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཀུན་གཞི་དང་གང་ཟག་
སོགས་བསྟན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། བྱིས་གནས་ལུགས་ལ་འཇུག་
པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་
ལ། དགོས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་
བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བསྟན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་སྤྲུང་གྱི་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་བདེན་པར་
གྲུབ་པས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་རུང་བས་ཀུན་གཞིར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་གྱི།
སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞིར་འཛིག་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་བཞིན་རྒྱ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་དོགས་པའི་སྒྲིམ་སུ་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་པ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་

ཅད་རུང་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདི་ལ་ཆང་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །འདིས་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྒྲ་
དོན་བསྟན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ཀུན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་དགོངས་གཞི་དང་གདགས་
གཞིར་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་
མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། འདིར་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་གསུངས་པ་ནི། ལང་ག་ཤེགས་སོགས་
ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་གཞི་ཙམ་ཞིག་དང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲ་བས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པས་
འདོད་པའི་ཀུན་གཞི་བདེན་གྲུབ་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲ་བས་མ་ཡིན་པས། དངོས་ལ་གཞོད་
བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོར་ན་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་
ཀུན་གཞི་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན། གནད་འདི་དག་
རང་གོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྟོད་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སངས་
རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་
ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐ་སྟོད་བདེན་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །
འགྲེལ་བར། ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་
ལུགས་བསལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲན་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་
བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་
འབྱུང་གི་སྒྲིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པས་ཀྱང་
ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཅི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལུགས་
ནི་ལྷུང་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྷན་བཞིན་སྒྲུང་བར་
འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཆོ་འགོ་
འདི་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆོ་སྤྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་
ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དྲུག་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཅེས་
དྲིས་པས། དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་
ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ཡུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་
དང་། །སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་ཅིག་བཞེད་ལ། །ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་
འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་མེས་
བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཞིག་
པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། །ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་གྱང་། །བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་
མཛད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་
བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་
མཐུན་འཇུག་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ཁས་མི་
ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་དྲང་དོན་དང་རེས་དོན་དང་། དེ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་དྲང་
དོན་གྱི་མདོ་དང་རེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་པ་ནི་འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྱི་ཡང་ལུགས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྐྱུས་བཞིན་དུ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཐ་སྟོན་དུ་
ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་བཞིན་པ་སྟོན་པ་བཟུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེང་སང་སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཐ་སྟོན་དུ་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་གནད་ཡེ་མ་ཟེན་བཞིན་དུ་སྟོ་གོས་རྩིང་པོའི་ཁ་
སྐྱ་འཐོར་བའོ། །

གལ་ ༡༠ རྟེན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྟིན་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱ་
སོགས་སུ་སྒྲིང་བ་ཅུ་ཟད་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་སྒྲིང་དགོས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟར་ན་ནི་
རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་བྱིའི་ཤེས་བྱ་དང་། །ནང་གི་ཤེས་པ་
གཉིས་ཡོད་མེད་མཆུངས་པར་གསུངས་ལ་གཞུང་འདིར་ཡང་དོན་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་

མཉམ་དང་། བ་སྟད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འོ་ན་སེམས་ཁས་
མི་ལེན་པར་བཤམ། སེམས་ཁས་ལེན་ན། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་། །
སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་འགོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས། སེམས་ལ་བསགས་
པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྒྲ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྒྲ་བ་ཅམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་
ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་སྒྲ་མ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མིན་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སྒྲ་བ་ཅམ་
ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཅེས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་བ་སྟད་དུ་རྟེན་པར་བཤམ།
གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྒྲ་བ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་
པར་སེམས་གཤིག །

བདུན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་འགག་མེད་པའི་ཆ་ནས་ལས་འབྲས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། སྒྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་
པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ལས་འབྲས་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་དོན་ནི་སྒྲ་བ་ཤད་
ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པས་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་སྒྲ་བ་
དངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ལས། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་
རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་ཞེས་ཕྱིས་སྟོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བ་སྟད་དུ་མེད་
དོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཕྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་སྟོང་ཞེས་པ་བ་
སྟད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པས་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་འབྲེལ་པར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་
ཀྱི། གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་དེ་དེས་འདུལ་བའི་སྒྲེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དག་སྟངས་ལོ་ལྷ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་ཁུར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྟངས་ལོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་

བའམ། ཡིད་ཅེས་བྱ་བའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་རིང་པོར་དད་པ་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོས་ཤིང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ན་ཕྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲང་དོན་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི་སྤྲུལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

ལ་ཅིག་ ༣༡འདིའི་གང་ཟག་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཐ་སྟད་དུ་མེད་མཉམ་དུ་སྐྱབ་པར་
འདོད་ནས་རྫས་ཡོད་ཞེས་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
ཁུར་ཁུར་བཞི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ལ་འཛོག་པས། ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་ཁུར་ཁུར་བར་མི་འཛོག་ན། རི་བོང་རྒྱུ་པོ་རུས་སྐལ་གྱི་སྤྱུའི་ཐག་པས་
བསྐྱམས་ནས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བར་པས་ཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཅི། གཞན་ཡང་གང་ལས་སེམས་
ཅན་སྤྱེས་བྱ་གང་ཟག་བསྟན། ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། ཞེས་པ་ལ་ཡང་རྫས་
ཡོད་སྒྲིབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཏུ་བའི་ཆོགས་བཅད་
ཕྱི་མ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་དགོས་ཏེ། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

འདིར་འགྲེལ་བར། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྟེ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས།
འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་དུག་གསུངས་པ་དྲངས་པ་ལས། དྲང་ཅོང་༣༡པ་ན་རེ། ཤར་རིའི་སྟེ་པ་
ནི་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་ལས་རིམ་གྱིས་གྲེས་པ་ཡིན་པར་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་ན་
ཉན་ཐོས་གྱི་སྟེ་སྟོང་དུ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་གཅིག་ཡོད་པར་སྒྲང་
ངོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་པ་འདིར་དེ་མེད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐུ་བས་
དེར་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱབས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཆོགས་བཅད་གྱི་དོན་ཡང་འཛིག་རྟེན་
མཐུན་འཇུག་ཅེས་པ་ཐ་སྟད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པར་སྒྲུང་གི། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྒྲུང་ལ། གལ་ཏེ་ལུགས་ཀྱིས་གོ་སྒྲུལ་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་དོན་

ཡེ་མིན་པས་དོགས་པ་མེད་པའི་དོགས་པ་བསྐྱང་ནས་ཚོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཚོད་ཚོད་དེ་མ་མཛད་ཅིག །
 བཞི་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ལུགས་མཚོག་འདི་ལ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་
 པའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ནམས་
 ལ་ནི་དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཚོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ནམས་ལ་ནི་དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་དགོས་ཏེ།
 དེ་དག་རི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞན་སྒྲེའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་རིག་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་
 གཞུང་རྗེས་སུ་བརྗོད། དེ་ཉིད་བསྐྱོག་བྱེད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ། རྣམ་རིག་ཙམ་ལས་
 བཟུང་འཛིན་འབྱུང་བ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཟུང་བ་སོགས་ཏེ། དབུ་མ་པས་རི་རྒྱན་བསྟན་པའི་རིགས་པ་མ་བཟོད་
 བས། སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ས་དུག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཚུལ་སྟོས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་སོགས་ཏེ། འོ་ན་འདིར་རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར། དེའི་
 རྣམ་པ་ཙན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞེས། དེའི་སྒྲེ་ཚུལ་སྟོས་པའོ། །གསུམ་པ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། ཚོགས་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དབང་རྗེས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་རིགས་པའི་གཞིན་བྱེད་བརྗོད། རྣམ་རིག་
 ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད། སྐྱབ་བྱེད་ལུང་གཞན་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན། །བདེན་གཉིས་
 ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད། ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དགག། །གཉིས་ཀྱིས་

སྟོང་པའི་གཞན་དབང་རྫས་སུ་གྱུབ་པ་དགག། །དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་རུ་གྱུབ་པ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ཡིད་ཤེས་འབྱུལ་བའི་དཔེས་མི་འགྲུབ། དབང་ཤེས་འབྱུལ་བའི་
དཔེས་མི་འགྲུབ། སྒྲིམ་བྱུང་འབྱུལ་བའི་དཔེས་མི་འགྲུབ། མཐོང་སྣང་འབྱུལ་བའི་དཔེས་མི་
འགྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་དགག། རྒྱུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་
པ་དགག། ཁྲི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། མད་པའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པས་མི་ལམ་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་ཡོད་པར་གྱུབ་ན། ཡུལ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཅེས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ན་ཨ་འདིར་མི་ལམ་ན་སྣང་བའི་གླང་པོ་ཆེ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་
མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་ངེས་པར་
འདོད་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡང་འོག་བྱེད་པའི་ཆོ་
ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་འོག་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལྷགས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པ་
སྟེ། མི་ལམ་ན་ཡུལ་གླང་པོ་ཆེ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་སམ། འོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་ ལྟར་ན། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་
དབང་པོ་སྟོན་ལྟན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
བྱི་མ་ལྟར་ན་ཡུལ་གླང་པོ་ཆེ་ཡང་འོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་སྟོན་ལྟན་གྱི་ཤེས་པའི་
ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། མི་ལམ་དུ་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་ལྟ་ཡོད་

བརྟུན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སྦྱར་མ་ཤེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་འབྲང་དག་སྦྱི་མོའི་ཞུ་མོ་མ་གོན་པར་ལེགས་པར་དབྱེད་ཅིག །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ལ་མི་ལམ་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། གང་རྒྱུངས་ཅི་ཙམ་སྒྲོགས་ཀྱང་། རྟོག་གའི་ཐ་སྟད་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཤོར་བའོ། །

གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་༣༥པ་འདིས་འགྲེལ་བར། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྦྱི་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྦྱར་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་དེ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གསལ་བས། དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱའོ། ཞེས་སྒྲུབ་ནི། རང་ཉིད་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་གྱིས་དོགས་ནས། རྒྱ་གར་གྱི་བཀ་ཆེན་ལ་སྦྱར་པ་ཏ་ཅང་བཏབ་པ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཐ་མལ་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བཟུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་མི་བདེན་པའི་ཐ་སྟད་བྱས་ན། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དེ་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མཆུངས་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་རིག་པ་ལ་ལན་མཛད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་འདིས་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆར་ཐ་སྟད་དུ་མེད་མཆུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ཅས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་༣༦རྟོག་གེ་བ་འདིས་འོ་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྦྱང་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱི་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་དམ་མི་འདོད་ཅེ་ན། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པས་ཡུལ་ལྷ་ཆར་སྦྱང་བ་རྣམས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱང་བས་ན་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱི་མཆེད་སོགས་ལྷ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཙམ་གྱི་དོར་ཀེང་རུས་གསལ་བར་སྦྱང་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱི་

མཆེད་དུ་འཛོམས་པ་དང་འདྲ་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་གཟུགས་
ལྷ་ལས་ཀྱུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཅིག་གཤེས་པར་བྱའོ་
ཞེས་སྒྲུབ། །དེ་ཡང་། དེ་སྐོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་
ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཛོམས་ཏེ། དེ་སྐོ་ལ་ལྟོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
དེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། །ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་
དུ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་སྐྱ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཞིག་ཡིན། །འདིས་ནི་འདི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཅིག་
འཛོམས་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ན་སོགས་སྟེ་འགྲེལ་བར།
དེའི་ཕྱིར་སང་པའི་གཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ལ། མི་ལམ་ན་མི་
ལམ་མིས་བཞེན་པའི་གཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབང་གཤེས་འབྲུག་པའི་དབེས་མི་འབྲུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་མེད་གཤེས་པ་
མཐོང་སྤང་གཉིས་ལ་མཚུངས། །ཡུལ་མེད་གཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ། །རྟེན་དང་དམིགས་པ་
སྒྲར་ཡང་བརྟུན་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་སྤང་བའི་དབེས།
ཡུལ་མེད་པའི་གཤེས་པ་འབྲུག་པོ་སྟུམ་ན། དེ་དབེར་མི་རུང་སྟེ། །སྒྲུབས་དེའི་ཡུལ་གཤེས་གཉིས་པོ་
ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་ཞིང་། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་མི་ལམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་ནམ་པར་གཤེས་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་བཀག་ལ།
འདི་ཉིད་དབེར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་སང་པ་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་གཤེས་ཐམས་ཅད་མ་རིག་
པའི་གཉིད་སང་པའི་ཆོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཡུལ་སྤང་དང་ཡུལ་ཅན་
བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་ཉེ་བར་མཐོའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དགོད། །དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་གཤེས་པ་སྐྱེ་ན་ཞེས་པའི་དོན་བཀོད་པའི་

ཆོ་དགག་བྱའི་བྱེད་པར་མ་སྒྱུར་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། །དོན་ལ་ཕྱོགས་སྒྲའི་བསམ་པ་ལ་ཡུལ་སྒྲ་
གད་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གཤམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱུ་བར་འདོད་ཅིང་། དབུ་མ་
པ་རང་གི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་དོན་དམ་དུ་ཡང་མེད། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡང་མེད། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ལ་བསམ་ནས། དེ་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འགོད་པའོ། །གནད་འདི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་མེད་པ་
སྟོབ་དཔོན་འདིའི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པར་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་
འབའ་ཞིག་ལ་ཞེན་ནས་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲར་ཡང་དགག་པ་མང་དུ་བརྒྱུད་ཅིན་
ཅིང་། ད་དུང་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་སྟོང་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གྱིར་
སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་སྒྱིར་བསྟན། དགག་པ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ལུས་ཏེ་སོགས་ཏེ། འདི་དག་གིས་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་
སྟངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ད་ལྟར་བའི་ལུས་པ་དགག། མ་འོངས་པའི་ལུས་པ་དགག། །
འདས་པའི་ལུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིལ་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་སྒྲིལ་
སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲེབ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉེས་སྟོང་བསྐྱུབ་བྱ་ཉིད་
དང་མཚུངས། །གཞན་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཉིད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་
ཐ་སྟངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྒྱུན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་སྒྲས་ཀྱང་ཁས་མ་སྒྲངས་སོ་སྟུམ་ན། རྒྱུན་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུན་
གཅིག་པ་ཁས་སྒྲངས་པས་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དུམས་པ་སོགས་ཏེ།
རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་ན་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུན་གཅིག་པ་ཐ་སྟངས་དུ་མི་འཐད་དེ། དུམས་
པ་དང་ཉེར་སྒྲས་བཞིན་ཅེས་པ་སྟེ། འདིས་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་མེད་པ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་རྒྱུན་གཅིག་པ་

དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་འདིས་
ལན་གང་དང་གང་བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པས་དམ་བཅའ་བ་དང་མཚུངས་པར་
མཐོང་བ་ན་རྩྱུང་འདི་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་བསྐྱོག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་
པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་
པ་ཙམ། །རོ་བོ་ཉིད་གིས་དངོས་པོ་མེད། །བཏགས་པ་དངོས་པོའི་རོ་བོ་ནི། །རྟོག་གི་བ་དག་
རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀྱུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །
བྱིས་པ་རན་པ་རྟོག་གི་པ། །རོ་དང་འབྲ་བས་འདི་དག་བཏགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱོམ་བྱུང་འབྲུལ་པའི་དབེས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཏེ། སྒོ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ན། སྒོན་པོ་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་དང་འབྲ་བས། ཆོགས་བཅད་
འོག་མའི་གནོད་པ་སྒོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་སྒོན་པ་ནི་གཞུང་དང་མ་
འབྲེལ་ལོ། །འདིའི་སྤྱུ་འབྲེལ་དུ། འདིར་སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་གང་སྤྱུ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་གིས་
ཡོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བཤད་པ་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི། འོག་མའི་མཚམས་
སྒྲུབ་ལ་ཡང་འབྲས་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

བཞི་པ་མཐོང་སྤང་འབྲུལ་པའི་དབེས་མི་འགྲུབ་པ་ནི། རབ་རིབ་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་
རང་ལུགས་གོ་སྒྲུབ་ཞིང་དོན་ཆེ་བ་བཤད་པ། ཏ་ཅང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ལུགས་དགག་པ།
གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་མཁོ་བའི་གནད་གྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་
ཏེ། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱར་བྲངས་པ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་བྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་
མཐུན་དཔེ་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་ནི་ཚུ་འབབ་པའི་གྲུང་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་
སྒོ་སྒྲེབ་པ་ན་ཡུལ་རྣག་ཁྲག་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡོད་པ་བཞིན་ཅེས་འདོད་དེ། ཐེག་བསྐྱེས་
ལས། ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་
ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་བཤད་སྒྲུབ་

དགོ་བསྟེན་བཅུན་པས་མཛད་པར། རྒྱ་ཁྲི་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 དབང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པ་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགོ་ཉ་ལ་
 སོགས་པས་གནས་ཀྱི་སྒྲོས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངར་བ་དང་དང་བ་དང་
 བསིལ་བའི་རྒྱར་རྟོག་ཅིང་བྱས་བྱེད་དོ། །འབྲུང་ངོ་དེར་འཇུག་གོ། བཅའ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་
 མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་
 རྣམ་པར་བཤེག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་སེམས་ཙམ་པས་དངོས་པོ་ཐུན་
 མོང་བ་གཅིག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་མཐོང་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྩ་བར་དངོས་
 གཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་། མི་ལ་རྒྱར་སྤྲང་བ་ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་བཟུང་ནས། གཞི་དེར་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་སྤྲང་ཅེས་པ་སྟེ། ལྷགས་འདི་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་དུ་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པས། དངོས་པོ་གཅིག་པ་ལྟ་
 བུར་སྤྲང་བ་དང་། བག་ཆགས་མི་མཐུན་པར་སད་པས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བ་གཉིས་
 ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྲིས་བུ་རྩ་མས་མར་མེ་གཅིག་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་མར་མེ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། བག་ཆགས་མཐུན་པར་
 སད་པ་ཙམ་མོ། བྱི་མ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །རྣག་ཁྲག་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་
 དད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་གྱི། རང་རང་གི་བག་ཆགས་མི་འདྲ་བ་སད་པའི་སྤྲང་བ་ཙམ་མོ། ཞེས་
 འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་འགྲེལ་པར་འདེམས་པར་བྱའོ། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྤྲེལ་རྣམས་གང་མཐོང་
 བ། ཞེས་སྤར་བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 སྤྲིས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མཚུངས་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བཞག། གང་
 དང་མཚུངས་ན། རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ལ་ལན་བཏབ་པ་དེ་མཚུངས། གང་ལ་
 མཚུངས་ན་རྒྱ་འབབ་པའི་ཁྲུང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣག་སྟོའི་དཔེས་བྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་

མཚུངས། རི་ལྷར་མཚུངས་ན། ལྷ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་གིས། །ལས་ཀྱི་མཐུ་
ལས་ཅན་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །དེ་སྟོ་ལ་ལྷོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་
གཉིས་ཀའང་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚུངས། འདིར་མིའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། ལྷ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་ལྷོས་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོང་པ་ཡིན་ལ། ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་འཛིག་
རྟེན་ལ་ལྷོས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་པ་ཡིན་པས། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་སྒྲུང་བ་དང་མཚུངས་པར་
སྟོན་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ཨ་གཞུང་འདིའི་དོན། དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཅན་དང་
མཚུངས་པའི་སྐྱེ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དཔེར་འགོད་པ་ལ་ཡང་ལན་གདབ་ཚུལ་ཤེས་པར་
བྱ་ལ། ལྷ་འབབ་པའི་ཀྱང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་ཅན་ཁྲག་གི་སྟོ་སྟེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ཅུམ་ཡང་འཆད་མ་ཤེས་པ་སྟེ། རབ་རིབ་
དང་ལྷན་པ་ལ་སྐྱར་ལན་བྱ་བ་ཟེན་པས་འདིར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ལན་བྱ་བ་ཟེན་
པ་སྐྱབས་འདིའི་ལན་ལ་ཡང་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་སྐྱར་མ་ཤེས་པར་གཞི་སོ་སོར་བྱས་འདུག་
པའི་ཕྱིར་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟེན། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་ཀུན་རྫོང་ལ་རིགས་པའི་འཐད་པ་བཅུག་ནས་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་དང་ཚུལ་
མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པའི་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པར་སྟོམ་པ་ཁ་ཅིག་ཨ་ནེ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་གཟུགས་ལྷ་ནི་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པ་མིན་གྱི། མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་
རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀའང་རུས་མེད་ཀྱང་དེ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ནི།
གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བར་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། འདི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བ་
ཡིན་པས། གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་
ལྷག་མ་དགུ་ཡང་མིན་པས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀུན་བྱུགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །
མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཡི་དྲགས་
ལ་ལྷ་ཀྱང་ཅན་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་

དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེན་ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷགས་གོང་མེས་
བསྐྱེད་པ་ལེ་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་ཀྱང་མི་ཚོག་པའི་རེག་སྐྱེད་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས་
ལྷགས་གོང་དེ་ལག་རྒྱ་སྒྲངས་པ་ན་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རེག་བྱ་
དེ་ཤིན་རྒྱ་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྟེ་བ་ནི་རེག་སྐྱེད་པ་སྐྱེས་པའི་རྣམས་ལག་པ་
བརྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རེག་སྐྱེད་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་
ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་རྒྱ་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན་མི་བསྐྱེད་པ་
དང་བསྐྱེད་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་གོང་གཅིག་པུ་དེའི་རེག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ་ལུས་
ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་རེག་བྱ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པས། གཉིས་
ཀ་ཚད་མར་ལས་སྒྲངས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་རྒྱ་སྒྲངས་འབབ་པའི་གཞི་དེར་རྒྱ་སྒྲངས་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ །ཡི་དྲགས་རྣམས་
ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཐག་རྒྱ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱ་སྒྲངས་གི་ཆ་ཤས་གཞན་གཅིག་མི་ལ་སྟོན་
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཐག་རྒྱ་སྐྱེས་པའི་བརྒྱུ་བ་དང་། རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེས་པས་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་
སྒྲངས་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མིའི་
མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་
གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་བརྒྱུ་སྐྱེད་པས་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
བཤེས་སྒྲིང་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །སྒྲིང་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་
གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོས་ཀ་སྒྲིང་
རེག་བྱ་ཤིན་རྒྱ་ཆ་བ་དང་། དགུན་ཀྱི་ཆེ་ཉི་འོད་རེག་བྱ་གང་བར་སྟེ་ཡང་། །སྒྲིང་ཉི་འོད་ཀྱི་སྟེང་
ནས་མི་ལ་གང་དོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟེ་བ་མི་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་གཅིག་གིས་ཆ་བར་
གཞལ་བའི་རེག་བྱ་ཉིད། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གང་བར་འཇལ་བ་མིན་ཞིང་། གཉིས་ཀས་ཉི་སྒྲིང་
གཅིག་གི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པས་གཞུང་དོན་
ཞིབ་རྒྱུ་དབྱེད་པར་གོ་བ་རགས་པ་རེ་ཤར་བ་དེས་ཚོམ་པའི་ཐག་གཅོད་མ་སྟེ་ཤིག་ །ཞེས་བྲིས་
སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་པའི་གཞུགས་ལྷ་དངོས་སྒྲིང་བའི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་

མིན་གྱི། མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་ཅིས་པ་ནི། གུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤིང་། རང་ཉིད་བཞེད་པ་ཡང་དངོས་སྒྲིབ་བྱེད་མི་འདྲ་སྟེ། འདིར་ནི་འཇིག་
ཅིན་ཉིད་ལྟོས་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྟོ་དེའི་དོན་རིམ་སྒྲིབ་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་
གཞན་གྱི་དོན་ནི་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་ཤིང་བྱས་པ་གཞུགས་གྱི་སྟེ་མཆོད་
ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞུགས་གྱི་སྟེ་མཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་ལ་མ་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཁར་
གཞོང་ལ་སོགས་པའི་གཞི་དེར་དབང་པོ་སྟོན་མེད་ཀྱིས་མིག་གཏན་པའི་ཆོན་ཡང་སྒྲིབ་ཤིང་སྒྲིབ་
བར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་སྒྲིབ་ཤིང་དེ་གཞུགས་གྱི་སྟེ་མཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཟུབ་ན། བྱོད་ཀྱི་
དབང་སྟོའི་ཡུལ་རྣམས་རིམ་བུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གང་གིས་སྒྲིབ། གཞི་གཅིག་ལ་
ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ལ་ཆུ་
ཁུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་ཆུ་ཁུང་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཞུགས་གྱི་སྟེ་མཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་གོང་མེས་བསྐྱེད་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་སྒྲགས་དང་ལྷན་
པ་ཅིག་གི་ལག་པས་རིག་པའི་ཆོ་རིག་བྱ་གཅིག་སུ་དེས་རང་གི་ལག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅུས་པ་
ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་པའི་རིག་བྱ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་བྱ་གཅིག་གསར་
དུ་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་སྟེས་སུ་གཞན་འཆི་བར་བྱེད་པ་ན།
སྟེས་སུ་གཅིག་སུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་འགག་པ་མ་ཡིན་པར། སྟོག་འགག་པའི་སྟེས་སུ་གཅིག་གསར་
དུ་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་སྒྲགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་རྒྱུན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཐོག་མར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་བཀག་ན་འཁར་གཞོང་གཅིག་ཏུ་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེས་སུ་
གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ།
ཆུ་འབབ་པའི་ཁུང་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་ཆོད་མའི་མིག་ཤེས་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་
ཤེས་གཉིས་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྩ་འགྲུལ་
གཉིས་ཆར་དུ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །
ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་ཆུ་འབབ་པའི་ཁུང་ལ་དབྱུལ་བ་པ་ལ་མའི་ཡུང་པོར་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་མེ་ཆོས་ཅན། ཆུ་

གྲུང་གི་ཆ་ཤས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 སྒྲེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྟེན་གྱིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་བའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱ་ཁྲི་ཆ་ཤས་མིན་པར་ཐལ། རམ་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུང་དཀར་པོ་སེར་འཛིན་གྱི་
 དབང་ཤེས་ལ་གྲུང་དཀར་སེར་པོར་སྒྲུང་བའི་སེར་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གྲུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱུས་
 གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་མཛུགས་མི་མཛོས་པར་སྒྲུང་བའི་གཞུགས་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་མཛུགས་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལྷ་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ངན་ལས་གསར་དུ་སྒྲེས་པའི་གཞུགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུང་བཞི་པོ་འདྲི་བྱུང་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡིན་ཅིང་། རྟགས་གསལ་དུང་ཅོང་
 པའི་ཡིན་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་འཛིན་དུ་མ་སོགས་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བའི་རྟ་སྒྲུང་དེ་སྒྲུབ་
 མའི་སྒྲུགས་སྒྲུབ་གྱི་སྒྲུབ་ལས་རྟ་སྒྲུང་མཆོན་ཉིད་པར་སྒྲེས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབབ་པའི་གྲུང་ལ་ཡི་
 དུགས་ལ་རྟག་འགྲུབ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆེ་ཡི་དུགས་ཀྱི་ལས་ལས་རྟག་འགྲུབ་ཡིན་པར་གསར་དུ་སྒྲེས་པའི་
 ཕྱིར། རུམ་གཞུགས་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་ལྷ་བའི་ཆོགས་ལ་བའི་ལས་གཞུགས་དང་།
 མི་གསལ་བའི་ལས་གཞུགས་གཉིས་གསར་དུ་སྒྲེས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབབ་པའི་གྲུང་ལ་རིགས་དུག་
 གིས་བལྟས་པའི་ཆེ་ལས་གཞུགས་དུག་གསར་དུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱུང་འདྲི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་
 པ་ནི་བདེ་བདེ་འདྲ་བ་ལ་ལྷ། འདོད་ན་ནི་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལ་ལྷ། རྟགས་ནི་དུང་ཅོང་
 པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ལྷ། ལ་ལེ་མོ་ལ་ལེ་མོ། ཤེས་བྱ་ཁྱེད་ལ་ལྷ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་ནི་འབྱུང་
 བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་གྲུང་བའི་འབྱུང་བཞི་བཞི་ཆར་གྱི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་
 དོག་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ཁ་དོག་ཡིན་པར་གྲུང་བའི་ཁ་དོག་ལྷ་ཆར་ཡོད་པ་དང་། ཐོ་ཡོར་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་
 གྲུང་བའི་མི་གསར་སྒྲེས་ཡོད་པ་དང་། ཐག་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྲུང་བའི་སྒྲུབ་གསར་སྒྲེས་ཡོད་པ་
 དང་། ཆ་ཤེས་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྲུང་བའི་གྲང་ཤེས་ཡོད་པ་དང་། གྲང་ཤེས་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྲུང་བའི་
 ཆ་ཤེས་ཡོད་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་རི་སྟོད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡན་ཚུན་
 འདྲེས་ནས་ཁྱ་བོ་ལེབ་པ་གཅིག་དུ་སོང་འདུག་པ་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་
 གཅིག་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ན་དགའ་བ་ལ་ལྷ། དུང་སྟོབ། རྗེས་འཇུག་ལ་དབུ་མའམ་

གཅིག་བཤད་ཟེར་ནས་དངོས་འཛིན་གསར་བ་འདི་འདྲ་བསྟན་པ་མ་མཛད་ཨང་། འདི་དག་གྲང་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་བདེན་པ་དང་། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་དུ་འདུག་གོ །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པས་གཞི་གཅིག་ལ་རིགས་དྲུག་གི་མཐོང་སྒྲུབ་འབྱུང་བ་ནི་དྲུག་ཆར་ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ལུགས་འདིའི་ཚྭ་གས་སྟེ་ཡིན་ལ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཐ་སྟངས་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་བརྟུན་གཉིས་སུ་ཡུལ་ལ་བྱེ་བའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེ་བས་སྦྱར་རིགས་དྲུག་གང་རུང་གཅིག་གི་ཐ་སྟངས་གཞིར་བཞག་པའི་ཆོ་དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་འང་ཐ་སྟངས་དུ་བདེན་ལ། གཞི་དེར་གཞན་ལྔའི་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྟངས་དུ་མེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །འདིར་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། བཀའ་བསྟུ་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་མཛད་པས། མིའི་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་བདེན་པ་དང་། གཞི་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་པས། རྒྱ་འབབ་པའི་ཁྲུང་ལ་རྒྱ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྟངས་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་དང་། རྒྱག་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མི་བདེན་པར་བཞག་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་འདིའི་མགོ་མཇུག་སྟེལ་ནས་བསྟན་ན་མི་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ། །སྟོན་པས་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྐད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་བསྟན་པ་འདི་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཞི་སོ་སོའི་མཐོང་ཚུལ་མིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དུ་བདེན་བརྟུན་གྱི་རྣམ་དབྱེད་བྱེད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཞིང་ཞིབ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་དེང་སང་ཁོ་བོའི་བློ་གོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མདོར་ན་སོགས་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་གཞན་དབང་རྩལ་སྤྲུལ་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
གཞན་དབང་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་བྱེད་མེད། །སྤྲུལ་བྱེད་རང་རིག་བརྟགས་ནས་དགག། །སྤྲུལ་བྱེད་
མེད་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་རིག་རང་གི་ངོ་བོ་དགག། །
རང་རིག་སྤྲུལ་བྱེད་བྱེད་པ་དགག། །རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་བྱེད་མེད་ལེན། །གཞན་སྤྱོད་ཀྱིས་དགག་པ་
བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ།
འདི་ལ་རང་རིག་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྤྲུབ་ན། བྱེད་པ་རྩལ་སྤྲུལ་པ་ཞིག་གསལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་
བྱེད་པས་སྤྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་དབྱེད་ན་བྱེད་པ་རྩལ་སྤྲུལ་པ་མི་འགྲུབ་པས།
རང་རིག་གི་སྤྲུལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་འོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན་རང་རིག་བསྤྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་དེས་ཏེ།
གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་མེ་གཞན་སྤྲུལ་ཆད་མས་སྤྲུབ་ན་སྤྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་
མེ་སྤྲུལ་པ་འཐད་པ་བཞེན་དུ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་རང་རིག་ཆད་མས་སྤྲུབ་ན། བྱེད་པའི་རྟགས་ལས་དེ་
སྤྲུབ་པ་འཐད་ཀྱང་། སྤྱིར་སྟོན་གྱི་ངོར་སྤྲུལ་རང་རིག་སྤྱི་ལོག་ནས་མ་སྤྲུབ་པས་ད་ལྟ་བྱེད་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་བྱེད་པ་ཐ་སྙད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྤྲུལ་པའི་བྱེད་པ་མ་
དེས་པའི་དཔེ་ནི་ཆུ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ལོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས། མེ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ལོར་བུ་མེ་
ཤེལ་མི་འགྲུབ་པ་བཞེན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་བྱེད་པ་ཐ་སྙད་པ་དེ་ཡིན་ན་རང་རིག་
ལས་བྱུང་བས་མ་བྱེད་སྟེ། རང་སྤྱོད་མེད་པར་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཐ་སྙད་པ་སྤྱོད་པ་ཡོད་
པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་ཤེལ་མེད་ཀྱང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་། མེ་ཤེལ་མེད་ཀྱང་གཙུག་ཤིང་
སོགས་ལས་ཆུ་དང་མེ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེ་འདིས་ཀྱང་རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་
ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་རིག་ཐ་སྙད་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཐ་སྙད་པ་རྟགས་སྤྲུལ་
བཞེད་པ་བྱེད་པ་འགལ་བར་གསུངས་དགོས་པ་ལས། བྱེད་པ་མ་དེས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་འོ། །
དཔེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་ཆུ་དང་མེ་སྤྱོད་པ་སྤྱིར་ཀྱང་ཆུ་དང་མེ་ཡིན་ན་དེ་
གཉིས་ལས་སྤྱོད་བས་མ་བྱེད་པ་དཔེར་བཞེད་འདུག་པའི་སྤྱིར་འོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་བསྤྲུལ་བྱེད་
རང་རིག་སྤྲུལ་པ་ལ་བྱེད་པ་རྩལ་སྤྲུལ་པ་བཞེད་ན་མ་སྤྲུབ། བྱེད་པ་ཐ་སྙད་པ་བཞེད་ན་མ་དེས་

ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ།

དོན་དེ་མ་ལོ་གོ་བར་དྲན་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་རིག་རྩེ་སྤྱུ་བ་པ་དང་། རང་རིག་ཐ་
སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་པར་འདོད་པ་ནི་འགྲེལ་པའི་དོན་ཡི་མ་ཟེད་
པའོ། །ཆོག་ས་བཅད་ཕྱི་མས་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་དྲན་པས་ཕྱོད་བའི་ཡུལ་
དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་མཉམ་དེ་དངོས་
པོར་གནས་པས་འཐད་པར་བསྐྱབ་ན་ཡང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཉིད་གྱིས་
འཛོམས་པ་རྣམས་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་བ་སྟེ་ཡུལ་
ཉམས་སུ་ཕྱོད་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་དུ་རྗེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྤར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བས་
ཕྱོད་བ་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་ཕྱོད་བ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་ལ།
ཉམས་སུ་ཕྱོད་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་མ་
ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། ཕྱོད་
བ་དང་དྲན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་གཞན་དུ་མེད་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་ལ། གཞན་དུ་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བས་ཕྱོད་བའི་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱིས་གྱི་དྲན་པས་མ་ཕྱོད་བ་ཡང་མ་
ཡིན་པས་ན། ཡུལ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཡུལ་ཕྱོད་བ་འགྲུབ་ལ། སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བའི་
ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། ཕྱིས་གྱི་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་ཕྱོད་བ་འགྲུབ་
ཅིས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིས་རང་ལུགས་ལ་ཕྱོད་དྲན་གཞན་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་ཕྱོད་
ལས་ཡུལ་དྲན་སྟེ་བ་དང་། རང་ཕྱོད་ལས་རང་དྲན་སྟེ་བ་དྲན་པས་ཐ་སྟོན་དུ་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པར་གྲུབ་བོ། །གཞན་དུ་ན། གང་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བས་ཕྱོད་བ་དེ་ཞེས་དང་། ཉམས་སུ་
ཕྱོད་བའི་ཤེས་པས་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་ལེགས་པར་སྒྲུ་དགོས་སོ། །

འདིར་ཁ༧༡ཅིག ཕྱོད་བའི་ཡུལ་དང་དྲན་པའི་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྒྱ་

མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བྱས་འདུག་པ་ནི་འབྲུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུང་ལ་
ཡང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་དང་། རང་རིག་སོགས་
ལུང་ཚད་མ་ལས་བཤད་ཅིང་། བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཐ་
སྟོན་གྱི་རང་ལྷོག་རྣམས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་དབྱེད་ནས་འགོག་པ་ནི་དོན་
དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་དོ། །

ཁ་ལ་ཅུག་རྩ་ཤེས་དང་། རྩོད་བསྐྱོག་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། རིགས་པས་དབྱེད་
བཟོད་གྱི་རང་རིག་འགོག་པའི་ལུང་རྣམས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་རང་རིག་ཐ་སྟོན་པ་འགོག་པ་ལ་
སྒྱུར་བ་ནི་ལོར་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས། རང་རིག་གི་དཔེ་མར་མེ་བཞོད་པ་ལ་དབྱེད་ནས་འགོག་པའི་
ཆོ་མར་མེས་རང་གསལ་བ་བཀག་པ་བཞེན་དུ། ལུན་པ་སེལ་བ་ཡང་བཀག་པས་ཐ་སྟོན་དུ་ལུན་
པ་སེལ་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩོད་བསྐྱོག་ལས། ཚད་མ་དེ་རང་གིས་གྲུབ་
པ་བཀག་པའི་ཆོ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀག་པས་ཐ་སྟོན་དུ་ཚད་མའི་ཡུལ་ཅན་གཏན་
མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། རང་རིག་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཁྱེད་བར་བྱ་
བའི་སེམས་མི་རྟེན་པའི་མདོ་བྲངས་པས་ཐ་སྟོན་དུ་མུང་བྱའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རི་ལྟར་རལ་གྱིས་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་
བྱེད་སོར་སོ་ནི། །རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། ཐ་སྟོན་དུ་རང་རིག་ཡོད་ན་ཐ་སྟོན་དུ་རལ་གྱའི་སོ་རང་གིས་རང་གཙོད་པར་
འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་དཔེ་ལ་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་བ་མང་
སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྟོན་དུ་ནམ་མཁའི་བརྗོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ལྟས། རྣམ་ཤེས་དམ་
པའི་དོན་ལྟན་པ། །དེ་ཡང་བརྟན་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །
བུལ་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་པད་མོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐ་སྟོན་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྩེ་མཐོང་གི་མདོན་སུམ་དེ་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན། དེ་
མདོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མདོན་གསུམ་
མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མདོན་སུམ་བརྟགས་པ་བར་འགྱུར་ཏེ། མདོན་

སུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ན། ལུགས་འདི་ལ་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་དང་། མངོན་
སུམ་མཚན་ཉིད་པ་མི་འགལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ན་
གྲགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པར་འཛིག་ཅིང་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་
བཏགས་པ་བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་བ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ།
མཚན་ཉིད་པ་འཛིག་རྟེན་ལྟན་སྟེས་གྱི་སྒོ་ངོར་ཐ་སྙད་མཐུན་པ་ལ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱི་མཚན་བཏགས་དང་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་གྱི་མཚན་བཏགས་སྟེང་པ་གལ་
ཆེ་བར་སྣང་ངོ། །བཞེ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཀྱང་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི་གང་ཆོ་སོགས་ཏེ།
རྣམ་རིག་པས་ཀྱན་རྫོང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཀྱང་དེ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་རྗེས་
གྲུབ་པ་རིགས་པས་དབྱད་ནས་འཛིག་ཅིང་། དེ་རིགས་པས་དབྱད་པའི་ཆེ་མི་རྟེན་པས་འཛིག་
རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟག་པར་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
སྒྲོན་འདི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྗོད་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་སོགས་ཏེ་
འགྲེལ་པར། འདིར་ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡི་གེ་
མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། འཁྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པས། །
འོན་ཀྱང་ཉན་ཅིང་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་
དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འཐོབ་
སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བསྟེན་པར། ཉམས་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་
འགྱུར། ཉམས་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་ཅིང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་
དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཀྱན་རྫོང་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲོབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དབང་རྗེས་དང་

ཀུན་རྫོང་མཚུངས་མི་སྲིད། ཀུན་རྫོང་འགོག་ན་འཛིག་རྟེན་ཉིད་གྱིས་གཞོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲིག་སྒྲིག་སོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲིག་སྒྲིག་སོ། གཉིས་པ་རྒྱུ་
རིག་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱེད་པོ་དོན་གཞན་བཀག་པའི་དོན་
དུ་བཤད། སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་བཤད། གཞན་དུ་རྟོག་ན་ལུང་རིགས་
གཉིས་གྱིས་གཞོད། དེས་ན་གྲུབ་མཐའི་སྒྲུབ་དོར་བྱ་བར་གདམས་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ལུང་གི་དོན་དངོས། ལུང་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ། ལུང་དེའི་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། མངོན་
འགྱུར་སྒྲིག་སྒྲིག་ཏེ། བྱེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པས་འཛིག་ནས་ཀུན་རྫོང་པས་སྒྲུངས་ན་ལུང་
གིས་འཛིག་ནས་སེམས་ཙམ་ཡང་པས་སྒྲུང་དགོས་ཏེ། པས་སྒྲིག་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ།
ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྒྲིག་ན། ལུང་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་ནི་པས་
གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་བྱིར་སྒྲིག་སྒྲིག་
བཀག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་ཏེ། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ལུང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུན་དང་རྣམ་དག་
དང་། གཙོ་བོ་དབང་ལྷན་བྱེད་པོ་རྣམས། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་བྱ་བའོ། །
གསུམ་པ་ནི་ཇི་བཞིན་སྒྲིག་སྒྲིག་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྲུབ་ལུང་དོན་ཡིན། གཞན་དུ་རྟོག་ན་ལུང་
དང་འགལ། གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད། ཙམ་སྒྲིག་བཅད་པའི་དགག་བྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་སྒྲིག་སྒྲིག་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཞེས་ཆོག་སྟེ།
མ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་
པས་སྒྲིག་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་ཆོག་བྱི་མ་མི་མངོན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། ཁོ་ན་སྟེ་མ་དང་
བྱེད་པར་མི་སྒྲུབ་བས་འདིའི་སྟེ་འགྲེལ་དུ་རྒྱུ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་། བྱི་རོལ་འཛིག་
པ་མི་སྲིད་པར་བསྒྲིག་པའི་བྱིར་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲིག་ན།
དགག་བྱ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། སྟེ་མས་ནི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ལྷན་སྒྲིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བཅད་
ལ། འདིས་ནི་གཞན་སྒྲིག་བྱེད་པ་པོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཅད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་
ཏེ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ན་མངོན་སྟེ་སྟེ་བཅུ་བ་དེ་ཉིད་

ལས་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
ཏེ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
ནི། སེམས་ཉིད་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པས་གཞོད། ལུང་གིས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འཇིག་རྟེན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་སོགས་ཏེ། །

འདིར་ཁ་༧ ཉམ་གསེམ་ས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་དོན་
མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་འདིས་སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་
ཡོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བསྐྱབ་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་
ནི། བདེན་གཉིས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་གཞན་དང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་དང་དོན་ཡིན། །དེ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་གྱི་
རྒྱབ་བྱེད་འགོད། །དང་ངེས་ཚུལ་འདི་གསུང་རབ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།
ཕྱི་རོལ་སྒྲ་བ་ཡོང་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྒྲ་བ། །ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིད་གནས་
འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གིས་གྲུབ། རིགས་པས་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་
ནི་སོགས་ཏེ། འདིར་དང་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་མདོ་སྡེ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོངས་
པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བཏགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལྷ།
ཞེས་སོགས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། གོས་རྩལ་གྱི་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་
མེད་པ་བཏུམས་པ་ལྟར། སེམས་ཙམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དྲང་དོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
མདོ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྒྲན་པས་སྒྲན་རྣམས་གཏོང་
བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཙམ་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་

བྱ་བའོ། །འདིར་འགྲེལ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་
 པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་གསུངས་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཚས་དབྱིངས་
 ལ་འདོད་པ་ནི་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀ་འབྲས་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་
 ཅད་ལ། །ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་དེ་
 ཡི་སྤྱིང་པོ་ཅན། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་སུ་འདོད་མི་འདོད་དང་། སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་མི་འདོད་
 བེ་མི་འབྲས་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་ཚས་དབྱིངས་དང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་
 པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པས། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་ལ། དབུ་མ་པས་དེ་དག་ནི་
 མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་རྒྱུ་དུས་དང་འབས་དུས་
 གང་ན་ཡང་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་དང་རྒྱད་བྲུ་སོགས་ལས་སྐྱབ་པའི་
 རྩལ་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཏེ། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པའོ། །སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་པའི་དགོངས་གཞི་
 སྒྲིས་བྲལ་དང་དགོས་པ་སྒྲོན་ལྡན་བྲང་དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཐ་སྟོན་དུ་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་
 ཡོད་པ་ལ་ནི་མི་འཆད་ཅིང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་སྟེ་གསུངས་པའི་བདག་དང་མཆུངས་པ་སོགས་ས་སྐྱ་
 པ་རྒྱེ་ཏས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྟེ་དང་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་པའོ། །
 འདིའི་ཤེས་བྱེད་རྒྱུད་བྲུར། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་གཉིས་
 ཞི་བར་རྟོགས་པས་རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཚས་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་རི་སྟེ་དཔེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚས་ཉིད་དང་། བདེ་
 གཤེགས་སྤྱིང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཀྱང་། དེ་བསྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་
 པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཅིས་པ་སྟེ། ད་དུང་ཕྱོགས་སྡེ་མ་ལོངས་པར་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་སྒོ་
 གོས་རྩིང་པོ་དག་གིས་ངོ་ཚ་མེད་པའི་གཏམ་མ་སྒྲ་ཤིག །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་སོགས་སོ།
 །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་
 བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྟེ་དག་གི་བྱེད་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་གང་ཟག་སེམས་ཅན་སྐྱེས་

བྱ་བསྟན། ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་གེས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་དྲང་དོན་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་ཁྱད་པར་བྱེད་བཞིན་དུ། དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་མདོའི་
བརྗོད་བྱ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་དབྱེད་མཛེས་པའི་གཉེན་དང་བྲལ་ཞིང་།
མཁས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་རྒྱ་གཏིབ་ཏུ་སྦྱེས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་པ་དང་།
དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚིག་འགལ་གཉིས་སུ་སྦྱ་བ་གཅེར་བྱ་བ་རྣམས་ནི། སྤར་གྱི་རིགས་པ་དེ་
དག་གིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་བདག་ཁོ་ན་ལས་སྦྱེ་བ་དང་།
གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྦྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་
སྟེ། བུམ་པ་འཛིམ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་བདག་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་ལ། རྩ་མཁན་སོགས་ལས་
གཞན་ཡིན་པས། གཞན་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ནང་ལ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། བུམས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྦྱེ་བས། བདག་ལས་
ཀྱང་སྦྱེ་ལ། པ་མ་དང་། ཚོས་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་སོགས་ལས་སྦྱེ་བས།
གཞན་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་སྡེ་མས་ཁེགས། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱེ་བ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པས་ཁེགས། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་
པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ལས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ན་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། འདིའི་སྡེ་འགྲེལ་དུ། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་
པ་ཁོ་ནས་གཉིས་ཀའི་རྩོགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བ་མི་རིག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི།
འདིར་བཤད་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་པར་སྦྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་རྒྱ་སྦྱ་བ་རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྦྱེ་བ་རྒྱ་ལས་ཡིན་ན་ནི་

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ཁས་མ་
བྲལས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་འདབ་མའི་འཇམ་པ་དང་། ཟེའུ་འབྲུའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་
སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་ནས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། བྱི་རོལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་ནང་ན་ཡང་མ་བྱ་དང་། བྱ་ཉི་ཉི་རེ་དང་། བྱ་གཤམ་ལ་སོགས་པ་དག་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་
པས་བཟུང་ནས། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཤོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དག་གི། འབྲུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་གི་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགའ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགའ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྟོགས་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་བསྟན། ལྟ་
བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད། གཏན་ཚིགས་དེ་ཡི་དཔེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ནི། འབྲུང་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
འབྲུང་བ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་།
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དང་། དབང་ཕྱག་དང་།
དུས་དང་། རྒྱལ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་རང་གིས་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ན་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འདི་
ལྟ་སྟེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་
བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམས་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྷན་
ཉིད་བྱིར། །གང་ཆོ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དག་གི་པར་འདོད་པའི་
བྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་པ་འཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་བྱིར་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པ་བསལ་བར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། །རྟོག་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་བཀག་

པས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ལའང་ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་འདི་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན། དེའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་བསྐྱབ་
པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་གཞན་རྟེན་གས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་
མཚུངས་ལུས་དང་ལྗན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་གི་ཆོ་ནོ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །
ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་
རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གཏན་
ཆོག་ས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་
བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གཤམ་ཞིག །
གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་གཤམ་ཡོད། །ཞེས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་
དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གང་གི་སོགས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་
ཆོག་ས་འདི་ལྟར་འགོད་པ་ནི་ཐལ་བར་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཀྱང་གཞན་ལ་གསལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་
དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་སུ་འདོད་པ་ནི་བྱུང་བར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གཞན་སྟེ་པའི་རྩོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱིས་པས་མཐོང་བའི་དོན་
དང་འགལ་བ་སྦྱོང་། །ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་
སོགས་ཏེ། སྤྱི་འགྲེལ་དུ་འདི་སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡིན་
ན། འོ་ན་མ་སྒྲིམ་པ་སྟེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཟུང་ཞེན། བཤད་པ་སྟེན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས། སྟེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཐལ་བའི་བྱུང་བ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་མ་ངེས། རང་རྒྱུད་
བསྐྱབ་བྱ་ལུང་དང་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞིགས། དཔེ་ལ་རང་སྟེ་རང་ལ་གསལ་པའི་དཔེ་ཡིས་

གཞོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་དག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མོ་གཤམ་སོགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ལ་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་བསྐྱོད་པ་ལས། ཚེས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། །
གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྦྱེས་པ། །རང་བཞིན་ཕྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཚེས་རྣམས་མགོན་པོ་བྱོན་
གྱིས་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུམ་སོགས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྦྱེ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་
སོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐའ་བཞིན་སྦྱེ་བ་མེད་ན། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་དང་། མ་རིག་པ་ལས་འདྲ་
བྱེད་སོགས་སྦྱེ་བ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ལུ་འདི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་སྟེ།
མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྦྱེས་པས་འདི་སྦྱེས་ཏེ། གང་དེ་མ་རིག་
པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་བར་
ཞེས་སོགས་དང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱ་ཞིང་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱུ་ཉིད་འདི་
པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་བཞི་
སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པས་ལྷ་ངན་བྱ་བ་གཅོད། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པས་རྟོག་པ་མ་ལུས་ལྟོག་ །
རྟོག་རྣམས་ལོག་པ་དབྱུང་པའི་འབྲས་ལུ་བསྟན། །དེས་ན་ཆགས་སྤངས་སྤངས་ཏེ་དབྱུང་བ་གདམས་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་རྣམས་ཞེས་སོགས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། སོ་སོའི་སོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས་དལ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་ལུར་རྣམ་པར་
གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རང་གི་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཟག་བདག་མེད་སྟོན་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་ལྟའི་
ཞེན་ཡུལ་འགོག་པའི་དགོས་པ་བསྟན། །དགོས་པ་ཅན་གྱི་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོན་མོངས་སོགས་ཏེ། འདིར་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ནི་ཡུང་པོ་དམིགས་

ཡུལ་དུ་བྱས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངོ་སྟོན་དུ་གཟུང་བའི་ངར་འཛིན་ལྟ་
སྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་བཀག་པ་ལ་དེའི་
ཞེན་ཡུལ་ང་ཙམ་རིགས་པས་དབྱད་ནས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྟོན་དུ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
འོ་ན་འོག་ནས་ཀྱང་བཏགས་གྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པས་ལྟན་སྟེན་གྱི་
བདག་འགོག་པར་རི་ལྟར་འབྱུང་སྟེན་ན། འདི་ལ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་བའི་གདུལ་བྱ་སྐལ་
ལྟན་ཆམས་ལ་ནི་ལྟན་སྟེན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་སྤང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་
སོགས་གང་དུ་གྲུབ་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཚེ་མ་རྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤང་
བ་དང་སྟོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །འདིར་ནི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་བ་ནམས་ལྟན་སྟེན་
གྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྤང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་
དད་སོགས་ཀྱང་བཏགས་གྱི་བདག་ཆམས་བཞོད་པའི་རིགས་པ་བཀག་པས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་གཞོད་
པ་མཐོང་ན་བསྐྱབ་བྱ་འཛིན་པའི་སྟོ་བསྐྱོག་པ་རིགས་པ་སྐྱབ་ཆམས་གྱི་སྟེ་ལུགས་ཡིན་པར་པོང་
སྟོན་ཆོས་རྗེ་བཞེད་པ་སྐབས་འདིར་གནད་དུ་དགོས་པར་སྤང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་
བ་བཀག་པས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
གསུངས་པའང་སྟོང་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་རིགས་པས་དབྱད་ནས་དགག། །བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཆམ་པར་གཞག། །རིགས་པའི་ཚུལ་དེ་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་བསྐྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ཆམ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག། །བརྟོན་དུ་མེད་པའི་གང་
ཟག་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགོག་བྱེད་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། །བསྐྱས་ཏེ་འཛིག་ལྟའི་
དང་ངེས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བདག་སྤང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་དགག། །བདག་སྤང་གཅིག་དུ་གྲུབ་པ་
དགག། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག། །བདག་ལ་སྤང་པོ་ལྟན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟོན། སུན་འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཟ་པོ་སོགས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ནི་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་རྣམས་སྤྱིན་ཟ་པོ་དང་། རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལས་
 བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། བདེ་སྐྱེག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བརྒྱུང་བསྐྱེལ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྷན་ཏུ་བཏགས་ཏེ། འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ། འཛིན་
 ཚོགས་ལ་ལྷན་པའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ །དེ་ཉིད་མི་གཤམ་སོ་ཞེན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཅས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་འཛིན་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་
 གྱི་རོང་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་ཁོན་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་ནས་བཏགས་པ་
 པོ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་གྱིས་རི་ལྷར་བཏགས་པ་
 ལྷར་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཆོ།
 ཁྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་བདག་དེ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་
 སྐྱེད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམས་སྤྱིན་ཕྱོང་བ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 སོགས་གྱི་རིགས་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདག་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་ཁས་
 གྲངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ལུ་སྟེགས་
 ཅན་རྣམས་གྱི་ལུགས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་བདག་ནི་སྒོ་དང་། བདེ་བ་དང་།
 སྐྱེག་བསྐྱེལ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
 དང་། བྱས་པའི་བྱུགས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དགུ་ལྷན་དུ་སྒྲིལ། ཡོན་ཏན་དང་པོ་དེ་དག་ནི་སྤྱིད་དུ་
 བདག་ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་དག་གིས་སྐྱུར་བའི་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་
 བསྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆོ་སྐྱེས་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་གཤམ་པས་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་ཙུ་བ་ནས་གཅོད་པའི་ཆོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །
 བདག་དེའི་ཁྱད་པར་རྟག་དངོས་སོགས་གསུམ་ནི་སྤྱི་མ་དང་འདྲ་ལ། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཡོན་
 ཏན་དང་བཅས་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། བྱེ་བྲག་པའི་ནང་ཆོན་ཁ་ཅིག་བརྒྱུང་བསྐྱེལ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། །རིག་བྱེད་དུ་སྒྲིལ་བ་དག་ནི་སྤུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་

ནམ་མཁའ་ལྟར་ལུས་ཐ་དད་པ་གཅིག་སྒྲ་ཆོག་ས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་བྱད་པར་གཞན་གྲགས་རྟགས་ཀྱིས་དགག། སྤང་བོ་
ལས་གཞན་མ་དམིགས་རྟགས་ཀྱིས་དགག། རང་འཛིན་དམིགས་པ་བཀག་སྟེ་མཐུག་སྤྱད་བསྟན་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དགག། བྱད་པར་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མོ་གཤམ་སོགས་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཆོས་
ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དང་། རང་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། ཐ་
སྤྱད་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་འགོག་པ་ལ་སྤྱུ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྟེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་བཀོད་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། བྱད་པར་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་འགོད་ཚུལ་སྤར་མ་
དང་འབྲེལ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྟེན། སུན་
འབྱེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤང་བོ་སོགས་ཏེ། རང་སྤེམ་པོས་བཀྱར་བ་དག་གིས་རི་སྐད་བཤད་
པའི་རིགས་པས་སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཛིག་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བའི་
དམིགས་པ་ནི་སྤང་བོ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སྤང་བོ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
འདོད་དེ་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་བདག་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི་བདག་རྩལ་ཡོད་དུ་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ། བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དེ་
གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་འདོད་དེ། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་བོ་ཡིན་ཡང་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་
མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། སྤང་བོ་དེ་གཉིས་
གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དགར་ངའོ་སྟུང་དུ་གཟུང་བའི་དམིགས་ལུལ་གྱི་
ང་ཙམ་དེ་དེ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཐམས་ཅད་བདག་རྩལ་
ཡོད་དུ་འདོད་པར་འབྲེལ་བདག་གི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འབྲེལ་བ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། ཁ་
ཅིག་སྤང་བོ་ལྟ་ཆར་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། དག་སྟོང་དག །

དག་སྐྱོད་རམ་བྱམ་ཟེ་གང་སྐྱོད་ཅིག་བདག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་ཉི་
 བར་ལེན་པའི་སྐྱོད་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །
 དེའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་འདི་ནི་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་
 གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྐྱོད་དུ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་
 རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་སྐྱོད། །ཡང་ཁ་ཅིག་
 སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སྐྱེ་ཞིག་
 མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱུང་བས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་རིས་འཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་སེམས་ལ་བདག་གི་སྐྱེས་གསུངས་སོ། །འདི་གང་ལས་
 ཞེན། སྐྱོད་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་སེམས་འདུལ་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་འདུལ་བས་ནི་བདེ་བ་
 འདེན། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བདག་རྗེས་སུ་ཡོད་
 ཅིང་སྐྱོད་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་སྐྱོད་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་གྱུབ་ལ། དེ་ལ་འང་བདག་བྱུང་བ་དང་
 སེམས་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་སེམས་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ། །
 ཡང་ཁ་ཅིག་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་ཏེ། འདི་འང་འོག་ཏུ་མང་བཀྱར་བའི་འདོད་པར་
 བཤད་པས། མང་བཀྱར་བ་ལ་ས་སྒྲོགས་རི་བ་དང་། བསྐྱུང་བ་བ་དང་། གནས་མ་བྱ་བའི་སྟེ་
 བ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་མས་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་གསལ་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྷན་གཞན་ལས་ཀྱང་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་མ་བྱ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་དོན་
 གཅིག་གོ། གཞན་འདི་མ་རྟོགས་པར་བདག་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 བདག་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ཕྱོགས་སྐྱོད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མ་
 དབྱེད་པར་ཟད་དོ། །

འདིར་ཁ་ལ་ལྷ་ཅིག་ རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྷ་ར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་དུ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱོད་དོན་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྤྲིད་པ་

ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས། ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚྭ་སྒྲིལ་དག་ལ། །ཉེ་བར་རྟོག་པའི་
ཕྱིར་དྲེ་ཞེས་དང་། དེའང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། །ཁ་
ཅིག་ཏུ་བདག་དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིག་ཅིས་ལུང་
དང་། སུང་པོ་ལེན་མ་ཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཡང་སྤྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་
བདག་ཏུ་འཛིག་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུའོ། །དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་ཀུན་གཞི་མི་
བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་
ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་
སྒྲུའོ། །དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་
འདོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་
རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྟོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་
གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་བྱེད་གྱིས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡང་སྤྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཁོ་རང་གི་ལུགས་གྱི་བདག་ལྟས་
སུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སུང་པོ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་སྟོན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་དེས་བདག་སུང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། སུང་པོ་བདག་ཏུ་
འདོད་ཅིང་མང་བཀྱར་བས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཁས་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སུང་པོ་
བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་སྤྲངས་གྱི་བདག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་སྟུམ་ན། སུང་པོ་ཚོས་ཅན།
བདག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་སྒྲོབ་
དཔོན་འདི་འང་སྟོན་འདིངས་པར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་འཐོབ་པར་གསུངས་
པའི་ལུང་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་དང་མང་བཀྱར་བ་གཉིས་ཆར་གྱིས་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པས་ཡིད་གྱི་
རྣམ་ཤེས་ཉིད་བདག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན་དེ་ནི་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་ནི་
སེམས་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་ཅིང་། མང་བཀྱར་བས་ནི་མཚན་
གཞིའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་

བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྒྱས་ཡོད་དང་བདག་བཏགས་ཡོད་
 དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་གདགས་གཞི་དང་མཚན་གཞི་ནོར་བ་བྱེད་ནི་རང་སྤེལ་དངོས་
 པོར་སྒྲུབ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཐུམ་པའི་རྩལ་རྒྱས་བརྒྱད་ཐུམ་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཤིང་རྩའི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ཤིང་རྩའི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གདགས་གཞི་རྒྱས་ཡོད་ལ་བཏགས་
 ཚོས་བཏགས་ཡོད་བཏགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །དེས་ན་ཁྱེད་ཉིད་ལ་གནད་གྱི་
 གདམས་པ་སྦྱོར་པར་བྱ་སྟེ། རང་སྤེལ་མང་པོས་བཀྱར་བས་ཐུང་པོ་བདག་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དང་།
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་པ་གཉིས་ནི་བདག་རྒྱས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཁ་
 ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱིས་ཐུང་པོ་གདགས་གཞི་དང་། བདག་བཏགས་ཡོད་
 དུ་འདོད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐུང་པོ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་བདག་གི་གདགས་གཞི་
 དང་མཚན་གཞི་གང་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ཡོད་པ་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤིག །

གཉིས་པ་སུན་འབྱེན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་ཐུང་གཅིག་པའི་དོན་ལ་རིགས་
 པས་གཞོད། །བདག་ཐུང་གཅིག་པ་ཐུང་གི་དོན་མ་ཡིན། །བདག་ཐུང་གཅིག་ན་སྤང་གཉིན་
 འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་བདག་དང་ཐུང་པོ་དབྱེད་ནས་དགག། །འབྲས་སུ་
 མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་པས་དགག། །ཡུལ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་སྒོ་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་བདུན་གྱིས་གཞོད། ཉེས་སྤོང་བརྗོད་དེ་མཐུག་
 སྟེད་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། ཐལ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་གཞོད་པའི་ལུང་ནི་འཛིག་
 ཉེན་སྦྱོར་བ་ན་གང་ཟག་ཉག་ཅིག་སྦྱོར། ཞེས་དང་། དག་སྤོང་དག་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཙམ།
 ཐ་སྦྱད་ཙམ། བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་འདི་རྩ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་
 དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ལྷ་འདས་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་པའོ། །

ཁ་༧ཅིག །འདི་ནི་མང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཙམ་ལ་འཕེན་དུ་མི་རུང་

བས་བདག་དང་མུང་པོ་གཉིས་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འཕེན་ནོ། །དེ་འང་དང་
པོ་ནས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྒྲངས་པས། རོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་ཅམ་ཡིན་པ་རྒྱན་
པ་ལ་སྒྲིན་མེད་ཀྱང་། བདག་མུང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེར་མེད་
གྱི་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མང་པོ་དང་མུང་པོ་ལྟ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་འཕང་
རོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །འདི་ནི་གཞི་གྲུབ་ན་རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པས། བདེན་
གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་གྱིས་དོགས་ནས་བདག་མུང་རོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུང་ཡང་། ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་གྱི་ཆོས་ལ་རོ་བོ་གཅིག་དང་། རོ་བོ་ཐ་
དད་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་གྱི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་གིང་འགོག་པ་སྟེ། གོང་
འོག་མང་པོར་གཤེགས་པར་བྱའོ། །བདག་མུང་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་རང་སྡེ་མང་པོས་བཀྱར་
བའི་སྡེ་པ་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཁྱེད་དབུ་མ་པར་སྒྲོམ་ཞིང་འདི་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི་ཅི་ཞིག །
བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རོ་བོ་གཅིག་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་ཡང་མི་བྱུང་སྟེ།
མདོ་སྡེ་པས་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་བདེན་པ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཐ་དད་གཏན་མེད་
གྱི་གཅིག་ཏུ་འཕྲུལ་མི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་བདག་མུང་རོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་
སྒྲིན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་འབྲེག་པོར་མ་བཤད་ཅིག །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་ཏེ། སྒར་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིར།
བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ལ། རྩ་གཤེར་ལས། གལ་ཏེ་
ལྟ་དེ་མི་དེ་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་སོགས་ཏེ། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་
བཞིའི་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་སོགས་བཅུ་བཞི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་སྒྲས་མུང་པོ་རྣམས་འཛིན་ན། དེའི་ཆོ་མུང་པོ་རྣམས་སྟེ། བ་དང་འཛིག་པ་ཉིད་གྱིས་མི་རྟག་པའི་
ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
འོག་རོལ་དུ་མུང་པོ་རྣམས་མེད་པས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་མི་རྣམས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བརྩུ་བཞི་
འདོན་པར་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་ཡུང་པོ་ཆད་པར་ཐལ། །བདག་མེད་
རྟོགས་ཆེ་ཆགས་སོགས་སྟེ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་གྱི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཁྱོད་གྱི་སོགས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་འདིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་
པའི་རྒྱ་ཉིང་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོའོ། །

གཉིས་པ་བདག་ཡུང་གཅིག་པ་ཡུང་གི་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུང་པོ་བདག་ཏུ་
བཞེད་པ་ཡུང་དོན་མིན། །ཡུང་དོན་ཡིན་ན་ཡུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད། །ཡུང་ལ་བརྟེན་
ནས་སྒྲ་མའི་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་དག །དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྟུ་དག་
ཅིག་བདག་གོ་སྟུ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་
དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ། །ཞེས་པའི་ཡུང་གི་དོན་ནི་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
བདག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཡུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུང་གིས་གཞོད། རིགས་པས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཡུང་པོ་སོགས་ཏེ། ཡུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ཅེས་པའི་ཆོག་དེས་ཡུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་ན། ཡུང་
པོའི་ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཤིང་རྣམས་ནགས་ཚལ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུང་པོའི་
ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་ཡུང་གིས་གཞོད་དེ། རི་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་
ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་ངན་པར་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་
བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། །ཞེས་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་
ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཐས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འདུལ་བར་གསུངས་
ན་ཆོགས་པ་ཙམ་པོ་རྗེས་སུ་མེད་པས་དེ་དག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འདུས་ཙམ་ཡིན་ན་ཤིང་རྟའི་དཔེ་ཡིས་གཞོད། །ཆོགས་
དབྱིབས་ཡིན་ན་སེམས་ལ་མེད་པས་གཞོད། །གཉིས་ཀ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་གཞོད་པའོ།

།དང་པོ་ནི་དེ་ཆོ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་
པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་
ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་མོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྤང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཚོགས་པ་
ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་
དང་། འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འབྱུར་དུ་བཏགས་པ་དང་། ལུས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ལུས་པར་བཏགས་པ་སོགས་ཡན་ལག་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བཏགས་པ་
ཐམས་ཅད་མཆུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་
ནས་ཤིང་རྟེན་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་པར་སྣང་བས་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཞེས་དང་། འདིའི་
རྩ་འགྲེལ་ལས་བདག་ཅེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་བདག་དང་
གང་ཟག་དང་སེམས་ཅན་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་ཕྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སྒྲ་བའི་བྱུང་བྱུང་དུ་སྒྲ་བ་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལེན་པོ་སོགས་ཏེ། རྩ་ཤེ་
ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མེ་དང་
ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉི་བར་སྤངས་པའི་རིམ་པ་ཀྱུན། །ལུས་སྒྲམ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །
མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། འདིར་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་བདག་
ཡིན་ལ། །ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྟ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་བདག་ཐ་
སྟོན་དུ་ཁས་ལེན་པར་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མའི་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ།
འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེས་སུ་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་ཁམས་དུག་དང་།
རིག་པའི་སྒྲི་མཆེད་དུག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉི་བར་ལོངས་སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་

དོན་ཅུ་བར། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། གང་ཕྱིར་ཁམས་ལ་
སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་སྒྲིམ་བུ་དང་།
གང་ཟག་དང་། བདག་གསུམ་པོ་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདག་སྤངས་གཅིག་ན་སྤངས་གཉིས་འཛོལ་བར་ཐལ་བ་ནི། བདག་མེད་སོགས་
ཏེ། བདག་སྤངས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤྲེས་རང་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་ནི་
སྤང་བོ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ་ཁས་
སྤངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་སྟེ། དེའི་དཔེ་ནི་ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མས་སྟོན་ནོ། །

ཁ་ལུ་ཅིག་འདི་མ་རྟོགས་པར་ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ལྟན་སྒྲིམ་
གྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་དེ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་བདག་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དེ། འདི་ལྟར་འདིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྤྲེ་པ་དངོས་པོའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདོད་པ་མང་པོས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་
གཟུང་བའི་ཡུལ་སུན་འབྱིན་པ་མི་ཤེས་པས་དེ་དོར་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་གནས་ལ་ངལ་བ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་
ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེའོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ན་མཐའ་
བཞིའི་སྒྲིབ་བ་བཀག་པས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཁྱུང་པའི་སྒྲིབ་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། མཐའ་བཞིའི་
སྒྲིབ་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་
ཡུལ་དུ་ཁྱུང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གང་ཟག་རྣམ་ལྟར་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འད་སྒྱུར་ཏེ་འགྲེལ། །
དེས་ན་འདི་ནི་ཕ་རོལ་པོས་ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་དང་། ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་བདག་གཞན་དུ་འདོད་པ་
ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་བཀག་པས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་
བདག་ཁེགས་པའི་གནད་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྤྲེ་པ་རྣམས་ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་སྤྱི་བ་ཀུན་གྱིས་
ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་བདག་རིགས་པས་འཛོལ་བ་ན་ཀུན་བཏགས་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པས་
སྒྲུབ་བྱེད་མ་མཐོང་བ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་བསྒྲོག་པའོ། །བདག་སྤངས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་
རང་སྤྲེས་ཀྱང་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དོན་ལ་སྤྲེ་མ་དེ་ཉིད་གྱི་

ནང་དུ་འདུས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། སྤང་པོར་སོགས་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་
བདག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། བདག་ལ་སྤང་པོ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་
ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་ལའར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་གཞན་དུ་
ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ལ་ཡུལ་སྤང་པོ་ལ་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན།
བདག་ལ་འང་སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་།
མཇུག་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྤྱད་བ་ནི་མི་
འཐད་དེ། འདིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐ་སྟད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་ན་དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་སྦྱར་བ་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་ལ་བྱང་
པར་སྦྱར་བ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བས་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
ཐ་སྟད་དུ་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་རྣམས་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་
རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བྱེད་རང་གིས་
སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པའི་དོན་རྣམས་པ་ལྟར་པོ་གང་དུ་གྲུབ་
ཚོལ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་འཇོག་ཅེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དེའི་ཚོ་བདག་སྤང་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་ཐ་སྟད་དུ་རྟེན་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་བདག་ལ་སྤང་པོ་ལྡན་པ་དགག་པ་ནི།
བདག་ནི་སོགས་ཏེ། འདི་ཡང་བདག་སྤང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་
ལྡན་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའོ། །

ཁ་ལ་ཡུལ་ །འདིར་ཡང་བདག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ་ཞེས་དང་། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ནི་བཀག་
ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་བྱ་ལ་བྱང་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་བཏགས་པ་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་དེ་འཛིག་ལྟའི་གངས་རེས་བསྐྱར་པ་ནི། གཞུགས་བདག་སོགས་ཏེ།
སྤང་པོ་རེ་རེ་ལ་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་།

བདག་སྤངས་པོ་དང་ལྷན་པར་ལྷ་བ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་རོ། །
 གལ་ཏེ་བདག་སྤངས་གཞན་དུ་ལྷ་བ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ལྷ་སྐྱབས་སུ་
 བབ་ལ་བསྐྱེད་བཅོས་ལས་ཀྱང་། སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་
 མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྷན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཅེས་
 གསུངས་པས་འདིར་ཆ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉི་ཤུར་བཞག་ཅེན། །འཇིག་
 ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་བཞག་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 འཇིག་ཚོགས་སྤང་པོ་ལ་འདོད་པར་རང་སྡེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཡང་། དེ་ལ་ལྷ་བའི་དོན་དངོས་སྤྱོད་
 བ་གསུམ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྷ་བར་
 འདོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་སྤང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་མེད་ལ་བདག་ཏུ་
 ལྷ་བས་འཇིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་
 པར་བྱས་པར་བཞེད་པས་དེ་གཉིས་གང་གི་ལྷགས་ལྷ་ར་ན་ཡང་བདག་སྤངས་གཞན་དུ་ལྷ་བ་དེ་འཇིག་
 ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་ལྷ་ར་ན་སྤང་པོ་དམིགས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་བདག་ཏུ་
 ལྷ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ལྷ་ར་ན་སྤང་པོ་ལ་མ་ལྷོས་པར་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉི་ཤུར་
 དེས་སོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ལས། སྤང་ལ་བདག་སྤངས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གསུངས་པ་དང་།
 འདིར་ཡང་ཐོག་མར་བདག་སྤངས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་ནི་གཞན་སུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་
 དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་གཤེགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མདོ་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་
 རིའི་རྩ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་གཤེགས་ཀྱི་དོ་རྩེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འགྲེལ་པར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རི་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་
 གཤེགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་མ་བབས་པས་ཉིན་རེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་བྲག་རྩོལ་ཡེ་ལ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་བྱུང་བ། དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་དོས་མ་ལུས་པ་བྱབ་པ།
 མ་རིག་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་འཕྱོན་པ། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དོ་རྩེས་བཞག་པ་
 བ་རྩ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྩ་མོ་ཡིན་པར་གཤེགས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཉོན་མོངས་པའི་བྲག་རྩོལ་ཡེ་ལ་བཞི་འཕྲུག་བྱེད་

སོགས་ལའོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བྱུང་བ་ནི་ལའོར་བ་ཐོག་མེད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དན་པས་བཏགས་ཏེ་
བཞག་པའི་ས་བོན་ཡིན་པ། དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ་ནི་སྤྲིད་ཅེས་བར་དུ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་
གྱི་ངོས་མ་ལུས་པ་བྱུང་བ་ནི། སོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ། མ་འགྲེལ་པའི་གསེར་གྱི་ས་
གཞི་ལས་ཐོན་པ་ནི་ཕྱུང་བོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པས་འཐོན་པ་རྩ་མོ་
ཆེས་མཐོ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིན་པ་ནི་མདོ་ལས་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་པའི་རིམ་ཅི་རྩ་མོ་ནི་ལྷ་མཐོ་བ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩོད་ཆེས་བཅོམ་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་མོ་དེ་དག་དང་འདི་ཐ་
དད་དུ་བྱས་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཅོམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་བཏགས་པ་
མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་རི་ལྟན་སྤྱོད་པ་ཅིག་ཐོན་ནས། དེ་ལ་རྩ་མོ་སྤྲིད་
ཅེར་སྤྱོད་པ་ནི་ལྷ་ཡོད་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཕྱུང་བོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་བཏེན་ནས་དང་འཛིན་པའི་དང་འཛིན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ། གསུམ་
པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བའི་ཀྱན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་ནི་ལྷ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གནད་འདི་མ་རྟོགས་པ་ཁ་ལ་ཅུ་ཅིག །འདིར་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལས་རྩ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་
གང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རྩ་མོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་
འགྱུར་ཡང་། རྩ་བའི་འགྱུར་ལྟར་ན་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅེས་འགྱུར་བ་ལྟར་བྱའོ། །
དེའང་ལྟན་སྤྱོད་གྱི་འཛིན་ལྟ་དང་འཛིན་སྤྱོད་བཤད་པའི་ནི་ལྷ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་འཛིན་
ཆོགས་ལྟ་རི་ལྟན་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་ཞེས་རྩ་མོ་ནི་ལྷ་པོ་འཛིན་ལྟ་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་ལ་གནས་པར་
གསུངས་སོ། །གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ནི་ལྷ་རྒྱུན་ཞུགས་གྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་ཡང་ཀྱན་
བཏགས་ཡིན་ལ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྩ་མོ་ནི་ལྷ་གང་ལ་གནས་པའི་རྩ་
བའི་འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ན། འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་ལ་ནི་ལྷ་པོ་གང་མ་འདྲེས་པར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་མོ་ནི་ལྷ་པོ་ལྟན་ཅིག་པའི་ཡུལ་ལ་འཆད་ན་གང་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ནི་ལྷ་རྒྱུན་
ཞུགས་གྱིས་སྤངས་པའི་རྩ་བའི་འཛིན་ལྟ་ཡང་ཞེས་དང་ཉིད་གྱིས་བཤད་པ་དང་། འགལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ལྟན་ཅིག་པ་པོ་ལ་འཆད་ན་མདོ་ལས་རིམ་ཅི་རྩ་མོ་ནི་ལྷ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩོད་ཆེས་
བཅོམ་ནས་ཞེས་པའི་དོན། ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩོད་ཆེ་ཡིས། །བཅོམ་བདག་གང་དང་

ཞེས་འབྲུང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་བཙམ་པའི་ཆོ་ན་འཛིག་
པ་ནི་ཕྱི་མོ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ལྷན་ཅིག་པའི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་པོ་
ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད། སུན་
འབྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སོགས་ཏེ། མང་པོས་བཀྲར་བའི་སྤྲེལ་ཁ་ཅིག་གི་
འདོད་པའོ། །འདི་འདྲ་ལུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་རྒྱ་ལྷ་བས་སྤར་གྱི་འཛིག་ལྷ་ཉི་ཤུའི་གྲངས་
སུ་མ་འདུས་པར་མདོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྗོད་དུ་མེད་ན་རྫས་སུ་ཡོད་མི་སྲིད། །
བརྗོད་དུ་མེད་ན་བརྟགས་པར་ཡོད་པར་བསྟན། །དངོས་ཚེས་མེད་པས་དངོས་པོར་འགྲུབ་མི་
འགྲུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་དཔེ་གཟུགས་སེམས་
གཉིས་ལ་འཛིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དཔེ་
བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་འཛིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སོགས་ཏེ།
རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། བདག་
རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅེས་མཛུགས་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤར་
བཤད་རིགས་པས་བཏགས་ཡོད་ཀྱུབ། །དེ་ཉིད་ཤིང་ཏའི་དཔེ་དང་སྦྱར། །དེ་ལྟར་དབྱད་པའི་
འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། སྤར་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་སྦྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་མཐའ་
བཞིའི་སྦྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་བཀག་ཟིན་ནས་དེ་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལྷག་གི། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིར་དབྱད་པའི་ཆོ། །སྦྱེ་བ་མ་རྟོག་ཀྱང་ཐ་སྦད་དུ་སྦྱེ་བ་མཐོང་བས་
བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་སྦྱེ་བ་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་བདག་རྣམ་པ་ལྷར་བཙལ་ན་
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འདར་མི་རྟོག་ཅིང་། ཐ་སྦད་དུ་བདག་གི་ཐ་སྦད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
རར་འཛིན་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་དང་། བདག་ཙམ་དང་། གང་
ཟག་ཙམ་དང་། སེམས་ཙམ་ཙམ་ཐ་སྦད་བདེན་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྦངས་ཞེས་པ་སྟེ། ས་བོན་

ལས་ལྷུ་གུ་སྒྲིབ་པ་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་སྤྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐའ་བཞི་ཆར་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་ལྟར། བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་
སྤྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་ལྡར་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་འདི་སྒོ་བ་དཔོན་འདིས། ཐ་སྟོད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །
དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་
པར་དེའི་ཕྱིར་བདག་རྟག་པའམ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རི་སྐད་སྒྲིས་པའི་རྣམ་
པ་དག་གིས་བདག་ཁས་སྤྲང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། འདི་ནི་ཡུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་
འབྱུང་པར་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བའོ། །རི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་
ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ལ་ཡང་
དག་པར་བརྟེན་པ་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོན་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་ནས་ཡུང་པོ་རྣམས་
ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་རྣམ་པར་གནས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་སྤྲང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཐ་སྟོད་བརྟགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་སོགས་ཏེ། བདག་རྣམ་པ་ལྡར་བཅུ་ལ་ན་མི་རྟེན་གྱང་།
བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ།
ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་དཔེ་ཉིད་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་བ་
དཔོན་འདིས་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་སྒྲུབ། དོན་ལ་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་
བདུན་རིགས་པས་དབྱེད་ན་རྫས་སུ་མེད། །མ་དབྱེད་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཤིང་རྟ་འབྱུབ། །རྣམ་
བདུན་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོགས་ཙམ་ཤིང་རྟ་
ཉིད་མ་ཡིན། །ཆོགས་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོགས་ཙམ་ཤིང་

རིགས་པ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་འཆར་བའི་ཁྱད་པར་བ་
ཞིག་གོ།

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟེན་ནས་བརྟག་ཆོ་ལེན་པ་པོ་སོགས་འགྲུབ། །
རྣམ་པར་དབྱེད་ཆོ་སྒྲིལ་པ་མ་ལུས་བསྒྲེག། ཁང་འཛིན་དམིགས་པ་གཏི་མུག་དབང་གིས་བཞག། །
རྩལ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། ཁང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་སོགས་ཏེ། ཤིང་
རྩ་དང་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་དཔེར་བྱས་ནས་བདག་དང་སྦྱར་སོགས་ལའང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་།
ཉེ་བར་སྒྲུབ་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་དབྱེད་པའི་སྒོ་རོར་གྲུབ་ཅེས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་
ཡོད་སོགས་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཆོ་ན་དག་གི་བ་དང་སྦྱར་བའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བསྒྲེག་
ཅེས་པའོ། གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་སོགས་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་བདག་འཛིན་འབྱུང་བའི་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་མ་བརྟག་
པའི་སྒོ་རོར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཅེས་པའོ། བཞི་པ་ནི། གང་
ཕྱིར་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པའི་རྩལ་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྒྲེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྟེན་ནས་
བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྒྲེ། ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྒྲེ། རྩུ་དང་འབྲས་
བུའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྒྲེ་བའོ། ཁང་པོ་ནི། བུམ་པ་སོགས་ཏེ། འོག་གི་དེ་རྣམས་ཤིང་རྩའི་
རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་སྦྱར་ཏེ། རི་ལྟར་བདག་དང་སྦྱར་བའི་གདགས་
པ་ཤིང་རྩའི་རྣམ་དབྱེད་དང་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལོ། ཁྲེང་མ་ཟད་ཐ་སྙད་གང་དག་གི་སྒོ་ནས་སྒྲེ་བོ་འདིས་ཐ་སྙད་བསྟན་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གསུམ་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལོ། གཉིས་པ་
ནི། ཡན་ལག་སོགས་ཏེ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤིང་
རྩའི་རྣམ་དབྱེད་མཚུངས་ཅེས་པའོ། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་པ་སྒྲ་མས་རྒྱ་འབྲས་རང་
བཞིན་མེད། ལྡན་དང་མ་ལྡན་དབྱེད་ཆོ་རང་བཞིན་མེད། ཁྲེ་ལ་རང་ལ་མཚུངས་སོགས་སྒྲིན་

གཉིས་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡང་ཡན་ལག་དང་།
ཡན་ལག་ཅན་ལྟར་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཛིག་པས་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་ཆོ་མི་རྟེན་ཀྱང་མ་དབྱད་པ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་སློབ་ས་འགྲུབ་ཅིས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་ཏེ། ཆོགས་
བཅད་དང་པོས་རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་དབྱད་པའི་ཆོ་མི་རྟེན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་རྒྱ་
འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིས་
སྟོན་ལ། ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མས་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱད་པ་མེད་པར་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རྒྱ་འབྲས་འཛིག་
རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སློབ་ས་ཁས་སྤངས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་འགོད། སུན་འབྲིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི་སུན་འབྲིན་སོགས་ཏེ། རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤང་ནས་བསྐྱེད་དམ་མ་འཕྲད་པར་
བསྐྱེད་ཅིས་པའི་རིགས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྲིན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲིན་པ་ལ་
ཡང་མཚུངས་པས། སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྲིན་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་
ཁྱོད་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་
མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་སྤང་པར་མཚུངས་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འང་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁབ་
ལེན་གྱིས་མ་སྤང་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་མ་སྤང་
པར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་
བ་ཉིད་དུ་འང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཕྱོགས་གཞག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཅུམ་ལ་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁས་སྤངས་མེད་པས་རྩོད་པ་སེལ། །སུན་འབྲིན་ལྷག་མས་
རྩོད་པ་སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བདེན་ཕྱོགས་མེད་པས་རྩོད་པའི་ཉེས་མི་མཚུངས། །མ་
དབྱད་ཆོན་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ། །དབྱད་པའི་ཉེས་པ་གཞན་སྟོན་ཁོ་ནར་བསྟན། །རང་
བཞིན་རྒྱུ་བ་པའི་གཏན་ཆོགས་དགོས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སུན་འབྲིན་སོགས་ཏེ། སུན་
དབྱུང་བྱ་དང་འབྲིན་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྤངས་པས་རང་གི་ཆོག་ལ་

ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷ་གཞི་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སུན་འབྲིན་བྱ་
 བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ། སྐྱབ་པའི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་སོགས་ཏེ།
 ཐུང་མ་ཐུང་གི་དབྱེད་པ་བོར་ནས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སུན་དབྱེད་བྱ་སུན་འབྲིན་པའི་
 རྣམ་གཞག་འཐད་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་བདེན་སོགས་ཏེ། དངོས་པོ་བཏགས་ཡོད་དུ་
 ཁས་སྒངས་པ་དབྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐུང་མ་ཐུང་གི་རིགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲགས་མི་
 རྟོན་དོ། །རི་སྐད་དུ་འཕགས་པའི་ལྷས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ཁང་ལ་ཕྱོགས་ནི་
 ཡོད་མེན་པ། དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། གྲུག་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 ཕ་ཤེར་ལས། རྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་བྱས་ཆོ། ཁང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྐྱ་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་
 ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་
 ལུང་རྟོག་པ་བོར་ནས། ཐུང་མ་ཐུང་བྱ་སྐྱབ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ནི་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལ་
 རང་གི་བྱེད་བཞེན་མཛེས་པར་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་བཀོད་པའོ། །འདིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡང་གེས་པར་བྱའོ། །སྤར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་དག་གི་ལན་དུ་སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་
 ལྷན་འབྲེད་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཙས་འདིར་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་སྐབས་སུ་བབ་གྱི། གསལ་བར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རྩོད་གྱི་ཐུང་མ་ཐུང་གི་སྐོལ་བ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་སྐྱས་པ་
 ཡིན་གྱི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཆོག་རྣམས་ལ་ལྷ་གཞི་དུ་གྱི་
 སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདིའི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་སྒྲགས་དང་བཙས་པའི་
 ལན་བརྗོད་ན་ཅ་ཅོལ་བོ་མི་བཟོད་ལ། སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་བདེན་པར་ཁས་སྒངས་ན་ཐུང་མ་ཐུང་
 གྱི་དབྱེད་པ་འཇུག་པ་ལྷར་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒངས་ན་སྐྱོན་
 འདི་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྷན་འདིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཙས་སུ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཙས་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལ་གཞན་གྱིས་
 སུན་འབྲིན་པ་བཀོད་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱོན་སྐྱོང་ལ་ལྷ་གཞི་དུ་གྱི་ལན་སྐྱ་བར་བྱེད་པས་འདི་ནི་གཞན་
 གྱིས་སུན་དབྱེད་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཕྱོགས་ཁས་སྒངས་ན་སྐྱེད་བྱེད་དང་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཐུང་མ་ཐུང་གི་དབྱེད་པ་

འཇུག་པས་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་པའི་ལན་ཁོ་ན་མཛེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དངོས་རྒྱམས་སོགས་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་མི་
ལམ་དང་སྐྱ་མ་སོགས་ཡོད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རྩས་ལ་དངོས་པོ་
བདེན་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་མེད་པས་དེ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་མི་རྩས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གི་བ་
ཁྱོད་ལྟ་ན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དར་གྱི་ཁ་ཚུས་བརྟམས་པའི་སྟེང་དུ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་
ཀྱི་རྒྱ་སྤར་ཏེ་མ་བཅུགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་བསྐྱབ་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སུན་འབྱེན་སོགས་ཏེ། སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྐབས་སུ་
གང་ཟག་རྣམ་པ་བདུན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཁས་སྤངས་པ་
གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདིར་ཐུན་ནས་བསྐྱེད་དམ་མ་ཐུན་པར་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་སུན་འབྱེན་གྱི་
ལན་གྱི་ཆེད་དུ་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། དེར་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་
གཞོད་བྱེད་བརྟོད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟོད་རྩས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་རང་ཕྱོགས་ལ་སྒྲོན་སྒོར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྣམས་འདིར་རང་ལ་ཐུན་མ་
ཐུན་གྱི་དབྱང་པ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སུན་ཅི་ཕྱིན་གྱི་གྲོལ་བར་མི་
འགྱུར་བ་ཡང་ཐུར་བཤད་ཟིན་ཏེ། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། རྣམ་པར་
དབྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་བརྟོད་པར་
འདོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སུས་ཀྱང་རང་གི་ཕྱོགས་མ་བཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོག་པ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཆོག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་དང་། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་གྲོལ་བར་
ཐལ་བའི་རྩོད་པ་གཉིས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བརྟོད་པའི་སུན་འབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་
ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པའི་སུན་འབྱེན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་
གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་

སྐྱུང་པ་གདབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། འདེབས་པ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་དག་ལ་སྐྱེ་མ་དག་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་དང་། འདི་མན་ཆད་ལ་ལུང་གིས་
 སྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་མཛད་མོད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པ་ནི་མཐའ་བཞིར་དབྱེད་ནས་
 ལུང་པོ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པས་སྐྱར་བཤད་
 པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་གི་རྟོགས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་བྱ་འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོན་པར་
 བཞེད་དེ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་འདི་ནི་
 འགོ་བཅའ་གོལ་གྱི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁའ་གོ་བ་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་ཏོ། ཞེས་དང་། ཅུ་
 བར། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྐྱོམ་
 པ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གྲུང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩༩ ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྟོགས་བྱའི་རྟོན་མེད་པ་

རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དེ་ནི་སྐྱེ་དོན་གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་
 ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། །དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བྱར་
 བསྟན། །སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། །ལུང་ཁུངས་སྒྲོས་ཏེ་སྐྱར་གྱི་མཐུག་
 སྐྱེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་མེད་སོགས་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར་སྐྱར་དྲངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་
 ཅུ་མ་ཐོང་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་
 མེད་དོ། །

ཁམས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཅུ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ལྷན་གྱི་སྐྱེད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམ་གྲངས་དང་།
 དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་

གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་
མེད་དོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་
དང་འགལ་རྟེ། རྣམ་གྲངས་དང་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྐྱེད་པ་ཉན་སྤྱི་བ་
ཙམ་སྤྱོད་བའ་ལ་ངེས་པར་དགོས་སམ་མི་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པར་འདོད་པ་
དང་འགལ་ལ། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ། ལེགས་པར་སོམས་
ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་དང་སོགས་རྟེ། རི་སྐད་དུ་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་རང་སྤྱོད་པ་
ཉིད་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་
དང་། འདུས་བྱས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་
སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་།
རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་
དང་། མི་དམིགས་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ནི་
དངོས་པོས་སྤྱོད་ངོ་། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྤྱོད་ངོ་། །རང་བཞིན་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་ངོ་། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྤྱོད་ངོ་། ཞེས་སྤྱི་བའ་སྤྱོད་
པ་ཉིད་བཞི་བསྟན་རྟེ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་དམ་
སྤྱོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་
དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཀྱང་རྫོང་བྱ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། རྒྱས་པའི་རབ་དབྱེ་བཅུ་དྲུག་བཤད། །བསྐྱེད་པའི་རབ་དབྱེ་
རྣམ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནང་སྤྱོད་ཉིད་ནི། གང་སྤྱི་བ་
སོགས་རྟེ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མིག་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པ་མིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ནང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་མཆེད་གཞན་ལྟ་ལ་མཚན་པར་

བསྟན། དེ་ནས་གཉིས་གྲིས་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན། བྱི་མ་གཉིས་གྲིས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དྲུག་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། དེས་སྟོང་ཉིད་གཞན་རྣམས་ལ་འདར་མཆོན་པའོ། །

འདིར་ཁ་ལ་༥༥ཅིག་པ་ཚབ་གྱི་འགྱུར་ལས། ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་འདྲ་དུས་ཅུང་ཞིག་གནས་ནས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་བྱག་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་ལྷོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ནི་འགྱུར་འཁུགས་པ་འདྲ་སྟེ། ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དང་བཅས་ན་ཐེར་བྱག་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་ལྷོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེ་གཉིས་བཀོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་འཕམ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ལེགས་སོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐེར་བྱག་གི་སྐད་དོད་ཀྱ་ཀཱེ་ཞེས་པ་བརྟེན་པ་འཕམ། བསགས་པ་འཕམ། བྱས་པ་ལ་འཇུག་པས། མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཐེར་བྱག་གནས་པ་སྟེ་བྱས་པ་མ་ཡིན། འཛིག་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྩ་ཤེར་ལས། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། རི་ལྟ་བུར་ན་བུར་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་སོགས་སོ། །གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གཉིས་ཆར་སོགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཆོས་རྣམས་སོགས་ཏེ། འདིའི་སྟོང་གཞི་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་སོགས་སོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དེ་ནི་སོགས་སོ། །འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། རྒྱུན་ལས་སོགས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ལ་སོགས་སོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ལ་སོགས་སོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་

པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཐོག་མར་སོགས་སོ། འོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། འོར་བ་སོགས་ཏེ།
འགྲེལ་པར་མཆོན་གཞི་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། གཞན་དུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་བཤད་
པ་དང་འབྲེལ། རྩེད་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། འདུས་བྱས་སོགས་ཏེ། འདི་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་འབྲེལ་ཡང་། སྤྲུལ་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བསྐྱོག་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་གསལ་དུ་བྱས་སམ་སྒྲུབ་པའི་
དོགས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཁམས་བཅོ་སོགས་སོ། །
རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གཟུགས་རུང་སོགས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་
ཉིད་དོས་བཟུང་ནས། དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོས་བཟུང་བའོ། འདི་ནི་
རང་མཆོན་དང་སྤྱི་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་སྟེ་བའི་རང་མཆོན་ཡིན་པས་མི་རྟག་སྟག་བསྐྱེད་སོགས་
སྟག་བསྐྱེད་པ་བཞེན་པ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་། འདི་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་པ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་བས་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པའི་
མདོ་ལས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཅས་གསུངས་པའི་དོན་མདོ་སྟེ་པས་དོན་དམ་
པར་དོན་བྱེད་ལུས་མི་ལུས་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ཐ་སྟངས་དུ་ཆོས་དེ་རང་ཉིད་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་
པར་མཆོན་པ་དང་། བྱུང་མོང་བར་མཆོན་པ་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། ཆོས་
དང་། གང་ཟག་དང་། དེ་དག་གི་ནང་ཆོན་ཀྱན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་། རང་རིག་དང་།
སྤྱང་བ་སེམས་སུ་གསུངས་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་
མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་ཐ་སྟངས་བྱུང་མོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པས་དབྱུང་
པའི་ཆེ་དོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འབྲེལ་བ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་གཞི་གཅིག་དངོས་སྤྱོད་པས་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ན་དབུ་མ་པས་ཐ་སྟངས་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་
རྣམས་ནི་གསུང་རབ་འཆད་མ་ཤེས་སོ། ཆོགས་བཅད་ཐ་མས་ནི་སྟོང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱུལ་གདུག་འདོད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་འཛིན་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོ་
ནས་ཁམས་རྣམས་ནི་སྤྱུལ་གདུག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་

ལྷ་རྩེ། ཁམས་ཀྱི་སྐད་དོད་རྩེ་ར་ཞེས་པ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྤྱུལ་གདུག་པས་སྒོག་
ཆགས་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྤྱུལ་ཆེན་
ལྷ་བྱས་རིགས་བཤད་དབུགས་འདྲའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། ། ཡང་
གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས། སྤྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དུག་པོ་ཁང་སྟོང་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྤྱུལ་
དུག་གནས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལྷ་རྩེ་ན་ཆོས་མཚུངས་སྡེ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གུང་དགོས་
པར་སྤྲང་ངོ་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ད་ལྟར་སོགས་སོ། ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། རྒྱུན་ལས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་རབ་དབྱེ་རྣམ་བཞི་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།
དངོས་པོའི་སོགས་སོ། ། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། མདོར་བསྐྱེས་སོགས་སོ། ། རང་གི་ངོ་
བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་སོགས་སོ། ། འདྲའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྟོང་
ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་སམ་སྤྲུམ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་
པ་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱུས་སོགས་ཏེ། འདྲའི་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འགྲེལ་པར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་
བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། ། དེའི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། ། ཡང་ན་པ་རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའོ། ། འཁོར་བ་ལས་འདས་ཕྱིར་
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དེ་
བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་བཤད་དོ། ། བཞི་པ་ལུང་ཁུངས་སྒྲིས་ཏེ་མཇུག་སྟུང་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ཚུལ་དེས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན། ཀྱན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ཏུ་སོགས་སོ། ། གསུམ་པ་ནི།
ཀྱན་རྫོབ་སོགས་སོ། ། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན། ཡར་ཕྱིན་
ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །^{ཆ༩} སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན།

དང་པོ་ནི། རིང་དུ་སོགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་སྟེ། འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་
ཞེས་པ་ནི་མི་བྱའོ། ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །^{ཆ༩} ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན།

གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཀྱི་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་བར་
ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
རབ་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། རྣམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་
ནི་དབུས་མཐར། མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། །ངེས་དང་ལོངས་སྟོན་སྟོན་པར་བྱེད། ཞེས་
པའི་དོན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

ཅལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུད་པ།

༥ སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤར་གྱི་དགོ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་
ཏན། ས་རང་གི་སྤར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ས་ཕྱི་མ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །^{ཆ༩} ༥

དང་པོ་ནི། ཡང་ཡང་སོགས་ཏེ། སྤར་གྱི་དགོ་བ་ལས་ལྷག་པར་ཐོབ་ཚུལ་ནི། མདོ་
སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ་བའི་གྲུ་བོ་
ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐུག་ཏུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་ལ་འོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་
པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་ཅི་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྟོན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་

པར་ཐར་པ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་མ་ཞི་བ་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་
 ཚོགས་ཀྱིན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་དབྱེན་སྤྱོད་པ་འདི་
 དག་ལ་སོམས་ཤིག། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཞེས་སྤྱོད་པ་འདི་བྲན་ས་
 གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་པར་སྤྱུང་པའི་སྒོ་ནམས་སུ་གཞུག་པར་མ་མཛད་དུ་ཟེན་ན་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཚེ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འགོག་པ་ངོས་བཟུང་། དེ་ལས་བསྐྱང་དགོས་པའི་ཚད།
 བསྐྱང་བའི་དགོས་པ། མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་
 པའི་ཚས་དབྱིངས་ཐེག་ཆེན་རང་གི་རྟོགས་བྱ་བུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་མིང་
 གིས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཆོ་འགོག་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་
 སྟེ། རོན་དམ་པ་ཞེས་དང་། ཚོས་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་འབྲེལ། །དེ་
 ཉིད་ཡང་དག་མཐའ་དང་རོན་གཅིག་པར་འགྲེལ་བ་འདིར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་གྲངས་གཞན་
 ཡང་དབུས་མཐའ། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །
 མཚན་མ་མེད་དང་རོན་དམ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཡང་
 གནད་གཅིག་སྟེ། གནས་སྐབས་དེར་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་དམ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོས་བྲལ་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
 ལམ་དང་། སྟོམ་བྱུང་གིས་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་། མཛོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་འགོག་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མི་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་ས་
 དུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པས་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ཡང་མཚན་འདོན་འགོག་པའི་རྣམ་པ་སྣ་མ་
 ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་འགོག་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་ས་བདུན་
 པར་རྣམས་པ་མཐའ་བྱུག་པ་ཐོབ་པས། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། མཚན་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་

མཛད་ལ་མཚན་འཛིན་སྒྲིམ་གྱིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ས་བརྒྱད་པར་མཚན་འཛིན་མ་ལུས་
པར་སྤངས་ཟིན་པས་རྩོལ་མེད་དུ་འཛོག་ཅུས་པའི་ཆོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགོས་པ་
མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་བསྤང་དགོས་པའི་ཆད་དོ། །

ཁ་ལ་ཅུ་ཅིག་གནད་འདི་མ་རྟོགས་པར་དེ་དག་གིས་ནི་ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ནས་དེ་ཙམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་ལས་བསྤངས་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་།
ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་འཐོབ་པར་གསུངས་པས།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོད་ན། ཆོགས་གཞན་སོག་པ་ལ་འབད་པ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་
གོམས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཁས་པའི་བབ་ཆོལ་དུ་སྒྲུབ་པོ། ཞེས་བྲིས་སོ། མི་འཐད་དེ།
ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་བསྤངས་ན་དེ་ཉིད་
སྐལ་བུ་དེར་འགོག་དགོས་པ་ལས། མདོ་ཉིད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་
པའི་གཏང་རག་བྱིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་
པ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་བུ་ཐ་
དད་པར་མེད་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་བས་སྤར་བཀག་ཟིན་ནོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
སྟོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ཙམ་ནི་མ་བཀག་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཆོ་མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པའི་
བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བཀག་ན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལེགས་སོ་བྱིན་ནས་བསྤང་བ་མི་རིགས་
པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོམས་པར་མ་འཇུག་ཅིག་ཅིས་བརྗོད་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོས་
སྐལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་སྤོང་བའི་ཆོ་མཉམ་པར་བཞག་ཟིན་ནས་ས་འདིར་རྩོལ་མེད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་
ཅུས་པས་དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཙམ་ཡང་
བཀག་སྟེ། དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིབ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལས་རྫོགས་སྒྲིབ་སྒྱུར་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མཛོན་
སུམ་དུ་བྱེད་པ་བཀག་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་གང་དང་གྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་
སློའོ། །བཞི་པ་ནི་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་བཙུག་པའི་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན། ཉིར་སྒྲུང་ལས། འོ་ན་དེའི་བྱ་བ་
ལས་འདས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱ་བ་འདས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ནས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་རིང་དུ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱུ་བཙུག་པའི་ལྷན་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེན་སྒྱིར་བྱུང་འདས་ལ་
ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནས་བྱ་བ་འགོ་བྱ་བ་
ལས་འདས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱུན་
དུ་ཞུགས་པ་ན་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་པ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་ལ་འདོད་པའི་སྤྱིད་པ་
གཉིས་པ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་
དང་། དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། དགོངས་
པ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་སྟེ། རེ་ཤིག་གཞན་དོན་
རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱུང་འདས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །
རྩ་མ་ཆེ་ས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་

གསུམ་པ་ནི་ཆགས་པ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་
ཤར་བས། ལུན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུར་བྱུར་བ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་
ན་སྟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་ཞིབ་ཁོན་རར་འགྱུར་ལ། དེ་
སྒྲུངས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ནི་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སོ། །འཁོར་
བར་སྒྲེ་བའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མཆན་ཉིད་པ་དང་། མ་དག་
ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །རྩ་བ་དང་
བཅས་པ་ནི་ས་བོན་སྒྲུར་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་སྒྲུངས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་

མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བ་མི་ལེན་པ་ལོ། །མདོར་ན་དཔལ་སྤངས་སོགས་ཀྱི་
མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱད་སྟེ་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱིས་འགྲེལ་པའི་ཆོ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། མདོ་སྤྲེ་ས་བཅུ་པ་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་མདོ་སྤྲེ་རྒྱུ་གྱིས་འགྲེལ་པའི་ཆོ་འཕོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་པ་ས་བཅུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྒྲེ་བ་མི་ལེན་པར་སྒྲུལ་པའི་ལུས་
ཀྱིས་ཚོགས་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།
གཞུང་འོག་མ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །

ཁ་ཅིག་༥༥། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཞེས་པའི་ཆོག་
གིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་ས་བཅུན་པའི་བར་དུ་བདེན་འཛིན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པར་
འདོད་པ་ལ་ནི་སྤངས་ལུང་རིགས་ཀྱི་དགག་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་བཏགས་ཟིན་པ་ལ་ཐག་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ། གསུམ་པ་ནི། འཕོར་བ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར་འདིར་འཕོར་བ་ནི་འགགས་མོད་ཀྱི་
དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་བཅུ་པོ་དག་ཉེ་བར་སྒྲེ་ལ། དེ་དག་གིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་སྤྲོ་ཚོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་
ཚོགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ལུས་ལ་སྤངས་བཤད་པ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་༥༦། དཔལ་སྤངས་གི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་
སྒྲོ་ནས་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མདོ་སོ་སོའི་དགོངས་པ་མ་སྤྱེད་པ་སྤྲེ་སྤངས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞུང་འདིའི་
དགོངས་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཕོར་བར་སྒྲེ་བ་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས། སྤྱིང་རྩེ་དང་སྟོན་
ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤངས་ཟིན་པས་དེ་ཡན་ཆད་དུ་དབང་བཅུའི་སྒྲོ་ནས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིས་པ་སྟེ་གཞུང་ཉིད་ལས་གསལ་ལོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་
བརྒྱད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥༦ སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ།

༥ སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སར་བྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན། ཡོན་ཏན་གཞན་

ཡང་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། ༩༩ ལང་ཕྱིན་ལྷག་པའི་མོན་ཏན།

དང་པོ་ནི། དགུ་པ་སོགས་སོ། ཆ་ལྷན་ཏན་གཞན་ཡང་མོང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་སོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་བཞིའི་ས་མཚམས་ལ། བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་ས་དགུ་པ་ནས་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་སྤེལ་བུན་གྱི་དགོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྤེལ་བུ་པའི་དགོངས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྤོབ་དཔོན་འདིས་བར་པ་དེ་ཉིད་བཞེད་དེ། མདོ་སྤེལ་བུ་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ། ༡༠ སེམས་བསྐྱེད་པ་བུ་བྲན།

༩ ། སེམས་བསྐྱེད་པ་བུ་པ་ལ་གསུམ་སྤེ། རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ། ཤར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ། ཤར་ཕྱིན་གྱི་སྤོབ་བཤད་པའོ། ། ཆ་ལྷན་མོང་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ།

དང་པོ་ནི། བུ་པའི་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། མདོ་སྤེལ་བུ་པ་ལས། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བུ་ཇི་སྟེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྲ་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བུ་འི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བདུ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པས་སྤྲོས་པ་ཞེས་བྲ་བ་ནས། རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བུ་ཚང་བའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱི་བདུ་འི་འཁོར་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཚམས་ཤིང་དེའི་རྒྱུན་དུ་བབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བདུ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀྱན་ཏུ་སྤྲང་ངོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཀྱན་ནས་གདན་འཛོམས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་དག་བྱུང་ནས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔལ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །^{༡༨}

གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སོགས་སོ། །^{༡༩} ཡང་ཕྱིན་ཏི་ཐུ་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ནི། ཆར་སྤྱོན་སོགས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༡༨ རྒྱལ་གྲངས་རྒྱལ་ཡོད་སྤྱོད་ཆུང་ཆུང་མཛད་ཏན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྒྱལ་གྲངས་རྒྱལ་ཡོད་སྤྱོད་ཆུང་ཆུང་མཛད་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་བདུན་ཡོན་ཏན་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ས་གསུམ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །^{༢༠}

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་བཤད། གཉིས་པ་སོགས་ལ་འགྲུར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར་མདོ་བྲངས་པའི་གོ་རིམ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གྲང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱར་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ལ་སྤྱོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྒྱ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀུན་དུ་སྤྱོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པར་ཀུན་དུ་སྤྱོན་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ལྷན་སོགས་སོ། །^{༢༡} ས་གསུམ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་གྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི། ས་དགུ་པའི། ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མི་གཡོད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལེགས་པའི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། སྤྱུལ་པ་སྤྱོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཤིག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བ་སྤྱོད་སོགས་སོ། །^{༢༢} འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་དང་། གཞུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །^{༢༣} སྤྱིའི་རྒྱལ་པར་གཞག་པ།

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱོགས་དགག། གཉིས་སྤྱང་ཡོད་

པའི་ཕྱོགས་དགག། །རང་ལུགས་འཐད་ལྷན་བཞག། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ནུའི་ནམ་བཞག།
བཤད་པའོ། །མངས་ཆུང་ལ་ཡི་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱོགས་དགག་ག།

དང་པོ་ནི་སྤྱོད་གྱི་དབུ་མ་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག །ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱང་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལམ་གོམས་པར་བྱས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ།
བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཤ་བའང་ས་བཅད་རྒྱུ་གྱི་ཐ་མ་ལ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་དྲུངས་ནས་
ཡུང་ནས་དེའི་རྩེས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་ནས་
དབྱིངས་སྤྱི་བ་བྲལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡུར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་དང་ཐིན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་
ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་སྤྱང་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱང་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མ་རིག་པ་ནི་འབྲུལ་སྤྱང་གི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་
ཟད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱི་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
ཀྱང་མ་རིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྤྱང་བྱར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་རང་གཉེན་པོ་གཞན་
གྱིས་སྤང་བ་གང་ཡིན། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རང་གི་སྤྱང་བྱར་འགལ་
བས་སོ། །གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལམ་ལ་དེ་བས་སྤོབས་ཆེ་བ་མེད་ཅིང་།
སངས་རྒྱས་ལའང་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཉེན་པོས་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་བག་ཆགས་ཟད་
པས་རང་འགགས་སུ་འབྱུར་རོ་སྤྱུམ་ན། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་གང་གིས་སྤྱང་། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་སྤྱང་སྤྱུམ་ན་དེ་ཡང་ཁྱེད་ལ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འབྲུལ་སྤྱང་ཡིན་པས་དེ་
སྤྱང་བར་མི་རུས་ཏེ། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤང་དཀའ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཤིན་
ཏུ་སྤང་དཀའ་བ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མི་དགོས་པས་རང་འགགས་སུ་འབྱུར་ན། གོང་གི་སྤང་བྱ་
ནམས་ནི་སྤང་སྤྱོད་པས། གཉེན་པོ་མི་དགོས་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་པ་ལ་མི་
ལྟོས་པར་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྱོལ་བར་ཐལ་བ་ལ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དོ། །རྒྱུ་མཐའི་
ཡེ་ཤེས་དེས་རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རིག་པ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་། མི་སྐྱེད་ན་
ཆོས་དབྱིངས་བསྐྱེད་པར་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཆོས་སྤྱོད་གས་པ་གོང་འཕེལ་
དུ་འབྱུར་བ་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་རྒྱ་བའི་དཔེ་དང་སྤྱི་ཏེ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།

། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤང་བྱ་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་གཅོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འོ་མ་
 དང་འབྲེས་ཆུ། རྟོད་གཅིག་ན་ནི་གནས་པ་ལས། །ངང་པ་འོ་མ་འབྱུང་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱ་ནི་མ་
 ཡིན་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོགས་ན། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ནི་གཅིག་གནས་
 ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་ལེན། །མི་ཤེས་པ་ནི་འདོར་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་
 སོ། །སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པར་གཞན་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་ན་
 ཆོགས་ལམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཉིད། དེ་དག་གི་སེམས་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པ་
 ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་ན་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་དང་། མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་ཆོགས་ལམ་པ་རང་གི་སེམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱུ་
 དང་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་
 རང་སྤང་དང་གདུལ་བྱའི་སེམས་སྤང་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
 ནི་ངོ་མཚར་བའི་གནས་སོ། །

། ༣༩ གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་པར་སྒྲོམ་པ་ཁ་ཅིག་ལ། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་
 དུ་སྟོ་གཅིག་གིས་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་སྤང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀ་
 དངོས་སུ་མཁྱེན་པ་མི་འོང་བས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་པ་རེས་འཛིག་ཏུ་འོང་ངོ་། །བདེན་འཛིན་གྱི་བག་
 ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ན་དུས་ཏྲག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མཉམ་བཞག་ལ་བཞུགས་པས་དེ་ལས་བཞེངས་པའི་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛིག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྤང་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་
 དཀྱིལ་ལའོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་
 རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེའི་ཆོ་སྟོན་དེའི་ངོར་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་

བར་ཞི་བས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྩོམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་གང་གི་ཆོ་ཆོས་
 ཕན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པ་མཁུན་པར་སོང་བ་དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཡུལ་ཕན་སོ་སོར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་
 ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྤང་ལུལ་བའི་བག་ཆགས་དྲུང་ནས་ཐུང་བས་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་ལུལ་བའི་
 གཉིས་སྤང་ཡིན་གྱི་ལུལ་བའི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་ལུལ་བའི་ཆུ་ལ་གཞན་དུ་ལེགས་པར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། ཤེས་
 རབ་ཡེ་ཤེས་ནམ་གྲོལ་ནམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་
 མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཞེས་དུས་སྤྱིའི་རྗེས་མ་ཡིན་གྱི་མཉམ་བཞག་དེའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པའམ་དེ་ལས་ཐུང་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་ཆོས་ཕན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཅི་ལྟ་བུ་མཁུན་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །དོན་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་བདེན་གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་ཡི།
 ཅི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །བརྟེན་ཏེ་སྟེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་མཛོན་
 སུམ་གཟིགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་བྱིས་
 སོ། །དེ་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཤེས་
 བྱ་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་མཁུན་པ་དོན་ལ་འཐད་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་ལྟ་
 བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཕན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སུ་སོང་བམ་མ་སོང་། སོང་ན་དེའི་ཆོ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཕན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་
 སྟེང་པར་སོང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་སོང་ན་དེའི་ཆོ་སྟོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞིག་
 ཆོས་ཕན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པར་སོང་བ་ཡིན་ནམ། དེའི་རྗེས་སུ་ཐུང་བའི་སྟོ་ཞིག་དེར་སོང་བ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཕན་དང་། ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཆར་དུ་མཁུན་པར་འདོད་པ་
 དང་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རི་སྟེང་པ་མཁུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཉིས་སྤང་ལུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་གཉིས་
 སྤང་ལུལ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཅི་ཞིག། །སྟོ་གཅིག་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་
 སྤང་རུབ་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་ཡིན་གང་ཡང་

རུང་བ་ཞིག་སྐྱབས་ཤིག །སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་སྟེད་པ་ཡུལ་དུ་སྤང་ཞིང་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་སྤང་།
 ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་དུ་སྤང་ཞིང་ཡུལ་དུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱི་མ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཆུང་ས།
 གལ་ཏེ་མི་མཆུང་ས་ཏེ། རི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ཆོ་སྟོན་ཉིད་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་
 དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། རི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆོ་ནའང་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རི་སྟེད་པ་དང་རོ་གཅིག་
 ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེད་
 པ་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་རང་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྤང་། རི་སྟེད་པ་
 དེ་རང་ལས་རོ་བོ་གཞན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གར་སོང་ཨེ་རིག །ཁྱབ་པ་འོ་ཅག་
 གིས་བྱེད་པ་ལགས་སོ། གཞན་ཡང་ཉོན་ཅིག །སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུས་
 ཅིག་ཆར་དུ་ཆོས་ཅན་རི་སྟེད་པ་སྟེ་འགག་དང་བཅས་པ་དང་། སྟེ་འགག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་
 སུ་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་རི་སྟེད་པ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་
 སྤང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྷ་བ་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 གཉིས་སོ་སོར་ཐལ་བའི་ཁྱབ་པ་གཞུང་ལུགས་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་ལེགས་པར་སོམས་
 ཤིག །ཁྱོད་ལ་འོ་ཆོས་ཅན་རི་སྟེད་པ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་འགག་དང་བཅས་པར་སྤང་བར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་དེ་སྐབས་འདིར་ཆད་ལྷན་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེ་འགག་མེད་པར་སྤང་བས་མ་ཁྱབ་ན། རིགས་པ་དུག་
 ཅུ་པར། གང་གིས་སྟེ་བར་ནམ་བཏགས་པ། རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། རྟེན་ལས་བྱུང་
 བའི་དོན་མ་མཐོང་། ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྷ་བ་འཆད།

ཅན་རང་ཞུགས་འཕད་ལྷན་བཞག་ག།

གསུམ་པ་ནི་འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཉམ་རྗེས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁྱོད་པར་དུ་འཕགས་པ་མི་ཤེས་
 པས་ཐོག་མར་དེ་བཤད་ན། འདིར་འཕགས་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་སྟེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ལུགས་ཡིན་པས། བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་མཉམ་
 བཞག་ན་ཆོས་ཅན་རི་སྟེད་པ་མི་སྤང་སྟེ། དེའི་སྟོང་ཉིད་སྟེ་མེད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འགྱུར་

ཅིང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་གོགས་མ་ལུས་པར་མ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་ཚེས་ཅན་རི་སྟེང་པ་སྟེ་འགག་དང་
བཅས་པར་སྤངས་སྟེ། གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་སོ། །ཚེས་ཅན་རི་སྟེང་པ་གཉིས་
སྤང་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་སྟེ། དེའི་ཚེ་མི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འོན་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་སྟེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྟེ་འགག་ཙམ་ཡང་མི་སྤང་བས་རི་ལྟ་བུ་བརྟོགས་པ་དང་།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་པའི་སྟེ་འགག་མི་སྤང་ཡང་ཐ་སྟོན་དུ་སྟེ་འགག་སྤང་བས་རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པ་
གཉིས་རེས་འཛིན་ཏུ་འབྱུང་གི་ཅིག་ཆར་དུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་མ་བུག་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་འདིར།
རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས། །མཁྱེན་བཟང་བྱིས་སྤང་
ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་ཐ་ཤིང་ཐ་བ་སྤངས་པའི་སྤང་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་
པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་རོར་རི་ལྟ་བུ་དང་། རི་སྟེང་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྤང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པ་ཡང་མི་སྤྲིད་དེ། ཐུགས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དེའི་རོར་དུས་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྟེ་འགག་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་གདུལ་བྱའི་རོར་
ལྟོག་པའི་སྟོ་ནས་ཆ་ཤས་བྱེ་ན་རི་ལྟ་བུ་བརྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མཉམ་བཞག་དང་། རི་སྟེང་པ་རྟོགས་
པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཐོབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོར་རིག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྟོན་འཛིན་ལ། རོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་
ན་ཚེས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བརྟོགས་ཀྱང་ཚེས་ཅན་རི་སྟེང་པའི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཆ་
ནས་འཕགས་པ་འོག་མའི་མཉམ་བཞག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། ཚེས་ཅན་རི་སྟེང་པ་སྤང་ཡང་

སྐྱེ་འགག་ཏུ་མི་སྣ་བ་དང་། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྗེས་ཐོབ་ལས་
 ཟུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་ཙམ་ཞིག་
 སྐྱེ་བར་བྱས་ཀྱིས་དེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བསམ་པར་ག་ལ་བྱས། ད་
 བོ་དེ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་བྱ་སྟེ། གཉིས་སྣང་བྱུང་པའི་ལུང་ནི་རི་ལྟར་སྣོད་གྱི་དབྱེ་བས་
 ཞེས་སོགས་གྱི་རྩ་འགྲེལ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་ཕན་གྱི་སྐྱོ་
 ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ལྡན་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ལ་གཉིས་སྣང་
 བྱུང་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་སྣང་བྱུང་པར་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་
 ཙམ་མི་སྣང་བ་གཉིས་སྣང་གི་སྐྱེ་བ་སྣང་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་
 འགག་མེད་པའི་ལུང་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། གང་གིས་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །ཚུལ་འདི་
 ཡིས་ནི་སྐྱོང་གྱུར་པ། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །
 ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། ཡེ་
 ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཕན་གྱི་སྐྱེ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེགས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་
 སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེའོ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས་གྱང་། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཐ་སྙད་ནི་གདུལ་བྱའི་ངོར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་
 སྙད་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་སྟུང་། བསྐྱེ་བའི་ཆོས་ཕན་བྱིར་ཞེས་པ་དང་
 འགྲེལ་པར། མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། བརྟན་པ་དང་། བསྐྱེ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་
 པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་འཕགས་པ་འོག་མའི་ལམ་བདེན་ལ་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་མེད་པ་ཅིག་དགོས་པ་ལས། དོན་དམ་པར་དེ་དག་མེད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་ལམ་
 བདེན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། དེས་དོན་གྱི་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལས།

གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ་སྟེབ་འདུག་པས་ད་
འདོད་ཐོག་དུ་བྱའོ། ༣༩ ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་བཞག་བཤད་པ།

བཞི་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདིས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཐ་སྟངས་ནི་ཆོས་གྱི་
སྐྱ་དང་། འོངས་སྟེང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། དེ་གཉིས་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྐར་
བཤད་པའི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
མཛད་པའི་སྐྱ་འོག་མིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱང་གིས་སྒྲས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱ་གཅིག་གམ་བ་སྐྱའི་ཁུང་དུ་གཅིག་ལའང་རང་གཞན་གྱི་དུས་
གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དང་། འཁོར་འདས་གྱི་སྒྲུང་བ་མ་ལུས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ནི་མི་མཛད་པར་སྒྲུང་དོ། །འདི་དག་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་མཛད་པ་
ཡང་། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་སྐྱ་འགྲེལ་དུ་སྐྱ་གསུམ་རྫོགས་པར་
བཛྲོད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བར་ཟེན་ཀྱང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྐྱར་བ་ཉིད་སྟན་སུམ་
ཆོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་པས་འགྲུབ་པོ། །འོ་ན་སྐྱལ་སྐྱའི་ཐ་སྟངས་གཏན་མི་
བཞེད་དམ་སྟུམ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གསུམ་བརྟེན་ཟེན་ནས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་གནས་དེ་དང་
དེར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གང་ལ་ཅི་འདུལ་སྟོན་པ་ཉིད་སྐྱལ་སྐྱར་བཞེད་དེ། སྐར་
ཡང་མི་གཡོའི་སྐྱ་མངའ་ཁྱོད་གིས་སྟོན་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱལ་རྣམས་གིས་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་
པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་རྣམས་གིས་ཡབ་
དང་ཡུམ་དང་། སྐས་ལ་སོགས་པ་དང་འགྲེལ་པར་སྟོན་ཅིང་འཛིག་རྟོན་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་ལུགས་གཞན་ལས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ལྟར་ན་སྐར་གྱི་
རྒྱ་མཐུན་གྱི་སྐྱ་དེ་འོངས་སྐྱའི་འོངས་སུ་བསྐྱ་བར་མངོན་ནོ། ༤༠ གཞུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཆུལ། །
བརྟེན་བྱ་སྐྱ་ཡི་རྣམ་བཞག་བཤད། །དུས་གྱི་སྟོན་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་པའོ། ༤༡ བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དུས་
ནས་གྱི་ཆོ། གནས་གང་དུ། ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་

དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་སོགས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་རང་དངོས་སྒྲིབ་
ནམས་ཀྱང་སེམས་སྒྲིབ་པའི་ནམ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲིབ་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་
ཞེས་དཔེ་སྒྲིབ་ལ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེ་
མེད་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲིབ་ཅེས་ཐ་སྙད་གདགས་སུ་བྱང་ལ། དེས་ན་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་
པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་ཏེ།
འགྲེལ་བར། དེའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་ནམ་པར་བཞག་གོ། དངོས་
སྒྲིབ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་མ་སྐྱེས་
པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དབྱིས་ཕྱིན་པའོ། །མཐས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་འདིར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་
ཞེས་པའི་དོན་སྒྲིབ་ཉིད་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་དཔེ་དོན་མི་འགྲིག་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་
པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ཉིད་ཡུལ་སྒྲིབ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལས། ནམ་པར་ཤེས་
པ་སྒྲིབ་པའི་ནམ་པར་བསྐལ་བར་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ན་སྒྲིབ་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ་
ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་
དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོ་བོ་དེ་ལ་ཤེས་པས་སྐྱེ་
བ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་སྲིད་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ལ་སྐྱེ་བར་སྒྲིབ་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་གྱི་
གནས་ལུགས་དང་སྒྲིབ་འཛིན་སྟངས་མཐུན་པས་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་པོ། །འགྲེལ་
པར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀའང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
ལ་དགོངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་
པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་
བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དང་སང་གི་ཐ་སྙད་དང་བསྐྱེན་ན་འཆད་ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་
སྒྲིབ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་རང་དོར་ཡིན་ནམ།
གདུལ་བྱའི་གཞན་དོར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྒྲིབ། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་བསྐྱེད་པའི་དོན་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། རོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་སྙད་
 གྲུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སེམས་འཕག་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་བཞག་རང་ངོར་ཡོ་
 ཤེས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མ་སྐྱེས་པར་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལ་འང་བསྐྱུ་བ་དེ་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་
 བ། ད་ལྟ་མི་ལྟན་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱུ་བ་དེར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་འཛོག་པས་
 སྐྱོན་མེད་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡོ་ཤེས་ནི་དེའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པས་དེར་བསྐྱུ་བ་ཙམ་རྟེ། མཉམ་
 བཞག་ལས་ལྷང་བ་མི་སྲིད་པ་རྒྱུན་མཐའི་ཡོ་ཤེས་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སུ་འཛོག་པ་
 ལྟར་རོ། །ཁལ་ཏེ་གདུལ་བྱའི་གཞན་ངོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་ན་དེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་
 འགྱུར་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ངར་འཛོན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །དེས་ན་
 ཡུལ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པའི་ཆོ་ཡུལ་ཙན་ཡོ་ཤེས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་གཞན་ངོར་ཡིན་
 ལ་གཞན་ངོར་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དོ། །ཁ་སྐྱེས་པར་བཤད་
 པ་རྣམས་ནི་རང་ངོར་ཏེ་རང་ངོར་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་
 ཟབ་པའི་གནད་འདི་དག་ནི་གཞན་གྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དཀའ་ན་ཡང་རང་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་
 བའི་ཕྱིར་བྲིས་པའོ། །
 །༣༩ ལྟེན་པེ་སྐྱེ་ཡོ་སྐྱེས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་རིག་འབྱུང་། །རྣམ་རིག་མེད་ཀྱང་
 ཆོས་སྟོན་འཐད་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། སྐྱེ་གསུམ་ཡོན་ཏན་བཅས་
 པ་བཤད། །སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་ཕྱིན་ལས་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་སྐྱེ་གསུམ་བཤད། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་བཤད། དེ་དག་
 གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་པ་ཉིད་ཞེས་ཆོས་སྐྱེ་བཤད། །བསོད་ནམས་བརྒྱས་ཟེན་
 ལོངས་སྐྱེ་བཤད། །གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་སོགས་རྟེ། ཤེས་བྱའི་བྱད་གིང་སྐྱེ་པོ་ནི་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡིན་
 ལ་དེ་བསྐྱེས་པས་ཞི་བ་ནི་སྐྱེ་མེད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རི་ལྟ་བ་དང་། རི་སྟེང་པ་དང་། ཡོ་

ཤེས་གསུམ་པོ་དབྱེར་མེད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །སེམས་འགགས་པས་ཞེས་པའི་
འགྲེལ་པར་དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་ཞེས་གསུངས་དེ། སེམས་བྱུང་ནི་དམིགས་རྣམ་མི་
འདྲ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྟེ། དེའི་དམིགས་རྣམ་གྱིས་སེམས་ཀྱང་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཆུངས་པར་
བསྐྱར་བ་ནི་མཆུངས་པ་ལྟ་བུ་མཆུངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱུང་
ཡོད་ན་ཤེས་པ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་སེམས་
བྱུང་གཉིས་མེད་ཞེས་དེ། ཤེས་པ་ཙམ་ལ་སེམས་སུ་འཛོག་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། ཞི་སྐྱ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་སྐྱ་གཅིག་ལ་རང་གི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན། །བ་སྐྱའི་ཁུང་
བུར་རང་གཞན་རྣམ་ཐར་སྟོན། །བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མངའ་བསྐྱར་གཞན་ཡང་སྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་དེ། འཁོར་བའི་སྟོང་པ་སྟོན་པ། སྐྱིན་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟོན་པའོ། །
དང་པོ་ནི་ཐུབ་དབང་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་དེ།
རང་གི་སྟོང་པ་སྟོན་པ། གཞན་གྱི་སྟོང་པ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བདག་སོགས་དེ། སྐར་
གྱི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀའང་བ་སྐྱའི་ཁུང་བུར་སྟོན་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་སྟོང་པ་སྟོན་པ། འཕགས་པ་འོག་མའི་སྟོང་པ་སྟོན་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྟོང་པ་སྟོན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞེན་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་
ནི། དེ་ལྟག་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་དེ། ཡུལ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ། དུས་ལ་མངའ་
བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟོན་པ་ཡོད་ཏན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་བཅུར་བསྟུ། །
གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བརྗོད་མི་རུས། །འདིར་བཤད་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་དེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་དང་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཅུ་ལས། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི། རྒྱལ་དང་སོགས་སོ། །
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི། འདོད་དང་སོགས་དེ། འགྲེལ་པར། ལས་ཡིད་

ཏུ་འོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དང་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བའི་ལས་ཟད་
 པའི་རྒྱ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་ལྟར་གྱི་སྒྲ་ཆོག་པས་
 བ་ཏུ་ས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། ཟག་མེད་གྱི་ལས་གྱིས་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱེན་པ་
 མངོན་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་། འབྱེན་པ་དབྱུང་པ་འདི་ལུགས་ཡིན་པས་སྒྲིགས་གཅིག་
 མཐོང་ནས་གཞན་སྐྱོན་འབྱེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་
 སྒྲིན་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་མཐོང་བར་བྱའོ། །མོས་པ་སྒྲ་ཆོག་པས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།
 འདོད་ཆགས་སོགས་སོ། །ཁམས་སྒྲ་ཆོག་པས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། སངས་རྒྱུས་སོགས་ཏེ།
 འགྲེལ་པར་རང་བཞིན་དང་། རོ་བོ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་གསུམ་ཤེས་པ་
 དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
 འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་དྲུག་
 གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་
 གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྱིད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐོགས་པའི་
 ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ནས་
 གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་ངོ། །དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་
 སྟོབས་ནི། ཀུན་ཏུ་སོགས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དབང་པོ་རྣེ་འབྱེད་
 རུལ་གསུམ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། ཡན་ཚུན་འབྲས་སུ་གྱུ་བ་
 པའི་རྣམ་པ་མཁྱེན་པ་ལ་བཤད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ལམ་
 འགར་སོགས་ཏེ། གཞན་ནས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ཙམ་ལ་
 འཛིག་ལ། འདིར་ནི་འཁོར་བར་འགྲོ་བའི་ལམ་སོགས་ལ་འདྲ་འཛིག་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། འཛིག་རྟེན་སོགས་སོ། །སྟོན་གྱི་གནས་

ཐེས་སུ་དན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། རི་སྟེང་སོགས་སོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་
སྟོབས་ནི། སེམས་ཅན་སོགས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་ཀླན་སོགས་ཏེ།
འགྲེལ་པར་གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་དབགས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱོ་བར་བྱེད་ལ་ཐེས་སུ་བགྲོད་པར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་སྟེ། གོམས་པ་དང་། ཟུ་བ་དང་།
བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་
ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་
ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པས། ལུགས་འདིས་
རྒྱ་དབྱེད་པར་མཐུན་པར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་དོ། །འདི་ནི་གཞུང་
ལུགས་གཉིས་ཆར་གྱི་དགོངས་པ་སྒྲིབ་པ་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་རྒྱུར་འཛོག་པའི་
ལུགས་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་ནི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་ཏོག་པ་ལ་འཛོག་པའང་
འདྲའོ། །དགོས་པའི་སྒྲོན་པ་ཐ་སྟོན་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དགོངས་པ་མི་མཐུན་
པར་མི་འགྱུར་ལ། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བཞེད་ན་གང་རུང་གཅིག་འབྲུལ་པ་
ལས་འོས་མེད་པས་ཁོ་བོ་ནི་བྱམས་མགོན་དང་སྐུ་སྐྱེ་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་
འཆད་དེ། མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་གིན་ཏུ་བདེ་བ་ཅིག་ཀྱང་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་ནམ་
མཁའ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། དོགས་སྒྲུང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཕགས་
མཆོག་སྐུ་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་
གཅིག་གི་ཆ་ཙམ་ཞིག་གྲུངས་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་སུ་བསྐྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་སོགས་ཏེ། སྐྱེ་འགྲེལ་དུ་མདོར་བསྐྱེ་ན།
བསྐྱེན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱེན་ཏོ།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོས་པ་ཉེར་ཞིའི་ཆོས་སྐུ་ནི་ཟབ་པ་དང་། ཡོངས་སྒྲུ་མན་ཆད་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་
པར་མདོན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་ལ་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་

དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱིན་སོགས་རྒྱུ་པ་འི་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་ལ་ཚོགས་སྤྱོད་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་མཁས་པ་དགོས་ཏེ།
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུ་བོས་ནི། །འིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཕྲོ་བ་
འགྲུང་བས། །དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་དོན་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་སེམས་སྐྱེད་བརྒྱ་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སོ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
གཉིས་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། ལམ་དང་འབྲས་
འུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་མཚོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་ཐིག་ལས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱུལ་སྐྱུས་གནས་
 སྐབས་ཐིག་གསུམ་བརྟན། མཐར་ཐུག་ཐིག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུང། ཐིག་གསུམ་དགོངས་པ་ཅན་
 ཏུ་བརྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་ཡང་སོགས་ཏེ། སྤྱགས་རྗེས་མུ་ངན་འདས་པར་ཞེས་པའི་དོན་མཐར་
 སྤྱག་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སུ་དགྱི་ཞེས་པ་དང་། གནས་སྐབས་མུང་འདས་ཙམ་ལ་དགྱི་ཞེས་
 པ་གང་ཡིན་ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་དུ་མི་གསལ་བས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་གཞུང་འོག་མའི་སྤྱ་འགྲེལ་
 དུ་དེའི་མིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་
 ཐེག་པ་གསུམ་བརྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱར་
 གྱི་ས་བཅད་ཀྱང་སྤྱལ་སྤྱུས་མཐར་སྤྱག་ཐེག་གཅིག་བརྟན་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། ། བྱི་མ་ལྟར་ན་
 གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་འགྲེལ་དུ། ད་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐབས་ཐུན་མོང་བ་འབྱུང་བ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གྱིར་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་བྲེག་པ་གཅིག་ལ་ཞེས་པའི་
དོན་ཏེ་ཡུལ་ཚོས་བམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་སྤྱི་མི་འདྲ་བས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ནམ་
པར་འགྱུར་བ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་ཡི་གེས་ཀྱང་རྟོགས་པ་

མཐར་ཐུག་པའི་ཆོ་རྟོགས་རྒྱལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་
ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། འདྲ་སྤང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱིས་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་གང་ཕྱིར་སོགས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་
ཆེན་གྱིས་དགྲི་མི་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ངོས་བཟུང་། དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ལ་
བར་མི་འདོར་བའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་། དེ་ནས་ཆོག་རྒྱུད་དང་ཆོག་བར་གཉིས་ཀྱིས་དམ་ཆོས་
པདྨ་དཀར་པོ་ལས་གསུངས་པའི་དཔེའི་སྟོ་ནས་དེ་དག་ལ་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས་བསྟན་པའི་
དགོས་པ་ངོས་བཟུང་། རྣམ་པར་དབཅུ་ལ་འདེམས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
གཉིས་དང་། སྟོ་སྤྱངས་རྣམས་ལ་ཞེས་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་དགྲི་བར་རྒྱས་པའི་
གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཐེག་ཆེན་འོག་མ་སུ་གསུངས་པར་བསྟན་ནོ། །
། 39 དུས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཆོག་རྒྱུད་བཟུགས་པ།

གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་སྟོ་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་དམ་
པ་བརྟེས་པའི་དུས། །ཐ་མར་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བདེ་བར་སོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་
པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤུལ་པའི་སྤྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་དུས་ཅི་ཙམ་པ་དེའི་ཆོད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྤུལ་སྤྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་
སྤར་བཤད་པའི་སྤྱི་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པས།
འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་
ན་སངས་རྒྱས་གཞན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེའི་དོན་ཡང་འདིར་འབྱུང་
བའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་རིང་སངས་
རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་དེའི་སྤུལ་སྤྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆོས་
སྤྱི་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པས་དེའི་ཐོག་མའི་ཆོད་བཟུང་བ་
སྟེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་ཐོག་མ་དེ་རིང་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འདི་ནས་བཤད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། ། ཆོས་སྐྱུ་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཚད་
 ལྷན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 སྐྱོ་བྱུང་བྱི་བྲལ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་ན་ཅི་ཞེན་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་དེ་ལྟ་སྐྱོ་བྱུང་གི་བྱི་བྲལ་པ་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱུ་མདོན་དུ་མ་གྱུར་
 ཀྱང་ནམ་ཞིག་སྐྱོ་བྱུང་གི་བྱི་བྲལ་ཐད་པའི་ཆོ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་མཐོང་བས་དེའི་ཐོག་མ་
 མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། སྐྱོ་བྱུང་གི་བྱི་བྲལ་ཐད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱུ་གསར་དུ་ཐོབ་རྒྱུ་
 མེད་ཅེས་པ་ལེས་དོན་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་རབ་རྩ་མང་བར་གསུངས་སོ། །
 དཔེར་ན་བྱི་བྲལ་གྱི་འོག་གི་གཏེར་དབུལ་པོའི་ལག་རྩ་ཐོབ་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་བྱེད་བསལ་ནས་གསར་དུ་
 མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ཐོབ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། དཔེ་དགུ་ཆར་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །
 རང་བཞིན་རྣམ་དག་གཏོང་མ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་མ་མེད་པ་གསང་བ་ཡིན་
 པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་མེད་པ། །ཞེས་དང་། སངས་
 རྒྱུ་ཀུན་བས་སྦྱར་སངས་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ནི་སྡེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་
 བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཅེས་
 གསུངས་སོ། ། འགའ་ཞིག་རྩ་དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་
 མེད་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

དོན་འདི་མ་རྟོགས་པར། །ལ་ཡེ་ཅིག་འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། འགྲེལ་པ་ལས་སྦྱུལ་བའི་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྦྱུལ་
 པའི་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་ལ་དགོངས་ཞེས་འཆད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱུར་
 གཤེགས་པའི་ཆད་དེ་ཙམ་དུ་འདོད་ན་གང་ཟག་གཞན་སངས་རྒྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྦྱོན་དེའང་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་སྦྱར་མ་རྣམས་
 སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོ་སྦྱར་འཆང་མ་རྒྱུ་པ་དང་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་སྐྱུ་ཡང་སྦྱོན་དུ་ཐོབ་ཐོབ་པ་གིན་
 རྩ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱིང་པོར་གཤེགས་པའི་ཆད་སྦྱོན་པ་ཡིན་ལ།
 དེའང་སྦྱོན་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཡུན་ཆད་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་ནས་སྦྱར་ཡང་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སྤྱིང་པོར་སྐྱུལ་སྐྱུའི་འཛང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་
འགྲེལ་བཤད་ལྟར་བཤད་ན་རྩ་བ་ལས་གསང་བ་འདི་བཤད་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཡུལ་དུ་
འགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །འགྲེལ་པར་སྐྱུལ་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་ཞེས་
པས་ཆོས་སྐྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མི་ཞེགས་ཏེ། སྐྱུལ་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་སྤྱི་ལོ་ཚད་གཞུང་དུ་མེད་ན་ཆོས་
སྐྱུའི་ཐོག་མ་ཚད་གཞུང་དུ་མེད་པར་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྐྱུར་གཤེགས་ཚད་དེ་
ཙམ་དུ་འདོད་ན། གང་ཟླ་གཞན་འཛང་རྒྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་སྟོན་དེ་འདུག་ཅེས་པ་སྤྱི་མ་
ལ་མཚུངས་པ་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་བཤད་ཟིན་པས་མི་མཚུངས་ལ། རང་རྒྱུད་
དུ་ཁས་སྤངས་ན་སྐྱུལ་སྐྱུར་གཤེགས་པའི་ཚད་དེ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
འཇུག །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་གཅིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མ་ནུམས་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོས་སངས་མ་རྒྱས་པ་དང་སངས་རྒྱ་རྒྱུའི་ཆོས་སྐྱུའང་སྟོན་དུ་ཐོབ་ཟིན་པ་གིན་ཏུ་འགལ་
ཞེས་པ་ནི་རྩ་བར་གསང་བ་འདི་བཤད་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་
གཉིས་བཟུང་ནས་གཞན་རོར་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ཆོས་སྐྱུའི་ཐོག་མ་ཚད་གཞུང་
དུ་མེད་པ་སྟོར་མ་ཤོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་
འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱི་ལོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིང་པོར་སྐྱུལ་སྐྱུའི་འཛང་རྒྱ་ཚུལ་
སྟོན་པའི་གྲངས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར་བཙམ་
ལུན་འདས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
འདིར་རྟུལ་གྱི་གྲངས་སྟོན་ཅེས་པའང་བཏགས་པ་མཐའ་གཞུང་གི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཚད་
མེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱུལ་སྐྱུའི་འཛང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཚད་མེད་ན་དེའི་རྒྱར་བྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱུ་
བརྟེས་པའི་དུས་ལ་ཚད་མེད་པ་འགོག་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་
གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཟྱི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་གིན་ཏུ་མད་པར་སྤྲང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེས་རྟག་ཏུ་བཞུགས། སྐྱུ་བ་ཕྱེད་ཐུགས་
རྗེའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ་མེད་

པས་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །དམིགས་པ་ཟད་པ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཉི་
མུག་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་སོགས་སོ། །
༡༩༡ གཞུང་དོན་མཐའ་ཕྱིན་བྱ་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གིས་རི་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཚུལ། །བརྗོད་བྱ་ཐུན་མོང་མེད་པར་བསྟན། རྗོད་བྱེད་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །
བརྩམས་པའི་དགོས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྟེན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལུགས་འདི་སོགས་ཏེ། ལུང་རི་བཞིན་ནི་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་དང་སྐྱར་བ་
དང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཤེར་བྱིན་དང་སྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་མན་ངག་རི་བཞིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པར། རི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་
གཏོགས་པར། བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པར་
བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་
མེད་དོ། །ཞེས་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་
གིས་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་རྣམས་དང་། བྱེད་བྱ་ཏུ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྐྱུས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡིན་ཞོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནི་སེམས་ཅམ་
པ་མན་ཆད་ཀྱི་དངོས་སྐྱབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དབུ་མ་པ་
རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མི་བརྗོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཀུན་མཐུན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་
ལུགས་འདིར་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན་ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་
དབང་ལྷག་གི་ཞེས་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་གསལ་པའི་ཀུན་རྫོང་མ་བསྐྱུག་ཅིག །ཅེས་དང་།
བུམ་པ་སྐྱུམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་
ཀུན་རྫོང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིག་པའི་ཚུལ་འདི་ཡང་སྐྱར་བྱེད་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ན་

མེད་ཅེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཅེས་པ་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་དོན་དམ་དེ་ཉིད་ལུགས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་འགོག་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཅེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་དུ་བཞག་པ་ནི་རིགས་པས་དབྱད་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གཞན་གྱི་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །གཞན་གྱི་མ་བྱས་གང་ཡིན་དེ། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། །ཅེས་པ་དངས་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལུང་འདིའི་དོན་ལ་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་དོན་དམ་དུ་འཛོག་ཚུལ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པར་འདོད་པ་འགྲེལ་པ་འདིས་བཀག་པར་འཆད་དགོས་ལ་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་གཞི་རྒྱལ་ཕྱན་དང་། ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཅེས་པར་འཆད་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ལ་འདིར་དེས་ན་རང་གི་ལུགས་འདི་སེམས་ཙམ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་འཕགས་པ་ལྟའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་དབུ་མ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ནི་ཚད་མར་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་པས་དེ་ལ་ཟུར་ཟ་བ་མིན་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་དང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལུགས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟངས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཛད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནི་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཟུར་ཟ་བ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཅེས་པ་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་སོ་སོར་སོང་བས་དཔེ་དོན་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།

གཞུང་འོག་མའི་སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་འགྲོ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་གཞན་སྤྱི་བཤོད་དང་། ལུགས་བཟང་རྒྱུ་
འཛུགས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྟན་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བཅུམས། །དེས་ན་གཞན་
གཞུང་དོར་བར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་སྤྱི་བཤོགས་ཏེ། འབྲེལ་པར། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉིན་དང་།
ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟིན་པར་
གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཛིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་ཞེས་གསུངས་སོ། །
འདིས་ནི་རྩོམ་ཆེས་ལྷ་སྤྱི་བཤོགས་པ་སྤྱི་བཤོགས་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྤྱི་བཤོགས་པ་ལྷ་སྤྱི་བཤོགས་
དུ་ལོ་དུག་བརྒྱུ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་སྤྱོད་སྤྱི་བཤོགས་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། ལྷ་སྤྱི་བཤོགས་པ་བརྒྱུ་
སོང་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བྱོན། དེ་ཉིད་ལོ་བརྒྱུད་དང་ལྷ་སྤྱི་བཤོགས་པའི་སྤྱོད་ཆེད་
མཛུགས་གི་སྤྱོད་པ་དབྱིག་གཉིན་ཡིན་ལ་དེའི་སྤྱོད་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་
ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་འདིའི་དུས་སུ་བསྟན་བཅོས་མཛད་ནས་གཞན་དུ་བྱོན་ཟིན་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཆོས་སྦྱོང་ཞེས་པ་དང་། བཞི་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་སྤྱི་བཤོགས་སྦྱོང་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཆོས་སྦྱོང་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་ཡིན་ལ། དེས་ན་པིར་ཕ་པ་སེམས་
ཙམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཅིང་པོ་དག་སྤྱོད་པ་ནི་རྩེ་སྤྱོད་པས་བཀག་ཟིན་ལ། མཐས་གྲུབ་ཁ་ཅིག་
སྦྱོན་སྤྱོད་པར་འདོད་ནས་ཆོས་སྦྱོང་ཞེས་པ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་པས་མཐས་
ཆོས་སྦྱོང་ཞེས་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་དང་མི་
མཐུན་ཅེས་རྩེ་སྤྱོད་པས་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པས།
པིར་ཕ་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་དགོས་ན། ལན་གཅིག་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བ་དེ་
སངས་རྒྱུས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པས་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤྱི་བཤོགས་
བཤད་པའི་ཆོས་སྦྱོང་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཀྱང་པིར་ཕ་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཐོབ་པའི་རྩེས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་
ཀྱི་མཚན་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཞེས་རྩེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སོགས་སོ། །^{༡༥} མཇུག་གི་དོན།

གསུམ་ (བཞི་) བ་བསྐྱར་བ་མཐར་ཐྱིན་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུམ་བྱེད་གང་གིས་བརྩམས་པ། སྐྱར་བྱེད་གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་སོགས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་འདི་པ་ཆབ་ལོ་ཙྰ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ལབ་ནས་དེའི་སློབ་མའི་མཆོག་དབུས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕྱ་ཏོ་བ་དང་ཞང་ཐང་སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་གཉིས། གཙང་དུ་གཙང་པ་སེར་པོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། བཀའ་བབས་བཞི་ལས་རིམ་པར་བརྒྱད་ནས་དེང་སང་གི་བར་དུ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་དོ། །

མཇུག་ཅད།

ནམ་དབྱེད་ལྟ་ཡི་ཐིག་ལའི་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་། གཟུངས་སློབས་ཏིང་འཛིན་བྱ་བའི་འོད་ཁྱིམ་ཅན། སྒྲིང་རྗེའི་རི་དྲགས་མཚན་མས་ལེགས་སྒྲིས་པའི། སློབ་འེ་ལྷ་བ་མཆུངས་མེད་གྲགས་པ་ལས། ལེགས་གསུང་དཀར་བསིལ་བདུད་རྩི་འཛག་པ་ཡིས། །ལྟ་ངན་མཚན་མའི་སྒྲིག་རུམ་སེལ་བ་དང་། རྩབ་བསྟན་གངས་ཀྱི་རི་འོས་གསལ་བ་དང་། །འཁྲུག་གཞུང་བཟང་གྲུ་མཉེད་འབྱེད་པར་མཛད། སློན་དུས་རིགས་པའི་མདངས་བཀྲ་མ་བྱ་དང་། །བརྒྱད་པའི་བཀའ་བབས་ཐང་སག་པ་ལ་སོགས། མ་ཞོར་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས། །འགྲོ་མང་འཆི་མེད་གནས་སུ་བཀྱི་ཞེས་ཐོས། རྒྱལ་འདི་འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་པའི་མཆོག་རྣམས་དང་། གངས་ཅན་འདིར་བྱོན་མཁས་ཤིང་གྲུབ་བརྟེས་རྣམས། སློན་རྒྱལ་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པ། །རྟོགས་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། རྩབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་དུས་ཀྱི་ལུབ་རིར་འཛིན། སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུའི་བྱ་འོད་ཤར་ནས་ཉེ། མི་མཁས་སློན་བྱའི་ཅ་ཅ་སློག་དུས་འདིར། རྣམ་གྲོལ་བདེ་བའི་ལམ་བཟང་སུ་ཡིས་རྟེད། །དེ་སྤྲད་རྒྱ་བོད་དམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་བརྩོན་པས་བསྐབས་པ་ལས། རྒྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ལྷ་བཆོས་པ་འདི། སློབ་གྲོས་ཤར་རིའི་རྩི་མོར་སྤར་ཡང་འཆར། །དེ་ཆེ་བརྩོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་སྤར་ཏེ། སློབ་གྲོས་གསལ་བའི་མིག་རས་ལེགས་ཐུན་ས། །ལེ་ལོའི་འཇུམ་པ་མེད་པར་ལྟ་བ་དེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་བཟང་ལས་སྒྲིས་

ཐམས་ཅད་གྱིས། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་གོག། །འགྲོ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤྲོན་གཅིག་
ལ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་། །བཙས་ཏེ་
ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག། །།དགེའོ།།

མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞུང་གི་འཆད་ཚུལ་དང་། བ་སྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་
པར་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བའི་གནད་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མཛད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །

གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ནི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་མཐའ་བྱུག་གི་ལྷ་བའི་
གནད་ལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་སྣང་སྟེ་འདི་ལྟར། ཏྲག་མཐའ་ལ་དབུ་མར་སྦྱ་བ་དང་། ཆད་མཐའ་
ལ་དབུ་མར་སྦྱ་བ་དང་། མཐའ་བྲལ་ལ་དབུ་མར་སྦྱ་བའོ། །
། ཏྲག་མཐའ་ལ་དབུ་མར་སྦྱ་བ།

ལྷགས་དང་པོ་ནི། མཁའ་རབ་དང་བྱུགས་རྩེ་ལུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་
དབང་ལྷག་ཀྱང་མཁའ་དོལ་བྱ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཞེད་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བདེན་པ་ཡང་
གཉིས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
ཀྱན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་བྱུང་བོ། །དེ་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་
ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་ལམ་དང་། སྦྱ་མ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་དུ་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་
གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆད་པའི་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བཅའ་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་བྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མིན་ལོ། །ཀྱན་རྫོབ་རང་སྟོང་ཡིན་པ་འདི་ལ་
དགོངས་ནས། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁའ་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་ཞབས་གྱི་རིག་ཆོགས་
རྣམས་ལས་ཀྱང་རང་སྟོང་མེད་དགག་ཆད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་དང་
བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྫོགས་པ་དང་གསལ་བོར་བསྟན་པ་ནི་མེད་དོ། །
ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁའ་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ཀྱན་བཏགས་དང་། སྦྱ་མ་དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་དགོངས་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མེད་པ་དང་། རྟུན་པ་སོགས་སུ་
སྟོན་པ་ནི་མིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེས་ལས། མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ནི། །བཏགས་པ་

ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་ཡིས་ནི། གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟན། །
 རྣམ་པར་དག་པ་བཞིར་བསྟན་ནས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །
 ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མིན་གྱི་ཀུན་བརྟག་གཞན་
 དབང་གི་ངོ་བོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
 དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་
 འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་པོ་ཆེའི་མདོ་
 ལས། སྟོང་གསུམ་དར་ཡུག་ཆེན་པོའི་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། དཔེ་དགྲ་དང་སྒྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ནི་
 ཏྲག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གཙང་བ་བདེ་བ་ཏྲག་པ་བདག་དམ་པའི་ཕ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདི་ཡང་། འཕགས་པ་
 གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོའི་མདོ་དང་། ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་ལེའུའི་མདོ་དང་། དཔལ་
 བྲང་སང་གའི་ར་རོའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་
 པར་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། ར་བོ་ཆེའི་མདོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་། གཙུག་ན་རིན་
 པོ་ཆེའི་མདོ་དང་། སོར་མོའི་བྲང་བའི་མདོ་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་
 པ་བཀའ་ཐ་མ་དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མ་སོགས་བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་། ཐོགས་
 མེད་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ་ཀྱི་དབུ་མ་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་
 སོགས་བསྟོད་ཆོགས་རྣམས་ལས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་རང་རང་གི་
 ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་གདོད་མ་ནས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་མིན་
 པས་གདོད་མ་ནས་བདེན་པ་དང་ཏྲག་པ་སོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བས་

དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་སུ། གང་ལ་གང་མེད་པ་
དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ། །
ཞེས་ཡང་དག་པ་ཅི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་གཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པ་
ཅི་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་དང་། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡོད་པ་
ཡང་ཡོད་པར་མེད་པ་ཡང་མེད་པར་ཡང་དག་པར་ཅི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་གཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ། ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བ་བྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་པ་བསྟན་པའི་
སྟོང་པོ་དམ་པ་ཡིན་གྱི། རང་སྟོང་ཙམ་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དག་གིས་ནི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །
ལུགས་གཉིས་པ། ཆད་མཐའ་ལ་དབུ་མར་སྒྲ་བ།

ལུགས་གཉིས་པ་ནི། ལེགས་པར་དབྱེད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཞིང་སྟོང་རྗེ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་ཀྱིས་
མཛེས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དབུ་མ་རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་
བཤད་དང་། རྒྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་སྒར་བྱོན་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་དབུ་
མ་ཐལ་འཇུར་བའི་གནད་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་འཛིག་ཚུལ་དང་
གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་སྒྲུང་བ་ལ། འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་རག་རིམ་ཙམ་ཞིག་བཞེད་ན།
དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་བཞག་དང་། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་
པའི་དོན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
ལས་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་འབྲུང་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྤིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་གཤེས་ཏེ། ཡུལ་རྣམས་དེའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། ཡུལ་
ལ་བདག་མེད་མཐོང་ནས་ནི། སྤིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འཇུར། ཟེས་དང་། ཡང་གཏི་མུག་
བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པར་འཇུར་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་བས་གཏི་མུག་

འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དབུ་མའི་དགག་བྱ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སུན་ཕྱུང་དགོས་པས། བདེན་པའི་ཚད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་དག་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པས། དགག་བྱ་མིན་པར་བཞེད་དོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དགག་བྱ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་བ་ནི། བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་དགག་བྱ་སྒྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་བྱར་མི་འདོད་པས་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་གནད་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་དེ། དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་པའི་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐའ་ཐུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་ཐུག་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཀག་ཟིན་ནས་བདེན་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་དགག་བྱ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མའི་དགག་བྱ་ནི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེས་བདེན་པར་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་གཤེད་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །ཅེས་སོགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བུལ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོས་མཐའ་བཞི་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན་དེའི་དོན་ནི། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བྱ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མེད་དགོས་ཤིང་། མེད་པ་མིན་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་

མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དབུ་མའི་ལྷ་བར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་གི་ལྷ་བ་དང་མཚུངས་
 པས། བདེན་པ་བཀག་ཟིན་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ནར་བཟུང་བ་ནི་གནས་ལུགས་
 རྟགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན་བདེན་འཛིན་གཉིས་མིན་
 པའི་རྟག་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། རྟག་པས་གང་བཟུང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དགག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟག་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་པར་
 འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་རྣམ་བཞག་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྣང་
 དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་གྱིས་འདིར་དེ་ཁས་མི་ལེན་པས་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་ཐ་སྣང་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་ལྷ་སྒྱིན་ནོ་འདི་ནི་ལྷ་སྒྱིན་གྱི་ན་བའོ་ཞེས་སོགས་ཐ་སྣང་
 བཏགས་པའི་ཆོན། ཐ་སྣང་དེའི་དབང་གིས་ལྷ་སྒྱིན་དང་། ལྷ་སྒྱིན་གྱི་ན་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་
 འཛོག་གི་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཛོག་བྱེད་མེད་པ་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཐ་
 སྣང་དེས་བཏགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་བཅའ་བའི་ཆོ་མ་རྟེན་གྱང་ཐ་སྣང་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་སོགས་པ་འཛོག་ཅེས་པ་ནི་ལུགས་འདི་པའི་བྱམ་མོང་མིན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནང་
 ཆོན་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་གྱང་ལས་འབྲས་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། ལས་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་
 འགག་པས་ལས་དེ་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡང་མི་འགོ་ན་ལས་འགག་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པ་དེས་
 འབྲས་བུ་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་བྱེད་བྱས་སྒྲུབ་པས་ལས་འགག་པ་ན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་མི་ཟ་སྐྱེ་
 ཞིང་དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་ཆགས་བཞག་ནས་བག་
 ཆགས་དེས་ལས་འབྲས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ལས་འབྲས་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་བཀག་ནས་འདིར་ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་
 བསྐྱེད་ནས་དེས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱམ་མོང་མིན་པའི་གནད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཐོར་གང་
 གི་གོ་ས་ན་རིགས་དུག་གིས་རྒྱ་དང་། རྣག་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་སྣང་དུག་འབྱུང་བའི་ཆོ་
 མིག་ཤེས་དེ་དག་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པས་རྒྱའི་རྣམ་ཆ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་
 པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཆ་ཡོད་པའང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་འབྲོས་པའི་དོན་ལ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན། བདག་གཉིས་
ཀྱི་ངོས་འཛིན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར། གུན་གཞི་དང་རང་རིག་མི་འདོད་
པས་བྱེད་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ལྔ་ལས།

དང་པོ་ནི། དབྱུག་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་
འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་མ་དག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ནི་འཇུག་པའི་རང་འགྲུལ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་
བར་གསུངས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ཆའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་སྒྲན་འབྱེད་གྱིས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཏུ་
འདོད་ཅིང་། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་འཛིན་སྣོན་སྒྲེས་གྱིས་རང་སྣོན་སྣུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ལུལ་ནི་ར་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། འཛིན་སྣངས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས།

དང་པོ་ནི་གང་ཟག་གྲང་ཡིན་ཞིང་། བདག་གྲང་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་དབང་དུ་གྱུབ་པ་
ཞིག་ཡིད་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་
བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཤིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྟོགས་བྱ་མེད་བས་ལྟ་བུ་ལ་
བྱུང་བར་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་རྣམ་མི་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བར་མེད་པར་འབྱུང་རོ་སྟམ་
ན། གོམས་པ་ཡུན་རིང་གྲུང་དང་སྟིང་རྩེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟུང་པའི་གྲོགས་ཀྱི་བྱུང་
བར་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་རྣམ་མི་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བར་གྲུང་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་
ཡང་སྤར་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལས་ལྷག་པའམ་གཞན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མེད་དོ། །སྟོང་
བའི་བྱུང་བར་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་བདེན་འཛིན་མ་
ལུས་པར་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདེན་འཛིན་མ་
སྤངས་པས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཁོར་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་ས་

བོན་དང་བཅས་པ་མ་བཅོམ་གྱི་བར་དུ། ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་མི་སྤྲིད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་བའི་མ་
 མཐའི་ས་མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་
 ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱ་འཛིག་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱ་འཛིན་ཆེན་པོ་དགྲར་བྱས་ནས་ས་
 གཉིས་པ་སོགས་སྒྲོམ་ལམ་དགུས་སྒྲོང་བའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྒྱ་
 དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ཡོད་ལ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བདེན་
 འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཅམ་ཡང་སྤོང་མི་རུས་ལ། མངོན་པ་
 བྱས་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ཅམ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 སྒྱུད་འཇུག་ལས། བསྟན་ཅུ་དགེ་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་སྤོང་ཉིད་བསྒྲོམ་
 པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ལྟ་བུ་པོ་ཡང་གང་ཟག་འདི་ལ་སྤྱར་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །
 བཞི་པ་ནི། དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་། ལྷོ་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་
 ལ། འགའ་ཞིག་ལྷོ་དོན་ཁས་མི་ལེན་པར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའང་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་དག་ནི་
 ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་
 འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིག་ཤེས་
 པས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ལྷོ་དོན་དང་ཤེས་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་
 སྤོང་པར་གསུངས་པར་མཚུངས་ཤིང་མངོན་པ་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་བྱ་དགོས་པས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྙད་བཏག་པའི་བཏག་དོན་ཡོད་ཚུལ་དབྱེད་ན་མི་
 རྟོག་པར་མཚུངས་ལ་དེ་ལྟར་ནའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པར་འཛིག་པའང་བྱུང་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་
 བྱ་དགོས་ཏེ། རང་སྤྱེ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་
 དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པར་གདོན་མི་
 ཟ་བར་བྱ་དགོས་པས་འདི་དག་གྱ་ཕྱ་མོ་ནས་འགོག་པ་འདི་ལ་སྤྱག་གོ། །དེས་ན་ལེགས་ལྡན་

འབྲེད་ལ་སོགས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཁས་སྤངས་པས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་སྤངས་དགོས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཁས་སྤངས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པའི་
 དོན་མེད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྲུང་བགས་པར་བྱ་བ་
 རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་གསལ་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རང་
 རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཁས་ལེན་པ་མེད་པ་
 བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

། ལྷ་གསལ་གསུམ་པ་ནི།

ལྷ་གསལ་གསུམ་པ་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བྱུང་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རྟོག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
 པ་གསང་སྤྱི་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་དང་། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་འགན་ལྷ་དང་བྲལ་བ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡལ་སྤྱོད་རྣམས་དང་།
 རྒྱུབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་མར་པ་དང་། མི་ལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཆེན་རྣམས་
 དང་། མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་སྒྲོལ་འབྲེད་ལོ་རྩེ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་དང་། དེའི་དངོས་སྒྲོབ་
 ཞང་ཐང་སྐལ་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་བྱ་བྱང་ཚུབ་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
 དེའི་རྗེས་འབྱུང་གཟད་པ་རིང་མོ་དང་། རྟོགས་པ་ནང་ནས་རྟོགས་པས་རེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་
 རང་དབང་དུ་འཆད་པ་ལྟེ་སྒྲོམ་ཤེས་རབ་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྤྱོད་པ་ལྟེ་ལྷ་ས་སྐྱ་པའི་
 མཁས་པ་གཡག་གཞོན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱོན་པའི་བོད་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་
 ལྷ་བ་རང་གིས་བསྒྲོམ་ཞིང་། གཞན་ལ་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་མགིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་
 འདི་ལྷ་ས་གསུང་སྟེ། དབུ་མའི་དོན་ནི་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། མཐར་འཛིན་པ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་དགོས་ལ།
 དེ་ལ་ཐོག་མར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་གྱི་བདེན་པ་མ་བཀག་ན་མཐར་འཛིན་ཕྱི་མ་རྣམས་
 དགག་ཏུ་མེད་པས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་དགོས། འདིར་དགག་བྱ་རྒྱ་པ་ཡིན་ཞིང་
 འཁོར་བའི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་པས། གཞུང་རྣམས་ལས། དེའི་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་འགོག་

བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཀག་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་
 བ། དཔེར་ན་རྟ་ལ་ཞོན་པ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་ཡང་། གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་ལྟར་ཆད་
 པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་འཛིན་
 དང་གཉིས་མིན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་བཀག་དགོས་པས་མཐའ་བཞི་གང་དུ་ཡང་བཟུང་བའི་ཡུལ་མ་
 རྟེན་པས། དེར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། དཔུ་
 མའི་ལྷ་བ་འདིའི་ཞེས་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་གཅིག་བྱུང་ན་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་གང་དུ་བཟུང་
 ཡང་མཐར་འཛིན་ལས་མ་འདས་པས་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཅོང་ཁ་པའི་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་ཀར། དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་མིན་པའི་རྟོག་པ་
 དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པས་གང་བཟུང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དཔྱད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལློག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ་དགོངས་པར་སྣང་ངོ། །ལུགས་འདི་མཐའ་ཆོད་པའི་རིགས་
 པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་ཞིབ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། འོག་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 འཆད་དོ། །

། ལུགས་དང་པོ་ལ་ལུང་ལྷགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་རྩེད་ཆད་འཛིན་ལ།

དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རེ་མའའ་བས་དགག་པ་
 འདི་ལྟར་མཛད་དེ། འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་མིན་ལ། གྲུབ་
 མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་པོ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་གང་གི་ཡང་
 བཞེད་པ་མིན་པས། ཆོས་འདི་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་
 རྩེད་ཟད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱེད་བྲག་དུ་སྒྲུབ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དག་གིས་ནི་སྟོང་
 ཉིད་ཅས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཙམ་ལ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་
 དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་རྟག་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བདག་མེད་ལ། དེས་སྟོང་པའི་ལུང་པོ་ཆོས་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་མི་རྟག་སྟག་
 བསྐལ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། རྟག་སོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་རྩེད་

ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་སྒྲ་མ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་མཛོད་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་
བར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མའི་སྒྲིམ་བྱར་གྱུར་པ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་གཉིས་ལས། སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ།
རིགས་པས་དབྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིགས་པར་བྱ་བའི་སྟོང་
ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚས་ཀྱི་བདག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རེ་ཞིག་སྤངས་པས་སྒྲིམ་ཆེད་ནམས་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པ་ནམས་ཀྱིས་
ཀུན་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་དང་། བདག་དང་སྒྲིམ་བྱ་སོགས་ཡུལ་ལ་འོངས་སྟོང་པ་པོའི་རང་
བཞིན་བཀག་ནས་སྤངས་སོགས་ཚས་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། སྤངས་པོ་ཙམ་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་མེད་པར་ཁྱོད་བཞེད་
ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་ནམས་ལ་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་
ནམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟག་པའི་རྟག་མི་རྟག་ཡོད་མེད། སྒྲིམ་སྒྲིམ་སོགས་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྲིམ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་ཕྱན་
ཁྱོད་ཀྱིས་སྤངས་པོ་དེའང་། །སྒྲིམ་སྒྲིག་གྱུར་བ་ཡི། །གོང་ཁྱེད་མི་ལམ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྟོང་ཕྱན་
ནམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་
ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པས་དབྱེད་ནས་སྟོང་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གངས་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བརྟགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་མེད། རྟག་ཆད་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་སྟོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་ཆོག་
གི་ལམ་ནས་བརྟན་པར་མི་རྣམས་པ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་

ལྷ་པོའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྦྱུ་མ་ལྷ་པོ་
 འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་འདི་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གསུམ་པོ་འདི་
 ལས་གཞན་པའི་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ། དགག་བྱ་ཀྱང་རྫོབ་བཀག་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་
 ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་འང་
 ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སྟོང་གཞི་མ་གྲུབ་པས། སྟོང་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ལ།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
 པ་རྣམས་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཆོགས་དག་
 ལས་རང་སྟོང་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་ལ། བསྟོད་ཆོགས་ལས་གཞན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟོད་ཆོགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་
 ཆོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་དང་མཐུན་པར་སྦྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་
 མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྟོང་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་འདི་ནི་འཕགས་པ་གྲུ་གྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་། ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་
 བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་
 པ་མིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི་ཀྱུན་བརྟག །
 གཉིས་པ་ནི་གཞན་དབང་། གསུམ་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །དེ་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཞེད་དེ། དབུ་མ་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་
 ཀྱན་རྟག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་པར་མིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་
 དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་ཡང་མིན་མི་སྟོང་མིན། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
 ཐམས་ཅད་བཤད། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་
 དབང་དང་། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཞན་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་
 པའི་ཚུལ་འདི་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་དང་། ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་ཏེ།

468

ཅམ་རྣམ་བདེན་པས་བདེན་པར་ཁས་སྐྱབས་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་བརྟག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འོན་ཅི་ལྟར་སྒྲུལ་ན། རྩེ་བཙུན་གེས་བྱ་ཀུན་རིག་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལུགས་འདི་སེམས་ཅམ་
 པའི་ལྷ་བ་དྲག་ཤོས་དབུ་མར་ཕྱང་ཟད་མ་སྤེལ་པ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་ཏེ།
 གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ཟིན་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྷག་མ་ལུས་
 པའི་བྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་
 བྱིར་དང་། ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་དང་། བྱོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་རྣམས་ལ་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས། དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་སུ་ཁས་སྐྱབས་
 པའི་བྱིར་དང་། གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ཡང་། ཀུན་བརྟག་གཞན་
 དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །རྩེས་འབྲང་དག་ན་རེ།
 སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་སྒྲུ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་སྒྲུ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་
 དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་འདིར་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བདེན་པར་མེད་
 པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགལ་བ་ལྷག་པོ་ཁས་སྐྱབས་
 པ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མི་སྤྱད་པའི་བྱིར་ཏེ། གེས་པ་དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཞི་མཐུན་
 ཁས་སྐྱབས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཚད་མར་ཁས་སྐྱབས་པས།
 དབུ་མ་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན་ཡང་། འདི་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སྒྲ་སྒྲུབ་ལ་བཀའ་མ་ཁུས་པས་དེའི་གཞུང་
 ལུགས་འཁྱོག་པོར་བཤད་ནས། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒྱུར་བའི་བྱིར། སྒྲ་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་
 གཏན་ནས་མིན་ཏེ། ཅུ་བ་གེས་རབ་ལས། སྒྱེ་དང་གནས་དང་འཛིག་པ་དག །མ་གྲུབ་བྱིར་
 ན་འདུས་བྱས་མེད། །འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཅི་ལྟར་གྲུབ། །ཅིས་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་འདུས་བྱས་ཡང་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཅིའི་བྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིས་གསུངས་ལ། ཁྱོད་འདུས་མ་བྱས་ཡོངས་
 གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲོན་མེད་དེ། གཞུང་འདི་དང་། ཅོད་ལྷོག་ལས།
 གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྒྲོན་འདི་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་
 བ། །ང་ནི་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །ཅིས་པ་དང་། སྟོང་ངོ་ཞེས་གྱུར་མི་བཟོད་དེ། །ཞེས་སོགས་

མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། མཉམ་བཞག་ལ་སྒྲོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་གྱི་རྗེས་
 ཐོབ་ཤན་འབྱེད་གནས་སྐབས་མིན་ནོ། །མཉམ་བཞག་ལ་སྒྲོའི་དོན་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་དོར་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་པར་མི་སྣང་ཞིང་། ཡོད་
 མེད་སོགས་མཐའ་བཞི་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོའི་
 འཛིན་སྐྱེད་འཆད་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་གྱི་དོན་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཡུལ་གྱི་གནས་
 ཡུགས་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ། འདི་ནི་བདེན་པར་གྱུབ། འདི་ནི་བདེན་པར་མ་གྱུབ་ཅས་སོ་སོར་
 འབྱེད་པའི་ཞེས་སྒྲོའོ། །དེ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདུས་མ་བྱས་མ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་མཉམ་
 བཞག་ལ་སྒྲོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་མ་གྱུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་
 ལ་སྒྲོའི་སྐབས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། འདོད་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མཆོན་ཉིད་སྒྲེ་
 གནས་འཛིག་གསུམ་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་འགོག་པ་དོན་མེད་དུ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ནི་འདུས་བྱས་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་
 ཞུགས་པ་ཤས་ཆེ་བས། འདུས་བྱས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་
 བས། འདུས་མ་བྱས་ལ་བདེན་འཛིན་ཆེས་རྒྱུད་བས་དེ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་
 པར་མ་གསུངས་པར། དགག་བྱ་འདུས་བྱས་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པས། དེ་བཀག་པའི་འདུས་མ་
 བྱས་བདེན་པར་མ་གྱུབ་ཅས་བསྐྱེད་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མྱོད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། དངོས་པོའི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་རྟོག་སེལ་འཇུག་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དངོས་མེད་གྱི་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་རྟོག་སེལ་འཇུག་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །རྩོད་སྒྲོག་གི་ལུང་དོན། མཉམ་བཞག་ལ་སྒྲོའི་སྐབས་ལ་སྒྱུར་ན་དབུ་མ་པས་དངོས་
 སྒྲུབ་པའི་རྩོད་པ་བསྒྲོག་པ་དེ་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་མིན་
 པར་ཁས་སྤངས་དགོས་པས་གང་པ་ལ་བྱུག་ཀྱང་ཕྱིར་ལྷོག་མི་ཤེས་པའོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་གནས་
 ཡུགས་བདེན་པར་གྱུབ་ཀྱང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་བདེན་པ་མི་སྣང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་
 རྗེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོའི་པ་བ་རྣམས་ཀྱང་དབུ་མ་པར་འདོད།

སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། བྱེད་རང་གི་
 འདོད་པ་དང་ནང་འགལ་བས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་མི་གྲུབ་པོ་ཞེས་སུན་ལྷུང་སྟེ་རྣམ་པར་འཛོགས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་བཏེགས་ནས་མགོ་བའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གནས་
 ཡུགས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ཡུགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་བདེན་པར་མི་སྦྱང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གང་དག་ཏུ་ལྟ་སྟེ་ཡུགས་སུ་འཆང་ཞིང་སྟོད་ལམ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁ་
 གཡར་བའི་སྒོ་རྩིང་དག་གིས་ས་རྩོག་ཉིས་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་
 བོ། རྩོད་ཐུན་གསལ་པ་རྒྱལ་མཆོག་གྱིས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེན། འོ་ན་ཡོད་པའི་
 མཐའ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པའི་ལམ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་བྱེད་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་མཐའ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་ནི་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་བྱེད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ཁོ་བོ་ཅག་
 གྲུན་རྩོད་ཏུ་རྩིང་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། གྲུན་རྩོད་ཏུ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ།
 དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་འདོད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་དབུ་མ་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་བདེན་པ་ལ། བྱང་མེད་པར་
 བདེན་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མི་བསྟུ་བ་ལ་བདེན་པར་བྱས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
 མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི། དགག་བྱ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབུ་
 མ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། བྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་བདེན་པ། རི་སྟོང་ཁས་ལེན་
 གྱི་བར་དུ་དབུ་མ་པར་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཡུགས་དང་པོ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་
 དང་བྲལ་བའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

ལྷགས་གཉིས་པ་ལ་ཁྱད་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཅུང་ཆད་བཞིན་པ།

༩ དེ་ནི་ཡུགས་གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཅུང་ཆད་བཞིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་སུན་ལྷུང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཀྱང་། རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆེ་མ་རྟོག་པའི་བདེན་
 པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་

དང་། སྟོང་ཉིད་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དབྱུ་མའི་གཞུང་ལུགས་
 ལས་འདས་ཏེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་
 གང་ཞེན། རི་སྟེང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་གདགས་པ་དང་ཡི་གེ་དང་། སྐད་དང་། བརྟ་བརྟན་
 པ་དག་གོ། འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་
 གྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་བདེན་གཉིས་ལས། ཡོད་མེད་དངོས་པོ་མཁྱེན་པ་
 ཡི། ཀུན་མཁྱེན་པས་གྱང་གང་མ་གཟིགས། འདི་ཡི་དངོས་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག། ཤིན་ཏུ་ཞིབ་
 པའི་ལྟ་བས་དཔྱད། ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་
 འདས་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྱང་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་རྒྱབ་
 ཅིང་། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། ཐལ་འབྱུང་བ་
 རྣམས་གྱང་འདི་དང་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་སྟེ། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྟུན་པ་མཐོང་
 བ་ཡིས། འདོས་རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འབྱུང་། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །
 མཐོང་བ་རྟུན་པའང་ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་གསུང་། ཞེས་དང་། སྟོང་འཕྲུག་ལས། དོན་དམ་
 སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་མཐོང་བ་ཡང་དག་
 པ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ནི་
 མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་བཙལ་ནས་མ་རྟེན་པའི་རིགས་ཤེས། རྟེན་དཔག་གི་
 དངོས་ཀྱི་བཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འོ་ན་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སྒྲུབ་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་བར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་
 འཛིག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན།
 དེ་ནི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་མེད་རྟོགས་པས། དེའི་ཡུལ་ལ་དོན་དམ་པར་
 འཛིག་པ་རྣམ་གྱངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཏགས་པ་བར་འཛིག་གོ། འདོགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི་བདེན་པ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་ནས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

བདག་པ་པའི་དགོས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཐོག་མར་འདི་ཉིད་རྟོགས་
 དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ནི། སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་
 གྱི་མཐའ་གང་རུང་དུ་གཟུང་བའི་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རིགས་པས་
 བདེན་པ་བཀག་ནས་བདེན་མེད་དུ་བཟུང་བའི་རྟོག་པའི་དངོས་ལུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་
 ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས།
 ལུལ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་ལུལ་པར་འདོད་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ནི་སྟོན་འཇུག་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་
 རྩེ་བ་ཉེས་མེད་དེ། །འཛིག་རྟོག་ལ་སྟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་དང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བལ་བ་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་
 པ་ལ་གཞིན་པ་མིན་པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུལ་ལ་འཛིག་རྟོག་གཞན་གྱིས་གཞིན་པ་མིན་ནོ། ། ཞེས་
 དང་། བདེན་གཉིས་ལས། དེ་བས་འདི་ནི་ཀྱན་རྩེ་བ་སྟེ། །ཡང་དག་པར་ན་སྤྱི་བ་མེད། །
 ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །
 བདེན་པ་བཀག་ཟིན་ནས་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་ཏུ་མི་རུང་བར་
 འདོད་པ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གནད་ཆེན་པོ་འཆུག་པ་སྟེ། མདོ་སྙེད་པ་ལས། ལུང་འདི་
 སྟོང་ཞེས་རྟོག་ན་འདྲ་བའི་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྟོན་སྟེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །
 ཅེས་དང་། །ལུལ་བར་མ་ལས། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོན་དོ། །
 གཟུགས་མི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ན་མཚན་མ་ལ་སྟོན་དོ། །ཞེས་སོགས་གཉིས་འཛིན་མཐའ་དག་
 དགག་བྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་དོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། གཟུགས་སོགས་
 ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ། །སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོང་
 ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཐའ་སོ་གཉིས་ལ་ཞེན་སྟོན་བཀག་ནས་བསྐྱེམས་
 པས་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བལ་བ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་དང་། འཕགས་མཚོག་གྲུ་རྒྱུབ་གྱིས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྷ་ཀྱན་
 དེས་པར་འབྱུང་བར་གསུང་། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་རྒྱུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །
 ཞེས་དང་། སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟོན་དོ། མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། །གཉིས་དང་གཉིས་

མིན་མི་བྱ་སྟེ། ཀྱན་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། ཀྱང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། དེ་ནི་ཁྱོད་གྱིས་
 ཤིན་ཏུ་སྦྱང། ཅེས་དང་། ཀྱང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 བའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། ཁོ་ཉི་དེ་ལ་ཐུག་འཚེལ་ལོ། ཞེས་དང་། དཔལ་
 ལྷན་ལྷ་བས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ནི་
 དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་དེའི་རང་གི་རོ་བོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ། དེ་ཉིད་
 ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མེད། མི་སྟོང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། མི་སྟོང་མ་ཡིན་སྟེ་མིན་ཅེས། དེ་ལ་
 སོགས་པ་བཅོམ་ལྷན་གསུངས། ཞེས་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ནས་
 སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་གཉིས་འཛིན་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་གསུངས་པར་མཐུན་ལོ། ཀྱལ་ཉི་
 རྒྱར་གྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན། སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བ་དགག་བྱར་གསུང་པ་ཡིན་གྱི།
 བདེན་པ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་དགག་བྱར་སྟོན་པ་མིན་ལོ། ཞེས་སྒྲ་བཅི། བསྟན་
 པའི་སྟོང་པོ་སྟོས་བྲལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བདུན་ཚིག་སྟོ་གོས་དང་བསོད་ནམས་རྒྱུད་བ་རྣམས་
 བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་ཀྱན་ཅེས་དང་། ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཅེས་དང་།
 ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་མང་ཚིག་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཉི། ཚོས་ཅན་ལ་བདེན་པར་
 བཟུང་བ་དང་། དེའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མཐར་འཛིན་བཞིའི་ནང་
 ནས་དང་པོ་གཅིག་ཤུར་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐར་འཛིན་བཞི་ཆར་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དུ་མང་
 ཚིག་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་ཅན་སོ་སོ་བའི་སྟོང་གི་མཐར་འཛིན་གཅིག་ཁོ་ན་དགག་བྱ་ཡིན་
 ན་མང་ཚིག་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་
 བཟུང་བ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་དགག་ཏུ་མི་རུང་བ་འདོད་པ་ནི་
 གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྦྱང་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་
 སུ་ཅ་ལྷུང་བཅུ་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་གསུང་པ་སོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་

མ་སྒྲོས་སོ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དོན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མིན། གྲུ་རྫོང་པ་ཏུ་མེད་པ་མིན།
 ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་མཆོན་
 ཉིད་པ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ཡིན་ལ། རྗེས་
 མཐུན་པ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་རྟོག་དགོས་
 ཤིང་། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གྲུ་རྫོང་པ་ཏུ་མེད་པ་མིན་ན་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་བུམ་པ་གྲུ་
 རྫོང་པ་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུ་རྫོང་པ་ཏུ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཆར་འས་
 གྲངས། འདོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རང་
 གྲུ་བྱ་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་
 གཙོ་བོར་བཀོད་པ་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །
 ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 ཅེས་སོགས་ལ་འཆད་པ་ནི། སྒྲོས་བྲལ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤར་བའི་གཏམ་སྟེ། སྒྲིར་འདུས་བྱས་རབ་
 ཏུ་མ་གྲུབ་པས། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཅི་ལྟར་གྲུབ། ཅེས་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །
 དངོས་མེད་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོ་
 དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་བཀག་པ་ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་ཅན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་བཀག་པར་ཡེ་
 ཤེས་སྟོང་པོ་གྲུ་ལས་བཏུས་པ་ལས་གསུངས་པས། དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་
 ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག །གལ་ཏེ་
 དེའི་དོན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མིན། གྲུ་རྫོང་པ་ཏུ་
 མེད་པ་མིན། ཅེས་སོགས་ལ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ནི་སྟུམ་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། གྲུ་རྫོང་པ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 ཀ་མིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་འབྲུག་ཞོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་
 པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་
 ཐམས་ཅད་འདི་ལ་ལན་གང་འདེབས་བཀའ་གྲོས་མཛོད་ཅིག །དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་དཔྱད་པའི་

གནས་སྐབས་སུ། དགག་པ་གཉིས་ནས་མ་གོ་བ་འདི་ལ་འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གལ་ཏེ་
 ཡོད་པ་སུན་སྒྲུབ་བས། ཅི་སྟེ་མེད་པ་པར་གྱུར་ན། ཇེ་སྒྲིབ་མེད་པ་སུན་སྒྲུབ་བས། ཅི་སྒྲིབ་
 ཡོད་པ་པར་མི་འགྱུར། ཅིས་ཆེད་དུ་གཏད་པའི་དགག་པ་གསུངས་པ་འདི་ཡང་དཔེ་པར་གྱིས་
 ཤིག། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ།
 རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་པ་བཏག་དབྱེད་མ་བྱས་པའི་ཆོག་རང་དགའ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་སུ་འཕངས་པ་ནི་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་བདུད་རིགས་ཀྱིས་བྱིན་
 ཀྱིས་སྒྲུབ་ནས་བཀྱེད་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་གིས་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བཏགས་
 དབྱེད་མ་བྱས་པར་རྟོག་པ་རང་དགའ་བཀག་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ། ལྟ་བུ་མཐར་
 ཐུག་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇེ་ཉིད་མཁས་པ་ཀུ་མ་ལ་གི་ལས་ལུང་དང་རིགས་པས་
 སུན་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དབྱུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་
 གྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ན། མཐར་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རེ་རེ་ནས་སུན་སྒྲུབ་སྟེ།
 མཐར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་སྒྲིབ་པའི་མཐའ་གང་ཡང་མ་རྟེན་པ་ཙམ་ལ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྟོན་ཙམ་ཞིག་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཇེ་གཉིས་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ནི། མཁས་པ་སྒྲུངས་
 པར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱང་བཏག་དབྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ཐབས་ལ་བསྒྲུབ་པའི་
 བདུད་ཀྱིས་ཟིན་པར་ངེས་སོ། ཇེས་ན་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་ནས། ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གྱི་སྒྲིབ་བྲལ་འགོག་པ་འདི་ནི། སྒྲིབ་དབྱུ་མ་པའི་འཇམ་དབྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ཡིན་གྱི། འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཇི་
 ལྟར་བསྟན་ན། ཇེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་ལས། ཁོ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་
 འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅེས་སྒྲིབ་པ་དབྱུ་མ་པས་བརྒྱུད་ནས་འཇམ་དབྱེད་ལ་ཞུས་པས།
 འཇམ་དབྱེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་དེ་ནི་ཐལ་རང་གང་གི་འདྲ་བ་མིན་ཅོད་ཞེས་གསུངས། ཇེ་ལ་རྣམ་
 ཐར་རྩོམ་པ་བོ་ན་རེ། ཇེའི་ཆོ་མཛེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཞང་ཐང་སག་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཡོད་
 མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་བྲིས་སྒྲུབ་ངོ་། ། ཐར་
 པ་དོན་གཉིས་རྟོག་དཔྱད་དང་ལུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་བག་ཟོན་མཛོད་ཅིག །གལ་ཏེ་སྟོང་

ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་འགོག་དགོས་ན། བདེན་པ་བཀག་ནས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་
བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། ཐོག་མར་བདེན་པ་མ་བཀག་ན། བདེན་སྟོང་དུ་ཞེན་པ་
དགག་ཏུ་མེད་པས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་སྐྱབ་དགོས་ལ། བདེན་པས་སྟོང་པ་ཙམ་རྟོགས་པའི་སྟོ་
ནི། བདེན་འཛིན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་འཛིན་པའི་སྟེར་རོ། །དེ་
མ་རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་
ནམས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་བར་ཡིན་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་ཁུང་བྱབ་ནམས་ལས།
ཀྱན་རྫོབ་གཅིག་ཤུར་མ་བཟླས་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་གསུངས་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ནམ་བཞག་རྒྱས་པར་ནི། གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་
པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ནམ་བཞག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་
ཐམས་ཅད་འདི་ནི་ལྷས་བྱིན་ནོ། །འདི་ནི་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་མིག་གོ་ཞེས་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྟད་བཏགས་
པ་ཐམས་ཅད། མིང་གི་ཐ་སྟད་དེའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་པ་འཛིན་བྱེད་གཞན་
མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་དོན་གཏན་མིན་ཏེ། ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཛིན་རྟོན་གནས་པ་ན་སྟེ་བ་དང་། འགག་པ་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཙན་གྱིས་འཛིན་
རྟོན་སྟག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་སྟེར། ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེའོ། །འགག་གོ་ཞེས་
གསུངས་ཀྱི། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལས་ཆོས་འགའ་ཡང་སྟེ་བ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་།
བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེན།
ཅི་སྟེད་འཛིན་རྟོན་གྱི་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་། རྟེན་དང་། བརྟེན་བཏགས་པ་དག་
གོ་ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། གནས་པ་འམ་སྟེ་འཛིན་ཡོད་མེད་དང་། །དམན་
པ་འམ་མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཙན། །སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟོན་བསྟན་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་
ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་གཞག་པར་གསུངས་པའི་དོན་
ལ་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། འཛིན་རྟོན་གྱི་ཐ་སྟད་གདགས་པ་ནི། འཛིན་རྟོན་གྱི་འཇུག་

བ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རྫོང་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མིན་ཏེ།
 དེ་ནི་འོག་ནས་བརྫོད་པའི་ཕྱིར་རོལ་ཞེས་འཛིན་ཏེན་པའི་སྟོང་ལ་སྦྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་གྱི། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་
 བོ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་བཞེན་དུ་བཞེད་དེ།
 འཇུག་པ་ལས། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་
 རྒྱུན་པ་ཡིན། ཅིས་དང་། འདི་ན་ཅི་ལྟར་སང་བཞེན་དེ་སྤྱིད་དུ། ཁམ་སང་དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་གསུམ་
 བོ་ཡོད། ཅིས་དང་། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར།
 དེ་བཞེན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་སྤང་
 བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྒྲིབ་ཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་
 དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པའོ། ཞེས་འཛིན་ཏེན་པའི་སྟོང་ལ་སྦྲང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་དང་།
 དེར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་བའི་ཆོན་མི་རྟེན་ཅིས་པའི་སྒྲ་ཙམ་སྒྲིམ་ཀྱང་དོན་ལ་བཅའ་
 བས། རྟེན་པར་བྱས་འདུག་སྟེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རིགས་པས་བཏགས་ཤིང་
 དབྱེད་པའི་ཆོན། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་སྦྱར་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བཤམས་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བཤམས་
 བསྐྱེད་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བསའ་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རིགས་ངོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། ཐ་
 སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་གོ་བས་ཁོ་བོ་ནི་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིབ། བྱི་མ་ལྟར་ན་ཐ་
 སྙད་དུ་ལས་དང་འབྲས་སུ་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་
 བསའ་ཆེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚུས་བར་དུ་ཆོད་པའི་རི་པན་ཚུན་བཞེན་ནོ། འདོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་
 སྤང་ཀྱི་ཤིང་གི་ས་བོན་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཤིང་སྤོང་གཉིས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། དེ་ཡང་འདོད་
 བ། གང་ཕྱིར་འཛིན་ཏེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲ་བས་སྟུ། ཐ་སྙད་
 དུ་གཞན་སྒྲིམ་ཆེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཐ་སྙད་དུ་སྤང་ཀྱི་ཤིང་གི་ས་བོན་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཤིང་སྤོང་

གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཀོད་པ་འདི་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །རང་ལྟེ་དངོས་སྒྲུབ་དག་གིས་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཐོབ་བ་དང་། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་དང་།
 བྱེད་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དོས་ནས་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་
 མཉམ་པོ་ལ། ལྷ་མ་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་རེ་རེའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་
 དངོས་པོ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ལུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་གྱི།
 རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་གནས་སོ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། གུན་
 གཞི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་མཆུངས་ཏེ།
 གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མེད་ཀྱང་འདིར་རྒྱས་ཕྱིར། །ཞེས་
 འདོན་པ་བསྒྲུར་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མི་རིགས་པ་ཅི་
 ཞིག་བྱས་ནས་ཆད་པ་བཅད། དེས་ན་གུན་གཞི་སོགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མེད་ཀྱང་ལས་
 འགག་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་ཀྱང་། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ལས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་བཀོད་ཅིང་། ཅུ་ཤེ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ཐ་
 སྙད་དུ་གཞན་སྦྱེ་མེད་པའི་ཚུལ་གོ་ན། མི་གོ་བའི་དོན་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་གང་གར་ཆད་
 མར་བྱེད་པ་དག་གིས་འདི་མ་གོ་བར་སྒྲུབ་དོ། །ཞིབ་པར་གཞན་དུ་འཆད་ཅིང་དག་ལས་ཤེས་སོ། །
 ཡང་ཚུ་ཐོར་པ་གང་གི་གོ་ས་ན། རིགས་དུག་གི་མིག་ཤེས་དུག་གིས་བལྟས་པའི་ཆོ། མིག་ཤེས་
 དུག་པོ་མ་འབྲུལ་པར་མཆུངས་པས་དེའི་ཡུལ་དུག་པོ་ཡོད་མཆུངས་སུ་འདོད་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལུགས་ལས་འདས་ཤིང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་མིའི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ། མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་མ་འབྲུལ་བས། དེའི་ཡུལ་
 ཆུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་གཞན་ལྟ་འབྲུལ་བས། དེའི་ཡུལ་ལྟ་པོ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་
 ལྟོས་ནས་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མིག་
 ཤེས་དེ་ཉིད་མ་འབྲུལ་པས་དེའི་ཡུལ་རྣག་ཁྲག་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་ཡིན་
 ཅིང་། མིག་ཤེས་གཞན་ལྟ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 མིའི་མིག་ཤེས་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་བཞག་པར། སྤྱིར་མིའི་མིག་

ཤེས་ལུས་ལམ་མ་ལུས་ཞེན། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྒོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དོན་བཞག་མི་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་མ་ཟིན་ནམ། འོན་ཀྱང་དེར་སང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་མ་གོ་བས་ཐུབ་མཐའི་གནད་འཆུག་པར་སྒྲུབ་རོ། །དོན་འདི་ཉིད། རབ་པའི་དབང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཆུངས་པ། རྒྱུ་འབབ་སྒྲུབ་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྒོ་ཡང་། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་ན་མི་རྟོག་པའི་དོན་མེད་དོ། །དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་རི་ལྟར་འགལ་ན། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་གཅིག་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་རྩས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟ་བུའི་འོད་སྒྲུབ་གི་མིག་ཤེས་དང་། རྫོགས་ཀྱི་དེ་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་མ་ལུས་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཐོར་གང་ལ་རིགས་དྲུག་གི་མིག་ཤེས་དྲུག་གིས་བལྟས་ནས་རྒྱུ་ཐོར་གང་མི་ཁོ་ནས་བརྟུང་བའི་ཆོ་ན་མི་དེས་བརྟུང་རྩི་དང་རྣག་ཁྲག་སོགས་ཀྱི་རྩས་དྲུག་ཅར་བརྟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཐོར་གང་གི་གོ་ས་ན་རྩས་དྲུག་ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོག་བཅས་ཀྱི་དངོས་རྩས་སོ་སོ་བ་དྲུག་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་འདི་ནི་དབང་གིས་ཐུག་པ་དག་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཞིག་སྤྲུལ་བ་ལུས། རྩས་འབྲང་དག་སྟོན་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། རྒྱུ་ཐོར་གང་གི་གོ་ས་ན་བརྟུང་རྩི་ཐོར་གང་། རྣག་ཁྲག་ཐོར་གང་སོགས་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཀྱི། ཐོར་པ་གང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་དྲུག་གི་མིག་ཤེས་དྲུག་གིས་བལྟས་པའི་ཆོ། རྒྱུའི་རྩས་དྲུག་ཆ་དང་། བརྟུང་རྩིའི་རྩས་དྲུག་ཆ་སོགས་ཡོད་པར་སྤྲོའོ། །འདི་ནི་ཀྱི་ན་སྟེ། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་ཐོར་གང་དེ་མི་ཡིས་བརྟུང་བ་ན་རྩས་དྲུག་ཆར་བརྟུང་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་སོ་ན་གནས་ཤིང་། རྒྱུ་ཐོར་གང་བརྟུང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཉིས་པ་ལྟག་པོ་གནས་ཏེ། རྒྱུའི་རྩས་དྲུག་ཆ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཆོ་འགྲོ་བ་གཞན་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་པ་དང་མ་བལྟས་པ་གང་ཡིན་རུང་། མིག་ཤེས་དེའི་རོར་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་མ་དམིགས་ཤིང་དོན་དམ་པར་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་ལ། ཁྱོད་རྩས་དྲུག་ཅར་ཆང་བར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་འཛིན་ལྟག་པོ་བསྐྱབ་པའོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་མ་དབྱད་པའི་སྒོ་རོར་འཛིན་དགོས་ཞེས་པའི་འུད་གོག་མང་ཡང་དོན་ལ་རིགས་པས་དབྱད་ནས་འཛིན་པར་སྒྲུབ་བས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་

ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲོས་དོན་ལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དབྱེད་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་འཕགས་པ་སྤྲུལ་བྱེད་གོངས་པ་གཏན་མིན་ཏེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །ཞེས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིའི་ཉོན་མོངས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་ལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྒྲིས་དངོས་རྣམས་ལ། །ཡང་དག་པ་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲོ་བློས་ཤིན་ཏུ་བརྩིང་བའི་རྣམ་ཐར་ཏེ། གཞུང་དེས་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞུང་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་འཛིན་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། མ་རིག་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཀྱང་། བཞེ་བརྒྱ་པ་ལས། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་དོན་ནི་མིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ལ། མགོན་པོ་བླ་མས་པ་དང་སྤྲུལ་བྱེད་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྲང་སྟེ། གཉིས་ཆར་གྱིས་ཀྱང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བདུན་པོ། རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྔ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་ན་རྩ་ཤེ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །ཞེས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། རི་སྤྱིད་སྤངས་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་པའི་སྤངས་པོར་

འཛིན་པ་དང་། རྟོག་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྟོག་ཉིད་པའི་ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
 བསྟན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་པའི་རྣམ་
 ཤེས་དང་། མཛོན་ཏྲུག་རྒྱུ་ལས་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འཛིན་ཏྲུག་པ་
 དང་། བདེན་འཛིན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་ཏྲུག་རྣམས་དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། དེ་ནི་སྤྱི་
 པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་
 བཞིན་མིན། ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་ཏྲག་ཏུ་གནས། ཞེས་པའི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་རྣམ་དོན་གཅིག་ཏུ་
 རྟོག་ལ། དེའི་ངོས་འཛིན་རྒྱུད་སྒྲ་མར། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པར་འདོད། ཅེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ནི་སྤྱིད་དབང་
 མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིས་ཀྱི་བར་དུ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཁོན་ཡིན་
 ལ། དབང་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་ནས། མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པ་
 ཡིན་ན། གཟུང་རྟོག་དང་། ཡུལ་ཕན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་
 ཏྲུག་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྒྲིས་ཕྱིན་ཆད་བདེན་འཛིན་
 མེད་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་། དེ་ཁོན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་འཛིན་ཏྲུག་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་
 ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ལས། རྟོག་པ་ལས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟན་པའི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡོད་ལ། སྤྱི་མ་ལ་ཡང་
 ཡུལ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་
 ལས། ཚོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་བཤད་པ་མི་སྤྱང་ཞིང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་པས། ཚོས་
 ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཕན་གྱི་མི་ཤེས་པ་བཤད་པ་ནི། རྟོག་པ་
 བཏགས་པ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འགོ་བཤད་པ་དཀའོ། ཚོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་ཡང་སྤྱི་ལ་དཔག་སྟེ་ཤེས་ཅུས་ཤིང་།
 འོག་ཏུ་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། དེས་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ནི་
 ལྷ་སྒྲུབ་དང་བྱམས་པ་གཉིས་ཆར་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ནོ། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ།

སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད་
 པ་ཡིན་གྱི། བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཆོས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདི་ལྷར་ཁོ་བོ་ཙག་
 གུང་ཐ་སྟད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྷར་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་ཡང་སྤྱིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་དང་། དབང་པོའི་ཆོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་
 འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་གྱིས་རའོ་སྟམ་དུ་བཟུང་བའི་
 དམིགས་ཡུལ་གྱི་ར་ཙམ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་གྱང་དེ་ཉིད་ལུང་པོ་
 དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བཅལ་བའི་ཆོ་གཅིག་དང་གཞན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་
 གྱང་ར་ཙམ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷར་བཅལ་བའི་ཆོ་ར་ཙམ་
 ཉིད་གྱང་མེད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ར་ཙམ་ཐ་
 སྟད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྒྲ་མཚན་གྱིས་འགོག་པ་འཇམ།
 ཡང་ན་རང་ཉིད་གྱིས་འཇམ་པ་རྩ་འགྲེལ་མ་མཐོང་བར་བྱད་དེ། རི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་འཇིག་
 རྟེན་གྲགས་པའི་ལུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲུ་མཆེད་དུག་བརྟེན་ནས། །བདག་གྱང་ཉེ་
 བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅིས་དང་དེའི་འགྲེལ་པར། བདག་གྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟད་མི་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ལྷར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འདོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་དཔྱད་མཛོད་ཅིག །རྗེ་བརྩམས་ཤིང་བྱ་ཀུན་རིག་གི་ཞལ་སྒྲ་
 བས་གྱང་། རྒྱ་བའི་བཞེད་པ་ལ། ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འཛིན་ལྷན་སྒྲིམ་གྱིས་གཞི་མེད་ལ་
 རའོ་སྟམ་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ར་ཙམ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཞིང་། འཇམ་པ་རྩ་
 འགྲེལ་ལས་གྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ཁོ་བོ་ནི་འདི་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ར་ཙམ་
 དེ་ཉིད་ཐ་སྟད་དུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྒྲིམ་སྤྱིང་བ་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་རང་གི་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལ་
 ངས་ལས་བྱས་སོ། །ངས་འབྲས་སུ་སྤྱིང་ཞེས་ར་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་སུ་སྤྱིང་བ་པོར་
 སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་སུ་སྤྱིང་བ་པོ་གཅིག་དང་གཞན་གང་ཡིན།

484

ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་བཞི་ཆར་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་གྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་དང་པོ་ལ་དགོངས་པར་གསལ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞིབ་པར་ངག་ལས་ཤེས་པའམ་གཞན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྤྱང་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཆར་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་བའི་བྱུང་པར་མི་འདོད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྦྱར་པ་བྱུང་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཆོན་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་མཐུ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡང་མཛོན་ཞེན་བཀག། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་འདིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་དྲིས་ནས་འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། གྲུ་སྦྱུང་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་ཆོག་ལས། མཆོན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། དེ་ནི་ཆོང་བར་བསྟན་པ་ལགས། ཅིས་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བར། ལྷ་སྟེགས་གཞན་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་། གནས་མིན་སྒྲག་པས་མ་སྦྱངས་བ། ཞེས་དང་། ཟབ་མོ་ཁྱུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ། ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་འཇུག་འགྲེལ་ལས། མི་དམིགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་སྟོན་ལམ་དང་སྟིང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་དང་། ཆོག་གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི་སྦྱོར་མཆོན་མེད་བཞི་པོ་གང་

རུང་ཅིག་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་བདེན་པའི་
 མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་མཚན་མེད་བཞི་ཆར་རྟོགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར། གཞུགས་ནི་དབུ་བར་བརྟོན་པ་འདྲ། །
 ཞེས་སོགས་བདེན་པའི་མཚན་མེད་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མཚན་མེད་བཞི་
 ཆར་ཆང་བར་བསྟན། ཅས་པའི་དོན་ཡིན་པས། འདི་ཡང་ལྟ་བུ་འབྱུང་པར་ཡོད་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །
 ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་སྟེགས་གཞན་དང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཡིན་
 ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་འདུང་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ཡིན་པས། འདི་ཡང་ལྟ་བུ་ལ་
 བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཟབ་མོ་ཞེས་པ་ནི། མཐའ་བཞིའི་
 སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་ཏེ། བག་ཆགས་སད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟོགས་ལ། ཁུ་འཕྲིག་མེད་པ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་སྟེ་སྒྲིག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་
 པས། འདི་ཡང་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །ཁུ་འཕྲིག་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 འཇུག་པ་ལས། སོ་སའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ་
 ལྷང་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སྒྲོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་
 ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཅེས་སྟོང་ཉིད་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་
 ཉིད། ཅེས་པའི་སྟོང་ཉིད་སོགས་པ་ལ་ཆེར་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲོས་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་བདེན་པས་སྟོང་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
 པས་བྱུང་པར་གོ་བྱ་ཆེ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་
 པ་ཙམ་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཙམ་ལ་
 བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཐོས་པས་མིག་ནས་མཆི་མ་
 འཇུགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ་ལྷང་བ་ཙམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱིས་རིགས་སད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་
 ཅུས། ཉན་ཐོས་དག་བཙུམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་ནས་གྱང་

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་སད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བས་འདི་དག་གི་འགལ་སྤང་ཅི་ལྟར་བྱེད།
 འཇུག་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་
 དམིགས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་སྦྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ས་དང་པོ་
 མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། འདི་ཡང་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་
 པའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་དོན་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་འཆད་ན་ནི། དམིགས་
 པ་ཡང་བདེན་པ་ལ་འཆད་དགོས་པས། ཐ་སྙད་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་ཞེས་པ་དང་ཡང་
 འགལ་ཏེ། བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་
 གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་
 བསྟན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མིན་
 ཏེ། ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 ས་བཅུད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་སོགས་དང་། པར་ཕྱིན་དུག་གི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལ་མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་
 དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྗེ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་ནི། ཐེག་ཆེན་སྤུངས་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་
 བ་ཡིན་པས། འདི་ཡང་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་པ་རང་གི་
 ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྟོས་བྲལ་དང་། ཆོགས་
 གཉིས་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་སྤྲུག་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ནི།
 དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་ལས་གསལ་ཞིང་། དོན་འདི་ལ་གྲུ་སྦྱབ་ཡབ་སྤྲས་དང་། མགོན་པོ་
 བྱམས་པ་དགོངས་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྤང་ངོ་། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
 གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་པ་
 ཅམ་ཞིག་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཁོ་བོས་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཐའ་དང་པོ་
 བཀའ་པ་ནི་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། མཐའ་བཞི་ཆར་བཀའ་པ་ནི་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
 དག་ལུང་འདིའི་དོན་རྒྱབ་བྱ་བ་དེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཅིག་སྤྲུལ། རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དབང་པོ་རྩི་རྩལ་གོ་ལོག་པར་འདོད་
 དགོས་ཏེ། བསྐྱུས་བྱ་གཅིག་ཉིད་རྒྱབ་བྱེད་བསྐྱུས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྩི་བ་ཡིན་
 ཅིང་། རྒྱབ་བྱེད་རྒྱས་པ་དགོས་པ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིན་མེད་དེ།
 རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ། སྒར་བྱ་སྟོང་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། འོན་སྒར་བྱ་བ་དེན་འཛིན་གཅིག་ཉིད་ཉན་ཐོས་བརྩོན་འགྲུས་སྒྲུབ་བསམ་ཆོག་གསུམ་
 གྱིས་སྟོང་བར་རྒྱས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་མི་
 རྒྱས་པ་འདི་དང་མི་འགལ་ལམ། འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞད་གང་བྱ་བར་འོས་སོ། །ཉན་
 ཐོས་དག་བརྩོན་གྱིས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྒྲངས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་
 ཀྱི་བར་དུ་བདེན་འཛིན་མ་སྟོང་བར་འདོད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲངས་རྟོགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 རྣམས་ལ་སྒྲུབ་འདེབས་འབའ་ཞིག་སྟེ། རྟོགས་བྱ་སྟོང་ཉིད་གཅིག་སྒྲང་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ཁོ་ན་སྟོང་
 བར་མཆུངས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ཆོས་ཞེས། སྟོང་ཉིད་མདོར་སྐུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྟན་
 དུ་སྒྲོམ་པས་ཆོག་གཅིག་གིས་སྒྲང་བྱ་དེ་སྟོང་རྒྱས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་སྒྲང་བྱ་དེ་སྟོང་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་
 མདོར་སྐུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་དགོས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད། །དེས་ན་རན་པའི་ཐུན་པས་བྱུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དུན་
 པར་བྱའོ། །མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན། ལས་དང་། ཉན་
 མེད་པའི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པ་ལེན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དེ་ལས་རར་འཛིན་འབྱུང་།
 དེས་ལས་བསལ། །དེ་ལས་སྒྲིབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ཆར་ཁས་སྒྲངས་སོམས་ཤིག་
 །གཞན་ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བ་མི་སྟོན་ན། ཉན་ཐོས་དག་བརྩོན་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྒྲང་བྱ་གང་སྟོང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཞུས་ན་པེར་

ཐུལ་གྱིས་དབུ་བརྒྱུ་མཉམ་ནས་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཁ་ཅིག་དེའི་སྒྲོན་སྒྲོང་བར་འདོད་
ནས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམས་པ་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་གནས་ཏེ།
དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལས། ཉན་
ཐོས་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པར་འགྱུར་ངོ། །སྤྱི་མཐའ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་
བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གཉིས་འགོར་ལ། བྱི་མས་བརྩོན་འགྲུས་སྤྲད་ན་ཆོག་གསུམ་གྱིས་དགྲ་བཙུམས་
ཐོབ་ཅིང་། དེ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་པས་ཆོག་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་
སྤྲད་པ་འདེབས་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྲད་ངོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས་ས་དགྲ་དང་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་
དགྲ་སྤང་གཉིན་དུ་སྤྲད་པ་འདིར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ། དྲང་དོན་ཡིན་པས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནམ།
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་མི་
མཐུན་པས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཚན་གཞན་སྤྱི་རྒྱ་ཡོད་པས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྲད་པ་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ནམ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་རིལ་པོ་དྲང་དོན་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་ན། གསལ་བར་དབང་ལྷན་སྒྲོལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བྱི་མ་ལྟར་ན། སྒྲོལ་དཔོན་དབྱིག་
གཉིན་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཙམ་དུ་འགྲེལ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། གཞན་དུ་ན་རྒྱ་བོད་གང་ན་ཡང་
དེ་སྤྲད་དུ་སྤྲད་པ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ཟབ་མོ་ཤར་བྱིན་གྱི་སྤྲས་དོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་རིམ་པ་
མགོན་པོ་བྱམས་པས་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཙུན་འཛམ་བུའི་གྲིང་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པའི་
སྤྲོད་པོ་དྲང་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཙས་ཏེ། འདི་ནི་ཐུན་མོང་མིན་
པའི་གནད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོག་ཅིང་། སྤྲན་པོ་མ་བསྐྱེད་པ་ནམས་དེ་ལ་འཇུག་པ་བདེན་ཀྱང་།
མཁས་པར་སྒྲོམས་ཞིང་རྟོག་དབྱེད་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་འཇིགས་ཤིང་ཡང་བའི་གནས་སུ་མཐོང་བས་རྟོག་དབྱེད་ལྟན་པ་དག་གིས་བག་ཚེན་མཛོད་ཅིག །
གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་སྤྱི་བའི་གཞུང་ཡིན་ནམ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཅེས་དབྱེད་ན་
དབྱེད་མི་བཟོད་པས་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་དང་མི་མཐུན་
པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་ལ། གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་རྒྱ་མཚན་དེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་
འདོར་བར་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་གྱིས་འཇུག་པ་འདོར་འདོད་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྲད་ངོ། །

བཞི་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་སྤྲོད་གོས་ཤིང་། སྤྲོས་ཀྱང་རང་བཟོ་མིན་པ་ལུང་དང་མཐུན་པ་ཁྱེད་ལ་མེད་དོ། །ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་འང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེན་རྒྱན་ལྟར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་མེད་ལ། བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤྲོ་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྤྲོ་པས་འདི་ནི་གར་ཙོང་ཁ་པ་སྤྱོད་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཁོ་ནའི་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་ལ་དགག་སྤྱད་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མི་སྤྲོང་ཡང་། འགའ་ཞིག་འདི་ལ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པར་སྤྲང་བས། དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་ལས་འོས་མེད་པས་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་དམན་སོ་སྤྱོད་ཡིན་ནམ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྤྱོད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རོ་མཚར་ཆེ་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་སྤངས་པ་དེ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་ཤི་འཕོས་ནས་ཁམས་གང་དུ་སྤྱོད་སྟོན་དགོས་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་དེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་རིགས་པ་སྤྲོ་བ་པ་དེས་འབྱེན་བཞི་དང་། འགོག་པ། ཞི་བ། བྱ་ཅོམས། དེས་འབྱུང་བཞི་གང་ཡིན། ཞེས་དྲིས་ན་འཕགས་པ་རྟ་བུལ་གྱིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་འདི་གང་དུ་འགག། །ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དེ་ཉིད་གསུངས་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གི་རོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་འོག་ནས་ཀྱང་མི་ཐར་རོ། །སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུང་གི་དོན་གཏན་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་དུ་འཆད་ཅིང་། མྱེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་ཆོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་པའི་ལུང་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེའི་ཡང་སྤྱིད་ལེན་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱིད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཀྱན་གཞི་དང་། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་། བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་ཅེས་པ་ནི།

འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྒྲུར་བ་བཏབ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་
 ཞིག་འགྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་རྣམས་མ་བརྟགས་གཅིག་ཕུ་ཉམས་
 དགའ་བ། མ་ལུས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས།
 གལ་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ན། ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྦྱི་ཟེར། །དེ་བདེན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི། །
 རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །
 འདི་ལ་དབྱུང་བ་མི་འཇུག་གོ། ཀྱུན་རྫོབ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཞིན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རི་སྐད་བཤད་
 པའི་དབྱུང་པའི་གནས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས།
 འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་སངས་ཀེ་བཟང་པོས། མ་བརྟགས་གཅིག་ཕུར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུར་
 འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་ཞེས་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁྱད་གྲུབ་རྣམས་ལས། འདི་བཞིན་དུ་
 བཤད་པ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་འཛོག་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་
 ལ་ཡང་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱུན་གཞི་རིགས་པས་དབྱུང་
 བཟོད་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་སྤྱིར་ཀྱུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱུན་གཞི་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་།
 ཕྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་ལུགས་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན། རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ལ་བྱེད་དམ། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་
 ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་དམ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཛོག་བྱེད་ལ་བྱེད། དང་པོ་
 ལྟར་ན། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་དབུ་མ་པ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤོག་ཕུ་ཞེ་བརྒྱུད་པའི་ནང་
 འོགས་སུ། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་པའི་སྟོ་དུ་མ་ནས་
 འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་

དེ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག། གཤེགས་པ་ལྟར་ན། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་མངོན་པ་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
 ཡོད་མཉམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་པས། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། གསུམ་པ་
 ལྟར་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་འཛིག་བྱེད་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་དབྱུང་
 པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་གྱི་དགོས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཁས་ལེན་ན། རང་རྒྱུད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཁས་
 མི་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་མི་དགོས་ཞེས་འདོད་པ་ནི་དངོས་སྒྲ་བ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ཡང་
 ལུགས་མིན་ཏེ། དངོས་སྒྲ་བ་རྣམས་གྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 མང་དུ་བཀོད་པས། གཏན་ཚིག་དེ་དག་གིས་ཚོས་ཅན་སྤྱི་དང་། ཚོས་དངོས་མེད་དང་བསྐྱབ་བྱ་
 དེ་གཉིས་གྱི་ཚོགས་དོན་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་སྒྲ་དགོས་པ་ལ་སྒྲ་རྒྱ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་རྒྱུད་
 ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི། དབུ་མ་ཚིག་གསལ་ལས། རང་རྒྱུད་ཡོད་མེད་གྱི་དགག་སྐྱབ་
 མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་རྟོགས་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གསུངས་པར་སྤང་སྟེ། འདི་ལྟར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱངས་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནི་ནམ་ཡང་མི་
 སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས། དེ་ནི་རིགས་
 པ་མིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གྱི་སྒྲོན་བརྗོད་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཁྱེད་པས་སྒྲོན་སྤང་མཛད་པ་ནི།
 གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གཏན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་
 བས། གཏན་ལ་གྲགས་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གཏན་གྱིས་

སྒྲུལ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་དང་
 དཔེ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དག་དེས་གངས་ཅན་པས་བདག་
 རྒྱུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཡོད་པ་སྤྱིར་སྒྲུབ་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཁས་སྤངས་
 བྱེད་འགལ་བསྟན་པས་ཕ་རོལ་པོའི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཅུས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་དང་
 དཔེ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བསྟན་པས་ཀྱང་ལོག་
 རྟོག་མི་སྒྲོག་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་བརྗོད་པས་ཀྱང་མི་སྒྲོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །
 དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི། བད་གི་སྒྲུབ་མཆོད་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
 བྱས་ནས། དེ་སྐབས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་རིགས་པ་མིན་ཏེ། བད་གི་སྒྲུབ་མཆོད་རྣམས་
 བདག་ལས་སྒྲུབ་པ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་བདག་ལས་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་
 པའི་སྤྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བཞི་བརྒྱུ་པ་དང་ཚོད་བསྒྲོག་གི་ལུང་གཉིས་བྱངས་པ་ཡིན་པས།
 འདི་དག་གི་དོན། རང་རྒྱུད་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་
 སྤངས་པ་མེད་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ་ནི་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཤེས་
 བྱ་ཀྱན་རིག་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། བདག་སྒྲུབ་བཀག་ནས་གཞན་སྒྲུབ་པའི་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་སྒྲུབ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་གཞན་སྒྲུབ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་
 པའི་སྤྱིར། ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བདག་སྒྲུབ་མེད་པར་སྐབས་པའི་རང་རྒྱུད་ཡོད་མེད་ཚོད་
 པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་མི་འཐད་པར་སེམས་སོ། །དེས་ན་བད་གི་སྒྲུབ་མཆོད་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲུབ་
 བ་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པས། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་རྒྱུའི་བདག་
 ཉིད་ལས་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ན། གཏན་ཆོག་ས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་མི་དགོས་ཏེ།
 དེ་ལྷ་བུའི་ཉེས་པ་ནི་བདག་སྒྲུབ་མེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་གཏན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། ཅེས་པའི་དོན་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་
 ཆོག་ས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་གཞན་

494

གྱི་དོན་ལ་ཁྱེད་འདོད་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་རྟགས་གྱི་དོན་ལས་ལྷག་པ་བྱས་པ་མེད་པས། གཞན་གྲགས་གྱི་རྟགས་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོགས་བྱས། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པ་ནི། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པས་གདུལ་བྱ་མགོ་ཚེངས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱར་བ་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས། དངོས་པོ་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཙན་ལྷ་གུ་ལྷ་ལུའི་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ། བསྐྱབ་ཆོས་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་ཆོགས་པའི་ཆོགས་དོན་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྷར་ན་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གུ་སྦྱེ་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནང་གི་སྦྱེ་མཆོད་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོགས་མི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན། ཆོས་ཙན་སྐོལ་ཕྱི་སྐོལ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པས། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྦྱང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་བཀོད་པར་སྤང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་མིག་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་ཆོས་ཙན་དུ་བཟུང་ན་རྩོད་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། མིག་སོགས་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཙན་དུ་བཟུང་ན་ཕྱི་སྐོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བཀག་ནས། གལ་ཏེ་སྦྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྦྱ་ཙམ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་ཙམ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། སྦྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཆོས་ཙན་མིག་སོགས་ཉམས་པར། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མིག་སོགས་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་ཡིན་པས་དེའི་ངོར་མིག་སོགས་ཙམ་ཡང་མི་སྤང་རྟེ། མིག་སོགས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སློའི་ཉིད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་

ལྷ་ཡིག་ཚོགས་གསལ་ལས། འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ཁོ་ནར་
 དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདིས་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཉིད་དེ་ཅས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ཡིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་མིག་ཀྱན་རྫོང་པ་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་
 ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གི་སྐྱོན་ལྡན་པ་མེད་
 པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྐྱེའི་སྐྱེ་དང་མི་
 ཏག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་
 སྐྱེ་ནི་སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་། སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པར་སྐྱབ་པ་དག་གིས་ཀྱན་རྫོང་པ་པ་ལྷ་ཡིག་ཁས་མ་
 སྐྱབས་པ་ལ། རོན་དམ་པར་ཡང་མིན་པའི་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་ལ། དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤོག་བྱ་ཞེ་ལྷ་པ་དང་ཞེ་
 དྲུག་པའི་ནང་དུ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་བཤད་ཚུལ་ངོ་མཆར་བ་བྱས་
 འདུག་པ་ནི། དེས་ཉེ་བར་དབག་ན་འཆད་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲག་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་
 སྒྲུང་དོ། །ཟླ་བས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོན་སྤང་མཛད་པ་མི་
 སྒྲུང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་མ་གཟིགས་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
 རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྟན་ནི་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་དག་གི་སྐྱེའི་
 བདག་ཉིད་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དཔེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་འབྱུང་གི། ཆོས་
 ཅན་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དབག་པ་འབྱུང་བར་མི་རུང་
 དོ། །གཞན་ནི་མིན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་ལ་ཡང་སྐྱོ་མཚུངས་
 པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆོས་ཅན་དེ་ལྷ་ཡིག་གནས་པ་རྣམས་ནི་གཏན་ཆོག་གི་སོགས་པ་དེ་
 ལྷ་ཡིག་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་ན། ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་སེམས་པར་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱབས་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྷ་བས་ན། དེགས་པ་སྐྱབ་པ་ཡང་དེ་ལྷ་ཡིག་རྗེས་སུ་དབག་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་ན། སུ་ཞིག་
 འགོག་པར་འབྱུང་། འདི་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་འདིར་ནི་རྒྱ་མ་

བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་གཟིགས་མཛོད་ཅིག །དེས་ན་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་ནི།
འགྲེལ་པ་ཚོགས་གསལ་ལས། གསལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་ཡོད་པས། དེའི་ལུགས་བཞིན་རྒྱས་
པར་ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུ་བོར་གནས་པའི་
སྒྲོམ་བཛོད་པ་འདི་ལ་ན་བ་སྒྲག་སྟེ་ཉོན་ཅིག །

འདི་ལ་དམ་བཅའི་བྱད་པར། འཐད་པའི་བྱད་པར། བདེན་པ་གཉིས་གང་གི་སྟེང་དུ་
འབྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་བོ་ནི། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་དམ་
བཅའ་བཞི་པོ། དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་པོ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རང་
རྒྱད་པས་ནི་རང་རྒྱད་གྱི་དམ་བཅའ་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་
འདོད་པ་ནི་བྱད་པར་རོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་གྱི་བྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཙན་རྟོལ་བ་གཉིས་གྱི་
མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ། རྣ་རྟོལ་གྱིས་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔག་འདོད་ལྷགས་ནས།
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་རང་རྒྱད་གྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ། ཆོས་
ཙན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔག་འདོད་ལྷགས་པ་མེད་ཀྱང་ལྷོག་
ལྷོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མཐོང་ནས་རེ་ཞིག་དེར་དམ་བཅའ་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་
བཅའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཙན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་
བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞོད་པ་ནི་རང་རྒྱད་གྱི་འཐད་
པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། རྟོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། །ཅི་ཙམ་སྣང་བའི་ཆ་ཡོད་
པ། །དེ་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཆོས་ཙན་ཆོས་ལ་སོགས་པར་རྟོགས། །དེ་ཆོ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ། ལྷོག་ལྷོགས་གྱི་དམ་
བཅའ་ལ་ཁས་སྐྱེད་ནང་འགལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་བཛོད་ནས། ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་
གཏན་ཚིགས་མི་འགོད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་འཐད་པ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་བྱིར་བྱེད་
ཙག་གི་རྩོད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གིས་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།

ཁྱེས་པ་རོལ་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་གཏན་
 ཚིགས་དང་དཔེ་བཞོན་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདྲི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་རྩོད་པ་ནི་
 པ་རོལ་པོས་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བ་སྙད་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། བལ་རང་གི་བྱེད་པར་འབྱེད་པ་ནི་མིན་ཏེ།
 བ་སྙད་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་བལ་འགྱུར་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རང་གཤེད་ལ་འདྲེན་གྱིས་པར་བྱས་པ་ཡི། །སྙད་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་
 རྒྱུ་རུ་འགྱུར། །དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་འདྲིའི་ཡོན་ཏན་སྙད་དུ་རུང་བ་མིན་པ་རྟོགས་པ་
 གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་གཏོང་པའི་བྱེད་པར་གྱི་རྗེས་
 སུ་དཔགས་པ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། རུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། ཁྱེས་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ས་ད་
 པ་དཔོག་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལས། རུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་།
 །རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱར་ཤེས་བཞིན། །བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་ལྟར་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་
 དག་ལས་ཤེས། ཁྱེས་པའི་དོན་དུ་མཛད་པར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་པོ་བམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱི་
 གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་མིན་ན། རུ་
 བས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་སྐྱུ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
 སྤར་གྱི་མདོ་འགྲེལ་གཉིས་ལས་བྱེད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞང་ཐང་
 སག་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་གྱིས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་མིན་པས་རང་རྒྱུད་བྱས་
 ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རོང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། བ་སྙད་རྣམ་
 བཞག་ལ་བལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་ནི་འདྲིའི་ཁྱེས་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་
 པས་དོན་ལ་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་འོ། །དེས་ན་བལ་རང་གི་བྱེད་པར་ནི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་
 སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ལ་འཛིག་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། མཐའ་
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་འཐད་མི་འཐད་གྱི་དགག་རྒྱུ་བ་དངོས་སུ་གསུང་ཞིང་།

དེ་ཉིད་ཐ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་སྟོན་པའི་ཆོག་མཁན་སུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། ཕ་བ་
 ཤེས་པ་བ་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་
 པའི་སྐབས་གྱི་ཆོག་མཁན་སུ་བཅད་པ་རེ་དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོག་མཁན་
 ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ལྷ་གྲ་བདག་ལས་སྟེ་མི་སྟེ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་གྲ་བདག་ལས་
 སྟེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོག་མཁན་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་
 གྱི་གཏན་ཆོག་མཁན་རང་ལྷོག་ནས་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིག་ཐོར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་པར་
 མི་བྱའོ། །ལྷ་གྲ་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། ཐལ་འབྱུར་བས་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་གནད་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲ་སྣང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་འདི་
 ཉིད་བཀོད་པ་ཡིན་ལོ། །རང་རྒྱུད་མེད་ན་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་གྲ་བདག་ལས་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་
 པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་སོ་སྟུམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལྷ་གྲ་བདག་ལས་སྟེ་བ་ལ་ཁས་བླང་ནང་
 འགལ་མཐོང་བ་ན་ལྷ་གྲ་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྟེ་བ་ནི་རིགས་པ་སྟེ་བའི་
 ལུགས་ཡིན་ལ། འདིའི་ཕྱི་ཆོལ་ནི་རིགས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །རང་རྒྱུད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འབྱུར་གྱིས་ལོག་རྟོག་བཅོམ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོག་མཁན་མ་
 བཀོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྟེ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ནི། གཏན་ཆོག་མཁན་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །ཐལ་འབྱུར་བས་ལྷ་གྲ་བདག་ལས་སྟེ་མི་སྟེ་དཔྱོད་
 པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲ་སྣང་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་དེའི་ཆོ་དམ་བཅའ་དང་། ཐལ་
 འབྱུར་དང་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་བས་རྩོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 དེའི་ལན་དུ། ཐོང་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། དེའི་ཆོ་ལྷ་གྲའི་གནས་ལུགས་
 ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི། དམ་བཅའ་དང་། ཐལ་འབྱུར་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པ་མེད་
 པས་སྦྱོར་མེད་ལ། དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆོ་དེ་དག་སྣང་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
 པ་ནི་སྤྲ་མ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྟོ་གོས་ཀྱི་སྟེ་བོར་གསེར་གྱི་ཅོད་པན་བཞེན་དུ་
 བཅིངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས་ལྷ་གྲའི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་

ཚོ། ཐལ་འགྲུང་གི་གནས་ལུགས་ལ་མ་དབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་སུམ་ནི་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་
 པས། ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མདོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྐབས་སུ།
 རང་རྒྱུད་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་
 རང་རྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི་ལོག་རྟོག་ཞུགས་པའི་གཞི་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ཀྱང་། རྗེས་
 འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དབྱེད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟག་དབྱེད་མི་བྱེད་པར་འཛིན་པ་འདི་
 བྱིན་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་སོ། །ལུགས་གཉིས་པ་འདི་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྤར་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་གསུངས་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་སྤངས་པ་བྱས་པའི་དུས་སུ་མ་བྱུང་ལ། དུས་ཕྱིས་སྤྱོད་མ་དབྱེད་པས།
 མདོ་ཁམས་ནས་གདན་དྲངས་པའི་འཇམ་དབྱངས་དང་མཇལ་ཕྱིན་ཆད་དབུ་མའི་གནད་ལ་ཡང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་འདི་ཙམ་དང་། གསང་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནད་ལ་ཡང་།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རབ་རྒྱ་མང་པོ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་
 གི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པར་སྟོགས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 དུ་མཐོང་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷས་བསྟན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་དང་མཐུན་
 བ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མཚན་ཉིད་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་དེ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་
 ཀྱང་མཚོད་པར་འོས་ཤིང་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབ་ཐག་ཉེ་བ་ཡིན་ལ། མདོ་རྒྱུད་
 ཀྱི་གནད་དང་མི་མཐུན་ན་ཐབས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བདུད་ཡི་དམ་གྱི་གཟུགས་སུ་བརྟུན་ནས་ཚོས་ལོག་
 སྟོན་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས། འདི་སྐད་སྐྱེ་ལྷེ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་པ་མ་དང་། ཁྱོད་
 ཀྱི་བདུན་མེས་རྒྱུད་ཀྱི་བར་གྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། ཁང་ཆོ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱུས་འགྱུར་བའི་མིང་འདི་
 ཡིན། སྤྱངས་སྟོན་རྣམས་འབྱོར་ལྷན་པ་ཅི་འདྲ་འབྱུང་འགྱུར་ལ། ཁྱོད་སྟོན་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཡང་
 འདི་འདྲའི་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྐད་གང་ཐོས་སྟོན་སེམས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི། བདུད་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་ཤིང་སྟོན་ཆུང་རིག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་
 ལས་མང་དུ་གསུངས་པས་དབྱེད་དགོས་སོ། །

॥

གུག་ཀུམ་པ་མཐའ་བྱུང་ལྷུ་ལ་རང་གུག་ཀུམ་ཀྱང་ཆད།

༥ ད་ནི་ལུགས་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ། གཞུང་ལུགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟན་དོན། གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་བྱུང་། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བཞེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་འཆད་པ་ལ། གནས་ལུགས་བརྟན་པའི་སྟོང་
ངོས་བརྒྱུད་པ། བརྟན་བྱ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་
ལས།

དང་པོ་ནི། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་བརྟན་པའི་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ། བྱི་ནང་གི་
དངོས་པོར་སྦྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་གང་རུང་ལ་ཞུགས་པ་གྲུབ་མཐས་སྟོབས་སྦྱར་བ་གཅིག་དང་། གྲུབ་
མཐས་སྟོབས་བསྐྱར་བར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ།

དང་པོ་ལ་བྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐས་སྟོབས་སྦྱར་བ་རྣམས་ལ་ནི་དབུ་ཚད་ཀྱི་གཞུང་ལས་
བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་རྟོགས་སུན་ལྷུང་བ་ན་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འདོར་བ་
རྣམས་ནི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་བརྟན་པའི་སྟོང་ཡིན་ནོ། །རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྦྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
ཞུགས་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཕྱན་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་
གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུན་ལྷུང་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྷག་མ་
ལུས་པ་དེ་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ན། དེ་དག་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྷ་
བ་བརྟན་པའི་སྟོང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོར་སྦྲ་བ་རྣམས་ལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་པ་
ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་ནས་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བ་རྟོག་པ་དང་། རང་
རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་དེའི་འོག་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་སྦྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་
དགོས་པར་བཞེད་དེ། གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་པལ་ཆེ་བ་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །
གདུལ་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོམ་
ཚུལ་དམིགས་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྲིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟན་པས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། སྔ་སྟོན་དང་བྱི་
སྟོན་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་ནས་ཚུད་པ་བྱ་བ་ནི་དོན་མེད་དོ། །གདུལ་བྱ་གཉིས་པ་འདི་ནི། སོ་སོ་སྟེ་
པའི་དུས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། ཟབ་མོ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་འཛིགས་པ་

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་མ་གོ་ན་གཞུང་ལས་
བཤད་པའི་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས། གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག །ལམ་
དབུ་མ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག །འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྐྱུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་སྟེ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བར་
གསུང་པ་ལྟར་བཤད་ན། དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། དོན་དམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་
བ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་གོང་དུ། དབུ་མ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བ་སྟངས་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཡང་རིགས་
པས་དབྱེད་བཟོད་ནི་ཁས་ལེན་པ་མི་སྲིད་དོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་དབུ་མ་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བ་སྟངས་དུ་སྟངས་པ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཡང་།
རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་ནི་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། །དངོས་པོར་སྐྱུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བར་དང་པོ་ཉིད་ནས་དབུ་མ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་
བཞེད་པ་བཞེན་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་མ་བརྟགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །
མ་བརྟགས་པའི་དོན་ཡང་གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། བ་སྟངས་
པའི་ཚད་མས་མ་བརྟགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། བ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་རི་
ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་རྣམ་བཞག་སོ་སོར་བྱེད་ནས་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྐྱུ་
རབས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལའང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཞུང་
གི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། བ་སྟངས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་ས་ལུའི་སྐྱུ་གྲུ་སྐྱེ། བས་ཀྱི་སྐྱུ་
གྲུ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པར་དང་། མེ་ཚ་ཞིང་སྟེག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཚ་ཞིང་སྟེག་པ་མིན་པའི་བྱེད་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་གཉིས་བྱེད་པར་མེད་
པ་ནི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཤེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་འཛིག་རྟེན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་
བཞེན་འཛིག་པའི་དོན་ཡང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྟངས་པའི་འཛིག་རྟེན་རང་འགའ་བའི་སྟོ་
ལ་སྟངས་ཞིང་། སྟངས་པ་ལྟར་རྟེན་གྱི་བ་སྟངས་འདི་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་འདི་མིན་ནོ་ཞེས་བ་སྟངས་རི་
ལྟར་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་གྱི་སྐྱབས་བྱེད་མི་འཚོལ་བའོ། །དཔེར་

ན་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་སྤྱབ་བྱེད་ཅི་ལྟར་ཅེ་ན། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་
 སློལ་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱབ་བྱེད་གཞན་
 བདག་སྐྱེ་དང་། གཞན་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་པ་ན། དེ་དག་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་ཡོད་
 པས། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་མི་རྟེན་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་ལས་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་
 བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལའང་། སློལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་བ་ལས་སྤྱབ་བྱེད་གཞན་མེད་ལ། སྤྱབ་བྱེད་
 གཞན་བཙལ་བ་ན་ཕྱད་ནས་སྐྱེད་དམ། མ་ཕྱད་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ལས་རྟག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
 ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས། དངོས་སྤྱོད་བཟུངས་ཀྱིས་ཉེས་པ་བྱི་མ་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་ལས་འབྲས་
 ཀྱི་རྟེན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པའང་འདི་ལས་
 མ་འདས་པས། ཁོ་བོ་ནི་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་ཆོན་ལས་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་
 ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཁས་ལེན་པའི་དོན་མེད་དོ། །འདི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་
 དགོངས་པར་སོང་མ་སོང་སྐྱོ་མ་སྐྱོ་བཙན་གྱི་སྒྲོས་རྣམས་པོར་ནས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལ་གཟུ་
 པོར་གནས་པའི་བློས་དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་པོར་གང་ལ་མའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 བལྟས་པའི་ཆོ་ཆུ་ཡོད་དེ། ཆུ་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །རྣལ་ཞབས་མེད་དེ། རྣལ་ཞབས་མི་
 སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དུགས་ཀྱི་རྣལ་ཞབས་ཏུ་མཐོང་བའི་ཆོན་རྣལ་ཞབས་དེ་རི་ལྟར་ཡོད་སྟུང་
 བ། མིག་ཤེས་དེའི་དོར་རྣལ་ཞབས་ཡོད་ཅིང་། ཆུ་མེད་པ་ནི་སྤང་བ་དང་འདྲ་ལ། དེ་གཉིས་ལས་
 གཞན་པའི་ཤེས་པའི་དོར་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལ། རིགས་པས་དབྱེད་པའི་དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་
 པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བའི་དོན་དམ་
 མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱུར་གྱུར་པའི། །བདེན་པར་ཞེན་
 པ་བརྟོག་བྱ་ཡིན། །ཅིས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 ཅིས་པའི། །རི་སྤྱི་བྱི་རོལ་རྣམ་བཞགས་པས། །བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ནས། །སྤྱིད་

དུ་རབ་བྱུང་བྱིར། །ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་ན་
རང་བཞིན་ཡོད་དགོས་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཐ་སྟད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་པས་ལེན་
པ་མིན་པས་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མདོར་ན་གནས་ལུགས་ལ་དབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་ནི་སྟོ་
དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་པས། མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་གང་རུང་དུ་བཟུང་བས་
བཞི་པ་ཅིག་ཆར་དུ་བཀག་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། དེས་འཛོག་གི་རྒྱུ་ལ་དུ་སྟོས་པ་བཞི་ཆར་ཡང་འགོག་
པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་བྲལ་ནི། བདེན་འཛིན་ཅན་གྱི་
སྟོ་ལ་སྟོས་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་ཀྱང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ལ་སྟོས་
ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་འཕམ། དོན་དམ་པ་རྗེས་
མཐུན་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོ་སོའི་སྟེ་པོའི་གནས་སྐྱབས་
སུ། མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་དེས་འཛོག་དུ་བཀག་ནས་བསྟོམས་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
སྟོས་པའི་ཆོ། མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་འགགས་ནས་རྟོགས་བྱའི་ཆོས་ཉིད་དང་རྟོགས་
བྱེད་ཀྱི་སྟོ་གཉིས་སོ་སོར་མི་སྦྲང་བར། སྟོ་དེ་ཉིད་སྟོས་བྲལ་དང་དབྱེར་མེད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོ་ཡང་དོན་
དམ་བདེན་པ་འདིའོ་ཞེས་རྩད་ཟུང་བྱང་བཟུང་བར་བྱ་བ་མེད་དོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལས། མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་མཐོང་། མ་གཟིགས་པའི་
རྒྱུ་གྱིས་གཟིགས་ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། སྟོར་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་ཙམ་ལ་མང་དུ་ཡོད་དེ།
ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟད་བྱེད་དེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་བྱིར། །ཅེས་སོ། །སེམས་ཙམ་པས་ནི་གཟུང་འཛིན་
རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟད་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་
ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེའི་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཅེས་སོ། །དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས། བདེན་པས་སྟོང་པ་ཙམ་
ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟད་མཛད་པ་དང་། མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྟོས་པས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་

སྟོན་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཐུན་མོང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤར་ལྷར་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བྱི་མ་གཉིས་ཆར་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་དེ། ལུགས་འདི་ལ་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དང་། སྒྲོས་བྲལ་དང་། ཟུང་འཇུག་ཡིན་ན་མཐའ་བཞེ་ཆར་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་དམན་གྱིས་ཟུང་ཟུང་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལས་དབུ་མ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ལ། སྤར་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ། སྤོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་གཉིས།

དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྷར་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། མཐའ་བཞེད་སྒྲོས་པ་བྱི་མ་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཆོད་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དེ་ཉིད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་རྒྱ་ལྷས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཡང་རྒྱུད་སྤར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལེའུའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་ཅིང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྷར་དུ་གསུངས་པས་དེ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་སྤར་བར་བྱའོ། །རྒྱུད་སྤར་མན་ཡོན་གྱི་ལེའུའི་སྐབས། འཁོར་གསུམ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པས། བསྐྱུ་ན་འདི་ལྷར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་རྣམ་རྟོག་མཛོན་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཆགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས། བྱི་མ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་སོ། །ཉོན་སྒྲིབ་ནི་རྒྱུད་སྤར་

ངོས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་བྱང་བ་ནི་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་ཞིང་། གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
ཙུ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཛིག་པ་ལ་ནི་བྱམས་པ་དང་། གྲུ་སྐྱབ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་
ཏུ་སྒྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བོ་
བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། སྤང་བོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པས། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ལྟ་བའི་བྱང་པར་
མི་བཞེད་དོ། །སེམས་ཙམ་པས་ལྟ་བ་དེས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་
པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟ་བའི་བྱང་
པར་མི་བཞེད་དོ། །དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ། བྱམས་པ་དང་། གྲུ་སྐྱབ་གཉིས་ཆར་དགོངས་པ་
མཐུན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ། སྤང་བོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་དགོས་པས།
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་བའི་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཏགས་
པ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་མ་རྟོགས་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པས། དེ་གཉིས་ལ་
ཡང་ལྟ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་སྤང་བོ་ལ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། སྤང་བོ་བདེན་མེད་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར། གང་ཟག་བདེན་མེད་འཛིན་སྤངས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་སྒྲིམ་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་
པར་མེད་པ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས། བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་མི་རྒྱས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་

དོན་ནི། རང་གི་ཡུལ་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡུལ་སྐར་བཤད་པ་
 ལྷ་ར་གྱི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཤེས་པ་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོག་སྒྲོལ་ན་ཡང་ཡོད་ལ། དེའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། རྣམ་པ་
 མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ནི། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་
 དག་ལས། ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན། དེའི་ཆེ་བ་ནི་
 མཚན་འཛིན་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་བེལ་གྱི་གཞོན་པ་ནི།
 ས་བདུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་མཚན་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་
 བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇེ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་དང་། དེ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་བ་དང་། གྲུང་
 དང་། ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལཱའི་རྣམ་པ་ཤེས་ན། ལུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལྟ་
 བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ལོག་རྟོག་མི་འབྱུང་ངོ་། ཁོ་བོས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་ས་
 བཅུ་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་དང་། འཕགས་པ་ཁྲུ་སྐྱབ་གྱི་གསུང་གནད་གཅིག་ཏུ་གོ་ཞིང་
 དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་མཛད་པ་ནི་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་
 སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་འཆད་པས། སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་ཉན་རང་ལ་མེད་པར་གསུངས་ལ། འཕགས་
 མཆོག་ཁྲུ་སྐྱབ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་སྟེ་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པས་དེ་ཙམ་ལ་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྐྱ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ནི། གཞན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་སྐྱར་བ་ནི། རང་ལུགས་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་དག་ནི།
 རེ་རེ་བཞེན་དུ་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་རྣམས་དང་སྐྱར་བར་བྱ་དགོས་ཀྱང་། མང་བས་འཛིགས་ནས་
 འདིར་མ་སྒྲོས་ལ། ཉེ་བར་མཁོ་བ། རྣམ་གྲངས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་
 པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་གཉིས་ལུང་དང་སྐྱར་ན།

ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འོད་སྤང་གིས་
 ལྷས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ནི་རི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་གུང་སྤུའི།
 མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཙན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་བར་གྱུར་
 པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་གུང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ལྷ་བ་དེ་
 བྱི་གསོར་མི་རུང་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉི་མི་ལས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་མདོན་
 པར་ཆགས་གིང་གནས་ཏེ་འདུ་གཤམ་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་གཤམ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་།
 རྣམ་པར་གཤམ་པ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་མདོན་པར་ཆགས་གིང་གནས་ཏེ་འདུ་གཤམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྐད་པ་སྟེ། སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 དང་། འབྲུམ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་
 མ་འཛིན་ཅིག ཅེས་སོ། །ཆད་ལྷ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོང་ཏུ་མེད་པར་འཛིན་པས་མི་བྱུང་པའི་ལུང་ནི།
 ཏུ་སྐད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལགས་
 ཅ། ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེགས་
 ཀྱི་བྱ་ཆད་པར་ལྷ་བ་ནི། རྒྱ་མཆོན་གསུམ་གྱིས་ཆད་པར་ལྷ་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
 སོགས་པ་ཀུན་རྫོང་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་འགོག་པ་དང་། མེད་པའི་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཞེན་པ་
 དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་ཞེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་
 ཅ་གནད་ཀྱི་དོན་ནི། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་
 མའི་ལམ་རེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། ཐེག་དམན་ལ་ནི་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་
 ལས་གྲོལ། ཀུན་རྫོང་ཏུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྦྱར་བ་མི་འདེབས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་
 དགོས་པ་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་བཤད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེའི་སྟོང་དུ་ཡང་གནས་ལྷགས་རང་གི་
 རོ་བོ་ལ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་འཛིན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་བ་བྱུང་པར་ཙན་དང་།
 སེམས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་
 བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་བུག་པའི་ཆོ། ཆོས་དབྱིངས་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་རང་ལས་མ་
 གཡོས་བཞེན་དུ་ནམ་མཁའི་མཐས་བྱུང་པའི་སེམས་ཙན་ཀྱི་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་

བར་འགྲུར་རོ། །

མཆོག་ཏུ་དང་།

གང་གི་ལེགས་གསུང་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ཡིས། སློབ་གྲོས་རབ་རིབ་རྣམས་པར་སྦྱངས་ནས་
 བློ། གནས་ལུགས་དོན་ལ་ལྷ་བའི་མིག་སྒྲིབ་པ། བརྟེ་ཆེན་མེད་མ་དེ་ཡིས་ད་དུང་སྦྱངས། །
 འཕགས་ལུ་མཁས་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་བཞེ་ལ། རང་རང་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་
 འཛིན། གངས་ཅན་འདི་ན་ཐམས་ཅད་དབྱུང་པར། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་རྟག་ཆད་འདི་ལྟར་
 སྒྲུ། འགའ་ཞིག་རྟོགས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ནི། རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་བདེན་པར་
 གྲུབ་ཀྱང་ཀྱང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སློབ་ལ་མི་སྦྱང་ཞེས། སྒྲུབ་པའི་ཡང་རྣ་བའི་བདུད་
 ཅི་མིན། གཞན་དག་རང་རྒྱུད་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ཆེན་དང་། བོད་ལུ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་གཙོ་
 རྣམས་གྱིས། དབྱུང་པའི་གནད་རྣམས་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ཞེས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བ་
 འདེབས་ལ་བརྟོན། དོན་དམ་གནས་ལུགས་སྦྱོང་པའི་ཆད་མཐར་བཟུང་། གྲུ་སྒྲུབ་གཞུང་གི་
 ལུགས་བཟང་ལས་བྱུང་བའི། བརྟན་པའི་སྦྱོང་པོ་མཐའ་བཞེད་སྦྱོར་བྲལ་ལ། རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་
 ལྷ་བ་ཡིན་ཅེས་སྦྱོང། རིགས་པས་དབྱུང་པའི་དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་
 མཆོན་ཉིད་པར་འདོད་ཅིང་། གཉིས་འཛིན་མཛོན་ཞེན་མཐའ་དག་འགོགས་པ་ནི། ལོག་རྟོག་
 ཡིན་པས་ལུགས་འདི་སྦྱོང་ཞེས་ཟེར། བརྟན་ཀུན་རྫོབ་སློབ་ལས་མ་བཞག་པར། མིང་གིས་
 བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐུང་དམ་མ་ཐུང་པར། བསྐྱེད་ཅེས་
 རིགས་པས་དབྱུང་ཆེ་ལས་འབྲས་འདོད། དེའི་ཕྱིར་རང་སྤེའི་ལས་འབྲས་རྟོན་བཀག་ནས། །
 གཞན་སྤེའི་ཞིག་དངོས་ལས་འབྲས་རྟོན་དུ་བསྒྲུབ། དངོས་འཛིན་གཅིག་པར་བྱ་བའི་དངོས་
 གཅིག་ལ། དངོས་འཛིན་དུག་པོ་ལྷག་པར་བསྟན་པར་བྱེད། བྱམས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་གཉིས་པོ་
 མཐུན་པར་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྟོག་ལས་བྱུང་བར། གསུངས་པའི་འཁོར་གསུམ་
 རྣམས་པར་རྟོག་པ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་རྟོག་མེད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 བ་མཐའ་བཞི་ཡི། དང་པོ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཉིད་
 ཡིན་པའི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མེད་ཅེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་ལྟ་བ་དང་། །
 མེ་ཁྲུང་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི། ལྷ་བ་གཉིས་པོ་བྱུང་པར་མེད་སྒྲུ་ཞིང་། རྟོགས་པའི་

རྒྱལ་པ་ཉན་ཐོས་ལྷག་པར་འདོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སྤང་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ཅིག ཉན་ཐོས་རྟོགས་
 པས་ཆོ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོད་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་རྟོགས་པས་དེ་ཉིད་སྤྲོད་བ་ལ། བསྐྱལ་པ་གྲངས་
 མེད་གཉིས་ནི་དགོས་ཕྱིར་རོ། ཐེག་ཆེན་ས་ནི་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ། བེས་སྒྲིབ་སྤྲོད་བ་མི་
 སྤྲོད་སྒྲིབ་ནི། བྱམས་པའི་གཞུང་དང་འགལ་ཆོད་ཉིད་ནི། དྲང་དོན་ཡིན་ཅེས་ཀྱན་ལ་སྒྲོགས་
 པར་བྱེད། དུས་གསུམ་རྒྱལ་པའི་ལམ་གཅིག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི། སྤྲུལ་དོན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་
 བཀྲལ་བ་ལ། དྲང་དོན་ཡིན་ཅེས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབས་པ་བྱུང་། འདི་ལ་རྗེས་འཇུག་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་
 ཆེས་བྱེད། མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། བདེན་པ་མཛོན་སུམ་མཐོང་ནས་
 ཁམས་གསུམ་གྱི། ཉོན་མོངས་སྤྲོད་བ་ཡོད་ཅེས་གསང་མཐོང་སྒྲོགས། རྗེས་འཇུག་སྐྱེ་བོས་
 རྒྱན་ལྟར་རོམ་པར་བྱེད། གནས་ལུགས་དཔྱོད་ཆོད་བྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ནི། སྤྲང་དང་མི་སྤྲང་
 འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱུང་བ་ལ། དེ་དོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
 མ་རྟོགས་པར། གཞན་གྲགས་རྟགས་ལ་རང་རྒྱུད་གཏན་ཆོགས་བྱས། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱིས་
 རང་མཚན་རྒྱབ་པར་སྒྲ། རྒྱན་པོ་མ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་བདེན་མོད་ཀྱི། མཁས་པ་སྤྲངས་པར་
 རྫོམ་པའང་འདི་རྗེས་འཇུག ཀྱི་མ་གྱི་རྒྱད་སྟོགས་དུས་སེམས་ཅན་རྣམས། རྒྱ་བོད་མཁས་གྲུབ་
 རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། བཀྲལ་པའི་ལམ་བཟང་གསེར་རྒྱན་དོར་ནས་ནི། རང་བཟོའི་
 མགལ་དུམ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་མཚར། འདི་དག་སྒྲིབ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་ཞེས། རྩོད་འདོད་
 སྐོལ་བ་ཡོད་ན་སྒྲིབ་པ་ཡི། འབྲེལ་ཆེན་གསུམ་པོ་དཔར་པོར་བྱས་ནས་ནི། རྩོད་པར་བགྱི་ཡི་
 མདུན་དུ་ལྷག་པར་གྱིས། དེ་ལྟར་མིན་པ་དང་སང་གིས་པ་ཡི། མགོ་བོ་བསྒྲོར་བའི་ཆོག་གི་
 ཟེར་སྒྲོས་ལ། ཁོ་བོ་རྩོད་པ་དག་ནི་མི་བགྱི་སྟེ། འཛིག་རྟེན་བྱ་བ་སྤྲོད་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། རན་
 རྟོག་རྒྱུད་གིས་སྒྲོ་བྱོས་མ་དཀྲུགས་པར། གནས་ལུགས་འབྲུལ་མེད་ཇི་བཞིན་རྟོགས་འདོད་ན། མ་
 སྤྲང་མ་བཞེན་དོན་དམ་མི་རྟོགས་པས། ཐལ་སྤྲང་ཀྱན་རྫོབ་སྤྲང་བ་འདི་དག་ཀྱན། ཡོད་མེད་
 ཡིན་མིན་ལ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན། རི་ལྟར་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མ་བསྐྱུག་པར། མ་བཞུགས་
 གཅིག་ཤར་ཉམས་དགའི་རྩལ་དུ་ནི། ལས་འབྲས་སྤང་དོར་རྩལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ཤོང་། སྤྲོད་
 གསུམ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི། བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ལུལ་བདེན་པ་ནི། མ་

གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བྱས་ནས། །མ་རྟེན་སྟོང་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད། །
 བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ངར་འཛིན་ཞེགས་པ་ཡི། །ལྷ་བ་འདི་དང་དགེ་སྤྲིན་སྒྲུང་དོར་ལ། །རྩལ་
 བཞིན་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ཟུང་འཇུག་ན། །ཐེག་པ་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་གྱུར་གྱང། །སྒྲ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ལྷ་བ་ལ། །སྟོང་པར་ཞེན་ན་ཆད་པའི་མཐར་ལུང་བས། །སྟོང་དང་མི་
 སྟོང་བདེན་པ་ཡོད་མེད་སོགས། །གཉིས་འཛིན་སྟོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པར་གྱིས། །གནས་
 ལུགས་དཔྱོད་པའི་སྟོང་སྟོང་སྟོང་གིས་གྱིས། །མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་ཅིག་ཆར་མི་ཞེག་གྱང། །རེས་
 འཛིན་རྩལ་གྱིས་བཞི་ཆར་བཀག་ནས་ནི། །རྩལ་བཞིན་བསྐྱོམས་པས་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། །
 གནས་ལུགས་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པས་དབེན་པ་དང་། །རྟོགས་བྱེད་སྟོ་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེར་
 མེད་པར། །སྟོ་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ངར་དུ་ཐིམ་པ་ལ། །ལྷ་བ་ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་བའི་ཐ་སྣང་མཛད། །
 འདི་དང་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཁྱད་པར་
 མེད། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པ་ལ། །རྟོགས་སངས་རྒྱས་སྟོ་རྒྱ་མཆོར་སྐྱེས་ཞེས་
 གསུངས། །རི་སྐད་བཤད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་སྟོ་དང་། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྷར་བརྟན་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་། །འཇིགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྟོང་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཟུང་འཇུག་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་ལྷར་
 བསྐྱོམ་པའི་མཐུས། །སྟོ་བྱར་རི་མའི་སྟོན་ཆོགས་བྲལ་བའི་ཆོ། །སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཐ་
 སྣང་མཛད། །དེ་ཆོ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རོ་བོ་ལས་གཞན་མེད། །དེ་
 ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོ་སྟོང་ལས། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་བྱང་ཆུབ། །གསུངས་
 ཕྱིར་རོ་མི་ཞེས་པ་རོ་མཆོག་ཏུ། །སྟོང་པ་ལ་སོགས་དག་སྟོང་འབའ་ཞེག་གསུངས། །དེ་ཆོ་སྟོས་
 བྲལ་ཟུང་འཇུག་ངར་ཉིད་ལས། །མ་གཡོས་བཞིན་ཏུ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་། །རི་ལྷར་འཆོམ་
 པར་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་དང་། །དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་བཞིན། །རྣམ་
 རྟོག་ཀུན་སྟོང་འབད་ཚོལ་མེད་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ཁམས་དང་ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་པར། །
 མཐའ་ཡས་འགོ་བའི་ཕན་བདེའི་གཞིར་གྱུར་པའི། །ཐེན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བར་
 འགྱུར། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལྷ་བའི་གནད་རྣམས་ལ། །རྟོག་ཆད་སྟོ་བའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བསལ་
 བས། །འབྲུལ་མེད་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གསལ་བྱས་པའི། །དགེ་བ་གང་དེ་མཁའ་མཉམ་

འགོ་ལ་སྒྲིན། །བདག་ཀྱང་དེར་ནས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་པར། །འབྲུལ་མེད་ལམ་བཟང་སྟོན་པའི་
ཡོངས་འཛིན་དེས། །རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་མཉེས་བྱས་ཏེ། །ཡང་དག་གདམས་པའི་
དཔལ་ལ་སྟོད་པར་ཤོག། །ཆོ་འདིར་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་ཅིང་བཤད་པ་ཡི། །འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་
མཐའ་དག་ཉར་ཞི་ནས། །རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཀུན་ཚང་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་
བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་བྱེད་ཤོག། ॥

ལྷ་བའི་ཤཀ་འབྱེད་ཐེག་མཆོག་གནད་ཀྱི་སྒྲ་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཐོག་མར་བཀའ་
དྲིན་མཉམ་མེད་ཀྱན་མཁུན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱི་དྲུང་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་མཉན་ཅིང་། རྗེ་
བཅུན་གོང་མ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་མི་གཉིས་པའི་ཐུགས་མའང་བ་དེ་དག་གི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་
མཆོན་བཞེད་པར་དཀའ་བ་རྗེ་ལུས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས་བརྟུན་པའི་སྟོན་མེ་བཟུང་སྟེ།
འཕགས་མཆོག་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བལྟས་ཆེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲེས་
ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་བྱ་བར་འདོད་པ་ན། བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་མདོ་
རྒྱུད་རྒྱ་མཆོའི་པ་ལོ་དུ་སོན་པ་གྲུང་དུ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། ཐོག་མར་ལྷ་བའི་
ཤཀ་འབྱེད་མདོར་བསྐྱས་པ་གཅིག་གིས་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤུག་ཏུ་དགོ་སྟོང་
བསོད་ནམས་སེདྤེས། ས་པོ་བྱི་བ་ལོའི་རྒྱལ་ལྷའི་ཆོས་བཅུ་བུ་དུན་ལ་དབུ་བཅུགས་ཏེ་ཉི་ཤུའི་ཉིན་
ཏྲ་ནག་གསེར་གླིང་གི་དགོན་པར་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་མགོན་པོ་དབང་ལྷུག་གོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག། །དགེའོ། །སམ་མཁྱེན་ལོ། ॥

དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པའི་དུས། བུ་ཅུ་གསུམ་ཞེས་པ་འདར་སྤང་ངོ་།